DICȚIONAR EXPLICATIV DE CONTABILITATE

SMM BUSINESS BOOKS

Scanned with OKEN Scanner

Dicționar explicativ de contabilitate

Editor: Secretariatul pentru Mahamudra®,
Căsuța poștală 66-27, București.
Telefon / fax: 312.41.84

Consilier editorial: Titi Tudorancea
Tehnoredactare computerizată: Bogdan Paul

ISBN 973-96788-1-5
© Copyright 1996 Secretariatul pentru Mahamudra®
Toate drepturile rezervate.

Tipărit în România.

Scanned with OKEN Scanner

Ghid practic

SMM BUSINESS BOOKS 12

Dicționar explicativ de contabilitate

Scanned with OKEN Scanner

A

A DEZINVESTI
engl. Disinvest
fr. Désinvestir
Reducerea capitalului unei firme, de exemplu prin neînlocuirea echipamentului uzat moral.

A FACE CASA
engl. Cash up
fr. Faire la caisse
Determinarea totalului de bani lichizi ai unei firme la sfîrșitul zilei.

A ÎNCASA
engl. Encash
fr. Encaisser
A schimba un instrument de plată, altul decît numerarul, în bani lichizi.

A ÎNCASA UN CEC
engl. Cash a cheque; cash a check
fr. Toucher un chèque; encaisser un chèque
A schimba un cec în bani lichizi.

A SOLDA
engl. Balance
fr. Solder
A închide un cont prin înscrierea unei intrări care îi elimină soldul.

ABSOLVIRE DE DATORIE
engl. Remission of a debt
fr. Remise de dette
Anularea parțială sau totală a unei datorii de către un creditor.

ACCEPTARE A TRATEI
engl. Draft acceptance
fr. Acceptation de la traite
Este operația prin care trasul se obligă să plătească beneficiarului, la scadență, suma prevăzută în trată. Prin acceptare, obligația transferului față de trăgător derivată din raportul fundamental este înlocuită cu obligația trasului față de beneficiar, derivată din legea cu privire la trată. Această operație se realizează prin mențiunea „acceptat" făcută pe trată și semnată de către tras.

ACCEPTARE BANCARĂ
engl. Banker's acceptance
fr. Acceptation bancaire
Reprezintă garantarea plății unei sume de bani creată în mod expres în cadrul unei cambii de

Scanned with OKEN Scanner

către o anumită bancă. Cambia cu acceptarea bancară înscrisă pe verso este transferată cu mai multă încredere, ducînd în final la lărgirea sferei de circulație a cambiilor.

ACCEPTARE ÎN ALB; CAMBIE ÎN ALB
engl. Blank acceptance; blank bill
fr. Effet tiré en blanc; effet en blanc
Cambie care nu menționează numele beneficiarului sau care nu menționează suma pentru care este trasă, cel care o acceptă permițînd ca suma să fie adăugată mai tîrziu de către trăgător.

ACCESORII
engl. Appurtenance
fr. Accesoires
Obiecte mobile care sînt direct implicate în procesul de producție sau care sînt aferente unui mijloc fix. Ipoteca imobiliară aplicată asupra unui imobil și asupra accesoriilor (anexelor) sale va menționa o listă completă a acestor accesorii, care va fi înaintată registrului funciar în scopul evitării oricărui litigiu ulterior între debitor și banca ce acordă creditul ipotecar.

ACCIZĂ
engl. Excise duty
fr. Accise
Impozit indirect care se include în prețul de vînzare al mărfurilor fabricate și vîndute în interiorul țării care percepe impozitul. Este o taxă specială de consumație care se percepe produselor din import și din țară, calculată sub forma unor cote procentuale și care este datorată de către agenții economici bugetului de stat, constituindu-se ca venit pentru acesta. Pentru produsele din producția internă, se determină ca diferență între prețurile negociate între vînzător și cumpărător, din care se deduc accizele conform reglementărilor legale. Pentru produsele din import, valoarea acestora se stabilește în vamă, conform legii, la ea adăugîndu-se taxele vamale și alte taxe stabilite diferențiat, pe categorii de produse; aceasta constituie baza de impozitare pentru determinarea accizelor.

ACHITAT
engl. Paid
fr. Pour acquit
Termen care, atunci cînd este scris pe un cec, notă sau factură, indică faptul că plata respectivei sume a fost efectuată.

ACHIZIȚIE DE MIJLOACE FIXE
engl. Addition to fixed assets
fr. Acquisition d'immobilisation
Înregistrare în balanța contabilă sau într-o notă sau anexă la aceasta, cuprinzînd suma creșterii imobilizărilor în anul financiar respectiv.

ACONT; AVANS; ARVUNĂ
engl. Advance payments; earnest; earnest money; deposits on order received
fr. Arrhes; acompte; acomptes reçus
O parte din valoarea mărfii, lucrării sau serviciului pe care cumpărătorul, respectiv beneficiarul o plătește vînzătorului, executantului, ori prestatorului în momentul încheierii unei operații de vînzare - cumpărare, contractării unei lucrări sau a unui serviciu. În contabilitatea cumpărătorului, plata acontului generează înregistrări care reflectă mișcări între conturi de activ. Părțile pot conveni ca în cazul în care vînzătorul (executantul) nu își îndeplinește obligațiile asumate, acesta să restituie cumpărătorului (beneficiarului) într-un termen stabilit, acontul plus o despăgubire. În cazul în care cumpărătorul reziliază înțelegerea din proprie inițiativă, el poate pierde automat dreptul la restituirea acontului. Vezi și RATĂ INIȚIALĂ.

ACOPERIREA DIVIDENDULUI
engl. Dividend cover
fr. Couverture de dividende
Relația dintre veniturile nete ale firmei și plățile dividendelor; este un indicator care măsoară forța acțiunilor unei firme.

Scanned with OKEN Scanner

ACORD DE CLEARING
engl. Clearing agreement
fr. Accord de clearing
Convenție între state, destinată să compenseze creanțele reciproce într-un flux reglementar al plăților reciproce care trece printr-un oficiu central al fiecăreia dintre țările semnatare. Reglementează decontarea sumelor provenite din operațiile de comerț exterior și din alte operații externe, prin compensarea reciprocă a creanțelor și obligațiilor înscrise în conturi speciale, deschise la băncile centrale sau la instituții speciale.

ACREDITIV; SCRISOARE DE CREDIT
engl. Letter of credit
fr. Lettre de crédit; accréditif
Document emis de o bancă la ordinul cumpărătorului și adresat vînzătorului, prin care îl autorizează pe acesta să tragă cambii la vedere sau la termen asupra acestei bănci cu condiția ca pînă la o dată specificată în scrisoarea de credit trăgătorul să prezinte băncii documentele de expediție convenite între părți. Prin scrisoarea de credit banca se angajează să onoreze contractele, plătindu-le sau acceptîndu-le față de beneficiar sau față de orice altă bancă în al cărei portofoliu ar ajunge aceste titluri. Plata se efectuează de către bancă, la ordinul beneficiarului, la primirea tratelor și după verificarea documentelor de expediție specificate. Vezi CONTUL 541 „ACREDITIVE".

ACREDITIV DOCUMENTAR
engl. Documentary letter of credit
fr. Accréditif documentaire
Reprezintă un angajament prin care o bancă (emitentă, ordonatoare) acționînd la cererea și în conformitate cu instrucțiunile clientului său (ordonatorul acreditivului, cumpărătorul) se obligă să efectueze o plată către o terță persoană (beneficiarul acreditivului, vînzătorul) sau să plătească, ori să accepte, ca urmare a ordinului dat de beneficiarul acreditivului, cambii care au fost trase de către beneficiar, sau să autorizeze o altă bancă să efectueze o plată către beneficiar, să accepte ori să negocieze cambii.
Din punct de vedere al exportatorului (vînzătorul), acreditivul documentar apare ca o promisiune irevocabilă de plată din partea unei bănci, condiționată de prezentarea de către el într-un anumit termen a setului de documente care atestă expedierea mărfii.
Pentru importator (cumpărător), acreditivul constă dintr-o dispoziție de plată irevocabilă, în favoarea exportatorului, condiționată de prezentarea de către beneficiar la banca sa, a documentelor. Este folosit în principal în relațiile comerciale internaționale.
Se prezintă sub următoarele forme: scrisoarea de credit comercială, acreditiv documentar revocabil, irevocabil, transferabil, „revolving", cu clauză roșie, cu clauză verde, confirmat, domiciliat, „back to back" etc.

ACT DE ASOCIERE
Vezi STATUT AL ASOCIAȚIEI.

ACTIV
Vezi ACTIVE.

ACTIV AMORTIZABIL
engl. Depreciable asset
fr. Actif amortissable
Activ a cărui valoare contabilă poate fi redusă în timp prin aplicarea reglementărilor specifice privind amortizarea, în scopul de a menține o corelație între valoarea contabilă a respectivului activ și valoarea sa reală, care se diminuează prin uzură fizică și morală.

ACTIV CIRCULANT
engl. Current assets; circulating assets
fr. Actif circulant
Acea parte a activului care cuprinde elemente patrimoniale (de activ) care, datorită destinației și naturii lor nu pot rămîne o perioadă lungă de timp în întreprindere. El participă și se trans-

Scanned with OKEN Scanner

formă cu fiecare circuit sau ciclu de fabricație. Acesta îmbracă forme foarte diverse pe fazele ciclului de fabricație: materii prime, obiecte de inventar, combustibili, mărfuri, produse finite, semifabricate etc.; forme de drepturi de creanță sau de decontare: clienți, produse, lucrări și servicii facturate și livrate, decontări cu acționarii sau asociații, debitori, efecte comerciale de primit etc.; sub formă de mijloace bănești sau lichidități: numerar în casă, disponibilități în conturi la bancă, acțiuni proprii, valori mobiliare de plasament etc.

ACTIV COMERCIAL

Vezi ACTIV DE EXPLOATARE.

ACTIV CONTABIL

engl. Total asset value
fr. Actif comptable

Valoarea la care activele sînt înregistrate în bilanț.

ACTIV CURENT

Este un indicator financiar care, la nivelul unei bănci, include:
- numerarul și soldul băncii pentru operațiuni curente. Dacă se restricționează folosirea unei părți din aceste elemente pentru operațiunile curente, atunci acestea vor fi clasificate ca active curente numai dacă durata restricțiilor se limitează la plata unei operații care a fost clasificată ca pasiv curent sau dacă restricțiile se ridică în decursul unui an de la data bilanțului;
- debitori care se încasează într-un singur an de la data bilanțului;
- stocuri;
- avans plătit la cumpărarea activelor curente.

ACTIV DE EXPLOATARE; ACTIV COMERCIAL

engl. Operating assets
fr. Actif d'exploitation

Este un indicator economic, utilizat în analize, format din activul circulant și imobilizări, respectiv: lichidități, instalații de producție, ateliere etc., care permit exploatarea comercială. Noțiunea contrară este activ în afara exploatării.

ACTIV DISPONIBIL

Vezi VALORI DISPONIBILE.

ACTIV FICTIV

engl. Fictitious assets; nominal assets
fr. Actif fictif; non-valeurs

Articol care apare în bilanț, dar care nu ar putea fi vîndut. De regulă este eliminat din bilanț de îndată ce este posibil.

ACTIV FINANCIAR

engl. Financial assets
fr. Actif financier

Este un indicator financiar, utilizat în sistemul bancar, în care activul este constituit din:
- bilete de bancă
- depozite bancare la vedere și la termen
- aur și devize
- credite bancare
- sume rezultate din împrumuturi pe termen lung
- obligațiuni și acțiuni
- prime de asigurare.

ACTIV FIX

Vezi ACTIV IMOBILIZAT.

ACTIV FIX CORPORAL

Vezi IMOBILIZĂRI CORPORALE.

ACTIV FIX FINANCIAR

Vezi IMOBILIZĂRI FINANCIARE.

ACTIV FIX NECORPORAL

Vezi IMOBILIZĂRI NECORPORALE.

ACTIV IMOBILIZAT; ACTIV FIX; IMOBILIZĂRI

engl. Fixed assets
fr. Actif immobilise

Scanned with OKEN Scanner

Din punct de vedere al activității economice reprezintă bunurile și valorile destinate să servească o perioada îndelungată în activitatea unității patrimoniale, care nu se consumă la prima utilizare. Contabilitatea imobilizărilor se ține pe următoarele categorii:
- imobilizări necorporale (active fixe necorporale);
- imobilizări corporale (active fixe corporale);
- imobilizări financiare.

În cadrul imobilizărilor necorporale se cuprind cheltuielile de constituire, cheltuielile de cercetare și dezvoltare, concesiunile, brevetele, licențele, mărcile de fabrică și alte drepturi și valori similare, fondul comercial și alte imobilizări necorporale.

În cadrul imobilizărilor corporale se cuprind terenurile și mijloacele fixe.

În cadrul imobilizărilor financiare se cuprind titlurile de participare, titlurile imobilizate ale activității de portofoliu, alte titluri și creanțe imobilizate.

ACTIV NELICHID
engl. Illiquid asset
fr. Actif non liquide
Activ care nu este ușor convertibil în lichidități.

ACTIV NET CORECTAT
engl. Corrected net assets
fr. Actif net corrige
Reprezintă o metodă folosită în evaluare, putînd fi definită ca excedentul totalului bunurilor și drepturilor întreprinderii (activ) asupra totalului datoriilor ei către terți (pasiv exigibil). Necesitatea recalculării activelor (active corijate) rezultă din aceea că, de-a lungul timpului, au loc modificări ale monedei (ex. depreciere), se aplică diferite procedee de amortizare, are loc o anumită evoluție a prețurilor pieței, astfel încît diferite procedee de contabilizare pot antrena distorsiuni foarte puternice între bilanțul contabil și cel economic.

ACTIV NET REAL
engl. Equity capital
fr. Actif net réel
Acea parte a capitalului unei întreprinderi care constă din acțiunile emise, care împreună reprezintă dreptul de proprietate asupra firmei.

ACTIV REAL
engl. Real assets
fr. Actif reel
Elementele cu substanță materială (corporală) cum sînt mijloacele fixe, materiile prime, materialele auxiliare, semifabricatele, produsele finite etc., exprimate în etalon monetar, care aparțin unui agent economic, persoană fizică ori juridică. Se reflectă în contabilitate, în soldurile debitoare ale conturilor de activ specifice fiecărui gen. Conturile se debitează cu creșterile (intrările) de activ și se creditează cu diminuările (ieșirile) de activ, iar soldurile debitoare exprimă părțile componente ale activului real existent, în mod efectiv, la o dată determinată. În mod adecvat, activul real este reprezentat, după inventariere și evaluare, în activul bilanțului contabil.

ACTIV TRANZITORIU
engl. Transitory assets
fr. Actif transitoire
Reprezintă posturi de regularizare a activului bilanțului, în scopul de a nu ține cont de angajamentele exercițiului financiar în curs dar care privesc un exercițiu ulterior, sau de produse care privesc exercițiul în curs dar care nu se vor materializa decît ulterior. Noțiunea contrară este pasiv tranzitoriu.

ACTIVE; ACTIV
engl. Assets
fr. Actif
1. Reprezintă orice obiect (activ tangibil) sau creanță (activ intangibil) care se poate evalua pecuniar și care este în proprietatea unei persoane fizice sau juridice;
2. Este acea parte a bilanțului în care se reflectă

Scanned with OKEN Scanner

utilizarea resurselor unei întreprinderi. Elementele de activ oferă imaginea existenței materiale a capitalului întreprinderii și sînt dispuse (ordonate) în funcție de modul de transmitere a valorii lor pe fazele circuitului capitalului și de gradul lor de lichidare;
3. În sensul Legii 58/1991, reprezintă unitățile din structura unei societăți comerciale cu capital de stat (denumită „societate comercială deținătoare") ca: magazine, restaurante, hoteluri, cabane, depozite, ateliere, secții, fabrici și alte asemenea, din industrie, comerț, turism, prestări de servicii etc., care pot fi organizate și pot funcționa în mod independent.

ACTIVE BLOCATE
engl. Blocked assets
fr. Actif bloqué
Active care nu sînt disponibile circulației internaționale, în special datorită acțiunii unui blocaj monetar.

ACTIVE FIXE FINANCIARE
Vezi IMOBILIZĂRI FINANCIARE.

ACTIVE NETE
engl. Net assets
fr. Actif net; situation nette
Termen contabil care se referă la totalul activelor fixe plus capitalul de exploatare, sau la activele fixe plus diferența dintre capitalul de exploatare și pasivele pe termen scurt.

ACTUALIZARE
engl. Updating activity
fr. Actualisation
1. Este o acțiune prin care o valoare realizată într-o anumită perioadă (trecută / prezentă) se aduce în situația de a corespunde unei alte perioade (prezentă / viitoare), conform condițiilor care definesc perioada respectivă.
2. Este un procedeu prin care o anumită resursă bănească va deveni disponibilă și utilizată în viitor; ea trebuie să fie calculată la valoarea zilei. Actualizarea se face cu ajutorul unei rate de actualizare, care va ține cont de riscul la care este expusă încasarea viitoare, de evoluția costurilor resurselor financiare, de evoluția puterii de cumpărare a banilor.

$V_a = V\frac{1}{(1+r)^n}$ unde:

V_a = valoarea actualizată (imediată).
V = valoarea resursei supusă actualizării
r = rata de actualizare (rata dobînzii, rata inflației)
n = perioada de timp, exprimată în ani.
Actualizarea permite măsurarea deprecierii valorii viitoare, în raport cu cea prezentă, ca urmare a scăderii puterii de cumpărare așteptate a banilor.

ACȚIONAR
engl. Shareholder; stockholder
fr. Actionnaire
Persoană fizică sau juridică care deține în proprietate acțiuni ale unei întreprinderi constituite ca societate pe acțiuni, fie anonimă, fie în comandită; acesta are dreptul la dividende, proporțional cu valoarea acțiunilor, precum și de a participa la adunarea generală a acționarilor (numărul de voturi este proporțional cu numărul de acțiuni pe care le deține).

ACȚIUNE
engl. Share; stock
fr. Action
Valori mobiliare certificate, care semnifică o cotă parte din capitalul social al unei societăți și care încorporează drepturi sociale și patrimoniale; ele certifică deținătorului lor calitatea de coproprietar al acelei societăți. Ele dau dreptul deținătorului de a participa cu vot deliberativ la adunarea generală a acționarilor, de a lua parte la administrarea și controlul societății, respectiv de a participa la împărțirea profitului. Acțiunile pot fi transferate liber, inclusiv prin vînzare, fără nici o restricție. Valoarea reală a unei acțiuni, la un moment dat, este dată de capacitatea societății de

Scanned with OKEN Scanner

a produce profit. Cumpărarea unei acțiuni este o investiție, cîștigul realizat prin deținerea de acțiuni este constituit în dividende, adică partea din profiturile nete ale societății distribuite acționarilor.

Formele sub care se întîlnesc acțiunile sînt:

- acțiuni de administrator - sînt acțiunile pe care administratorii unei societăți anonime sînt ținuți să le depună în garanția responsabilității lor, pe întreaga durată a mandatului lor. Acestea nu se diferențiază de celelalte acțiuni ale societății;
- acțiuni aflate pe piață - sînt acțiuni emise și vîndute de o companie și pentru care se plătesc dividende acționarilor;
- acțiuni autorizate - reprezintă numărul maxim de acțiuni pe care o companie le poate emite de-a lungul existenței sale, număr aprobat de organul competent;
- acțiuni emise - sînt acțiuni autorizate care au fost vîndute și se află în posesia investitorilor sau acțiuni în curs de distribuție primară;
- acțiuni gemene - sînt acțiuni a două societăți independente, din punct de vedere juridic, și ai căror acționari sînt aceiași. Aceste acțiuni se leagă, în mod indisolubil, cu ocazia reunirii celor două societăți și nu pot fi tratate în mod separat;
- acțiuni neemise - sînt acțiuni autorizate care urmează a fi emise într-un viitor nedeterminat; reprezintă potențialul de autofinanțare a emitentului prin diviziunea proprietății;
- acțiuni nominative (nominale) - sînt acțiuni care au înscris pe ele numele posesorului și se pot transfera numai prin înscrierea tranzacției într-un registru special;
- acțiuni la purtător - reprezintă acțiuni care au valabilitate pentru cel care le deține și nu au înscris pe ele numele posesorului;
- acțiuni ordinare - sînt acțiuni care dau deținătorului dreptul să obțină un venit care variază în funcție de mărimea profitului societății, și să participe la adunarea generală a acționarilor avînd și dreptul la vot;
- acțiuni privilegiate - sînt acțiuni care oferă posesorilor dreptul de obținere a unui dividend anual fix exprimat procentual; nu au însă dreptul de vot în adunarea generală a acționarilor; posesorii acestor acțiuni sînt avantajați atunci cînd scad profiturile societății respective și dezavantajați în cazul în care profiturile societății cresc;
- acțiuni de mică cuplură - sînt acțiuni care au o valoare nominală redusă și sînt emise cu scopul declarat de a fi accesibile unui cerc larg; acestea aduc avantaje societății emitente deoarece mobilizează disponibilitățile bănești ale populației;
- acțiuni de aport - reprezintă un înscris eliberat asociaților care au adus drept capital anumite bunuri (mărfuri, imobile, mașini etc.);
- acțiuni de capital - reprezintă un înscris eliberat asociaților care au depus numerar drept capital;
- acțiuni de folosință - sînt acțiuni eliberate participanților cărora li s-a rambursat capitalul; nu dă dreptul decît la participarea la profituri;
- acțiuni de fondator - sînt acțiuni eliberate fondatorului societății dîndu-i dreptul de a participa numai la profiturile realizate și nu la restituirea de capital;
- acțiune cotată - este acțiunea căreia i s-a stabilit valoarea și s-a publicat în ziua respectivă la o bursă sau bancă;
- acțiuni preferențiale convertibile - sînt acțiunile preferențiale care, la cererea deținătorului, pot fi schimbate, convertite, în acțiuni comune;
- acțiuni preferențiale cu dobîndă variabilă - sînt acțiuni ale căror dividende exprimate procentual, se ajustează în funcție de dobînda la zi;
- acțiuni preferențiale cumulative - sînt acțiuni ale căror dividende neachitate de emitent se cumulează pînă cînd situația sa economică permite plata lor;
- acțiuni preferențiale non-cumulative - sînt acțiuni ale căror dividende neachitate din cauza rezultatelor economice negative ale emitentului nu se cumulează;
- acțiuni preferențiale non-participante - reprezintă acțiuni care, pe lîngă încasarea unui dividend fix, mai încasează și un dividend suplimentar;
- acțiuni preferențiale prioritare - sînt acțiunile prin care se încasează dividende înaintea tuturor acțiunilor preferențiale;

Scanned with OKEN Scanner

- acțiuni preferențiale revocabile - sînt acțiunile prin care emitentul își rezervă dreptul de a cere deținătorilor depunerea acțiunilor la sediul depozitarului, în vederea răscumpărării lor la un preț prestabilit;
- acțiuni puse în vînzare - sînt acțiuni aflate în procesul distribuției primare, a căror contravaloare încă nu a fost încasată și pentru care emitentul încă nu plătește dividende;
- acțiuni tezaurizate - sînt acțiuni proprii pe care emitentul și le-a răscumpărat de pe piață, după distribuția primară, în vederea comercializării lor la un preț mai avantajos și pentru care nu se plătesc dividende;
- acțiuni noi - sînt valori mobiliare emise în cursul unui exercițiu și care nu dau dreptul la un dividend întreg. Ele sînt tratate distinct la bursă și sînt înscrise la cotă pe o linie separată. Incepînd cu al doilea exercițiu, aceste acțiuni sînt asimilate celor vechi și generează aceleași drepturi;
- acțiuni gratuite - reprezintă acțiuni prin care se realizează o formă particulară de repartiție a profitului în cazul în care rezervele acumulate în anii anteriori sînt transformate în acțiuni noi și, deci, în capital. Practic, patrimoniul societății nu se modifică prin emisiunea acestor hîrtii de valoare. Aceste acțiuni constituie în realitate un venit pentru acționari și sînt, prin urmare, impozitate.
- acțiuni populare - acestea nu constituie un tip definit de acțiuni. Este vorba de o expresie generală pentru acțiuni prin care o pătură foarte numeroasă a populației este incitată să economisească și să investească;
- acțiuni SICAN - acțiunile cu această denumire sînt achiziționate de la societățile franceze de investiții cu capital variabil (SICAN) de către mici investitori care doresc să-și recicleze avantajos capitalurile sau economiile disponibile.

ACȚIUNE PRIVILEGIATĂ CU DIVIDEND CUMULATIV

Vezi ACȚIUNE PRIVILEGIATĂ CUMULATIVĂ.

ACȚIUNE PRIVILEGIATĂ CUMULATIVĂ; ACȚIUNE PRIVILEGIATĂ CU DIVIDEND CUMULATIV

engl. Cumulative preference share (MB); cumulative preferred share (SUA)
fr. Action privilégiée cumulative; action privilégiée à dividende cumulatif
Acțiuni privilegiate pentru care dividendele se acumulează la o dobîndă fixă, dacă nu sînt plătite într-un an.

ACȚIUNI

Vezi CONTUL 503 „ACȚIUNI".

ACȚIUNI PROPRII

Vezi CONTUL 502 „ACȚIUNI PROPRII".

ACȚIUNI PROPRII ALE GRUPULUI

engl. Own shares of group (MB); investments of subsidiary in capital stock of parent company (SUA)
fr. Parts propres du groupe; actions propres du groupe
Articole din bilanțul consolidat care indică deținerea de acțiuni de către firmele afiliate în întreprinderea mamă.

ACUMULARE

engl. Accumulation
fr. Accroissement
Creștere a unor fonduri prin adăugarea de dobînzi, dividende sau capital.

ACUMULARE DE STOCURI

engl. Stock building
fr. Accumulation des stocks
Reprezintă un proces prin care se acumulează stocuri de bunuri în vederea unei viitoare vînzări. Unele firme rețin un anumit nivel de stocuri formate din produse finite, ca o precauție împotriva unei creșteri bruște datorate solicitărilor sau

Scanned with OKEN Scanner

a unor pierderi de producție ca urmare a unor conflicte de muncă sau a altor factori de forță majoră.
Acumularea de stocuri reprezintă, în aceste situații, o investiție a firmei în propriile sale bunuri deși, spre deosebire de alte forme de investiții, nivelul stocurilor tinde să crească într-o recesiune și să scadă într-o perioadă de avînt.

AD VALOREM; ÎN ACORD CU VALOAREA
engl. Ad valorem
fr. Ad valorem
Termen care denotă o taxă sau un comision calculat procentual din totalul valorii unei facturi și nu după numărul bunurilor. De exemplu, taxa pe valoarea adăugată este o taxă ad valorem, calculată prin adăugarea unui procent fix la valoarea unei facturi.

ADAOS; FOAIE DE PRELUNGIRE; ALONJĂ
engl. Allonge; addendum
fr. Allonge
Este o foaie atașată unei acțiuni nominative sau unei cambii, atunci cînd spatele acesteia este plin de andosări și nu a mai rămas spațiu de scris. Alonja este parte integrantă a cambiei.

ADAOS DE COMERCIALIZARE
engl. Market supplement
fr. Supplement de commercialisation
O sumă adăugată la prețul unui bun sau titlu financiar pus în vînzare, în vederea acoperirii cheltuielilor de distribuție și comercializare; adaosul constă din onorariu, alocație, concesia comercializării și comision.

ADJUDECARE
engl. Adjudication
fr. Adjudication
Reprezintă cîștigarea de către o persoană fizică sau juridică în cadrul unei licitații, ca urmare a oferirii celui mai ridicat preț, a unei oferte privind livrarea de utilaje, echipamente sau tehnologii, construirea unui obiectiv economic sau social, prestarea unor servicii etc. Atribuirea bunului respectiv, prin cîștigarea licitației, se face pe baza unei hotărîri judecătorești. De asemenea, în cazul concesionărilor, închirierilor sau locațiilor de gestiune transferul drepturilor de folosință se face prin adjudecare.

ADMINISTRAREA ACTIVELOR
engl. Administration of assets
fr. Administration de biens; gestion de fortunes
Administrarea activelor reale, a unor patrimonii sau elemente ale acestora, realizată de către proprietar, de un administrator numit în acest scop sau de o bancă.

ADMINISTRAȚIE FISCALĂ; FISC
engl. Board of Inland Revenue
fr. Administration fiscale; fisc
Instituție a statului investită cu dreptul de a stabili, încasa și urmări plata impozitelor și a taxelor datorate statului de către contribuabili.

ADUNARE GENERALĂ A ACȚIONARILOR
engl. General meeting
fr. Assemblée générale
Reprezintă o formă a managementului participativ al unei societăți comerciale pe acțiuni; se constituie cu participarea posesorilor de acțiuni ai societății. Orice acțiune dă dreptul la un vot în adunările societății, dacă contractul de societate sau statutul nu limitează numărul voturilor acționarilor, care posedă mai mult de o acțiune. Legea 31/1990 precizează că, la adunarea generală, unii acționari pot fi reprezentați de alți acționari pe bază de procură. Adunările generale ale acționarilor pot fi ordinare, care se convoacă cel puțin o dată pe an, în cel mult trei luni de la încheierea exercițiului financiar și extraordinare, care se convoacă ori de cîte ori este nevoie.

Scanned with OKEN Scanner

ADUNAREA GENERALĂ EXTRAORDINARĂ
engl. Extraordinary general meeting; EGM
Conform Legii nr. 31 privind societățile comerciale, adunarea extraordinară se întrunește ori de cîte ori este nevoie pentru:
- prelungirea duratei societății;
- mărirea capitalului;
- schimbarea obiectului de activitate al societății;
- schimbarea formei societății;
- mutarea sediului;
- fuziunea cu alte societăți;
- reducerea capitalului social sau reîntregirea sa prin emisiune de noi acțiuni;
- dizolvarea anticipată a societății;
- emisiunea de obligațiuni;
- oricare altă modificare a contractului de societate ori a statutului sau oricare altă hotărîre pentru care este necesară aprobarea adunării extraordinare.

ADUNAREA GENERALĂ ORDINARĂ
engl. Annual general meeting; ordinary general meeting; AGM
fr. Assemblée générale d'actionnaires
Conform Legii nr. 31 privind societățile comerciale, adunarea ordinară se întrunește cel puțin o dată pe an, și în afară de dezbaterea altor probleme înscrise la ordinea de zi, adunarea generală este obligată:
- să discute, să aprobe sau să modifice bilanțul după ascultarea raportului administratorilor și cenzorilor și să fixeze dividendul;
- să aleagă administratorii și cenzorii;
- să fixeze remunerația cuvenită administratorilor și cenzorilor pentru exercițiul în curs, dacă nu a fost stabilită prin contractul de societate sau prin statut;
- să se pronunțe asupra gestiunii administratorilor;
- să stabilească bugetul de venituri și cheltuieli și, după caz, programul de activitate, pentru exercițiul următor;
- să hotărască gajarea, închirierea sau desființarea uneia sau mai multora dintre unitățile societății.

AFACERE
engl. Business
fr. Affaires
Termen generic care desemnează afaceri exercitate de unități producătoare, comerciale, financiare, din sectorul privat sau public. Unitățile de business pot fi de diferite feluri și dimensiuni, de la cele mici pînă la conglomerate internaționale cu filiale în toată lumea. Afacerea poate aparține unui singur întreprinzător, care își asumă riscul întregii afaceri sau mai multor persoane asociate, care se înțeleg să împartă într-un mod specific drepturile și obligațiile.

AGENT
engl. Agent
fr. Agent
Persoană care a încheiat un contract de agenturare cu o altă parte, și care acționează ca reprezentant al acesteia.

AGENT DE ÎNCASARE
engl. Debt collector
fr. Agent de recouvrement
Persoană angajată de o firmă să colecteze datoriile neonorate.

AGENT ECONOMIC
engl. Economic agent
fr. Agent economique
1. Este o noțiune care desemnează persoanele fizice sau juridice (regii autonome, societăți comerciale, companii, asociații, corporații, cooperative, întreprinderi, fabrici) care desfășoară o activitate economică de producție, de comercializare a produselor, depozitare, conservare etc. Caracteristic pentru agenții economici, în condițiile economiei de piață, este faptul că ei funcționează în mod liber pe bază de gestiune economică și au autonomie financiară.
2. În sens restrîns, prin agent economic se înțelege un centru de decizie (indivizi, organisme) sau de acțiune.

Scanned with OKEN Scanner

AGENȚIE; REPREZENTANȚĂ
engl. Agency
fr. Agence
Este instituția cu sau fără personalitate juridică, cu sediul propriu în localitatea în care unitatea economică are legături economice deosebit de intense, avînd rolul de a asigura o activitate continuă pentru întreprinderea respectivă. Cele mai frecvente sînt reprezentanțele comerciale, ele asigurînd prin unitățile proprii, comercializarea de specialitate a produselor unităților ale căror interese le reprezintă, precum și prestările de servicii necesare înainte, în timpul și după comercializare.

AJUSTARE DE VALOARE
engl. Value adjustment
fr. Ajustement de valeur
Reprezintă aducerea valorii unui post din activul bilanțului la valoarea zilei.

AJUSTARE PENTRU CONSOLIDARE
engl. Consolidation adjustment
fr. Ajustement de consolidation
Ajustare de valoare în conturile firmelor din grup, realizată în cadrul operațiunilor de consolidare, cu scopul prezentării conturilor grupului în mod unitar.

AJUSTAREA PROVIZIOANELOR ANTERIOARE EXCEDENTARE
engl. Adjustments for overprovisions in previous years; prior year corrections of estimated amounts
fr. Reprise sur provisions antérieures
Credite rezultate din provizioane create anterior și găsite ca fiind supraestimate în comparație cu necesitățile reale.

AJUTOR DE REVIZOR
engl. Audit clerk; audit assistant
fr. Aide-réviseur
Angajat care face verificările de amănunt în cadrul unui audit, sub conducerea unui auditor care răspunde pentru munca sa.

AJUTOR DE ȘOMAJ
Vezi CONTUL 437 „AJUTOR DE ȘOMAJ".

ALICOTĂ
Reprezintă partea cuprinsă de un număr de ori (multiplu) într-o mărime dată (de exemplu 3, 5, 6 și 10 sînt alicote ale numărului 30). Se aplică în unele calcule economice (dobînzi, procente etc.).

ALIENARE; ÎNSTRĂINARE
engl. Alienation
fr. Alienation
Transferarea proprietății unui lucru sau unui drept (vînzare, cedare, remitere în gaj etc.)

ALOCARE
engl. Allocation
Atribuirea unor fonduri pentru un anumit proiect.

ALOCAȚIE BUGETARĂ
engl. Budget dole
fr. Allocation budgetaire
Reprezintă forma prin care statul acordă sprijin financiar (inclusiv valutar), întreprinderilor, instituțiilor și membrilor societății de la fondurile publice. Astfel, de la bugetul administrației centrale pornesc fluxuri de resurse financiare către diverși agenți economici publici (regii autonome și societăți comerciale) sub forma alocațiilor pentru finanțarea unor obiective de investiții de mare valoare sau de o deosebită importanță națională (industria energetică, extractivă, transporturi, telecomunicații etc.), conform programului guvernamental.
Acestea sînt sume reprezentînd cheltuielile publice care se prevăd în bugetul de stat și se utilizează în limitele aprobate.
Se prezintă sub următoarele forme:
- subvenții, care reprezintă resurse pentru aco-

Scanned with OKEN Scanner

perirea unor pierderi, atunci cînd prețurile formate în mod liber nu reușesc să acopere cheltuielile. Mărimea subvenției (S) este egală cu diferența dintre nivelul prețului susținut sau garantat de către stat (P_g) prin care se asigură acoperirea integrală a costurilor recunoscute, eventual, obținerea unui profit stimulativ și nivelul prețului pieței (P_p):

$S = P_g - P_p$

- prime de export. Reprezintă forme de alocații bugetare care sînt practicate pentru încurajarea exportului de mărfuri și pentru protejarea economiei față de concurența străină. Formele primelor de export sînt: prime de export în bani, restituirea unei părți din impozitele și taxele plătite de exportatori, avantaje valutare, reducerea tarifelor la transportul pe cale ferată al mărfurilor destinate exportului.

ALONJĂ

Vezi ADAOS.

ALTE CHELTUIELI CU SERVICIILE EXECUTATE DE TERȚI

Vezi CONTUL 628 „ALTE CHELTUIELI CU SERVICIILE EXECUTATE DE TERȚI".

ALTE CHELTUIELI DE EXPLOATARE

Vezi CONTUL 658 „ALTE CHELTUIELI DE EXPLOATARE".

ALTE CHELTUIELI FINANCIARE

Vezi CONTUL 668 „ALTE CHELTUIELI FINANCIARE".

ALTE CREANȚE IMOBILIZATE

Acestea cuprind garanțiile și cauțiunile depuse de unitatea patrimonială la terți.

ALTE DATORII ȘI CREANȚE CU BUGETUL STATULUI

Vezi CONTUL 448 „ALTE DATORII ȘI CREANȚE CU BUGETUL STATULUI".

ALTE DATORII ȘI CREANȚE ÎN LEGĂTURĂ CU PERSONALUL

Vezi CONTUL 428 „ALTE DATORII ȘI CREANȚE ÎN LEGĂTURĂ CU PERSONALUL".

ALTE DATORII ȘI CREANȚE SOCIALE

Vezi CONTUL 438 „ALTE DATORII ȘI CREANȚE SOCIALE".

ALTE FONDURI

Vezi CONTUL 118 „ALTE FONDURI".

ALTE IMOBILIZĂRI NECORPORALE

Vezi CONTUL 208 „ALTE IMOBILIZĂRI NECORPORALE".

ALTE IMPOZITE, TAXE ȘI VĂRSĂMINTE ASIMILATE

Vezi CONTUL 446 „ALTE IMPOZITE, TAXE ȘI VĂRSĂMINTE ASIMILATE".

ALTE ÎMPRUMUTURI ȘI DATORII ASIMILATE

Vezi CONTUL 167 „ALTE ÎMPRUMUTURI ȘI DATORII ASIMILATE".

ALTE TITLURI DE PLASAMENT ȘI CREANȚE ASIMILATE

Vezi CONTUL 508 „ALTE TITLURI DE PLASAMENT ȘI CREANȚE ASIMILATE".

ALTE TITLURI IMOBILIZATE

Vezi CONTUL 263 „ALTE TITLURI IMOBILIZATE".

ALTE VALORI

Vezi CONTUL 532 „ALTE VALORI".

ALTE VALORI ÎN AFARA BILANȚULUI

Vezi CONTUL 8038 „ALTE VALORI ÎN AFARA BILANȚULUI".

Scanned with OKEN Scanner

ALTE VENITURI DIN EXPLOATARE

Vezi CONTUL 758 „ALTE VENITURI DIN EXPLOATARE".

ALTE VENITURI FINANCIARE

Vezi CONTUL 768 „ALTE VENITURI FINANCIARE".

AMBALAJE

În categoria ambalajelor se includ ambalajele refolosibile achiziționate sau fabricate, destinate produselor vîndute și care în mod temporar pot fi păstrate de terți cu obligația restituirii în condițiile prevăzute în contracte. În contabilitatea terților acestea vor fi evidențiate distinct.

Ambalajele de natura obiectelor de inventar, care nu circulă pe bază de decontare ci se folosesc numai în interiorul unității patrimoniale, se înregistrează în contabilitate în categoria obiectelor de inventar. Ambalajele și materialele pentru ambalat, produse în unitatea patrimonială pentru a fi vîndute ca atare sînt considerate produse finite. Vezi CONTUL 381 „AMBALAJE".

AMENAJĂRI PROVIZORII

Vezi BARACAMENTE ȘI AMENAJĂRI PROVIZORII.

AMORTISMENT ADMIS

engl. Capital allowances; investment allowances

fr. Amortissement fiscalement admis

Sumă din profit exceptată de la impozitare pentru a acoperi costul uzurii activelor fixe.

AMORTISMENT CONTABIL; AMORTIZARE

engl. Depreciation of assets

fr. Amortissement

Operațiune contabilă prin care se ține cont de reducerea gradată a valorii activelor datorită uzurii fizice și morale.

AMORTISMENT FINANCIAR

engl. Amortisation; redemption

fr. Amortissement; amortissement financier

Plățile eșalonate de rambursare a unui împrumut.

AMORTISMENT INCLUS ÎN COSTUL DE PRODUCȚIE

engl. Depreciation-costing estimate (MB); calculatory depreciation (SUA)

fr. Amortissement incorporé dans le prix de revient

Estimarea amortizării în vederea calculării costurilor de producție și pentru scopuri statistice.

AMORTISMENT TEHNIC

engl. Depreciation on account of wear and tear

fr. Amortissement technique

Evoluția deprecierii activelor în timp și amortismentul calculat pentru compensarea acesteia.

AMORTIZARE

engl. Paying off; depreciation (MB); amortization (SUA)

fr. Amortissement

Este o expresie bănească a acelei părți a unui bun material considerat capital fix, care corespunde deprecierii fizice și morale, ca urmare a uzurii în procesul de producție.

Amortizarea este o cheltuială inclusă în costurile fixe, care se recuperează din prețul de vînzare al producției și se concretizează în fondul de amortizare. Suma recuperată, parte cu parte, servește la reînnoirea, modernizarea și sporirea capitalului fix. Există mai multe modalități de amortizare:

- amortizare accelerată, reprezintă o formă de recuperare, în mod rapid a prețului capitalului fix, în vederea evitării uzurii morale, care necesită o aprobare din partea statului;
- amortizare liniară (proporțională), înseamnă utilizarea aceleiași cote de amortizare pe toată durata de funcționare a capitalului fix;
- amortizare progresivă, este acea formă în care

Scanned with OKEN Scanner

cotele de amortizare se stabilesc în funcție de ritmul uzurii efective a capitalului fix, luîndu-se în considerare frecvența reparațiilor capitale la care este supus un anumit element al acestuia;
- amortizare regresivă, înseamnă utilizarea unei cote de amortizare mai mari la începutul perioadei de funcționare a capitalului fix și descreșterea acesteia în partea finală a perioadei de funcționare a lui. Prin această formă se evită uzura morală a capitalului fix și se formează surse financiare de achiziționare a noi elemente de capital fix.

Suma anuală a amortizării se determină pe baza relației:

$A = \frac{V}{D}$, în care:

V = valoarea de înregistrare contabilă a capitalului fix,

D = durata normată de funcționare a capitalului fix.

Cota procentuală (A%) de amortizare se calculează prin raportarea amortizării anuale la valoarea capitalului fix care se amortizează, adică:

$A\% = \frac{A}{V} \cdot 100$

Ca urmare a consumului productiv, amortizarea mai înseamnă și stingerea, rambursarea treptată a creditelor pe termen lung prin plăți succesive sau răscumpărarea creanțelor. Vezi și AMORTISMENT CONTABIL.

AMORTIZARE ACCELERATĂ

engl. Accelerated depreciation (MB); accelerated amortization (SUA)

fr. Amortissement dérogatoire; amortissement accéléré

Practica autorităților fiscale de a permite producătorilor să amortizeze costul investițiilor în echipamente cu sume mai mari la începutul utilizării decît ulterior, și într-un număr mai mic de ani decît cel probabil ca echipamentul să fie utilizabil, cu scopul încurajării investițiilor.

AMORTIZARE LINIARĂ

engl. Straight line depreciation; straight-line method of depreciation

fr. Amortissement linéaire

Metodă de contabilizare a amortizării unui activ fix, prin care valoarea contabilă a acestuia este redusă în fiecare an cu o sumă fixă, calculată prin împărțirea costului original al activului la numărul de ani de viață utilă.

AMORTIZARE PROGRESIVĂ

engl. Progressive depreciation; increasing charge depreciation

fr. Amortissement progressif; amortissement croissant

Modalitate de amortizare a unui activ prin scăderea în fiecare an a unei sume tot mai mari din valoarea sa.

AMORTIZAREA UNEI DATORII

engl. Debt redemption

fr. Amortissement d'une dette

Reducerea unei datorii prin plăți periodice, acoperind atît dobînda cît și împrumutul principal, pînă cînd întreaga datorie este achitată.

AMORTIZĂRI PRIVIND IMOBILIZĂRILE CORPORALE

Vezi CONTUL 281 „AMORTIZĂRI PRIVIND IMOBILIZĂRILE CORPORALE".

AMORTIZĂRI PRIVIND IMOBILIZĂRILE NECORPORALE

Vezi CONTUL 280 „AMORTIZĂRI PRIVIND IMOBILIZĂRILE NECORPORALE".

AN FINANCIAR

Vezi EXERCIȚIU FINANCIAR.

ANALIST DE COSTURI; CONTABIL DE GESTIUNE

engl. Cost accountant; management accountant

fr. Analyste de coûts; comptable de gestion

Persoană ale cărei atribuții constau în furnizarea către conducerea firmei a informațiilor necesare controlului cheltuielilor (costuri de producție, cheltuieli de regie etc.).

Scanned with OKEN Scanner

ANALIZA BILANȚULUI
engl. Balance sheet analysis (MB); investment analysis (SUA)
fr. Analyse du bilan; étude du bilan
Este o examinare critică (de către un gestionar de credit) a bilanțului și a conturilor anuale ale unei întreprinderi pentru a-i aprecia solvabilitatea.

ANALIZA COST-EFICACITATE
engl. Cost volume profit analysis
fr. Étude de coût-efficacite; analyse avantages-coûts
Analiză a relației dintre profitul brut și costurile de producție la diferite prețuri de vînzare și volumuri ale producției.

ANALIZA ECARTURILOR
engl. Gap analysis
fr. Analyse des écarts
Încercarea de a găsi căi de îmbunătățire a performanței firmei pentru a reduce ecartul dintre rezultatele curente și obiectivele pe termen lung.

ANALIZA GESTIUNII
engl. Investigation
fr. Analyse de gestion
Studierea înregistrărilor contabile de către un expert cu scopul întocmirii unor rapoarte asupra diferitelor aspecte ale activității unei firme.

ANALIZĂ CONTABILĂ
engl. Account analyse
fr. Analyse comptable
Reprezintă cercetarea fiecărei operațiuni economice cu scopul de a stabili, potrivit metodologiei contabilității, conturile corespondente în debitul și creditul cărora urmează să se înregistreze operațiunea respectivă.

ANALIZĂ COST PROFIT
engl. Cost - profit analyse
fr. Analyse cout - profit
Este o metodă care permite evaluarea oportunității unui proiect prin compararea avantajelor cu costurile. Rezultatele acestor analize pot fi exprimate sub diverse forme: rata rentabilității interne, valoarea actuală netă, raport avantaje - costuri. Determinarea rentabilității financiare este un tip de analiză avantaje - costuri, dar ea nu permite măsurarea la justa valoare a contribuției nete a proiectului pentru economia națională, în cazul cînd prețurile pieței nu dau o idee exactă a valorii economice a producțiilor. În acest caz, este indispensabil ca analiza avantaje - costuri să se bazeze pe prețurile contabile.

ANALIZĂ DIAGNOSTIC
engl. Diagnosis analyse
fr. Analyse diagnostic
Este o metodă care se bazează pe analizele anterioare factoriale privind resursele, activitățile, relațiile de piață, rezultatele și eficiența utilizării acestora, pe baza cărora se fixează diagnoza agentului economic. Orice decizie a agenților economici în ceea ce privește dezvoltarea, restructurarea, retehnologizarea sau modernizarea fondurilor fixe din surse proprii sau atragerea de capital străin, trebuie să conțină în cadrul studiului de fezabilitate, diagnosticarea activității economice. Sistematizarea concluziilor, respectiv stabilirea diagnosticului va avea în vedere atît evidențierea punctelor slabe care necesită intervenții de la schimbare pînă la renunțare, dar și punctele forte ale unității privind resursele, utilizarea acestora, canalele de distribuție, segmentele de piață în care sînt recunoscute etc. Pe baza analizelor diagnostic, societatea comercială sau regia autonomă își definește strategia activității economice.

ANALIZĂ FINANCIARĂ PE BAZĂ DE BILANȚ
engl. Financial analise based on balance of accounts
fr. Analyse financiere sur la base du bilan
Este analiza care are ca scop să definească un diagnostic asupra situației financiare a agentului

Scanned with OKEN Scanner

economic, axat pe caracterizarea echilibrului financiar, gradul de solvabilitate, nivelul de rentabilitate.
Accentul se pune pe:
- analiza echilibrului financiar al agentului economic;
- corelația dintre gradul de lichiditate (active) și gradul de exigibilitate al resurselor (pasive);
- diferența valorică între activele circulante (de exploatare) și pasivele, ca datorii pe termen scurt (pînă la un an).

ANALIZĂ PRIN RAȚII
engl. Ratios analyse
fr. Analyse par rations
Este un tip de analiză pe baza bilanțului contabil care permite o cercetare în profunzime a factorilor care determină rezultatele activității desfășurate, prin raportări și intercorelări între ei. Calcularea unor indicatori de lichiditate, de activitate și de profitabilitate evidențiază punctele tari sau slabe ale întreprinderii, valoarea și tendințele investiției efectuate, precum și gradul în care aceasta este sau nu rentabilă.

ANALIZĂ VERTICALĂ
engl. Vertical analyse
fr. Analyse verticale
Este un tip de analiză a bilanțului contabil care constă în studierea structurii acestuia, ca de exemplu, a raporta fiecare poziție de cheltuieli din bilanț la totalul vînzărilor din perioada analizată. Aceasta permite descoperirea celor mai importante cheltuieli, în vederea inițierii unor măsuri operative pentru ameliorarea situației și crearea condițiilor necesare pentru realizarea unui beneficiu maxim.

ANATOCISM
Operația prin care se capitalizează dobînda unei sume date cu împrumut, respectiv, dobîndă la dobîndă.

ANDOSARE; GIR
engl. Endorsement (MB); indorsement (SUA)
fr. Endos; endossement
Semnătură pe spatele unui titlu (efect de comerț, acțiune nominativă etc.) prin care girantul transferă dreptul de proprietate asupra titlului și drepturile atașate unei altei persoane, numite girator. Vezi și GIR.

ANDOSARE ÎN ALB; GIR ÎN ALB
engl. Blank endorsement; endorsement in blank
fr. Endossement en blanc
Reprezintă transmiterea titlului de credit către un nou posesor (girator) al cărui nume nu este cunoscut (în baza semnării actului pe verso, de către ultimul posesor). Andosarea la purtător echivalează cu o andosare în alb.

ANDOSATAR
Vezi GIRATOR.

ANEXA LA BILANȚ
engl. Notes on the accounts; notes to the financial statements
fr. Annexe aux états financiers annuels
Parte constitutivă a dărilor de seamă anuale, obligatorie în anumite țări, care explică sau completează datele înscrise în bilanț și contul de profit și pierdere. Anexa conține date numerice extrase din contabilitate pentru a detalia unele posturi din bilanț, oferind informații suplimentare asupra fenomenelor și tendințelor care au contribuit la rezultatele obținute de întreprinzători în cursul exercițiului financiar încheiat, și servind astfel la aprofundarea analizei economice.
Anexa la bilanț include informații cu privire la situația patrimonială și financiară, rezultatele aferente exercițiului încheiat, cum sînt:
- activele imobilizate;
- stocurile și producția în curs;
- creanțele și datoriile;
- provizioanele;
- determinarea rezultatului fiscal;
- repartizarea rezultatului exercițiului;

Scanned with OKEN Scanner

- informații suplimentare cu privire la: metodele de evaluare aplicate pentru diferitele posturi din bilanț și contul de profit și pierdere; menționarea și justificarea cazurilor de modificare a acestora, precum și metodele utilizate pentru calculul amortismentelor și provizioanelor; menționarea motivelor pentru care unele posturi din bilanț și contul de profit și pierdere nu sînt comparabile de la un exercițiu la altul; alte informații pe care unitatea patrimonială le consideră semnificative cu privire la aprecierea modului de întocmire a bilanțului contabil pentru exercițiul închis.

ANGAJAMENT AL GIRANTULUI
engl. Endorser's liability
fr. Engagement d'endos
Răspunderea indirectă rezultată din andosarea cambiilor sau cecurilor.

ANGAJAMENT ÎN AFARA BILANȚULUI
engl. Contingent liability
fr. Engagement hors bilan
Angajament rezultînd dintr-o acceptare sau dintr-o garanție și care nu devine efectiv decît în anumite condiții. Aceste angajamente figurează în afara bilanțului.

ANGAJAMENTE ACORDATE
Vezi CONTUL 801 „ANGAJAMENTE ACORDATE".

ANGAJAMENTE PRIMITE
Vezi CONTUL 802 „ANGAJAMENTE PRIMITE".

ANGAJAMENTE ȘI RISCURI ÎN AFARA BILANȚULUI
engl. Commitments and contingencies
fr. Engagements et risques inscrits hors bilan
Termen care în contabilitatea românească poate fi asimilat conturilor din clasa a 8-a din planul de conturi general.

ANGROSIST
engl. Wholesaler; wholesaler dealer
fr. Marchand en gros; grossiste
Comerciant cu ridicata care cumpără partizi mari de mărfuri pe care le depozitează și le revinde defalcat în partizi mici detailiștilor și chiar unor întreprinderi industriale.

ANIMALE ȘI PĂSĂRI
Vezi CONTUL 361 „ANIMALE ȘI PĂSĂRI".

ANTECALCUL; ANTECALCULAȚIE
engl. Ante calculation
fr. Antecalcul
Este o operație care exprimă în formă numerică date reprezentînd, în faza conceptuală, evaluări privind un proces tehnic, o tehnologie, executarea de lucrări, prestarea de servicii sau orice alte activități cu caracter economico - financiar necesare personalului managerial. Antecalculul, anticipînd un act cu posibile efecte patrimoniale, nu face obiectul înregistrărilor în contabilitate.

ANTECALCULAȚIE
Vezi ANTECALCUL.

ANULARE
engl. Cancellation
fr. Annulation; abolition; abrogation
Oprirea unei operații care a fost convenită sau planificată. Revocarea unui acord. Plata unui cec de către banca trasă, care după efectuarea plății îl va anula. Declararea unui titlu ca nul (de exemplu în cazul pierderii acestuia).

ANULAREA UNEI INTRĂRI; STORNARE
engl. Cancellation of an entry
fr. Contre-passation; annulation
Stornarea unei înregistrări contabile prin introducerea unei înregistrări opuse.

Scanned with OKEN Scanner

APĂRARE CONTRA INFLAȚIEI
engl. Hedge against inflation
fr. Refuge contre l'inflation
Investiție a cărei rată de creștere depășește rata inflației.

APORT
engl. Contributed capital
fr. Apports
Reprezintă totalitatea bunurilor mobile, imobile și a altor valori cu care un asociat participă la formarea sau majorarea capitalului social al unei societăți comerciale, proprietate privată ori mixtă. Aportul, în formele diferite ale substanței sale, se înregistrează în contabilitatea societăților comerciale la înființarea acestora, cu prilejul semnării contractului de societate, precum și la transferarea efectivă a bunurilor în patrimoniul social, respectiv, la efectuarea vărsămintelor în numerar. Aportul asociaților la capitalul social nu este purtător de dobîndă.

APORT ÎN NATURĂ
engl. Issue otherwise than for cash
fr. Apport en nature
Aport de capital la formarea unei firme sau la majorarea capitalului acesteia realizat altfel decît prin aport de numerar.

APORT VALUTAR GLOBAL
engl. Total currency contribution
fr. Apport globale de devises
Este un indicator care exprimă influența netă a unei acțiuni de cooperare și rezultă pe baza relației:
$A_g = D \times A_v - I_i$
unde:
D = durata de desfășurare a acțiunii de cooperare sau de funcționare eficientă a obiectivului realizat prin cooperare;
A_v = încasările valutare (P_v) corectate cu valuta cheltuită pentru importurile de completare (I_c):
$A_v = P_v - I_c$
I_i = importul pentru investiții, inclusiv aportul partenerului extern.

APORT VALUTAR ÎN VALORI ABSOLUTE
engl. Absolute values currency contribution
fr. Apport de devises en valeurs absolues
Reprezintă diferența dintre prețul extern (P_e) și cheltuielile materiale (M) încorporate în produsul exportat - calculate în prețuri internaționale (FOB, CIF sau curs comercial unic).
În cheltuielile materiale sînt cuprinse: materiile prime și materialele din țară și din import, combustibilii, amortizarea, ambalajul, cheltuielile speciale de export, partea de energie și combustibili din cheltuielile secțiilor:
$A_v = P_e - M$ (în dolari sau altă valută).

APORT VALUTAR NET
engl. Net currency contribution
fr. Apport net de devises
Este un indicator care exprimă gradul de valorificare pe piața externă a muncii vii, respectiv a valorii nou create, adăugate produsului exportat. Se determină prin scăderea tuturor cheltuielilor materiale (M_v) exprimate în valută, din volumul încasărilor valutare, adică:
$A_{net} = A_v - M_v$

APORTUL ACȚIONARULUI
Vezi CONTRIBUȚIA ACȚIONARULUI.

APROBAREA BILANȚULUI ANUAL
engl. Adoption of the annual accounts; approval of the annual financial statements
fr. Ratification des comptes
Aprobarea balanței anuale și a contului de profituri și pierderi în modul corespunzător.

ARBITRAJ VALUTAR
engl. Currency arbitrage
fr. Arbitrage de devises
Tranzacție bancară de vînzare - cumpărare, de cele mai multe ori simultană, de valută, pe piețele valutare, în scopul realizării unui cîștig din:
- diferența de curs a aceleiași valute înregistrată

Scanned with OKEN Scanner

concomitent pe două pieţe diferite (arbitraj valutar simplu);
- diferenţa dintre cursurile aceloraşi valute, pe aceeaşi piaţă, sau pe pieţe diferite, la momente diferite (arbitraj combinat).
Aceste operaţiuni se efectuează prin mijloace de comunicare rapidă, pentru acţionare rapidă.

ARIERATE
engl. Arrears
fr. Arriérés
Obligaţii financiare rămase neachitate după ce au ajuns la scadenţă, în special chirii, dobînzi, taxe, dividende şi subscripţii. Se prezintă într-una dintre formele: creanţa particulară, împrumutul de stat nerambursat la scadenţă, deci în restanţă. Arieratul financiar poate fi şi o sumă datorată de un stat altui stat şi neachitată la scadenţă.

ARTICOL DE ASOCIERE
engl. Joining article
fr. Article d'association
Este un document necesar pentru înregistrarea unei societăţi. El determină organizarea internă a societăţii, fie prin acceptarea articolelor standard sugerate în statutul societăţii, fie introducînd termeni speciali. Articolele se referă la următoarele probleme:
- emisiunea şi transferul de acţiuni
- modificarea de capital
- condiţiile (contractul) de împrumut
- adunarea acţionarilor şi dreptul la vot
- drepturile şi obligaţiile directorilor
- prezentarea şi revizia contabilă a bilanţurilor.

ARVUNĂ
Vezi ACONT.

ASANARE
engl. Reconstruction; reorganisation
fr. Assainissement; assainissement financier
La nivelului unei firme, se referă la schimbarea structurii capitalului, în special în cazul existenţei dificultăţilor financiare.

ASIGURĂRI SOCIALE
Vezi CONTUL 431 „ASIGURĂRI SOCIALE".

ASOCIAT; PARTENER
engl. Associate; partner
fr. Associé
Persoană aflată în legătură cu altele, în special în cadrul afacerilor. Vezi PARTENER.

ASOCIAT ACTIV
Vezi PARTENER ACTIV.

ASOCIAT COMANDITAT; COMANDITAT
engl. General partner
fr. Commandité
Persoana care, în temeiul unui contract de societate în comandită, răspunde faţă de creditorii societăţii pentru datoriile acesteia, solidar şi nelimitat cu întreaga sa avere.

ASOCIAŢI - CONTURI CURENTE
engl. Partner's drawing accounts
fr. Comptes courants d'associés
Vezi CONTUL 455 „ASOCIAŢI - CONTURI CURENTE".

ASOCIAŢIE
engl. Association
fr. Société civile
Este acţiunea prin care regiile autonome, societăţile comerciale şi/sau persoanele se pot reuni, asocia, în vederea realizării de activităţi comune care prezintă interes pentru asociaţi. Prin asociere, raporturile dintre asociaţi se stabilesc pe baza contractelor de asociere. Regiile autonome şi societăţile comerciale cu capital parţial sau total de stat se pot asocia între ele sau cu terţe persoane juridice sau fizice, române sau străine, în scopul creării de noi societăţi comerciale. Se interzic orice acorduri între societăţile sau regiile autonome, orice decizie de asociere între acestea şi orice practici concertate care sînt susceptibile

Scanned with OKEN Scanner

a afecta comerțul între agenții economici și care au ca obiect sau ca efect respingerea sau denaturarea jocului concurenței, ori exploatarea de manieră abuzivă a unei poziții dominante deținute pe piață sau pe un segment de piață. O formă de asociere este asociația, numită și societate de persoane sau parteneriat.

AUDIT; REVIZIE CONTABILĂ
engl. Audit
fr. Contrôle des comptes; révision comptable
Examinarea registrelor și înregistrărilor unei persoane sau firme, în concordanță cu anumite standarde profesionale, în vederea stabilirii corectitudinii operațiunilor financiare și de altă natură. Cenzorul verifică realitatea stărilor sau operațiunilor înregistrate atunci cînd se exercită un control asupra legalității și validității înregistrărilor, iar inventarul unui audit constă în recensămîntul fizic al mărfurilor în stoc.

AUDIT EXTERN
Vezi CONTROL EXTERN.

AUDIT GENERAL
engl. Completed audit; general audit
fr. Audit général
Practică uzuală de verificare a contabilității la sfîrșitul anului financiar.

AUDIT INTERN
engl. Internal audit
fr. Audit interne
Metodă adoptată de unele mari concernuri, constînd în verificarea continuă în cursul exercițiului financiar a registrelor și înregistrărilor contabile; unul dintre avantajele acestei metode este distribuirea uniformă a activității de control pe tot cuprinsul anului.

AUDIT LEGAL
engl. Statutory audit
fr. Contrôle légal des comptes
Audit executat pentru îndeplinirea cerințelor legale.

AUDIT PARȚIAL
engl. Partial audit; restricted audit
fr. Contrôle restreint
Audit care cuprinde numai examinarea unei perioade limitate, sau doar a unora dintre înregistrările contabile.

AUDITOR LEGAL
engl. Statutory auditor
fr. Contrôleur légal des comptes; commissaire aux comptes
Contabil angajat pentru a efectua un audit legal.

AUTENTICITATE
engl. Authenticity
fr. Authenticité
Calitatea unui act sau a altui document de a fi corect întocmit, fiind satisfăcute toate formalitățile legale.

AUTOFINANȚARE; FINANȚARE INTERNĂ
engl. Self-financing; internal financing
fr. Autofinancement; financement interne
Procesul de afectare pentru investiții, a unei părți din beneficiile sau rezervele unei întreprinderi (surse proprii). În caz contrar, se vorbește despre recurgere la împrumut. Caracterizează aptitudinea sistemului de a evolua progresiv sau ascendent în timp, capacitatea firmei de a obține un surplus de valoare economică care rămîne la dispoziția sa, în sensul că este acumulat și reinvestit. În acest mod, în exercițiul financiar următor, proporțiile activității firmei se pot extinde sub forma reproducției lărgite, iar firma crește în dimensiuni și putere.

AUTORIZAȚIE DE PLATĂ
engl. Payment authorisation
fr. Autorisation de paiement
Autorizație scrisă pentru efectuarea plății dintr-un cont bancar.

Scanned with OKEN Scanner

AUTORIZAȚIE DE VOT PRIN PROCURĂ
engl. Proxy
fr. Pouvoir; procuration; mandat; autorisation de vote par procuration
Autorizare dată de o persoană cu drept de vot unei alte persoane de a vota în numele său.

AVAL
engl. Aval; endorsement; guarantee
fr. Aval; garantie
Angajament scris, o garanție de plată în plus (alta decît a giranților) a unui efect comercial pe care o ia asupra sa o persoană străină de cambie sau chiar un semnatar al ei, altul decît trasul, numit avalist, pentru toate îndatoririle altui semnatar al cambiei (cambia poate circula și fără aval). Avalul, poate fi dat de către o persoană fizică, de o instituție financiară, o societate comercială sau de către o bancă.

AVALIZARE
engl. Avalisation
Operație care constă în garantarea de către o persoană (avalist) a îndeplinirii obligațiilor asumate de către unul din semnatarii unei cambii (tras, trăgător sau andosatar). Cînd nu se menționează expres pentru care dintre debitori se dă, avalul se consideră dat în favoarea trăgătorului.

AVANS
engl. Advance; deposit
fr. Avance
1. Este o plată parțială efectuată, în prealabil, la executarea unei prestații (salarii);
2. Suma pe care investitorul trebuie s-o depună în contul de siguranță - margin account - ori de cîte ori execută o tranzacție pe credit; mărimea avansului este determinată de ponderea de siguranță;
3. Este o sumă de bani care reprezintă o parte din prețul unei mărfi comercializate, plătită cu anticipație de către beneficiar, sumă care, în funcție de prevederile contractului, poate fi pierdută de partea care nu și-a îndeplinit obligațiile contractuale. Vezi și ACONT.

AVANS DE PRE-EMISIUNE
engl. Bond anticipation note; BAN
fr. Avance de préémission
Împrumut pe termen scurt care servește ca sursă temporară de finanțare pentru un proiect care în cele din urmă va fi finanțat prin vînzarea de obligațiuni.

AVANS SPRE DECONTARE
Sumă acordată personalului firmei de către întreprinzător în vederea îndeplinirii unui mandat, în interesul întreprinzătorului. Justificarea avansului și transformarea acestuia într-o cheltuială efectivă au loc la înapoierea din delegație.

AVANSURI ACORDATE PERSONALULUI
Vezi CONTUL 425 „AVANSURI ACORDATE PERSONALULUI".

AVANSURI DE TREZORERIE
Vezi CONTUL 542 „AVANSURI DE TREZORERIE".

AVANTAJE ACCESORII; SUPRASALARIU; AVANTAJE SOCIALE
engl. Fringe benefits
fr. Avantages accessoires; sursalaire; avantages sociaux
Orice răsplată dată unui angajat în plus față de salariul normal, de exemplu o pensie, utilizarea locuințelor sau mașinilor firmei, masă ieftină sau gratuită, împrumuturi cu dobîndă redusă, tratamente medicale etc.

AVANTAJE FISCALE PENTRU INVESTIȚII
engl. Investment incentives
fr. Avantages fiscaux pour investissements
Scutiri de impozite, acordate în unele țări pentru anumite tipuri de investiții.

AVANTAJE SOCIALE
Vezi AVANTAJE ACCESORII.

Scanned with OKEN Scanner

AVERTISMENT; NOTIFICARE DE IMPUNERE
engl. Notice of assessment
fr. Avertissement
Avizare emisă de autoritățile fiscale prin care se înștiințează plătitorul de impozit asupra sumei impozitului care trebuie plătit.

AVIZ
engl. Advice; note
fr. Avis
1. O notă oficială a tranzacției unei firme.
2. Informarea obligatorie pentru purtătorul unei cambii, care face obiectul unui protest al andosantului imediat sau al trăgătorului. Dacă trasul refuză executarea obligațiilor sale, acestuia îi este trimis un asemenea document.

AVIZ DE CONFIRMARE
engl. Reconciliation statement; bank reconciliation
fr. Rapprochement bancaire; accusé de bien-trouvé
Aviz expediat titularului unui cont sau unui depozit de titluri care îl va returna semnat băncii sale pentru a confirma exactitatea unui extras. Dacă avizul nu este returnat băncii în termenul convenit, aceasta reprezintă o recunoaștere tacită a exactității sale.

AVIZ DE CREDIT
engl. Credit advice
fr. Avis de crédit
Document prin care o persoană este informată că o anumită sumă a fost creditată în contul său. Termenul antonim este AVIZ DE DEBIT.

AVIZ DE DEBIT
engl. Debit advice
fr. Avis de débit
Notificare din partea băncii care indică realizarea unei înregistrări în debitul contului primitorului (posesorul contului). Termenul antonim este AVIZ DE CREDIT.

Scanned with OKEN Scanner

B

BALANȚA FONDURILOR FIXE
engl. Fixed funds balance
fr. Balance des fonds fixes
Tablou care caracterizează și permite analiza mărimii, structurii și mișcării stării fizice a fondurilor fixe. Este o componentă de bază a sistemului de balanțe referitoare la avuția națională. În balanță, indicatorii fondurilor fixe sînt exprimați în valoare completă și în valoare rămasă, la nivelul unitaților economice, al ramurilor și pe întreaga economie națională.

BALANȚĂ
engl. Balance
fr. Balance
Tabloul prin care se compară necesitățile și posibilitățile de acoperire a acestor necesități dintr-o țară, ramură, sector etc.

BALANȚĂ DE VERIFICARE
engl. Trial balance
fr. Balance générale; balance d'inventaire
Document contabil care servește pentru întocmirea bilanțului contabil. În balanță sînt grupate conturile cu înscrierea sumelor dintr-o perioadă de referință și a soldurilor, la o dată determinată. Deci, balanța de verificare cuprinde toate conturile unității patrimoniale, în ordinea din planul de conturi, soldurile inițiale debitoare și creditoare, rulajele debitoare și creditoare, totalul sumelor debitoare și creditoare, soldurile finale debitoare și creditoare.
Cu ajutorul balanței de verificare se verifică corelațiile dintre egalitățile generate de dubla înregistrare a operațiilor patrimoniale în contabilitate, respectiv concordanța dintre totalul înregistrărilor din registrul-jurnal și totalul rulajelor debitoare și totalul rulajelor creditoare din balanță, precum și concordanța dintre totalul soldurilor finale debitoare și creditoare din balanță. Balanța de verificare analitică grupează datele din conturi analitice care prin centralizare trebuie să concorde cu conturile sintetice atît în ceea ce privește sumele cît și soldurile.
Constituie un instrument de analiză, întrucît furnizează informații concludente asupra soldurilor inițiale și finale, cît și asupra volumului operațiilor care au avut loc în perioada de referință.

BANCĂ; INSTITUȚIE BANCARĂ
engl. Bank; banking institution
fr. Banque; institution bancaire
Instituție financiară și de credit, de stat sau particulară, autorizată de organele în drept pentru a

Scanned with OKEN Scanner

fi desemnată ca bancă, ale cărei funcții principale sînt:
- atragerea mijloacelor bănești temporar disponibile ale clienților în conturile deschise acestora;
- acordarea de credite pe diferite termene (scurt, mediu și lung);
- efectuarea de operațiuni (viramente) între conturile clienților și de transferuri în conturile deschise la alte bănci;
- emiterea de instrumente de credit și efectuarea de tranzacții cu asemenea instrumente;
- vînzarea - cumpărarea de valută și alte operații valutare.

BANCRUTĂ
Vezi FALIMENT.

BANCRUTĂ FRAUDULOASĂ
engl. Embezzled bankruptcy
fr. Banqueroute frauduleuse
Reprezintă modul prin care un comerciant își gestionează incorect patrimoniul cu scopul de a produce pagubă creditorilor, motiv pentru care a încetat plățile și a fost declarat în stare de faliment. Bancruta frauduloasă poate fi declarată în următoarele situații: sustragerea și falsificarea registrelor, distrugerea, tăinuirea sau diminuarea activului, simularea și declararea frauduloasă a pasivului.

BANCRUTĂ SIMPLĂ
engl. Simple bankruptcy
fr. Banqueroute simple
Este reprezentată de situația în care un comerciant, declarînd starea de faliment sau încetînd plățile, se constată că aceste efecte economice s-au datorat săvîrșirii următoarelor fapte: a făcut cheltuieli personale mai mari decît condițiile pecuniare pe care le avea; a utilizat o parte importantă din avutul comerțului în operații de hazard; a contractat unele împrumuturi păgubitoare; a plătit pe unii creditori cu preferință în dauna masei creditorilor; nu a ținut registre contabile sau le-a ținut neregulat.

BANI DE CONT
engl. Account money
fr. Argent du compte
Bani fără existență materială (denumiți și bani scripturali); disponibilitățile aflate în conturile bancare circulînd între aceste conturi prin operațiuni de virament sau transfer între conturi. Disponibilitățile din cont pot proveni din depuneri sau din deschideri de credit ale băncilor în favoarea unor titulari de cont.

BANI GHEAȚĂ
Vezi NUMERAR.

BARACAMENTE ȘI AMENAJĂRI PROVIZORII
Baracamentele și amenajările provizorii sînt bunurile achiziționate sau construite în unitățile patrimoniale pentru executarea lucrărilor și prestațiilor de construcții. Nu se includ în această categorie lucrările de organizare la care prin demontare sau demolare nu se recuperează materiale (platforme betonate, drumuri și căi de acces, gropi de var și altele). Vezi CONTUL 323 „BARACAMENTE ȘI AMENAJĂRI PROVIZORII".

BAZĂ
engl. Basis
fr. Base
Valoare pornind de la care se fac calculele.

BAZĂ DE IMPOZITARE
engl. Basis of assessment
fr. Assiette
Valoarea pe baza căreia se determină impozitul datorat statului.

BED AND BREAKFAST
Procedură prin care acțiunile sînt vîndute într-o zi lucrătoare și sînt răscumpărate în următoarea zi lucrătoare, pentru a genera o pierdere sau un cîștig de capital în scopuri legate de impozitare.

Scanned with OKEN Scanner

Aceste tranzacții au loc în general la sfîrșitul anului financiar pentru a reduce impozitul sau pentru a se folosi scutirile de taxe.

BENEFICIAR
engl. Beneficiary
fr. Bénéficiaire
Agent economic, persoană fizică sau juridică, a cărei poziție în relațiile cu partenerii îi conferă calitatea de a primi mărfuri, servicii, sume de bani sau titluri (cambii, bilete de ordin, acreditive, scrisori de credit, polițe de asigurare etc.). În contabilitate, calitatea de beneficiar a agentului economic este reflectată în debitul conturilor de activ, care evidențiază elementele patrimoniale în cauză, precum și obligațiile persoanelor terțe.

BENEFICIAR ALTERNATIV
engl. Alternative payee
O cambie poate fi plătibilă, la alegere, uneia dintre două sau mai multe persoane (beneficiari alternativi).

BENEFICIARUL PLĂȚII
engl. Payee
fr. Bénéficiaire
Persoană fizică sau juridică, căreia sau la ordinul căreia trebuie plătit un efect de comerț (câmbie, trată, cec).

BENEFICII ACUMULATE
engl. Retained profits; retained earnings
fr. Bénéfices accumulés; bénéfices non distribués
Suma profiturilor neîncasate din exercițiile financiare anterioare care rămîn la dispoziția firmei.

BENEFICIU
Vezi PROFIT.

BENEFICIU CONTABIL
engl. Book profit
fr. Bénéfice comptable
Plusvaloare care rezultă din reevaluarea posturilor de activ sau din deprecierea posturilor de pasiv. Noțiunea contrară este PIERDERE CONTABILĂ.

BENEFICIU FISCAL
engl. Fiscal profit
fr. Benefice fiscale
Termen care desemnează beneficiul impozabil.

BENEFICIU IMPOZABIL
engl. Assessable profit; taxable income
fr. Bénéfice fiscal; bénéfice imposable; résultat fiscal
Suma calculată în conformitate cu legislația pe care se bazează stabilirea impozitului pe profit.

BENEFICIU INFLAȚIONIST
engl. Profit arising from inflation
fr. Bénéfice inflatoire
Profit scriptic rezultat din devalorizarea monetară.

BENEFICIU NEIMPOZABIL
engl. Tax-exempt profit
fr. Bénéfice non imposable
Profitul care, pe baza legilor specifice de impozitare, este exclus de la calculul venitului impozabil.

BENEFICIU NET
Vezi PROFIT NET.

BENEFICIU NET TOTAL
Vezi BENEFICIUL EXERCIȚIULUI.

BENEFICIU REALIZAT
engl. Realised profit
fr. Bénéfice réalisé
Profitul generat în urma tranzacțiilor încheiate.

Scanned with OKEN Scanner

BENEFICIUL EXERCIȚIULUI; BENEFICIU NET TOTAL
engl. Profit for the period
fr. Bénéfice de l'exercice; bénéfice net total
Venitul unui exercițiu financiar minus cheltuielile.

BILANȚ
engl. Balance sheet
fr. Bilan
Document contabil de sinteză prin care se reflectă utilizările și resursele, la încheierea exercițiului financiar, activul și pasivul unității patrimoniale în expresie bănească.
În activul bilanțului se cuprind următoarele grupe principale de elemente:
- activele imobilizate (imobilizări necorporale; imobilizări corporale; imobilizări financiare);
- activele circulante (stocuri, creanțe, titluri de plasament, disponibilități și alte valori);
- conturile de regularizare și asimilate - activ (cheltuielile înregistrate în avans, diferențele de conversie - activ și alte elemente tranzitorii și de regularizat de activ);
- primele de rambursare a obligațiunilor.
Capitalul social subscris nevărsat se înscrie distinct în grupa activelor circulante ale bilanțului.
Pasivul bilanțului cuprinde următoarele grupe principale de elemente:
- capitalurile proprii (capitalul social sau individual; primele legate de capital și diferențele din reevaluare; rezervele; rezultatul reportat nerepartizat; rezultatul exercițiului; fondurile proprii; subvențiile pentru investiții și provizioane reglementate);
- provizioanele pentru riscuri și cheltuieli;
- datoriile (împrumuturi și datorii asimilate; furnizori și conturi asimilate; datorii față de personal; datorii față de bugetul statului, asigurările sociale, creditori și alte datorii);
- conturile de regularizare și asimilate - pasiv (veniturile înregistrate în avans; diferențe de conversie - pasiv; alte elemente tranzitorii și de regularizat de pasiv).
Între activ și pasiv există o permanentă egalitate determinată de principiul contabilității în partidă dublă prin care se asigură corelația dintre mijloacele economice și sursele lor proprii de acoperire - capitalul social, resursele împrumutate sau atrase. Bilanțul reprezintă sursa principală de informare, analiză și decizii pentru adunarea generală a acționarilor sau asociațiilor și reflectă toate schimbările petrecute în situația patrimonială, precum și rezultatele financiare obținute în perioada analizată.

BILANȚ ANUAL
engl. Annual balance sheet
fr. Bilan annuel
Bilanț întocmit la sfîrșitul anului financiar.

BILANȚ BANCAR
engl. Bank balance sheet
fr. Bilan bancaire
Bilanțul care trebuie să fie întocmit de bănci, în conformitate cu legislația care reglementează activitatea bancară.

BILANȚ CONSOLIDAT; BILANȚ INTEGRAT
engl. Consolidated balance sheet; group balance sheet
fr. Bilan consolidé; bilan du groupe
Este destinat prezentării situației nu numai a unei societăți luată separat, ci în ansamblul grupului căruia îi aparține, considerat ca o entitate unică. Pentru aceasta sînt cumulate bilanțurile societăților componente, procedîndu-se la anularea dublelor înregistrări, la compensarea creanțelor reciproce și eliminarea unor sume, cum ar fi participările la capitalul subsidiarelor, cu scopul de a se obține un singur document sintetic pe întregul grup.

BILANȚ CONTABIL
Bilanțul contabil se compune din: bilanț, contul de profit și pierderi, respectiv contul de execuție în cazul instituțiilor publice, anexa și raportul de

Scanned with OKEN Scanner

BALANCE SHEET

bilanț

TOTAL ASSETS activ		TOTAL LIABILITIES AND STOCKHOLDERS' EQUITY pasiv	
CURRENT ASSETS active circulante	CASH conturi la bănci, casa și acreditive	ACCOUNTS PAYABLE datorii către furnizori	CURRENT LIABILITIES datorii pe termen scurt
	MARKETABLE SECURITIES titluri de plasament	NOTES PAYABLE efecte de plătit	
	ACCOUNTS RECEIVABLE creanțe clienți	ACCRUED EXPENSES cheltuieli de efectuat	
	NOTES RECEIVABLE efecte de primit	INCOME TAX PAYABLE impozit de plătit	
	INVENTORIES stocuri	LONG-TERM LIABILITIES datorii pe termen mediu și lung	NET WORKING CAPITAL fond de rulment net
	PREPAID ITEMS cheltuieli anticipate		
PLANT AND EQUIPMENT (TANGIBLE ASSETS) imobilizări corporale	LANDS terenuri	CAPITAL STOCK capital social	STOCKHOLDERS' EQUITY capital propriu
	BUILDINGS construcții		
	MACHINERY AND EQUIPMENT mașini și utilaje	ADDITIONAL PAID-IN CAPITAL prime legate de capital	
OTHER ASSETS AND DEFERRED CHARGES alte active	INTANGIBLE ASSETS imobilizări necorporale	RETAINED EARNINGS rezerve, rezultat reportat, beneficii nedistribuite	
	DIFERRED CHARGES cheltuieli înregistrate în avans		

În Statele Unite și în Marea Britanie nu este obligatorie o formă precisă de bilanț. Exemplul de mai sus reproduce forma verticală de prezentare a bilanțului anglo-saxon, care este cea mai frecvent utilizată. Observați că ordinea de lichiditate a conturilor este inversă față de cea din România, capitalul propriu și imobilizările fiind în partea de jos.

Scanned with OKEN Scanner

gestiune. Bilanțul contabil se întocmește obligatoriu anual, precum și în situația fuziunii sau încetării, potrivit legii, a activității unității patrimoniale. Pentru regiile autonome și societățile comerciale în care statul deține cel puțin 20% din capitalul social, precum și pentru alte persoane juridice, Ministerul Economiei și Finanțelor poate stabili întocmirea și depunerea bilanțurilor contabile și la alte perioade decît anual.
La întocmirea bilanțului contabil se au în vedere următoarele reguli:
- posturile înscrise în bilanț să corespundă cu datele înregistrate în contabilitate, puse de acord cu situația reală a elementelor patrimoniale stabilite pe baza inventarului;
- nu sînt admise compensări între conturile ce se înscriu în bilanț, și, respectiv, între veniturile și cheltuielile din contul de profit și pierderi.

BILANȚ DE APORT
engl. Balance sheet of contribution
fr. Bilan de contribution
Documentul care are ca scop stabilirea situației financiare exacte a societății, cu ocazia fuziunii sau a încorporării în altă entitate.

BILANȚ DE DESCHIDERE
engl. List of opening balances; opening balance sheet
fr. Bilan d'ouverture
1. Bilanț în care sînt grupate soldurile reportate la începutul unei perioade contabile.
2. Vezi CONTUL 891 „BILANȚ DE DESCHIDERE".

BILANȚ DE ÎNCHIDERE
engl. List of closing balances; closing balance sheet
fr. Bilan de clôture
1. Bilanț în care sînt grupate soldurile care trebuiesc reportate la sfîrșitul unei perioade contabile.
2. Vezi CONTUL 892 „BILANȚ DE ÎNCHIDERE".

BILANȚ DE ÎNFIINȚARE
engl. Establishment balance sheet
fr. Bilan de fondation
Document în care se înscriu sursele, mărimea și structura mijloacelor financiare inițiale ale unei societăți, înainte de începerea activității.

BILANȚ DE LICHIDARE
engl. Balance sheet for liquidation purposes; liquidation balance sheet
fr. Bilan d'ouverture de liquidation
Documentul întocmit atunci cînd societatea își încetează activitatea, reglementînd angajamentele, ca și patrimoniul său care este distribuit acționarilor, după achitarea obligațiilor față de creditori.

BILANȚ INTEGRAT
Vezi BILANȚ CONSOLIDAT.

BILANȚ INTERMEDIAR
engl. Interim statement
fr. Bilan intermediaire
Bilanț publicat la intervale regulate - semestrial sau trimestrial - în cursul unui exercițiu financiar pentru a face cunoscute rezultatele provizorii obținute.

BILANȚ PREVIZIONAL
engl. Estimated balance sheet
fr. Bilan estimative
Document care estimează situația patrimoniului, într-un moment din viitor, în vederea unor opțiuni în materie de investiții și plasamente.

BILANȚ SOCIAL
engl. Social balance sheet
fr. Bilan social
Reprezintă un raport care arată sarcinile unei întreprinderi și prestațiile acesteia, în funcție de mediul social, avînd ca scop o informare lărgită a grupurilor sociale care sînt în relație cu întreprinderea, respectiv salariații, acționarii, clienții,

Scanned with OKEN Scanner

furnizorii și marele public. Bilanțul social cuprinde, între altele, enunțarea unei politici sociale, obiectivele și măsurile a căror realizare sînt prevăzute într-un raport asupra valorii adăugate obținute în întreprindere și a repartizării sale în economia națională.

BILANȚ TIP

engl. Normal balance sheet; local form financial statements

fr. Bilan normalisé; bilan type

Formă a bilanțului care corespunde cerințelor legale sau uzanțelor profesionale sau comerciale.

BILET LA ORDIN

engl. Promissory note

fr. Billet à ordre

Titlu de credit girabil, formal și complet care constată angajamentul emitentului (semnatarului) de a plăti el însuși beneficiarului sau la ordinul acestuia, o sumă de bani, la o dată determinată. Legea bancară definește, în mod implicit, biletul la ordin prin indicarea, într-un formular tipizat, a elementelor pe care acesta trebuie să le conțină și anume: denumirea de bilet la ordin, exprimată în limba în care acesta este redactat, promisiunea necondiționată de a plăti o sumă determinată, scadența, locul plății, numele persoanei căreia sau la ordinul căreia se va plăti, data și locul în care a fost emis biletul la ordin, semnătura celui care emite biletul la ordin.

BLOCAJ FINANCIAR

engl. Illiquidity

fr. Illiquidite; non-liquidité

Lipsa lichidităților necesare pentru îndeplinirea promptă a angajamentele de plată.

BLOCAREA CONTULUI

engl. Account's obstruction

fr. Blocage du compte

Situație în care se găsește contul curent, contul de disponibil sau orice alt cont deschis la o bancă comercială al unui agent economic, din care nu se pot efectua operații pentru satisfacerea obligațiilor exigibile ale titularului de cont. Cauzele principale care generează blocarea contului pot fi dezechilibrul dintre încasări și plăți care determină lipsa lichidităților și epuizarea disponibilului în cont; acumularea de titluri exigibile acceptate de titularul de cont care depășesc disponibilul în cont; nerespectarea regulilor bancare convenite cu titularul la deschiderea contului; poprirea disponibilului prin ordonanța unei instanțe de judecată etc. Blocarea contului poate fi temporară, pînă la restabilirea capacității de plată a titularului de cont sau, constituie un indiciu al încetării plăților și declarării falimentului. În contabilitatea agentului economic, blocajul contului bancar, respectiv, starea de incapacitate de plată se reflectă, de regulă, în dezechilibrul dintre soldurile conturilor de activ care reprezintă lichiditățile (în scădere) și soldurile conturilor de pasiv care reprezintă obligațiile neonorate care se acumulează.

BON; CHITANȚĂ

engl. Voucher

fr. Bon

Document justificativ (purtător de informații) cu circulație în interiorul întreprinderii, care exprimă de regulă circulația sau consumul unor valori ori confirmarea unor activități. Are o utilizare foarte variată, în funcție de natura operației pe care o reprezintă (bon de consum, bon de lucru, bon de mișcare a mijloacelor fixe, bon de predare - transfer, bon de restituire etc.). Bonul de vînzare (chitanță) are și o circulație în afara întreprinderii, un exemplar fiind predat cumpărătorului de mărfuri cu amănuntul.

BON DE FOLOSINȚĂ

Vezi CERTIFICAT DE DIVIDENDE.

BON DE LUCRU

Vezi ÎNREGISTRAREA TIMPULUI DE MUNCĂ.

Scanned with OKEN Scanner

BONIFICAȚIE
engl. Bonus
fr. Gratification
Plată suplimentară făcută salariaților de către conducere, de obicei, o răsplată pentru o activitate, o compensație (de exemplu pentru muncă periculoasă) ori pentru a distribui o parte din profiturile unui an comercial bun. Plată neașteptată sau suplimentară.

BONITATE FINANCIARĂ; GRAD DE SOLVABILITATE
engl. Creditworthiness; credit rating
fr. Degré de solvabilité
Formă a încrederii pe care o atestă o persoană fizică sau juridică în momentul solicitării unui credit, de a restitui la scadență, creditele contractate împreună cu dobînzile aferente, încrederea pe care o inspiră un solicitant de credit. Aprecierea bonității se face pe baza analizei bilanțului, precum și a modului în care au fost onorate în trecut, obligațiile contractuale. Bonitatea financiară a unei țări constă în capacitatea acesteia de a onora serviciul datoriei externe, oportunitatea contractării de noi împrumuturi externe. Mărimea bonității financiare se apreciază pe baza indicatorilor datoriei externe, ponderea datoriei externe în totalul exporturilor, raportul tranșelor datoriei scadente față de volumul disponibilităților de economisire în perioada dată, solvabilitatea, capacitatea agentului de a produce profit.

BORDEROU DE PLATĂ
engl. Remittance slip; remittance voucher
fr. Bordereau de paiement
Un formular tipărit care însoțește o plată.

BROKER; CURTIER
engl. Broker
fr. Courtier; agent de change
Persoană fizică specializată în mijlocirea și, respectiv punerea în legătură a vînzătorilor cu cumpărătorii, în vederea încheierii unor contracte.

BUGET
engl. Budget
fr. Budget
Termen de origine anglo - saxonă, care recapitulează toate resursele (veniturile) și toate obligațiile (cheltuielile) unei entități economice. Există: buget de stat, buget local, buget de venituri și cheltuieli al unei societăți comerciale etc.

BUGET DE INVESTIȚII; PLAN DE INVESTIȚII
engl. Capital budget
fr. Budget d'investissements
Reprezintă ansamblul sumelor alocate de o entitate economică pentru viitoarele cheltuieli de capital. Bugetul de investiții poate să cuprindă o perioadă limitată de timp, dar poate să vizeze o perioadă mai lungă decît intervalul contabil.

BUGET DE LICHIDITĂȚI; PREVIZIUNE DE FLUX DE NUMERAR
engl. Cash budget; cash flow forecast
fr. Prévisions de trésorerie; plan de trésorerie
Estimare a încasărilor și plăților viitoare, realizată pentru a estima situația fondurilor lichide la o dată viitoare.

BUGET DE VENITURI ȘI CHELTUIELI
engl. Incomes and expenditure budget
fr. Budget de revenues et frais
Documentul care fundamentează activitatea financiară și direcționează executarea acesteia, pe o perioadă de gestiune determinată, a agenților economici. În același timp, acest buget constituie instrumentul de realizare (înfăptuire) a autonomiei financiare a întreprinderilor publice.
Bugetul de Venituri și Cheltuieli se elaborează în corelație cu programul de producție pentru a se asigura, pe de o parte, realizarea veniturilor și a celorlalte resurse necesare, iar pe de altă parte, fundamentarea posibilităților de finanțare a cheltuielilor.

Scanned with OKEN Scanner

BUGET FINANCIAR
engl. Financial budget
fr. Budget financier
Buget care evidențiază necesitățile și resursele financiare anticipate.

BUGET FIX
engl. Fixed budget
fr. Budget fixe
Buget aferent unui anumit nivel al activității firmei.

BUGET FUNCȚIONAL
engl. Functional budget
fr. Budget fonctionnel
Buget legat de o anumită funcție.

BUNURI CORPORALE ȘI NECORPORALE
engl. Tangible and intangible property
fr. Biens corporels et incorporels; biens matériels et immatériels
Active fixe tangibile și intangibile (materiale și nemateriale).

BUNURI DE CAPITAL; INVESTIȚII
engl. Capital goods; investment goods
fr. Biens d'équipement; biens de capital
Active materiale care sînt păstrate ca investiții pe termen lung pentru a menține, crește sau îmbunătăți producția industrială sau comercială.

Scanned with OKEN Scanner

C

CAIET DE SARCINI
engl. Articles and conditions
fr. Cahier des charges
Important document al mecanismelor de angajare a unei licitații întocmit de către organizatorii licitației sau reprezentanții acestora, conținînd totalitatea bunurilor și serviciilor, condițiile contractuale și o serie de instrucțiuni pentru ofertanți.
Caietul de sarcini cuprinde:
- denumirea și descrierea amănunțită a bunurilor și serviciilor care fac obiectul licitației;
- detalierea tehnică, economică, financiară, juridică, procedurală sau de alt ordin a unor drepturi și obligațiuni care fac parte integrantă dintr-un contract economic, din condițiile de participare la o licitație publică sau din alte relații cu caracter specific;
- condițiile contractuale, cum ar fi: termenul și locul unde vor fi expediate ofertele, opțiunile cumpărătorului referitoare la condițiile de plată, termenul de livrare, eventualele preferințe ale cumpărătorului pentru anumite facilități de plată, modul de detaliere în care vînzătorul trebuie să comunice prețul ofertei etc.;
- instrucțiuni pentru ofertanți.

CALCUL TIP AL COSTURILOR
engl. Uniform costing
fr. Calcul de prix de revient type
Procedură standard de calculare a costurilor utilizată în multe întreprinderi și sectoare economice.

CALCULATOR - CONTABIL (LA SOCIETĂȚILE DE ASIGURARE)
engl. Actuary
fr. Actuaire
Profesionist angajat de o firmă de asigurări, care are abilități speciale de a calcula primele de asigurare prin utilizarea legilor matematice ale probabilității pentru determinarea riscului.

CALCULAȚIE A COSTURILOR
engl. Costs calculation
fr. Calcul des couts
Ansamblul de calcule efectuate, după anumite reguli, în scopul determinării aportului fiecărei cheltuieli pe un produs, serviciu, lucrare etc.

CALCULUL PREȚULUI; CALCULUL PREȚULUI DE COST
engl. Costing
fr. Calcul du coût réel; calcul du prix réel; calcul du prix de revient réel; valorisation
Estimarea prețului de vînzare al bunurilor; fixa-

Scanned with OKEN Scanner

rea prețurilor la care ar trebui vîndute pentru a realiza profit.

CALCULUL VALORII FINALE
engl. Calculation of final value
fr. Calcul de valeur acquise
Metodă de calcul financiar, prin care este calculată valoarea finală a unei sume inițiale, adăugînd la aceasta dobînda compusă.

CAMBIE
engl. Bill of exchange
fr. Effet de change; lettre de change
Titlu de credit sub semnătură privată, care pune în legătură în procesul creării sale trei persoane: trăgătorul, trasul și beneficiarul. Titlul este creat de trăgător, în calitate de creditor și care dă ordin debitorului său numit tras să plătească o sumă fixată la o dată determinată în timp, fie unui beneficiar, fie la ordinul acestuia din urmă. Elementele esențiale ale cambiei sînt:
- denumirea de cambie înscris în textul ei;
- ordinul pur și simplu de a plăti o sumă determinată, ulitizînd formula consacrată „plătiți în schimbul acestei cambii";
- numele persoanei care trebuie să plătească, trasul;
- scadența, care poate fi: la vedere, la un anumit termen de la vedere, la un anumit termen de la data emiterii, sau la o zi fixă, calendaristică;
- locul unde trebuie efectuată plata;
- numele aceluia căruia sau la ordinul căruia trebuie făcută plata (beneficiarul);
- data și locul emiterii;
- semnătura tragătorului. Vezi și TRATĂ.

CAMBIE ÎN ALB
Vezi ACCEPTARE ÎN ALB.

CAMBIE LA UN ANUMIT TERMEN DE LA VEDERE
engl. Usance bill; tenor bill
fr. Effet á un certain delai de vue
Cambie a cărei scadență este determinată începînd cu data acceptării.

CAMBIE LA VEDERE
engl. Demand bill; demand draft; sight bill
fr. Effet à vue
Cambie plătibilă imediat ce deținătorul solicită plata.

CAMBIE PENTRU ÎNCASARE
engl. Bill for collection
fr. Effet à l'encaissement
Poliță remisă la bancă pentru încasare fără ca aceasta să o sconteze. Clientul este creditat cu mărimea poliței la valoarea zilei de scadență (adică atunci cînd suma este încasată).

CAMBIE SIMPLĂ SAU „CURATĂ"
engl. Clean bill of exchange
Cambie trimisă la banca unui client străin fără nici un document de asigurare sau de transport. Acestea sînt trimise importatorului direct, permițîndu-i să intre în posesia mărfurilor înainte de a efectua plata. Plata printr-o cambie fără necesitatea schimbului de documente comerciale prin intermediul băncii poartă denumirea de incasso simplu.

CAPACITATE CAMBIARĂ
engl. Bill of exchange capacity
fr. Capacité de lettre de change
Aptitudinea de a se angaja prin intermediul unor cambii și, deci, de a fi supus dreptului cambiar.

CAPACITATE DE PLATĂ
engl. Payment capacity
fr. Capacité de paiement
1. Reprezintă capacitatea debitorului de a face față angajamentului pe care și l-a luat de a plăti o sumă de bani, la un anumit termen;
2. Exprimă starea în care se află o întreprindere și care îi permite să facă față în orice moment plăților exigibile. Reprezintă, deci, o solvabilitate imediată. Indicatorul capacității de plată se determină raportînd disponibilitățile bănești din cont și numerar și creditele negociate, la obligațiile de plată cu scadență imediată.

Scanned with OKEN Scanner

CAPACITATE DE PRODUCȚIE
engl. Production capacity
fr. Capacité de production
Indicator economic care reprezintă producția maximă care poate fi obținută într-o perioadă dată, pentru o anumită structură și calitate a producției, în condițiile folosirii depline - intensive și extensive - a fondurilor fixe productive.

CAPACITATE DE VALORIFICARE A FONDURILOR PROPRII; CAPACITATE BENEFICIARĂ
engl. Beneficiary capacity
fr. Capacité beneficiaire
Aptitudinea unei întreprinderi de a obține un beneficiu convenabil în raport cu fondurile proprii. Poate fi exprimată ca procent din beneficiul net în raport cu capitalurile investite.

CAPITAL
engl. Capital
fr. Capital; capitaux
1. Categorie economică care exprimă totalitatea resurselor materiale, acumulate și reproductibile, care prin asociere cu ceilalți factori de producție, participă la realizarea de noi bunuri economice, în scopul obținerii unui profit. În această calitate, mai este cunoscut și prin denumirile formelor pe care le îmbracă de: capital real, capital tehnic sau fizic, bunuri investiționale, bunuri capital, bunuri instrumentale, capital echipament. După modul în care diferitele componente ale capitalului real participă la producție, se consumă și se înlocuiesc, acesta se întîlnește în practica curentă sub una dintre formele: capital fix și capital circulant, sau capital fix, variabil și regulat;
2. În sens financiar, este resursa care, cu timpul produce avantaje (profit). Este în relație pozitivă cu investirea și negativă cu consumul. Cîteodată se dă capitalului o definiție mai largă care permite includerea capitalului uman (de ex. o formă de învățămînt sau de pregătire care produce avantaje cu timpul). Este unul dintre factorii de producție care poate fi definit ca o „bogăție folosită pentru producție";
3. Constituie muncă economisită și investită, deci folosită pentru realizarea de produse și servicii. Capitalul este un drept, o relație între individ sau grup de indivizi și munca economisită și investită. Capitalul nu înseamnă bani sau numai bani, ci ansamblul cuprinzînd bani, mașini, echipamente, clădiri, materii prime și materiale, pămînt, hîrtii de valoare, creanțe, deci total active.

CAPITAL AL FIRMEI
engl. Firm capital
fr. Capital de la firme
Sumă exprimată în monedă națională sau străină care reprezintă aportul persoanelor fizice și/sau juridice materializat în semne monetare, bunuri în natură, mobiliare sau imobiliare, titluri, brevete ori alte disponibilități libere de sarcini ori servituți, care se transferă, în mod voluntar, în patrimoniul firmei în vederea realizării unui profit în exercițiul obiectului de activitate declarat. Modalitățile de constituire și titlurile care reprezintă capitalul sînt reglementate prin lege, în raport cu statutul juridic și forma de proprietate a firmei. În contabilitate aportul inițial de capital, ca și modificările ulterioare, se evidențiază în contul de capital, cont de pasiv (din clasa conturilor de capital), al cărui sold creditor exprimă capitalul firmei la o dată determinată și care va trebui să concorde cu capitalul înregistrat la oficiul Registrului Comerțului.

CAPITAL ANGAJAT
engl. Employed capital
fr. Capital engagé
Acea parte a capitalului implicat într-o afacere, care constă din totalitatea bunurilor existente din care se scad datoriile curente. Datoriile curente sînt acelea care furnizează resurse pentru mai puțin de un an. Excluderea acestora ajută la evitarea fluctuațiilor în totalul bunurilor, care în caz contrar, ar putea să afecteze comparațiile bazate pe date referitoare la un șir de ani. Vezi și CAPITAL FIX.

Scanned with OKEN Scanner

CAPITAL AUTORIZAT; CAPITAL SOCIAL

engl. Authorized capital; registered capital

fr. Capital autorisé; capital social

1. Capitalul care ia naștere din dreptul acordat consiliului de administrație al unei societăți anonime de a emite acțiuni la concurența sumei autorizate a capitalului social.

2. Reprezintă, în materie de finanțare și de investiții, capitalul adus direct de proprietar și asupra căruia se pot plăti dividende, prin opoziție cu datoria care este capital împrumutat (atras) pentru realizarea proiectului și pentru care, atunci cînd trebuie rambursat, se varsă, în general, dobînzi. Capitalul social sau nominal reprezintă totalitatea aporturilor în natură sau în bani cu care participanții la o societate comercială contribuie la constituirea acesteia. El reprezintă garanție pentru societate, gaj general și are o valoare fixă și intangibilă (nu poate fi folosită la distribuirea de dividende). Formarea capitalului social se realizează prin aportul proprietarului (pentru unitățile private), prin aportul de părți sociale (pentru unitățile asociative) și prin aportul în acțiuni al participanților (pentru societățile pe acțiuni). Capitalul social îmbracă două forme: capital subscris și nedepus și capital subscris și depus (vărsat).

CAPITAL BĂNESC

engl. Cash capital

fr. Capital d'especes

Forma inițială în care apare orice capital și care creează un profit deținătorilor. Sumă de bani care asigură deținătorului un profit prin folosirea lui (investiții, împrumuturi etc.)

CAPITAL CIRCULANT

engl. Floating capital

fr. Capital circulant

Acea parte a capitalului real, concretizat în resurse materiale, care se consumă în întregime, într-un ciclu de producție și se înlocuiește după fiecare circuit economic. În cadrul acestuia sînt cuprinse materiile prime, materialele de bază și auxiliare, energia, combustibilul, apa, semifabricatele, resursele bănești etc. Circulația acestui capital are loc astfel: furnizorii aduc bunurile; acestea se vînd clienților care devin debitori, plătind eventual cash; acești bani gheață sînt utilizați pentru a plăti furnizorii, care aduc altă cantitate de marfă etc.

CAPITAL CONSTANT

engl. Constant capital

fr. Capital constante

Acea parte a capitalului industrial care nu își schimbă mărimea valorii în procesul de producție. El își transmite total valoarea asupra noilor produse, pe măsură ce mijloacele de producție se consumă sau se uzează în procesul muncii.

CAPITAL DE DOTARE

engl. Endowment capital

fr. Capital de dotation

Capitalul social pus la dispoziția unei colectivități publice de către stat sau de către o municipalitate. Același termen desemnează și capitalul social pus la dispoziția unei sucursale de către întreprinderea care a deschis-o.

CAPITAL DE EXPLOATARE; FOND DE RULMENT; CAPITAL DE RULAJ

engl. Working capital; circulating capital; floating capital; current assets

fr. Capital d'exploitation; capital de roulement; fonds de roulement

Fondurile de care are nevoie o firmă pentru a continua tranzacțiile sau producția. Capitalul de rulaj constă din stocuri de materiale și din resurse lichide și este egal cu diferența dintre activele curente și pasivele curente.

CAPITAL DE RISC

engl. Risk capital; venture capital

fr. Capital risque

Acea formă de capital care joacă un rol important în îmbunătățirea managementului între-

Scanned with OKEN Scanner

prinderilor și care realizează, în timp, cîștiguri însemnate de capital prin creșterea cursului bursier al acțiunilor întreprinderii în cauză, respectiv, creșterea valorii sale pe piață. Menirea capitalului de risc este să se angajeze în susținerea unor întreprinderi, ca proprietar sau asociat la proprietate, și apoi după ce-i asigură acestuia un regim de funcționare optimă și rezultate pozitive, să se desprindă, după un anumit număr de ani, prin vînzarea acțiunilor sau participarea sa la proprietate cu un cîștig semnificativ. Capitalul de risc este participant și la investițiile de capital. Prin funcționalitate implică modificări calitative. Angajîndu-se ca proprietar, el trebuie să se implice activ în gestiunea întreprinderilor. O asemenea angajare a capitalurilor conduce la diminuarea debitelor întreprinderilor și totodată a resurselor băncilor.

CAPITAL DE RULAJ

Vezi CAPITAL DE EXPLOATARE.

CAPITAL DISPONIBIL

engl. Free capital

fr. Capital disponible

Partea din capitalul unei firme disponibil pentru tranzacții bursiere.

CAPITAL FICTIV

engl. Fictitious capital

fr. Capital fictif

Semnifică un titlu de proprietate existent sub forma hîrtiilor de valoare (acțiuni, obligațiuni, titluri financiare, cambii etc.) și care dă posibilitatea deținătorilor lui să obțină un venit sub formă de dividend sau dobîndă. Capitalul fictiv are un circuit separat de cel al capitalului real.

CAPITAL FIX; CAPITAL ANGAJAT; CAPITAL IMOBILIZAT; CAPITAL INVESTIT

engl. Fixed capital

fr. Capital fixe; capital engagé; capital immobilisé; capital investi

Acea parte a capitalului productiv, care participă integral la procesul de producție, concretizat în bunuri materiale, utilizate în mai multe cicluri de producție, care se consumă treptat, fiind înlocuite, după o anumită perioadă de timp. În această categorie se includ construcțiile și echipamentele de producție.

CAPITAL IMOBILIZAT

Vezi CAPITAL FIX.

CAPITAL INVESTIT

engl. Invested capital

Capitalul propriu-zis plus datoria pe termen lung. Vezi și CAPITAL FIX.

CAPITAL ÎMPRUMUTAT

engl. Loan capital

fr. Capital d'emprunt

Partea din capitalul unei firme care este împrumutat și trebuie rambursat la o dată ulterioară.

CAPITAL ÎN ACȚIUNI

engl. Capital stock (SUA); share capital (MB)

fr. Capital-actions

Cantitatea de bani subscrisă de către acționari; valoarea nominală a acțiunilor emise.

CAPITAL NEPRODUCTIV

engl. Unproductive capital; assets not in use

fr. Capital improductif

Active care, fie datorită naturii lor, fie datorită unor condiții specifice, nu aduc nici un venit.

CAPITAL NOMINAL

engl. Nominal capital

fr. Capital nominal

Este constituit din elementele pozitive ale patrimoniului (bunuri, bani, creanțe) inclusiv capital fictiv.

Scanned with OKEN Scanner

CAPITAL PERMANENT
engl. Long-term capital
fr. Capitaux permanents
Capitalul aflat la dispoziția unui agent economic, constituit din capitalul propriu și din creditele bancare pe termen mediu și lung. Capitalul permanent participă la calcularea indicatorului de eficiență numit rata autonomiei financiare (r_{af}).

$$r_{af} = \frac{\text{Capitalul propriu } (C_{pr})}{\text{Capitalul permanent } (C_p)}$$

CAPITAL PERSONAL
engl. Proprietor's capital; invested capital
fr. Capital personnel
Capital investit de o persoană în afacerea sa.

CAPITAL PRIMAR
engl. Primary capital
fr. Capital primaire
Capitalul utilizat la pornirea unei afaceri.

CAPITAL PROPRIU
engl. Own capital; equity ownership; owner's equity; shareholders' equity
fr. Capital propre; capitaux propres
Capitalul propriu reprezintă totalitatea capitalurilor proprietate individuală sau a asociaților care se înscriu în pasivul bilanțului și se compun din: aporturile de capital (capital social) și primele legate de capital, diferențele din reevaluare, rezervele și alte fonduri proprii, beneficiile nerepartizate raportate din anii precedenți, subvențiile pentru investiții și provizioanele reglementate. Poate apărea și sub denumirea de surse proprii sau fonduri proprii.

CAPITAL SOCIAL
engl. Share capital (MB); capital stock (SUA)
fr. Capital social
Capitalul social este egal cu valoarea nominală a acțiunilor sau părților sociale, respectiv cu valoarea aportului în natură sau în numerar, a rezervelor încorporate și profitului repartizat pentru majorarea capitalului sau altor operațiuni care conduc la modificarea acestuia. Vezi CONTUL 101 „CAPITAL SOCIAL". Vezi și CAPITAL AUTORIZAT.

CAPITAL STATUTAR
engl. Statutory capital
fr. Capital statutaire
Acea formă de capital care aparține unei societăți, bănci etc. și se formează prin contribuția membrilor societății care fac vărsăminte în acest scop.

CAPITAL SUBSCRIS
engl. Subscribed capital
fr. Capital souscrit
Acea parte a capitalului unei firme emis pentru necesitățile de numerar și nu în alte scopuri, cum ar fi achiziționarea de proprietăți sau acțiuni în alte firme.

CAPITAL SUBSCRIS ȘI NEVĂRSAT
engl. Subscribed and unpaid capital
fr. Capital souscrit et non versé
Totalitatea subscrierilor de capital efectuate de participanți la o societate comercială. Ca mărime el este egal cu capitalul social.

CAPITAL SUBSCRIS ȘI VĂRSAT
engl. Subscribed and paid capital
fr. Capital versé
Capitalul vărsat efectiv care se aportează în natură sau în bani ca urmare a subscripției la capitalul social, efectuat de acționari sau asociați, în contul societății. El este cota parte de capital depusă de fiecare asociat; poate fi egal cu cel subscris sau mai mic decît acesta, dacă vărsămintele se fac parțial și la termenele prevăzute de statutul societății.

CAPITAL UTILIZAT
engl. Capital employed; capital owned

Scanned with OKEN Scanner

fr. Capitaux nécessaires au fonctionnement de l'entreprise
Suma de bani care este utilizată efectiv într-o afacere, adică diferența între valoarea totală a tuturor activelor și valoarea totală a tuturor pasivelor.

CAPITAL VARIABIL
engl. Variable capital
fr. Capital variable
Acea parte a capitalului folosit pentru procurarea forței de muncă, a materiilor prime, a materialelor auxiliare, a energiei și combustibililor etc.; este o parte a capitalului circulant.

CAPITAL VĂRSAT
engl. Paid-up capital; paid-in capital
fr. Capital libéré; capital versé
Acea parte a capitalului emis pentru care s-a făcut plata de către acționari sau asociați.

CAPITALIZARE
engl. Capitalization
fr. Capitalisation
Calcularea valorii unor venituri după un anumit timp, adăugînd dobînda respectivă.

CAPITALIZARE BURSIERĂ
engl. Market capitalisation; capitalisation
fr. Capitalisation boursière
Valoarea totală de piață a unei unități economice, calculată prin multiplicarea cursului bursier al acțiunilor sale la o zi de referință cu numărul acțiunilor emise.

CAPITALIZAREA REZERVELOR
engl. Capitalisation of reserves
fr. Capitalisation des réserves
Emiterea de acțiuni gratuite, numai pentru acționari, utilizînd o parte din rezervele firmei. Scopul acestei operații este mărirea capitalului pentru ca acesta să corespundă în mod real cu activele firmei, sau înlocuirea distribuirii dividendelor cînd firma duce lipsă de lichidități.

CARNET DE CECURI
engl. Cheque book; checkbook
fr. Chéquier
Carnet de formulare tipărite de cecuri, pentru a fi completate și utilizate.

CARTEA MARE (ȘAH)
Folosită în unitățile care utilizează forma de înregistrare contabilă „maestru-șah", servește la:
- ținerea contabilității sintetice a operațiilor economice și financiare;
- întocmirea balanței de verificare a conturilor sintetice;
- furnizarea de date pentru analiza economică și financiară.

Se întocmește într-un exemplar, în cadrul compartimentului financiar-contabil, lunar, separat pentru debitul și separat pentru creditul fiecărui cont sintetic, deschizîndu-se după necesități, pe măsura înregistrării operațiilor.
Dacă numărul operațiilor economice și financiare nu este prea mare, cartea mare (șah) poate fi folosită pentru o perioadă mai mare de o lună (trimestru, semestru, an), dar în acest caz este necesar să se stabilească totalul sumelor separat pentru fiecare lună în parte.
Se completează pe baza documentelor justificative, documentelor cumulative centralizatoare și notelor de contabilitate.
În cazul cînd la unele conturi corespondente intervin mai multe conturi decît numărul coloanelor pe care le cuprinde fișa, se deschide o fișă anexă cu același simbol de cont, pe care se va continua înscrierea conturilor corespondente.
Nu circulă, fiind document de înregistrare contabilă, arhivîndu-se la compartimentul financiar-contabil.

CARTEA MARE
engl. Ledger
fr. Grand livre
Registrul „cartea mare" este un document contabil obligatoriu în care se înscriu lunar, direct sau prin regrupare pe conturi corespondente, înre-

Scanned with OKEN Scanner

gistrările efectuate în registrul-jurnal, stabilindu-se situația fiecărui cont, respectiv soldul inițial, rulajele debitoare, rulajele creditoare și soldurile finale.

Servește la:

- stabilirea rulajelor lunare și a soldurilor pe conturi sintetice, la unitățile care aplică forma de înregistrare „pe jurnale";
- verificarea înregistrărilor contabile efectuate;
- furnizarea de date pentru efectuarea analizei activității economice și financiare a unității;
- întocmirea bilanței de verificare.

Se întocmește la sfîrșitul lunii, în cadrul compartimentului financiar-contabil, astfel:

- rulajul creditor se reportează din jurnalul contului respectiv, într-o singură sumă, fără desfășurarea pe conturi corespondente;
- sumele cu care a fost debitat contul respectiv în diverse jurnale se reportează din acele jurnale, obținîndu-se defalcarea rulajului debitor pe conturi corespondente;
- soldul debitor sau creditor al fiecărui cont se stabilește în funcție de rulajele debitoare și creditoare ale contului respectiv, ținîndu-se seama de soldul de la începutul anului (care se înscrie pe rîndul destinat în acest scop).

CASA

Vezi CONTUL 531 „CASA".

CASARE

engl. Discard

fr. Mise hors-service

Operația de lichidare a unui mijloc fix (mașini, utilaje, aparate etc.) a cărui folosire, reparare sau modernizare, datorită gradului avansat de uzură nu mai este economică.

CASĂ DE CONFIRMARE

engl. Confirming house

fr. Maison de confirmation

Firmă comisionară exportatoare care își asumă riscurile de creditare a cumpărătorilor și nu solicită de la aceștia dovezi privind posibilitățile de rambursare a creditelor.

CASH FLOW; FLUX DE NUMERAR; MARJĂ BRUTĂ DE AUTOFINANȚARE

engl. Cash flow

fr. Cash flow; marge brute d'autofinancement; flux de trésorerie

Fluxul de numerar reprezintă un important element de apreciere (evaluare) a unei societăți, fie în vederea unui plasament, fie pentru acordarea unui credit. Este reprezentat de cantitatea de bani lichizi realizată de o firmă în decursul unei perioade specificate, pe care o poate utiliza pentru investiții; la profitul net de după impozitare se adaugă amortismentele și provizioanele; suma rezultată, după scăderea cheltuielilor de funcționare ale firmei, arată capacitatea de a genera numerar. Se disting cash-flow brut (beneficiul din activitatea curentă înainte de prelevarea amortismentelor și virarea provizioanelor) și cash-flow net, care reprezintă cash-flow brut din care se scad impozitele.

CASH FLOW ACTUALIZAT

engl. Present-day cash flow

fr. Flux au comptant actualise

Tip de analiză care se bazează pe actualizarea fluxului de numerar (cash flow) prin utilizarea ratelor specifice de actualizare. Aceasta permite analiștilor să ia în considerare faptul că la un leu (sau orice unitate de valută), beneficiul primit peste un an începînd de astăzi, nu este la fel de valoros ca leul cîștigat astăzi.

CASH-FLOW BRUT

engl. Gross cash flow

fr. Flux au comptant brut

Este beneficiul de exploatare înainte de amortizări și virări la provizioane.

CASH-FLOW NET

engl. Net cash flow

fr. Flux au comptant net

Este egal cu cash-flow brut din care a fost dedus impozitul.

Scanned with OKEN Scanner

CATEGORIE DE ACȚIUNI
engl. Class of shares
fr. Catégorie d'actions
Mod de împărțire a capitalului în acțiuni al unei firme.

CATEGORIE DE CONTURI
Vezi CLASĂ DE CONTURI.

CAUȚIUNE
engl. Collateral; surety bond
fr. Cautionnement
1. Sumă de bani depusă la dispoziția organelor fiscale de o persoană învinuită sau de o altă persoană în numele învinuitului, spre a garanta, fie plata amenzii, a despăgubirilor, fie prezentarea învinuitului la organele judiciare și, eventual, plata cheltuielilor de judecată;
2. Contract prin care o persoană garantează pentru o altă persoană, față de terți, că va îndeplini ea obligațiile persoanei garantate în cazul cînd aceasta nu își respectă angajamentul.
Cauțiunile sînt facultative, legale, judiciare, reale, personale, bancare, penale, vamale.
3. Expresie americană utilizată pentru a descrie o garanție depusă de un împrumutător în plus față de promisiunea sa de a returna împrumutul.

CEC
engl. Check (SUA); cheque (MB)
fr. Chèque
Înscris prin care o persoană (trăgător, emitent) dă ordin unei bănci (tras), să plătească o sumă de bani unei terțe persoane (beneficiar). Este plătibil, în toate cazurile, la vedere. Pentru emiterea cecurilor, titularii acestora trebuie să dispună de conturi cu acoperire pe bază de depozit bancar sau pe bază de credit, de o valoare cel puțin egală, cu valoarea cecului tras. Cecul este numai un instrument de plată, spre deosebire de cambie care poate fi folosită și ca instrument de credit.

CEC ANULAT
engl. Cancelled cheque; cancelled check
fr. Chèque annulé
Un cec pe care banca trasă l-a plătit și l-a anulat. Cecurile sînt anulate de banca trasă în ziua în care sînt plătite.

CEC AVIZAT
engl. Advised check
fr. Cheque avisé
Instrumentul pentru care banca a făcut avizarea și are drept efect certificarea existenței acoperirii în cont a sumelor la data la care s-a cerut avizul băncii. Reprezintă o prezumție de garantare a plății, suma putînd să existe în ziua în care s-a făcut avizarea, dar putînd să dispară pînă în ziua prezentării cecului la plată.

CEC BANCAR
engl. Bank check
fr. Cheque bancaire
Cec tras de o bancă asupra ei însăși sau asupra unei bănci terțe. Este un instrument care poate fi cumpărat de oricare persoană care nu are, din diverse motive, un cont la bancă, și prin care i se creează posibilitatea de a-l cumpăra în urma unei operațiuni de vărsămînt în numerar la casă. Deseori, din motive de securitate și/sau garanție, acest mijloc de plată poate fi impus de un creanțier. Evident, banca cere comision pentru acest serviciu. Vezi TRATĂ BANCARĂ.

CEC BARAT
engl. Crossed check
fr. Cheque barre
Trăgătorul sau posesorul unui cec poate să-l bareze prin două linii paralele verticale sau oblice, dar nu orizontale, trase pe fața cecului. Bararea poate fi generală sau specială. Cecul care nu are nimic scris în spațiul dintre cele două linii paralele este numit cec cu barare generală, iar cel care în spațiul delimitat de aceste linii are înscrisă denumirea unei societăți bancare, se numește cec cu barare specială. Cecul cu barare

Scanned with OKEN Scanner

generală nu poate fi plătit de tras decît unei instituții bancare sau unui client al trasului. Cecul cu barare specială nu poate fi plătit decît societății bancare înscrise pe cec, sau, dacă acesta este trasul, unui client al acestei societăți bancare. Bararea generală poate fi transformată în barare specială, însă bararea specială nu poate fi transformată în barare generală.

CEC CERTIFICAT
engl. Certified check; certified cheque
fr. Chèque certifié
Este fie un cec emis de o bancă, fie un cec emis de un client pe care banca a marcat „bun pentru plată". Întrucît banca a garantat plata, uzanța este ca ea să retragă fondurile din contul clientului și să le rețină pînă la solicitarea plății.

CEC CORESPONDENȚĂ
engl. Correspondence check
fr. Cheque correspondance
Este compus din cecul propriu-zis și dintr-un spațiu rezervat decontării, ca și a corespondenței cu beneficiarul.

CEC ÎN ALB
engl. Blank cheque; blank check
fr. Chèque en blanc
Un cec pe care trăgătorul îl semnează lăsînd suma în alb, avînd încredere că beneficiarul sau altă persoană autorizată va completa suma corespunzătoare, respectînd convențiile între beneficiar și trăgător. Întreaga responsabilitate privind emiterea cecului în alb, revine trăgătorului.

CEC LA ORDIN
engl. Order cheque; order check
fr. Chèque à ordre
Cec care poate fi transferat prin gir.

CEC LA PURTĂTOR
engl. Bearer cheque
fr. Chèque au porteur
Un cec plătibil purtătorului, fără specificarea persoanei care trebuie să încaseze cecul, permițînd oricărui purtător să primească plata la termenul cuvenit de la banca trasă.

CEC NU LA ORDIN
engl. Cheque not to order
fr. Chèque non à ordre
Un cec care nu poate fi transferat prin gir și care poate fi plătit numai beneficiarului.

CEC PLĂTIBIL ÎN CONT
engl. Account only check; collection only cheque
fr. Cheque a porter en compte
Cec care nu poate fi plătit în numerar, el putînd fi încasat numai prin virament între conturi. Poartă pe spate mențiunea transversală „plătibil în cont" sau o expresie similară.

CEDENT
engl. Assignor
fr. Cédant
Persoană care transmite pe baza unui contract de cesiune dreptul său de creanță unei alte persoane care dobîndește astfel calitatea de creditor. Termenul contrar este CESIONAR.

CENTRU DE COST; UNITATE DE GESTIUNE
engl. Cost centre; cost center
fr. Centre de coût; section de frais; unité de gestion
Secțiune a unei firme căreia îi pot fi alocate în mod convenabil și logic cheltuielile directe, și care poate forma o diviziune convenabilă în scopul controlului administrativ.

CENTRU DE PROFIT
engl. Profit centre; profit center
fr. Centre de profit
Persoană sau departament pentru care profitul este calculat separat.

Scanned with OKEN Scanner

CENZOR; EXPERT CONTABIL
engl. Auditor; certified public accountant (SUA); chartered accountant (MB)
fr. Expert-comptable
Persoană care efectuează revizii contabile; datoria sa este de a cerceta și de a raporta adevărata situație financiară a unei firme în momentul auditului. Pentru a realiza aceasta, cenzorul trebuie să examineze registrele și înregistrările pentru a vedea dacă sînt păstrate corespunzător, să întocmească un bilanț și să întocmească un raport (raport al cenzorului / revizorului contabil).

CERERE DE SCUTIRE DE IMPOZIT
engl. Claim of equitable relief
fr. Recours gracieux; demande en remise
O procedură prin care un plătitor de impozit poate solicita descărcarea de o răspundere de impozitare, altfel necontestată.

CERTIFICAT DE DIVIDENDE; BON DE FOLOSINȚĂ
engl. Dividend right certificate
fr. Bon de jouissance
Titlu cu sau fără valoare nominală (dacă are valoare nominală se numește certificat de participație) care dă dreptul la o parte a beneficiului net și la produsul lichidării unei societăți și oferă posiblitatea de a subscrie noi acțiuni sau alte titluri de participație. Totuși, nu conferă nici un drept social. În cazul asanării societății, bonul de folosință poate deveni bon de recuperare.

CESIONAR
engl. Assignee
fr. Cessionaire
Persoană căreia îi este făcută o cesiune. Termenul contrar este CEDENT.

CESIUNE
engl. Assignment
fr. Cession; transfert
Constă în transmiterea cu titlu oneros de către o persoană (cedent) unei alte persoane (cesionar) a unui drept de creanță în temeiul unui contract denumit „cesiune de creanță". Nu sînt necesare acordul debitorului sau înștiințarea prealabilă a acestuia. Transferul creanțelor nu implică forme deosebite, ea trece cu toate drepturile asupra noului cesionar. În practica juridică, acest drept se transferă numai la prima cedare a creanței și nu la alte cedări succesive. Debitorul înștiințat ulterior despre cesiune își stinge obligațiile, deci își achită drepturile primului cumpărător al creanței. Cesiunile sînt de două tipuri: închise și deschise. De asemenea, cesiunile de creanță pot fi individualizate, atunci cînd este cedată o singură creanță, și generale, atunci cînd sînt cedate mai multe creanțe.

CESIUNE GENERALĂ; CESIUNE GLOBALĂ
engl. Blanket assignment
fr. Cession generale
Reprezintă actul prin care un debitor cedează unui terț toate creanțele sale prezente și viitoare. Cesiunea generală este practicată în cadrul creditului contra cesiune.

CESIUNE GLOBALĂ
Vezi CESIUNE GENERALĂ.

CESIUNE ÎN ALB
engl. Assignment in blank
fr. Cession en blanc
Este transmiterea în scris a unei creanțe prin andosare fără indicarea cesionarului, adică a persoanei care devine creditor. În cazul unei cesiuni în alb volante, cesiunea este menționată pe un formular separat.

CESIUNE ÎNCHISĂ; CESIUNE NEDECLARATĂ
engl. Closed assignation
fr. Cession fermé
Tip de cesiune despre care debitorul nu este înștiințat; se practică, de obicei, prin cumpărarea de către bănci a creanțelor, cu riscul însă ca

Scanned with OKEN Scanner

debitorul neavizat să nu achite datoria către cesionar (după cesiune, băncile avizează de obicei debitorul asupra operației).

CESIUNE NEDECLARATĂ
Vezi CESIUNE ÎNCHISĂ.

CHELTUIALĂ DE CAPITAL
engl. Capital expenditure
fr. Dépenses en capital; investissements
Cheltuială de natură irepetabilă, rezultînd din achiziționarea de bunuri.

CHELTUIELI
Cheltuielile unității patrimoniale reprezintă sumele sau valorile plătite sau de plătit, pentru:
- consumurile, lucrările executate și serviciile prestate de care beneficiază unitatea patrimonială;
- cheltuieli cu personalul;
- executarea unor obligații legale sau contractuale de către unitatea patrimonială;
- cheltuieli excepționale.

În cadrul cheltuielilor pentru determinarea rezultatului exercițiului se cuprind, de asemenea:
- amortizările și provizioanele constituite;
- valoarea contabilă a activelor cedate, distruse sau dispărute.

Potrivit legii, contabilitatea cheltuielilor se ține pe feluri de cheltuieli, după natura lor, care se grupează astfel:
- cheltuieli de exploatare;
- cheltuieli financiare;
- cheltuieli excepționale;
- cheltuieli cu amortizările și provizioanele;
- cheltuieli cu impozitul pe profit.

CHELTUIELI ACCESORII DE ACHIZIȚIE
engl. Expenses of acquisition
fr. Frais accessoires d'acquisition
Costuri adiționale suportate la achiziția activelor, în plus față de prețul de cumpărare.

CHELTUIELI ANTICIPATE; CHELTUIELI ÎNREGISTRATE ÎN AVANS
engl. Deferred expenditure
fr. Charges différées
Cheltuieli suportate în exercițiul financiar curent dar reflectate în conturile exercițiului financiar următor. Vezi CONTUL 471 „CHELTUIELI ÎNREGISTRATE ÎN AVANS".

CHELTUIELI CU ALTE IMPOZITE, TAXE ȘI VĂRSĂMINTE ASIMILATE
Vezi CONTUL 635 „CHELTUIELI CU ALTE IMPOZITE, TAXE ȘI VĂRSĂMINTE ASIMILATE".

CHELTUIELI CU AMORTIZĂRILE ȘI PROVIZIOANELE
Cheltuielile cu amortizările și provizioanele sînt grupate în funcție de natura cheltuielilor, în:
- cheltuieli de exploatare cu amortizările și provizioanele;
- cheltuieli financiare cu amortizările și provizioanele;
- cheltuieli excepționale cu amortizările și provizioanele.

Acestea cuprind: amortizarea imobilizărilor necorporale și corporale; provizioanele pentru riscuri și cheltuieli; provizioanele pentru deprecierea imobilizărilor; provizioanele pentru deprecierea stocurilor și producției în curs de execuție; provizioanele pentru deprecierea creanțelor și provizioanele pentru deprecierea titlurilor de plasament, amortizarea primelor de rambursare a obligațiunilor; provizioanele reglementate.

CHELTUIELI CU ANIMALELE ȘI PĂSĂRILE
Vezi CONTUL 606 „CHELTUIELI CU ANIMALELE ȘI PĂSĂRILE".

CHELTUIELI CU COLABORATORII
Vezi CONTUL 621 „CHELTUIELI CU COLABORATORII".

Scanned with OKEN Scanner

CHELTUIELI CU DEPLASĂRI, DETAȘĂRI ȘI TRANSFERĂRI

Vezi CONTUL 625 „CHELTUIELI CU DEPLASĂRI, DETAȘĂRI ȘI TRANSFERĂRI".

CHELTUIELI CU IMPOZITUL PE PROFIT

Vezi CONTUL 691 „CHELTUIELI CU IMPOZITUL PE PROFIT".

CHELTUIELI CU IMPOZITUL PE SALARII

Vezi CONTUL 631 „CHELTUIELI CU IMPOZITUL PE SALARII".

CHELTUIELI CU MATERIALELE CONSUMABILE

Vezi CONTUL 601 „CHELTUIELI CU MATERIALELE CONSUMABILE".

CHELTUIELI CU MATERIILE PRIME

Vezi CONTUL 600 „CHELTUIELI CU MATERIILE PRIME".

CHELTUIELI CU PRIMELE DE ASIGURARE

Vezi CONTUL 613 „CHELTUIELI CU PRIMELE DE ASIGURARE".

CHELTUIELI CU REDEVENȚELE, LOCAȚIILE DE GESTIUNE ȘI CHIRIILE

Vezi CONTUL 612 „CHELTUIELI CU REDEVENȚELE, LOCAȚIILE DE GESTIUNE ȘI CHIRIILE".

CHELTUIELI CU REMUNERAȚIILE PERSONALULUI

Vezi CONTUL 641 „CHELTUIELI CU REMUNERAȚIILE PERSONALULUI".

CHELTUIELI CU SERVICIILE BANCARE ȘI ASIMILATE

Vezi CONTUL 627 „CHELTUIELI CU SERVICIILE BANCARE ȘI ASIMILATE".

CHELTUIELI CU STUDIILE ȘI CERCETĂRILE

Vezi CONTUL 614 „CHELTUIELI CU STUDIILE ȘI CERCETĂRILE".

CHELTUIELI CU TRANSPORTUL DE BUNURI ȘI PERSONAL

engl. Transportation cost
fr. Frais de transport

Vezi CONTUL 624 „CHELTUIELI CU TRANSPORTUL DE BUNURI ȘI PERSONAL".

CHELTUIELI CURENTE

engl. Current expenditure
fr. Dépenses courantes

Cheltuieli periodice care nu rezultă în achiziționarea de active.

CHELTUIELI DE CERCETARE-DEZVOLTARE

engl. Research and development expenditure; R&D expenditure
fr. Frais d'etude et de recherche; frais de recherche et de développement; frais de R&D

Cheltuielile ocazionate de efectuarea unor lucrări sau obiective de cercetare strict individualizate, care prezintă garanția realizării eficienței scontate prin aplicarea acestora în unitățile patrimoniale. Contabilitatea analitică a cheltuielilor de cercetare și dezvoltare se ține pe categorii de lucrări sau obiective. Cheltuielile de această natură se amortizează într-o perioadă de cel mult cinci ani. Vezi CONTUL 203 „CHELTUIELI DE CERCETARE ȘI DEZVOLTARE".

CHELTUIELI DE CONSTITUIRE; CHELTUIELI DE ÎNFIINȚARE

engl. Formation expenses; start-up expenses; preliminary expenses; preoperating costs

Scanned with OKEN Scanner

fr. Frais de constitution; frais d'établissement
Cheltuielile ocazionate de înființarea sau modificarea activității unității patrimoniale (taxe și alte cheltuieli de înscriere și înmatriculare, cheltuieli privind emiterea și vînzarea de acțiuni și obligațiuni, cheltuieli de prospectare a pieței și de publicitate și alte cheltuieli de această natură legate de înființarea sau modificarea activității unității patrimoniale). Cheltuielile de această natură se amortizează într-o perioadă de cel mult cinci ani. Vezi CONTUL 201 „CHELTUIELI DE CONSTITUIRE".

CHELTUIELI DE DESFACERE
engl. Selling expenses
fr. Frais de vente; frais commerciaux; frais de distribution
Cheltuieli legate de vînzarea unui produs (reclamă, cataloage, salarii și cheltuieli de reprezentare, eșantioane gratuite și expoziții etc.). Vezi CONTUL 925 „CHELTUIELI DE DESFACERE".

CHELTUIELI DE EXPLOATARE
engl. Operating expenses
fr. Frais d'exploitation; charges d'exploitation
Cheltuielile de exploatare cuprind:
- cheltuieli privind consumurile de materii prime, materiale auxiliare, combustibilul, ambalajele, piesele de schimb, semințele și materialele de plantat, furajele și alte materiale consumabile, costul de achiziție al obiectelor de inventar consumate sau uzura acestora, costul de achiziție al materialelor nestocate, trecute direct asupra cheltuielilor, costul de achiziție al energiei și apei consumate, costul de achiziție al animalelor și păsărilor și costul mărfurilor vîndute;
- cheltuieli cu lucrările și serviciile executate de terți (întreținere și reparații); redevențe; locații de gestiune și chirii; studii și cercetări, inclusiv sumele plătite pentru contractele de cercetare; cheltuielile cu alte servicii executate de terți (colaboratori, comisioane, inclusiv cele plătite agenților economici cu activitate de comerț exterior și onorarii, cheltuieli de protocol, reclamă și publicitate, transportul de bunuri și personal, deplasări, detașări și transferări, poșta și taxe de telecomunicații, servicii bancare și altele);
- cheltuieli cu impozitele, taxele și vărsămintele asimilate suportate de unitatea patrimonială (impozitul suplimentar pe salarii, impozitul pe clădiri, alte impozite, taxe și vărsăminte asimilate, cum sînt taxa pentru folosirea terenurilor, taxa asupra mijloacelor de transport și altele);
- cheltuielile cu personalul (salariile și alte drepturi de personal, asigurările și protecția socială, contribuția unității la asigurările sociale și pentru ajutorul de șomaj; cheltuieli cu pregătirea și perfecționarea profesională și alte cheltuieli cu personalul suportate de unitatea patrimonială);
- alte cheltuieli de exploatare (pierderi din creanțe și alte cheltuieli de exploatare).

CHELTUIELI DE EXPLOATARE PRIVIND AMORTIZĂRILE ȘI PROVIZIOANELE
Vezi CONTUL 681 „CHELTUIELI DE EXPLOATARE PRIVIND AMORTIZĂRILE ȘI PROVIZIOANELE".

CHELTUIELI DE ÎNFIINȚARE
engl. Start-up expenses
fr. Frais d'établissement
Vezi CHELTUIELI DE CONSTITUIRE.

CHELTUIELI DE ÎNTREȚINERE ȘI REPARAȚII
engl. Repairs and maintenance
fr. Réparations et entretien
Vezi CONTUL 611 „CHELTUIELI DE ÎNTREȚINERE ȘI REPARAȚII".

CHELTUIELI DE PUBLICITATE
engl. Advertising expenses; promotion expenses (SUA)
fr. Frais de publicité
Cheltuielile suportate pentru publicitatea pro-

Scanned with OKEN Scanner

duselor unei firme sau a serviciilor pe care le furnizează, în scopul creșterii cifrei de afaceri. Vezi CONTUL 623 „CHELTUIELI DE PROTOCOL, RECLAMĂ ȘI PUBLICITATE".

CHELTUIELI DE PUNERE ÎN FUNCȚIUNE

engl. Running-in expenses; start-up expenses
fr. Frais de lancement; frais de mise en route; frais de mise en marche

Cheltuieli legate de înființarea, reluarea activității sau extinderea bazei de producție a unei întreprinderi.

CHELTUIELI DIN DIFERENȚE DE CURS VALUTAR

Vezi CONTUL 665 „CHELTUIELI DIN DIFERENȚE DE CURS VALUTAR".

CHELTUIELI DIRECTE

engl. Direct expenses
fr. Frais directs

Cheltuieli de natură specifică, care pot fi legate direct de fabricarea unui produs sau de prestarea unui serviciu. Sînt compuse din: materii prime și materiale directe, remunerații directe, contribuția privind asigurările și protecția socială și alte cheltuieli directe.

CHELTUIELI EXCEPȚIONALE

engl. Extraordinary expenditure
fr. Charges exceptionnels

Cheltuieli care nu sînt legate de activitatea normală, curentă a unității patrimoniale și care se referă fie la operații de gestiune (despăgubiri, amenzi, perisabilități și lipsuri la inventar, donații și subvenții acordate, inclusiv prelevările și donațiile făcute în scopuri umanitare, precum și pentru sprijinirea activităților sociale, culturale și sportive, pierderi din debitori diverși), fie la operații de capital (valoarea contabilă a imobilizărilor cedate și alte cheltuieli excepționale).

CHELTUIELI EXCEPȚIONALE PRIVIND AMORTIZĂRILE ȘI PROVIZIOANELE

Vezi CONTUL 687 „CHELTUIELI EXCEPȚIONALE PRIVIND AMORTIZĂRILE ȘI PROVIZIOANELE".

CHELTUIELI EXCEPȚIONALE PRIVIND OPERAȚIILE DE GESTIUNE

Vezi CONTUL 671 „CHELTUIELI EXCEPȚIONALE PRIVIND OPERAȚIILE DE GESTIUNE".

CHELTUIELI FINANCIARE

engl. Financial expenses; financial charges
fr. Frais financiers; charges financières

Acestea cuprind: pierderile din creanțe legate de participații; pierderile din vînzarea titlurilor de plasament, diferențele nefavorabile de curs valutar din operațiile curente și disponibilitățile în devize; dobînzile curente aferente împrumuturilor primite și altor datorii privind exercițiul în curs; sconturile acordate clienților; alte cheltuieli financiare (pierderi din creanțe de natură financiară și altele). Conturile de cheltuieli financiare au funcție contabilă de activ.

CHELTUIELI FINANCIARE PRIVIND AMORTIZĂRILE ȘI PROVIZIOANELE

Vezi CONTUL 686 „CHELTUIELI FINANCIARE PRIVIND AMORTIZĂRILE ȘI PROVIZIOANELE".

CHELTUIELI FIXE

engl. Fixed costs; fixed charges; overhead(s)
fr. Charges fixes; charges de structure

Cheltuieli care au un nivel relativ constant, indiferent de oscilațiile volumului de producție, cum sînt: cheltuielile generale ale întreprinderii, o parte din cheltuielile comune ale secției și din cheltuielile de desfacere și altele.

Scanned with OKEN Scanner

CHELTUIELI GENERALE DE ADMINISTRAȚIE
engl. Administrative expenses
fr. Frais d'administration
Toate cheltuielile suportate în administrarea generală a unei firme. Vezi CONTUL 924 „CHELTUIELI GENERALE DE ADMINISTRAȚIE".

CHELTUIELI INDIRECTE
engl. Indirect expenses
fr. Frais indirects
Cheltuieli de natură generală cum ar fi costurile de administrare și distribuție, care nu pot fi legate în mod direct de un produs sau un serviciu particular. Cheltuieli comune ale secției.

CHELTUIELI INDIRECTE DE PRODUCȚIE
engl. Factory expenses; factory overheads
fr. Frais généraux de fabrication; frais industriels
Cheltuieli care nu sînt în legătură directă cu fabricația, de exemplu chirii, încălzire, iluminat, unele salarii etc. Vezi CONTUL 923 „CHELTUIELI INDIRECTE DE PRODUCȚIE".

CHELTUIELI ÎNREGISTRATE ÎN AVANS
Vezi CONTUL 471 „CHELTUIELI ÎNREGISTRATE ÎN AVANS".

CHELTUIELI POȘTALE ȘI TAXE DE TELECOMUNICAȚII
Vezi CONTUL 626 „CHELTUIELI POȘTALE ȘI TAXE DE TELECOMUNICAȚII".

CHELTUIELI PRIVIND AMBALAJELE
Vezi CONTUL 608 „CHELTUIELI PRIVIND AMBALAJELE".

CHELTUIELI PRIVIND ASIGURĂRILE ȘI PROTECȚIA SOCIALĂ
Vezi CONTUL 645 „CHELTUIELI PRIVIND ASIGURĂRILE ȘI PROTECȚIA SOCIALĂ".

CHELTUIELI PRIVIND BARACAMENTELE ȘI AMENAJĂRILE PROVIZORII
Vezi CONTUL 603 „CHELTUIELI PRIVIND BARACAMENTELE ȘI AMENAJĂRILE PROVIZORII".

CHELTUIELI PRIVIND COMISIOANELE ȘI ONORARIILE
Vezi CONTUL 622 „CHELTUIELI PRIVIND COMISIOANELE ȘI ONORARIILE".

CHELTUIELI PRIVIND DOBÎNZILE
Vezi CONTUL 666 „CHELTUIELI PRIVIND DOBÎNZILE".

CHELTUIELI PRIVIND ENERGIA ȘI APA
Vezi CONTUL 605 „CHELTUIELI PRIVIND ENERGIA ȘI APA".

CHELTUIELI PRIVIND MATERIALELE NESTOCATE
Vezi CONTUL 604 „CHELTUIELI PRIVIND MATERIALELE NESTOCATE".

CHELTUIELI PRIVIND MĂRFURILE
Vezi CONTUL 607 „CHELTUIELI PRIVIND MĂRFURILE".

CHELTUIELI PRIVIND OBIECTELE DE INVENTAR
Vezi CONTUL 602 „CHELTUIELI PRIVIND OBIECTELE DE INVENTAR".

CHELTUIELI PRIVIND OPERAȚIILE DE CAPITAL
Vezi CONTUL 672 „CHELTUIELI PRIVIND OPERAȚIILE DE CAPITAL".

CHELTUIELI PRIVIND SCONTURILE ACORDATE
Vezi CONTUL 667 „CHELTUIELI PRIVIND SCONTURILE ACORDATE".

Scanned with OKEN Scanner

CHELTUIELI PRIVIND TITLURILE DE PLASAMENT CEDATE

Vezi CONTUL 664 „CHELTUIELI PRIVIND TITLURILE DE PLASAMENT CEDATE".

CHELTUIELI VARIABILE

Cheltuieli a căror mărime evoluează proporțional cu producția la care se referă, fiind însă relativ fixe sau constante pe unitatea de produs, cum sînt: consumurile de materii prime și materiale auxiliare directe, remunerațiile directe, energia, combustibilul, materialele folosite în scopuri tehnologice și alte cheltuieli.

CHELTUIELILE ACTIVITĂȚII DE BAZĂ

Vezi CONTUL 921 „CHELTUIELILE ACTIVITĂȚII DE BAZĂ".

CHELTUIELILE ACTIVITĂȚILOR AUXILIARE

Vezi CONTUL 922 „CHELTUIELILE ACTIVITĂȚILOR AUXILIARE".

CHIRIE

engl. Rent
fr. Loyer

Plată periodică primită de proprietarul terenului sau clădirii în schimbul cedării dreptului de folosință a acestora.

CHITANȚĂ

engl. Receipt
fr. Quittance; reçu

Este o dovadă a îndeplinirii unei prestații sau a unei obligații. Un debitor care a efectuat o plată primește o chitanță care să-i servească drept dovadă a plății. Vezi și BON.

CICLU DE EXPLOATARE

engl. Operating cycle
fr. Cycle de fonctionnement; cycle d'exploitation d'une entreprise

Timpul necesar de la achiziția materialelor de producție pînă la obținerea veniturilor din vînzări.

CIFRĂ BRUTĂ DE AFACERI

engl. Gross turnover
fr. Chiffre d'affaires brut

Valoarea totală a afacerilor tranzacționate într-o perioadă, de regulă totalul vînzărilor anuale.

CIFRĂ DE AFACERI; VÎNZĂRI; RULAJ; DEVER

engl. Turnover; sales
fr. Chiffre d'affaires; ventes

Indicator sintetic economico-financiar pe care regulamentul pentru aplicarea Legii Contabilității îl definește ca suma veniturilor realizate din vînzarea de bunuri, executarea de lucrări și prestările de servicii și a altor venituri din exploatare, mai puțin rabaturile, remizele și alte reduceri acordate clienților, într-o perioadă de timp dată, de obicei un an. În limbaj contabil-financiar, cifra de afaceri mai este cunoscută și sub numele de „venituri brute" sau „vînzări". Servește ca indicator de apreciere a mărimii unei unități economice, a puterii ei economico-financiare.

CIFRĂ NETĂ DE AFACERI

engl. Net turnover
fr. Montant net du chiffre d'affaires; chiffre d'affaires net

Cifra de afaceri înainte de plata taxei pe valoare adăugată și după deducerea rabaturilor comerciale.

CÎȘTIG

engl. Gain
fr. Gain

Creștere a profitului, prețului sau valorii.

CÎȘTIG DE CAPITAL

engl. Capital gain
fr. Gain en capital; plus-value de cession

Scanned with OKEN Scanner

O creștere în valoare a unei investiții (clădiri, terenuri, acțiuni etc.). Cîștigul poate fi transformat în echivalent bănesc o dată cu vinderea respectivului activ, dar pînă atunci rămîne un cîștig nerealizat.

CÎȘTIG NOMINAL; VENIT NOMINAL
engl. Money income; nominal income
fr. Gain nominal; revenu nominal
Suma de bani pe care o primește o persoană, măsurată în moneda națională.

CÎȘTIG SAU PIERDERE PE TERMEN SCURT
engl. Short-term gain or loss
fr. Pertes ou profits à court terme
Cîștig sau pierdere realizată în decursul unei perioade scurte de timp, de regulă mai puțin de 12 luni.

CLASĂ DE CONTURI; CATEGORIE DE CONTURI
engl. Class of accounts
fr. Classe de comptes; catégorie de comptes
Modalitate de clasificare, cu caracter normativ, a conturilor în planul de conturi. Clasele de conturi, respectînd principiile contabilității, se ordonează în mod rațional pentru a permite prezentarea echilibrată a patrimoniului în raport cu:
- gradul de lichiditate;
- fluxul de circulație a resurselor care participă la procesul de realizare a obiectului de activitate al subiectului patrimonial;
- exigibilitatea obligațiilor.

CLASIFICARE A CONTURILOR
engl. Account classification
fr. Classification des comptes
Gruparea conturilor în clase și grupe conform normelor contabile.

CLASIFICAREA CHELTUIELILOR DUPĂ TIP
engl. Expense classification by type
fr. Classification des charges par nature
Clasificarea cheltuielilor după natura lor.

CLAUZA „NU LA ORDIN"
engl. „Not to order" clause
fr. Clause non a ordre
Girantul care adaugă pe un titlu sau pe o cambie cuvintele „nu la ordin" sau o expresie echivalentă, nu rămîne garant pentru acceptare și plată decît către o singură persoană - beneficiarul andosării. Dacă beneficiarul respectiv va dori să transmită titlul care poartă mențiunea „nu la ordin", nu va putea face acest lucru decît în forma și cu efectele unei cesiuni ordinare.

CLAUZA PREȚULUI ESCALADAT
engl. Called price clause
fr. Clause du prix escaladé
Este clauza contractuală de acoperire a riscului de preț prin care părțile se angajează să mențină echilibrul între prețul produsului finit și cel al factorilor de producție utilizați pentru fabricarea acestuia. Se folosește, îndeosebi, în contractele pe termen lung, cu livrări succesive, în tranșe, în acțiunile de cooperare în producție. Practic, se folosește următoarea formulă:
$P_t = P_0 (a + b*M_t/M_0 + c*L_t/L_0)$, unde:
P_t - prețul final de facturat;
P_0 - prețul inițial al mărfii, stipulat în contract și valabil la data plății (în principal, prețul contractual din care s-au dedus cheltuielile de ambalaj și asigurare);
M_t - media aritmerică sau ponderată a prețurilor (indicilor de preț) pentru materiile prime, materialele și combustibilii luați în considerare, în perioada de referință (care poate fi definită printr-o fracțiune a termenului de livrare sau prin totalitatea sa);
M_0 - prețul sau indicii de prețuri pentru aceleași elemente la data fixată mai sus pentru P_0;
L_t - media (aritmetică sau ponderată) a salariilor sau indicilor acestora în timpul perioadei de referință;
L_0 - salariile la data fixată pentru P_0;

Scanned with OKEN Scanner

a; b; c - procentajul forfetar (prealabil) admis al elementelor particulare în preţul iniţial, a căror sumă este egală cu 100 (a+b+c=100), în care:
a = parte fixă;
b = parte de materii prime şi materiale;
c = parte de salarii (inclusiv sarcini sociale).

CLAUZĂ VALUTARĂ
engl. Foreign currency clause
fr. Clause de devises
Clauză care presupune legarea valutei în care se efectuează plata (valuta contractului) de o altă valută, considerată ca avînd un curs stabil (valuta clauzei). Aceasta clauză asigură recalcularea automată a sumelor de plată în funcţie de evoluţia cursului valutar faţă de momentul încheierii contractului.

CLAW BACK
Termen anglo-saxon utilizat iniţial pentru rambursarea unui impozit către plătitor. În relaţiile comerciale este utilizat în sensul mai larg al returnării de fonduri de la un terţ.

CLEARING; COMPENSAŢIE
engl. Clearing
fr. Compensation
1. Modalitate de stingere a datoriilor reciproce survenite între participanţi ca urmare a operaţiunilor comerciale sau de altă natură (clearing bancar, clearing de titluri etc.); se efectuează prin compensarea creanţelor şi a datoriilor înregistrate în conturi special deschise, fără să fie nevoie de deplasare de numerar sau de titluri;
2. Sistem de decontare utilizat de unele state în scopul compensării globale centralizate a tuturor creanţelor şi angajamentelor unei ţări faţă de străinătate, fără transfer de valute. La baza clearingului stă acordul de clearing.

CLIENT
engl. Client; customer
fr. Client
Persoană cu care se tranzacţionează o afacere sau care plăteşte pentru un serviciu.

CLIENTELĂ
engl. Clientele
fr. Clientèle; achalandage
Totalitatea clienţilor sau cumpărătorilor.

CLIENŢI - CREDITORI
Vezi CONTUL 419 „CLIENŢI - CREDITORI".

CLIENŢI - FACTURI DE ÎNTOCMIT
Vezi CONTUL 418 „CLIENŢI - FACTURI DE ÎNTOCMIT".

CLIENŢI; CLIENŢI DEBITORI
engl. Accounts receivable - trade
fr. Clients; effets à recevoir; créances d'exploitation
Vezi CONTUL 411 „CLIENŢI". În contabilitatea europeană, conturi în care se înregistrează sumele de bani care trebuie primite de la clienţi, dar care nu au fost încă plătite.

CLIENŢI DEBITORI
Vezi CLIENŢI.

CLIENŢI INCERŢI
Vezi CONTUL 416 „CLIENŢI INCERŢI".

CO-PROPRIETATE; PROPRIETATE COMUNĂ
engl. Co-ownership; joint ownership
fr. Copropriété; société de secours mutuels
Proprietatea comună a două sau mai multe persoane asupra unor terenuri, firme etc.

COEFICIENT AL CAPITALULUI
engl. Capital coefficient
fr. Coefficient du capital
Instrument fundamental al mecanismului creşterii, legat de oferta de bunuri, care stabileşte o legătură între cantitatea de capital şi cantitatea de produse. Coeficientul capitalului este supus unor variaţii datorate elementelor conjuncturale sau

Scanned with OKEN Scanner

ca urmare a evenimentelor accidentale, sau cauzate de transformarea structurilor economiei. În practică, acesta se manifestă prin:

- coeficient mediu care este definit prin raportul dintre capitalul folosit și produsul sau venitul obținut, astfel:

$$K = \frac{C}{V} = \frac{\text{capital folosit}}{\text{produsul sau venitul obtinut}}$$

- coeficient marginal care este definit prin raportul între creșterea capitalului (ΔC) și creșterea venitului obținut (ΔV) și indică creșterea capitalului aferent pentru a obține o creștere a producției sau a venitului, astfel:

$$K_m = \frac{\Delta C}{\Delta V} = \frac{\text{Variația capitalului}}{\text{Variația venitului}}$$

unde:

K = coeficientul mediu al capitalului

K_m = coeficientul marginal al capitalului

- coeficient anual de eroziune a capitalului prin deprecierile valutare (rata inflației) pentru actualizarea prețurilor.

De exemplu, la o eroziune de d % formula de calcul a prețului actualizat, va fi:

$$P_e = (1 + \frac{d}{100})n \times P_a$$

unde:

P_e = preț echivalent;

1 = unitate monetară actuală;

d = coeficient de depreciere a capitalului;

n = numărul anilor luați în calcul;

P_a = prețul la data negocierii.

- coeficient de eroziune a inflației, ținînd cont de elementele conjuncturale ale pieței, în practică se folosește formula:

$$V = [(1 + \frac{d}{100}) - 1]^n \times C$$

unde:

V = valoarea aferentă creditului acordat care urmează a fi adăugată prețului actual pentru a se obține echivalența cu prețul de plată la scadență;

d = diferența de dobîndă prevăzută în contract și cea practicată pe piața valutară la care se adaugă eroziunea creditului acordat.

COEFICIENT DE CHELTUIELI GENERALE

engl. Costing supplement; overhead charge

fr. Coefficient de frais généraux

Valoare adăugată la costul de producție sau centrul de cost, pentru acoperirea cheltuielilor de regie.

COEFICIENT DE ÎNDATORARE

engl. Debt ratio; gearing

fr. Ratio d'endettement; coefficient d'endettement

Indicator financiar-bancar exprimat sub forma unui raport între datoriile pe termen mediu și lung și capitalurile permanente ale agentului analizat.

COEFICIENT DE LICHIDITATE; RAPORT DE LICHIDITATE

engl. Liquidity ratio

fr. Coefficient de liquidité; ratio de liquidité

Indicator care indică lichiditatea unui agent economic permițînd aprecierea echilibrului său financiar. Se obține prin raportarea activelor circulante la exigibilitățile la vedere și pe termen scurt.

COEFICIENT DE REPARTIZARE

Vezi PREȚ DE ÎNREGISTRARE.

COEFICIENTUL MULTIPLICATOR AL CAPITALIZĂRII ACȚIUNII

engl. Price-earning ratio; P/E ratio; PER

fr. Rapport cours-bénéfices; ratio cours-bénéfices; coefficient de capitalisation des résultats; CCR

Este indicatorul bursier cel mai utilizat în literatura americană pentru a caracteriza eficiența acestui tip de investiție financiară, respectiv, cumpărarea acțiunilor unei societăți. Este calculat împărțind prețul de piață al acțiunii respective la venitul net pe acțiune, de regulă după impozitare.

Scanned with OKEN Scanner

COMANDĂ
engl. Order
fr. Ordre; commande
1. Înscris adresat de un întreprinzător, în calitate de cumpărător (beneficiar) potențial, prin care formulează față de vînzător (executant sau prestator) intenția de a încheia cu acesta o tranzacție comercială de vînzare - cumpărare, de executare de lucrări sau de prestare de servicii; comanda poate avea un caracter ferm, în care caz este posibil ca vînzătorul (prestatorul) să treacă la executarea ei.
2. Instrucțiune dată de un client reprezentantului său autorizat de a cumpăra sau vinde o cantitate dată dintr-un anumit titlu, în condițiile specificate.

COMANDITAR
engl. Inactive partner; dormant partner; limited partner; silent partner; sleeping partner
fr. Commanditaire; partenaire inactif
Persoana care, în temeiul unui contract de societate în comandită, răspunde față de creditorii societății pentru datoriile acesteia, în limitele părții de capital social pe care a adus-o.

COMANDITAT
Vezi ASOCIAT COMANDITAT.

COMERCIANT INDIVIDUAL
engl. Sole trader
fr. Exploitant individuel
Comerciant care este proprietarul firmei sale, administrează afacerile, furnizează capitalul, și suportă toate riscurile.

COMISION BANCAR; TAXE BANCARE
engl. Bank commission; bank charges
fr. Frais bancaires
Taxe percepute de o bancă unui client pentru munca de a ține un cont curent și pentru alte servicii. Unele bănci percep un comision pentru conturile curente de 1/8 pînă la 1/4 la sută din valoarea totală a tuturor cecurilor debitate, în timp ce altele își bazează taxele pe numărul și nu pe valoarea tuturor cecurilor trase și creditelor vărsate în cont, în decursul unei perioade, de regulă șase luni. Cele mai multe bănci însă, nu percep taxe dacă soldul mediu al contului este păstrat peste o valoare minimă convenită.

COMISION DE SCHIMB
engl. Exchange commission
Sumă preluată pentru vînzarea / cumpărarea unei valute străine.

COMITENT
engl. Principal
fr. Commettant; donneur d'ordre
În sens general, este o persoană fizică sau juridică, care încredințează unei alte persoane fizice sau juridice efectuarea unei operații.

COMITET DE DIRECȚIE
engl. Executive committee
fr. Comité de direction
Organul executiv numit de consiliul de administrație al societății pe acțiuni. Este compus din directorii aleși dintre administratori; are atribuțiile delegate de consiliul de administrație al cărui președinte conduce și comitetul de direcție. Deciziile comitetului de direcție se iau cu majoritatea absolută a voturilor membrilor săi. Răspunde față de societate pentru actele îndeplinite de directori. Deciziile care generează obligații patrimoniale sau determină mișcări între elementele componente ale patrimoniului se înregistrează în contabilitate pe baza actelor justificative legale. Se întrunește ori de cîte ori este necesar, dar cel puțin o dată pe săptămînă.

COMPARAȚIA BILANȚULUI
engl. Balance sheet comparison
fr. Comparaison du bilan
O comparație a bilanțurilor, fie ale aceleiași firme la date diferite (comparație internă), fie ale unor

Scanned with OKEN Scanner

firme similare (comparație externă), cu scopul de a evalua situația financiară a unei firme.

COMPENSAȚIE
engl. Compensation
fr. Compensation
1. Operațiuni cu titluri efectuate în interiorul băncii sau la schimb în sensul că se compensează ordine de cumpărare și de vînzare date de către clienți;
2. În comerțul exterior este utilizată în sensul în care, la livrarea de mărfuri a unei țări se folosesc ca plată alte mărfuri la schimb, pentru mărfurile cumpărate. Vezi CLEARING.

COMPLETARE DE DIVIDEND
Vezi DIVIDEND FINAL.

COMPLEZENȚĂ
engl. Complaisance
fr. Complaisance
Reprezintă situația prin care cambiile și cecurile sînt trase, în mod reciproc, de către deținători pentru a-și procura lichidități, fără a înștiința banca despre calitatea acestor hîrtii.

CONCESIUNI, BREVETE ȘI ALTE DREPTURI ȘI VALORI SIMILARE
Vezi CONTUL 205 „CONCESIUNI, BREVETE ȘI ALTE DREPTURI ȘI VALORI SIMILARE".

CONCORDAT
engl. Arrangement with creditors
fr. Concordat
Contract între debitor și masa creditorilor, avînd ca obiect stabilirea condițiilor de administrare, de asanare a datoriilor fără compromiterea posibilităților de redresare a situației financiare a debitorului. Vezi și REGLEMENTARE JUDICIARĂ.

CONFIRMARE DE SOLD BANCAR
engl. Bank certificate; bank confirmation
fr. Confirmation de solde bancaire
Declarație a unei bănci privind soldul debitor sau creditor al contului unui client.

CONFIRMAREA SOLDURILOR
engl. Confirmation of balances
fr. Confirmation de soldes
Confirmarea de către clienți, furnizori sau bănci a soldurilor restante ale conturilor lor la o dată anume.

CONGLOMERAT
engl. Conglomerate
fr. Conglomérat
Grup rezultat din fuzionarea mai multor firme. Vezi și FUZIUNE ÎN CONGLOMERAT.

CONOSAMENT
engl. Bill of lading
fr. Connaissement
Reprezintă documentul redactat în scris care se eliberează de către cărăuș (armator, căpitanul navei, sau agent al acestora), certificînd că a preluat marfa al cărei transport a fost convenit, spre a fi predată destinatarului într-un port nominalizat, în anumite condiții stabilite între părți. Conosamentul este un document care constituie titlu de proprietate asupra mărfurilor, acestea fiind eliberate destinatarului numai dacă prezintă în schimbul lor un exemplar al conosamentului. De regulă este întocmit în mai multe exemplare, dintre care unele sînt originale iar restul copii. Exemplarele originale formează setul de originale, constituind documente negociabile, utilizate în cadrul decontărilor prin acreditiv sau incasso. Copiile de regulă poartă mențiunea „copie non negociabilă".

CONSIGNAȚIE
engl. Consignment
fr. Consignation

Scanned with OKEN Scanner

Modalitate de desfacere în care o unitate comercială (consignatar) mijlocește vînzarea anumitor bunuri care aparțin altor persoane fizice sau juridice (consignant). Obiectele sînt primite în consignație pe baza unui contract de consignație, urmînd a fi vîndute la un preț dinainte stabilit. Prin contractul de consignație nu se transmite dreptul de proprietate asupra mărfurilor sau bunurilor încredințate, ele rămînînd în proprietatea consignantului pînă în momentul vînzării și încasării contravalorii lor.

CONSILIER FINANCIAR

engl. Financial adviser

fr. Conseiller financier

Persoană sau firmă care oferă consultanță în probleme financiare, contra unei taxe.

CONSILIU DE ADMINISTRAȚIE

engl. Board of directors

fr. Conseil d'administration

Organul de conducere al unei societăți comerciale sau regii autonome, a cărui competență este dată de adunarea generală a acționarilor, avînd îndatorirea de a administra societatea în conformitate cu contractul de societate și cu statutul de funcționare. Membrii consiliului de administrație sînt numiți temporar; sînt revocabili și reeligibili.

Consiliul de administrație poate delega o parte din puterile sale unui comitet de direcție. Președintele consiliului de administrație conduce și comitetul de direcție. Membrii consiliului de administrație răspund față de adunarea generală pentru deciziile luate. Actele de decizii care angajează patrimoniul societății se înregistrează în contabilitate pe baza documentelor justificative legale.

Principalele atribuții ale consiliului de administrație sînt: elaborează strategia, politica și planul de activitate al firmei pentru perioada viitoare, întocmește bugetul de venituri și cheltuieli pentru exercițiul financiar următor, prezintă bilanțul și contul de profit și pierderi adunării generale a acționarilor și propune acestuia nivelul dividendelor, duce la îndeplinire hotărîrile adunării generale a acționarilor, numește membrii comitetului de direcție, convoacă adunările generale ale acționarilor, numește funcționarii societății.

CONSOLIDARE

engl. Consolidation

fr. Consolidation

În cazul grupurilor, termenul se folosește la integrarea bilanțurilor filialelor unei societăți în bilanțul global al acesteia (bilanț consolidat al societății), cu scopul de a prezenta poziția grupului ca un tot.

CONSOLIDARE PE PALIERE

engl. Multi-stage consolidation (MB); multi-tier consolidation (SUA)

fr. Consolidation par paliers

Consolidarea fază cu fază a conturilor întreprinderilor din cadrul unui grup în care participația firmei mamă este indirectă (situația cînd firma mamă deține acțiuni într-o întreprindere, care la rîndul ei deține controlul asupra unei terțe întreprinderi; în acest caz, se spune că firma mamă deține o participație indirectă în întreprinderea terță).

CONSORȚIU; GRUPARE DE ÎNTREPRINDERI

engl. Consortium

fr. Consortium; groupement d'entreprises

Asociație de firme formată pentru un scop special și limitat, cum ar fi acela de a acționa ca o singură entitate în negocierea unui contract.

CONSTITUIRE PRIN APORT ÎN NATURĂ

engl. Formation by subscription in specie

fr. Constitution par apports en nature

Formarea unei firme prin emisiunea de acțiuni, nu prin aport de bani lichizi, ci prin aport de proprietăți sau alte drepturi de valoare.

Scanned with OKEN Scanner

CONSUM DE MATERIALE
engl. Material consumption
fr. Consommation de matières
Materiile prime și componentele utilizate pentru realizarea produselor finite.

CONSUMABILE
engl. Consumable goods; consumables
fr. Fournitures
Mărfuri cumpărate de către firme și utilizate în munci administrative și nu în producție. Rechizitele de birou, imprimatele și alte materiale consumabile pe care unitatea patrimonială consideră că nu este cazul să le stocheze pot fi incluse direct în cheltuieli, cu excepția formularelor cu regim special care se gestionează potrivit normelor elaborate în acest scop.

CONT
engl. Account
fr. Compte
Tablou contabil cu reprezentare numerică, exprimată în unități monetare, a cărui funcționare se bazează pe principiile contabilității în partidă dublă. În el se reflectă situația și mișcarea elementelor materiale, a proceselor de transformare, a relațiilor de drepturi / obligații cît și rezultatele obținute în administrarea patrimoniului unui agent, persoană fizică sau juridică sau a oricărei alte entități patrimoniale de drept public sau privat. Prin sistematizarea înregistrărilor în conturi, contabilitatea își poate îndeplini funcțiile de: control, analiză, de furnizor de informații, de act probator în justiție. Conturile sînt analitice și sintetice.

CONT ACTIV
engl. Active account
fr. Compte actif
Un cont care este utilizat frecvent.

CONT AL BILANȚULUI DE ÎNCHIDERE
engl. Balance sheet account
fr. Compte de bilan de clôture
Un cont în care, în unele sisteme contabile, sînt transferate soldurile tuturor conturilor de activ și pasiv la închiderea exercițiului financiar, și din care sînt transferate din nou în conturile individuale la începerea exercițiului financiar următor.

CONT ANALITIC
engl. Analytical account
fr. Compte analytique
Tablou care exprimă în etalon bănesc și/sau în unități fizice situația și mișcarea unui element patrimonial a unui proces economic ori financiar sau a unui rezultat, definite pe baza caracteristicilor proprii, individualizate ca specie, în concordanță cu necesitățile gestionare sau de alt ordin ale întreprinzătorului. Se reflectă valoric în conturile sintetice, avînd aceleași funcții cu acestea. Conturile analitice constituie instrumentele de bază ale controlului financiar și gestionar.

CONT BANCAR
engl. Bank account
fr. Compte bancaire; compte en banque
Acord între o bancă și un client prin care acesta plătește sau depozitează la bancă o sumă de bani, clientul avînd dreptul să încaseze și să emită instrumente de plată fără numerar în contul său, către sau de la terți.

CONT COLECTIV; CONT GENERAL; CONT DE CONTROL
engl. Control account
fr. Compte collectif; compte général
Sistem de verificare a corectitudinii înregistrărilor dintr-un anumit registru contabil prin listarea tuturor debitelor și creditelor dintr-o anumită perioadă.

CONT CORESPONDENT
engl. Contra account (MB); offset account (SUA)
fr. Compte de contre-partie
În contabilitatea cu dublă înregistrare, contul care

Scanned with OKEN Scanner

este debitat pentru a compensa un credit, sau viceversa.

CONT CURENT
engl. Current account
fr. Compte courant
Instrument financiar-bancar pe bază de contract (încheiat între bancă și clientul său), sub formă de cont, care servește la înregistrarea în ordine cronologică, în debit sau în credit, a tuturor operațiunilor care intervin în cadrul tranzacțiilor profesionale ale titularului. Potrivit acestui contract părțile convin să confrunte între ele toate operațiunile care vor interveni pe durata existenței contului curent. Acest cont este încheiat, trimestrial sau semestrial. Sumele depuse în cont curent primesc o dobîndă mai mică comparativ cu dobînzile acordate la alte tipuri de depozite.

CONT CURENT AL ASOCIATULUI
engl. Partners' current account
fr. Compte courant d'associé
Cont în care sînt înregistrate tranzacțiile dintre o firmă și asociații săi, altul decît contul de capital.

CONT DE ACTIV
engl. Asset acount
fr. Compte d'actif
Cont al cărui sold, de regulă debitor, este introdus la capitolul de active al unui bilanț: de exemplu proprietățile și alte active fixe, depozitele în bancă, acțiunile, debitorii, lichiditățile etc.

CONT DE AȘTEPTARE
engl. Suspense account
fr. Compte d'attente; compte de passage
Cont în care sînt trecute înregistrări intermediare.

CONT DE CECURI
engl. Cheque account; check account
fr. Compte chèques; comptechèques; compte de chèques
Cont curent deschis la o bancă, asupra căruia pot fi trase cecuri.

CONT DE CONTROL
Vezi CONT COLECTIV.

CONT DE EXPLOATARE GENERALĂ
engl. Trading account
fr. Compte d'exploitation générale
Raport contabil pregătit cu scopul calculării profiturilor brute ale unei firme (diferența între valoarea vînzărilor și costul bunurilor vîndute).

CONT DE GESTIUNE A TREZORERIEI
engl. Cash management account
fr. Compte de gestion de trésorerie
Cont bancar disponibil firmelor, care oferă servicii cum ar fi colectarea datoriilor și facilități de gestiune a fluxului de numerar.

CONT DE PASIVE
engl. Liability account
fr. Compte de passif
Cont care arată în mod normal soldul de credite, și care apare în coloana de pasive a bilanțului.

CONT DE PROFIT ȘI PIERDERE
engl. Profit and loss account
fr. Compte de pertes et profits
Cont în care sînt reflectate veniturile și cheltuielile înregistrate în cursul exercițiului financiar, cu scopul determinării profitului sau pierderii pentru acea perioadă. Soldul acestui cont este raportat în bilanț.

CONT DE REGULARIZARE
engl. Adjustment accounts
fr. Compte de regularization
Post din activul sau pasivul bilanțului care permite încorporarea în exercițiul financiar în curs, a cheltuielilor și veniturilor aferente în parte unei perioade imediat următoare.

Scanned with OKEN Scanner

SCHEMA DE PREZENTARE A CONTULUI DE REZULTATE (PROFIT ȘI PIERDERE) ÎN CONTABILITATEA ANGLO-SAXONĂ

Income statement

B: beginning inventory (stoc inițial)
E: ending inventory (stoc final)
(1) cheltuieli financiare și excepționale
(2) venituri financiare și excepționale

Scanned with OKEN Scanner

CONT DE REGULARIZARE ACTIV/ PASIV
engl. Asset-liability adjustment account
fr. Compte de régularisation actif/passif
Un cont prin care sînt realizate regularizări pentru a asigura ca toate încasările și plățile sînt introduse în cont ca venituri sau cheltuieli ale perioadei la care se referă.

CONT DE SALARII
engl. Salary account
fr. Compte salaire; compte de salaires
Cont deschis de cei care primesc venituri regulate (salarii sau pensii).

CONT DE VIRAMENTE CU BANCA NAȚIONALĂ
engl. Clearing account with the National Bank
fr. Compte de virements BN
Cont deschis de bănci, întreprinderi etc., la Banca Națională, destinat plăților curente. Activele din conturile de virament pot fi schimbate oricînd cu bancnote.

CONT DETALIAT
engl. Detailed account
fr. Décompte
Cont în care sînt enumerate articolele individuale, totalul fiind introdus în conturile principale.

CONT GENERAL
Vezi CONT COLECTIV.

CONT INTERIMAR
engl. Interim account
fr. Compte interimaire
Instrument financiar-bancar sub formă de cont care are un caracter provizoriu și este destinat grupării anumitor tranzacții.

CONT PENTRU CONSOLIDARE
engl. Consolidation accounts; financial statements adjusted for consolidation purposes
fr. Compte destiné à la consolidation
Conturile rezultate în scopul consolidării conturilor unei firme membre a unui holding, astfel încît să corespundă necesităților grupului legate de ajustările de valoare, metoda de prezentare, convertirea devizelor etc.

CONT REFLECTAT
engl. Cost control account; financial bookkeeping cost account
fr. Compte réfléchi
Cont de control între înregistrările din contabilitatea financiară și cele din gestiune, care permite autonomia fiecărui sistem menținînd însă completa lor coordonare.

CONT SINTETIC
engl. Synthetic account
fr. Compte synthetique
Tablou care exprimă în formă valorică situația și mișcarea unui element sau a rezultatelor definite pe baza trăsăturilor comune care le caracterizează sub raportul funcțiilor, destinației sau al relațiilor de drepturi și obligații.

CONTABIL
engl. Accountant
fr. Comptable
Persoană calificată a cărei sarcină este să păstreze și să verifice înregistrările financiare ale unei organizații, sau să ofere consultanță referitor la venituri, cheltuieli, impozite etc.

CONTABIL DE GESTIUNE
Vezi ANALIST DE COSTURI.

CONTABILITATE
engl. Accounting; accountancy; bookkeeping
fr. Comptabilité
În sens foarte larg, reprezintă activitatea de în-

Scanned with OKEN Scanner

registrare și verificare a banilor împrumutați, datorați, plătiți sau primiți.

CONTABILITATE ANALITICĂ DE EXPLOATARE
engl. Cost accounting
fr. Comptabilité analytique d'exploitation
Gestiunea costurilor de producție și de desfacere cît și a cheltuielilor de funcționare ale firmei.

CONTABILITATE AUTONOMĂ
engl. Self-balancing accounting; use of detail ledgers
fr. Comptabilité autonome
O parte a înregistrărilor contabile păstrată independent de structura contabilă principală și legată de această structură numai cu ajutorul unui cont de control.

CONTABILITATE CONFIDENȚIALĂ
engl. Confidential accounting
fr. Comptabilité confidentielle
Acea parte a organizării contabile a unei firme care este păstrată separat din motive de confidențialitate.

CONTABILITATE DE GESTIUNE
engl. Management accounting
fr. Comptabilité de gestion
Contabilitatea de gestiune se organizează de fiecare unitate patrimonială în funcție de specificul activității și de necesitățile proprii, avînd ca obiective principale următoarele: calcularea costurilor; stabilirea rezultatelor și a rentabilității produselor, lucrărilor și serviciilor executate; întocmirea bugetului de venituri și cheltuieli pe feluri de activități, urmărirea și controlul executării acestora în scopul cunoașterii rezultatelor și furnizării datelor necesare fundamentării deciziilor privind gestiunea unității patrimoniale și altele.

CONTABILITATE DE INFLAȚIE
engl. Inflation accounting
fr. Comptabilité d'inflation
Sistem contabil care încearcă să ia în considerație efectele inflației.

CONTABILITATE FINANCIARĂ; CONTABILITATE GENERALĂ
engl. Financial accounting
fr. Comptabilité financière
Spre deosebire de contabilitatea de gestiune, care se organizează de fiecare unitate patrimonială în funcție de specificul activității și de necesitățile proprii, contabilitatea financiară, denumită și contabilitate generală, are la bază norme unitare privind organizarea și conducerea acesteia, prevăzute în lege și în prezentul regulament, care au caracter obligatoriu pentru toate unitățile patrimoniale, avînd ca obiectiv principal furnizarea informațiilor necesare atît pentru necesitățile proprii cît și în relațiile acestora cu asociații sau acționarii, clienții, furnizorii, băncile, organele fiscale și alte persoane juridice și fizice.

CONTABILITATE GENERALĂ
Vezi CONTABILITATE FINANCIARĂ.

CONTABILITATE INFORMATIZATĂ
engl. Computerised book-keeping
fr. Comptabilité informatisée
Contabilitate realizată cu ajutorul echipamentelor de procesare a datelor.

CONTABILITATE INTEGRATĂ
engl. Integrated accounting; integrated cost accounting
fr. Comptabilité intégrée
Sistem contabil în care gestiunea este combinată cu contabilitatea financiară.

CONTABILITATE ÎN DUBLĂ PARTIDĂ
Vezi CONTABILITATE ÎN PARTIDĂ DUBLĂ.

Scanned with OKEN Scanner

CONTABILITATE ÎN PARTIDĂ DUBLĂ; CONTABILITATE ÎN DUBLĂ PARTIDĂ
engl. Double-entry bookkeeping
fr. Comptabilité en partie double
Metodă contabilă care presupune înregistrarea sumelor în două conturi simultan (conturi corespondente), într-un cont pe debit și în celălalt pe credit.

CONTABILITATE LA PREȚUL DE REVENIRE
engl. Constant cost accouting; constant cost value accounting
fr. Comptabilité de prix de revient
Metodă de contabilizare a tranzacțiilor, care încearcă să raporteze fiecare sumă de bani la aceeași perioadă de bază, eliminînd astfel distorsiunile cauzate de inflație.

CONTABILITATE PE FOI VOLANTE
engl. Loose-leaf accounting
fr. Comptabilité sur feuillets mobiles
Sistem contabil în care conturile individuale și jurnalele pot fi păstrate pe foi detașabile, permițînd, dacă este nevoie, înregistrarea în dublu exemplar.

CONTABILITATE PLURIMONETARĂ
engl. Multiple currency accounting
fr. Comptabilité plurimonétaire
Sistem contabil păstrat simultan în două sau mai multe monede.

CONTABILITATEA COSTURILOR CURENTE; METODA BILANȚULUI ACTUALIZAT
engl. Current cost accounting; CCA
fr. Comptabilité des coûts courants; méthode du bilan actualisé
Metodă contabilă care înregistrează cheltuielile și veniturile unei firme după ce ia în calcul schimbările de preț care afectează aceste articole și valoarea activelor la costul de înlocuire.

CONTABILITATEA SALARIILOR
engl. Wages-salaries record; payroll record
fr. Comptabilité de paie; comptabilité des salaires
Secțiunea înregistrărilor contabile care arată remunerația brută, impozitele și alte deduceri, precum și sumele nete plătibile angajaților.

CONTABILITATEA TERȚILOR
Contabilitatea terților asigură evidența datoriilor și creanțelor unității patrimoniale în relațiile acesteia cu furnizorii, clienții, personalul, asigurările sociale, bugetul statului, unitățile din cadrul grupului, asociații, acționarii, diverși debitori și creditori și alte persoane fizice sau juridice.

CONTABILIZAREA VALORII ACTUALIZATE
engl. Price level accounting
fr. Variations monétaires
Metodă contabilă care ține cont de efectul fluctuației puterii de cumpărare a banilor.

CONTARE; SAPITRARE
engl. Allocation
fr. Affectation; imputation
Actul de selectare și indicare a conturilor în care trebuie înregistrată o tranzacție sau încadrarea unui articol la un capitol bugetar. Operație contabilă înscrisă nemijlocit pe documentele purtătoare de informații primare, care constă în înscrierea formulei de înregistrare în contabilitate a actelor economice, financiare sau de alt ordin pe care îl conțin. Se exprimă prin simbolurile numerice ale conturilor debitoare și creditoare.

CONTINGENT GLOBAL
engl. Total quota
fr. Contingent global
Formă de contingentare prin care se stabilesc plafoanelor maxime admise la importuri de produse, pe o perioadă determinată de timp, fără o repartizare a acestui import pe țări de proveniență.

Scanned with OKEN Scanner

CONTINGENT PE CONSUM
engl. Consumption quota
fr. Contingent sur consommation
Reprezintă marje estimate de variație a prețurilor datorate modificărilor în prețurile unitare pentru diversele componente ale unui obiectiv de investiții.

CONTRACT DE FACTORING
engl. Factoring contract
fr. Contrat de factoring
Contract prin care o parte, factor, își asumă obligația și riscul ca, în baza unui comision calculat ad-valorem, să preia sau să i se transfere - parțial sau integral - creanțele pe care le are de încasat un furnizor din altă țară, aderent. La acest contract participă trei factori: firma de factoring, furnizorul aderent, clienții aderentului. Folosirea acestui contract, ca instrument de finanțare pe termen scurt, asigură simplificarea și accelerarea operațiunilor de finanțare a producției.

CONTRACT DE SOCIETATE
Este actul constitutiv al unei societăți și reprezintă contractul pe baza căruia, două sau mai multe persoane fizice sau juridice, constituie o nouă societate comercială aducînd aporturi în natură sau în numerar, în vederea obținerii de profituri. Contractul de societate cuprinde elementele esențiale pentru constituirea societății: numele și prenumele sau denumirea acționarilor, domiciliul ori sediul și cetățenia sau naționalitatea acestora; denumirea și sediul societății și al sucursalelor sau al filialelor; forma și obiectul activității; capitalul social subscris și vărsat; valoarea bunurilor aduse ca aport în natură, modul de evaluare și numărul acțiunilor; numărul și valoarea nominală a acțiunilor, cu specificarea dacă sînt nominative sau la purtător și numărul lor pe categorii; condițiile pentru valabilitatea deliberărilor adunării generale și modul de exercitare a dreptului de vot; numele, prenumele și cetățenia administratorilor și cenzorilor, modul de constituire a garanțiilor etc.

CONTRAFACERE; FALSIFICARE
engl. Counterfeiting
fr. Contrefacon / falsification
Este un proces prin care se realizează imitarea unui bilet de bancă, a unei monede, a unui titlu etc., în scopul de a trage un folos din acest fals.

CONTRIBUȚIA ACȚIONARULUI; APORTUL ACȚIONARULUI
engl. Shareholder contribution
fr. Apport d'actionnaire
Capitalul primit de la investitorii inițiali în schimbul acțiunilor.

CONTROL ANUAL
engl. Annual audit
fr. Contrôle annuel
Un audit care acoperă o perioadă de un an și care include verificarea contabilă pentru anul financiar respectiv.

CONTROL CONTABIL FORMAL
engl. Arithmetical and procedural check (MB); audit of clerical accuracy (SUA)
fr. Contrôle comptable formel
Acea parte a unui audit al cărei scop este de a verifica exactitatea aritmetică și prelucrarea corectă a datelor în înregistrările contabile.

CONTROL DE INVENTAR
engl. Physical check
fr. Contrôle comptable matériel
Partea unui audit realizată pentru a verifica dacă o firmă deține în mod real activele înregistrate, că toate pasivele sînt înregistrate, iar înregistrările acestora în conturi sînt complete și corecte.

CONTROL EXTERN; AUDIT EXTERN
engl. External audit
fr. Contrôle externe; audit externe
Audit realizat de un grup extern, independent de firma controlată, scopul fiind formularea unei opinii și realizarea unui raport asupra contabilității

Scanned with OKEN Scanner

și raportărilor financiare ale unei firme, asupra corectitudinii și legalității operațiunilor și/sau asupra corectitudinii administrării financiare.

CONTROL FINANCIAR DE GESTIUNE
engl. Financial control of administration
fr. Controle financier de gestion
Ca formă a controlului financiar propriu, este un control ulterior care urmărește respectarea dispozițiilor legale privitoare la gestionarea și gospodărirea mijloacelor materiale și bănești, pe baza documentelor înregistrate în contabilitate.
Controlul financiar de gestiune are ca obiectiv principal, respectarea normelor legale cu privire la: existența, integritatea, păstrarea și paza bunurilor și valorilor materiale, declasările și casările de bunuri, efectuarea în numerar sau prin cont a încasărilor și plăților în lei și valută, de orice natură, inclusiv, a salariilor și a reținerilor din acestea, precum și a altor obligații față de salariați, întocmirea și circulația documentelor primare, a evidențelor tehnico-operative și contabile.

CONTROL FINANCIAR PREVENTIV
engl. Preventive financial-control
fr. Controle financier preventif
Ca formă a controlului financiar, are menirea să asigure folosirea patrimoniului cu maximă eficiență, pe baza criteriilor de profit, în condiții de legalitate, liberă inițiativă și loialitate. Acest control se exercită asupra documentelor în care se consemnează operațiunile referitoare la nașterea, modificarea și stingerea drepturilor și obligațiilor patrimoniale ale unității în faza de angajare de plată, în raporturile cu alte persoane juridice sau fizice.

CONTROL FISCAL
engl. Inland revenue inspection
fr. Contrôle fiscal
Examinare a contabilității unei firme de către autoritățile fiscale cu scopul verificării modului în care s-au calculat și plătit impozitele.

CONTROL INTERMEDIAR AL CONTURILOR
engl. Interim audit
fr. Contrôle intermédiaire des comptes
Examinarea în cursul anului financiar a registrelor contabile și a înregistrărilor efectuate.

CONTROL JURISDICTIONAL
engl. Jurisdiction control
fr. Controle de juridiction
Formă a controlului care constă în verificarea, piesă cu piesă, a actelor justificative prezentate de către contabili unui organ de control anume împuternicit - Curtea de Conturi. Aceasta se pronunță asupra legalității actelor justificative și dă, anual, descărcarea de gestiune asupra conturilor contabile, atunci cînd ele sînt găsite în ordine.

CONTROLOR EXTERN
engl. External auditor
fr. Contrôleur externe
Auditor care îndeplinește un control al contabilității unei firme, dar care nu este angajat al acesteia.

CONTROLUL BILANȚULUI
Vezi VERIFICAREA BILANȚULUI.

CONTROLUL RAPORTULUI DE VERIFICARE
engl. Audit report review (MB); report referencing (SUA)
fr. Contrôle du rapport de vérification
Un control critic al raportului rezultat în urma auditului pentru a stabili că raportul nu conține erori.

CONTROLUL STOCURILOR
engl. Inventory control; stock control
fr. Contrôle des stocks
Sistem de verificare a stocurilor de bunuri deținute de o firmă, pentru a verifica dacă există concordanță cu înregistrările contabile.

Scanned with OKEN Scanner

CONTROLUL TRANZACȚIILOR
engl. Transaction audit
fr. Contrôle de transactions
Verificarea contabilă a unui număr de înregistrări care apar în mod regulat, legate de o anumită categorie de operațiuni.

CONTUL 101 „CAPITAL SOCIAL“

Cu acest cont se ține evidența capitalului social subscris și vărsat în natură și/sau în numerar de acționarii sau asociații societății, precum și a măririi sau reducerii capitalului social. Contabilitatea analitică a capitalului social se ține pe acționari sau asociați cuprinzînd numărul și valoarea nominală a acțiunilor sau părților sociale subscrise sau vărsate. Este un cont de pasiv, și face parte din grupa 10 „Capital și rezerve“. În creditul acestui cont se înregistrează:
- capitalul social subscris de acționari sau asociați în natură și/sau în numerar (cont 456);
- rezervele destinate măririi capitalului social (cont 106);
- profitul net realizat în exercițiile precedente, destinat măririi capitalului social (cont 107);
- profitul net realizat la închiderea exercițiului precedent, destinat măririi capitalului social (cont 129);
- primele de fuziune și de aport legate de capital, încorporate la capitalul social (cont 104);
- valoarea mijloacelor fixe executate sau achiziționate, în cazul măririi capitalului social (cont 111);

În debitul acestui cont se înregistrează:
- capitalul social retras de acționari sau asociați (cont 456);
- pierderile realizate în exercițiile precedente și după închiderea exercițiului curent, care reduc capitalul social (cont 107, 121).

Soldul contului reprezintă capitalul social subscris, vărsat/nevărsat.

CONTUL 104 „PRIME LEGATE DE CAPITAL“

Cu acest cont se ține evidența primelor de emisiune, de fuziune și de aport la capital. Este un cont de pasiv, făcînd parte din grupa 10 „Capital și rezerve“. În creditul acestui cont se înregistrează:
- primele stabilite cu ocazia emisiunii, fuziunii sau aportului la capital (cont 456).

În debitul acestui cont se înregistrează:
- primele de fuziune și de aport legate de capital, încorporate la capitalul social (cont 101);
- primele de emisiune transferate la rezerve (cont 106).

Soldul contului reprezintă primele de emisiune, de fuziune sau de aport la capital, neîncorporate la capitalul social sau la rezerve.

CONTUL 105 „DIFERENȚE DIN REEVALUARE“

Cu acest cont se ține evidența diferențelor din reevaluarea elementelor de activ și de pasiv, efectuată potrivit normelor legale. Face parte din grupa „Capital și rezerve“.

CONTUL 106 „REZERVE“

Cu acest cont se ține evidența rezervelor constituite. Contabilitatea rezervelor se ține pe categorii de rezerve: rezerve legale, rezerve statutare și alte rezerve.
Este un cont de pasiv, din grupa „Capital și rezerve“. În creditul acestui cont se înregistrează:
- profitul net realizat în exercițiile precedente, virat la rezerve (cont 107);
- rezervele constituite din profitul realizat în exercițiile precedente (cont 129);
- primele de emisiune transferate la rezerve (cont 104).

În debitul acestui cont se înregistrează:
- rezervele destinate măririi capitalului social (cont 101);
- rezervele utilizate pentru acoperirea pierderilor realizate în exercițiile precedente (cont 107, 121).

Soldul contului reprezintă rezervele existente.

CONTUL 107 „REZULTATUL REPORTAT“

Cu acest cont se ține evidența rezultatului sau părții din rezultatul exercițiului precedent a căror

Scanned with OKEN Scanner

repartizare a fost amînată de adunarea generală a acționarilor sau asociaților. Este un cont bifuncțional, în debitul căruia se înregistrează:
- pierderile realizate în exercițiile precedente, care nu au fost repartizate (cont 121);
- profitul net realizat în exercițiile precedente, destinat măririi capitalului social sau virat la rezerve (cont 101, 106);
- dividende datorate acționarilor sau asociaților din profitul realizat în exercițiile precedente (cont 457).

În creditul acestui cont se înregistrează:
- rezervele utilizate pentru acoperirea pierderilor realizate în exercițiile precedente (cont 106);
- profitul net realizat în exercițiile precedente, nerepartizat, precum și pierderea reportată din exercițiul anterior, acoperită din profitul realizat în perioada curentă (cont 121);
- pierderile realizate în exercițiile precedente, care reduc capitalul social (cont 101).

Soldul debitor al contului reprezintă pierderea nerepartizată, iar soldul creditor, profitul nerepartizat.

CONTUL 108 „CONTUL ÎNTREPRINZĂTORULUI INDIVIDUAL"

Cu acest cont se ține evidența aporturilor și retragerilor în natură și/sau în numerar ale întreprinzătorului individual.

Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înregistrează:
- valoarea brevetelor, altor drepturi și valori similare, valoarea altor imobilizări necorporale, valoarea imobilizărilor corporale și financiare și valoarea stocurilor reprezentînd aportul întreprinzătorului individual (cont 205, 208, 211, 212, 261, 262, 263, 300, 301, 321, 323, 361, 371, 381);
- valoarea în numerar reprezentînd aportul întreprinzătorului individual (cont 531);
- sumele reprezentînd alte valori aduse de întreprinzătorul individual (cont 532);
- sumele depuse în contul de disponibil, ca aport al întreprinzătorului individual (cont 512).

În debitul acestui cont se înregistrează:
- valoarea brevetelor, altor drepturi și valori similare, valoarea altor imobilizări necorporale, valoarea imobilizărilor corporale și financiare și valoarea stocurilor, retrase de întreprinzătorul individual (cont 205, 208, 211, 212, 261, 262, 263, 300, 301, 321, 323, 361, 371, 381);
- valoarea în numerar a aportului retras de întreprinzătorul individual (cont 531);
- sumele retrase din contul de disponibil, de întreprinzătorul individual (cont 512);
- alte valori retrase de întreprinzătorul individual (cont 532).

Soldul contului reprezintă aportul întreprinzătorului individual în natură și/sau în numerar.

CONTUL 111 „FONDUL DE DEZVOLTARE"

Cu acest cont se ține evidența constituirii și utilizării fondului de dezvoltare, potrivit legii.

Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înregistrează:
- amortizarea inclusă în cheltuieli (cont 119);
- sumele rezultate din valorificarea materialelor obținute din dezmembrarea mijloacelor fixe scoase din funcțiune, mai puțin cheltuielile efectuate (cont 129);
- sumele încasate din vînzarea de mijloace fixe, mai puțin valoarea rămasă neamortizată (cont 129);
- sumele încasate din vînzarea activelor, mai puțin impozitul datorat aferent vînzărilor de active, costul proiectelor de evaluare, precum și valoarea rămasă neamortizată (cont 129);
- profitul net realizat în exercițiul curent, repartizat pentru constituirea fondului de dezvoltare (cont 129).

În debitul acestui cont se înregistrează:
- valoarea mijloacelor fixe executate sau achiziționate din profit, sumele încasate din vînzarea mijloacelor fixe și a activelor (cont 118);
- valoarea mijloacelor fixe executate sau achiziționate din profit, sumele încasate din vînzarea mijloacelor fixe și a activelor, în cazul măririi capitalului social (cont 101);

Scanned with OKEN Scanner

- valoarea mijloacelor fixe executate sau achiziționate din amortizare (cont 119).
Soldul contului reprezintă fondul de dezvoltare neutilizat.

CONTUL 112 „FONDUL DE PARTICIPARE LA PROFIT“

Cu acest cont se ține evidența constituirii și utilizării fondului de participare a salariaților la profit.
Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înregistrează:
- profitul net realizat în exercițiul curent, repartizat pentru constituirea fondului de participare la profit (cont 129).
În debitul acestui cont se înregistrează:
- sumele utilizate din fondul de participare la profit (cont 424).
Soldul contului reprezintă fondul de participare la profit, neutilizat.

CONTUL 118 „ALTE FONDURI“

Cu acest cont se ține evidența fondurilor constituite, cum sînt: fondul creșterii surselor proprii de finanțare din profitul net realizat, fondul baracamentelor și amenajărilor provizorii, fondul pentru organizarea șantierului, precum și alte fonduri constituite potrivit legii.
Contabilitatea analitică se ține pe feluri de fonduri.
Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înregistrează:
- sumele încasate în avans de la beneficiari pentru executarea lucrărilor de organizare a șantierelor (cont 512);
- valoarea mijloacelor fixe executate sau achiziționate din profit, din sumele încasate din vînzarea mijloacelor fixe și a activelor (cont 111);
- profitul net realizat în exercițiul curent, repartizat pentru constituirea fondului pentru creșterea surselor proprii de finanțare (cont 129).
În debitul acestui cont se înregistrează:
- transferul fondului baracamentelor și amenajărilor provizorii la venituri, în cazul ieșirii acestora din patrimoniu (cont 771).
Soldul contului reprezintă fondurile neutilizate.

CONTUL 119 „REPARTIZĂRI LA FONDUL DE DEZVOLTARE“

Cu acest cont se ține evidența repartizării amortizării la fondul de dezvoltare.
Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează amortizarea inclusă în cheltuieli (cont 111).
În creditul acestui cont se înregistrează valoarea mijloacelor fixe executate sau achiziționate din amortizare (cont 111).
Soldul contului reprezintă amortizarea neutilizată pentru investiții.

CONTUL 121 „PROFIT ȘI PIERDERE“

Cu acest cont se ține evidența profitului sau pierderii realizate în cursul exercițiului.
Este un cont bifuncțional, în creditul căruia se înregistrează:
- la sfîrșitul perioadei, soldul creditor al conturilor din clasa 7 (cont 701 la 787);
- pierderile realizate în exercițiile precedente, care reduc capitalul social (cont 101);
- pierderile realizate în exercițiile precedente, care nu au fost repartizate (cont 107).
În debitul acestui cont se înregistrează:
- la sfîrșitul perioadei, soldul debitor al conturilor din clasa 6 (cont 600 la 691);
- profitul net realizat în exercițiile precedente, nerepartizat, precum și pierderea reportată din exercițiul anterior, acoperită din profitul realizat în perioada curentă (cont 107);
- profitul net realizat în exercițiul precedent, destinat repartizării (cont 129).
Soldul creditor reprezintă profitul realizat, dacă veniturile depășesc cheltuielile, iar soldul debitor, pierderea realizată, dacă cheltuielile depășesc veniturile.

CONTUL 129 „REPARTIZAREA PROFITULUI“

Cu acest cont se ține evidența repartizării profitului.

Scanned with OKEN Scanner

Contabilitatea analitică se ține pe destinațiile profitului, stabilite potrivit legii.
Este un cont de activ. În debitul său se înregistrează:
- profitul net realizat la închiderea exercițiului precedent, destinat măririi capitalului social (cont 101);
- rezervele constituite din profitul realizat în exercițiile precedente (cont 106);
- sumele rezultate din valorificarea materialelor obținute din dezmembrarea mijloacelor fixe scoase din funcțiune, mai puțin cheltuielile efectuate (cont 111);
- profitul net realizat în exercițiul curent, repartizat pentru constituirea fondului de dezvoltare (cont 111);
- profitul net realizat în exercițiul curent, repartizat pentru constituirea fondului de participare la profit (cont 112);
- profitul net realizat în exercițiul curent, repartizat pentru constituirea fondului pentru creșterea surselor proprii de finanțare (cont 118);
- dividendele datorate acționarilor sau asociaților, realizate în exercițiul curent (cont 457);
- sumele încasate din vînzarea mijloacelor fixe, mai puțin valoarea rămasă neamortizată (cont 111);
- sumele încasate din vînzarea activelor, mai puțin impozitul datorat, aferent vînzărilor de active, costul proiectelor de evaluare, precum și valoarea rămasă neamortizată (cont 111);
În creditul acestui cont se înregistrează:
- profitul net realizat în exercițiul precedent, destinat repartizării (cont 121).
Soldul contului reprezintă repartizările din profit efectuate în cursul anului.

CONTUL 131 „SUBVENȚII PENTRU INVESTIȚII"

Cu acest cont se ține evidența sumelor alocate de stat sau din alte resurse pentru finanțarea investițiilor, precum și a imobilizărilor primite cu titlu gratuit. Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înregistrează:
- valoarea subvențiilor pentru investiții de primit sau primite (cont 445, 512);
- brevetele, alte drepturi și valori similare primite cu titlu gratuit (cont 205);
- valoarea terenurilor și mijloacelor fixe primite cu titlu gratuit (cont 211, 212);
În debitul acestui cont se înregistrează:
- cota parte a subvențiilor pentru investiții virată asupra rezultatului exercițiului (cont 772);
Soldul contului reprezintă subvențiile pentru investiții, nevirate la rezultatul exercițiului.

CONTUL 141 „PROVIZIOANE REGLEMENTATE"

Cu acest cont se ține evidența provizioanelor reglementate (majorarea prețurilor aferente stocurilor, calcularea amortizării accelerate etc.) constituite pe seama cheltuielilor, potrivit dispozițiilor legale.
Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înregistrează:
- valoarea cheltuielilor pentru constituirea provizioanelor reglementate (cont 687).
În debitul acestui cont se înregistrează:
- sumele reprezentînd diminuarea sau anularea provizioanelor reglementate (cont 787).
Soldul contului reprezintă provizioanele reglementate constituite.

CONTUL 151 „PROVIZIOANE PENTRU RISCURI ȘI CHELTUIELI"

Cu acest cont se ține evidența provizioanelor pentru litigii, garanții acordate clienților, cheltuieli de repartizat pe mai multe exerciții, pierderi din schimb valutar, precum și pentru alte riscuri și cheltuieli, constituite de regulă, la finele exercițiului. Este un cont de pasiv. În creditul său se înregistrează:
- valoarea provizioanelor constituite pentru riscuri și cheltuieli, cînd acestea privesc exploatarea, activitatea financiară, precum și cele cu caracter excepțional (cont 681, 686 și 687).
În debitul acestui cont se înregistrează:
- sumele reprezentînd diminuarea sau anularea provizioanelor pentru riscuri și cheltuieli care

Scanned with OKEN Scanner

privesc exploatarea, activitatea financiară, precum și cele cu caracter excepțional (cont 781, 786, 787).
Soldul contului reprezintă provizioanele pentru riscuri și cheltuieli, constituite.

CONTUL 161 „ÎMPRUMUTURI DIN EMISIUNI DE OBLIGAȚIUNI"

Cu acest cont se ține evidența împrumuturilor din emisiunea obligațiunilor. Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înregistrează:
- suma împrumuturilor obținute la valoarea de rambursare a obligațiunilor emise (cont 461);
- suma primelor de rambursare aferente împrumuturilor din emisiuni de obligațiuni (cont 169).
În debitul acestui cont se înregistrează:
- suma împrumuturilor din emisiuni de obligațiuni rambursate (cont 512);
- valoarea obligațiunilor emise și răscumpărate, anulate (cont 505);
- diferențele favorabile de curs valutar rezultate în urma lichidării împrumuturilor din emisiuni de obligațiuni, exprimate în devize (cont 765).
Soldul contului reprezintă împrumuturile din emisiuni de obligațiuni nerambursate.

CONTUL 162 „CREDITE BANCARE PE TERMEN LUNG ȘI MEDIU"

Cu acest cont se ține evidența creditelor bancare pe termen lung și mediu primite de la alte societăți comerciale și instituții bancare. Contabilitatea analitică se organizează distinct.
Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înregistrează:
- suma creditelor pe termen lung și mediu primite (cont 401, 404, 512);
- reluarea sumelor înregistrate ca diferențe favorabile de curs valutar la închiderea exercițiului anterior (cont 477);
- diferențele nefavorabile de curs valutar rezultate la închiderea exercițiului, aferente datoriilor exprimate în devize, ca urmare a creșterii cursului valutar (cont 476).
În debitul acestui cont se înregistrează:
- suma creditelor pe termen lung și mediu rambursate (cont 512);
- reluarea sumelor înregistrate ca diferențe nefavorabile de curs valutar la închiderea exercițiului anterior (cont 476);
- diferențele favorabile de curs valutar rezultate în urma scăderii cursului valutar al împrumuturilor pe termen lung și mediu exprimate în devize, la închiderea exercițiului (cont 477);
- diferențele favorabile de curs valutar rezultate în urma lichidării împrumuturilor în devize (cont 765).
Soldul contului reprezintă creditele pe termen lung și mediu nerambursate.

CONTUL 166 „DATORII LEGATE DE PARTICIPAȚII"

Cu acest cont se ține evidența datoriilor legate de participații. Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înregistrează:
- sumele încasate de la societățile comerciale ce dețin titluri de participare ale unității patrimoniale (cont 512);
- reluarea sumelor înregistrate ca diferențe favorabile de curs valutar la închiderea exercițiului anterior (cont 477);
- diferențele nefavorabile de curs valutar rezultate la închiderea exercițiului, aferente datoriilor exprimate în devize, ca urmare a creșterii cursului valutar (cont 476).
În debitul acestui cont se înregistrează:
- sumele restituite societăților comerciale ce dețin titluri de participare ale unității patrimoniale (cont 512);
- reluarea sumelor înregistrate ca diferențe nefavorabile de curs valutar la închiderea exercițiului anterior (cont 476);
- diferențele favorabile de curs valutar rezultate în urma scăderii cursului valutar al împrumutului pe termen lung și mediu, exprimat în devize, la închiderea exercițiului (cont 477);
- diferențele favorabile de curs valutar rezultate în urma lichidării datoriilor legate de participații, în devize (cont 765).
Soldul contului reprezintă sumele primite și nerestituite.

Scanned with OKEN Scanner

CONTUL 167 „ALTE ÎMPRUMUTURI ȘI DATORII ASIMILATE“

Cu acest cont se ține evidența altor împrumuturi și datorii asimilate, cum sînt: depozite, garanții primite și alte datorii asimilate.
Contabilitatea analitică se ține pe feluri de împrumuturi și datorii asimilate.
Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înregistrează:
- sumele încasate reprezentînd alte împrumuturi și datorii asimilate (cont 512);
- diferențele din lichidarea împrumuturilor și datoriilor asimilate (cont 658);
- valoarea concesiunilor (cont 205);
- reluarea sumelor înregistrate ca diferențe favorabile de curs valutar la închiderea exercițiului anterior (cont 477);
- diferențele nefavorabile de curs valutar rezultate la închiderea exercițiului, aferente altor împrumuturi și datorii asimilate, ca urmare a creșterii cursului valutar (cont 476).
În debitul acestui cont se înregistrează:
- sumele reprezentînd alte împrumuturi și datorii asimilate rambursate (cont 512);
- valoarea bunurilor preluate în concesiune conform contractelor încheiate, restituite (cont 205);
- reluarea sumelor înregistrate ca diferențe nefavorabile de curs valutar la închiderea exercițiului (cont 476);
- diferențele favorabile de curs valutar rezultate în urma scăderii cursului valutar, aferente altor împrumuturi și datorii asimilate, la închiderea exercițiului (cont 477);
- diferențele favorabile de curs valutar rezultate în urma lichidării altor împrumuturi și datorii asimilate, în devize (cont 765).
Soldul contului reprezintă alte împrumuturi și datorii asimilate nerestituite.

CONTUL 168 „DOBÎNZI AFERENTE ÎMPRUMUTURILOR ȘI DATORIILOR ASIMILATE“

Cu acest cont se ține evidența dobînzilor datorate, aferente împrumuturilor din emisiunea de obligațiuni, creditelor bancare pe termen lung și mediu, datoriilor legate de participații, precum și celor aferente altor împrumuturi și altor datorii asimilate. Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înregistrează valoarea dobînzilor datorate, aferente împrumuturilor și datoriilor asimilate (cont 666). În debitul acestui cont se înregistrează:
- suma dobînzilor plătite (cont 451, 512);
- diferențele favorabile de curs valutar rezultate în urma lichidării împrumuturilor și datoriilor asimilate, în devize (cont 765).
Soldul contului reprezintă dobînzile neplătite.

CONTUL 169 „PRIME PRIVIND RAMBURSAREA OBLIGAȚIUNILOR“

Cu acest cont se ține evidența primelor de rambursare reprezentînd diferența dintre valoarea de emisiune și valoarea de rambursare.
Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează suma primelor de rambursare aferente împrumuturilor din emisiune de obligațiuni (cont 161). În creditul contului se înregistrează valoarea primelor de rambursare, amortizate.
Soldul acestui cont reprezintă valoarea primelor de rambursare, neamortizate.

CONTUL 201 „CHELTUIELI DE CONSTITUIRE“

Cu acest cont se ține evidența cheltuielilor ocazionate de înființarea sau dezvoltarea unității patrimoniale (taxe și alte cheltuieli de înscriere și înmatriculare, cheltuieli privind emisiunea și vînzarea de acțiuni și obligațiuni, cheltuieli de prospectare a pieței, de publicitate și alte cheltuieli de această natură legate de înființarea și extinderea activității unității patrimoniale). Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează cheltuielile ocazionate de înființarea societății comerciale (cont 512, 531, 404).
În creditul acestui cont se înregistrează cheltuielile de constituire amortizate integral (cont 280).
Soldul contului reprezintă valoarea cheltuielilor de constituire existente.

Scanned with OKEN Scanner

CONTUL 203 „CHELTUIELI DE CERCETARE ȘI DEZVOLTARE"

Cu acest cont se ține evidența cheltuielilor de cercetare și dezvoltare înregistrate în contul imobilizărilor necorporale.

Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează lucrările și proiectele de cercetare și dezvoltare efectuate pe cont propriu sau achiziționate de la terți (cont 230, 404, 721).

În creditul acestui cont se înregistrează:

- valoarea neamortizată a cheltuielilor de cercetare și dezvoltare cedate (cont 672);
- cheltuielile de cercetare și dezvoltare amortizate integral, precum și cheltuielile de cercetare și dezvoltare aferente brevetelor sau licențelor (cont 280, 205).

Soldul contului reprezintă valoarea cheltuielilor de cercetare și dezvoltare existente.

CONTUL 205 „CONCESIUNI, BREVETE ȘI ALTE DREPTURI ȘI VALORI SIMILARE"

Cu acest cont se ține evidența concesiunilor, brevetelor, licențelor, know-how-urilor, mărcilor de fabrică și de comerț și altor drepturi și valori similare aportate, achiziționate sau dobîndite pe alte căi.

Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează:

- brevetele, licențele și alte valori similare achiziționate, realizate pe cont propriu, aportul în natură, precum și cele primite cu titlu gratuit (cont 108, 131, 203, 230, 404, 456, 721);
- valoarea concesiunilor preluate (cont 167).

În creditul acestui cont se înregistrează:

- concesiuni, brevete, licențe, alte drepturi și valori similare amortizate integral, valoarea neamortizată la cedarea imobilizării (cont 280, 672);
- valoarea brevetelor și a altor drepturi și valori similare retrase de întreprinzătorul individual sau de asociați (cont 108, 456);
- valoarea bunurilor preluate în concesiune conform contractelor, restituite (cont 167).

Soldul contului reprezintă concesiunile, brevetele și alte drepturi și valori similare existente.

CONTUL 207 „FOND COMERCIAL"

Cu acest cont se ține evidența fondului de comerț care nu figurează în cadrul celorlalte elemente de patrimoniu, dar care concură la menținerea sau la dezvoltarea potențialului activității unității, cum sînt: clientela, vadul, debușeele, reputația și alte elemente necorporale. Fondul comercial se determină ca diferență între valoarea de aport sau costul de achiziție, după caz, și valoarea activului net al acestuia.

Contul 207 „Fond comercial" este un cont de activ. În debitul său se înregistrează valoarea fondului comercial achiziționat, precum și a celui aportat la capitalul societății (cont 404, 456).

În creditul acestui cont se înregistrează:

- valoarea fondului comercial cedat care nu a fost amortizat (cont 672);
- valoarea fondului comercial amortizat integral (cont 280).

Soldul contului reprezintă valoarea fondului comercial existent.

CONTUL 208 „ALTE IMOBILIZĂRI NECORPORALE"

Cu acest cont se ține evidența programelor informatice create de unitate sau achiziționate de la terți, precum și a altor imobilizări necorporale.

Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează valoarea altor imobilizări necorporale achiziționate, realizate pe cont propriu reprezentînd aportul întreprinzătorului individual și al asociaților la capitalul societății (cont 108, 230, 404, 456, 721).

În creditul acestui cont se înregistrează:

- valoarea altor imobilizări necorporale cedate sau scoase din activ (cont 280, 672);
- valoarea altor imobilizări necorporale retrase (cont 108, 456).

Soldul contului reprezintă valoarea altor imobilizări necorporale existente.

CONTUL 211 „TERENURI"

Cu acest cont se ține evidența terenurilor și a amenajărilor de terenuri (racordarea lor la sis-

Scanned with OKEN Scanner

temul de alimentare cu energie, împrejmuirile, lucrările de acces etc.). Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează:
- valoarea terenurilor achiziționate și a celor reprezentînd aport la capital (cont 108, 404, 456);
- valoarea terenurilor primite cu titlu gratuit (cont 131);
- valoarea la cost de producție a amenajărilor de terenuri realizate pe cont propriu (cont 231, 722).
În creditul acestui cont se înregistrează:
- valoarea terenurilor cedate, amortizate (cont 281, 672);
- valoarea terenurilor aportate, retrase (cont 108, 456).
Soldul contului reprezintă valoarea terenurilor și costul efectiv al amenajărilor de teren.

CONTUL 212 „MIJLOACE FIXE“

Cu acest cont se ține evidența existenței și mișcării mijloacelor fixe. Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează valoarea mijloacelor fixe achiziționate, realizate din producție proprie, primite cu titlu gratuit, ca aport al asociaților la capitalul social și aportul întreprinzătorului individual (cont 108, 131, 404, 456, 722).
În creditul acestui cont se înregistrează:
- valoarea mijloacelor fixe cedate sau scoase din activ (cont 281, 672);
- valoarea mijloacelor fixe retrase de întreprinzătorul individual (cont 108).
Soldul contului reprezintă valoarea mijloacelor fixe existente.

CONTUL 230 „IMOBILIZĂRI NECORPORALE ÎN CURS“

Cu acest cont se ține evidența imobilizărilor necorporale în curs. Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează:
- valoarea imobilizărilor necorporale facturate de furnizori (cont 404);
- avansurile acordate furnizorilor de imobilizări (cont 512);
- valoarea imobilizărilor necorporale în curs, realizate pentru nevoi proprii (cont 721);
- imobilizările necorporale în curs, aportate de asociați la capitalul social (cont 456).
În creditul acestui cont se înregistrează:
- valoarea imobilizărilor necorporale în curs, recepționate (cont 203, 205, 208);
- valoarea avansurilor decontate furnizorilor (cont 404).
Soldul contului reprezintă valoarea imobilizărilor necorporale în curs.

CONTUL 231 „IMOBILIZĂRI CORPORALE ÎN CURS“

Cu acest cont se ține evidența imobilizărilor corporale în curs. Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează:
- valoarea imobilizărilor corporale în curs, realizate în regie proprie sau facturate de furnizori, precum și aportul în natură (cont 108, 404, 456, 722);
- avansurile acordate furnizorilor de imobilizări (cont 512).
În creditul acestui cont se înregistrează:
- valoarea imobilizărilor corporale recepționate (cont 212);
- valoarea avansurilor decontate furnizorilor (cont 404).
Soldul contului reprezintă valoarea imobilizărilor corporale în curs.

CONTUL 261 „TITLURI DE PARTICIPARE“

Cu acest cont se ține evidența titlurilor de participare. Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează valoarea titlurilor de participare achiziționate, a celor reprezentînd aportul întreprinzătorului individual, precum și aportul în natură al asociaților la capitalul societății (cont 108, 269, 456, 512, 531).
În creditul acestui cont se înregistrează:
- valoarea cheltuielilor privind titlurile de participare cedate (cont 672);
- valoarea titlurilor de participare retrase (cont 108, 456).
Soldul contului reprezintă valoarea titlurilor de participare existente.

Scanned with OKEN Scanner

CONTUL 262 „TITLURI IMOBILIZATE ALE ACTIVITĂȚII DE PORTOFOLIU“

Cu acest cont se ține evidența titlurilor imobilizate ale activității de portofoliu, pe care unitatea patrimonială le dobîndește în vederea realizării unor venituri financiare, fără intervenția în gestiunea societăților la care sînt deținute titlurile.
Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează valoarea titlurilor achiziționate, aportate de întreprinzătorul individual, precum și cele aportate de asociați la capitalul social (cont 108, 269, 456).
În creditul acestui cont se înregistrează valoarea cheltuielilor privind titlurile cedate sau retrase de întreprinzătorul individual (cont 108, 672).
Soldul contului reprezintă titlurile imobilizate ale activității de portofoliu existente.

CONTUL 263 „ALTE TITLURI IMOBILIZATE“

Cu acest cont se ține evidența altor titluri de valoare deținute pe o perioadă îndelungată. Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează valoarea altor titluri imobilizate achiziționate, aportate de întreprinzătorul individual, precum și a celor aportate de asociați la capitalul social (cont 108, 269, 456).
În creditul acestui cont se înregistrează:
- valoarea altor titluri imobilizate cedate (cont 672);
- valoarea altor titluri imobilizate retrase de întreprinzătorul individual (cont 108).

Soldul contului reprezintă alte titluri imobilizate existente.

CONTUL 267 „CREANȚE IMOBILIZATE“

Cu acest cont se ține evidența creanțelor legate de participații, împrumuturilor acordate pe termen lung și a altor creanțe imobilizate, cum sînt depozite și garanții plătite. Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează:
- valoarea împrumutului acordat și a veniturilor din dobînzile aferente creanțelor imobilizate, precum și a garanțiilor depuse la furnizori (cont 269, 512, 763);
- reluarea sumelor înregistrate ca diferențe nefavorabile de curs valutar la închiderea exercițiului anterior (cont 476);
- diferențele favorabile de curs valutar, aferente împrumuturilor acordate, la închiderea exercițiului (cont 477).

În creditul acestui cont se înregistrează:
- valoarea creanțelor imobilizate și a dobînzilor aferente, încasate (cont 512, 531);
- diferențele nefavorabile de curs valutar, aferente împrumuturilor acordate altor unități, la închiderea exercițiului (cont 476);
- reluarea sumelor înregistrate ca diferențe favorabile de curs valutar, la închiderea exercițiului anterior (cont 477);
- valoarea pierderilor din creanțe imobilizate (cont 663);
- diferențele nefavorabile de curs valutar rezultate în urma lichidării creanțelor (cont 665).

Soldul contului reprezintă valoarea împrumuturilor acordate altor unități și a altor creanțe imobilizate.

CONTUL 269 „VĂRSĂMINTE DE EFECTUAT PENTRU IMOBILIZĂRI FINANCIARE“

Cu acest cont se ține evidența vărsămintelor de efectuat cu ocazia achiziționării imobilizărilor financiare.
Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înregistrează sumele datorate pentru achiziționarea de imobilizări financiare (cont 261, 262, 263, 267).
În debitul acestui cont se înregistrează sumele plătite pentru imobilizări financiare (cont 512, 531).
Soldul contului reprezintă sumele datorate pentru imobilizări financiare.

CONTUL 280 „AMORTIZĂRI PRIVIND IMOBILIZĂRILE NECORPORALE“

Cu acest cont se ține evidența amortizării imobilizărilor necorporale.

Scanned with OKEN Scanner

Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înregistrează valoarea amortizării imobilizărilor necorporale (cont 681).
În debitul acestui cont se înregistrează amortizarea aferentă imobilizărilor vîndute sau scoase din activ (cont 201, 203, 205, 207, 208).
Soldul contului reprezintă amortizarea imobilizărilor necorporale.

CONTUL 281 „AMORTIZĂRI PRIVIND IMOBILIZĂRILE CORPORALE"

Cu acest cont se ține evidența amortizării imobilizărilor corporale. Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înregistrează:
- cheltuielile aferente amortizării imobilizărilor corporale (cont 681);
- valoarea amortizării imobilizărilor utilizate în operații de participație, transferată conform contractelor (cont 458).

În debitul acestui cont se înregistrează:
- valoarea amortizării imobilizărilor corporale vîndute sau scoase din activ (cont 212).

Soldul contului reprezintă amortizarea imobilizărilor corporale.

CONTUL 290 „PROVIZIOANE PENTRU DEPRECIEREA IMOBILIZĂRILOR NECORPORALE"

Cu acest cont se ține evidența provizioanelor pentru deprecierea imobilizărilor necorporale. Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înregistrează sumele reprezentînd constituirea sau suplimentarea provizioanelor pentru deprecierea imobilizărilor necorporale (cont 681, 687).
În debitul acestui cont se înregistrează sumele reprezentînd diminuarea sau anularea provizioanelor pentru deprecierea imobilizărilor necorporale (cont 781, 787).
Soldul contului reprezintă valoarea provizioanelor aferente imobilizărilor necorporale.

CONTUL 291 „PROVIZIOANE PENTRU DEPRECIEREA IMOBILIZĂRILOR CORPORALE"

Cu acest cont se ține evidența provizioanelor pentru deprecierea imobilizărilor corporale. Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înregistrează sumele reprezentînd constituirea sau suplimentarea provizioanelor pentru deprecierea imobilizărilor corporale (cont 681, 687).
În debitul acestui cont se înregistrează sumele reprezentînd diminuarea sau anularea provizioanelor pentru deprecierea imobilizărilor corporale (cont 781, 787).
Soldul contului reprezintă valoarea provizioanelor aferente imobilizărilor corporale.

CONTUL 293 „PROVIZIOANE PENTRU DEPRECIEREA IMOBILIZĂRILOR ÎN CURS"

Cu acest cont se ține evidența provizioanelor pentru deprecierea imobilizărilor necorporale și corporale în curs. Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înregistrează sumele reprezentînd constituirea sau suplimentarea provizioanelor pentru deprecierea imobilizărilor în curs (cont 681, 687).
În debitul acestui cont se înregistrează sumele reprezentînd diminuarea sau anularea provizioanelor pentru deprecierea imobilizărilor în curs (cont 781, 787).
Soldul contului reprezintă valoarea provizioanelor aferente imobilizărilor în curs.

CONTUL 296 „PROVIZIOANE PENTRU DEPRECIEREA IMOBILIZĂRILOR FINANCIARE"

Cu acest cont se ține evidența provizioanelor pentru deprecierea imobilizărilor financiare. Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înregistrează sumele reprezentînd constituirea sau suplimentarea provizioanelor privind deprecierea imobilizărilor financiare (cont 686).
În debitul acestui cont se înregistrează sumele reprezentînd diminuarea sau anularea provizioanelor privind deprecierea imobilizărilor financiare (cont 786).
Soldul contului reprezintă valoarea provizioanelor aferente imobilizărilor financiare.

Scanned with OKEN Scanner

CONTUL 300 „MATERII PRIME"

Cu acest cont se ține evidența evistenței și mișcării stocurilor de materii prime. Este un cont de activ.
În situația aplicării inventarului permanent, în debitul acestui cont se înregistrează:
- valoarea la preț de înregistrare a materiilor prime achiziționate de la furnizori sau din avansuri de trezorerie (cont 401, 408, 542);
- valoarea la preț de înregistrare a materiilor prime aduse de la terți (cont 351, 401);
- valoarea la preț de înregistrare a materiilor prime reprezentînd aport în natură, precum și a celor primite cu titlu gratuit (cont 108, 456, 771);
- valoarea materiilor prime constatate plus la inventar (cont 600);
- valoarea la preț de înregistrare a materiilor prime primite de la grup, unitate sau subunități (cont 451, 481, 482).

În creditul acestui cont se îregistrează:
- valoarea la preț de înregistrare a materiilor prime incluse pe cheltuieli, constatate lipsă la inventar, precum și pierderile din deprecieri (cont 600);
- valoarea la preț de înregistrare a materiilor prime retrase din aport de întreprinzător (cont 108);
- valoarea la preț de înregistrare a materiilor prime vîndute ca atare (cont 371);
- valoarea la preț de înregistrare a materiilor prime livrate la grup, unitate sau la subunități (cont 451, 481, 482);
- valoarea la preț de înregistrare a materiilor prime ieșite ca donație, precum și pierderile din calamități (cont 671);
- valoarea la preț de înregistrare a materiilor prime trimise spre prelucrare sau în custodie la terți (cont 351).

Soldul contului reprezintă valoarea materiilor prime existente în stoc.

CONTUL 301 „MATERIALE CONSUMABILE"

Cu acest cont se ține evidența existenței și mișcării stocurilor de materiale consumabile (materiale auxiliare, combustibili, ambalaje, piese de schimb, semințe și materiale de plantat, furaje și alte materiale consumabile). Este un cont de activ.
În situația aplicării inventarului permanent, în debitul acestui cont se înregistrează:
- valoarea la preț de înregistrare a materialelor consumabile achiziționate de la furnizori sau din avansuri de trezorerie (cont 401, 408, 542);
- valoarea la preț de înregistrare a materialelor consumabile aduse de la terți (cont 351, 401);
- valoarea la preț de înregistrare a materialelor consumabile reprezentînd aport în natură precum și a celor primite cu titlu gratuit (cont 108, 456, 771);
- valoarea la preț de înregistrare a materialelor consumabile constatate plus de inventar (cont 601);
- valoarea la preț de înregistrare a materialelor consumabile primite de la grup, unitate sau subunități (cont 451, 481, 482).

În creditul acestui cont se înregistrează:
- valoarea la preț de înregistrare a materialelor consumabile, incluse pe cheltuieli, a celor constatate lipsă la inventar, cît și pierderile din deprecieri (cont 601);
- valoarea la preț de înregistrare a materialelor consumabile vîndute ca atare (cont 371);
- valoarea la preț de înregistrare a materialelor consumabile retrase din aport de întreprinzător (cont 108);
- valoarea la preț de înregistrare a materialelor consumabile livrate la grup, unitate sau subunități (cont 451, 481, 482);
- valoarea la preț de înregistrare a materialelor consumabile donate, cît și pierderile din calamități (cont 671);
- valoarea la preț de înregistrare a materialelor consumabile trimise spre prelucrare sau în custodie la terți (cont 351).

Soldul contului reprezintă valoarea la preț de înregistrare a materialelor consumabile existente în stoc.

CONTUL 308 „DIFERENȚE DE PREȚ LA MATERII PRIME ȘI MATERIALE"

Cu acest cont se ține evidența diferențelor (în

Scanned with OKEN Scanner

plus sau în minus) între prețul de înregistrare prestabilit și costul de achiziție, aferente materiilor prime și materialelor consumabile. Este un cont rectificativ al valorii de înregistrare a materiilor prime și a materialelor consumabile.

În debitul acestui cont se înregistrează:

- diferențele de preț în plus (costul de achiziție este mai mare decît prețul prestabilit) aferente materiilor prime și materialelor intrate în gestiune prin achiziționare de la furnizori sau din avansuri de trezorerie (cont 401, 542);
- diferențele de preț în minus aferente materiilor prime și materialelor consumabile ieșite din gestiune (cont 600, 601).

În creditul acestui cont se înregistrează:

- diferențele de preț în minus aferente materiilor prime și materialelor consumabile achiziționate de la furnizori (cont 300, 301);
- diferențele de preț în plus aferente materiilor prime și materialelor consumabile ieșite din gestiune (cont 600, 601).

Soldul contului reprezintă diferențele de preț aferente materiilor prime și materialelor consumabile existente în stoc.

În situația aplicării inventarului intermitent, conturile 300 „Materii prime“ și 301 „Materiale consumabile“ se debitează numai la sfîrșitul perioadei cu valoarea la preț de înregistrare a materiilor prime și materialelor consumabile existente în stoc, stabilită pe baza inventarului, prin creditul conturilor 600 „Cheltuieli cu materiile prime“ sau 601 „Cheltuieli cu materialele consumabile“.

Stocurile existente la începutul exercițiului, precum și intrările de materii prime și materiale consumabile în cursul perioadei se înregistrează direct în debitul conturilor 600 „Cheltuieli cu materiile prime“ și 601 „Cheltuieli cu materialele consumabile“.

CONTUL 321 „OBIECTE DE INVENTAR“

Cu acest cont se ține evidența existenței și mișcării stocurilor de obiecte de inventar. Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează:

- valoarea la preț de înregistrare a obiectelor de inventar achiziționate de la furnizori sau din avansuri de trezorerie (cont 401, 408, 542);
- valoarea la preț de înregistrare a obiectelor de inventar aduse de la terți (cont 352, 401);
- valoarea la preț de înregistrare a obiectelor de inventar reprezentînd aport în natură, precum și a celor primite cu titlu gratuit (cont 108, 456, 771);
- valoarea la preț de înregistrare a obiectelor de inventar constatate ca plus de inventar (cont 602);
- valoarea la preț de înregistrare a obiectelor de inventar primite de la grup, unitate sau subunități (cont 451, 481, 482);

În creditul acestui cont se înregistrează:

- valoarea la preț de înregistrare a obiectelor de inventar scoase din folosință, constatate lipsă la inventar, cît și pierderile din deprecieri (cont 322);
- valoarea la preț de înregistrare a obiectelor de inventar vîndute ca atare (cont 371);
- valoarea la preț de înregistrare a obiectelor de inventar trimise la terți (cont 352);
- valoarea la preț de înregistrare a obiectelor de inventar donate, cît și pierderile din calamități (cont 671);
- valoarea la preț de înregistrare a obiectelor de inventar retrase din aport de întreprinzător (cont 108).

Soldul contului exprimă valoarea la preț de înregistrare a obiectelor de inventar existente în stoc.

CONTUL 322 „UZURA OBIECTELOR DE INVENTAR“

Cu acest cont se ține evidența uzurii obiectelor de inventar a căror valoare se include în cheltuielile de exploatare, fie integral la darea în folosință, fie în mod eșalonat pe o durată de cel mult trei ani, pe bază de scadențar.

Contul 322 „Uzura obiectelor de inventar“ este un cont rectificativ al valorii obiectelor de inventar. În creditul acestui cont se înregistrează uzura obiectelor de inventar, inclusă pe cheltuieli (cont 602).

În debitul acestui cont se înregistrează valoarea obiectelor de inventar scoase din folosință (cont

Scanned with OKEN Scanner

321). Soldul contului exprimă valoarea uzurii obiectelor de inventar inclusă pe cheltuieli.

CONTUL 323 „BARACAMENTE ȘI AMENAJĂRI PROVIZORII"

Cu acest cont se ține evidența baracamentelor și amenajărilor provizorii achiziționate sau construite în vederea executării lucrărilor și prestațiilor de construcții.

Contul 323 „Baracamente și amenajări provizorii" este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează:

- valoarea la preț de înregistrare a baracamentelor și amenajărilor provizorii cumpărate de la furnizori (cont 401);
- valoarea la preț de înregistrare a baracamentelor și amenajărilor provizorii reprezentînd aportul în natură al întreprinzătorului sau asociaților și acționarilor (cont 108, 456);
- valoarea la preț de înregistrare a baracamentelor și amenajărilor provizorii realizate din producția proprie (cont 711);
- valoarea la preț de înregistrare a baracamentelor și amenajărilor provizorii primite gratuit (cont 771).

În creditul acestui cont se înregistrează:

- valoarea la preț de înregistrare a baracamentelor și amenajărilor provizorii vîndute, demolate sau constatate lipsă la inventariere (cont 603);
- valoarea la preț de înregistrare a baracamentelor și amenajărilor provizorii retrase din aport de către întreprinzător (cont 108);
- valoarea pierderilor din calamități la baracamente (cont 671).

Soldul contului reprezintă valoarea la preț de înregistrare a baracamentelor și amenajărilor provizorii existente.

CONTUL 328 „DIFERENȚE DE PREȚ LA OBIECTE DE INVENTAR"

Acest cont se folosește numai în situația înregistrării stocurilor de obiecte de inventar la prețuri prestabilite (standard).

CONTUL 331 „PRODUSE ÎN CURS DE EXECUȚIE"

Cu acest cont se ține evidența produselor în curs de execuție (care nu au trecut prin toate fazele de prelucrare prevăzute în procesul tehnologic, respectiv producția neterminată) existente la sfîrșitul perioadei.

Este un cont de activ, și în creditul său se înregistrează valoarea la cost de producție a stocului de produse în curs de execuție la sfîrșitul perioadei, stabilită pe bază de inventar (cont 711). În creditul acestui cont se înregistrează scăderea din gestiune a valorii producției în curs de execuție la începutul perioadei următoare (cont 711).

Soldul acestui cont reprezintă valoarea la cost de producție a produselor aflate în curs de execuție la sfîrșitul perioadei.

CONTUL 332 „LUCRĂRI ȘI SERVICII ÎN CURS DE EXECUȚIE"

Cu acest cont se ține evidența lucrărilor și serviciilor în curs de execuție la sfîrșitul perioadei. Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează valoarea la cost de producție a lucrărilor și serviciilor aflate în curs de execuție la sfîrșitul perioadei (cont 711).

În creditul acestui cont se înregistrează scăderea din gestiune a valorii lucrărilor și serviciilor în curs de execuție la începutul perioadei următoare (cont 711).

Soldul contului reprezintă valoarea la cost de producție a lucrărilor și serviciilor în curs de execuție la sfîrșitul perioadei.

CONTUL 341 „SEMIFABRICATE"

Cu acest cont se ține evidența existenței și mișcării stocurilor de semifabricate. Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează:

- valoarea la preț de înregistrare a semifabricatelor intrate în gestiune din activitatea proprie, precum și plusurile constatate cu ocazia inventarierii (cont 711);
- valoarea semifabricatelor aduse de la terți (cont 354, 401).

Scanned with OKEN Scanner

În creditul acestui cont se înregistrează:
- valoarea la preț de înregistrare a semifabricatelor vîndute (facturate), precum și lipsurile constatate la inventariere (cont 711);
- valoarea la preț de înregistrare a semifabricatelor trimise la terți (cont 354).
Soldul contului reprezintă valoarea la preț de înregistrare a semifabricatelor existente în stoc.

CONTUL 345 „PRODUSE FINITE“

Cu acest cont se ține evidența existenței și mișcării stocurilor de produse finite. Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează:
- valoarea la preț de înregistrare a produselor finite intrate în gestiune, precum și plusurile de inventar (cont 711);
- valoarea la preț de înregistrare a produselor finite aduse de la terți (cont 354).
În creditul acestui cont se înregistrează:
- valoarea la preț de înregistrare a produselor finite vîndute, precum și lipsurile de inventar (cont 711);
- valoarea la preț de înregistrare a produselor finite livrate prin magazinele proprii de desfacere (cont 371);
- valoarea la preț de înregistrare a produselor finite trimise la terți (cont 354);
- valoarea pierderilor din calamități sau donațiile de produse finite (cont 671).
Soldul contului exprimă valoarea la preț de înregistrare a produselor finite existente în stoc.

CONTUL 346 „PRODUSE REZIDUALE“

Cu acest cont se ține evidența existenței și mișcării stocurilor de produse reziduale (rebuturi, materiale recuperabile sau deșeuri). Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează:
- valoarea la preț de înregistrare a produselor reziduale intrate în gestiune din producție proprie (cont 711);
- valoarea produselor reziduale aduse de la terți (cont 354, 401).
În creditul acestui cont se înregistrează:
- valoarea la preț de înregistrare a produselor reziduale vîndute (cont 711);
- valoarea produselor reziduale trimise la terți (cont 354).
Soldul contului reprezintă valoarea la preț de înregistrare a produselor reziduale existente în stoc.

CONTUL 348 „DIFERENȚE DE PREȚ LA PRODUSE“

Cu acest cont se ține evidența diferențelor între prețul prestabilit (standard) și costul de producție la produse, fiind un cont rectificativ al valorii de înregistrare.
În debitul acestui cont se înregistrează:
- diferențele de preț în plus (costul de producție este mai mare decît prețul prestabilit) aferente produselor intrate în gestiune din producție proprie (cont 711);
- diferențele de preț în minus repartizate asupra produselor ieșite din gestiune prin vînzare (cont 711).
În creditul acestui cont se înregistrează:
- diferențele de preț în minus aferente produselor intrate în gestiune din producție proprie (cont 711);
- diferențele de preț în plus repartizate asupra produselor ieșite din gestiune prin vînzare (cont 711).
Soldul contului exprimă diferențele de preț aferente produselor existente în stoc.

CONTUL 351 „MATERII ȘI MATERIALE AFLATE LA TERȚI“

Cu acest cont se ține evidența existenței și mișcării stocurilor de materii prime și materiale consumabile trimise la terți, precum și cele în curs de aprovizionare.
Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează valoarea la preț de înregistrare a materiilor și materialelor consumabile aflate la terți și a celor în curs de aprovizionare (cont 300, 301, 401).
În creditul acestui cont se înregistrează valoarea materiilor și materialelor intrate în gestiune, aduse

Scanned with OKEN Scanner

de la terți și a celor în curs de aprovizionare (cont 300, 301).
Soldul contului exprimă valoarea materiilor și materialelor trimise la terți, precum și a celor în curs de aprovizionare.

CONTUL 352 „OBIECTE DE INVENTAR LA TERȚI“

Cu acest cont se ține evidența stocurilor de obiecte de inventar trimise la terți și a celor aflate în curs de aprovizionare. Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează valoarea la preț de înregistrare a obiectelor de inventar aflate la terți și a celor în curs de aprovizionare (cont 321, 401).
În creditul acestui cont se înregistrează valoarea obiectelor de inventar reintrate în gestiune, aduse de la terți și a celor aflate în curs de aprovizionare (cont 321).
Soldul contului reprezintă valoarea obiectelor de inventar aflate la terți și a celor în curs de aprovizionare.

CONTUL 354 „PRODUSE AFLATE LA TERȚI“

Cu acest cont se ține evidența stocurilor de produse trimise la terți. Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează valoarea la preț de înregistrare a produselor (semifabricatelor, produselor finite sau produselor reziduale) trimise la terți (cont 341, 345, 346). În creditul acestui cont se înregistrează valoarea produselor intrate în gestiune, aduse de la terți (cont 341, 345, 346).
Soldul contului exprimă valoarea la preț de înregistrare a produselor aflate la terți.
Conținutul și funcțiunea conturilor 356 „Animale la terți“, 357 „Mărfuri în custodie sau în consignație la terți“ și 358 „Ambalaje aflate la terți“ sînt similare cu cele ale conturilor din grupa 35 „Stocuri aflate la terți“.

CONTUL 361 „ANIMALE ȘI PĂSĂRI“

Cu acest cont se ține evidența efectivelor de animale și păsări, respectiv a animalelor născute și celor tinere de orice fel (viței, miei, purcei, mînji etc.), în vederea creșterii și folosirii lor pentru muncă și reproducție; a animalelor și a păsărilor la îngrășat pentru valorificare; a coloniilor de albine, precum și a animalelor pentru producție (lînă, lapte și blană). Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează:
- valoarea la preț de înregistrare a animalelor și păsărilor achiziționate de la furnizori sau din avansuri de trezorerie (cont 401, 408, 542);
- valoarea la preț de înregistrare a animalelor și păsărilor aduse de la terți (cont 356, 401);
- valoarea la preț de înregistrare a animalelor și păsărilor aduse ca aport în natură de către întreprinzător sau acționari și asociați (cont 108, 456);
- valoarea la preț de înregistrare a animalelor și păsărilor obținute din producție proprie, sporuri de greutate și plusurile de inventar la produse (cont 711);
- valoarea la preț de înregistrare a animalelor și păsărilor primite de la unitate sau subunități (cont 481, 482);
- valoarea animalelor și păsărilor primite cu titlu gratuit (cont 771).

În creditul acestui cont se înregistrează:
- valoarea la preț de înregistrare a animalelor și păsărilor ieșite din gestiune prin vînzare, incluse pe cheltuieli, constatate minus de inventar, cît și cele trimise la terți (cont 356, 371, 606, 711);
- valoarea la preț de înregistrare a animalelor și păsărilor livrate la unitate sau subunități (cont 481, 482);
- valoarea la preț de înregistrare a animalelor și păsărilor retrase din aport de întreprinzătorul individual (cont 108);
- valoarea pierderilor din calamități, constatate la animale și păsări (cont 671).

Soldul contului reprezintă valoarea la preț de înregistrare a animalelor și păsărilor existente la sfîrșitul perioadei.

CONTUL 368 „DIFERENȚE DE PREȚ LA ANIMALE ȘI PĂSĂRI“

Cu acest cont se ține evidența diferențelor, în

Scanned with OKEN Scanner

plus sau în minus, între preţul de înregistrare prestabilit (standard) şi costul de achiziţie, respectiv costul de producţie.
Este un cont rectificativ al valorii de înregistrare a animalelor şi păsărilor, în debitul căruia se înregistrează:
- diferenţele de preţ în plus aferente animalelor şi păsărilor achiziţionate de la furnizori sau din avansuri de trezorerie (cont 401, 542);
- diferenţele de preţ în minus aferente valorii animalelor incluse pe cheltuieli (cont 606);
- diferenţele de preţ în plus aferente animalelor din producţie proprie (cont 711);
- diferenţele de preţ în minus repartizate asupra valorii animalelor şi păsărilor ieşite din gestiune prin vînzare sau pe alte căi (cont 711).
În creditul acestui cont se înregistrează:
- diferenţele de preţ în minus aferente animalelor şi păsărilor achiziţionate de la furnizori sau din avansuri de trezorerie (cont 361, 542);
- diferenţele de preţ în plus aferente animalelor incluse pe cheltuielile exerciţiului (cont 606);
- diferenţele de preţ în minus aferente animalelor şi păsărilor din producţie proprie (cont 711);
- diferenţele de preţ în plus repartizate asupra valorii animalelor din producţie proprie ieşite din gestiune prin vînzare sau alte căi (cont 711).
Soldul contului reprezintă diferenţele de preţ aferente animalelor şi păsărilor existente.

CONTUL 371 „MĂRFURI"

Cu acest cont se ţine evidenţa existenţei şi mişcării stocurilor de mărfuri. Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează:
- valoarea la preţ de înregistrare a mărfurilor achiziţionate de la furnizori sau din avansuri de trezorerie (cont 401, 408, 542);
- valoarea la preţ de înregistrare a mărfurilor reprezentînd aportul în natură al întreprinzătorului individual sau al acţionarilor şi asociaţilor (cont 108, 456);
- valoarea mărfurilor aduse de la terţi (cont 357, 401);
- valoarea la preţ de înregistrare a materiilor prime, materialelor auxiliare, obiectelor de inventar, animalelor şi păsărilor, a altor valori de natura stocurilor vîndute ca atare (cont 300, 301, 321, 361 ş.a.);
- valoarea la preţ de înregistrare a produselor finite livrate prin magazinele proprii de desfacere (cont 345);
- valoarea la preţ de înregistrare a mărfurilor constatate în plus la inventar, cît şi a celor primite cu titlu gratuit (cont 607, 771);
- valoarea adaosului comercial şi taxa pe valoarea adăugată neexigibilă, în situaţia în care înregistrarea mărfurilor se ţine la preţ cu amănuntul (cont 378, 4428).
În creditul acestui cont se înregistrează:
- valoarea la preţ de înregistrare a mărfurilor ieşite din gestiune prin vînzare, precum şi lipsurile la inventar (cont 607);
- valoarea la preţ de înregistrare a mărfurilor trimise în custodie sau în consignaţie la terţi (cont 357);
- valoarea la preţ de înregistrare a mărfurilor retrase din aport de către întreprinzătorul individual (cont 108);
- valoarea adaosului comercial şi a taxei pe valoarea adăugată neexigibilă aferentă mărfurilor vîndute, în situaţia în care evidenţa mărfurilor se ţine la preţ cu amănuntul (cont 378, 4428);
- valoarea donaţiilor şi a pierderilor din calamităţi constate la mărfuri (cont 671).
Soldul contului reprezintă valoarea la preţ de înregistrare a mărfurilor existente.

CONTUL 378 „DIFERENŢE DE PREŢ LA MĂRFURI"

Cu acest cont se ţine evidenţa adaosului comercial (marja comerciantului) aferent mărfurilor existente în gestiunea unităţii cu activitate comercială. Este un cont rectificativ al valorii de înregistrare a mărfurilor, în creditul căruia se înregistrează valoarea adaosului comercial aferent mărfurilor intrate în gestiune (cont 371).
În debitul acestui cont se înregistrează valoarea adaosului comercial aferent mărfurilor vîndute (cont 371). Soldul contului exprimă valoarea adaosului comercial aferent mărfurilor existente în stoc.

Scanned with OKEN Scanner

CONTUL 381 „AMBALAJE“

Cu acest cont se ține evidența existenței și mișcării stocurilor de ambalaje, achiziționate sau confecționate în unitate, care sînt destinate ambalării și transportului produselor finite, cît și al mărfurilor.

Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează:

- valoarea la preț de înregistrare a ambalajelor achiziționate de la furnizori sau din avansuri de trezorerie (cont 401, 408, 542);
- valoarea ambalajelor reprezentînd aportul în natură al întreprinzătorului individual sau al acționarilor și asociaților (cont 108, 456);
- valoarea ambalajelor aduse de la terți (cont 358, 401);
- valoarea ambalajelor nerestituite furnizorilor, în situația în care acestea circulă pe principiul restituirii (cont 409);
- valoarea la preț de înregistrare a ambalajelor constatate plus de inventar, cît și cele primite cu titlu gratuit (cont 608, 771);
- valoarea la preț de înregistrare a ambalajelor realizate din producție proprie (cont 711).

În creditul acestui cont se înregistrează:

- valoarea ambalajelor ieșite din gestiune prin retragerea aportului în natură al întreprinzătorului individual (cont 108);
- valoarea la preț de înregistrare a ambalajelor vîndute ca atare (cont 371);
- valoarea la preț de înregistrare a ambalajelor incluse pe cheltuieli, precum și lipsurile constatate la inventar (cont 608);
- valoarea ambalajelor trimise la terți (cont 358);
- valoarea pierderilor din calamități înregistrate la ambalaje (cont 671).

Soldul contului reprezintă valoarea la preț de înregistrare a ambalajelor existente.

CONTUL 388 „DIFERENȚE DE PREȚ LA AMBALAJE“

Cu acest cont se ține evidența diferențelor (în minus sau în plus) între prețul prestabilit și costul de achiziție, aferente ambalajelor intrate în gestiune.

Este un cont rectificativ al valorii de înregistrare a ambalajelor, în debitul căruia se înregistrează:

- diferențele de preț în plus (costul de achiziție mai mare decît prețul prestabilit) aferente ambalajelor intrate în gestiune (cont 401, 542);
- diferențele de preț în minus aferente ambalajelor ieșite din gestiune (cont 608).

În creditul acestui cont se înregistrează:

- diferențele de preț în minus aferente ambalajelor achiziționate de la furnizori și din avansuri de trezorerie (cont 381, 542);
- diferențele de preț în plus aferente ambalajelor date în consum (cont 608).

Soldul contului reprezintă diferențele de preț aferente ambalajelor existente în stoc.

CONTUL 390 „PROVIZIOANE PENTRU DEPRECIEREA MATERIILOR PRIME“

Cu acest cont se ține evidența constituirii, de regulă, la sfîrșitul exercițiului, a provizioanelor pentru deprecierea materiilor prime, precum și a suplimentării, diminuării sau anulării acestora, potrivit legii.

Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înregistrează valoarea provizioanelor pentru deprecierea materiilor prime constituite sau suplimentate potrivit legii, pe seama cheltuielilor de exploatare (cont 681).

În debitul acestui cont se înregistrează sumele reprezentînd diminuarea sau anularea provizioanelor pentru deprecierea materiilor prime (cont 781).

Soldul contului reprezintă valoarea provizioanelor pentru deprecierea materiilor prime constituite la sfîrșitul perioadei.

CONTUL 391 „PROVIZIOANE PENTRU DEPRECIEREA MATERIALELOR CONSUMABILE“

Cu acest cont se ține evidența constituirii, de regulă, la sfîrșitul exercițiului, a provizioanelor pentru deprecierea materialelor consumabile, precum și a suplimentării, diminuării sau anulării acestora, potrivit legii.

Scanned with OKEN Scanner

Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înregistrează valoarea provizioanelor pentru deprecierea materialelor consumabile constituite sau suplimentate potrivit legii, pe seama cheltuielilor de exploatare (cont 681).
În debitul acestui cont se înregistrează sumele reprezentînd diminuarea sau anularea provizioanelor pentru deprecierea materialelor consumabile (cont 781).
Soldul contului reprezintă valoarea provizioanelor pentru deprecierea materialelor consumabile constituite la sfîrșitul perioadei.

CONTUL 392 „PROVIZIOANE PENTRU DEPRECIEREA OBIECTELOR DE INVENTAR"

Cu acest cont se ține evidența constituirii, de regulă, la sfîrșitul exercițiului, a provizioanelor pentru deprecierea obiectelor de inventar, precum și a suplimentării, diminuării sau anulării acestora, potrivit legii.
Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înregistrează valoarea provizioanelor pentru deprecierea obiectelor de inventar constituite sau suplimentate potrivit legii, pe seama cheltuielilor de exploatare (cont 681).
În debitul acestui cont se înregistrează sumele reprezentînd diminuarea sau anularea provizioanelor pentru deprecierea obiectelor de inventar (cont 781).
Soldul contului reprezintă valoarea provizioanelor pentru deprecierea obiectelor de inventar constituite la sfîrșitul perioadei.

CONTUL 393 „PROVIZIOANE PENTRU DEPRECIEREA PRODUCȚIEI ÎN CURS DE EXECUȚIE"

Cu acest cont se ține evidența constituirii, de regulă, la sfîrșitul exercițiului, a provizioanelor pentru deprecierea producției în curs de execuție, precum și a suplimentării, diminuării sau anulării acestora, potrivit legii.
Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înregistrează valoarea provizioanelor pentru deprecierea producției în curs de execuție constituite sau suplimentate potrivit legii, pe seama cheltuielilor de exploatare (cont 681).
În debitul acestui cont se înregistrează sumele reprezentînd diminuarea sau anularea provizioanelor pentru deprecierea producției în curs de execuție (cont 781).
Soldul contului reprezintă valoarea provizioanelor pentru deprecierea producției în curs de execuție constituite la sfîrșitul perioadei.

CONTUL 394 „PROVIZIOANE PENTRU DEPRECIEREA PRODUSELOR"

Cu acest cont se ține evidența constituirii, de regulă, la sfîrșitul exercițiului, a provizioanelor pentru deprecierea produselor, precum și a suplimentării, diminuării sau anulării acestora, potrivit legii.
Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înregistrează valoarea provizioanelor pentru deprecierea produselor, constituite sau suplimentate potrivit legii, pe seama cheltuielilor de exploatare (cont 681).
În debitul acestui cont se înregistrează sumele reprezentînd diminuarea sau anularea provizioanelor pentru deprecierea produselor (cont 781).
Soldul contului reprezintă valoarea provizioanelor pentru deprecierea produselor constituite la sfîrșitul perioadei.

CONTUL 395 „PROVIZIOANE PENTRU DEPRECIEREA STOCURILOR AFLATE LA TERȚI"

Cu acest cont se ține evidența constituirii, de regulă, la sfîrșitul exercițiului, a provizioanelor pentru deprecierea stocurilor aflate la terți, precum și a suplimentării, diminuării sau anulării acestora, potrivit legii.
Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înregistrează valoarea provizioanelor pentru deprecierea stocurilor aflate la terți, constituite sau suplimentate potrivit legii, pe seama cheltuielilor de exploatare (cont 681).
În debitul acestui cont se înregistrează sumele

Scanned with OKEN Scanner

reprezentînd diminuarea sau anularea provizioanelor pentru deprecierea stocurilor aflate la terți (cont 781).
Soldul contului reprezintă valoarea provizioanelor pentru deprecierea stocurilor aflate la terți constituite la sfîrșitul perioadei.

CONTUL 396 „PROVIZIOANE PENTRU DEPRECIEREA ANIMALELOR"

Cu acest cont se ține evidența constituirii, de regulă, la sfîrșitul exercițiului, a provizioanelor pentru deprecierea animalelor, precum și a suplimentării, diminuării sau anulării acestora, potrivit legii.
Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înregistrează valoarea provizioanelor pentru deprecierea animalelor, constituite sau suplimentate potrivit legii, pe seama cheltuielilor de exploatare (cont 681).
În debitul acestui cont se înregistrează sumele reprezentînd diminuarea sau anularea provizioanelor pentru deprecierea animalelor (cont 781).
Soldul contului reprezintă valoarea provizioanelor pentru deprecierea animalelor constituite la sfîrșitul perioadei.

CONTUL 397 „PROVIZIOANE PENTRU DEPRECIEREA MĂRFURILOR"

Cu acest cont se ține evidența constituirii, de regulă, la sfîrșitul exercițiului, a provizioanelor pentru deprecierea mărfurilor, precum și a suplimentării, diminuării sau anulării acestora, potrivit legii.
Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înregistrează valoarea provizioanelor pentru deprecierea mărfurilor, constituite sau suplimentate potrivit legii, pe seama cheltuielilor de exploatare (cont 681).
În debitul acestui cont se înregistrează sumele reprezentînd diminuarea sau anularea provizioanelor pentru deprecierea mărfurilor (cont 781).
Soldul contului reprezintă valoarea provizioanelor pentru deprecierea mărfurilor constituite la sfîrșitul perioadei.

CONTUL 398 „PROVIZIOANE PENTRU DEPRECIEREA AMBALAJELOR"

Cu acest cont se ține evidența constituirii, de regulă, la sfîrșitul exercițiului, a provizioanelor pentru deprecierea ambalajelor, precum și a suplimentării, diminuării sau anulării acestora, potrivit legii.
Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înregistrează valoarea provizioanelor pentru deprecierea ambalajelor, constituite sau suplimentate potrivit legii, pe seama cheltuielilor de exploatare (cont 681).
În debitul acestui cont se înregistrează sumele reprezentînd diminuarea sau anularea provizioanelor pentru deprecierea ambalajelor (cont 781).
Soldul contului reprezintă valoarea provizioanelor pentru deprecierea ambalajelor constituite la sfîrșitul perioadei.

CONTUL 401 „FURNIZORI"

Cu acest cont se ține evidența decontărilor cu furnizorii pentru aprovizionările de bunuri, lucrările executate sau serviciile prestate.
Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înregistrează:
- valoarea la preț de cumpărare sau prestabilit a materiilor prime și materialelor consumabile, obiectelor de inventar, animalelor tinere și la îngrășat, a mărfurilor și ambalajelor intrate în patrimoniu, achiziționate cu titlu oneros de la terți pe bază de facturi (cont 300, 301, 321, 323, 361, 371, 381), precum și diferențele de preț nefavorabile aferente, în cazul în care evidența acestora se ține la prețuri prestabilite (cont 308, 328, 368, 378, 388);
- diferențele nefavorabile de curs valutar, aferente furnizorilor neachitați la închiderea exercițiului (cont 476);
- reluarea diferențelor favorabile de curs valutar înregistrate la închiderea exercițiului precedent (cont 477);
- valoarea materialelor nestocate aprovizionate, incluse direct pe cheltuieli, consumul de energie și apă (cont 604, 605);
- valoarea ambalajelor care circulă în sistem de

Scanned with OKEN Scanner

restituire, facturate la furnizori (cont 409);
- valoarea lucrărilor executate sau a serviciilor prestate de terți (cont 611 la 626, 628, 471);
- valoarea facturilor primite în cazul în care acestea au fost evidențiate anterior ca facturi nesosite (cont 408);
- taxa pe valoarea adăugată înscrisă în facturile furnizorilor (cont 4426, 4428);
- valoarea timbrelor fiscale și poștale, biletelor de tratament și călătorie și a altor valori achiziționate (cont 532).

În debitul acestui cont se înregistrează:
- plățile efectuate către furnizori (cont 162, 512, 531, 541, 542);
- reluarea diferențelor nefavorabile de curs valutar înregistrate la închiderea exercițiului (cont 476);
- valoarea biletelor la ordin sau a cambiilor subscrise acceptate de furnizori (cont 403);
- diferențele favorabile de curs valutar aferente datoriilor către furnizorii externi (cont 765);
- valoarea avansurilor virate furnizorilor cu ocazia regularizării plăților cu aceștia (cont 409);
- diferențele favorabile de curs valutar aferente facturilor neachitate la închiderea exercițiului (cont 477);
- sumele nete achitate colaboratorilor și impozitul reținut (cont 512, 531, 444);
- valoarea sconturilor obținute de la furnizori (cont 767);
- valoarea ambalajelor care circulă în sistem de restituire predate furnizorului (cont 409).

Soldul contului reprezintă sumele datorate furnizorilor.

CONTUL 403 „EFECTE DE PLĂTIT"

Cu acest cont se ține evidența obligațiilor de plată stabilite pe bază de efecte comerciale (bilet la ordin, cambie etc.).

Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înregistrează:
- valoarea acceptată a cambiilor sau a biletelor la ordin subscrise (cont 401);
- diferențele nefavorabile de curs valutar la închiderea exercițiului, aferente datoriilor față de furnizorii externi, exprimate în devize, ce urmează a se deconta pe bază de efecte comerciale (cont 476);
- reluarea diferențelor favorabile de curs valutar aferente efectelor de plată, exprimate în devize înregistrate la închiderea exercițiului (cont 477).

În debitul acestui cont se înregistrează:
- diferențele favorabile de curs valutar constatate la lichidarea efectelor de plată în devize (cont 765);
- diferențele de curs favorabile aferente efectelor de plată neachitate la închiderea exercițiului (cont 477);
- plățile efectuate la scadență pe bază de efecte comerciale (cont 512);
- reluarea diferențelor nefavorabile de curs valutar înregistrate la închiderea exercițiului, aferente datoriilor către furnizori, ce se decontează pe bază de efecte comerciale (cont 476).

Soldul contului reprezintă valoarea efectelor de plătit.

CONTUL 404 „FURNIZORI DE IMOBILIZĂRI"

Cu acest cont se ține evidența obligațiilor de plată față de furnizorii de imobilizări corporale sau necorporale.

Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înregistrează:
- diferențele nefavorabile de curs valutar, înregistrate la închiderea exercițiului, aferente datoriilor către furnizorii de imobilizări (cont 476);
- reluarea diferențelor favorabile aferente furnizorilor de imobilizări înregistrate la închiderea exercițiului (cont 477);
- valoarea imobilizărilor facturate de furnizori, a serviciilor prestate sau a lucrărilor executate de terți pentru realizarea unor imobilizări (cont 201, 203, 205, 207, 208, 211, 212);
- taxa pe valoarea adăugată înscrisă în factura furnizorilor de imobilizări (cont 4426, 4428).

În debitul acestui cont se înregistrează:
- diferențele favorabile de curs valutar aferente datoriilor către furnizorii de imobilizări (cont 765);

Scanned with OKEN Scanner

- diferențele favorabile de curs valutar aferente furnizorilor de imobilizări neachitate la închiderea exercițiului (cont 477);
- sumele achitate furnizorilor de imobilizări (cont 162, 512, 531, 541, 542);
- valoarea efectelor comerciale subscrise, acceptate de către furnizorii de imobilizări (cont 405);
- valoarea sconturilor obținute de la furnizorii de imobilizări (cont 767);
- reluarea diferențelor nefavorabile de curs valutar, înregistrate la închiderea exercițiului, aferente datoriilor către furnizorii de imobilizări (cont 476).

Soldul contului reprezintă sumele datorate furnizorilor de imobilizări.

CONTUL 405 „EFECTE DE PLĂTIT PENTRU IMOBILIZĂRI"

Cu acest cont se ține evidența obligațiilor de plată față de furnizorii de imobilizări stabilite pe bază de efecte comerciale (biletul la ordin, cambia etc.).

Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înregistrează:
- reluarea diferențelor favorabile de curs valutar aferente efectelor de plată pentru imobilizări neachitate la închiderea exercițiului (cont 477);
- valoarea acceptată de către furnizorii de imobilizări a cambiilor sau biletelor la ordin subscrise (cont 404);
- diferențele nefavorabile de curs valutar înregistrate la închiderea exercițiului, aferente datoriilor către furnizorii de imobilizări, ce se decontează pe bază de efecte comerciale (cont 476).

În debitul acestui cont se înregistrează:
- diferențele favorabile de curs valutar aferente datoriilor către furnizorii de imobilizări (cont 765);
- diferențele favorabile de curs valutar aferente efectelor de plată pentru imobilizări, exprimate în devize, la închiderea exercițiului (cont 477);
- plățile efectuate către furnizorii de imobilizări pe bază de efecte comerciale, la scadența acestora (cont 512);
- reluarea diferențelor nefavorabile de curs valutar înregistrate la închiderea exercițiului, aferente datoriilor către furnizorii de imobilizări ce se decontează pe bază de efecte comerciale (cont 476).

Soldul contului reprezintă valorea efectelor de plătit pentru imobilizările achiziționate.

CONTUL 408 „FURNIZORI - FACTURI NESOSITE"

Cu acest cont se ține evidența decontărilor cu furnizorii pentru aprovizionările de bunuri, lucrările executate și prestările de servicii, pentru care nu s-au primit facturi.

Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înregistrează:
- reluarea diferențelor favorabile de curs valutar aferente datoriilor către furnizori (cont 477);
- valoarea bunurilor aprovizionate, a lucrărilor executate sau serviciilor prestate de către furnizori (cont 300, 301, 321, 323, 361, 371, 381, 4428, 604, 605, 611 la 626, 628);
- diferențele nefavorabile de curs valutar înregistrate la închiderea exercițiului, aferente datoriilor către furnizori, pentru care nu s-au primit facturile (cont 476).

În debitul acestui cont se înregistrează:
- valoarea facturilor sosite (cont 401);
- diferențele favorabile de curs valutar înregistrate la închiderea exercițiului aferente datoriilor către furnizorii pentru care nu s-au primit facturile (cont 477);
- reluarea diferențelor nefavorabile de curs valutar, înregistrate la închiderea exercițiului anterior, aferente datoriilor către furnizori, pentru care nu s-au primit facturile (cont 476).

Soldul contului reprezintă sumele datorate furnizorilor pentru care nu s-au primit facturi.

CONTUL 409 „FURNIZORI - DEBITORI"

Cu acest cont se ține evidența avansurilor acordate furnizorilor pentru livrări de bunuri, executări de lucrări și prestări de servicii.

Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează:

Scanned with OKEN Scanner

- valoarea avansurilor achitate în contul unor livrări de bunuri, prestări de servicii sau executări de lucrări (cont 512, 531);
- diferențele favorabile de curs valutar înregistrate la închiderea exercițiului, aferente avansurilor în devize (cont 477);
- reluarea diferențelor nefavorabile de curs valutar aferente avansurilor în valută existente la finele exercițiului (cont 476);
- valoarea ambalajelor care circulă în sistem de restituire facturate la furnizori (cont 401).

În creditul acestui cont se înregistrează:
- diferențele nefavorabile de curs valutar aferente avansurilor în devize acordate furnizorilor (cont 665);
- diferențele nefavorabile de curs valutar aferente avansurilor în devize acordate furnizorilor la închiderea exercițiului (cont 476);
- valoarea avansurilor regularizate cu furnizorii la primirea bunurilor, lucrărilor sau serviciilor (cont 401);
- reluarea diferențelor favorabile de curs valutar aferente avansurilor în devize existente la finele exercițiului (cont 477);
- valoarea ambalajelor care circulă în sistem de restituire înapoiate furnizorilor, precum și înregistrarea degradărilor de ambalaje (cont 401, 608);
- valoarea ambalajelor care circulă în sistem de restituire, nerestituite furnizorilor, reținute în stoc (cont 381).

Soldul contului reprezintă avansuri acordate furnizorilor, nedecontate.

CONTUL 411 „CLIENȚI“

Cu acest cont se ține evidența decontărilor cu clienții externi și interni pentru produse, semifabricate, materiale, mărfuri etc. vîndute, lucrări executate și servicii prestate, pe bază de facturi.

Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează:
- valoarea la preț de vînzare a mărfurilor, produselor, semifabricatelor etc. livrate, lucrărilor efectuate și serviciilor prestate, precum și taxa pe valoarea adăugată colectată aferentă (cont 701 la 708, 4427, 4428);
- valoarea bunurilor livrate sau serviciilor prestate evidențiate anterior în contul „Clienți - facturi de întocmit“ (cont 418);
- diferențele favorabile de curs valutar aferente creanțelor exprimate în devize, la închiderea exercițiului financiar (cont 477);
- reluarea diferențelor de curs valutar nefavorabile aferente clienților, exprimate în devize, la închiderea exercițiului (cont 476);
- valoarea creanțelor reactivate (cont 754);
- valoarea ambalajelor care circulă în sistem de restituire, facturate clienților (cont 419).

În creditul acestui cont se înregistrează:
- sumele încasate de la clienți în conturile de disponibilități bancare sau în numerar (cont 512, 531);
- diferențele nefavorabile de curs valutar aferente creanțelor în devize la închiderea exercițiului (cont 476);
- diferențele nefavorabile de curs valutar aferente creanțelor exprimate în devize (cont 665);
- valoarea cecurilor și efectelor comerciale acceptate (cont 511, 413);
- valoarea sconturilor acordate clienților (cont 667);
- sumele datorate de clienții incerți, dubioși, rău platnici sau aflați în litigiu (cont 416);
- reluarea diferențelor favorabile de curs valutar aferente creanțelor în devize existente la închiderea exercițiului (cont 477);
- valoarea ambalajelor care circulă în sistem de restituire, primite de la clienți (cont 419);
- decontarea avansurilor încasate de la clienți (cont 419).

Soldul contului reprezintă sumele datorate de clienți.

CONTUL 413 „EFECTE DE PRIMIT“

Cu acest cont se ține evidența drepturilor de creanță stabilite pe bază de efecte comerciale.

Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează:
- sumele datorate de clienți reprezentînd valoarea efectelor comerciale, acceptate (cont 411);

Scanned with OKEN Scanner

- diferențele favorabile de curs valutar aferente creanțelor datorate de clienții externi a căror decontare se face pe bază de efecte comerciale, la închiderea exercițiului (cont 477);
- reluarea diferențelor de curs nefavorabile, aferente creanțelor din conturile de clienți, înregistrate la închiderea exercițiului (cont 476).

În creditul acestui cont se înregistrează:
- efectele comerciale primite de la clienți (cont 511);
- reluarea diferențelor favorabile de curs valutar, aferente creanțelor în devize, a căror decontare se face pe bază de efecte comerciale (cont 477);
- diferențele nefavorabile de curs valutar, la lichidarea efectelor de primit în devize (cont 665);
- diferențele nefavorabile de curs valutar, aferente creanțelor datorate de clienții externi, a căror decontare se face pe bază de efecte comerciale, la închiderea exercițiului (cont 476);
- sumele încasate de la clienți prin conturile curente (cont 512).

Soldul contului reprezintă valoarea efectelor comerciale de primit.

CONTUL 416 „CLIENȚI INCERȚI"

Cu acest cont se ține evidența clienților incerți, rău platnici, dubioși sau aflați în litigiu.

Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează:
- reluarea diferențelor nefavorabile de curs valutar, aferente clienților incerți, la închiderea exercițiului (cont 476);
- valoarea bunurilor livrate, prestațiilor efectuate sau a lucrărilor executate clienților care se dovedesc rău platnici, dubioși, incerți sau în litigiu (cont 411);
- diferențele favorabile de curs valutar aferente clienților incerți sau în litigiu, la închiderea exercițiului (cont 477).

În creditul acestui cont se înregistrează:
- diferențele nefavorabile de curs valutar, aferente clienților incerți sau în litigiu (cont 665);
- diferențele nefavorabile de curs valutar, aferente clienților incerți, la închiderea exercițiului (cont 476);
- sumele încasate în conturile de disponibilități sau în numerar de la clienții incerți sau în litigiu (cont 512, 531);
- reluarea diferențelor favorabile de curs valutar, aferente creanțelor datorate de clienții incerți sau în litigiu, înregistrate la închiderea exercițiului (cont 477);
- sumele trecute pe pierderi cu prilejul scăderii din evidență a clienților incerți sau în litigiu, inclusiv taxa pe valoarea adăugată aferentă (cont 4427, 654).

Soldul contului reprezintă sumele datorate de clienții incerți sau în litigiu.

CONTUL 418 „CLIENȚI - FACTURI DE ÎNTOCMIT"

Cu acest cont se evidențiază livrările de bunuri, prestările de servicii sau executările de lucrări, inclusiv taxa pe valoarea adăugată, pentru care nu s-au întocmit facturi.

Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează:
- realuarea diferențelor nefavorabile de curs valutar, aferente creanțelor în devize, pentru care nu s-au întocmit facturi la închiderea exercițiului (cont 476);
- valoarea livrărilor de bunuri, a lucrărilor executate sau a serviciilor prestate către clienți, aferente exercițiului în curs, pentru care nu s-au întocmit facturi, inclusiv taxa pe valoarea adăugată aferentă (cont 4428, 701 la 708);
- diferențele favorabile de curs valutar, aferente creanțelor în devize, înregistrate la închiderea exercițiului, pentru care nu s-au întocmit facturi (cont 477).

În creditul acestui cont se înregistrează:
- valoarea facturilor întocmite către clienți (cont 411);
- diferențele nefavorabile de curs valutar aferente clienților - facturi de întocmit (cont 665);
- diferențele nefavorabile de curs valutar aferente creanțelor în devize, nefacturate la închiderea exercițiului (cont 476);
- reluarea diferențelor favorabile de curs valutar înregistrate la închiderea exercițiului (cont 477).

Scanned with OKEN Scanner

Soldul contului reprezintă valoarea bunurilor livrate, a serviciilor prestate sau a lucrărilor executate, pentru care nu s-au întocmit facturi.

CONTUL 419 „CLIENȚI - CREDITORI"

Cu acest cont se ține evidența clienților - creditori, reprezentînd avansurile încasate de la clienți.
Este un cont de pasiv în creditul căruia se înregistrează:
- sumele încasate de la clienți reprezentînd avansuri pentru livrări de bunuri, prestări de servicii sau executări de lucrări (cont 512, 531);
- valoarea ambalajelor care circulă în sistem de restituire, facturate clienților (cont 411);
- diferențele nefavorabile de curs valutar, aferente avansurilor în devize primite de la clienți, la închiderea exercițiului (cont 476);
- reluarea diferențelor favorabile de curs valutar, aferente avansurilor primite de la clienți în devize, înregistrate la închiderea exercițiului (cont 477).
În debitul acestui cont se înregistrează:
- diferențele favorabile de curs valutar, aferente avansurilor în devize de la clienți (cont 765);
- diferențele favorabile de curs valutar aferente datoriilor în devize către clienți, constatate la închiderea exercițiului (cont 477);
- valoarea ambalajelor care circulă în sistem de restituire, primite de la clienți (cont 411);
- decontarea avansurilor încasate de la clienți (cont 411);
- reluarea diferențelor nefavorabile de curs valutar aferente avansurilor în devize, primite de la clienți, la închiderea exercițiului (cont 476);
- valoarea ambalajelor care circulă în sistem de restituire, nerestituite de clienți (cont 708).
Soldul contului reprezintă sumele datorate clienților.

CONTUL 421 „PERSONAL - REMUNERAȚII DATORATE"

Cu acest cont se ține evidența decontărilor cu personalul pentru salariile cuvenite acestora în bani sau în natură, inclusiv a adaosurilor și premiilor achitate din fondul de salarii.
Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înregistrează salariile și alte drepturi cuvenite personalului (cont 641).
În debitul acestui cont se înregistrează:
- rețineri din salarii reprezentînd: avansuri, sume opozabile salariaților datorate terților, contribuția pentru pensia suplimentară, contribuția pentru ajutorul de șomaj, impozitul pe salarii, precum și alte rețineri datorate unității (cont 425, 427, 428, 431, 437, 444);
- sumele neridicate de personal în termen legal (cont 426);
- salariile nete achitate personalului (cont 531).
Soldul contului reprezintă sumele datorate salariaților.

CONTUL 423 „PERSONAL - AJUTOARE MATERIALE DATORATE"

Cu acest cont se ține evidența ajutoarelor de boală pentru incapacitate temporară de muncă, a celor pentru îngrijirea copilului, a ajutoarelor de deces și a altor ajutoare acordate.
Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înregistrează sumele datorate personalului, reprezentînd ajutoare materiale suportate din contribuția unității pentru asigurări sociale, precum și cele acordate, potrivit legii, pentru protecția socială (cont 431, 645).
În debitul acestui cont se înregistrează:
- sumele plătite (cont 531);
- reținerile reprezentînd: avansuri acordate, sume datorate unității sau terților, contribuția pentru pensia suplimentară și pentru ajutorul de șomaj și impozitul datorat (cont 425, 427, 428, 431, 437, 444);
- sumele neridicate (cont 426).
Soldul contului reprezintă sumele datorate salariaților.

CONTUL 424 „PARTICIPAREA PERSONALULUI LA PROFIT"

Cu acest cont se ține evidența stimulentelor cuvenite personalului din profit.
Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înre-

Scanned with OKEN Scanner

gistrează sumele alocate din fondul de participare la profit (cont 112).
În debitul acestui cont se înregistrează:
- sumele achitate salariaților (cont 531);
- sumele neridicate de personal (cont 426);
- impozitul reținut (cont 444).
Soldul contului reprezintă sumele datorate personalului.

CONTUL 425 „AVANSURI ACORDATE PERSONALULUI"

Cu acest cont se ține evidența avansurilor acordate personalului.
Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează:
- avansurile plătite personalului conform contractului de muncă (cont 531);
- avansurile neridicate (cont 426).
În creditul acestui cont se înregistrează sumele reținute pe statele de salarii sau de ajutoare materiale reprezentînd avansuri acordate (cont 421, 423).
Soldul contului reprezintă avansurile plătite.

CONTUL 426 „DREPTURI DE PERSONAL NERIDICATE"

Cu acest cont se ține evidența drepturilor de personal, neridicate în termenul legal.
Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înregistrează sumele datorate personalului, neridicate în termen, reprezentînd salarii, sporuri, adaosuri, alocații de stat pentru copii, stimulente din profit, ajutoare de boală și alte drepturi (cont 421, 423, 424, 425).
În debitul acestui cont se înregistrează:
- sumele achitate personalului (cont 531);
- drepturile de personal neridicate, prescrise, datorate bugetului statului potrivit legii, sau înregistrate ca venituri excepționale aferente perioadei (cont 448, 771).
Soldul contului reprezintă drepturi de personal neridicate.

CONTUL 427 „REȚINERI DIN REMUNERAȚII DATORATE TERȚILOR"

Cu acest cont se ține evidența reținerilor și popririlor din remunerații, datorate terților.
Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înregistrează sumele reținute de la salariați, datorate terților, reprezentînd chirii, cumpărări cu plata în rate și alte obligații față de terți (cont 421, 423).
În debitul acestui cont se înregistrează sumele achitate terților, reprezentînd rețineri sau popriri din salarii (cont 512, 531).
Soldul contului reprezintă sumele reținute de la salariați, datorate terților.

CONTUL 428 „ALTE DATORII ȘI CREANȚE ÎN LEGĂTURĂ CU PERSONALUL"

Cu acest cont se ține evidența decontărilor cu salariații la închiderea exercițiului, pentru a permite înregistrarea cheltuielilor și veniturilor aferente exercițiului expirat, precum și a altor creanțe și datorii în raporturile cu personalul.
Este un cont bifuncțional, în creditul căruia se înregistrează:
- sumele datorate salariaților, pentru care nu s-au întocmit state de plată, determinate de activitatea exercițiului care urmează să se închidă, inclusiv indemnizațiile pentru concediile de odihnă neefectuate pînă la închiderea exercițiului (cont 641);
- sumele datorate personalului sub formă de ajutoare (cont 438);
- sumele încasate de la salariați, evidențiate anterior în acest cont (cont 531).
În debitul acestui cont se înregistrează:
- sumele achitate personalului, evidențiate anterior în acest cont (cont 531);
- sumele datorate de personal , reprezentînd chirii și consumuri, care se fac venit la unitate, precum și eventualele sume datorate privind debite, remunerații, avansuri nejustificate, sporuri sau adaosuri necuvenite, ajutoare de boală necuvenite (cont 542, 758, 706, 708, 4427, 438).
Soldul creditor al contului reprezintă sumele da-

Scanned with OKEN Scanner

torate de unitate salariaților, iar soldul debitor, sumele datorate de salariați.

CONTUL 431 „ASIGURĂRI SOCIALE"

Cu acest cont se ține evidența decontărilor privind contribuția unității la asigurările sociale, precum și contribuția personalului pentru pensia suplimentară.
Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înregistrează:
- contribuția unității la asigurările sociale (cont 645);
- contribuția personalului pentru pensia suplimentară (cont 421, 423).
În debitul acestui cont se înregistrează:
- sumele virate asigurărilor sociale (cont 512);
- sumele datorate personalului, ce se suportă din asigurări sociale (cont 423);
- sumele datorate fondului special pentru sănătate (cont 447).
Soldul contului reprezintă sumele datorate asigurărilor sociale.

CONTUL 437 „AJUTOR DE ȘOMAJ"

Cu acest cont se ține evidența decontărilor privind ajutorul de șomaj, datorat de unitate, precum și de salariați, potrivit legii.
Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înregistrează:
- sumele datorate de unitate pentru constituirea fondului de șomaj (cont 645);
- sumele datorate de către personal pentru constituirea fondului de șomaj (cont 421, 423).
În debitul acestui cont se înregistrează:
- sumele virate reprezentînd contribuția unității și a personalului pentru constituirea fondului de șomaj (cont 512);
- sume acordate salariaților, potrivit legii, din fondul de ajutor de șomaj (cont 531, 512).
Soldul contului reprezintă sumele datorate de unitate și de salariați pentru constituirea fondului de șomaj.

CONTUL 438 „ALTE DATORII ȘI CREANȚE SOCIALE"

Cu acest cont se ține evidența datoriilor de achitat sau a creanțelor de încasat în contul asigurărilor sociale aferente exercițiului în curs, precum și plata acestora.
Este un cont bifuncțional, în creditul căruia se înregistrează sumele reprezentînd ajutoare materiale achitate în plus personalului (cont 428).
În debitul acestui cont se înregistrează:
- sumele datorate personalului, sub formă de ajutoare (cont 428);
- sumele virate asigurărilor sociale reflectate ca alte datorii și creanțe sociale (cont 512).
Soldul creditor al contului reprezintă sumele datorate bugetului asigurărilor sociale, iar soldul debitor, sumele ce urmează a se încasa de la bugetul asigurărilor sociale.

CONTUL 441 „IMPOZITUL PE PROFIT"

Cu acest cont se ține evidența decontărilor cu bugetul statului privind impozitul pe profit.
Este un cont bifuncțional, în creditul căruia se înregistrează sumele datorate de unitate bugetului statului, reprezentînd impozitul pe profit (cont 691).
În debitul acestui cont se înregistrează sumele virate la bugetul statului, reprezentînd impozitul pe profit (cont 512).
Soldul creditor al contului reprezintă sumele datorate de unitate, iar soldul debitor, sumele vărsate în plus.

CONTUL 442 „TAXA PE VALOAREA ADĂUGATĂ"

Cu acest cont se ține evidența decontărilor cu bugetul statului privind taxa pe valoare adăugată.
Este un cont bifuncțional.
Pentru evidențierea distinctă a taxei pe valoarea adăugată se utilizează următoarele conturi sintetice de gradul II: 4423 „TVA de plată", 4424 „TVA de recuperat", 4426 „TVA deductibilă", 4427 „TVA colectată", 4428 „TVA neexigibilă".

Scanned with OKEN Scanner

CONTUL 4423 „TAXA PE VALOAREA ADĂUGATĂ DE PLATĂ“

Cu acest cont se ține evidența taxei pe valoarea adăugată de plătit bugetului statului.
Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înregistrează diferențele rezultate la finele perioadei între taxa pe valoarea adăugată colectată mai mare și taxa pe valoarea adăugată deductibilă (cont 4427).
În debitul acestui cont se înregistrează:
- plățile efectuate către bugetul statului, reprezentînd taxa pe valoarea adăugată (cont 512);
- taxa pe valoarea adăugată de recuperat, compensată (cont 4424).

Soldul contului reprezintă taxa pe valoarea adăugată exigibilă la plată.

CONTUL 4424 „TAXA PE VALOAREA ADĂUGATĂ DE RECUPERAT“

Cu acest cont se ține evidența taxei pe valoarea adăugată de recuperat de la bugetul statului.
Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează diferențele rezultate la sfîrșitul perioadei între taxa pe valoarea adăugată colectată mai mică și taxa pe valoarea adăugată deductibilă mai mare (cont 4426).
În creditul acestui cont se înregistrează taxa pe valoarea adăugată încasată de la bugetul statului în baza cererii de rambursare sau taxa pe valoarea adăugată de recuperat compensată în perioadele următoare cu taxa pe valoarea adăugată de plată (cont 512, 4423).
Soldul contului reprezintă taxa pe valoarea adăugată de recuperat de la bugetul statului.

CONTUL 4426 „TAXA PE VALOAREA ADĂUGATĂ DEDUCTIBILĂ“

Cu acest cont se ține evidența taxei pe valoarea adăugată înscrisă în facturile emise de furnizori pentru bunurile, serviciile și lucrările achiziționate de unitate, sau aferentă mijloacelor fixe realizate în regie proprie, deductibilă din punct de vedere fiscal.
Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează:
- sumele reprezentînd taxa pe valoarea adăugată deductibilă potrivit legii (cont 401, 404, 512, 4428, 542);
- sumele reprezentînd taxa pe valoarea adăugată aferentă mijloacelor fixe realizate în regie proprie (cont 4427).

În creditul acestui cont se înregistrează:
- sumele deductibile din TVA colectată (cont 4427);
- sumele reprezentînd TVA deductibilă ce depășesc valoarea TVA colectată ce urmează a se încasa de la bugetul statului (cont 4424);
- cu prorata din TVA deductibilă, devenită nedeductibilă (cont 635).

La sfîrșitul perioadei, contul nu prezintă sold.

CONTUL 4427 „TAXA PE VALOAREA ADĂUGATĂ COLECTATĂ“

Cu acest cont se ține evidența sumelor datorate de unitatea patrimonială bugetului de stat, reprezentînd taxa pe valoarea adăugată aferentă vînzărilor de mărfuri și bunuri, prestărilor de servicii sau executărilor de lucrări.
Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înregistrează:
- taxa pe valoarea adăugată aferentă mijloacelor fixe realizate în regie proprie (cont 4426);
- taxa pe valoarea adăugată înscrisă în facturile emise către clienți sau în alte documente legale reprezentînd vînzările de mărfuri și bunuri, prestările de servicii și executările de lucrări (cont 411, 461, 531, 428);
- taxa pe valoarea adăugată aferentă lipsurilor imputate (cont 428, 461);
- taxa pe valoarea adăugată neexigibilă, devenită exigibilă în cursul lunii (cont 4428);
- taxa pe valoarea adăugată aferentă bunurilor și serviciilor folosite în scop personal sau predate cu titlu gratuit, cea aferentă lipsurilor peste normele legale neimputabile, precum și cea aferentă bunurilor și serviciilor acordate salariaților sub forma avantajelor în natură (cont 635).

În debitul acestui cont se înregistrează:

Scanned with OKEN Scanner

- taxa pe valoarea adăugată de plată datorată bugetului statului (cont 4423);
- sumele reprezentînd taxa pe valoarea adăugată deductibilă (cont 4426);
- sumele reprezentînd taxa pe valoarea adăugată aferentă clienților insolvabili scoși din activ (cont 416).

La sfîrșitul perioadei, contul nu prezintă sold.

CONTUL 4428 „TAXA PE VALOAREA ADĂUGATĂ NEEXIGIBILĂ"

Cu acest cont se ține evidența taxei pe valoarea adăugată neexigibilă rezultată din vînzările și cumpărările de bunuri, servicii, lucrări efectuate cu plata în rate, precum și cea inclusă în prețul de vînzare cu amănuntul la unitățile comerciale ce țin evidența la acest preț.

Este un cont bifuncțional, în creditul căruia se înregistrează:
- taxa pe valoarea adăugată, aferentă livrărilor de bunuri, prestărilor de servicii și executărilor de lucrări cu plata în rate (cont 411);
- taxa pe valoarea adăugată aferentă livrărilor de bunuri, prestărilor de servicii, executărilor de lucrări pentru care nu s-au întocmit facturi (cont 418);
- taxa pe valoarea adăugată aferentă mărfurilor din unitățile comerciale cu amănuntul (cont 371);
- taxa pe valoarea adăugată, aferentă cumpărăturilor efectuate cu plata în rate, precum și cea aferentă facturilor sosite, devenită deductibilă (cont 4426).

În debitul acestui cont se înregistrează:
- taxa pe valoarea adăugată aferentă facturilor nesosite (cont 408);
- taxa pe valoarea adăugată, aferentă cumpărăturilor efectuate cu plata în rate (cont 401, 404);
- taxa pe valoarea adăugată aferentă vînzărilor de mărfuri din unitățile comerciale cu amănuntul (cont 371);
- taxa pe valoarea adăugată, aferentă vînzărilor de bunuri, servicii sau prestărilor de lucrări cu plata în rate, devenită exigibilă în cursul exercițiului (cont 4427).

Soldul contului reprezintă taxa pe valoarea adăugată neexigibilă.

CONTUL 444 „IMPOZITUL PE SALARII"

Cu acest cont se ține evidența impozitului pe salarii și altor drepturi similare datorate bugetului.

Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înregistrează:
- sumele datorate bugetului reprezentînd impozit pe salarii reținut din drepturile bănești cuvenite salariaților, potrivit legii (cont 421, 423, 424);
- sumele reținute de unitate, reprezentînd impozit datorat de către colaboratorii unității pentru plățile efectuate către aceștia (cont 401);
- sumele datorate bugetului statului, reprezentînd impozit suplimentar datorat de unitate pentru depășirea fondului de salarii admisibil (cont 631).

În debitul acestui cont se înregistrează sumele virate la buget reprezentînd impozit pe salarii și alte drepturi similare (cont 512, 542).

Soldul contului reprezintă sumele datorate bugetului.

CONTUL 445 „SUBVENȚII"

Cu acest cont se ține evidența decontărilor privind fondurile alocate de la bugetul de stat pentru cheltuieli de capital, subvențiile pentru diferențele de preț, precum și alte subvenții, potrivit legii.

Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează:
- sumele alocate de la bugetul de stat, precum și valoarea altor subvenții pentru investiții de primit (cont 131);
- valoarea subvențiilor pentru diferențele de preț și a altor subvenții, de primit, potrivit legii (cont 741).

În creditul acestui cont se înregistrează valoarea alocațiilor de la buget, subvențiilor pentru diferențe de preț și a altor subvenții încasate (cont 512).

Soldul contului reprezintă subvențiile de primit.

Scanned with OKEN Scanner

CONTUL 446 „ALTE IMPOZITE, TAXE ȘI VĂRSĂMINTE ASIMILATE“

Cu acest cont se ține evidența decontărilor cu bugetul statului sau cu bugetele locale privind impozitele, taxele și vărsămintele asimilate cum sînt: accizele, impozitul pe țițeiul din producția internă și pe gaze naturale, impozitul pe dividende, impozitul pe clădiri și impozitul pe terenuri, taxa pentru folosirea terenurilor proprietate de stat, vărsăminte din profitul net al regiilor publice, ICM inclus în facturile emise înainte de 01.07.1993, alte impozite și taxe.

Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înregistrează:

- valoarea altor impozite, taxe și vărsăminte asimilate, datorate bugetului statului (cont 129, 635);
- impozitul pe dividende datorat (cont 457);
- sumele restituite de la buget, reprezentînd vărsăminte efectuate în plus din impozite, taxe și alte vărsăminte asimilate (cont 512).

În debitul acestui cont se înregistrează plățile efectuate bugetului statului sau bugetelor locale privind alte impozite, taxe și vărsăminte asimilate (cont 512).

Soldul contului reprezintă sumele datorate bugetului statului sau bugetelor locale.

CONTUL 447 „FONDURI SPECIALE - TAXE ȘI VĂRSĂMINTE ASIMILATE“

Cu acest cont se ține evidența datoriilor și a vărsămintelor efectuate către alte organisme publice, cum sînt: contribuția unității pentru constituirea fondului de cercetare-dezvoltare, pentru constituirea fondului special pentru agricultură, a fondului special pentru sănătate, a fondului pentru risc și accidente, precum și alte vărsăminte asimilate.

Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înregistrează datoriile și vărsămintele de efectuat, conform prevederilor legale, către alte organisme publice (cont 431, 635).

În debitul acestui cont se înregistrează plățile efectuate către organismele publice privind taxele și vărsămintele asimilate datorate acestora (cont 512, 542).

Soldul contului reprezintă sumele datorate de unitate organismelor publice.

CONTUL 448 „ALTE DATORII ȘI CREANȚE CU BUGETUL STATULUI“

Cu acest cont se ține evidența altor datorii și creanțe cu bugetul statului.

Este un cont bifuncțional, în creditul căruia se înregistrează:

- sumele reprezentînd salariile neridicate, prescrise, datorate bugetului statului (cont 426);
- alte datorii față de bugetul statului, cum sînt: amenzile și penalitățile (cont 671);
- sumele încasate de la buget reprezentînd vărsăminte efectuate în plus din alte datorii și creanțe (cont 512).

În debitul acestui cont se înregistrează:

- sumele virate la buget reprezentînd alte datorii față de acesta (cont 512)
- sumele cuvenite unității, datorate de buget, altele decît impozitele și taxele (cont 771).

Soldul creditor reprezintă sumele datorate de unitate bugetului, iar soldul debitor, sumele datorate de buget.

CONTUL 451 „DECONTĂRI ÎN CADRUL GRUPULUI“

Cu acest cont se ține evidența operațiilor privind virările de sume între unitățile aparținînd aceluiași grup.

Este un cont bifuncțional, în debitul căruia se înregistrează:

- diferențele favorabile de curs valutar, aferente creanțelor în devize (cont 765);
- prețul de vînzare al imobilizărilor financiare cedate la unități din cadrul grupului (cont 772);
- sumele virate altor unități din cadrul aceluiași grup (cont 512);
- dobînzile aferente împrumuturilor acordate (cont 766);
- dividendele de încasat din participații (cont 761).

În creditul acestui cont se înregistrează:

- sumele încasate de la alte unități din cadrul

Scanned with OKEN Scanner

aceluiași grup (cont 512);
- dobînzile aferente împrumuturilor încasate (cont 666);
- diferențele nefavorabile de curs valutar, aferente creanțelor în devize (cont 665);
- dobînzile aferente împrumuturilor pe termen lung și mediu primite de la alte unități din cadrul grupului (cont 168);
- valoarea debitelor scăzute din evidență (cont 671);
- încasarea dividendelor din participații (cont 512).

Soldul debitor al contului reprezintă datoriile celorlalte unități ale grupului față de unitate, iar soldul creditor, datoriile unității față de celelalte unități din cadrul grupului.

CONTUL 455 „ASOCIAȚI - CONTURI CURENTE"

Cu acest cont se ține evidența sumelor lăsate temporar la dispoziția unității de către asociați.

Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înregistrează:
- sumele depuse de asociați (cont 512, 531);
- dobînzile curente cuvenite asociaților pentru disponibilitățile depuse în unitate(cont 666);
- sumele lăsate în contul curent al asociaților, reprezentînd dividende (cont 457).

În debitul acestui cont se înregistrează:
- diferențele favorabile de curs valutar, cu ocazia restituirii sumelor depuse în devize (cont 765);
- sumele virate sau restituite în numerar către asociați (cont 512, 531).

Soldul contului reprezintă sumele datorate de unitate către asociați.

CONTUL 456 „DECONTĂRI CU ASOCIAȚII PRIVIND CAPITALUL"

Cu acest cont se ține evidența aporturilor subscrise de asociați pentru constituirea și creșterea capitalului social.

Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează:
- capitalul subscris de acționari sau asociați, în natură și/sau în numerar (cont 101);
- valoarea primelor stabilite cu ocazia emisiunii, fuziunii sau aportului la capital (cont 104);
- sumele achitate asociaților cu ocazia retragerii capitalului (cont 512, 531);
- diferențele favorabile de curs valutar aferente creanțelor și datoriilor în valută (cont 765).

În creditul acestui cont se înregistrează:
- aportul în natură și în imobilizări financiare al asociaților la capitalul social (cont 205 la 267, 300 la 381);
- sumele depuse ca aport în numerar sau în titluri de plasament la constituirea capitalului social (cont 503 la 508, 512, 531);
- capitalul social retras de acționari sau asociați (cont 101);
- diferențele nefavorabile de curs valutar rezultate cu ocazia vărsării capitalului subscris (cont 665).

Soldul contului reprezintă aportul la capital subscris și nevărsat.

CONTUL 457 „DIVIDENDE DE PLATĂ"

Cu acest cont se ține evidența dividendelor datorate acționarilor sau asociaților potrivit aportului ca capital.

Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înregistrează dividendele datorate acționarilor sau asociaților din profitul realizat (cont 129, 107).

În debitul acestui cont se înregistrează:
- sumele achitate acționarilor sau asociaților (cont 512, 531);
- impozitul pe dividende (cont 446);
- sumele lăsate în contul curent al asociaților, reprezentînd dividende (cont 455).

Soldul contului reprezintă dividendele datorate acționarilor sau asociaților.

CONTUL 458 „DECONTĂRI DIN OPERAȚII ÎN PARTICIPAȚIE"

Cu acest cont se ține evidența operațiilor din participație, a decontării cheltuielilor și veniturilor realizate din operații în participație, precum și a sumelor virate între coparticipanți.

Scanned with OKEN Scanner

Este un cont bifuncțional, în creditul căruia se înregistrează:
- veniturile realizate din operații în participație transferate coparticipanților, conform contractului de asociere (cont 701 la 787);
- cheltuielile primite prin transfer din operații în participație (cont 600 la 687);
- sumele primite de la coparticipanți sau cele primite ca rezultat al operațiilor în participație (cont 512, 531).

În debitul acestui cont se înregistrează:
- veniturile primite prin transfer din operații în participație (cont 701 la 787);
- amortizarea transferată pentru imobilizări utilizate în operații de participație conform contractelor (cont 281);
- cheltuielile transferate din operații în participație (cont 600 la 687);
- sumele achitate coparticipanților sau virate ca rezultat al operației în participație (cont 512, 531).

Soldul creditor al contului reprezintă sumele datorate coparticipanților ca rezultat favorabil (profit) din operații în participație, precum și sumele datorate de coparticipanți pentru acoperirea eventualelor pierderi înregistrate din operații în participație.

Soldul debitor al contului reprezintă sumele ce urmează a fi încasate din operații în participație ca rezultat favorabil (profit) sau sumele datorate de coparticipanți pentru acoperirea eventualelor pierderi înregistrate din operații în participație.

CONTUL 461 „DEBITORI DIVERȘI"

Cu acest cont se ține evidența debitorilor din reclamații și pagube materiale create de terți și altor creanțe izvorîte din existența unor titluri executorii.

Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează:
- valoarea debitelor reactivate (cont 754);
- valoarea titlurilor mobiliare de plasament cedate (cont 764, 502 la 508);
- prețul de vînzare al elementelor de activ cedate (cont 446, 772, 4427);
- suma împrumuturilor obținute la valoarea de rambursare a obligațiunilor emise (cont 161);
- diferențele favorabile de curs valutar înregistrate la închiderea exercițiului, aferente debitelor în devize (cont 477);
- reluarea diferențelor nefavorabile de curs valutar aferente debitelor în devize la închiderea exercițiului (cont 476);
- valoarea bunurilor și a producției în curs de execuție, constatate lipsă sau deteriorate, imputate terților (cont 758, 4427);
- sumele datorate de terți pentru concesiuni, locații de gestiune, licențe, brevete și alte drepturi similare (cont 706);
- dividende de încasat aferente titlurilor de plasament (cont 761, 762).

În creditul acestui cont se înregistrează:
- valoarea sconturilor acordate debitorilor (cont 667);
- valoarea debitelor încasate (cont 512, 531);
- reluarea diferențelor favorabile de curs valutar, aferente debitelor (cont 477);
- diferențele de curs valutar nefavorabile aferente debitelor în devize, la închiderea exercițiului (cont 476);
- valoarea debitelor scăzute din evidență datorită insolvabilității (cont 671);
- diferențele nefavorabile de curs valutar, aferente debitelor în devize (cont 665).

Soldul contului reprezintă sumele datorate unității de către debitori.

CONTUL 462 „CREDITORI DIVERȘI"

Cu acest cont se ține evidența sumelor datorate terților pe bază de titluri executorii sau a unor obligații ale unității față de terți provenind din alte operații.

Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înregistrează:
- diferențele nefavorabile de curs valutar aferente creditelor în devize la închiderea exercițiului (cont 476);
- datoriile privind achiziționarea titlurilor de plasament (cont 502 la 508);
- reluarea diferențelor favorabile de curs valutar

Scanned with OKEN Scanner

aferente creditelor în devize la închiderea exercițiului (cont 477);
- sumele încasate și necuvenite (cont 512, 531).
În debitul acestui cont se înregistrează:
- sumele achitate creditorilor (cont 512, 531);
- plata datoriilor pentru achiziționarea titlurilor de plasament (cont 512, 531);
- sconturile obținute de la creditori (cont 767);
- diferențele favorabile de curs valutar aferente creditelor (cont 765);
- reluarea diferențelor nefavorabile de curs valutar aferente creditelor în devize la închiderea exercițiului (cont 476);
- diferențele favorabile de curs valutar aferente creditorilor în devize, la închiderea exercițiului (cont 477).
Soldul contului reprezintă sumele datorate creditorilor.

CONTUL 471 „CHELTUIELI ÎNREGISTRATE ÎN AVANS"

Cu acest cont se ține evidența cheltuielilor anticipate sau efectuate în avans, care urmează a se suporta eșalonat pe cheltuieli, pe baza unui scadențar, în perioadele sau în exercițiile viitoare.
Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează:
- cheltuielile privind reparațiile capitale neprevizibile, reparațiile curente și reviziile tehnice, abonamentele, chiriile și alte cheltuieli efectuate anticipat (cont 401, 512, 531);
- cheltuielile constatate la închiderea exercițiului ca fiind aferente exercițiului următor (cont 611 la 628, 658, 666);
- valoarea reparațiilor capitale, efectuate cu forțe proprii, constatate la închiderea exercițiului, ca fiind aferente exercițiilor următoare (cont 758).
În creditul acestui cont se înregistrează:
- sumele repartizate în perioadele următoare sau exercițiile următoare pe cheltuieli, conform scadențarelor (cont 605, 611 la 628, 658, 668, 666);
- cheltuielile constatate la sfîrșitul exercițiului anterior ca fiind efectuate în avans, aferente exercițiului în curs (cont 611 la 628, 658, 666, 668);
- valoarea reparațiilor capitale, efectuate cu forțe proprii, repartizate în perioadele următoare conform scadențarului (cont 658).
Soldul contului reflectă cheltuielile anticipate sau efectuate în avans.

CONTUL 472 „VENITURI ÎNREGISTRATE ÎN AVANS"

Cu acest cont se ține evidența veniturilor anticipate și a veniturilor de realizat.
Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înregistrează veniturile înregistrate în avans precum și veniturile de realizat, aferente perioadelor sau exercițiilor următoare cum sînt: încasările din chirii, din vînzările de locuințe cu plata în rate, abonamente, asigurări etc. (cont 411, 418, 512, 531).
În debitul acestui cont se înregistrează veniturile înregistrate în avans aferente perioadei curente sau exercițiului în curs (cont 704 la 708).
Soldul contului reprezintă veniturile înregistrate în avans.

CONTUL 473 „DECONTĂRI DIN OPERAȚII ÎN CURS DE CLARIFICARE"

Cu acest cont se ține evidența sumelor în curs de clarificare (amenzi, locații, cheltuieli de judecată, a operațiilor efectuate în conturile bancare pentru care nu există documente, operații ce nu pot fi înregistrate pe cheltuieli, rezultate financiare sau alte conturi în mod direct, fiind necesare cercetări și lămuriri suplimentare).
Este un cont bifuncțional, în debitul căruia se înregistrează:
- sumele în curs de lămurire și plățile pentru care în momentul efectuării sau constatării acestora nu se pot lua măsuri de înregistrare definitivă într-un cont, necesitînd clarificări suplimentare (cont 512);
- sumele restituite, necuvenite unității (cont 512, 531).
În creditul acestui cont se înregistrează:
- sumele clarificate trecute pe cheltuieli, precum și sumele încasate în conturile de trezorerie (cont

Scanned with OKEN Scanner

512, 600 la 658).
Soldul contului reprezintă sumele în curs de clarificare.

CONTUL 476 „DIFERENȚE DE CONVERSIE - ACTIV"

Cu acest cont se ține evidența diferențelor nefavorabile de curs valutar între valoarea de intrare a creanțelor și datoriilor exprimate în devize și valoarea acestora la cursul ultimei zile a exercițiului.
Este un cont de activ în debitul căruia se înregistrează:
- diferențele nefavorabile rezultate la închiderea exercițiului, aferente creanțelor în devize ca urmare a scăderii cursului valutar (cont 267, 411 la 419, 461);
- diferențele nefavorabile rezultate la închiderea exercițiului, aferente datoriilor în devize ca urmare a creșterii cursului (cont 162 la 168, 401 la 409, 462).
În creditul acestui cont se înregistrează la deschiderea exercițiului următor reluarea sumelor înregistrate ca diferențe nefavorabile de curs valutar la închiderea exercițiului anterior (cont 162 la 168, 267, 401 la 409, 411 la 419, 461).
Soldul contului reprezintă diferențele de conversie-activ, existente.

CONTUL 477 „DIFERENȚE DE CONVERSIE - PASIV"

Cu acest cont se ține evidența diferențelor favorabile de curs valutar între data de intrare a creanțelor și datoriilor exprimate în devize și data închiderii exercițiului financiar.
Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înregistrează:
- diferențele favorabile rezultate în urma creșterii cursului valutar al creanțelor în devize (cont 267, 411 la 419, 461);
- diferențele favorabile rezultate în urma scăderii cursului valutar pentru datoriile exprimate în devize (cont 162 la 167, 401 la 409, 462).
În debitul acestui cont se înregistrează reluarea sumelor înregistrate ca diferențe favorabile de curs valutar, la închiderea exercițiului anterior (cont 162 la 167, 267, 401 la 409, 411 la 419, 461, 462).
Soldul contului reprezintă diferențele de conversie-pasiv, existente.

CONTUL 481 „DECONTĂRI ÎNTRE UNITATE ȘI SUBUNITĂȚI"

Cu acest cont se ține evidența decontărilor între unitate și subunitățile sale, fără personalitate juridică, care conduc contabilitate proprie.
Este un cont bifuncțional, în debitul căruia se înregistrează:
- valoarea materiilor prime, materialelor, obiectelor de inventar, ambalajelor, semifabricatelor și mărfurilor livrate subunităților (în contabilitatea unității), sau unității (în contabilitatea subunității) (cont 300, 301, 308, 321, 328, 341, 348, 371, 378, 381, 388);
- sumele virate subunităților (în contabilitatea unității) sau unității (în contabilitatea subunităților) (cont 512, 531).
În creditul acestui cont se înregistrează:
- valoarea materiilor prime, materialelor, obiectelor de inventar, ambalajelor și semifabricatelor primite de unitate de la subunități (în contabilitatea unității) sau cele primite de subunitate de la unitate (în contabilitatea subunităților) (cont 300, 301, 308, 321, 328, 341, 348, 371, 378, 381, 388);
- sumele primite de unitate de la subunități (în contabilitatea unităților) sau sumele primite de subunitate de la unitate (în contabilitatea subunităților) (cont 512, 531).
Soldul debitor al contului reprezintă sumele de încasat, iar soldul creditor, sume datorate pentru operațiuni reciproce.

CONTUL 482 „DECONTĂRI ÎNTRE SUBUNITĂȚI"

Cu acest cont se ține evidența decontărilor între subunitățile fără personalitate juridică și contabilitate proprie din cadrul aceleiași unități.

Scanned with OKEN Scanner

Este un cont bifuncțional, în debitul căruia se înregistrează valoarea materiilor prime, materialelor, obiectelor de inventar, semifabricatelor, mărfurilor, ambalajelor, precum și sumele virate între subunități (cont 300, 301, 308, 321, 328, 341, 348, 371, 378, 381, 388, 512, 531).
În creditul acestui cont se înregistrează valoarea materiilor prime, materialelor, obiectelor de inventar, semifabricatelor, mărfurilor, ambalajelor, precum și sumele primite (cont 300, 301, 308, 321, 328, 341, 348, 371, 378, 381, 388, 512, 531).
Soldul debitor reprezintă sumele cuvenite de la altă subunitate, iar soldul creditor, sumele datorate acesteia.

CONTUL 491 „PROVIZIOANE PENTRU DEPRECIEREA CREANȚELOR-CLIENȚI“

Cu acest cont se ține evidența provizioanelor constituite pentru deprecierea creanțelor din conturile de clienți.
Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înregistrează valoarea provizioanelor constituite pentru creanțe neîncasabile, clienți dubioși, rău plătnici sau aflați în litigiu (cont 681).
În debitul acestui cont se înregistrează diminuarea sau anularea provizioanelor pentru deprecierea creanțelor-clienți constituite (cont 781).
Soldul contului reprezintă provizioanele constituite.

CONTUL 495 „PROVIZIOANE PENTRU DEPRECIEREA CREANȚELOR - DECONTĂRI ÎN CADRUL GRUPULUI, UNITĂȚII ȘI CU ASOCIAȚII“

Cu acest cont se ține evidența provizioanelor constituite pentru deprecierea creanțelor evidențiate în conturile de decontări în cadrul grupului și cu asociații.
Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înregistrează constituirea provizioanelor pentru depreciere de natură financiară, constatate în cadrul conturilor de decontări în cadrul grupului, unității și cu asociații (cont 686).
În debitul acestui cont se înregistrează diminuarea sau anularea provizioanelor constituite pentru deprecierea creanțelor din conturile de decontări în cadrul grupului, unității sau cu asociații (cont 786).
Soldul contului reprezintă provizioanele constituite.

CONTUL 496 „PROVIZIOANE PENTRU DEPRECIEREA CREANȚELOR - DEBITORI DIVERȘI“

Cu acest cont se ține evidența provizioanelor constituite pentru deprecierea creanțelor - debitori diverși.
Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înregistrează provizioanele constituite pentru deprecierea creanțelor (cu caracter excepțional) cuprinse în conturile de debitori diverși (cont 687).
În debitul acestui cont se înregistrează diminuarea sau anularea provizioanelor constituite pentru deprecierea creanțelor (cu caracter excepțional) cuprinse în conturile de debitori diverși (cont 787).
Soldul contului reprezintă provizioanele constituite.

CONTUL 502 „ACȚIUNI PROPRII“

Cu acest cont se ține evidența acțiunilor proprii, răscumpărate.
Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează costul de achiziție al acțiunilor proprii răscumpărate (cont 509, 512, 531).
În creditul acestui cont se înregistrează:
- valoarea acțiunilor proprii răscumpărate, distribuite angajaților sau terților (cont 456, 512, 531);
- diferența între prețul de achiziție și prețul de cesiune (cont 664).

Soldul contului reprezintă costul de achiziție al acțiunilor proprii răscumpărate, existente.

CONTUL 503 „ACȚIUNI“

Cu acest cont se ține evidența acțiunilor cotate și

Scanned with OKEN Scanner

necotate, cumpărate în vederea obținerii de venituri financiare într-un termen scurt.
Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează valoarea la cost de achiziție a acțiunilor cumpărate (cont 509, 512, 531).
În creditul acestui cont se înregistrează valoarea acțiunilor cedate (cont 512, 531, 664).
Soldul contului reprezintă valoarea acțiunilor cumpărate, existente.

CONTUL 505 „OBLIGAȚIUNI EMISE ȘI RĂSCUMPĂRATE"

Cu acest cont se ține evidența obligațiunilor emise și răscumpărate.
Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează valoarea obligațiunilor emise și răscumpărate (cont 509, 512, 531).
În creditul acestui cont se înregistrează valoarea obligațiunilor emise și răscumpărate, anulate (cont 161).
Soldul contului reprezintă valoarea obligațiunilor emise și răscumpărate, neanulate.

CONTUL 506 „OBLIGAȚIUNI"

Cu acest cont se ține evidența obligațiunilor cumpărate. Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează valoarea la cost de achiziție a obligațiunilor cumpărate (cont 509, 512, 531).
În creditul contului se înregistrează valoarea obligațiunilor cedate (cont 512, 531, 664).
Soldul acestui cont reprezintă valoarea obligațiunilor existente.

CONTUL 508 „ALTE TITLURI DE PLASAMENT ȘI CREANȚE ASIMILATE"

Cu acest cont se ține evidența altor titluri de plasament și creanțe asimilate, cumpărate.
Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează valoarea la cost de achiziție a altor titluri de plasament și creanțe asimilate cumpărate (cont 509, 512, 531).
În creditul acestui cont se înregistrează valoarea altor titluri de plasament și creanțe asimilate cedate (cont 512, 531, 664).
Soldul contului reprezintă valoarea altor titluri de plasament și creanțe asimilate existente.

CONTUL 509 „VĂRSĂMINTE DE EFECTUAT PENTRU TITLURI DE PLASAMENT"

Cu acest cont se ține evidența vărsămintelor de efectuat pentru titlurile de plasament cumpărate.
Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înregistrează valoarea datorată pentru titlurile de plasament cumpărate (cont 502, 503, 505, 506, 508).
În debitul acestui cont se înregistrează valoarea achitată a titlurilor de plasament cumpărate (cont 512, 531).
Soldul contului reprezintă valoarea datorată pentru titlurile de plasament cumpărate.

CONTUL 511 „VALORI DE ÎNCASAT"

Cu acest cont se ține evidența valorilor de încasat, cum sînt cecurile și efectele comerciale primite de la clienți.
Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează valoarea cecurilor și a efectelor comerciale primite de la clienți (cont 411, 413).
În creditul acestui cont se înregistrează:
- valoarea cecurilor și a efectelor comerciale încasate (cont 512);
- valoarea sconturilor acordate (cont 667).

Soldul contului reprezintă valoarea cecurilor și a efectelor comerciale neîncasate.

CONTUL 512 „CONTURI CURENTE LA BĂNCI"

Cu acest cont se ține evidența disponibilităților în lei și în devize aflate în conturi la bănci, a carnetelor de cecuri cu limită de sumă și a sumelor în curs de decontare, precum și a mișcării acestora.
Este un cont bifuncțional, în debitul căruia se înregistrează:
- sumele depuse sau virate în cont, rezultate din încasările în numerar, din carnetele cec cu limită de sumă, din alte conturi bancare, din acreditive etc. (cont 581);

Scanned with OKEN Scanner

- sumele depuse în cont ca aport de către întreprinzătorul individual (cont 108);
- valoarea subvențiilor pentru investiții și a subvențiilor primite (cont 131, 445);
- suma creditelor bancare pe termen lung și mediu primite (cont 162);
- sumele încasate de la societățile comerciale ce dețin titluri de participare ale unității sau de la alte unități din cadrul grupului (cont 166, 451);
- sumele încasate reprezentînd alte împrumuturi și datorii asimilate (cont 167);
- valoarea creanțelor imobilizate și a dobînzilor aferente, încasate (cont 267);
- sumele încasate de la clienți (cont 411, 413, 419);
- sumele reprezentînd dobînzi de primit, încasate (cont 5187);
- sumele încasate de la clienți incerți (cont 416);
- taxa pe valoarea adăugată de recuperat, încasată de la bugetul statului (cont 4424);
- sumele restituite de la buget, reprezentînd vărsăminte efectuate în plus din impozite, taxe, alte datorii și creanțe (cont 446, 448);
- sumele depuse în cont de către asociați (cont 455);
- sumele depuse ca aport în bani la capitalul social (cont 456);
- sumele încasate de la diverși debitori (cont 461);
- sumele virate în cont și necuvenite unității (cont 462);
- sumele încasate în avans și care privesc exercițiile următoare (cont 472);
- valoarea cecurilor și efectelor comerciale încasate (cont 511);
- sumele virate în cont pe măsura clarificării operațiilor (cont 473);
- sumele încasate reprezentînd redevențe, locații de gestiune și chirii (cont 706);
- sumele încasate reprezentînd dobînzile aferente disponibilităților în conturi la bănci (cont 766);
- sumele încasate reprezentînd subvențiile de echilibru (pentru acoperirea pierderilor) și diferențele de preț la produsele subvenționate (cont 741, 445);
- sumele încasate reprezentînd veniturile provenite din exploatarea curentă (cont 758);
- sumele încasate reprezentînd dividendele pentru participațiile la capitalul altor societăți (cont 761, 762);
- sumele încasate reprezentînd dobînzile aferente creanțelor imobilizate (cont 763);
- diferențele favorabile între valoarea contabilă a titlurilor de plasament și prețul de cesiune (cont 764);
- veniturile din diferențele favorabile de curs valutar, aferente disponibilităților la bancă în devize, la închiderea exercițiului (cont 765);
- sumele încasate din donații (cont 771).

În creditul acestui cont se înregistrează:
- sumele ridicate în numerar din cont sau virate în alt cont de trezorerie (cont 581);
- sumele retrase din cont, de către întreprinzătorul individual (cont 108);
- valoarea obligațiunilor emise și răscumpărate (cont 505);
- suma creditelor pe termen lung și mediu, rambursate (cont 162);
- valoarea vărsămintelor efectuate pentru titlurile imobilizate și de plasament (cont 269, 509);
- sumele restituite societăților comerciale care dețin titluri de participare ale unității sau altor unități din cadrul grupului (cont 166, 451);
- sumele plătite reprezentînd rambursarea altor împrumuturi și datorii asimilate (cont 167);
- suma dobînzilor plătite (cont 168, 518, 666);
- cheltuielile ocazionate de înființarea societății (cont 201);
- valoarea împrumuturilor pe termen lung, virate (cont 267);
- plățile efectuate către furnizori (cont 401, 403, 404, 405, 409);
- sumele achitate terților, reprezentînd rețineri sau popriri din salarii (cont 427);
- sumele achitate reprezentînd contribuția unității la asigurările sociale, precum și contribuția salariaților pentru pensia suplimentară (cont 431);
- sumele achitate reprezentînd contribuția unității și a personalului la constituirea fondului pentru ajutorul de șomaj (cont 437);

Scanned with OKEN Scanner

- sumele virate asigurărilor sociale reflectate ca alte datorii sociale (cont 438);
- sumele plătite la buget, reprezentînd impozitul pe profit (cont 441);
- plata către buget a taxei pe valoarea adăugată datorată (cont 4423);
- plățile efectuate către organismele publice privind taxele și vărsămintele asimilate datorate (cont 447);
- plata către bugetul de stat a accizelor, altor impozite, taxe și vărsăminte asimilate (cont 446);
- plata la bugetul de stat a impozitului pe salarii, inclusiv a impozitului suplimentar datorat de unitate pentru depășirea fondului de salarii admisibil (cont 444);
- sumele achitate asociaților din disponibilitățile acestora aflate la unități (cont 455);
- sumele achitate acționarilor sau asociaților din dividendele cuvenite (cont 457);
- plățile pentru lichidarea obligațiilor față de creditori diverși (cont 462);
- restituirea sumelor aflate în curs de clarificare (cont 473);
- plățile privind cheltuielile cu abonamentele, chiriile ș.a. (cont 471, 612, 628);
- costul acțiunilor proprii răscumpărate la valoarea de achiziție (cont 502);
- valoarea primelor de asigurare achitate (cont 613);
- plățile pentru servicii executate de terți (cont 621, 622, 623, 624, 625, 626, 628);
- valoarea serviciilor bancare plătite (cont 627);
- diferențele de curs valutar nefavorabile, aferente disponibilităților aflate în conturi la bancă în devize la închiderea exercițiului (cont 665);
- valoarea despăgubirilor, amenzilor, penalităților, donațiilor și subvențiilor acordate, plătite (cont 671);
- Soldul debitor reprezintă disponibilitățile în lei și în devize, iar soldul creditor, creditele primite.

CONTUL 518 „DOBÎNZI"

Cu acest cont se ține evidența dobînzilor datorate, precum și a dobînzilor de încasat, aferente creditelor acordate de bănci în conturile curente, respectiv a disponibilităților aflate în conturile curente.

Dobînzile datorate și cele de încasat, aferente exercițiului în curs, se înregistrează la cheltuieli financiare, respectiv venituri financiare.

Este un cont bifuncțional, în debitul căruia se înregsitrează dobînzile de încasat aferente disponibilităților aflate în conturile curente și cele plătite aferente împrumuturilor primite (cont 766, 512).

În creditul acestui cont se înregistrează dobînzile datorate, aferente creditelor acordate de bănci în conturile curente și cele încasate, aferente disponibilităților aflate în conturile curente (cont 666, 512).

Soldul debitor reprezintă dobînzile de primit, iar soldul creditor, dobînzile de plătit.

CONTUL 519 „CREDITE BANCARE PE TERMEN SCURT"

Cu acest cont se ține evidența creditelor acordate de bănci pe termen scurt.

Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înregistrează creditele bancare pe termen scurt, acordate de bancă pentru nevoi temporare, prin conturi bancare distincte, inclusiv dobînzile datorate (cont 512, 666).

În debitul acestui cont se înregistrează creditele bancare pe termen scurt, restituite băncii finanțatoare, inclusiv dobînzile plătite (cont 512).

Soldul contului reprezintă creditele bancare pe termen scurt nerestituite.

CONTUL 531 „CASA"

Cu acest cont se ține evidența numerarului aflat în casieria unității, precum și a mișcării acestuia, ca urmare a încasărilor și plăților efectuate. Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează:

- ridicările de numerar de la bancă (cont 581);
- valoarea aportului în numerar depus de întreprinzătorul individual (cont 108);
- sumele încasate în numerar de la clienți (cont 411, 416, 419);

Scanned with OKEN Scanner

- sumele depuse în numerar de către asociați (cont 455);
- sumele depuse în numerar ca aport la capitalul social (cont 456);
- sumele încasate în numerar de la diverși debitori (cont 461);
- sumele încasate în numerar de la diverși creditori (cont 462);
- veniturile anticipate, încasate în numerar (cont 472);
- sumele restituite în numerar din avansuri de trezorerie, neutilizate (cont 542);
- încasările în numerar reprezentînd redevențe, locații de gestiune și chirii (cont 706);
- valoarea mărfurilor vîndute în numerar (cont 707, 4427);
- încasări din despăgubiri și alte venituri din exploatare (cont 758);
- diferențele de curs valutar favorabile, aferente disponibilităților în devize sau operațiunilor efectuate în numerar (cont 765).

În creditul acestui cont se înregistrează:
- depunerile de numerar la bănci (cont 581);
- valoarea aportului retras de întreprinzătorul individual (cont 108);
- plățile efectuate pentru constituirea societății (cont 201);
- costul de achiziție al titlurilor de participare cumpărate în numerar (cont 261);
- costul de achiziție al altor titluri de plasament imobilizate, cumpărate în numerar (cont 263, 269);
- plățile efectuate către furnizori (cont 401, 404);
- valoarea avansurilor acordate pentru livrări de bunuri, prestări de servicii sau executări de lucrări (cont 409);
- remunerațiile achitate personalului (cont 421);
- plățile în numerar către personal, reprezentînd ajutoare materiale și protecția socială (cont 423);
- sumele achitate personalului, reprezentînd participare la profit (cont 424);
- avansurile acordate personalului (cont 425);
- sumele achitate, evidențiate anterior ca drepturi de personal neridicate (cont 426);
- sumele achitate terților reprezentînd rețineri sau popriri din remunerații (cont 427);
- sumele achitate personalului, evidențiate anterior ca alte datorii față de acesta (cont 428);
- sumele restituite în numerar către asociați (cont 455, 456, 457);
- plățile în numerar către diverși creditori (cont 462);
- plățile în numerar efectuate în avans (cont 471);
- avansurile de trezorerie acordate în numerar (cont 542);
- plățile privind redevențe, locații de gestiune și chirii datorate (cont 612);
- valoarea primelor de asigurări achitate în numerar (cont 613);
- diferențele nefavorabile de curs valutar, aferente desponibilităților sau operațiilor efectuate în numerar (cont 665);
- valoarea despăgubirilor, amenzilor și penalităților plătite în numerar, a donațiilor și subvențiilor acordate (cont 671).

Soldul contului reprezintă numerarul existent în casierie.

CONTUL 532 „ALTE VALORI"

Cu acest cont se ține evidența bonurilor valorice, timbrelor fiscale și poștale, biletelor de tratament și odihnă, tichetelor și biletelor de călătorie, a altor valori, precum și a mișcării acestora.

Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează valoarea bonurilor valorice, timbrelor fiscale și poștale, biletelor de tratament și odihnă, tichetelor și biletelor de călătorie și a altor valori, achiziționate (cont 401, 531).

În creditul acestui cont se înregistrează valoarea bonurilor valorice, timbrelor fiscale și poștale, biletelor de tratament și odihnă, tichetelor și biletelor de călătorie și a altor valori, consumate (cont 301, 624, 625, 626, 645).

Soldul contului reprezintă alte valori existente.

CONTUL 541 „ACREDITIVE"

Cu acest cont se ține evidența acreditivelor deschise în bănci pentru efectuarea de plăți în favoa-

rea terților. Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează:
- sumele virate în conturile de acreditive deschise la dispoziția terților (cont 581);
- diferențele favorabile de curs valutar, aferente soldului la închiderea exercițiului, privind acreditivele deschise în devize (cont 765).
În creditul acestui cont se înregistrează:
- sumele plătite terților sau virate în conturile de disponibilități ca urmare a încetării valabilității acreditivului (cont 401, 404, 581);
- diferențele nefavorabile de curs valutar, aferente operațiilor și soldului privind acreditivele deschise în devize (cont 665).
Soldul contului reprezintă acreditivele deschise în bănci, existente.

CONTUL 542 „AVANSURI DE TREZORERIE“

Cu acest cont se ține evidența avansurilor de trezorerie.
Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează sumele virate în conturi la bănci sau acordate în numerar (cont 531, 581).
În creditul acestui cont se înregistrează:
- plățile efectuate din avansurile de trezorerie (cont 401, 451, 531);
- cheltuielile efectuate pentru acțiunile de protocol, reclamă și publicitate (cont 623);
- cheltuielile efectuate privind transportul de bunuri, precum și transportul colectiv de personal (cont 624);
- cheltuielile ocazionate de deplasări, detașări, transferări (cont 625);
- diferențele nefavorabile de curs valutar, cu ocazia lichidării avansurilor de trezorerie (cont 665);
- valoarea serviciilor poștale și a taxelor de telecomunicații (cont 626);
- plățile efectuate pentru alte servicii executate de terți (cont 628).
Soldul contului reprezintă sumele acordate ca avansuri de trezorerie, nedecontate.

CONTUL 581 „VIRAMENTE INTERNE“

Cu acest cont se ține evidența viramentelor de disponibilități între conturile de trezorerie.
Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează sumele virate dintr-un cont de trezorerie în alt cont de trezorerie (cont 512, 531, 541, 542).
În creditul acestui cont se înregistrează sumele intrate într-un cont de trezorerie din alt cont de trezorerie (cont 512, 531, 541, 542).
Contul nu prezintă sold.

CONTUL 590 „PROVIZIOANE PENTRU DEPRECIEREA TITLURILOR DE PLASAMENT“

Cu acest cont se ține evidența constituirii provizioanelor pentru deprecierea titlurilor de plasament. Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înregistrează sumele reprezentînd constituirea sau majorarea provizioanelor aferente deprecierii titlurilor de plasament, constatate cu ocazia inventarierii (cont 686).
În debitul acestui cont se înregistrează sumele reprezentînd diminuarea sau anularea provizioanelor privind deprecierea titlurilor de plasament (cont 786).
Soldul contului reprezintă provizioanele constituite pentru deprecierile constatate, aferente titlurilor de plasament existente.

CONTUL 600 „CHELTUIELI CU MATERIILE PRIME“

Cu acest cont se ține evidența cheltuielilor cu materiile prime.
Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează valoarea la preț de înregistrare a materiilor prime date în consum, constatate lipsă la inventariere, precum și diferențele de preț aferente (cont 300, 308).
Soldul acestui cont la sfîrșitul perioadei se transferă asupra contului de profit și pierdere (cont 121).

Scanned with OKEN Scanner

CONTUL 601 „CHELTUIELI CU MATERIALELE CONSUMABILE"

Cu acest cont se ține evidența cheltuielilor cu materialele consumabile.

Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează valoarea la preț de înregistrare a materialelor consumabile date în consum, constatate lipsă la inventariere, precum și diferențele de preț aferente (cont 301, 308).

Soldul acestui cont la sfîrșitul perioadei se transferă asupra contului de profit și pierdere (cont 121).

CONTUL 602 „CHELTUIELI PRIVIND OBIECTELE DE INVENTAR"

Cu acest cont se ține evidența uzurii obiectelor de inventar, inclusă pe cheltuieli, integral la darea în folosință sau eșalonat pe durata mai multor exerciții, în funcție de metoda utilizată.

Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează uzura obiectelor de inventar inclusă pe cheltuieli (cont 322).

Soldul acestui cont la sfîrșitul perioadei se transferă asupra contului de profit și pierdere (cont 121).

CONTUL 603 „CHELTUIELI PRIVIND BARACAMENTELE ȘI AMENAJĂRILE PROVIZORII"

Cu acest cont se ține evidența cheltuielilor privind baracamentele și amenajările provizorii ieșite din unitate.

Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează valoarea la cost de achiziție a baracamentelor și amenajărilor provizorii vîndute, demolate, constatate lipsă la inventariere (cont 323).

Soldul acestui cont la sfîrșitul perioadei se transferă asupra contului de profit și pierdere (cont 121).

CONTUL 604 „CHELTUIELI PRIVIND MATERIALELE NESTOCATE"

Cu acest cont se ține evidența cheltuielilor privind materialele nestocate.

Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează valoarea materialelor nestocate aprovizionate de la furnizori (cont 401, 408).

Soldul acestui cont la sfîrșitul perioadei se transferă asupra contului de profit și pierdere (cont 121).

CONTUL 605 „CHELTUIELI PRIVIND ENERGIA ȘI APA"

Cu acest cont se ține evidența cheltuielilor privind consumurile de energie și apă.

Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează valoarea consumurilor de energie și apă (cont 401, 408, 471).

Soldul acestui cont la sfîrșitul perioadei se transferă asupra contului de profit și pierdere (cont 121).

CONTUL 606 „CHELTUIELI CU ANIMALELE ȘI PĂSĂRILE"

Cu acest cont se ține evidența cheltuielilor cu animalele și păsările ieșite din unitate.

Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează valoarea la cost de achiziție a animalelor și păsărilor vîndute, constatate lipsă la inventariere, precum și diferențele de preț aferente (cont 361, 368).

Soldul acestui cont la sfîrșitul perioadei se transferă asupra contului de profit și pierdere (cont 121).

CONTUL 607 „CHELTUIELI PRIVIND MĂRFURILE"

Cu acest cont se ține evidența cheltuielilor privind mărfurile.

Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează valoarea mărfurilor vîndute, constatate lipsă la inventariere (cont 371).

Soldul acestui cont la sfîrșitul perioadei se transferă asupra contului de profit și pierdere (cont 121).

Scanned with OKEN Scanner

CONTUL 608 „CHELTUIELI PRIVIND AMBALAJELE"

Cu acest cont se ține evidența cheltuielilor privind ambalajele.
Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează:
- valoarea la preț de înregistrare a ambalajelor vîndute, constatate lipsă la inventariere, precum și diferențele de preț aferente (cont 381, 388);
- valoarea ambalajelor care circulă în sistem de restituire, nerestituite furnizorilor (cont 409).

Soldul acestui cont la sfîrșitul perioadei se transferă asupra contului de profit și pierdere (cont 121).

CONTUL 611 „CHELTUIELI DE ÎNTREȚINERE ȘI REPARAȚII"

Cu acest cont se ține evidența cheltuielilor cu întreținerea și reparațiile executate de terți.
Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează valoarea lucrărilor de întreținere și reparații executate de terți (cont 401, 408, 471).
Soldul acestui cont la sfîrșitul perioadei se transferă asupra contului de profit și pierdere (cont 121).

CONTUL 612 „CHELTUIELI CU REDEVENȚELE, LOCAȚIILE DE GESTIUNE ȘI CHIRIILE"

Cu acest cont se ține evidența cheltuielilor cu redevențele, locațiile de gestiune și chiriile.
Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează cheltuielile cu redevențele, locațiile de gestiune și chiriile datorate sau plătite (cont 401, 408, 471, 512, 531).
Soldul acestui cont la sfîrșitul perioadei se transferă asupra contului de profit și pierdere (cont 121).

CONTUL 613 „CHELTUIELI CU PRIMELE DE ASIGURARE"

Cu acest cont se ține evidența cheltuielilor cu primele de asigurare.
Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează valoarea primelor de asigurare datorate sau achitate conform contractelor de asigurare (cont 401, 408, 471, 512, 531).
Soldul acestui cont la sfîrșitul perioadei se transferă asupra contului de profit și pierdere (cont 121).

CONTUL 614 „CHELTUIELI CU STUDIILE ȘI CERCETĂRILE"

Cu acest cont se ține evidența cheltuielilor cu studiile și cercetările.
Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează valoarea studiilor și cercetărilor executate de terți (cont 401, 408, 471).
Soldul acestui cont la sfîrșitul perioadei se transferă asupra contului de profit și pierdere (cont 121).

CONTUL 621 „CHELTUIELI CU COLABORATORII"

Cu acest cont se ține evidența cheltuielilor cu colaboratorii.
Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează sumele datorate colaboratorilor pentru prestațiile efectuate (cont 401, 471).
Soldul acestui cont la sfîrșitul perioadei se transferă asupra contului de profit și pierdere (cont 121).

CONTUL 622 „CHELTUIELI PRIVIND COMISIOANELE ȘI ONORARIILE"

Cu acest cont se ține evidența cheltuielilor reprezentînd comisioanele datorate pentru cumpărarea sau vînzarea titlurilor de valoare imobilizate sau a celor de plasament, comisioanele de intermediere, onorariile de consiliere, contencios, expertizare, precum și a altor cheltuieli similare.
Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează sumele datorate privind comisioanele și onorariile (cont 401, 408, 471).
Soldul acestui cont la sfîrșitul perioadei se transferă asupra contului de profit și pierdere (cont 121).

Scanned with OKEN Scanner

CONTUL 623 „CHELTUIELI DE PROTOCOL, RECLAMĂ ȘI PUBLICITATE"

Cu acest cont se ține evidența cheltuielilor de protocol, reclamă și publicitate.

Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează valoarea facturilor datorate sau achitate care privesc acțiunile de protocol, reclamă și publicitate (cont 401, 408, 471, 512, 531, 542).

Soldul acestui cont la sfîrșitul perioadei se transferă asupra contului de profit și pierdere (cont 121).

CONTUL 624 „CHELTUIELI CU TRANSPORTUL DE BUNURI ȘI PERSONAL"

Cu acest cont se ține evidența cheltuielilor privind transportul de bunuri și personal executate de terți.

Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează valoarea facturilor datorate sau achitate pentru transportul de bunuri, precum și pentru transportul colectiv de personal (cont 401, 408, 471, 512, 532, 542).

Soldul acestui cont la sfîrșitul perioadei se transferă asupra contului de profit și pierdere (cont 121).

CONTUL 625 „CHELTUIELI CU DEPLASĂRI, DETAȘĂRI ȘI TRANSFERĂRI"

Cu acest cont se ține evidența cheltuielilor cu deplasările, detașările și transferările personalului.

Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează sumele datorate sau achitate reprezentînd cheltuieli cu deplasări, detașări și transferări (inclusiv transportul) (cont 401, 408, 471, 512, 532, 542).

Soldul acestui cont la sfîrșitul perioadei se transferă asupra contului de profit și pierdere (cont 121).

CONTUL 626 „CHELTUIELI POȘTALE ȘI TAXE DE TELECOMUNICAȚII"

Cu acest cont se ține evidența cheltuielilor poștale și a taxelor de telecomunicații.

Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează valoarea serviciilor poștale și a taxelor de telecomunicații datorate sau achitate (cont 401, 408, 471, 512, 532, 542).

Soldul acestui cont la sfîrșitul perioadei se transferă asupra contului de profit și pierdere (cont 121).

CONTUL 627 „CHELTUIELI CU SERVICIILE BANCARE ȘI ASIMILATE"

Cu acest cont se ține evidența cheltuielilor cu serviciile bancare și asimilate.

Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează valoarea serviciilor bancare și asimilate plătite (cont 471, 512, 532).

Soldul acestui cont la sfîrșitul perioadei se transferă asupra contului de profit și pierdere (cont 121).

CONTUL 628 „ALTE CHELTUIELI CU SERVICIILE EXECUTATE DE TERȚI"

Cu acest cont se ține evidența altor cheltuieli cu serviciile executate de terți.

Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează sumele datorate sau achitate pentru alte servicii executate de terți (cont 401, 408, 471, 512, 542).

Soldul acestui cont la sfîrșitul perioadei se transferă asupra contului de profit și pierdere (cont 121).

CONTUL 631 „CHELTUIELI CU IMPOZITUL PE SALARII"

Cu acest cont se ține evidența cheltuielilor cu impozitul suplimentar datorat, potrivit legii, bugetului statului, pentru depășirea fondului de salarii admisibil.

Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează sumele datorate, potrivit legii, bugetului statului, reprezentînd impozitul suplimentar pen-

Scanned with OKEN Scanner

tru depășirea fondului de salarii admisibil (cont 444).
Soldul acestui cont la sfîrșitul perioadei se transferă asupra contului de profit și pierdere (cont 121).

CONTUL 635 „CHELTUIELI CU ALTE IMPOZITE, TAXE ȘI VĂRSĂMINTE ASIMILATE"

Cu acest cont se ține evidența cheltuielilor cu alte impozite, taxe și vărsăminte asimilate datorate bugetului statului sau altor organisme publice.
Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează:
- prorata din taxa pe valoarea adăugată deductibilă, devenită nedeductibilă (cont 4426);
- taxa pe valoarea adăugată colectată aferentă bunurilor și serviciilor folosite în scop personal sau predate cu titlu gratuit, cea aferentă lipsurilor peste normele legale, precum și cea aferentă bunurilor și serviciilor acordate salariaților sub forma avantajelor în natură (cont 4427);
- decontările cu bugetul statului privind impozite, taxe și vărsăminte asimilate, cum sînt: diferențele de preț la gaze și țiței obținute din producția internă, impozitul pe clădiri și impozitul pe terenuri, taxa pentru folosirea terenurilor proprietate de stat, ICM inclus în facturile emise înainte de 01.07.1993, precum și alte impozite și taxe (cont 446);
- datoriile și vărsămintele de efectuat, conform prevederilor legale, către alte organisme publice (contribuția la constituirea fondului special pentru cercetare - dezvoltare, a fondului special pentru ajutorarea persoanelor handicapate, a fondului de asigurări sociale a țărănimii etc.) (cont 447).
Soldul acestui cont la sfîrșitul perioadei se transferă asupra contului de profit și pierdere (cont 121).

CONTUL 641 „CHELTUIELI CU REMUNERAȚIILE PERSONALULUI"

Cu acest cont se ține evidența cheltuielilor cu remunerațiile personalului.
Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează:
- valoarea remunerațiilor și a altor drepturi cuvenite personalului (cont 421);
- drepturi de personal pentru care nu s-au întocmit statele de plată, aferente exercițiului încheiat (cont 428).
Soldul acestui cont la sfîrșitul perioadei se transferă asupra contului de profit și pierdere (cont 121).

CONTUL 645 „CHELTUIELI PRIVIND ASIGURĂRILE ȘI PROTECȚIA SOCIALĂ"

Cu acest cont se ține evidența cheltuielilor privind asigurările și protecția socială.
Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează:
- sumele acordate personalului, potrivit legii, pentru protecția socială (cont 423);
- contribuția unității la asigurările sociale (cont 431);
- contribuția unității la constituirea fondului pentru ajutorul de șomaj (cont 437).
Soldul acestui cont la sfîrșitul perioadei se transferă asupra contului de profit și pierdere (cont 121).

CONTUL 654 „PIERDERI DIN CREANȚE"

Cu acest cont se ține evidența pierderilor din creanțe.
Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează sumele trecute pe cheltuieli cu ocazia scăderii din evidență a clienților incerți sau în litigiu (cont 416).
Soldul acestui cont la sfîrșitul perioadei se transferă asupra contului de profit și pierdere (cont 121).

CONTUL 658 „ALTE CHELTUIELI DE EXPLOATARE"

Cu acest cont se ține evidența altor cheltuieli de

Scanned with OKEN Scanner

exploatare, în situația cînd acestea reprezintă operații curente ale unității.
Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează:
- diferențele din lichidarea datoriilor și creanțelor (cont 167, 401 la 409, 411 la 419, 421 la 428, 431 la 438, 441 la 448, 451 la 457, 461, 462);
- valoarea reparațiilor capitale efectuate cu forțe proprii, repartizate în perioadele următoare conform scadențarului (cont 471).
Soldul acestui cont la sfîrșitul perioadei se transferă asupra contului de profit și pierdere (cont 121).

CONTUL 663 „PIERDERI DIN CREANȚE LEGATE DE PARTICIPAȚII"

Cu acest cont se ține evidența pierderilor din creanțe imobilizate.
Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează valoarea pierderilor din creanțe imobilizate (cont 267).
Soldul acestui cont la sfîrșitul perioadei se transferă asupra contului de profit și pierdere (cont 121).

CONTUL 664 „CHELTUIELI PRIVIND TITLURILE DE PLASAMENT CEDATE"

Cu acest cont se ține evidența cheltuielilor privind titlurile de plasament cedate.
Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează diferențele nefavorabile dintre valoarea contabilă a titlului de plasament și prețul de cesiune (cont 502, 503, 506, 508).
Soldul acestui cont la sfîrșitul perioadei se transferă asupra contului de profit și pierdere (cont 121).

CONTUL 665 „CHELTUIELI DIN DIFERENȚE DE CURS VALUTAR"

Cu acest cont se ține evidența cheltuielilor privind diferențele de curs valutar.
Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează:
- diferențele nefavorabile de curs valutar, rezultate în urma lichidării creanțelor în valută (cont 267, 409, 411 la 418, 451 la 456, 461, 512);
- diferențele nefavorabile de curs valutar aferente disponibilităților bancare în devize, disponibilităților în devize existente în casierie, precum și existentului în conturile de acreditive în devize (cont 512, 531, 541, 542).
Soldul acestui cont la sfîrșitul perioadei se transferă asupra contului de profit și pierdere (cont 121).

CONTUL 666 „CHELTUIELI PRIVIND DOBÎNZILE"

Cu acest cont se ține evidența cheltuielilor privind dobînzile.
Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează:
- valoarea dobînzilor datorate, aferente împrumuturilor și datoriilor asimilate (cont 168);
- valoarea dobînzilor datorate, aferente împrumuturilor încasate în cadrul grupului (cont 451);
- valoarea dobînzilor cuvenite asociaților pentru disponibilitățile depuse la unitate (cont 455);
- valoarea dobînzilor plătite, aferente creditelor acordate de bănci în conturile curente (cont 512);
- valoarea dobînzilor aferente creditelor bancare pe termen scurt (cont 518, 519).
Soldul acestui cont la sfîrșitul perioadei se transferă asupra contului de profit și pierdere (cont 121).

CONTUL 667 „CHELTUIELI PRIVIND SCONTURILE ACORDATE"

Cu acest cont se ține evidența cheltuielilor privind sconturile acordate.
Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează valoarea sconturilor acordate clienților, debitorilor sau băncilor (cont 411, 461, 511).
Soldul acestui cont la sfîrșitul perioadei se transferă asupra contului de profit și pierdere (cont 121).

Scanned with OKEN Scanner

CONTUL 668 „ALTE CHELTUIELI FINANCIARE“

Cu acest cont se ține evidența cheltuielilor financiare, altele decît cele înregistrate în celelalte conturi din această grupă.
Este un cont de activ, funcționînd similar cu celelalte conturi din grupa 66 „Cheltuieli financiare“.
Soldul acestui cont la sfîrșitul perioadei se transferă asupra contului de profit și pierdere (cont 121).

CONTUL 671 „CHELTUIELI EXCEPȚIONALE PRIVIND OPERAȚIILE DE GESTIUNE“

Cu acest cont se ține evidența cheltuielilor excepționale privind operațiile de gestiune.
Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează:
- valoarea despăgubirilor, amenzilor și penalităților, datorate sau plătite (cont 448, 512);
- valoarea debitelor prescrise sau a debitorilor insolvabili, scoși din evidență (cont 451, 461);
- valoarea altor cheltuieli excepționale privind operațiile de gestiune (cont 512, 531);
- valoarea pierderilor din calamități (cont 300, 301, 321, 323, 341, 345, 361, 371, 381);
- valoarea donațiilor și subvențiilor acordate (cont 300, 301, 321, 323, 345, 371, 512, 531).

Soldul acestui cont la sfîrșitul perioadei se transferă asupra contului de profit și pierdere (cont 121).

CONTUL 672 „CHELTUIELI PRIVIND OPERAȚIILE DE CAPITAL“

Cu acest cont se ține evidența cheltuielilor privind operațiile de capital.
Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează valoarea neamortizată a imobilizărilor necorporale, corporale sau financiare, cedate sau scoase din evidență (cont 203, 205, 207, 208, 211, 212, 261, 262, 263).
Soldul acestui cont la sfîrșitul perioadei se transferă asupra contului de profit și pierdere (cont 121).

CONTUL 681 „CHELTUIELI DE EXPLOATARE PRIVIND AMORTIZĂRILE ȘI PROVIZIOANELE“

Cu acest cont se ține evidența cheltuielilor de exploatare privind amortizările și provizioanele.
Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează:
- valoarea provizioanelor constituite pentru riscuri și cheltuieli cînd acestea privesc exploatarea (cont 151);
- amortizarea aferentă imobilizărilor necorporale și corporale (cont 280, 281);
- valoarea provizioanelor pentru deprecierea imobilizărilor necorporale sau corporale, precum și a imobilizărilor în curs (cont 290, 291, 293);
- valoarea provizioanelor pentru deprecierea stocurilor și producției în curs de execuție (cont 390 la 398);
- valoarea provizioanelor constituite pentru creanțe neîncasabile, clienți dubioși, rău platnici sau în litigiu (cont 491).

Soldul acestui cont la sfîrșitul perioadei se transferă asupra contului de profit și pierdere (cont 121).

CONTUL 686 „CHELTUIELI FINANCIARE PRIVIND AMORTIZĂRILE ȘI PROVIZIOANELE“

Cu acest cont se ține evidența cheltuielilor financiare cu amortizările și provizioanele.
Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează:
- valoarea provizioanelor constituite pentru riscuri și cheltuieli cînd acestea privesc activitatea financiară (cont 151);
- valoarea primelor privind rambursarea obligațiunilor amortizate (cont 169);
- valoarea provizioanelor pentru deprecierea imobilizărilor financiare (cont 296);
- valoarea provizioanelor constituite pentru deperecierile de natură financiară, a creanțelor din conturile de decontări din cadrul grupului sau cu asociații (cont 495);
- valoarea provizioanelor privind deprecierea titlurilor de plasament (cont 590).

Scanned with OKEN Scanner

Soldul acestui cont la sfîrșitul perioadei se transferă asupra contului de profit și pierdere (cont 121).

CONTUL 687 „CHELTUIELI EXCEPȚIONALE PRIVIND AMORTIZĂRILE ȘI PROVIZIOANELE"

Cu acest cont se ține evidența cheltuielilor excepționale privind amortizările și provizioanele. Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează:

- valoarea amortizărilor și provizioanelor aferente imobilizărilor necorporale sau corporale (cont 280, 281, 290, 291, 293);
- valoarea cheltuielilor pentru constituirea provizioanelor reglementate (cont 141);
- valoarea provizioanelor constituite pentru riscuri și cheltuieli cînd acestea au caracter excepțional (cont 151);
- valoarea provizioanelor constituite pentru deprecierile cu caracter excepțional survenite în conturile de creanțe - debitori diverși (cont 496).

Soldul acestui cont la sfîrșitul perioadei se transferă asupra contului de profit și pierdere (cont 121).

CONTUL 691 „CHELTUIELI CU IMPOZITUL PE PROFIT"

Cu acest cont se ține evidența cheltuielilor cu impozitul pe profit.

Este un cont de activ, în debitul căruia se înregistrează valoarea impozitului pe profit (cont 441).

Soldul acestui cont la sfîrșitul perioadei se transferă asupra contului de profit și pierdere (cont 121).

CONTUL 701 „VENITURI DIN VÎNZAREA PRODUSELOR FINITE"

Cu acest cont se ține evidența vînzărilor de produse finite. Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înregistrează:

- prețul de vînzare al produselor finite (exclusiv taxa pe valoarea adăugată), livrate clienților (cont 411);
- prețul de vînzare al produselor finite (exclusiv taxa pe valoarea adăugată), pentru care nu s-au întocmit facturi (cont 418).

Soldul acestui cont la sfîrșitul perioadei se transferă asupra contului de profit și pierdere (cont 121).

CONTUL 702 „VENITURI DIN VÎNZAREA SEMIFABRICATELOR"

Cu acest cont se ține evidența veniturilor din vînzarea semifabricatelor. Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înregistrează:

- prețul de vînzare al semifabricatelor (exclusiv taxa pe valoarea adăugată), livrate clienților (cont 411);
- prețul de vînzare al semifabricatelor (exclusiv taxa pe valoarea adăugată) pentru care nu s-au întocmit facturi (cont 418).

Soldul acestui cont la sfîrșitul perioadei se transferă asupra contului de profit și pierdere (cont 121).

CONTUL 703 „VENITURI DIN VÎNZAREA PRODUSELOR REZIDUALE"

Cu acest cont se ține evidența veniturilor din vînzarea produselor reziduale. Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înregistrează:

- prețul de vînzare al produselor reziduale (exclusiv taxa pe valoarea adăugată), livrate clienților (cont 411);
- prețul de vînzare al produselor reziduale (exclusiv taxa pe valoarea adăugată), pentru care nu s-au întocmit facturi (cont 418).

Soldul acestui cont la sfîrșitul perioadei se transferă asupra contului de profit și pierdere (cont 121).

CONTUL 704 „VENITURI DIN LUCRĂRI EXECUTATE ȘI SERVICII PRESTATE"

Cu acest cont se ține evidența veniturilor din lucrări executate și servicii prestate. Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înregistrează:

- tarifele lucrărilor executate și serviciilor prestate (exclusiv taxa pe valoarea adăugată), pentru

Scanned with OKEN Scanner

care au fost emise facturi pentru clienți (cont 411);
- tarifele lucrărilor executate și serviciilor prestate (exclusiv taxa pe valoarea adăugată), pentru care nu s-au întocmit facturi (cont 418).
- tarifele lucrărilor executate și serviciilor prestate (exclusiv taxa pe valoarea adăugată) încasate în numerar (cont 531).
Soldul acestui cont la sfîrșitul perioadei se transferă asupra contului de profit și pierdere (cont 121).

CONTUL 705 „VENITURI DIN STUDII ȘI CERCETĂRI"

Cu acest cont se ține evidența veniturilor din studii și cercetări. Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înregistrează:
- valoarea studiilor și a contractelor de cercetare (exclusiv taxa pe valoarea adăugată), pentru care au fost emise facturi către clienți (cont 411);
- valoarea studiilor și contractelor de cercetare (exclusiv taxa pe valoarea adăugată), pentru care nu s-au întocmit facturi (cont 418).
Soldul acestui cont la sfîrșitul perioadei se transferă asupra contului de profit și pierdere (cont 121).

CONTUL 706 „VENITURI DIN REDEVENȚE, LOCAȚII DE GESTIUNE ȘI CHIRII"

Cu acest cont se ține evidența veniturilor din redevențe, locații de gestiune și chirii. Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înregistrează:
- valoarea redevențelor pentru concesiuni, a locațiilor de gestiune și a chiriilor (exclusiv taxa pe valoarea adăugată), pentru care nu s-au întocmit facturi (cont 418);
- sumele datorate de personal, reprezentînd chirii care se fac venituri ale unității (cont 428);
- valoarea redevențelor pentru concesiuni, a locațiilor de gestiune și a chiriilor (exclusiv taxa pe valoarea adăugată), pentru care au fost emise facturi către concesionari, locatari sau chiriași (cont 461);
- sumele încasate în avans care se fac venituri ale exercițiului în curs (cont 472);
- sumele încasate reprezentînd valoarea redevențelor datorate pentru concesiuni, a locațiilor de gestiune și a chiriilor, precum și pentru folosirea brevetelor, mărcilor și a altor drepturi similare (cont 512, 531).
Soldul acestui cont la sfîrșitul perioadei se transferă asupra contului de profit și pierdere (cont 121).

CONTUL 707 „VENITURI DIN VÎNZAREA MĂRFURILOR"

Cu acest cont se ține evidența veniturilor din vînzarea mărfurilor. Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înregistrează:
- prețul de vînzare al mărfurilor (exclusiv taxa pe valoarea adăugată), livrate clienților (cont 411);
- prețul de vînzare al mărfurilor (exclusiv taxa pe valoarea adăugată) pentru care nu s-au întocmit facturi (cont 418);
- sumele încasate în numerar din vînzarea mărfurilor (exclusiv taxa pe valoarea adăugată) (cont 531).
Soldul acestui cont la sfîrșitul perioadei se transferă asupra contului de profit și pierdere (cont 121).

CONTUL 708 „VENITURI DIN ACTIVITĂȚI DIVERSE"

Cu acest cont se ține evidența veniturilor din diverse activități cum sînt: comisioane, servicii prestate în interesul personalului, punerea la dispoziția terților a personalului unității, venituri din valorificarea ambalajelor, precum și alte venituri realizate din relațiile cu terții. Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înregistrează:
- sumele facturate clienților (exclusiv taxa pe valoarea adăugată), reprezentînd venituri din activități diverse (cont 411);
- sumele datorate de clienți (exclusiv taxa pe valoarea adăugată), pentru care nu s-au întocmit facturi (cont 418);
- valoarea ambalajelor care circulă în sistem de

Scanned with OKEN Scanner

restituire, nerestituite de clienți (cont 419);
- sumele datorate de personal, reprezentînd consumuri efectuate pentru acesta și care se fac venituri ale unității (cont 428);
- sumele încasate de la terți (exclusiv taxa pe valoarea adăugată), reprezentînd venituri din activitățile diverse (cont 512, 531).

Soldul acestui cont la sfîrșitul perioadei se transferă asupra contului de profit și pierdere (cont 121).

CONTUL 711 „VENITURI DIN PRODUCȚIA STOCATĂ"

Cu acest cont se ține evidența veniturilor din producția stocată.

Este un cont bifuncțional, în creditul căruia se înregistrează:
- la sfîrșitul perioadei, costul producției, lucrărilor și serviciilor în curs de execuție (cont 331, 332);
- prețul de înregistrare al semifabricatelor, produselor finite și produselor reziduale obținute, precum și diferențele între prețul prestabilit și costul de producție (cont 341 la 348);
- costul de producție al baracamentelor și amenajărilor provizorii, obținute din producție proprie (cont 323);
- prețul de înregistrare al animalelor și păsărilor obținute din producție proprie, precum și diferențele de preț aferente (cont 361, 368).

În debitul acestui cont se înregistrează:
- la începutul perioadei, reluarea producției, lucrărilor și serviciilor în curs de execuție (cont 331, 332);
- valoarea semifabricatelor, produselor finite, produselor reziduale, animalelor și păsărilor vîndute, constatate lipsă la inventariere (cont 323, 341 la 348, 361, 368).

Soldul creditor sau debitor al contului, la sfîrșitul perioadei, se transferă asupra contului 121 „Profit și pierdere".

CONTUL 721 „VENITURI DIN PRODUCȚIA DE IMOBILIZĂRI NECORPORALE"

Cu acest cont se ține evidența veniturilor din producția de imobilizări necorporale.

Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înregistrează:
- lucrările și proiectele de cercetare și dezvoltare efectuate pe cont propriu (cont 203);
- valoarea concesiunilor, brevetelor, licențelor și altor drepturi și valori similare, realizate pe cont propriu (cont 205);
- valoarea altor imobilizări necorporale realizate pe cont propriu (cont 208);
- valoarea imobilizărilor necorporale în curs, realizate pentru nevoi proprii (cont 230).

Soldul acestui cont la sfîrșitul perioadei se transferă asupra contului de profit și pierdere (cont 121).

CONTUL 722 „VENITURI DIN PRODUCȚIA DE IMOBILIZĂRI CORPORALE"

Cu acest cont se ține evidența veniturilor din producția de imobilizări corporale. Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înregistrează:
- valoarea la cost de producție a amenajărilor de terenuri, realizate pe cont propriu (cont 211);
- valoarea la cost de producție a mijloacelor fixe, obținute din producție proprie (cont 212);
- valoarea la cost de producție a imobilizărilor corporale în curs, obținute din producție proprie (cont 231).

Soldul acestui cont la sfîrșitul perioadei se transferă asupra contului de profit și pierdere (cont 121).

CONTUL 741 „VENITURI DIN SUBVENȚII DE EXPLOATARE"

Cu acest cont se ține evidența subvențiilor primite de unitatea patrimonială pentru acoperirea pierderilor, pentru diferențele de preț la produsele subvenționate și alte subvenții.

Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înregistrează subvențiile de exploatare primite sau ce urmează a fi primite pentru acoperirea pierderilor și diferențelor de preț (cont 445, 512).

Soldul acestui cont la sfîrșitul perioadei se trans-

Scanned with OKEN Scanner

feră asupra contului de profit și pierdere (cont 121).

CONTUL 754 „VENITURI DIN CREANȚE REACTIVATE"

Cu acest cont se ține evidența creanțelor reactivate privind clienți și debitori diverși.
Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înregistrează veniturile din creanțele reactivate (cont 411, 461).
Soldul acestui cont la sfîrșitul perioadei se transferă asupra contului de profit și pierdere (cont 121).

CONTUL 758 „ALTE VENITURI DIN EXPLOATARE"

Cu acest cont se ține evidența veniturilor realizate din alte surse decît cele nominalizate în conturile distincte de venituri ale activității de exploatare. Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înregistrează:
- sumele datorate de personal privind debite, remunerații, sporuri sau adaosuri necuvenite și avansuri nejustificate (cont 428);
- sumele datorate de diverși debitori, ca urmare a pagubelor produse de către aceștia (cont 461);
- sumele încasate reprezentînd venituri din exploatarea curentă (cont 512, 531);
- valoarea reparațiilor capitale efectuate cu forțe proprii, constatate la închiderea exercițiului ca fiind aferente exercițiilor următoare (cont 471).

Soldul acestui cont la sfîrșitul perioadei se transferă asupra contului de profit și pierdere (cont 121).

CONTUL 761 „VENITURI DIN PARTICIPAȚII"

Cu acest cont se ține evidența veniturilor din titlurile de participare.
Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înregistrează dividendele aferente titlurilor de participare (cont 451, 461, 512).
Soldul acestui cont la sfîrșitul perioadei se transferă asupra contului de profit și pierdere (121).

CONTUL 762 „VENITURI DIN ALTE IMOBILIZĂRI FINANCIARE"

Cu acest cont se ține evidența veniturilor din titlurile imobilizate ale activității de portofoliu și din alte imobilizări financiare.
Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înregistrează dividendele aferente altor titluri imobilizate (cont 461, 512).
Soldul acestui cont la sfîrșitul perioadei se transferă asupra contului de profit și pierdere (cont 121).

CONTUL 763 „VENITURI DIN CREANȚE IMOBILIZATE"

Cu acest cont se ține evidența veniturilor din creanțe imobilizate.
Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înregistrează dobînzile aferente creanțelor imobilizate (cont 267, 512).
Soldul acestui cont la sfîrșitul perioadei se transferă asupra contului de profit și pierdere (cont 121).

CONTUL 764 „VENITURI DIN TITLURI DE PLASAMENT"

Cu acest cont se ține evidența veniturilor nete rezultate din vînzarea titlurilor de plasament.
Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înregistrează diferențele favorabile dintre valoarea contabilă a titlurilor de plasament și prețul de cesiune (cont 461, 512).
Soldul acestui cont la sfîrșitul perioadei se transferă asupra contului de profit și pierdere (cont 121).

CONTUL 765 „VENITURI DIN DIFERENȚE DE CURS VALUTAR"

Cu acest cont se ține evidența veniturilor din diferențe de curs valutar.
Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înregistrează:
- diferențele favorabile de curs valutar rezultate în urma lichidării împrumuturilor și datoriilor în valută ale unității (cont 161 la 168, 401 la 405,

Scanned with OKEN Scanner

419, 451, 456, 462);
- diferențele favorabile de curs valutar aferente disponibilităților bancare în devize, disponibilităților în devize existente în casierie, precum și existentului în conturile de acreditive în devize (cont 511, 512, 531, 541).
Soldul acestui cont la sfîrșitul perioadei se transferă asupra contului de profit și pierdere (cont 121).

CONTUL 766 „VENITURI DIN DOBÎNZI"

Cu acest cont se ține evidența veniturilor financiare din dobînzile cuvenite pentru disponibilitățile din conturile bancare (inclusiv cele pentru investiții), pentru împrumuturile acordate sau pentru livrările pe credit.
Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înregistrează:
- dobînzile cuvenite, aferente împrumuturilor acordate în cadrul grupului (cont 451);
- dobînzile aferente sumelor datorate de către debitorii diverși (cont 461);
- dobînzile primite, aferente disponibilităților aflate în conturi curente (cont 512);
- dobînzi de primit aferente disponibilităților aflate în conturi curente (cont 518);
- dobînzi încasate în avans care se fac venituri ale exercițiului în curs (cont 472).
Soldul acestui cont la sfîrșitul perioadei se transferă asupra contului de profit și pierdere (cont 121).

CONTUL 767 „VENITURI DIN SCONTURI OBȚINUTE"

Cu acest cont se ține evidența veniturilor din sconturile obținute de la furnizori și alți creditori. Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înregistrează valoarea sconturilor obținute de la furnizori sau alți creditori (cont 401, 404, 462, 512).
Soldul acestui cont la sfîrșitul perioadei se transferă asupra contului de profit și pierdere (cont 121).

CONTUL 768 „ALTE VENITURI FINANCIARE"

Cu acest cont se ține evidența veniturilor financiare, altele decît cele înregistrate în celelalte conturi din grupa 76 „Venituri financiare". Este un cont de pasiv, funcționînd similar celorlalte conturi din această grupă.
Soldul acestui cont la sfîrșitul perioadei se transferă asupra contului de profit și pierdere (cont 121).

CONTUL 771 „VENITURI EXCEPȚIONALE DIN OPERAȚII DE GESTIUNE"

Cu acest cont se ține evidența acelor venituri care nu sînt legate de activitatea normală, curentă a unității patrimoniale, dar se referă la operații de exploatare. Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înregistrează:
- bunurile sau valorile primite gratuit (cont 300, 301, 321, 323, 361, 371, 381, 512, 531);
- bunurile rezultate din dezmembrarea unor imobilizări (cont 300, 301, 321, 371);
- drepturile de personal neridicate, prescrise (cont 426);
- sumele cuvenite unității, datorate de către bugetul statului, altele decît impozite și taxe (cont 448).
Soldul acestui cont la sfîrșitul perioadei se transferă asupra contului de profit și pierdere (cont 121).

CONTUL 772 „VENITURI DIN OPERAȚII DE CAPITAL"

Cu acest cont se ține evidența veniturilor din cedarea activelor, din subvențiile pentru investiții virate la venituri, precum și alte venituri excepționale din operații de capital. Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înregistrează:
- cota parte a subvențiilor pentru investiții virate asupra rezultatului exercițiului (cont 131);
- prețul de vînzare al activelor imobilizate cedate, exclusiv taxa pe valoarea adăugată (cont 451, 461).

Scanned with OKEN Scanner

Soldul acestui cont la sfîrșitul perioadei se transferă asupra contului de profit și pierdere (cont 121).

CONTUL 781 „VENITURI DIN PROVIZIOANE PRIVIND ACTIVITATEA DE EXPLOATARE"

Cu acest cont se ține evidența veniturilor obținute din anularea sau diminuarea provizioanelor pentru riscuri și cheltuieli, pentru deprecierea imobilizărilor, pentru deprecierea activelor circulante. Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înregistrează:

- sumele reprezentînd anularea sau diminuarea provizioanelor pentru riscuri și cheltuieli (cont 151);
- sumele reprezentînd anularea sau diminuarea provizioanelor pentru deprecierea imobilizărilor (cont 290, 291, 293);
- sumele reprezentînd anularea sau diminuarea provizioanelor pentru deprecierea stocurilor și producției în curs de execuție (cont 390 la 398);
- sumele reprezentînd anularea sau diminuarea provizioanelor pentru deprecierea creanțelor - clienți (cont 491).

Soldul acestui cont la sfîrșitul perioadei se transferă asupra contului de profit și pierdere (cont 121).

CONTUL 786 „VENITURI FINANCIARE DIN PROVIZIOANE"

Cu acest cont se ține evidența veniturilor financiare din provizioane. Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înregistrează:

- sumele reprezentînd anularea sau diminuarea provizioanelor pentru riscuri și cheltuieli (cont 151);
- sumele reprezentînd anularea sau diminuarea provizioanelor pentru deprecierea imobilizărilor financiare (cont 296);
- sumele reprezentînd anularea sau diminuarea provizioanelor pentru deprecierea creanțelor - decontări în cadrul grupului și cu asociații (cont 496);
- sumele reprezentînd anularea sau diminuarea provizioanelor pentru deprecierea titlurilor de plasament (cont 590).

Soldul acestui cont la sfîrșitul perioadei se transferă asupra contului de profit și pierdere (cont 121).

CONTUL 787 „VENITURI EXCEPȚIONALE DIN PROVIZIOANE"

Cu acest cont se ține evidența veniturilor excepționale din provizioane reglementate, provizioane pentru riscuri și cheltuieli și provizioane pentru deprecieri. Este un cont de pasiv, în creditul căruia se înregistrează:

- sumele reprezentînd anularea sau diminuarea provizioanelor reglementate (cont 141);
- sumele reprezentînd anularea sau diminuarea provizioanelor pentru riscuri și cheltuieli (cont 151);
- sumele reprezentînd anularea sa diminuarea provizioanelor pentru deprecierea creanțelor - debitori diverși (cont 496);
- sumele reprezentînd diminuarea sau anularea provizioanelor aferente imobilizărilor necorporale sau corporale (cont 290, 291, 293).

Soldul acestui cont la sfîrșitul perioadei se transferă asupra contului de profit și pierdere (cont 121).

CONTUL 801 „ANGAJAMENTE ACORDATE"

Cu acest cont se ține evidența angajamentelor acordate de către unitate (giruri, cauțiuni, garanții, alte angajamente acordate), reflectînd creanța eventuală a unității asupra terților, în cazul în care ea va fi determinată să plătească, în locul terților, suma constituind obiectul angajamentului. Pentru acesta și pentru celelalte conturi din grupa 80 „Conturi în afara bilanțului" se folosește metoda de înregistrare în partidă simplă, înregistrările făcîndu-se în debitul și în creditul unui singur cont, fără folosirea de conturi corespondente.

În debitul acestui cont se înregistrează valoarea

Scanned with OKEN Scanner

angajamentelor în momentul acordării lor de către unitate, iar în credit, valoarea angajamentelor în momentul încetării lor.
Soldul contului reprezintă contravaloarea angajamentelor acordate de către unitate, existente la un moment dat.

CONTUL 802 „ANGAJAMENTE PRIMITE"

Cu acest cont se ține evidența angajamentelor primite de către unitate (giruri, cauțiuni, garanții, alte angajamente primite), reflectînd creanța eventuală a terților asupra unității, în cazul în care terții vor fi determinați să plătească, în locul unității, suma constituind obiectul angajamentului. Pentru acesta și pentru celelalte conturi din grupa 80 „Conturi în afara bilanțului" se folosește metoda de înregistrare în partidă simplă, înregistrările făcîndu-se în debitul și în creditul unui singur cont, fără folosirea de conturi corespondente.
În debitul acestui cont se înregistrează valoarea angajamentelor în momentul primirii lor de către unitate, iar în credit, valoarea angajamentelor în momentul încetării lor.
Soldul contului reprezintă contravaloarea angajamentelor primite de către unitate, existente la un moment dat.

CONTUL 8031 „MIJLOACE FIXE LUATE CU CHIRIE"

Cu acest cont se ține evidența mijloacelor fixe luate cu chirie de la terți, în baza contractelor încheiate în acest scop.
Pentru acesta și pentru celelalte conturi din grupa 80 „Conturi în afara bilanțului" se folosește metoda de înregistrare în partidă simplă, înregistrările făcîndu-se în debitul și în creditul unui singur cont, fără folosirea de conturi corespondente.
În debitul acestui cont se înregistrează, pe baza contractelor sau proceselor-verbale de închiriere, valoarea de inventar a mijloacelor fixe respective luate cu chirie, iar în credit, valoarea aceloraşi mijloace fixe restituite titularilor, pe baza proceselor-verbale de predare.
Soldul contului reprezintă valoarea de inventar a mijloacelor fixe luate cu chirie la un moment dat.

CONTUL 8032 „VALORI MATERIALE PRIMITE SPRE PRELUCRARE SAU REPARARE"

Cu acest cont se ține evidența materiilor, materialelor și altor valori materiale (mijloace fixe, obiecte prețioase etc.) aparținînd terților, primite pentru prelucrare, finisare sau reparare, pe bază de contract.
Pentru acesta și pentru celelalte conturi din grupa 80 „Conturi în afara bilanțului" se folosește metoda de înregistrare în partidă simplă, înregistrările făcîndu-se în debitul și în creditul unui singur cont, fără folosirea de conturi corespondente.
În debitul acestui cont se înregistrează, la prețurile prevăzute în contract, valorile materiale primite pentru prelucrare, finisare sau reparare, iar în credit se înregistrează, la aceleași prețuri, valorile materiale finisate sau reparate, restituite titularilor.
Soldul contului reprezintă valorile materiale primite spre prelucrare sau reparare.

CONTUL 8033 „VALORI MATERIALE PRIMITE ÎN PĂSTRARE SAU CUSTODIE"

Cu acest cont se ține evidența valorilor materiale (materii și materiale, mărfuri, mijloace fixe etc.) primite temporar spre păstrare sau în custodie pe bază de act de predare-primire (scoatere) din custodie, încheiat în acest scop.
Pentru acesta și pentru celelalte conturi din grupa 80 „Conturi în afara bilanțului" se folosește metoda de înregistrare în partidă simplă, înregistrările făcîndu-se în debitul și în creditul unui singur cont, fără folosirea de conturi corespondente.
În debitul acestui cont se înregistrează, la prețurile prevăzute în documentele încheiate, valorile materiale primite în custodie sau păstrare temporară, iar în credit, la aceleași prețuri, valorile

Scanned with OKEN Scanner

materiale ieșite din custodie sau păstrare ca urmare a restituirii, achiziționării pentru nevoile unității, distrugerii din cauza calamităților, lipsurile de inventar etc.
Soldul contului reprezintă valoarea materialelor primite în păstrare sau custodie, existente la un moment dat.

CONTUL 8034 „DEBITORI SCOȘI DIN ACTIV, URMĂRIȚI ÎN CONTINUARE“

Cu acest cont se ține evidența debitorilor care au fost scoși din activul unității, ca insolvabili sau dispăruți, care, în conformitate cu dispozițiile legale, trebuie urmăriți în continuare pînă la reactivare sau împlinirea termenului de prescripție.
Pentru acesta și pentru celelalte conturi din grupa 80 „Conturi în afara bilanțului“ se folosește metoda de înregistrare în partidă simplă, înregistrările făcîndu-se în debitul și în creditul unui singur cont, fără folosirea de conturi corespondente.
În debitul acestui cont se înregistrează sumele datorate de debitorii insolvabili sau dispăruți, scoși din activ, iar în credit, sumele reactivate ca urmare a revenirii debitorilor la starea de solvabilitate sau sumele a căror termene de urmărire s-au prescris.
Soldul contului reprezintă sumele datorate de debitorii insolvabili sau dispăruți, scoși din activ, nereactivate.

CONTUL 8035 „DEBITORI DIN AMENZI ȘI PENALITĂȚI PRETINSE“

Cu acest cont se ține evidența debitorilor din amenzi și penalități pretinse furnizorilor și altor contractanți pentru nerespectarea clauzelor din contractele încheiate cu aceștia.
Pentru acesta și pentru celelalte conturi din grupa 80 „Conturi în afara bilanțului“ se folosește metoda de înregistrare în partidă simplă, înregistrările făcîndu-se în debitul și în creditul unui singur cont, fără folosirea de conturi corespondente.
În debitul acestui cont se înregistrează sumele calculate drept amenzi și penalități pretinse de la furnizori sau alți contractanți, iar în credit, sumele încasate de la aceștia, care se vor înregistra în conturile de bilanț, precum și sumele respinse de organele de judecată sau de arbitraj.
Soldul contului reprezintă sumele rămase de încasat de la furnizori și alți contractanți.

CONTUL 8036 „REDEVENȚE, LOCAȚII DE GESTIUNE, CHIRII ȘI ALTE DATORII ASIMILATE“

Cu acest cont se ține evidența redevențelor, locațiilor de gestiune, chiriilor și altor datorii asimilate, datorate de către unitate pentru bunurile luate în concesiune, locații sau chirie.
Pentru acesta și pentru celelalte conturi din grupa 80 „Conturi în afara bilanțului“ se folosește metoda de înregistrare în partidă simplă, înregistrările făcîndu-se în debitul și în creditul unui singur cont, fără folosirea de conturi corespondente.
În debitul acestui cont se înregistrează sumele reprezentînd redevențe, locații de gestiune, chirii și alte datorii asimilate, iar în credit, valoarea datoriilor de acest gen, efectiv plătite de către unitate.
Soldul contului reprezintă contravaloarea redevențelor, locațiilor de gestiune, chiriilor și altor datorii asimilate pe care unitatea le are de plătit la un moment dat.

CONTUL 8037 „EFECTE SCONTATE NEAJUNSE LA SCADENȚĂ“

Cu acest cont se ține evidența efectelor scontate depuse la bancă, dar neajunse la scadență.
Pentru acesta și pentru celelalte conturi din grupa 80 „Conturi în afara bilanțului“ se folosește metoda de înregistrare în partidă simplă, înregistrările făcîndu-se în debitul și în creditul unui singur cont, fără folosirea de conturi corespondente.
În debitul acestui cont se înregistrează efectele scontate, dar neajunse la scadență, depuse la bancă, iar în credit, efectele scontate ajunse la termen.
Soldul contului reprezintă efectele scontate depuse la bancă, neajunse la scadență.

Scanned with OKEN Scanner

CONTUL 8038 „ALTE VALORI ÎN AFARA BILANȚULUI"

Cu acest cont se ține evidența altor valori în afara bilanțului decît cele cuprinse în conturile 8031-8037.

Pentru acesta și pentru celelalte conturi din grupa 80 „Conturi în afara bilanțului" se folosește metoda de înregistrare în partidă simplă, înregistrările făcîndu-se în debitul și în creditul unui singur cont, fără folosirea de conturi corespondente.

În debitul acestui cont se înregistrează alte valori în afara bilanțului existente în unitate, iar în credit, stingerea obligațiilor unității în legătură cu aceste valori.

Soldul contului reprezintă alte valori în afara bilanțului, existente în unitate la un moment dat.

CONTUL 891 „BILANȚ DE DESCHIDERE"

Cu acest cont se asigură deschiderea conturilor la începutul fiecărui exercițiu.

Este un cont care funcționează în partidă dublă, în debitul său înregistrîndu-se soldurile conturilor de pasiv (prin creditarea acestora), iar în credit, soldurile conturilor de activ (prin debitarea acestora). După efectuarea acestor înregistrări, contul se soldează.

CONTUL 892 „BILANȚ DE ÎNCHIDERE"

Cu acest cont se asigură închiderea tuturor conturilor la finele fiecărui exercițiu.

Este un cont care funcționează în partidă dublă, în debitul căruia se înregistrează soldurile conturilor de activ (prin creditarea acestora), iar în credit, soldurile conturilor de pasiv (prin debitarea acestora). După efectuarea acestor înregistrări, contul se soldează.

CONTUL 901 „DECONTĂRI INTERNE PRIVIND CHELTUIELILE"

Cu acest cont se ține evidența decontărilor interne privind cheltuielile activității de bază și auxiliare, cheltuielile comune ale secției, cheltuielile generale de administrație, precum și cheltuielile de desfacere și se stabilește diferența între prețurile de înregistrare (prestabilite sau cu ridicata) și costul efectiv al produselor finite, semifabricatelor din producție destinate vînzării, lucrărilor executate și serviciilor prestate care formează producția marfă a unității.

Este un cont bifuncțional, creditîndu-se în cursul lunii prin debitul conturilor 921 „Cheltuielile activității de bază", 922 „Cheltuielile activităților auxiliare", 923 „Cheltuieli indirecte de producție", 924 „Cheltuieli generale de administrație", 925 „Cheltuieli de desfacere"; se debitează, la sfîrșitul lunii, prin creditul conturilor 931 „Costul producției obținute" și 903 „Decontări interne privind diferențele de preț".

Utilizarea acestui cont nu este obligatorie (ca și a celorlalte conturi din clasa 9 „Conturi de gestiune").

CONTUL 902 „DECONTĂRI INTERNE PRIVIND PRODUCȚIA OBȚINUTĂ".

Cu acest cont se ține evidența decontărilor interne privind costul producției obținute în cursul lunii, la preț de înregistrare (prestabilit sau cu ridicata).

Este un cont bifuncțional, creditîndu-se în cursul lunii prin debitul conturilor 903 „Decontări interne privind diferențele de preț" și 931 „Costul producției obținute"; se debitează, la sfîrșitul lunii, prin creditul conturilor 921"Cheltuielile activității de bază", 922 „Cheltuielile activităților auxiliare", 923 „Cheltuieli indirecte de producție", 924 „Cheltuieli generale de administrație", 925 „Cheltuieli de desfacere" și 933 „Costul producției în curs de execuție".

Utilizarea acestui cont nu este obligatorie (ca și a celorlalte conturi din clasa 9 „Conturi de gestiune").

CONTUL 903 „DECONTĂRI INTERNE PRIVIND DIFERENȚELE DE PREȚ"

Cu acest cont se ține evidența diferențelor de preț calculate, la sfîrșitul lunii, între costul efectiv al producției obținute și prețul de înregistrare

Scanned with OKEN Scanner

(prestabilit sau cu ridicata) al acestora.
Este un cont de activ, debitîndu-se la sfîrșitul lunii prin creditul contului 902 „Decontări interne privind producția obținută“; se creditează prin debitul contului 901 „Decontări interne privind cheltuielile“.
Utilizarea acestui cont nu este obligatorie (ca și a celorlalte conturi din clasa 9 „Conturi de gestiune“).

CONTUL 921 „CHELTUIELILE ACTIVITĂȚII DE BAZĂ“

Cu acest cont se ține evidența cheltuielilor aferente activității de bază ale unității.
Este un cont de activ, debitîndu-se în cursul lunii prin creditul contului 901 „Decontări interne privind cheltuielile“, iar la sfîrșitul lunii, prin creditul conturilor 922 „Cheltuielile activităților auxiliare“, 923 „Cheltuieli indirecte de producție“, 924 „Cheltuieli generale de administrație“, 925 „Cheltuieli de desfacere“; se creditează, la sfîrșitul lunii, prin debitul conturilor 902 „Decontări interne privind producția obținută“ și 933 „Costul producției în curs de execuție“.
Utilizarea acestui cont nu este obligatorie (ca și a celorlalte conturi din clasa 9 „Conturi de gestiune“).

CONTUL 922 „CHELTUIELILE ACTIVITĂȚILOR AUXILIARE“

Cu acest cont se ține evidența cheltuielilor activităților auxiliare ale unității.
Este un cont de activ, debitîndu-se în cursul lunii prin creditul contului 901 „Decontări interne privind cheltuielile“, iar la sfîrșitul lunii, prin creditul contului 924 „Cheltuieli generale de administrație“; se creditează, la sfîrșitul lunii, prin debitul conturilor 902 „Decontări interne privind producția obținută“, 921 „Cheltuielile activității de bază“ și 933 „Costul producției în curs de execuție“.
Utilizarea acestui cont nu este obligatorie (ca și a celorlalte conturi din clasa 9 „Conturi de gestiune“).

CONTUL 923 „CHELTUIELI INDIRECTE DE PRODUCȚIE“

Cu acest cont se ține evidența cheltuielilor cu întreținerea și funcționarea utilajelor și a cheltuielilor generale ale fiecărei secții de producție.
Este un cont de activ; se debitează, în cursul lunii, prin creditul contului 901 „Decontări interne privind cheltuielile“ și se creditează, la sfîrșitul lunii, prin debitul conturilor 902 „Decontări interne privind producția obținută“, 921 „Cheltuielile activității de bază“ și 933 „Costul producției în curs de execuție“.
Utilizarea acestui cont nu este obligatorie (ca și a celorlalte conturi din clasa 9 „Conturi de gestiune“).

CONTUL 924 „CHELTUIELI GENERALE DE ADMINISTRAȚIE“

Cu acest cont se ține evidența cheltuielilor de administrație și conducere ale unității.
Este un cont de activ. Se debitează, în cursul lunii, prin creditul contului 901 „Decontări interne privind cheltuielile“ și se creditează, la sfîrșitul lunii, prin debitul conturilor 902 „Decontări interne privind producția obținută“, 921 „Cheltuielile activității de bază“, 922 „Cheltuielile activităților auxiliare“, 925 „Cheltuieli de desfacere“ și 933 „Costul producției în curs de execuție“.
Utilizarea acestui cont nu este obligatorie (ca și a celorlalte conturi din clasa 9 „Conturi de gestiune“).

CONTUL 925 „CHELTUIELI DE DESFACERE“

Cu acest cont se ține evidența cheltuielilor pentru desfacerea produselor fabricate.
Este un cont de activ. Se debitează, în cursul lunii, prin creditul contului 901 „Decontări interne privind cheltuielile“, iar la sfîrșitul lunii, prin creditul conturilor 922 „Cheltuielile activităților auxiliare“ și 924 „Cheltuieli generale de administrație“ și se creditează, la sfîrșitul lunii, prin debitul contului 902 „Decontări interne pri-

Scanned with OKEN Scanner

vind producția obținută".
Utilizarea acestui cont nu este obligatorie (ca și a celorlalte conturi din clasa 9 „Conturi de gestiune").

CONTUL 931 „COSTUL PRODUCȚIEI OBȚINUTE"

Cu acest cont se ține evidența producției finite obținute, constînd în produse finite, semifabricate, destinate vînzării, lucrări executate și servicii prestate pentru terți, investiții proprii sau alte activități.
Este un cont de activ. Se debitează, în cursul lunii, prin creditul contului 902 „Decontări interne privind producția obținută" și se creditează, la sfîrșitul lunii, prin debitul contului 901 „Decontări interne privind cheltuielile".
Utilizarea acestui cont nu este obligatorie (ca și a celorlalte conturi din clasa 9 „Conturi de gestiune").

CONTUL 933 „COSTUL PRODUCȚIEI ÎN CURS DE EXECUȚIE"

Cu acest cont se ține evidența costului efectiv al producției în curs de execuție.
Este un cont de activ. Se debitează, la sfîrșitul lunii, prin creditul conturilor 921 „Cheltuielile activității de bază", 922 „Cheltuielile activităților auxiliare", 923 „Cheltuieli indirecte de producție", 924 „Cheltuieli generale de administrație" și se creditează prin debitul contului 902 „Decontări interne privind producția obținută".
Utilizarea acestui cont nu este obligatorie (ca și a celorlalte conturi din clasa 9 „Conturi de gestiune").

CONTUL ÎNTREPRINZĂTORULUI INDIVIDUAL

Vezi CONTUL 108 „CONTUL ÎNTREPRINZĂTORULUI INDIVIDUAL".

CONTURI BILANȚIERE

Sînt conturile care reflectă posturi de bilanț: conturile de capitaluri (clasa 1), conturile de imobilizări (clasa 2), conturile de stocuri și producție în curs de execuție (clasa 3), conturile de terți (clasa 4) și conturile de trezorerie (clasa 5). Soldurile acestor conturi se preiau în bilanțul contabil la sfîrșitul perioadei pentru care este întocmită această lucrare de sinteză contabilă.

CONTURI CURENTE LA BĂNCI

Vezi CONTUL 512 „CONTURI CURENTE LA BĂNCI".

CONTURI DE CAPITAL

engl. Capital account
fr. Compte capitaux; balance des opérations en capital; compte capital
Conturile de capital cuprind totalitatea surselor de finanțare stabile, aflate la dispoziția unității patrimoniale, formate din: capitalurile proprii, provizioanele pentru riscuri și cheltuieli asimilate capitalurilor proprii, împrumuturile pe termen lung și mediu și alte surse cu durată de finanțare mai mare de un an.

CONTURI DE EXPLOATARE

engl. Exploitation accounts
fr. Comptes d'exploitation
Sînt conturi care reflectă operațiile de repartiție direct legate de procesul de producție (salarii, impozite asupra producției, subvenții etc.), iar soldul acestora reprezintă „excedentul brut de exploatare".

CONTURI DE GESTIUNE

engl. Management accounts
fr. Comptes de gestion
Informații financiare pregătite pentru un manager astfel încît să poată controla toate formele de cheltuieli. În contabilitatea românească actuală, contabilitatea de gestiune are ca obiectiv calculația costurilor, pentru aceasta fiind prevăzute conturi adecvate, ce fac parte din grupa a 9-a a planului contabil - „Conturi de gestiune".

Scanned with OKEN Scanner

CONTURI DE ORDINE ȘI EVIDENȚĂ; CONTURI ÎN AFARA BILANȚULUI

Sînt conturi în care se înregistrează drepturile și obligațiile, precum și unele bunuri care nu pot fi integrate în activul și pasivul unității patrimoniale. În această categorie se cuprind angajamente (giruri, cauțiuni, garanții) acordate sau primite în relațiile cu terții, mijloace fixe luate cu chirie, valori materiale primite spre prelucrare sau reparare, în păstrare sau custodie, debitori scoși din activ, urmăriți în continuare, redevențe, locații de gestiune, chirii și alte datorii asimilate, efecte scontate neajunse la scadență, precum și alte valori. Contabilitatea acestor elemente se poate ține în partidă simplă sau în partidă dublă, în funcție de opțiunea unității patrimoniale.

CONTURI DE PRODUCȚIE

engl. Production accounts

fr. Comptes de production

Sînt conturi care reflectă operațiile care se realizează în procesul de producție (respectiv consumul intermediar și producția propriu-zisă), iar soldul acestora reprezintă „valoarea adăugată".

CONTURI DE REZULTATE

Conturi care servesc la determinarea rezultatelor financiare ale întreprinderii (profit sau pierdere). La sfîrșitul perioadei de gestiune soldurile lor se închid printr-un cont de rezultate financiare, care apare în bilanțul contabil. În planul contabil românesc, conturile de rezultate sînt împărțite în două clase: clasa 6 „Conturi de cheltuieli" și clasa 7 „Conturi de venituri".

CONTURI DE VENITURI

engl. Income accounts

fr. Comptes des revenues

Secvență de conturi, cu date agregate la nivel național care reflectă alocarea veniturilor primare și redistribuirea veniturilor, iar soldul acestora semnifică „venitul disponibil brut".

CONTURI FINANCIARE

engl. Financial accounts

fr. Comptes financieres

Reflectă fluxurile nete de creanțe și de datorii, iar soldul acestora reprezintă „nivelul net al creanțelor și datoriilor".

CONTURI ÎN AFARA BILANȚULUI

Vezi CONTURI DE ORDINE ȘI EVIDENȚĂ.

CONTURI SPECIALE

Este denumirea clasei a 8-a a planului contabil; conturile din această clasă servesc la:

- înregistrarea drepturilor și obligațiilor formate din angajamente acordate și angajamente primite precum și alte valori extrapatrimoniale, dar care ulterior pot genera modificări în patrimoniul întreprinderii; acestea sînt utilizate în metoda de înregistrare în partidă simplă (fără folosirea de conturi corespondente);
- preluarea soldurilor conturilor bilanțiere la deschiderea și închiderea fiecărui exercițiu financiar; sînt utilizate prin metoda de înregistrare în partidă dublă.

CONVENȚIE PENTRU EVITAREA DUBLEI IMPUNERI

engl. Double taxation convention

fr. Convention contre la double imposition

În general, asemenea convenții, pentru a preveni plata dublă de impozite, prevăd că venitul este exonerat de impozit în statul de reședință, în măsura în care este impozitat în statul de unde provine inițial obiectul impozabil.

COOPERATIVĂ DE CREDIT

engl. Credit union

fr. Coopérative de crédit

Asociație de persoane cu interese comune, legate prin locul de muncă sau prin locul unde trăiesc, care acceptă să economisească bani în mod regulat pentru a construi un fond din care membrii pot împrumuta cu o dobîndă mult mai

Scanned with OKEN Scanner

mică decît cea percepută de bănci sau de alte instituții financiare.

CORESPONDENȚA CONTURILOR

engl. Accounts correspondence

fr. Correspondance des comptes

Exprimă o relație rezultată din principiul dublei reprezentări a contabilității, potrivit căruia orice activ patrimonial trebuie să aibă o sursă de acoperire. În situațiile în care contabilitatea este organizată pe bază de plan de conturi, aceasta reglementează relațiile dintre conturile corespondente.

COST

engl. Cost

fr. Cout / frais

Reprezintă ansamblul cheltuielilor efectuate pentru obținerea unui bun, efectuarea unei lucrări, prestarea unui serviciu. Se întîlnesc: cost fix, cost variabil, cost mediu, cost marginal etc.

COST AL CAPITALULUI ÎMPRUMUTAT

engl. Lend capital cost

fr. Cout du capital pret

Este reprezentat, în principal, de prețul plătit pentru împrumut, respectiv dobînda. Astfel: împrumutul unui capital implică pentru cel care îl face, o anumită cheltuială. Dreptul de a utiliza banii altora se obține cu un anumit preț.

Prețul capitalului împrumutat este stabilit de forțele care acționează pe piață, deci de cerere și ofertă. Prețul capitalului mai diferă în funcție de:

- importanța creditului pentru cel căruia îi este necesar;
- durata și alte condiții ale împrumutului;
- tipul instituției care oferă împrumutul;
- zona geografică a țării.

Cauzele de fond ale variației prețului capitalului împrumutat sînt date de deosebirile în ceea ce privește riscurile și cheltuielile legate de administrarea resurselor bănești respective și de recuperarea de la debitor. Prețuri mai mari implică împrumuturile confidențiale de capital și creditele acordate în afara bilanțului. Prețul este influențat și de lipsa de informare. Este foarte util ca diversele cheltuieli pe care le implică împrumuturile de capital să fie estimate prin previziuni pe termen lung.

COST DE ACHIZIȚIE

engl. Cost of acquisition; historical cost; delivered cost

fr. Coût d'acquisition; coût historique; coût d'origine

Costul de achiziție al unui bun este egal cu prețul de cumpărare, taxele nerecuperabile, cheltuielile de transport - aprovizionare și alte cheltuieli accesorii necesare pentru punerea în starea de utilitate sau intrarea în gestiune a bunului respectiv.

COST DE CAPITAL

engl. Capital cost

fr. Cout de capital

Concept care apare ca o limită inferioară admisibilă a ratei rentabilității unei acțiuni (investiții), limită care dacă nu este depășită duce la scăderea eficienței activităților în care este angajat acționarul (investitorul) și implicit la diminuarea bogăției acționarilor (investitorilor), făcînd abstracție de posibila intervenție a altor influențe. Practic, costul de capital are o determinare independentă de rata internă de rentabilitate, cu care se compară în alegerea investițiilor și care este dată de soluția ecuației dezvoltate prin egalarea valorii nete actualizate a investiției (venitului net) cu zero.

Costul de capital poate fi estimat ca o medie ponderată a costurilor diferitelor categorii de surse:

$$C_k = \frac{C_p \times F_p + C_a \times F_a}{F_p + F_a}$$

unde:

C_k = costul de capital (integral)

C_p = costul capitalului propriu

C_a = costul capitalului atras (prin împrumuturi sau prin noi acțiuni)

F_p = fondurile proprii pentru investiții

F_a = fondurile atrase pentru investiții

Scanned with OKEN Scanner

COST DE OPORTUNITATE
engl. Opportunity cost
fr. Coût d'opportunité
Reprezintă efectul aferent unui factor de producție cu multiple utilizări alternative, pentru atragerea lui într-o activitate economică. El se prezintă ca o rată de rentabilitate a celei mai bune alternative într-o investiție, respectiv, este profitul care se realizează datorită investiției în obiectul ales (în investiții, se includ cumpărări de active pentru a fi folosite în producție, servicii sau investiții în instrumente financiare, obligațiuni, acțiuni). În determinarea costului de oportunitate, întreprinzătorul ia în considerare, pe lîngă rata de oportunitate și salariul pe care l-ar obține dacă nu ar participa la respectiva activitate economică, angajîndu-se ca salariat în altă parte, dobînda care i-ar reveni dacă, renunțînd la înființarea societății ar depune suma bănească la bancă; profitul care l-ar realiza dacă ar participa la o societate deja înființată. Costul de oportunitate al unei zile lucrătoare pentru un om este evaluat prin ceea ce ar fi produs, dacă el ar fi ales o alternativă mai bună.

COST DE PRODUCȚIE
engl. Production cost; cost of goods manufactured; manufacturing cost
fr. Coût de revient; coût de production
Costul de producție al unui bun cuprinde: costul de achiziție al materiilor prime și materialelor consumate, celelalte cheltuieli directe de producție, precum și cota cheltuielilor indirecte de producție determinate rațional ca fiind legate de fabricația acestuia. În costurile de producție pot fi incluse și dobînzile la creditele bancare contractate pentru producția cu ciclu lung de fabricație, aferente perioadei. Cheltuielile generale de administrație, cheltuielile de desfacere și cele financiare, de regulă, nu se includ în costurile de producție.

COST DE PRODUCȚIE PLUS MARJĂ
engl. Cost-plus
fr. Coût de revient plus marge
Angajament de furnizare a mărfurilor sau a serviciilor la un preț care va fi calculat la o dată ulterioară încheierii contractului, prin adăugarea unui procent convenit la costurile de producție. Asemenea acorduri sînt făcute numai atunci cînd costul de producție nu este cunoscut în momentul încheierii acordului.

COST DE SUBACTIVITATE; COST DE ȘOMAJ
engl. Negative volume variance; unabsorbed overhead; cost of idleness; cost of idle capacity
fr. Coût de sous-activité; coût de chômage
Acea parte a costurilor fixe care rămîn neabsorbite datorită modificării ritmului de producție, în special cînd există o restrîngere temporară a activității.

COST DE SUBSTITUȚIE A CAPITALULUI
engl. Capital substitution cost
fr. Cout de substitution du capital
Reprezintă randamentul activelor la care s-a renunțat prin angajarea unor active echivalente în proiect. Se exprimă în procente ale valorii capitalului, adică sub formă de rată a dobînzii.

COST DE ȘOMAJ
Vezi COST DE SUBACTIVITATE.

COST DIRECT
engl. Direct cost
fr. Frais directs; coût direct
Cost care este legat în mod direct de producția unui articol anume sau de o unitate de producție, și care deci variază corespunzător cu numărul de articole sau de unități produse.

COST DIRECT AL MATERIALELOR
engl. Direct material cost
fr. Coût direct de matériel
Costul materialelor utilizate în manufacturarea unui produs.

Scanned with OKEN Scanner

COST DIRECT AL MUNCII

engl. Direct labour cost; direct labor cost

fr. Coût direct de travail; main-d'oeuvre directe

Costul muncii care este utilizată direct în realizarea unui produs sau a unui serviciu.

COST ESTIMAT

engl. Estimated cost; predetermined cost

fr. Prix de revient prévisionnel; prix de revient préétabli; coût préétabli

Costul unitar viitor calculat pe baza estimării cheltuielilor de producție.

COST INDIRECT AL MATERIALELOR

engl. Indirect material cost

fr. Coût indirect de matériel

Costul materialelor care nu pot fi alocate direct producției unui produs anume.

COST MARGINAL

engl. Marginal cost

fr. Coût marginal

Reprezintă suplimentul de cost ocazionat de producerea unei unități suplimentare de produs.

$C_m = CT_{i+1} - CT_i$ (cost marginal sau diferențial)

unde:

CT_{i+1} = cheltuieli totale pentru noua serie de produse fabricate, (de i+1 produse)

CT_i = cheltuieli totale pentru seria precedentă; (de i produse);

sau considerînd:

$CT = CF + CV$

unde:

CF = cheltuieli fixe

CV = cheltuieli variabile;

se poate scrie:

$C_m = (CF + CV_{i+1}) - (CF + CV_i)$

deci:

$Cm = CV_{i+1} - CV_i$

Pentru acel nivel al producției, la care costul marginal este mai mic decît costul mediu, mărirea producției cu o unitate suplimentară contribuie la scăderea costului mediu unitar; invers, pentru un cost marginal mai ridicat decît cel mediu, orice dezvoltare a producției determină creșterea costului mediu. În analiza costului marginal trebuie să se treacă prin minimul costului mediu. Costul marginal servește la adoptarea unor decizii importante privind comenzile acceptate de întreprindere care să asigure încărcarea optimă a capacității de producție din punct de vedere al profitabilității.

COST MEDIU

engl. Average cost

fr. Coût moyen

Reprezintă costul unei unități de produs (unitatea de produs putînd fi considerată atît un ansamblu în sine, cît și un subansamblu sau un reper component al acestuia). Oportunitatea calculării costurilor medii de producție derivă din variațiile în timp și din rațiuni bugetare ale fiecărui element de cost, ceea ce face necesară includerea pe costuri a nivelurilor medii.

COST MEDIU PONDERAT; CMP

engl. Weighted average cost

fr. Coût moyen pondéré (C.M.P.)

Calcularea costului unitar mediu ponderat este una dintre metodele de evaluare și înregistrare în contabilitate a bunurilor materiale la ieșirea din patrimoniu. Potrivit acestei metode, costul unitar mediu ponderat se calculează fie după fiecare intrare, fie lunar, ca raport între valoarea totală a stocului inițial plus valoarea intrărilor și cantitatea existentă în stocul inițial plus cantitățile intrate.

COST MEDIU VARIABIL

engl. Average variable cost

fr. Cout moyen variable

Reprezintă media obținută pe o anumită perioadă de timp, a costului variabil pentru diferite componente ale produsului. Costurile variabile (materii prime, forță de muncă directă, timpul de utilizare al mașinilor etc.) ale producerii unei unități dintr-un anumit produs sînt acele costuri care se modifică, în mod direct, cu numărul de

Scanned with OKEN Scanner

unități produse. Deoarece schimbarea lor este probabilă, la anumite perioade de timp, se face recurgerea la includerea lor în costuri pe valori medii.

COST NORMAL DE PRODUCȚIE
engl. Normal production cost
fr. Imputation rationnelle
Prețul de cost plus cheltuielile de exploatare determinate pe baza nivelului normal de activitate al firmei.

COST STANDARD
engl. Standard cost
fr. Prix de revient standard; coût standard
Costul planificat al bunurilor, estimat înainte de producție, calculat pe baza unor studii tehnice care fac posibilă evaluarea timpului de muncă, materii prime etc. Ulterior este comparat cu costurile efective.

COSTUL PRODUCȚIEI ÎN CURS DE EXECUȚIE
Vezi CONTUL 933 „COSTUL PRODUCȚIEI ÎN CURS DE EXECUȚIE".

COSTUL PRODUCȚIEI OBȚINUTE
Vezi CONTUL 931 „COSTUL PRODUCȚIEI OBȚINUTE".

COSTURI; CHELTUIELI INCORPORABILE
engl. Costs
fr. Charges incorporables
Cheltuieli necesare pentru funcționarea unei firme.

COSTURI DE COMERCIALIZARE
engl. Marketing cost
fr. Frais de commercialisation
Costurile pentru vînzarea unui produs, incluzînd reclama, ambalarea etc.

COSTURI DE MATERIALE
engl. Material cost
fr. Coût de matériel
Costul materialelor utilizate pentru realizarea unui produs finit.

COSTURI DE TRANSFORMARE
engl. Conversion costs
fr. Coûts de transformation
Costurile implicate de transformarea materiilor prime în produse finite sau semifinite, care includ salariile și alte costuri directe de producție și cheltuieli de regie.

COSTURI FIXE
engl. Fixed costs
fr. Frais fixes
Costuri care nu variază cu nivelul producției, acestea trebuind plătite indiferent dacă se produce sau nu ceva.

COSTURI INDIRECTE DE MUNCĂ
engl. Indirect labour costs; indirect labor costs
fr. Coût indirect de travail; main-d'oeuvre indirecte
Costul muncii care nu este direct legată de un produs sau serviciu anume, cum ar fi reparațiile, activitățile administrative auxiliare etc.

COSTURI INDIRECTE DE PRODUCȚIE
engl. Production overheads; manufacturing overheads
fr. Coût indirect de production
Din punct de vedere contabil reprezintă consumurile de mijloace economice pentru desfășurarea activității curente (de bază): activitatea comercială de cumpărare-vînzare de mărfuri, activitatea de producție, fabricație de produse și semifabricate, de executare de lucrări sau prestare de servicii. Ele includ acele cheltuieli care se efectuează la exploatarea, întreținerea și administrarea de la o zi la alta în vederea menținerii activelor angajate în asigurarea unei activități

Scanned with OKEN Scanner

economice. Aceste cheltuieli sînt înregistrate în conturi specifice, cu funcție contabilă de activ.

COSTURI NEINCORPORABILE
engl. Exceptional non-recurring costs
fr. Charges non-incorporables
Cheltuieli suportate de o firmă dar neincluse în calculul costurilor totale, datorită naturii lor excepționale.

COSTURI PERIODICE
engl. Recurring cost; recurrent cost
fr. Charges périodiques
Costuri care sînt suportate în mod periodic.

COSTURI REGRESIVE
engl. Regressive costs
fr. Coût dégressif
Costuri unitare care scad pe măsură ce crește producția.

COSTURI SEMI-VARIABILE
engl. Semi-variable costs
fr. Frais semi-variables
Cheltuieli pe o perioadă dată care sînt compuse dintr-un element fix (care nu variază în funcție de volumul activității) și dintr-un element care variază în funcție de volumul de activitate.

COSTURI SUPLIMENTARE
engl. Supplementary costs
fr. Charges supplétives
Costuri care, deși fac parte din costul total, nu sînt în general incorporate în acesta prin sistemul contabil, de ex. dobînda la capitalul investit, remunerația personală a asociatului unic etc.

COSTURI SUPRAEVALUATE
engl. Inflated costs
fr. Coûts gonflés
Sistem de costuri utilizat pentru a ține cont de pierderile din stocuri.

COSTURI VARIABILE
engl. Variable costs
fr. Frais variables; charges variables
Aceea parte a costurilor de producție care variază ca proporție, în funcție de nivelul producției - materii prime, forța de muncă, combustibili etc.

COȘ VALUTAR
engl. Basket of currencies; currency basket
fr. Panier de monnaies
Un grup de valute, fiecare cu o anumită pondere, și care permite comparația cu alte valute, ca și cum ar fi o valută unică.

COTAȚIE
engl. Quotation
fr. Cotation; cours
Indicarea prețului curent pentru un titlu sau marfă.

COTĂ DIN PROFIT
engl. Share of profit
fr. Tantième(s)
Partea din beneficiul net distribuită administratorilor unei societăți după efectuarea vărsămintelor legale și statutare la rezerve.

CRAWLING PEG
engl. Crawling peg; crawling peg system
fr. Parité à crémaillère; parité rampante; crémaillère
Sistem prin care suma corespunzătoare unei revalorizări sau devalorizări este distribuită în mici procente pe mai multe luni.

CREANȚĂ
engl. Claim
fr. Créance
Act prin care se certifică dreptul creditorului de a primi la un anumit termen, o sumă de bani sau alte bunuri economice ori valori, de la debitori. Creanța constituie un activ pentru creditori și un pasiv pentru debitori. Creanța conferă titularului dreptul de gaj general al creditorilor asupra patri-

Scanned with OKEN Scanner

moniului debitorului în concurs cu ceilalți creditori chirografari. Vezi și DATORIE.

CREANȚĂ IMOBILIZATĂ
engl. Immobilized debt
fr. Creance immobilisee
Reprezintă acea parte a activului imobilizat în care sînt cuprinse creanțe legate de participații, împrumuturi acordate pe termen lung și alte creanțe imobilizate. Creanțele create de participații reprezintă acele creanțe ale unității patrimoniale create cu ocazia acordării de împrumuturi unităților patrimoniale la care deține titluri de participare. Împrumuturile acordate pe termen lung reprezintă sumele acordate unor terți, în baza contractelor de împrumut și pentru care se primesc dobînzi. În categoria altor creanțe imobilizate se cuprind garanțiile și cauțiunile depuse de unitatea patrimonială la terți și constau, cel mai adesea, dintr-o sumă de bani sau de titluri vărsate de o unitate patrimonială în vederea garantării bunei execuții a unei obligații. Vezi CONTUL 267 „CREANȚE IMOBILIZATE".

CREANȚĂ IRECUPERABILĂ
engl. Bad debt
fr. Créance irrécouvrable; créance douteuse
Datorie care este improbabil să fie recuperată (de exemplu datorită faptului că debitorul a dat faliment).

CREANȚE CLIENȚI
engl. Receivables; trade accounts receivable
fr. Créances clients
Sume de bani care trebuie primite de la clienți, dar care nu au fost încă achitate.

CREANȚE LEGATE DE PARTICIPAȚII
Acele creanțe ale unității patrimoniale create cu ocazia acordării de împrumuturi unităților patrimoniale la care deține titluri de participare. Vezi CONTUL 166 „CREANȚE LEGATE DE PARTICIPAȚII".

CREANȚE STRĂINE
engl. Foreign assets
fr. Creance sur l'etranger
Active deținute în străinătate, mai ales sub forma creditelor bancare.

CREDIT
engl. Credit
fr. Crédit
Reprezintă o formă și o pîrghie economică de bază a economiei moderne contemporane. Exprimă o relație bănească între o persoană fizică sau juridică (creditor) care acordă un împrumut în bani sau care vinde mărfuri sau servicii pe datorie (cu plată amînată temporar) și o altă persoană fizică sau juridică (debitor) care primește împrumutul sau cumpără pe datorie. În contabilitate prin credit este desemnată înscrierea făcută în creditul unui cont, adică la activ.

CREDIT BANCAR
engl. Banking credit
fr. Credit bancaire
Împrumutul acordat în bani de către bănci întreprinderilor particulare sau publice, precum și persoanelor fizice.

CREDIT DE EXPLOATARE
engl. Working assets; working capital credit
fr. Credit d'exploitation
Credit acordat pentru a-i permite unei întreprinderi trecerea unei anumite etape din ciclul de producție.

CREDIT DE INVESTIȚII
engl. Capital investment loan
fr. Credit d'investissement
Împrumut pentru achiziționarea de mijloace fixe (imobile, mașini etc).

CREDIT DE RAMBURS
engl. Credit on acceptation
fr. Credit de remboursement

Scanned with OKEN Scanner

Formă de finanțare, în cadrul căreia o bancă acceptă în locul unui importator, o trată trasă asupra sa de către exportator, contra remiterii documentelor atestînd proprietatea asupra mărfii. Banca finanțatoare poate admite și bilete la ordin emise de importator cu andosamentul băncii sale, ambele categorii de efecte servind la refinanțarea instituției creditoare, pe piața monetară sau la banca centrală. Acordarea unor asemenea credite se face, de regulă, în cadrul unei linii de finanțare cu un plafon stabilit și pe o durată mergînd pînă la un an, cu posibilitatea de reînnoire.

CREDIT DE SUDURĂ
engl. Bridging loan; bridging finance
fr. Crédit relais; credit de soudure
Credit pe termen scurt acordat de o bancă unei întreprinderi pentru a-i furniza capitaluri de exploatare de care aceasta are nevoie în mod pasager, sau pentru a-i permite să traverseze intervalul de timp pînă la vînzarea producției.

CREDIT DOCUMENTAR; ACREDITIV DOCUMENTAR
engl. Documentary credit
fr. Crédit documentaire
Aranjament între o bancă și un exportator prin care banca va accepta cambii trase de exportator asupra unui importator din altă țară, pînă la totalul convenit, cu condiția ca tratele să fie însoțite de anumite documente comerciale.

CREDIT IMOBILIAR
engl. Construction loan
fr. Prêt immobilier
Împrumut garantat prin ipotecă, necesar pentru finanțarea unui proiect de construcție.

CREDIT SEZONIER
engl. Seasonal credit
fr. Credit saisonnier
Credit acordat unei întreprinderi pentru a-i furniza capitaluri de exploatare pe termen scurt.

CREDITE BANCARE PE TERMEN LUNG ȘI MEDIU
Vezi CONTUL 162 „CREDITE BANCARE PE TERMEN LUNG ȘI MEDIU".

CREDITE BANCARE PE TERMEN SCURT
Vezi CONTUL 519 „CREDITE BANCARE PE TERMEN SCURT".

CREDITOR
engl. Creditor
fr. Créancier; créditeur
Persoana fizică sau juridică față de care întreprinzătorul are obligații exprimate în etalon monetar, rezultate direct ori indirect din activitatea antreprenorială. Poziția de creditor se evidențiază în contabilitatea subiectului de patrimoniu, într-un cont de pasiv din clasa conturilor de terți. Soldul creditor reprezintă cuantumul obligațiilor la o dată determinată. În bilanțul unei bănci, postul creditor reprezintă depozitele băncilor și cele ale clienților, clasificați pe categorii și pe scadență.

CREDITOR CONTRACTUAL
engl. Contractual creditor
fr. Créancier contractuel
Parte semnatară a unui contract în baza căruia aceasta, în calitate de vînzător, executor sau prestator și-a creat un drept exigibil la termenul convenit, provenit din livrări de mărfuri, executare de lucrări, prestare de servicii ori alte forme ale activității economice.

CREDITORI DIVERȘI
Vezi CONTUL 462 „CREDITORI DIVERȘI".

CREȘTERE A VALORII
engl. Appreciation
fr. Plus-value
Creșterea cursului de pe piață al activelor unei firme.

Scanned with OKEN Scanner

CREȘTERE DE CAPITAL
engl. Capital increase
fr. Augmentation de capital
Operație care constă în mărirea capitalului social al unei societăți.

CREȘTERE PROGRESIVĂ A SALARIULUI; SPORURI SALARIALE
engl. Increment
fr. Hausse progressive
Suma cu care crește salariul unei persoane în fiecare an, de regulă conform unei grile salariale.

CUMPĂRARE PE CREDIT
engl. Credit purchase; term purchase
fr. Achat à crédit
Tranzacție în care furnizorul permite cumpărătorului o perioadă de timp în care să plătească prețul convenit.

CUPON
engl. Coupon
fr. Coupon
Bon atașat unui titlu și care dă dreptul la dobîndă sau dividend. Perceperea acestor venituri se face la prezentarea cuponului care se detașează de titlu; banca sau deținătorul detașează cuponul de titlu. De asemenea, se desemnează prin cupoane diversele elemente ale foii atașate la dividend (cu excepția acțiunilor americane la care perceperea dividendului este indicată prin ștampilare). Cînd clientul a depus titlurile sale într-o bancă, aceasta se însărcinează cu încasarea. În anumite cazuri, cuponul poate servi la exercitarea unui drept de subscripție.

CURAT LA BORD
engl. Clean on board
Clauză care poate apare în cazul unui document de transport și care indică faptul că mărfurile au fost primite în stare bună și cu ambalajul intact.

CURS DE INVENTAR
engl. Inventory rate
fr. Cours d'inventaire
Cursul la care titlurile, devizele, biletele de bancă, monedele din aur etc. sînt trecute în bilanț.

CURS DE REVENIRE AL PRODUSELOR
engl. Revenue course of the products
fr. Cours de retour des produits
Costul în lei al unei unități valutare la un produs sau o grupă de produse. Permite compararea volumului de muncă socială națională materializată în produsul de export cu suma valutei care se încasează prin vînzarea produsului respectiv pe piața externă. Se calculează ca un raport între prețul intern complet de export al produsului (PI) exprimat în lei și prețul extern obținut pe produs (PE) exprimat în valută străină, formula fiind:

$$CR = \frac{PI}{PE}$$

CURS DE SCHIMB; RATĂ DE SCHIMB
engl. Exchange rate; rate of exchange
fr. Cours; cours de change; taux de change
Rata la care o valută poate fi schimbată pentru o alta, la un moment dat. Este exprimată, de obicei, în numărul de unități ale monedei autohtone necesar pentru a achiziționa o unitate din moneda străină. Prin excepție, în Marea Britanie se exprimă prin numărul de unități din moneda străină necesar pentru a cumpăra o liră sterlină. De obicei sînt date două rate: de vînzare și de cumpărare; diferența reprezintă profitul sau comisionul casei de schimb.

CURS DE SCHIMB ISTORIC
engl. Historical rate of exchange
fr. Cours de change historique
Rata de schimb care era valabilă la data tranzacției.

Scanned with OKEN Scanner

CURSUL ZILEI
engl. Current market value
fr. Cours du jour
Valoarea unui articol la o dată anume, la bursa de valori, la bursa de mărfuri, pe piața liberă etc.

CURTAJ
engl. Brokerage
fr. Courtage
Comisionul cuvenit agenților oficiali de bursă pentru tranzacțiile și operațiile încheiate prin intermediul lor. El este plătit atît de cumpărător cît și de vînzător și se calculează în sumă fixă sau ca procent din totalul tranzacțiilor și a operațiilor efectuate.

CURTEA DE CONTURI
engl. Audit office
fr. Cour de comptes
Organul suprem de control financiar și de jurisdicție în domeniul financiar și funcționează pe lîngă Parlamentul României; își exercită funcțiile în mod independent și în conformitate cu dispozițiile prevăzute în Constituție și în celelalte legi ale țării; în unitățile administrativ-teritoriale își exercită funcțiile prin camerele de conturi județene; își întocmește buget propriu, care se prevede distinct în bugetul de stat; poate să participe la activitatea organismelor internaționale de specialitate și să devină membru al acestora, poate colabora cu acestea și poate exercita, în numele lor, controlul asupra gestionării fondurilor puse la dispoziția României, dacă prin tratate, convenții sau alte înțelegeri internaționale se stabilește această competență. Curtea de Conturi se compune din: Secția de control preventiv, Secția jurisdicțională, Colegiul jurisdicțional al curții, Camerele de conturi județene și Secretariatul general. Pe lîngă Curtea de Conturi funcționează procurori financiari.

CURTIER
Vezi BROKER.

Scanned with OKEN Scanner

D

DARE DE SEAMĂ; RAPORT
engl. Report
fr. Compte rendu; rapport
Raport scris sau oral referitor la îndeplinirea unei lucrări, inclusiv concluziile obținute.

DARE DE SEAMĂ COMPARATIVĂ
engl. Comparative statement
fr. État comparatif
Dare de seamă întocmită într-o manieră care permite comparația a două sau mai multe seturi de date.

DARE DE SEAMĂ CONTABILĂ
engl. Accounting statement
fr. État comptable
Document întocmit într-o formă strict determinată, pe baza evidenței contabile prin care, potrivit dispozițiilor legale, o unitate este obligată să raporteze periodic organelor financiare modul în care au fost gestionate resursele agentului economic.

DATĂ CERTĂ
engl. Sure date
fr. Date sure; date certaine
Data calendaristică de la care, existența unui înscris sub semnătură, indiferent dacă a fost datat sau nu de către părți, nu mai poate fi contestată de către terțe persoane; pentru aceștia data certă constituie data reală a actului în cauză.

DATORIE; CREANȚĂ
engl. Debt
fr. Dette; créance
Obligație care rezultă dintr-o relație contractuală sau din lege. În practică aceasta îmbracă formele:
- unei sume de bani ori cantități de mărfuri sau servicii, datorate de un individ sau grup altei persoane fizice sau juridice;
- unei obligații asumate de către o persoană (debitor) față de o altă persoană (creditor) atestată într-un raport juridic privind restituirea la un anumit termen a unei sume de bani sau bunuri, prestarea unor lucrări, servicii etc.

DATORIE DE RANG POSTERIOR
Vezi DATORIE SUBORDONATĂ.

DATORIE SUBORDONATĂ; DATORIE DE RANG POSTERIOR
engl. Subordinated liability
fr. Dette chirographaire

Scanned with OKEN Scanner

Datorie care este clasată pentru decontare după alte datorii în cazul unui proces de lichidare a firmei debitoare.

DATORII CĂTRE FURNIZORI
engl. Account payable
fr. Dettes passives
Sume datorate de către firmă (de exemplu facturi neplătite).

DATORII FAȚĂ DE TERȚI
Vezi PASIVE FAȚĂ DE TERȚI.

DATORII PE TERMEN LUNG
engl. Funded debt; long-term debt; long-term liabilities
fr. Dettes à long terme
Sînt reprezentate de creditele bancare și de la alte persoane juridice și fizice a căror rambursare depășește, de regulă, un an.

DATORII PE TERMEN SCURT
engl. Current liabilities; short-term liabilities
fr. Passif circulant; dettes à court terme
Pasivele stabile provenite din activitatea curentă.

DE LA DATA DE
engl. After date; from date
fr. À la date
Cuvintele care apar pe o cambie sau pe un bilet de ordin semnificînd că durata de timp pentru care cambia sau biletul este tras(ă) trebuie calculată de la data emiterii documentului.

DEBIT
engl. Debit
fr. Débit
1. Datoria unei persoane fizice sau juridice creditate;
2. Coloana din partea stîngă a unui cont, în care se înscriu elementele și sporurile de activ și respectiv, reducerile de pasiv.

DEBITOR; ÎMPRUMUTAT
engl. Debtor; borrower
fr. Débiteur
1. Persoană fizică sau juridică care primește din partea altor persoane (creditori) bunuri economice sau anumite sume de bani avînd obligația de a le restitui la scadență, plătind în plus și o sumă de bani.
În relațiile economice, înseamnă o persoană fizică sau juridică care datorează unei alte persoane fizice sau juridice numită creditor, anumite sume de bani provenite din livrări de mărfuri, executări de lucrări, prestări de servicii sau alte activități, obligîndu-se să le restituie la o anumită dată, numită scadență.
Debitorul poate fi:
- debitor ipotecar - în care caz garantarea plății unei sume de bani se face printr-o ipotecă asupra unui bun imobil;
- debitor de regres - este persoana care, ca urmare a unei cambii își ia obligația de a garanta realizarea unei prestații sau efectuarea unei plăți de care este ținut trasul ca debitor cambial principal și care, pe această bază, poate fi urmărit de către creditorul cambial pentru executarea acestuia, dacă la scadență obligantul principal refuză plata respectivă, avînd în vedere că obligația lui de plată nu are caracter de garanție (situația în care se află trăgătorul, giranții și avaliștii lor);
- debitor urmărit - este persoana față de care a început urmărirea executării silite a obligației de plată respective.
În cazul în care apare o stare de insolvabilitate la un debitor care nu este comerciant, această situație se numește deconfitură.
2. Soldul unui cont contabil în situația în care totalul sumelor înscrise pe debitul contului depășește totalul sumelor înscrise pe credit, purtînd denumirea de sold debitor.
3. Postul din bilanțul bancar care regrupează toate creditele și avansurile acordate clienților (deci fără activele în bancă).

Scanned with OKEN Scanner

DEBITORI
engl. Debtors
fr. Debiteurs
Postul din bilanțul bancar care regrupează toate creditele și avansurile acordate clientelei (deci fără activele în bancă).

DEBITORI DIN AMENZI ȘI PENALITĂȚI PRETINSE
Vezi CONTUL 8035 „DEBITORI DIN AMENZI ȘI PENALITĂȚI PRETINSE".

DEBITORI DIVERȘI
Vezi CONTUL 461 „DEBITORI DIVERȘI".

DEBITORI SCOȘI DIN ACTIV, URMĂRIȚI ÎN CONTINUARE
Vezi CONTUL 8034 „DEBITORI SCOȘI DIN ACTIV, URMĂRIȚI ÎN CONTINUARE".

DEBITORI SOLIDARI
engl. Joint and several debtors
fr. Debiteurs solidaires
Sînt acei debitori care răspund individual față de creditor pentru întreaga datorie. Creditorul poate, la alegerea sa, să ceară tuturor debitorilor solidari, sau numai unuia dintre ei, executarea integrală sau parțială a obligației.

DECLARAȚIE DE DIVIDENDE
engl. Dividend announcement; declaration of dividends
fr. Déclaration de dividende; annonce de dividende
Act al consiliului de conducere care autorizează plata unui divident la o dată specificată. O dată declarat, dividendul devine o obligație a firmei emitente.

DECLARAȚIE FISCALĂ
engl. Tax return
fr. Déclaration fiscale
Declarație anuală din partea plătitorilor de impozit prin care se furnizează informațiile necesare pentru evaluarea impozitelor.

DECONT DE BURSĂ
engl. Securities trading statement
fr. Decompte de bourse
Decont privind operațiunile de vînzare/cumpărare a titlurilor la bursă.

DECONTARE
engl. Settlement
fr. Règlement
Operație care constă în efectuarea de încasări, pe această bază avînd loc lichidarea obligațiilor de plată prin intermediul conturilor deschise la bănci, fără bani în numerar, respectiv prin efectuarea de viramente dintr-un cont în altul. În practica bancară se folosesc două feluri de decontări:
- interne - sînt operațiuni efectuate în interiorul țării prin intermediul băncilor, din conturile agenților economici și al persoanelor fizice, pentru stingerea unor obligații bănești care intervin între titularii de conturi;
- internaționale - reprezintă plăți internaționale, rezultate din obligațiile bănești ale unor țări față de altele, ca urmare a relațiilor lor economice, sociale, culturale și politice. Pot fi bilaterale sau multilaterale și se efectuează, în marea lor majoritate, fără numerar, prin participarea băncilor care întrețin relații reciproce de corespondent.
România folosește cu toate țările cu care are relații economice pentru operațiuni comerciale următoarele forme de decontare:
- creditul documentar, în cele două variante - scrisoare de credit comercială și acreditivul documentar;
- incasso-ul documentar și ordinul de plată (simplu sau contra documentelor de natură comercială).
Pentru operațiunile necomerciale se utilizează: scrisoarea de credit (simplă și circulară); ordinul de plată (simplu sau contra documente necomerciale); acreditivul simplu (de plată); cartea de credit etc.

Scanned with OKEN Scanner

DECONTĂRI CU ASOCIAȚII PRIVIND CAPITALUL

Vezi CONTUL 456 „DECONTĂRI CU ASOCIAȚII PRIVIND CAPITALUL".

DECONTĂRI CU PERSONALUL

Contabilitatea decontărilor cu personalul cuprinde drepturile salariale, sporurile, adaosurile, premiile din fondul de salarii, indemnizațiile pentru concediile de odihnă, precum și cele pentru incapacitate temporară de muncă plătite din fondul de salarii și alte drepturi în bani și/sau natură datorate de unitățile patrimoniale personalului pentru munca prestată și care se suportă, potrivit reglementărilor în vigoare, din fondul de salarii. În contabilitate se înregistrează distinct alte drepturi și avantaje, care, potrivit reglementărilor în vigoare, din fondul de salarii.

DECONTĂRI DIN OPERAȚII ÎN CURS DE CLARIFICARE

Vezi CONTUL 473 „DECONTĂRI DIN OPERAȚII ÎN CURS DE CLARIFICARE".

DECONTĂRI DIN OPERAȚII ÎN PARTICIPAȚIE

Vezi CONTUL 458 „DECONTĂRI DIN OPERAȚII ÎN PARTICIPAȚIE".

DECONTĂRI INTERNE PRIVIND CHELTUIELILE

Vezi CONTUL 901 „DECONTĂRI INTERNE PRIVIND CHELTUIELILE".

DECONTĂRI INTERNE PRIVIND DIFERENȚELE DE PREȚ

Vezi CONTUL 903 „DECONTĂRI INTERNE PRIVIND DIFERENȚELE DE PREȚ".

DECONTĂRI INTERNE PRIVIND PRODUCȚIA OBȚINUTĂ

Vezi CONTUL 902 „DECONTĂRI INTERNE PRIVIND PRODUCȚIA OBȚINUTĂ".

DECONTĂRI ÎN CADRUL GRUPULUI

Vezi CONTUL 451 „DECONTĂRI ÎN CADRUL GRUPULUI".

DECONTĂRI ÎNTRE SUBUNITĂȚI

Vezi CONTUL 482 „DECONTĂRI ÎNTRE SUBUNITĂȚI".

DECONTĂRI ÎNTRE UNITATE ȘI SUBUNITĂȚI

Vezi CONTUL 481 „DECONTĂRI ÎNTRE UNITATE ȘI SUBUNITĂȚI".

DEDUCERE

engl. Deduction
fr. Déduction

Sumă de bani care este sau care poate fi dedusă, de exemplu deducerea unei taxe.

DEDUCERE A REPORTULUI DEFICITAR

engl. Tax loss carry-forward
fr. Déduction du report déficitaire

Dreptul acordat în unele țări plătitorilor de impozit de a compensa deficiturile comerciale cu profiturile impozabile din perioadele următoare.

DEDUCERE DE IMPOZITE

Vezi REDUCERE FISCALĂ.

DEDUCEREA RETROACTIVĂ A UNUI DEFICIT

engl. Tax loss carry-back
fr. Déduction rétroactive d'un déficit

Dreptul acordat în unele țări plătitorilor de impozit de a compensa deficiturile comerciale cu profiturile impozabile din perioadele anterioare.

DEDUCERI DIN VÎNZĂRI

engl. Sales deductions
fr. Réduction sur ventes

Suma deducerilor, rabaturilor etc. permise la suma totală a vînzărilor unei firme.

Scanned with OKEN Scanner

DEFICIT
engl. Deficit
fr. Déficit
Dezechilibru financiar care constă din depășirea încasărilor (veniturilor) de către cheltuielile (plățile) efectuate de agenții economici.

DELEGARE
engl. Delegation
fr. Delegation
1. Atribuirea temporară de către un cadru de conducere a uneia dintre sarcinile sale de serviciu unui subordonat, însoțit și de competență și responsabilitate corespunzătoare;
2. Împuternicire scrisă dată unei persoane fizice, de către o altă persoană fizică sau juridică, pentru a soluționa unele probleme economice, sociale, financiare etc., în interesul persoanei care a dat împuternicirea.

DEPOZIT
engl. Warehouse
fr. Entrepôt
Clădire special construită, cu dotări specifice și amenajări corespunzătoare pentru păstrarea și conservarea resurselor materiale.

DEPOZIT RAMBURSABIL
engl. Returnable deposit
fr. Consigne
Sumă depozitată ca garanție pentru utilizarea unui articol, de exemplu un container, la înapoierea articolului fiind rambursată.

DEPOZITE CREDITOARE
engl. Deposits
fr. Creanciers
În bilanțul unei bănci reprezintă depozitele constituite de alte bănci și de clienți. Depozitele creditoare se pot clasifica pe categorii (la vedere, la termen și pe scadențe).

DEPRECIERE
engl. Depreciation
fr. Dépréciation
Pierderea gradată de valoare a activelor fixe, cum ar fi clădirile, utilajele etc., datorită exploatării, degradării sau uzurii morale.

DESFACERE
Activitatea de livrare, transmitere către beneficiari a bunurilor de către deținătorul lor (furnizor, angrosist).

DETAILIST
engl. Retailer
fr. Détaillant
Comerciant care vinde direct către consumatori.

DEVALORIZARE
engl. Devaluation
fr. Dévaluation
Reducerea oficială a valorii unei monede naționale față de etalonul în care este exprimată; se folosește numai în condițiile cursurilor de schimb fixe, însemnînd reducerea parității. Această măsură este luată atunci cînd balanța de plăți este deficitară o perioadă îndelungată, de regulă datorită unei inflații ridicate la nivel național. În condițiile cursurilor de schimb flotante, noțiunea de devalorizare este înlocuită, în sens restrîns, cu cea de depreciere valutară, adică diminuare a valorii monedei pe piețele de schimb în funcție de cerere și ofertă.

DEVER
Vezi CIFRĂ DE AFACERI.

DEVIZ
engl. Estimate
fr. Devis
Parte din documentația tehnico - economică care cuprinde evaluarea lucrărilor de construcții - montaj, pe bază de ante măsurători.

Scanned with OKEN Scanner

DEVIZE
Vezi VALUTĂ.

DEVIZE CONVERTIBILE
Vezi MONEDĂ CONVERTIBILĂ.

DEVIZE NECONVERTIBILE
engl. Foreign unconvertible currency
fr. Devise inconvertible
Devize care nu poate fi schimbate cu alte monede străine decît în anumite condiții.

DIFERENȚĂ DE INVENTAR
engl. Stock difference; inventory difference
fr. Différence d'inventaire
Diferența dintre stocurile determinate în mod fizic și înregistrările contabile ale acestor stocuri.

DIFERENȚE DE CONVERSIE - ACTIV
Vezi CONTUL 476 „DIFERENȚE DE CONVERSIE - ACTIV".

DIFERENȚE DE CONVERSIE - PASIV
Vezi CONTUL 477 „DIFERENȚE DE CONVERSIE - PASIV".

DIFERENȚE DE PREȚ LA AMBALAJE
Vezi CONTUL 388 „DIFERENȚE DE PREȚ LA AMBALAJE".

DIFERENȚE DE PREȚ LA ANIMALE ȘI PĂSĂRI
Vezi CONTUL 368 „DIFERENȚE DE PREȚ LA ANIMALE ȘI PĂSĂRI".

DIFERENȚE DE PREȚ LA MATERII PRIME ȘI MATERIALE
Vezi CONTUL 308 „DIFERENȚE DE PREȚ LA MATERII PRIME ȘI MATERIALE".

DIFERENȚE DE PREȚ LA MĂRFURI
Vezi CONTUL 378 „DIFERENȚE DE PREȚ LA MĂRFURI".

DIFERENȚE DE PREȚ LA OBIECTE DE INVENTAR
Vezi CONTUL 328 „DIFERENȚE DE PREȚ LA OBIECTE DE INVENTAR".

DIFERENȚE DE PREȚ LA PRODUSE
Vezi CONTUL 348 „DIFERENȚE DE PREȚ LA PRODUSE".

DIFERENȚE DE VALOARE ÎNTRE INTRĂRILE ȘI IEȘIRILE DIN STOC
engl. Stock price discrepancies
fr. Écarts de valeur sur entrées et sorties de stock
Diferențele care apar ca rezultat al utilizării a diferite baze de evaluare pentru stocurile intrate și respectiv ieșite.

DIFERENȚE DIN REEVALUARE
engl. Revaluation reserve or surplus
fr. Écart de réévaluation
Vezi CONTUL 105 „DIFERENȚE DIN REEVALUARE". Vezi și REZERVĂ DE REEVALUARE.

DILUARE
engl. Dilution
fr. Dilution
Rezultatul unei majorări de capital. Se prezintă sub formă de diluare a capitalului social, adică a drepturilor sociale și patrimoniale ale unei acțiuni, și de diluare a beneficiului pe acțiune, dacă beneficiul global rămîne neschimbat.

DISCIPLINĂ DE CREDITE
engl. Credits discipline
fr. Discipline des credits
Respectarea tuturor normelor bancare cu privire

Scanned with OKEN Scanner

la acordarea, folosirea, garantarea și rambursarea creditelor la scadență. Presupune utilizarea creditelor bancare numai în scopuri pentru care au fost acordate, garantarea lor cu valori materiale sau cu veniturile care urmează să se realizeze în perioadele viitoare, rambursarea creditelor la scadență, preîntîmpinarea existenței creditelor negarantate și restante și prezentarea cu promptitudine de către unitățile economice a documentelor solicitate de bancă. Reflectă nivelul calității activității agenților economici. Pentru întărirea disciplinei de credite, băncile trebuie să-și exercite în mod riguros controlul cu prilejul realizării operațiunilor de creditare, de decontare și de casă. Încălcarea disciplinei de credite dă dreptul băncii să instituie controlul prealabil asupra plăților agentului economic și chiar sistarea temporară a creditării.

DISPONIBIL LA BANCĂ
engl. Available in bank
fr. Disponible en banque
Sume aparținînd societăților comerciale, regiilor autonome etc., care se află în cont la bancă, fără destinație de moment, ținute la dispoziția acestora pentru acoperirea cheltuielilor legate de activitatea și afacerile pe care acestea le întreprind.

DISPONIBILITĂȚI
engl. Available funds; funds available for payment
fr. Disponibilités
Totalul resurselor de lichidități disponibile pentru a efectua plăți imediate.

DISPONIBILITĂȚI ÎN NUMERAR
Vezi NUMERAR ÎN CASĂ.

DISPONIBILITĂȚI ÎN VALUTĂ
engl. Available funds in currency
fr. Disponibilités en devises
Mijloace bănești provenite din exporturile de mărfuri și prestările de servicii care se află în conturi la băncile străine.

DISTRIBUȚIE OCULTĂ
engl. Hidden distribution
fr. Distribution occulte
Beneficiu acordat de către o firmă în mod direct sau indirect unuia sau mai multor acționari și neanunțat ca dividend.

DIVIDEND
engl. Dividend
fr. Dividende
Parte a profitului net al unei societăți comerciale pe acțiuni, care revine unei acțiuni, unei părți de fondator sau unei părți industriale. Dividendul definitiv este o sumă plătită după încheierea bilanțului, cînd între acționari se repartizează întregul profit rămas după ce s-a dedus partea afectată acumulării. Plata dividendului se face imediat sau la o dată fixată de adunarea generală sau consiliul de administrație prin prezentarea cuponului atașat acțiunii și se prescrie, în dreptul român, în trei ani. Dividendul poate fi în numerar, în titluri și în natură.

DIVIDEND ACUMULAT
engl. Accumulated dividend; accumulative dividend
fr. Dividende accumulé
Dividend care a rămas neplătit de la data cînd era scadent și care a produs acumulare într-o perioadă de timp.

DIVIDEND CUMULATIV
engl. Cumulative dividend; cumulative preferred dividend
fr. Dividende cumulatif
Dividend plătibil pentru acțiuni privilegiate cumulative, care dacă nu este plătit anual, se acumulează de la an la an; acumularea trebuie plătită înaintea oricăror dividende ordinare.

DIVIDEND FICTIV
engl. Fictitious dividend
fr. Dividende fictif

Scanned with OKEN Scanner

Sumă distribuită acționarilor unei societăți economice drept dividend, fără ca acesta să corespundă unui profit real.

DIVIDEND FINAL; COMPLETARE DE DIVIDEND
engl. Final dividend
fr. Complément de dividende
Dividendul vărsat la încheierea exercițiului financiar de către o societate care a distribuit dividende interimare.

DIVIDEND INTERIMAR
Vezi DIVIDEND PROVIZORIU.

DIVIDEND PREVĂZUT
engl. Forecast dividend
fr. Dividende prévisionnel
Dividendul pe care firma se așteaptă să-l plătească la sfîrșitul exercițiului financiar curent.

DIVIDEND PROVIZORIU; DIVIDEND INTERIMAR
engl. Interim dividend
fr. Dividende intérimaire; acompte sur dividende proposé
Dividend plătit înainte de încheierea bilanțului societății, și care poate fi considerabil mai mic decît dividendul final. Dividendul interimar este calculat în funcție de rezultatul curent care apare în contul de profit și pierdere. La încheierea exercițiului este vărsat un dividend final, în funcție de diversele dividende interimare deja vărsate, pentru a adapta repartizarea rezultatelor finale.

DIVIDEND REAL
engl. Real dividend
fr. Dividende reel
Sumă distribuită acționarilor ca parte din profitul real al societății. Este partea din profitul net al societăților comerciale pe acțiuni, care se calculează și revine pentru fiecare acțiune. Se repartizează acționarilor și se prevede în cuponul de dividend (înscris ce consemnează dreptul la dividend care revine posesorului unei acțiuni).

DIVIDEND STATUTAR
engl. Statutory dividend
fr. Dividende statutaire
Acea parte a profiturilor disponibile ale unei firme care, prin statut, este distribuit membrilor înainte de oricare altă atribuire. Nu este valabil în toate țările.

DIVIDEND VARIABIL
engl. Variable dividend
fr. Dividende variable
Mărime care variază direct, în funcție de modificarea masei profitului.

DIVIDENDE DE PLATĂ
Vezi CONTUL 457 „DIVIDENDE DE PLATĂ".

DIVIDENDE ÎN BANI LICHIZI
engl. Cash dividend
fr. Dividende en espèces; dividende en argent
Plată în bani lichizi către acționarii unei firme, distribuită din acumulări sau din cîștigurile curente, și impozabilă ca venit.

DIVIDENDE PRESCRISE
engl. Prescribed dividends
fr. Dividendes prescrits
Dividende care nu sînt solicitate de persoana în drept în limitele de timp legale.

DIVIZIUNE CONTABILĂ
Vezi UNITATE CONTABILĂ.

DOBÎNDĂ BANCARĂ
engl. Bank interest
fr. Charges d'intérêts
Dobînda acordată pentru fondurile depozitate la o bancă, sau dobînda preluată de bancă pentru un împrumut pe care îl acordă.

Scanned with OKEN Scanner

DOBÎNDĂ BRUTĂ
engl. Gross interest
fr. Interêt brut
Dobîndă calculată înaintea deducerii unui impozit la sursă.

DOBÎNDĂ COMPUSĂ
engl. Compound interest
fr. Intérêt composé
Dobîndă plătibilă nu numai capitalului original ci și sumelor acumulate din dobîndă. Se formează adunînd dobînda simplă pentru capital la sfîrșitul unei perioade de dobîndă (trimestru sau semestru), dobînda pentru perioada următoare fiind calculată pe baza sumei globale care rezultă.

DOBÎNDĂ ÎN PERIOADA DE CONSTRUCȚIE; DPC
engl. Interest in construction period
fr. Interet dans la periode de construction
Dobînda plătită la datoria pe termen lung sau scurt acumulată pentru finanțarea lucrărilor de investiții (de exemplu, construcția fabricii, achiziționarea echipamentelor) pe parcursul unui an fiscal. DPC este frecvent capitalizată (sau inclusă în costul proiectului) pînă cînd obiectivul este pus în funcțiune. DPC va trebui inclus în costul proiectului pentru a stabili necesitățile de finanțare.

DOBÎNDĂ NEGATIVĂ
engl. Negative interest; interest charge
fr. Interêt negatif
Dobîndă debitată dintr-un cont. Poate desemna și comisionul trimestrial prelevat asupra depozitelor străine exprimate în moneda locală.

DOBÎNDĂ SIMPLĂ
engl. Ordinary interest; simple interest
fr. Intérêt simple
Dobîndă calculată numai pentru suma creditului, nu și pentru dobînda acumulată.

DOBÎNZI
Vezi CONTUL 518 „DOBÎNZI".

DOBÎNZI AFERENTE ÎMPRUMUTURILOR ȘI DATORIILOR ASIMILATE
Vezi CONTUL 168 „DOBÎNZI AFERENTE ÎMPRUMUTURILOR ȘI DATORIILOR ASIMILATE".

DOBÎNZI DEBITOARE
engl. Interest paid
fr. Interêts debiteurs
Dobînzi plătite pentru o datorie.

DOBÎNZI PASIVE
fr. Interêts passifs
Dobînzi care grevează posturi din pasivul bilanțului.

DOCUMENT JUSTIFICATIV
Înscris care stă la baza înregistrărilor în contabilitate. Orice operațiune patrimonială se consemnează în momentul efectuării ei într-un document justificativ, acesta angajînd răspunderea persoanei sau persoanelor care l-au întocmit, vizat și aprobat, sau înregistrat în contabilitate, după caz.

DOCUMENTE CONTABILE ANUALE
engl. Annual accounts
fr. Documents comptables annuels; comptes annuels
Set complet de documente contabile cerute prin lege a fi prezentate de către toate firmele și celelalte organizații administrative, și care arată rezultatele tranzacțiilor și ale altor operațiuni în timpul exercițiului financiar, de regulă un an, și situația firmei la sfîrșitul acestei perioade.

Scanned with OKEN Scanner

DOCUMENTE CONTABILE ANUALE CONSOLIDATE
engl. Consolidated accounts; consolidated financial statements
fr. Documents comptables annuels consolidés
Rapoarte care trebuie întocmite de către un holding, ilustrînd rezultatele comerciale și situația financiară a tuturor membrilor grupului de firme într-o formă unitară. De regulă, acestea cuprind bilanțul, darea de seamă privind contul de profit și pierderi și notele explicative la acestea.

DOCUMENTE CONTRA ACCEPTARE
engl. Documents against acceptance
fr. Documents contre acceptation
Acord prin care cumpărătorul primește documentele pentru bunuri numai la acceptarea unei cambii la termen.

DOCUMENTE CONTRA PLATĂ
engl. Documents against payment; cash against documents
fr. Documents contre paiement
Acord prin care un cumpărător primește documentele pentru bunuri la plata unei cambii la vedere.

DONATOR
engl. Donor
fr. Donateur
Persoană care donează bani, bunuri sau proprietăți altei persoane.

DREPT DE CREANȚĂ
fr. Droit de creance
Dreptul unei persoane (creditor), de a cere altei persoane (debitor) să-și îndeplinească o obligație de a da sau a nu da, de a face sau a nu face ceva, reprezentînd o creanță activă pentru creditor și una pasivă pentru debitor.

DREPT DE PROPRIETATE ASUPRA MĂRCILOR ÎNREGISTRATE
engl. Trademark right
fr. Droit de propriété de marques
Dreptul legal atașat unei mărci sau unei denumiri înregistrate.

DREPT DE SEMNĂTURĂ
engl. Authority to sign
fr. Droit de signature
Dreptul de a semna documente în numele altei persoane.

DREPTURI DE PERSONAL NERIDICATE
Vezi CONTUL 426 „DREPTURI DE PERSONAL NERIDICATE".

DUBLĂ IMPUNERE
engl. Double taxation
fr. Double imposition
Desemnează, în anumite scopuri economice sau sociale, afectarea prin impozit de două sau mai multe ori a aceluiași obiect impozabil și pentru aceeași perioadă de timp.
Dubla impunere internațională poate apărea în cazul realizării de către rezidenții unui stat a unor venituri pe teritoriul altor state. Deci, în cadrul unui stat, impunerea aceluiași venit sau aceleiași averi la mai multe impozite reprezintă o dublă impunere economică. În relațiile dintre state interesează nu dubla impunere economică, ci dubla impunere juridică.
Dubla impunere poate apărea numai în cazul impozitelor directe, respectiv al impozitelor pe venit și al celor pe avere.
Apariția dublei impuneri trebuie privită în strînsă legătură cu particularitățile politicii fiscale și ale sistemelor de impozite întîlnite într-o țară sau alta. De asemenea, pot conduce la apariția dublei impuneri și interesele unor state de a utiliza impozitele pentru stimularea activităților producătoare de venituri impozabile sau, dimpotrivă, pentru frînarea acestora.

Scanned with OKEN Scanner

DUPLICAT

engl. Duplicate

Al doilea exemplar al unui înscris obținut prin transcopiere, care se referă la operații cu caracter economic sau financiar. În afară de cazul cînd nu se stabilește altfel, duplicatul poate avea aceleași funcții și aceleași efecte juridice cu originalul, deoarece ambele exemplare poartă semnăturile aceloraşi persoane.

Totuși, din precauție, pentru a preveni folosirea separată, de două ori, a înscrisului, îndeosebi cînd înscrisul se emite de către bănci pentru confirmarea primirii sau transmiterii unor sume de bani, duplicatele au o circulație bine determinată. Au circulație și funcții limitate și alte duplicate cum sînt cele ale conosamentelor, warantelor, scrisorilor de trăsură etc. De aceea este obligatoriu ca pe al doilea, al treilea sau în numărul mai mare de exemplare să se menționeze în mod vizibil cuvîntul „duplicat", „triplicat" sau numărul exemplarelor emise cînd se consideră necesar, cu precizarea locului unde se află originalul. Duplicatele (triplicatele etc.) se deosebesc de copii prin aceea că, de regulă, acestea din urmă nu sînt semnate de aceleași persoane care au semnat originalul, ci pot fi semnate de alte persoane, cu mențiunea „pentru conformitate cu originalul". În contabilitate, folosirea duplicatelor ca suport pentru înregistrări este indicată numai în cazurile reglementate de circuitul intern al documentelor sau cînd ele sînt precizate în relațiile cu băncile sau cu partenerii de afaceri.

DURATĂ ECONOMICĂ DE UTILIZARE

engl. Economic working life

fr. Durée économique d'utilisation

Durata estimată sau reală de viață a unui activ industrial, luînd în calcul condițiile economice în care operează.

DURATĂ TEHNICĂ DE UTILIZARE

engl. Technical working life

fr. Durée technique d'utilisation

Durata de funcționare estimată sau reală a unui activ sau a unei componente dintr-un echipament, în condițiile tehnice în care funcționează.

Scanned with OKEN Scanner

E

ECART AL COSTURILOR PE CENTRE
engl. Cost centre variance; cost center variance
fr. Écart sur frais de sections
Diferența dintre costurile reale și cele estimate pentru fiecare centru de cheltuieli (departament sau diviziune a unei întreprinderi avînd un anumit specific).

ECARTUL COSTULUI DIRECT
engl. Direct cost variance
fr. Écart de coût direct
Diferența dintre costurile directe prevăzute pentru un produs și cele reale.

ECONOMII REZULTATE DIN VOLUMUL PRODUCȚIEI
engl. Economies of scale
fr. Économie d'échelle
Reducerea costurilor unitare și creșterea profitului atunci cînd bunurile sînt produse în cantități mari.

ECONOMIST
engl. Economist
fr. Economiste
Specialist în științele economice, în studierea și analizarea fenomenelor și proceselor economice, în găsirea regulilor de funcționare a economiei, în fundamentarea și explicarea căilor de asigurare a raționalității și eficienței activității economice, în organizarea și conducerea proceselor economice.

EFECTE DE PLĂTIT
engl. Notes payable
fr. Effets à payer
Vezi CONTUL 403 „EFECTE DE PLĂTIT".

EFECTE DE PLĂTIT PENTRU IMOBILIZĂRI
Vezi CONTUL 405 „EFECTE DE PLĂTIT PENTRU IMOBILIZĂRI".

EFECTE DE PRIMIT
engl. Notes receivable
fr. Effets à recevoir
Vezi CONTUL 413 „EFECTE DE PRIMIT".

EFECTE SCONTATE NEAJUNSE LA SCADENȚĂ
Vezi CONTUL 8037 „EFECTE SCONTATE NEAJUNSE LA SCADENȚĂ".

Scanned with OKEN Scanner

EFECTUL DE PÎRGHIE
engl. Leverage; gearing
fr. Effet de levier
Efectul îndatorării unei întreprinderi asupra rentabilității fondurilor proprii, pe care, dacă fondurile împrumutate aduc un venit mai mare decît dobînda datorată, o poate îmbunătăți.

EFICIENȚĂ; RANDAMENT; PRODUCTIVITATE
engl. Efficiency
fr. Rendement
Indicator economic care exprimă efectul util al unui factor al procesului de producție, într-o unitate de timp sau pe o unitate de suprafață. În practică, se întîlnește ca randament al mașinilor, utilajelor, instalațiilor, pămîntului etc., iar în ceea ce privește forța de muncă se utilizează noțiunea de productivitate a muncii.

EFICIENȚĂ A COSTULUI
engl. Cost efficiency
Relație între calitate și preț. O ofertă este considerată mai eficientă din punct de vedere al costului decît alta atunci cînd, pentru aceeași calitate a serviciilor oferite, prețurile cotate sînt mai mici.

ELASTICITATE A IMPOZITULUI
engl. Tax elasticity
fr. Elasticite d'impôt
Noțiune economico - financiară care presupune că acesta poate fi adaptat în permanență la necesitățile de venituri ale statului. Astfel, dacă se înregistrează o creștere a cheltuielilor bugetare, este necesar ca impozitul să poată fi majorat corespunzător, și invers. Din practica fiscală rezultă că, de regulă, elasticitatea impozitului acționează mai ales în sensul majorării acestora.

ELASTICITATEA CERERII ȘI A OFERTEI
engl. Elasticity of supply and demand
fr. Élasticité de l'offre de la demande
Gradul în care oferta și cererea pentru o marfă sînt sensibile la schimbarea de preț.

ELEMENTE ALE IMPOZITULUI
engl. Tax elements
fr. Les elements d'impôt
Aceste elemente sînt:
- subiectul (plătitorul) care este persoana fizică sau juridică obligată prin lege la plata acestuia. Exemple: subiect al impozitului la impozitul pe salariu este salariatul, la impozitul pe profit este agentul economic, la impozitul pe succesiuni este moștenitorul etc.;
- suportatorul (destinatarul) impozitului este persoana care suportă efectiv impozitul;
- obiectul impunerii îl reprezintă materia supusă impunerii;
- sursa impozitului arată din care anume se plătește impozitul: din venit sau din avere. În cazul impozitelor pe venit, obiectul impunerii coincide în toate cazurile cu sursa. În schimb, la impozitele pe avere, nu întotdeauna există o asemenea coincidență, deoarece de regulă impozitul se plătește din venitul realizat de pe urma averii respective și numai arareori acesta diminuează averea propriu-zisă.

EMISIUNE CONTRA NUMERAR
engl. Issue for cash; issue against specie
fr. Émission contre espèces
Aport de capital în numerar la formarea unei firme sau la majorarea capitalului acesteia.

EMISIUNE DE ACȚIUNI GRATUITE
engl. Bonus issue; scrip issue
fr. Émission d'actions gratuites; distribution d'actions gratuites
O emisiune de acțiuni gratuite către acționarii existenți, acțiunile fiind create prin capitalizarea rezervelor companiei.

EPUIZARE A STOCURILOR
engl. Stockoutage; stockout
fr. Rupture de stock

Scanned with OKEN Scanner

Situația în care stocul dintr-un articol este epuizat.

EROARE
engl. Error
fr. Erreur
În sens general, poate desemna o greșeală de calcul sau o sumă care nu corespunde realității indicată într-o factură, într-un extras de cont, în alt document comercial, sau într-un registru contabil.

ERORILE ȘI OMISIUNILE SÎNT EXCEPTATE
engl. Errors and Omissions are Excepted; E&OE
fr. Sauf Erreur ou Omission; SE&O
Mențiune tipărită de regulă în partea de jos a facturilor sau a extraselor de cont pentru a atenționa clientul că orice erori sau omisiuni pot fi corectate ulterior.

ESTIMAȚIE
engl. Estimation
fr. Estimation
Metodă a statisticii matematice folosită și în contabilitate pentru estimarea costurilor probabile care vor apare în viitor.

ETALON CANTITATIV
engl. Quantitative standard
fr. Etalon quantitatif
Unitatea de măsură a mijloacelor de producție specifică proprietăților fizice ale acestora (m, m², t, l etc.)

EVALUARE
engl. Appraisal; valuation
fr. Estimation; évaluation
Operațiune de cuantificare, de măsurare în expresie valorică, a resurselor materiale, a bunurilor create, a cheltuielilor de muncă înmagazinate în produse sau în servicii prestate și a altor activități economice. Necesitatea evaluării în formă bănească derivă nemijlocit din folosirea categoriilor economice generate de acțiunea legii valorii. Evaluarea constituie un procedeu de generalizare și exprimare sintetică a fenomenelor economice. Evaluarea materiei impozabile se poate realiza prin două metode, respectiv: metoda evaluării indirecte, bazată pe prezumție și metoda evaluării directe, bazată pe probe.

EVALUARE A PATRIMONIULUI
engl. Patrimony appraisal
fr. Estimation du patrimoine
În faza de tranziție de la economia de stat centralizată la economia de piață, a cărei dominantă o constituie proprietatea privată, are loc acțiunea de mare anvergură a privatizării societăților cu capital integral de stat, situație în care evaluarea activului patrimonial depășește cadrul strict normativ, acesta devenind o marfă de natură complexă, al cărei preț este supus negocierii pe baza regulilor pieței. Stabilirea unui preț corect este un lucru esențial atît pentru vînzător cît și pentru cumpărător, motiv pentru care evaluarea activului devine o problemă de expertiză, bazată pe cunoștințe și calcule de ordin tehnic, tehnologic și economic, asociate cu informații asupra tendințelor pieței.

EVALUARE A SOCIETĂȚII COMERCIALE
engl. Society appraisal
fr. Estimation de la societe
Lucrare complexă care are drept obiectiv stabilirea valorii de piață a acesteia, în vederea vînzării. Rezultatele evaluării societății comerciale vor fi prezentate într-un raport de evaluare întocmit conform normelor metodologice pentru vînzarea acțiunilor societăților comerciale care se privatizează înainte de organizarea FPP și FPS.

EVALUARE ADMINISTRATIVĂ
engl. Administrative appraisal
fr. Estimation administrative

Scanned with OKEN Scanner

Variantă a metodei evaluării materiei impozabile, a metodei evaluării indirecte, care are caracteristic faptul că organele fiscale stabilesc valoarea materiei impozabile pe baza elementelor (datelor) pe care le au la dispoziție. În măsura în care subiectul impozitului nu este de acord cu mărimea obiectului impozabil astfel stabilită, el are dreptul să o conteste prezentînd argumentele de rigoare.

EVALUARE DIRECTĂ

engl. Direct appraisal

fr. Estimation directe

Metodă de stabilire a obiectului impozabil care se bazează pe probe; evaluarea se face pe baza declarației unei terțe persoane sau pe baza declarației plătitorului de impozit.

EVALUARE ÎN VAMĂ

engl. Appraisal in customs

fr. Estimation dans la douane

Operațiune prin care se stabilește valoarea mărfurilor care se importă și asupra căreia se aplică taxe vamale. Evaluarea în vamă pentru mărfurile importate se determină, pe baza prețului de pe piața internațională sau după alte procedee prevăzute de legislația vamală.

EVALUARE PE BAZA DECLARAȚIEI PLĂTITORULUI

engl. Appraisal on payer's declaration

fr. Estimation conformement a la declaration du payant

Variantă a metodei evaluării materiei impozabile, anume a metodei evaluării directe, care se realizează cu participarea directă a subiectului impozitului. Plătitorul este obligat să țină o evidență privind veniturile și cheltuielile ocazionate de activitatea pe care o desfășoară, să încheie un bilanț fiscal, să întocmească și să înainteze organelor fiscale o declarație din care să rezulte veniturile pe care le realizează, respectiv averea pe care o posedă. Pe baza acestei declarații organele fiscale procedează la stabilirea mărimii materiei impozabile.

EVALUARE PE BAZA UNEI TERȚE PERSOANE

engl. Appraisal on third party person

Variantă a metodei evaluării materiei impozabile, anume a metodei evaluării directe, care constă în faptul că mărimea obiectului impozabil se stabilește pe baza declarației scrise pe care o terță persoană, care cunoaște această mărime, este obligată prin lege să o depună la organele fiscale.

EVALUARE PE BAZA VENITURILOR

engl. Earnings basis

fr. Base de revenus

Metoda de evaluare a unei firme prin calculul profiturilor sale viitoare, spre deosebire de evaluarea realizată prin calcularea activelor sale.

EVALUAREA BAZEI DE IMPOZITARE

engl. Estimated assessment

fr. Évaluation des bases imposables

Estimare a bazei de impozitare realizată de autoritățile fiscale atunci cînd sînt raportate date incomplete, cînd nu există declarații fiscale sau cînd înregistrările contabile nu permit calcularea corectă a sumei impozabile.

EVALUAREA RISCURILOR DE CREDIT

engl. Credit status investigation

fr. Évaluation de risques de crédit; contrôle de risques

Investigație critică realizată cu scopul de a evalua oportunitatea acordării sau prelungirii unui credit.

EVAZIONIST

Este persoana fizică / juridică în sarcina căreia culpa de evaziune fiscală a fost dovedită în mod indubitabil cu mijloacele și procedura prevăzute de lege.

Scanned with OKEN Scanner

EVAZIUNE FISCALĂ

engl. Tax evasion

fr. Évasion fiscale

Act ilegal comis de contribuabili pentru a se sustrage de la plata impozitelor datorate bugetului public. Evaziunea fiscală este calificată ca fraudă (avînd caracter infracțional) cînd se comite cu încălcarea prevederilor legale (declarație de impunere falsă, evidența contabilă neconformă cu realitatea, acte justificative false sau contrafăcute etc.).

Evaziunea poate avea și un caracter nefraudulos cînd sustragerea din materia impozabilă are loc prin aplicarea greșită a legii în scopul diminuării obligației fiscale (aplicarea unei cote de impozit greșite etc.).

EVAZIUNE VALUTARĂ

engl. Currency evasion

fr. Evasion des devises

Practicarea de către importatori și exportatori a diferitelor mijloace frauduloase pentru a se sustrage de la plata sumelor în valută cuvenite statului. Sînt considerate ca făcînd parte din evaziunea valutară următoarele cazuri: falsificarea declarațiilor de import - export în care se arată că mărfurile ar fi de o calitate inferioară și deci și prețurile care s-ar obține ar fi mai mici și, ca atare, plata în valută datorată statului ar trebui să fie mai mică; unele transferuri de devize în și din alte țări fără să se asigure respectarea dispozițiilor legale ale țării unde se fac operațiunile de import - export etc.

EVENIMENT POSTERIOR ÎNCHIDERII BILANȚULUI

engl. Post balance sheet event; subsequent event

fr. Événement postérieur à la clôture

Eveniment care are loc între data închiderii bilanțului și data publicării sale.

EVITARE A DUBLEI IMPUNERI INTERNAȚIONALE

engl. International double tax avoidance

Practică fiscală internațională care presupune aplicarea mai multor metode sau procedee tehnice, cum ar fi:

- scutirea (exonerarea) totală. Conform acestui procedeu, venitul realizat de rezidentul unei țări în cealaltă țară contractantă, în care însă acesta a fost impus, se deduce în întregime din venitul total impozabil al acestuia în țara de reședință, adică venitul realizat în străinătate de rezidentul unui anumit stat și care a fost supus impunerii acolo, nu se mai include în venitul impozabil în țara de reședință;
- scutirea (exonerarea) progresivă. Conform acestui procedeu, venitul obținut de rezidentul unui stat în străinătate se adaugă la veniturile realizate de acesta în țara de reședință, urmînd apoi ca la venitul total astfel rezultat să se stabilească cota progresivă aferentă. Pentru calcularea impozitului, această cotă se va aplica numai asupra venitului obținut în țara de reședință. Prin urmare, însumarea venitului realizat în străinătate cu cel obținut în țara de reședință are drept scop stabilirea cotei progresive cu care va fi impus venitul intern;
- „creditarea" (imputarea) obișnuită. Constă în aceea că impozitul plătit statului străin pentru venitul realizat pe teritoriul acestuia, de rezidentul unui alt stat, se deduce direct din impozitul datorat în țara de reședință, însă numai pînă la limita impozitului intern care revine la un venit egal cu venitul obținut în străinătate;
- „creditarea" (imputarea) integrală. Impozitul plătit în străinătate, pentru veniturile realizate acolo, se deduce integral din impozitele datorate în țara de reședință, inclusiv în situațiile în care impozitul plătit în străinătate este mai mare decît impozitul intern aferent aceluiași venit.

EXCEDENT

engl. Excess; surplus

fr. Excédent

În sens general, reprezintă surplusul de venituri

Scanned with OKEN Scanner

comparativ cu cheltuielile, sau surplusul de încasări în raport cu plățile.

EXCES DE CAPITAL; SUPRACAPITALIZARE
engl. Overcapitalisation
fr. Excès de capital; surcapitalisation
Situația în care capitalul unei firme este prea mare în raport cu activitatea sa curentă sau cea planificată.

EXECUTARE SILITĂ
engl. Execution debt enforcement
fr. Poursuite par voie de saisie
Forma obișnuită de urmărire pentru datorii.

EXERCIȚIU FINANCIAR; AN FINANCIAR
engl. Accounting period; accounting year; financial year; fiscal period
fr. Exercice comptable; exercice
Perioadă fixă de timp, de regulă un an, la sfîrșitul căreia se închid conturile, se întocmește balanța și se stabilește profitul sau pierderea. Exercițiul financiar începe la 1 ianuarie și se încheie la 31 decembrie, cu excepția primului an de activitate cînd acesta începe la data înființării, respectiv înmatriculării, potrivit legii, a unității patrimoniale.

EXIGIBIL
engl. Due
fr. Exigible
În relațiile economice, prin obligații exigibile se înțeleg sumele de bani a căror executare poate fi cerută de creditor de îndată (de exemplu, spunem că impozitele sînt exigibile, întrucît pot fi pretinse imediat de către organele financiare, atît de la persoanele fizice, cît și de la cele juridice).

EXIGIBILITATE
fr. Exigibilite
Calitatea unei creanțe sau a unei obligații de a fi exigibilă, adică, care poate fi pretinsă, căreia i se poate cere de îndată executarea, la nevoie chiar silită. Obligația este exigibilă din momentul nașterii raportului juridic. Dreptul organului fiscal de a pretinde, la o anumită dată, plata taxei datorate bugetului de stat are o mare importanță practică. Pe baza ei se stabililește data plății taxei rezultate din decontul prezentat organelor fiscale, cuprinzînd operațiile impozabile realizate într-o anumită perioadă.

EXPERT CONTABIL
Vezi CENZOR.

EXPERTIZĂ CONTABILĂ
engl. Accountant survey; audit
fr. Expertise comptable
Activitate depusă de un personal autorizat de lege pentru reconstituirea realității unor operații de natură economică sau / și financiară, pe baza cercetării documentelor, datelor și informațiilor furnizate de contabilitate. Expertiza contabilă se efectuează de regulă în caz de litigiu între agenții economici, litigiu izvorît din relații de afaceri sau din alte cauze aflate în judecata instanțelor de justiție, și care se referă la prejudicierea patrimoniului de către personalul aflat în serviciul agenților economici sau în relațiile agenților economici cu organele de impunere fiscală. Expertizele contabile pot fi cerute de părțile aflate în litigiu, pot fi dispuse de instanțele de arbitraj sau de judecată. Constatările și concluziile expertizei au un caracter consultativ pentru instanțe. Expertizele contabile se efectuează pe baza unor norme proprii, pentru cunoașterea situației patrimoniale și aprecierea bonității agenților economici în cazul soluționării cererilor de credit sau la verificarea pe parcurs a existenței garanției asiguratorii pentru creditele acordate.

EXPLICAȚIE
engl. Narrative
fr. Libellé
Textul adăugat pentru a explica înregistrarea unei tranzacții cuprinsă într-un cont sau jurnal.

Scanned with OKEN Scanner

EXTRAS
engl. Excerpt
fr. Extrait
Înscris care reproduce textual una sau mai multe părți dintr-un act original, fără ca prin folosire extrasul să poată permite alterarea semnificației actului original din care a fost extras.

EXTRAS DE CONT (BANCAR)
engl. Bank statement; statement of account
fr. Extrait de compte; bordereau de situation de compte; relevé de compte bancaire
Înscris bancar care reflectă situația operațiilor efectuate în contul bancar al unui agent economic, denumit titular de cont, în ordine cronologică, cuprinzînd operațiile efectuate de bancă într-o perioadă de timp determinată. Extrase de cont își remit reciproc, periodic, și agenții economici aflați în relații de afaceri sau care își compensează operațiile bănești prin cont curent. La perioadele convenite cu banca sau în contractele de cont curent, soldurile înscrise în extrasele de cont trebuie confirmate de titularii de cont. În bilanțul contabil, agenții economici înscriu în activ posturile care reprezintă disponibilitățile la bănci sau la alți agenți economici, în moneda națională sau în valută, pe baza extraselor de cont confirmate, acestea constituind documentele legale prin care se recunoaște fără rezervă dreptul de proprietate al titularului de cont.

Scanned with OKEN Scanner

F

FACTOR

engl. Factor

Instituție financiară care, contra unui comision, preia creanțele clienților și ține contabilitatea debitorilor întreprinderilor care i-au transferat creanțele lor.

FACTOR DE PRODUCȚIE

engl. Production factors

fr. Facteurs de production

1. Mijloacele (bunuri sau activități) necesare procesului de producție. Acești factori sînt materiali (utilaje, mașini etc.), imateriali (personal, experiență, brevete) și financiari (capitaluri). Modelele macroeconomice rețin doi factori ai funcției de producție de tipul:

$P = f(K, T)$

unde:

P = producția

K = capital

T = munca

Teoriile moderne adaugă la factorii de producție un al treilea element: progresul tehnic (sau mai general cercetarea științifică și educația).

2. Resursă umană sau materială atrasă și folosită efectiv într-o unitate economică în vederea producerii de noi bunuri economice. Factorii de producție formează o unitate, se află în interdependență, acțiunea lor determinînd particularitățile activității economice, și dimensionînd aspectele ei cantitative structurale și calitative.

FACTORING

engl. Factoring

fr. Factoring; affacturage

Tehnică financiară de stingere a unor creanțe pe termen scurt, care se bazează pe principiul operațiunii comerciale. În principiu, firma de factoring (factor) preia creanțele și le plătește furnizorului imediat ce are loc operațiunea de livrare, asumîndu-și riscurile de încasare a acestora sau de obținere a creditului necesar. Furnizorul, pe baza contractului de factoring, transferă societății respective proprietatea deplină asupra creanțelor, specificînd că reprezintă prețul mărfurilor sau serviciilor, precum și acceptul beneficiarilor respectivi. Scopul factoringului este de a asigura simplificarea formalităților financiar - contabile și mărirea vitezei de circulație a mijloacelor bănești; în situațiile în care numărul cumpărătorilor este mare, vînzările se fac în partide mici și termenele de plată sînt mai mari de 30 zile.

Factorul asigură acoperirea creanțelor și ține contabilitatea creditorilor mijlocind plățile contra unui comision. Pentru plata cu anticipație a fac-

Scanned with OKEN Scanner

turilor primite după fiecare tranzacție încheiată mai primește o dobîndă „pro rata temporis" asupra fondurilor avansate. Factorul își asumă riscurile cu privire la insolvabilitatea clienților.

FACTORING DE DATORII
engl. Debt factoring
Cumpărarea datoriilor cu un rabat.

FACTURĂ
engl. Invoice; bill
fr. Facture
Document justificativ în care se înscriu datele amănunțite privind marfa vîndută, cumpărată, bunurile date în custodie sau în păstrare, executarea unor lucrări sau prestarea de servicii (felul mărfii, cantitate, preț etc.).

FACTURĂ CONSULARĂ
engl. Consular invoice
Factură care a fost aprobată prin semnătură sau ștampilare de către consulul țării importatorului, care are un birou în țara exportatorului.

FACTURĂ DE ACHIZIȚIE
engl. Purchase invoice
fr. Facture d'achat
Factura primită de cumpărător de la vînzător.

FACTURĂ PROFORMA
engl. Proforma invoice
fr. Facture pro-forma
Factură emisă înaintea emiterii facturii definitive, servind pentru efectuarea plății în avans sau pentru confirmarea prețurilor. Conține aceleași informații ca și factura definitivă.

FALIMENT; BANCRUTĂ
engl. Bankruptcy
fr. Faillite
1. Reprezintă starea în care se poate afla o persoană juridică (agent economic, stat, alte entități legale), care fiind în situația de a nu-și putea îndeplini obligațiile financiare, este declarată prin hotărîre judecătorească în stare de insolvabilitate. Bunurile existente vor fi administrate de organul stabilit prin hotărîre judecătorească. Bancruta poate fi de mai multe feluri: de stat, frauduloasă și simplă.
2. Procedură de executare silită îndeplinită de instanța publică competentă, din oficiu, la cererea unuia sau mai multor creditori sau a agentului economic care se află în situația de a nu mai putea îndeplini obligațiile de plată. Falimentul comportă prin el însuși o nuanță de degradare socială a debitorului, căruia i se aplică așa-numita notă infamantă a falimentului. Starea de faliment se declară prin sentință, după care, sub supravegherea instanței se procedează la stabilirea situației patrimoniale a falitului în baza inventarului, bilanțului contabil și a registrelor care se depun la instanță în termenul stabilit.
În perioada administrării falimentului, se desfășoară activitatea economică pentru lichidarea activului în condițiile, la termenul și în limitele stabilite de creditori care la rîndul lor au datoria de a depune instanței declarații privind drepturile de creanță revendicate și titlurile din care acestea derivă. Procedura de faliment se consideră închisă după repartizarea sumelor rezultate din lichidarea activului, indiferent dacă acestea acoperă integral ori parțial drepturile de creanță. Repartizarea sumelor se face în cuantumul și proporțiile stabilite de instanță. În țările cu economie dezvoltată se practică preluarea firmelor falimentare de către societăți de investiții și management care le reajustează activitatea pe baza unor concepte manageriale proprii pentru a le adapta condițiilor pieței și a le face apte să genereze din nou profit.

FALIT
engl. Bankrupt
fr. Failli
Agent economic, persoană fizică sau juridică, care devenind incapabil de a-și îndeplini obligațiile de plată asumate în procesul de realizare a obiectului de activitate sau din alte cauze, este

Scanned with OKEN Scanner

declarat în stare de faliment de o instanță publică competentă, fiind pus sub interdicție de a dispune de patrimoniul său care trece în administrarea (gestionarea) celor stabiliți de instanță. Falitul mai este supus și altor rigori de ordin juridic ca urmare a stării de faliment.

FALSIFICARE
engl. Forgery
fr. Falsification
Falsificarea sau modificarea unui document, bancnotă, titlu, cec, cambie etc. cu intenția de a dăuna drepturilor altei persoane. Vezi și CONTRAFACERE.

FĂRĂ NUMERAR
engl. Cashless; by transfer
fr. Sans numeraire
Plățile care nu implică utilizarea numerarului se fac prin instrumentele de plată fără numerar (cambie, bilet la ordin, ordin de plată, cec etc.) sau prin cărți de credit. Plata fără numerar a salariilor se efectuează prin creditarea contului curent personal al angajatului.

FILIALĂ; SOCIETATE AFILIATĂ; SOCIETATE FIICĂ
engl. Subsidiary company; affiliated company
fr. Société dominée; société filiale; société apparentée
Societate al cărei capital este constituit în proporție de peste 50% din capitalul altei societăți, numită societate mamă, cu o anumită independență în afaceri, cu sediul separat și clientelă diferită.
Capitalul social al unei societăți este în mod normal repartizat între mai mulți deținători ale căror părți sînt reprezentate prin acțiuni cărora le este atașat un drept de vot. Societățile pot să achiziționeze acțiuni sau pachete de acțiuni ale altor societăți preluînd participații la acestea. Atunci cînd participația unei societăți A este superioară jumătății capitalului unei societăți B, prima preia controlul celei de a doua, care devine filiala sa. Majoritatea capitalului antrenează majoritatea voturilor în adunarea generală a acționarilor, societatea deținătoare a acestor două majorități exercitînd un rol determinant în definirea politicii societății B.
În cazul preluării controlului, trebuie să se facă mențiunea despre aceasta începînd cu exercițiul financiar în care a avut loc preluarea. Raportul anual al societăților trebuie să conțină o dare de seamă asupra activității și rezultatelor filialelor lor. Publicarea conturilor filialelor societăților ale căror titluri sînt cotate la bursă este supusă unei reglementări speciale. Regimul financiar și fiscal al societăților filiale este riguros reglementat de legislație.

FILIALĂ DIN STRĂINĂTATE
engl. Subsidiary from abroad
fr. Filiale d'etranger
Persoană juridică independentă din punct de vedere financiar, dar care funcționează, în principiu, conform deciziilor societății-mamă care a constituit-o. Filialele au cont în bancă, încheie bilanț propriu, beneficiază de credite bancare, au relații proprii economice, juridice și financiare cu alte unități. Filialele sînt constituite de societățile-mamă cu capital propriu sub forma unor societăți comerciale potrivit legislației țărilor de rezidență.

FINANȚARE INTERNĂ
Vezi AUTOFINANȚARE.

FINANȚAREA ÎNTREPRINDERII
engl. Corporate finance
fr. Financement d'entreprise
Punerea la dispoziția unei întreprinderi de capitaluri pe termen scurt și lung.

FINANȚAREA PRIN FONDURI PROPRII
engl. Proprietorial financing
fr. Financement par des fonds propres
Finanțarea unei întreprinderi prin furnizarea de

Scanned with OKEN Scanner

fonduri suplimentare de către proprietari (acționari, asociați etc.) sau prin autofinanțare.

FINANȚAREA STOCURILOR
engl. Inventory financing
fr. Financement de stocks
Utilizarea de bani din capitalul de exploatare pentru cumpărarea de stocuri spre revînzare.

FINANȚE
engl. Finance
fr. Finances
Bani utilizați de către o firmă, furnizați de către acționari sau obținuți prin împrumut.

FIRMĂ AFILIATĂ
engl. Affiliated company; affiliate
fr. Société affiliée
O firmă care este parțial sau total deținută de o altă firmă.

FIRMĂ ASOCIATĂ
engl. Associated company
fr. Entreprise associée
O firmă a cărei avere este deținută în proporție de minimum 20%, dar nu mai mult de 50%, de către o altă firmă sau grup de firme.

FIRMĂ COMPLET AFILIATĂ
engl. Wholly-owned subsidiary
fr. Société affiliée à part entière
Firmă care este deținută în întregime de o altă firmă.

FIRMĂ PERSONALĂ
engl. One-man business
fr. Entreprise individuelle; entreprise personnelle; affaire individuelle; affaire personnelle
Firmă aflată în posesia unei singure persoane, numită asociat unic, care furnizează capitalul, suportă toate riscurile și primește toate profiturile.

FISC
engl. Inland Revenue; Board of Inland Revenue
fr. Fisc
Instituție care colectează impozitul pe venit. Vezi ADMINISTRAȚIE FISCALĂ.

FIȘĂ DE CONTAINER
engl. Bin card; bin docket
fr. Fiche de casier
Document atașat unui container de marfă, în care se înregistrează tipul mărfii, cantitatea etc.

FIXAREA PREȚULUI ÎN FUNCȚIE DE COSTUL MARGINAL
engl. Marginal cost pricing
fr. Fixation du prix en fonction du cout marginal
Procesul prin care se stabilește prețul de vînzare al unui produs în funcție de costurile variabile de producție plus o marjă, dar excluzînd costurile fixe.

FLUX DE NUMERAR
Vezi CASH FLOW.

FLUX DE NUMERAR NEGATIV
engl. Negative cash flow
fr. Flux de liquidités négatif
Situație în care o firmă cheltuiește mai mult decît încasează.

FLUX NET DE CAPITAL
engl. Net capital flow
fr. Flux net des capitaux
Diferența dintre intrările totale de capital, în decurs de un an și ieșirile totale de capital, în aceeași perioadă de timp.

FOAIE DE DECLARAȚIE
engl. Income tax form
fr. Feuille de déclaration
Formular care trebuie completat atunci cînd se declară veniturile în fața autorităților fiscale.

Scanned with OKEN Scanner

FOAIE DE PRELUNGIRE
Vezi ADAOS.

FOND COMERCIAL
Partea din fondul de comerț care nu figurează în cadrul celorlalte elemente de patrimoniu, dar care concură la menținerea sau la dezvoltarea potențialului unității, cum sînt: clientela, vadul, debușeele, reputația și alte elemente necorporale și se înregistrează în contabilitate într-un cont distinct de imobilizări necorporale. Fondul comercial se determină ca diferență între valoarea de aport (de utilitate) sau costul de achiziție, după caz, a fondului de comerț și valoarea elementelor de activ înregistrate în conturile corespunzăroare. Vezi CONTUL 207 „FOND COMERCIAL".

FOND DE CONSUM
engl. Consumption stock
fr. Fond de consommation
Parte a produsului net destinată consumului neproductiv. Partea preponderentă o constituie fondul de consum individual.

FOND DE DEZVOLTARE
engl. Development fund
fr. Fond de developpement
Fondul destinat în principal finanțării activelor fixe achiziționate de o întreprindere.

FOND DE RULMENT
engl. Circulating fund
fr. Fond de roulement
Fond utilizat în analiza financiară, cu ajutorul căruia se evidențiază modul de folosire al banilor împrumutați pe termen lung. Este calculat prin diferența între imobilizările activului fix și capitalurile permanente și activul circulant și datoriile pe termen scurt. Ca regulă generală, fondul de rulment trebuie să acopere stocul nominal permanent necesar ritmului activității considerate ca normală. Acest stoc, numit și stoc util, poate fi analizat și ca imobilizare. Fondul de rulment trezorier (a doua accepțiune a noțiunii în cadrul analizei financiare) permite aprecierea lichidității sau trezoreria (averea) societății. În acest caz, se pun cele două întrebări: „datoriile pe termen scurt sînt acoperite de intrările viitoare?", „dacă întreprinderea ar trebui să-și plătească creanțele într-un termen foarte scurt are disponibilitățile necesare fără a-și lichida activele?" Este evident că, un fond de rulment insuficient creează o situație nu numai nefavorabilă, ci și periculoasă. Din contră, un fond de rulment prea mare nu este indicat. Spre exemplu, el poate desemna situația în care societatea contractează datorii pe termen lung pentru a-și acoperi un cont important. În acest caz, costurile vor fi foarte ridicate, mai ales, în tendința clienților de a accelera plata facturilor. Vezi CAPITAL DE EXPLOATARE.

FOND DE RULMENT NET
Vezi MIJLOACE CIRCULANTE.

FOND DE SALARII
engl. Wages fund
fr. Fond de salaires
Fondurile bănești constituite la nivelul agenților economici și instituțiilor administrației publice, în vederea plății muncii propriilor angajați sau colaboratorilor externi. Include salarii tarifare, premii, sporuri, indemnizații, contribuții asupra fondului de șomaj etc.

FOND ÎMPRUMUTAT; FOND ATRAS
engl. Borrowed stock
fr. Fond emprunte
Acea parte a fondurilor unei unități formată din mijloacele bănești suplimentare, peste cele proprii ale agenților economici, constituit din credite acordate de bancă. Se constituie pe seama disponibilităților bănești temporare care se formează la agenții economici creditori (bănci).

FONDATOR
engl. Founder
fr. Fondateur
Persoană care participă la înființarea unei societăți sau asociații.

Scanned with OKEN Scanner

FONDUL DE DEZVOLTARE

Vezi CONTUL 111 „FONDUL DE DEZVOLTARE".

FONDUL DE PARTICIPARE LA PROFIT

Vezi CONTUL 112 „FONDUL DE PARTICIPARE LA PROFIT".

FONDURI

fr. Fonds

1. Totalitatea surselor, de regulă bine delimitate, destinate unui scop precis (fond de dezvoltare, fond de participare la profit etc.);
2. Totalitatea bunurilor materiale și a mijloacelor bănești aflate la dispoziția unei organizații economice (agent economic).

Fondurile sînt compuse din fonduri circulante și fonduri fixe.

FONDURI ALE TERȚILOR

engl. Deposits and borrowed funds

fr. Fonds de tiers

Totalitatea capitalurilor împrumutate de o întreprindere, grupate în datorii pe termen scurt (credite etc.) și datorii pe termen lung (împrumuturi, ipoteci etc.). Termenul contrar este FONDURI PROPRII.

FONDURI CIRCULANTE

engl. Net current stocks

fr. Fonds circulants

Sînt fondurile de producție care se consumă în întregime, într-un singur ciclu de producție, a căror valoare se transmite în întregime asupra produsului obținut - materii prime, materiale, combustibil etc., precum și mijloacele financiare necesare. Trăsătura specifică o constituie faptul că ele se află sub formă de stocuri de materiale pregătite pentru a fi trecute în procesul de producție, precum și sub formă de produse în curs de fabricație. În structura fondurilor circulante intră: materii prime, materiale de bază și auxiliare, semifabricate, combustibili etc. În mod convențional, mai intră și unele elemente ale fondurilor fixe, cum sînt: piesele de schimb pentru reparații, instrumentele și inventarul mărunt de mică valoare și scurtă durată. Deosebit de importantă este accelerarea vitezei de rotație a fondurilor circulante.

FONDURI DE AMORTIZARE

engl. Sinking fund

fr. Fonds d'amortissement

1. Preluare de profituri în tranșe anuale, pentru o datorie cunoscută, de ex. rambursarea unui împrumut, la o dată viitoare precisă.
2. Reprezintă reflectarea valorii fondurilor fixe consumate, recuperată în mod treptat prin intermediul amortizării. Constituie principala sursă de finanțare a cheltuielilor materiale legate de întreținerea și înlocuirea fizică a fondurilor fixe scoase din funcțiune datorită uzurii lor, cu exemplare noi.

FONDURI FIXE

engl. Fixed funds

fr. Capital immobilises, valeurs immobilisees

Reprezintă o parte a fondurilor de producție care participă la procesul de producție cu întreaga lor valoare, dar se consumă și își transferă valoarea în mod treptat. Includ terenuri, clădiri, fabrici și utilaje, mijloace de transport materiale.

FONDURI FIXE DE CASĂ

engl. Imprest system

fr. Fonds fixe de caisse

Metodă de furnizare de lichidități în cadrul unei limite de numerar, utilizată mai ales pentru cheltuielile mărunte dintr-un birou.

FONDURI PROPRII

engl. Capital resources; proprietorship

fr. Fonds propres; situation nette

Totalul capitalurilor aparținînd întreprinderii și care nu sînt împrumutate.

Scanned with OKEN Scanner

FONDURI SPECIALE - TAXE ȘI VĂRSĂMINTE ASIMILATE

Vezi CONTUL 447 „FONDURI SPECIALE - TAXE ȘI VĂRSĂMINTE ASIMILATE".

FORMULAR DE VOT PRIN PROCURĂ

engl. Proxy card; proxy form

fr. Formulaire de vote par procuration

Document pe care un acționar îl primește împreună cu invitația de a lua parte la adunarea generală a acționarilor, și pe care îl completează dacă dorește să împuternicească pe altcineva să voteze în numele său.

FRANCO

engl. Free

fr. Franco

Modalitate utilizată în operațiuni comerciale prin care se specifică plata cheltuielilor aferente unui bun economic, pînă în momentul expedierii acestuia. Prin această uzanță comercială, cheltuielile de încărcare, asigurare și de transport pînă într-un anumit loc, stabilit prin contractul de vînzare - cumpărare, se includ în prețul de vînzare al bunurilor respective.

FRAUDĂ

engl. Embezzlement; defalcation

fr. Détournement frauduleux

Însușirea frauduloasă de proprietăți sau fonduri de către un angajat însărcinat cu administrarea sau păstrarea lor.

FRAUDĂ FISCALĂ

engl. Tax avoidance

fr. Fraude fiscale

Încercare de reducere ilegală a sumei impozitului care trebuie plătit.

FUNCȚIUNE FINANCIAR - CONTABILĂ

engl. Financial - accountant function

fr. Fonction financiere - comptable

Ansamblul activităților prin care se realizează obiectivele privind obținerea și folosirea mijloacelor financiare necesare unității, precum și înregistrarea și evidența în expresie valorică a fenomenelor economice din cadrul unității.

FUNDAȚIE

engl. Foundation

fr. Fondation

Organizație non-profit care administrează fonduri furnizate pentru scopuri sociale sau filantropice.

FURNIZORI

engl. Suppliers

fr. 1. fournisseurs; 2. dettes d'exploitation

1. Persoană fizică sau juridică care pune la dispoziția terților bunuri și/sau servicii contra plată în baza unei înțelegeri prealabile.

2. Denumirea unui cont al pasivului bilanțului, reflectînd sumele datorate de un agent economic furnizorilor săi. Vezi CONTUL 401 „FURNIZORI".

FURNIZORI - DEBITORI

Vezi CONTUL 409 „FURNIZORI - DEBITORI".

FURNIZORI - FACTURI NESOSITE

Vezi CONTUL 408 „FURNIZORI - FACTURI NESOSITE".

FURNIZORI DE IMOBILIZĂRI

Vezi CONTUL 404 „FURNIZORI DE IMOBILIZĂRI".

FUZIUNE ÎN CONGLOMERAT

engl. Conglomerate merger

fr. Fusion en conglomérat

Fuziune a mai multor firme comerciale sau industriale care sînt complet diferite ca natură, de regulă cu scopul diversificării activității și distribuirii riscului comercial.

Scanned with OKEN Scanner

G

GARANȚIE BANCARĂ
engl. Bank guarantee
fr. Garantie bancaire
Contract de cauțiune bancară prin care se creează o obligație pentru bancă și care permite obținerea unui credit de la o altă persoană. Banca își asumă obligația ca în caz de neplată la termen a creditului acordat să restituie acest împrumut din resursele ei.

GARANȚIE BANCARĂ DE PARTICIPARE LA LICITAȚIE
engl. Bid bond
Vărsămînt în devize, scrisoare de garanție, cec sau, după caz, o cauțiune solidă, garantate de către o bancă agreată. Reprezintă de regulă 1-5% din valoarea obiectului licitației. Depunerea garanției bancare este o condiție de participare, aceasta exprimînd fermitatea ofertei și seriozitatea ofertantului, asigurînd organizatorii licitației că oferta nu va fi retrasă înainte de termenul de adjudecare.

GARANȚIE DE FIDELITATE
engl. Fidelity guarantee
fr. Garantie de fidelite
Formă de garanție care se emite pentru fiecare persoană în parte, pentru anumite posturi, sau sînt generale pentru toți angajații unei societăți. Această ultimă formă este foarte folosită, mai ales, la asigurarea instituțiilor financiare (bănci comerciale, intermediari, uniuni de credit etc.) și chiar a concernelor comerciale. Acest tip de garanție este practic obligatoriu tuturor instituțiilor financiare care astfel se asigură împotriva:
- fraudei și necinstei angajaților;
- furtului în timpul transportului;
- înșelăciunii și valutelor contrafăcute (false) și chiar răpirilor.

GESTIONAR
engl. Administrator
fr. Gestionnaire
Persoană încadrată avînd ca atribuții principale de serviciu primirea, păstrarea, manipularea și eliberarea de valori materiale sau bănești.

GESTIUNE
engl. Management
fr. Gestion
1. Ansamblul de operațiuni prin care se asigură gospodărirea, administrarea și valorificarea patrimoniului unei unități economice, încredințat unei persoane numită gestionar. Se referă la activitățile de primire, păstrare, eliberare, folo-

Scanned with OKEN Scanner

sire a bunurilor date în administrare. Încredințarea gestiunii unei persoane se face printr-un contract în care se stipulează obligațiile, atribuțiile și garanțiile necesare, conform legii. Gestionarul răspunde material, disciplinar, convențional, civil sau penal, pentru modul cum își desfășoară activitatea de gestiune;
2. Ansamblu de măsuri de ordin administrativ, organizațional și de evidență pentru asigurarea integrității valorilor materiale și bănești aparținînd unui agent economic. Contabilitatea, în afară de reflectarea cantitativă și valorică a bunurilor gestionate, exercită funcția de control prin confruntarea periodică a datelor contabile cu evidențele operative și realitatea faptică. Metodele de gestiune cunosc un proces permanent de raționalizare și perfecționare.

GESTIUNE DE PATRIMONIU
engl. Patrimony administration
fr. La gestion de patrimoine
Din punct de vedere financiar-bancar reprezintă activitatea de gestionare a portofoliului unui client. Crearea unui portofoliu presupune deschiderea unui cont special, în care clienții își pot constitui, fie exclusiv, depozite de lichidități, fie stocuri de valori mobiliare, fie o combinație a acestora. Cei care gestionează valorile aflate în aceste conturi se numesc responsabili de cont.
Gestiunea de patrimoniu poate fi globală și permanentă sau sub formă de consiliere periodică.
Modalitățile de gestionare stipulate în contract, numit și mandat de gestiune sînt:
- totală - în acest caz nu se mai cere clientului părerea asupra administrării patrimoniului, dar se ține cont de obiectivele sale inițiale;
- cu acord prealabil - în acest caz gestionarul trebuie să aibă acordul prealabil al clientului pentru orice operațiune efectuată.
În ambele situații, la sfîrșitul lunii, responsabilul de cont prezintă clientului situația contului.

GESTIUNE FINANCIARĂ
engl. Financial management; financial administration; business finance (SUA)
fr. Gestion financière
Gestiunea modului de achiziție și de utilizare a capitalului.

GESTIUNE FISCALĂ
engl. Tax planning
fr. Gestion fiscale
Studiul posibilităților prin care plătitorul de impozit poate obține impozitarea cea mai avantajoasă.

GESTIUNE FRAUDULUOASĂ
engl. Embezzlement administration
fr. La gestion frauduleuse
Gestiune în care are loc pricinuirea cu rea-credință, de pagube, unei persoane juridice sau fizice, de către persoana căreia i-a fost încredințată aceasta, cu prilejul conservării și administrării bunurilor.

GESTIUNEA CREDITELOR
engl. Credit management
fr. Gestion de credits
Strategie de creditare care constă în planificarea, realizarea și supravegherea operațiunilor de creditare ale unei întreprinderi.

GESTIUNEA LICHIDITĂȚILOR
engl. Cash management
fr. Gestion de tresorerie
Ansamblu de operațiuni legate de planificarea și și aplicarea măsurilor destinate să asigure lichiditatea întreprinderii. În cazul societăților cu vocație internațională, acestea trebuie să rezolve problemele puse de păstrarea și plasamentul lichidităților în diferite valute.

GIR; ANDOSARE
engl. Endorsement
fr. Endossement
Operațiune prin care se transferă dreptul de încasare a unui efect comercial (cambie, bilet la ordin, dovadă de depozitare, conosament, CEC etc.) unor persoane fizice sau juridice prin înscrierea pe spatele acestuia a mențiunii: „Plătiți băncii,

Scanned with OKEN Scanner

întreprinderii sau persoanei X, la ordinul acesteia", după care urmează semnătura celui în drept. Cel care semnează se numește girant sau andosant și poartă răspunderea solidară pentru plata sumei înscrise în efectul comercial.
Efectele girului (andosării) sînt aceleași ca pentru cambie și anume:
- transferul proprietății la purtători (deținători) succesivi; deținătorul unui cec este considerat purtător legitim dacă își poate justifica dreptul;
- responsabilitatea solidară a celor care au efectuat andosarea în ceea ce privește garantarea plății;
- neopozabilitatea excepțiilor; ultimul purtător / deținător va fi plătit fără opoziție din partea trăgătorului sau a oricărui andosant.
Forme:
- nominală - reprezintă situația în care este trecut numele noului proprietar.
- la purtător - reprezintă situația în care andosarea conține numai semnătura andosantului.

GIR ÎN ALB
Vezi ANDOSARE ÎN ALB.

GIRANT
engl. Endorser
fr. Endosseur
Persoana care transferă un titlu de credit unei alte persoane numite girator, prin andosarea (girarea) acestuia și prin care își asumă răspunderea să execute plata acestuia în cazul în care debitorul nu achită obligația la scadență.

GIRATOR; ANDOSATAR
engl. Endorsee
fr. Endossataire
Persoana căreia i se transmite un titlu de credit de către girant, prin gir, și care devine beneficiarul acestuia.

GRAD DE SOLVABILITATE
Vezi BONITATE FINANCIARĂ.

GRAD DE UZURĂ FIZICĂ ESTIMAT
engl. Estimated degree of physical wear and tear
fr. Degre de l'usure physique estime
Raport care se exprimă în procente, prin raportarea duratei de serviciu consumate la durata de serviciu estimată. Durata de serviciu estimată rezultă din însumarea duratei de serviciu consumate cu durata de serviciu rămasă. Durata de serviciu rămasă exprimată în ani, reprezintă perioada cît un fond fix mai poate funcționa pînă la scoaterea efectivă din funcțiune ca urmare a uzurii, ținînd seama de starea concretă a fondului fix în momentul efectuării inventarierii.

GREUTATE NETĂ
engl. Net weight
fr. Poids net
Greutatea reală a mărfurilor, fără cea a ambalajului.

GRILĂ SALARIALĂ
engl. Incremental scale
fr. Système barémique
Schemă salarială conform căreia se fac majorările anuale de salarii.

GRUP; GRUP DE FIRME
engl. Group; group of companies
fr. Groupe
Denumire dată unui ansamblu de întreprinderi. Într-o accepțiune mai largă, are următoarele înțelesuri: conglomerat, întreprindere multinațională, holding, trust etc.

GRUP FISCAL
engl. Tax group
fr. Groupe fiscal
Unitate fiscală formată dintr-o firmă și anumite filiale ale sale care pot fi tratate unitar în vederea impozitării.

GRUPARE DE ÎNTREPRINDERI
Vezi CONSORȚIU.

Scanned with OKEN Scanner

H

HÎRTIE TIMBRATĂ
engl. Stamped paper
fr. Papier affranchie
Hîrtie specială a cărei utilizare reprezintă o formă de încasare fiscală.

HOLDING
engl. Holding company
fr. Holding
1. Tip de societate comercială care deținînd în mod legal majoritatea acțiunilor uneia sau mai multor societăți, are controlul activității acestora.
2. Societate de tip monopolist constituită dintr-un grup de unități (societăți) fiecare avînd personalitate juridică, dispunînd însă de o independență decizională limitată față de o unitate componentă care deține un pachet majoritar de acțiuni prin care își exercită rolul de strateg și coordonator al politicii economice. Vezi și SOCIETATE DE PORTOFOLIU.

Scanned with OKEN Scanner

I

IEȘIRE DE IMOBILIZĂRI
engl. Disposal of fixed assets; retirement of fixed assets
fr. Sorties d'immobilisations
Indicarea în bilanț, într-o anexă la acesta sau într-o notă contabilă a nivelului vînzărilor și retragerilor de active fixe în exercițiul financiar respectiv.

IEȘIRE DIN CASIERIE; PLATĂ ÎN NUMERAR
engl. Cash payment
fr. Sortie de trésorerie
Ieșirea de bani din casierie, de exemplu în urma unei plăți, a depunerii de numerar în bancă etc.

IMOBILIZĂRI
engl. Immobilizations
fr. Immobilisations
Vezi ACTIVE IMOBILIZATE.

IMOBILIZĂRI CORPORALE; IMOBILIZĂRI FIZICE; ACTIV FIX CORPORAL
engl. Tangible fixed assets; plant and equipment
fr. Immobilisations corporelles
În cadrul imobilizărilor corporale se cuprind terenurile și mijloacele fixe.

IMOBILIZĂRI CORPORALE ÎN CURS
Vezi CONTUL 231 „IMOBILIZĂRI CORPORALE ÎN CURS". Vezi și „IMOBILIZĂRI ÎN CURS CORPORALE".

IMOBILIZĂRI DE MIJLOACE CIRCULANTE
fr. Immobilisations de capitaux circulants
Acțiunea de scoatere din circuitul economic a mijloacelor circulante aparținînd societăților comerciale sau regiilor autonome, ca urmare a folosirii lor incomplete și ineficiente sau a schimbării destinației pentru care au fost achiziționate.

IMOBILIZĂRI FINANCIARE; ACTIVE FIXE FINANCIARE
engl. Investment assets
fr. Immobilisations financieres
Titluri a căror posesie durabilă este estimată ca fiind utilă activității întreprinderii, mai ales pentru faptul că aceasta poate permite exercitarea unei influențe notabile sau asigurarea unui control asupra societății emitente și realizarea de venituri financiare (dividende, dobînzi etc.). De obicei sînt excedentele financiare degajate din activitatea unității patrimoniale și care nu sînt absolut necesare operațiilor sale curente, deci pot fi investite, pe termen lung, în valori produ-

Scanned with OKEN Scanner

cătoare de venituri financiare. În cadrul imobilizărilor financiare se cuprind titlurile de participare, titlurile imobilizate ale activității de portofoliu, alte titluri și creanțe imobilizate.

IMOBILIZĂRI FIZICE
Vezi IMOBILIZĂRI CORPORALE.

IMOBILIZĂRI ÎN CURS
engl. Fixed assets under construction
fr. Immobilisation en cours
Vezi IMOBILIZĂRI ÎN CURS CORPORALE și IMOBILIZĂRI ÎN CURS NECORPORALE.

IMOBILIZĂRI ÎN CURS CORPORALE
Imobilizările în curs corporale reprezintă investițiile neterminate efectuate în regie proprie sau în antrepriză, care se evaluează la costul de producție, respectiv la costul de achiziție, reprezentînd prețul de deviz al investiției. Imobilizările în curs corporale se trec în categoria mijloacelor fixe după recepția, darea în folosință sau punerea în funcțiune a acestora, după caz.

IMOBILIZĂRI ÎN CURS NECORPORALE
Imobilizările în curs necorporale reprezintă costul de producție, respectiv costul de achiziție privind imobilizările necorporale neterminate pînă la finele exercițiului. Vezi CONTUL 230 „IMOBILIZĂRI NECORPORALE ÎN CURS".

IMOBILIZĂRI NECORPORALE
engl. Intangible assets
fr. Immobillisations incorporelles; immobillisations immatérielles; incorporels; éléments incorporels
Reprezintă active care nu se concretizează în bunuri materiale, ci în documente economico - comerciale și juridice prin care se reflectă în contabilitate cheltuielile de constituire, cheltuielile de cercetare și dezvoltare, concesiunile, brevetele, licențele, mărcile de fabrică și alte drepturi și valori similare, fondul comercial și alte imobilizări necorporale.

IMPORT
engl. Import
fr. Importation
Totalitatea operațiunilor cu caracter comercial care au ca obiect cumpărarea de la furnizorii externi a mărfurilor produse în străinătate în vederea consumului productiv și individual, prestărilor de servicii, executării de proiecte și lucrări, asigurării de asistență sau colaborare tehnică, obținerii licențelor și procedeelor tehnice, executării de investiții, alimentării vaselor și avioanelor proprii în porturile sau aeroporturile altor țări.

IMPOZIT
engl. Tax; levy
fr. Impôt; taxe
Plată obligatorie la bugetul statului sau la bugetele locale efectuată atît de persoane particulare cît și de persoane juridice. Este o contribuție obligatorie, directă sau indirectă, efectuată potrivit normelor stabilite de stat.
Impozitul reprezintă o formă de prelevare a unei părți din veniturile sau averea persoanelor fizice sau juridice, la dispoziția statului, în vederea acoperirii cheltuielilor sale. Această prelevare se face în mod obligatoriu, cu titlu nerambursabil și fără contraprestație din partea statului.

IMPOZIT ANTICIPAT; IMPOZIT LA SURSĂ
engl. Withholding tax
fr. Impôt anticipe; impôt à la source; retenue à la source; précompte
1. Impozit care se aplică în mod direct unei activități încă de la nașterea acesteia.
2. Sistem prin care impozitul pentru anumite tipuri de venituri este reținut de plătitor în momentul plății pentru remitere directă către autoritățile fiscale.

IMPOZIT CEDULAR
engl. Cedullar tax
fr. Impot cedulaire

Scanned with OKEN Scanner

Formă de impozit calculat în funcție de provenienta venitului.

IMPOZIT CONTINGENTAT
engl. Divided tax
fr. Impot divise
Impozit stabilit anticipat într-un an, ca un cuantum pentru fiecare ramură a economiei sau pentru fiecare unitate administrativ - teritorială.

IMPOZIT DIRECT
engl. Direct taxation; direct tax
fr. Contribution directe; impôt direct
Percepere normală, periodică, de sume bănești direct de la persoane fizice și juridice pe baza venitului constatat sau asupra valorii bunurilor care le aparțin. Se încasează direct de la subiectul impozitului la anumite termene dinainte stabilite. În cazul acestui impozit subiectul și suportatorul impozitului sînt, în intenția legiuitorului, una și aceeași persoană, deși practic, uneori acestea nu coincid. Vezi și IMPOZIT INDIRECT.

IMPOZIT FUNCIAR
engl. Property tax; real estate tax
fr. Taxe foncière; impôt foncier; contribution foncière
Taxă percepută pe valoarea proprietăților imobiliare, de exemplu terenuri sau clădiri.

IMPOZIT INDIRECT; IMPOZITARE INDIRECTĂ
engl. Indirect taxation; indirect tax
fr. Impôt indirect; taxation indirecte
Prelevarea de sume bănești de la populație prin adăugarea unor cote de impozit la prețurile mărfurilor, în special la cele de primă necesitate. Impozitul indirect se încasează de la populația cumpărătoare a produselor grevate de acest impozit fără să se țină seama de venitul, averea sau situația personală a contribuabilului, ele fiind suportate în egală măsură de toate clasele și păturile sociale. Acest impozit vizează cheltuielile, iar legiuitorul atribuie calitatea de subiect al impozitului altei persoane fizice sau juridice decît suportatorului acestuia. Acest impozit îmbracă următoarele forme: taxe de consumație, taxe vamale, taxe de timbru și de înregistrare, venituri din monopoluri fiscale. Aceste impozite sînt instituite de stat asupra vînzărilor de mărfuri și prestărilor de servicii.

IMPOZIT LA SURSĂ
Vezi IMPOZIT ANTICIPAT.

IMPOZIT PE CAPITAL
engl. Taxes on capital; wealth tax
fr. Impôt sur le capital
Impozitele percepute în anumite țări pe mijloacele fixe sau pe unele dintre acestea.

IMPOZIT PE CIFRA DE AFACERI
engl. Turnover tax
fr. Taxe sur le chiffre d'affaires; TCA
Impozit pe vînzarea unei mărfi, perceput de fiecare dată cînd aceasta își schimbă proprietarul.

IMPOZIT PE CIRCULAȚIA MĂRFURILOR
engl. Sales tax
fr. Taxe de transmission
Impozit indirect care apare ca o formă a impozitului pe cifra de afaceri brută, multifazic. Toți agenții economici, persoane fizice sau juridice, care sînt autorizați să producă, să livreze sau să comercializeze produse, ori să execute lucrări sau să presteze servicii, au obligația să plătească statului impozitul pe circulația mărfurilor. Pentru calcularea acestui impozit se utilizează cote procentuale al căror nivel este diferențiat pe produse sau grupe de produse. A fost înlocuit cu taxa pe valoarea adăugată.

IMPOZIT PE PROFIT
engl. Income tax; corporation tax
fr. Impôt sur les bénéfices
Prelevare la bugetul statului a unei părți din profitul societăților comerciale.

Scanned with OKEN Scanner

IMPOZIT PE PROFITUL ACUMULAT
engl. Accumulated profits tax
fr. Taxe sur les bénéfices cumulés
Impozit pe profitul acumulat peste un anumit nivel de rezervă, perceput cu scopul de a reduce intențiile de nedistribuire a profiturilor reale între acționari și evitarea impozitul pe profit.

IMPOZIT PE TEREN
engl. Land tax
fr. Taxe foncière des propriétés non bâties; taxe foncière sur les propriétés non bâties
Impozit perceput pe o zonă de teren aflată în proprietatea unei (unor) persoane.

IMPOZIT PE VENIT
engl. Income tax
fr. Impôt sur le revenu
Impozit pe venitul personal (salariu, dividende etc.) stabilit la nivelul de raportare al cursului fiscal. Acesta constituie principalul mijloc de obținere a fondurilor de către guvern pentru realizarea serviciilor publice.

IMPOZIT PE VENITURILE DIN VALORI MOBILIARE
engl. Tax on distributions; capital yields tax
fr. Impôt sur le revenu des valeurs mobilières
Impozitul pe venit perceput pentru dividende, dobînzi etc.; în cele mai multe țări este dedus de plătitor, din sumele plătite.

IMPOZITARE
Vezi IMPUNERE.

IMPOZITARE INDIRECTĂ
Vezi IMPOZIT INDIRECT.

IMPOZITARE LA SURSĂ A SALARIULUI
engl. Pay as you earn; PAYE
fr. Retenue à la source sur rémunération; précompte professionnel
Impozitul dedus la sursă de către patroni, din venitul salariaților.

IMPOZITARE PROGRESIVĂ
engl. Graduated taxation; progressive taxation
fr. Impôt progressif
Sistem de impozitare în care rata impozitului plătit crește în funcție de venit.

IMPOZITE LOCALE
engl. Rates
fr. Impôts locaux
Impozite plătibile în unele țări autorităților locale.

IMPOZITE PERSONALE
engl. Personal taxes
fr. Impot personnel
Impozite directe aplicate asupra veniturilor sau averii, în strînsă legătură cu situația personală a subiectului impozitului, motiv pentru care se numesc impozite subiective. Acestea se aplică asupra veniturilor persoanelor fizice sau juridice, pe avere și asupra venitului realizat sub forma profitului.

IMPOZITUL DE BURSĂ
fr. Impot de bourse
Impozit indirect, generat de negocierea valorilor mobiliare. Obiectul acestui impozit îl constituie valoarea titlurilor negociate la cursul la care a fost încheiată tranzacția, la vedere sau la termen. Impozitul se calculează în cote proporționale asupra sumei brute a negocierii sau asupra sumei reprezentînd prima cedată. Pentru operațiile la vedere și la termen poate fi practicată aceeași cotă de impunere (spre exemplu de 2% pînă la 4%), iar pentru operațiile de report o cotă mai redusă (de 1 - 1,5%). Dacă suma brută a negocierii depășește o anumită limită (1,3 sau 5 milioane) pot opera facilități fiscale constînd în reduceri ale cotei de impunere folosită. Impozitul este înscris într-un registru fiscal ținut de fiecare

Scanned with OKEN Scanner

agent de schimb și controlat de administrația financiară.

IMPOZITUL PE PROFIT
Vezi CONTUL 441 „IMPOZITUL PE PROFIT".

IMPOZITUL PE SALARII
Vezi CONTUL 444 „IMPOZITUL PE SALARII".

IMPRIMATE
Vezi CONSUMABILE.

IMPUNERE; IMPOZITARE
engl. Taxation
fr. Taxation; imposition; fiscalité
1. Complex de măsuri și operații efectuate în baza legii, care au drept scop stabilirea impozitului ce revine în sarcina unei persoane fizice sau juridice. Impunerea are atît o latură de natură politică, cît și una de ordin tehnic (concretizată în metode și tehnici utilizate pentru stabilirea mărimii obiectului impozabil și a cuantumului impozitului). Fiecare impozit nou introdus trebuie să corespundă principiilor de echitate, de politică financiară, de politică economică și socială.
2. Actul sau procesul prin care cineva sau ceva este taxat.

IMPUTAȚIE
engl. Charge
fr. Imputation
Suma de bani pe care trebuie să o plătească o persoană pentru compensarea unui prejudiciu, a unei lipse în gestiune etc.

INCASSO DOCUMENTAR
engl. Documentary collection
fr. Encaissement documentaire
Modalitate de plată care decurge astfel: exportatorul expediază mărfurile, obținînd un set de conosamente originale. El predă conosamentele, împreună cu factura pentru mărfuri, o cambie și eventual alte documente, băncii sale, împreună cu anumite instrucțiuni. Aceasta le va expedia la o bancă din țara importatorului, care le va prezenta acestuia, fiindu-i eliberate numai contra efectuării plății sau contra acceptării unei cambii la termen, în funcție de instrucțiunile primite. Cu conosamentul astfel obținut, importatorul se va prezenta la compania maritimă și va obține mărfurile.

INCASSO SIMPLU
engl. Clean collection
Plata prin cambie fără necesitatea schimbului de documente comerciale prin intermediul băncii. Vezi și CAMBIE SIMPLĂ.

INDEMNIZAȚIE
engl. Daily allowance; DSA
fr. Indemnisation
Sumă plătită salariaților peste salariul de încadrare, cu scopul de a compensa cheltuielile pe care aceștia sînt nevoiți a le efectua cu ocazia îndeplinirii unor sarcini de serviciu sau în alte condiții independente de voința lor. Indemnizațiile pot fi: pentru deplasare, pentru detașare, pentru transfer, pentru concediu de boală sau maternitate. La stabilirea mărimii indemnizației se ține seama de timpul deplasării sau al detașării, transferului, concediului de boală, de salariul tarifar de încadrare, vechimea în muncă, felul bolii.

INDICATOR DE ACOPERIRE (PÎRGHII)
engl. Covering indicator
fr. Indicateur de couverture
Expresie numerică ce reflectă măsura în care se folosește finanțarea prin credite. Este un indicator de risc financiar care măsoară flexibilitatea și capacitatea de plată a datoriei, determinîndu-se ca raport între datorie (sau diverse tipuri de datorii) și capital.

INDICATOR DE LICHIDITATE
engl. Liquidity indicator
fr. Indicateur de liquidite

Scanned with OKEN Scanner

Măsoară capacitatea firmei de a-și onora obligațiile pe termen scurt, prin ciclul de transformare a numerarului. Pentru asigurarea creditelor pe termen scurt, acești indicatori sînt deosebit de relevanți. Cei mai folosiți sînt: indicatorul activității curente (care este dat de raportul între activele curente și pasivele curente) și indicatorul testului acid (se calculează ca raport între activele rapide și pasivele curente).

INDICATOR DE PROFITABILITATE
engl. Profitability indicator
Măsoară capacitatea conducerii de a controla cheltuielile, de a realiza profit, de a îmbunătăți profitabilitatea. Printre indicatorii cei mai folosiți amintim marja profitului brut, care este un raport între venituri nete mai puțin costul mărfurilor vîndute și totalul vînzărilor nete (el măsoară profitabilitatea procesului de producție); măsura profitabilității activelor care este un raport între venitul net raportat și activele totale (acest indicator nu ia însă în considerare componența activelor sau mixul datorie / capital).

INDUSTRIA DE SERVICII
engl. Service industry; tertiary industry
fr. Industrie de service
Industria care nu produce un articol sau o marfă ci satisface un serviciu, cum ar fi comerțul, banking-ul, asigurările, transportul și administrația.

INFLAȚIE
engl. Inflation
fr. Inflation
Proces complex, cumulativ, a cărui esență constă în distorsiunea puternică existentă între procesele monetare și procesele economice reale, între masa monetară și masa mărfurilor și serviciilor puse în circulație, între creșterea prețurilor și scăderea puterii de cumpărare a banilor, cu efecte majore în sfera producției și pe ansamblul macrosocial.

INFLAȚIE PROGRESIVĂ
engl. Creeping inflation
fr. Inflation rampante
Creștere lentă dar persistentă a nivelului prețurilor, de pînă la 2,5% pe an.

INFORMAȚII OBLIGATORII
engl. Disclosure requirements
fr. Information obligatoire
Informații detaliate care trebuiesc furnizate cu privire la situația financiară a unei firme (raportările financiare).

INSOLVABIL
engl. Insolvent
fr. Insolvable
Persoană sau firmă incapabilă să-și achite datoriile la scadență.

INSOLVABILITATE
engl. Insolvency
fr. Insuffisance d'actif; insolvabilité
Incapacitatea unui debitor de a-și onora angajamentele de plată. Insolvabilitatea este declarată pe cale juridică, la cererea creditorului. Termenul contrar este SOLVABILITATE.

INSTALAȚII
engl. Fixtures
fr. Immeuble par destination
Active la origine de natură mobilă care, datorită faptului că sînt atașate terenurilor sau clădirilor, sînt clasificate ca mijloace fixe.

INSTITUȚIE BANCARĂ
Vezi BANCĂ.

INSTRUMENTE DE CREDIT PENTRU DECONTĂRI INTERNAȚIONALE
engl. Credit instruments for international settlement of accounts
fr. Instruments de credit pour decomptes international

Scanned with OKEN Scanner

Documente care apar pe baza relației de credit și se folosesc pentru decontări în comerțul exterior și în plățile internaționale necomerciale.

INSTRUMENTE DE PLATĂ
engl. Instruments of payment
fr. Instruments de paiements
Titluri de credit care constau în creanțe pe termen scurt sau mediu asupra unor sume de bani, folosite pentru facilitarea plăților și a relațiilor de credit în activitatea de comerț. Reglementarea juridică a instrumentelor de plată este prezentă fie în codurile comerciale, fie prin legi speciale.

INSUFICIENȚA CAPITALULUI; SUB-CAPITALIZARE
engl. Under-capitalisation
fr. Insuffisance de capital
Situație în care capitalul unei firme este insuficient în raport cu activitatea sa curentă sau cu cea previzionată.

INTEGRARE DIRECTĂ
engl. One-stage consolidation; single-tier consolidation
fr. Intégration directe
Consolidarea simultană a conturilor tuturor firmelor dintr-un grup, care se face în cazul în care firma mamă deține participații directe în toate firmele din grup (nu și participații indirecte).

INTEGRARE GLOBALĂ
engl. Full consolidation
fr. Intégration globale
Metodă de reprezentare unitară a contabilității unui grup prin însumarea tuturor articolelor din dările de seamă financiare ale firmei mamă și ale filialelor, după ajustările și eliminările corespunzătoare.

INTRARE ÎN CASIERIE; ÎNCASARE
engl. Cash collection
fr. Entrée de trésorerie
Intrare de bani în numerar în casierie.

INTRARE PE DEBIT
engl. Debit entry
fr. Écriture de débit
Înregistrare în debitul unui cont.

INVENTAR CONTABIL
engl. Inventory
fr. Inventaire comptable
1. Lista tuturor bunurilor aparținînd unei societăți;
2. Operație contabilă prin care se urmărește evidența bunurilor de capital, existente la un moment dat, la un agent economic.

INVENTAR INTERMITENT
Inventarul intermitent, care poate fi aplicat în unitățile patrimoniale din categoria celor mici și mijlocii, constă în stabilirea ieșirilor și înregistrarea lor în contabilitate pe baza inventarierii stocurilor la finele perioadei. În acest caz, ieșirile se determină ca diferență între valoarea stocurilor inițiale plus valoarea intrărilor și valoarea stocurilor finale, determinate pe baza inventarierii.

INVENTAR MATERIAL
engl. Physical inventatory
fr. Inventaire matériel; inventaire physique
Inventar realizat prin numărarea și cîntărirea cantităților reale ale tuturor bunurilor deținute în stocuri la un moment dat.

INVENTAR PERMANENT
engl. Continuous inventory; perpetual inventory
fr. Inventaire tournant; inventaire permanent
Inventarul permanent constă în înregistrarea în contabilitate a tuturor operațiilor de intrare și ieșire la data producerii lor, ceea ce permite stabilirea și cunoașterea în orice moment a stocurilor, atît cantitativ cît și valoric. În cazul folosirii inventarului permanent, contabilitatea analitică a stocurilor se poate organiza după una din următoarele metode, în funcție de specificul activității și necesitățile proprii ale unității patrimoniale:
- metoda operativ-contabilă (pe solduri), care

Scanned with OKEN Scanner

constă în ținerea, la locul de depozitare, a evidenței cantitative a bunurilor materiale pe categorii, iar la contabilitate a evidenței valorice desfășurate pe gestiuni, iar în cadrul gestiunilor, pe grupe sau subgrupe de bunuri, după caz. Controlul exactității și concordanței înregistrărilor din evidența depozitelor cu cele din contabilitate se asigură lunar, prin evaluarea stocurilor cantitative transcrise din fișele de magazie în registrul stocurilor;
- metoda cantitativ-valorică (pe fișe de cont analitic), care constă în ținerea evidenței cantitative pe categorii de bunuri la locul de depozitare, iar în contabilitate, a evidenței cantitativ-valorice.

INVESTIȚIE
engl. Investment
fr. Investissement; participation
Partea din venit cheltuită pentru formarea capitalului, pentru creșterea volumului capitalului fix și creșterea volumului stocurilor; constituie un act economic fundamental care provoacă o creștere a venitului, de unde decurge o nouă creștere a consumului și a economiilor, un nou imbold de a injecta în economie, noi factori de producție. Se disting:
- investiții corporale (fizice): imobile, mașini etc.
- investiții necorporale: brevete, licențe, mărci, cercetări etc.
- investiții financiare: titluri, cote de participație.
Vezi BUNURI DE CAPITAL.

INVESTIȚIE ACTIVĂ
engl. Active investment
fr. Investissement actif
Situația în care investitorul decide, pe răspunderea și riscul propriu, unde, cînd și cum să-și investească banii pentru a obține profit. Riscurile mari ale unei astfel de investiții sînt deseori compensate de profituri la fel de mari.

INVESTIȚIE BRUTĂ
engl. Gross investment
fr. Investissement brute
Indicator care măsoară formarea brută a capitalului fix și se constituie din investițiile nete, la care se adaugă amortizarea, ca expresie a consumului de capital fix.

INVESTIȚIE ÎN CAPITAL
engl. Capital investment
fr. Investissement en capital
Investiția în bunuri de capital, adică active noi, cum ar fi fabrici, utilaje și vehicule necesare pentru producția de bunuri.

INVESTIȚIE ÎN CAPITAL FIX
engl. Fixed investment
fr. Investissement fixe; investissement en capital fixe
Bani cheltuiți pentru bunuri de capital și construcții de către firme și instituții non-profit.

INVESTIȚIE ÎN CURS
Totalitatea mijloacelor materiale și financiare încorporate în studii și proiecte, construcții, instalații, mașini, utilaje și alte cheltuieli efectuate pentru realizarea investițiilor care nu au devenit operaționale. Pînă la intrarea în funcție, valorile încorporate în investiții în curs sînt considerate imobilizări, reflectate în debitul contului de imobilizări corporale în curs.

INVESTIȚIE ÎN MIJLOACE FIXE
engl. Real investment
fr. Investissement réel
Plasarea banilor în mijloace fixe, spre deosebire de investițiile în acțiuni sau stocuri.

INVESTIȚIE NETĂ
engl. Net investment
fr. Investissement net
Acea parte din venit care se folosește pentru a spori capitalul fix și stocurile; acestea contribuie la formarea netă a capitalului fix.

Scanned with OKEN Scanner

Î

ÎMPRUMUT BRUT
engl. Gross borrowings
fr. Emprunts bruts
Totalul tuturor banilor împrumutați de o firmă.

ÎMPRUMUT GARANTAT CU CAMBII (SAU TITLURI DE VALOARE)
engl. Borrowing against bill - or security - pledging
fr. Mise en pension
1. Formă prin care băncile pot obține finanțare de la instituția de emisiune, depunînd ca garanție efecte de comerț sau alte titluri de creanță. De obicei această modalitate este utilizată pentru a obține finanțare pe termen scurt.
2. Formă prin care un client poate obține un credit de la o bancă, oferind ca garanție (gaj) efecte de comerț, andosate în alb.

ÎMPRUMUT OBLIGATAR; ÎMPRUMUT PRIN EMITERE DE OBLIGAȚIUNI
engl. Bond loan; debenture loan
fr. Emprunt obligataire; emprunt d'obligations; emprunt par obligations; emprunt-obligations
Valoarea nominală totală a obligațiunilor emise și vîndute de o societate comercială pe acțiuni. Reprezintă obligația emitentului de a rambursa deținătorilor valoarea obligațiunilor inclusiv plata dobînzii și a primei de rambursare prevăzute în prospectul de emisiune. Angajamentul societății se reflectă în contabilitate în creditul conturilor de pasiv, din clasa conturilor de capital.

ÎMPRUMUT PRIN EMITERE DE OBLIGAȚIUNI
Vezi ÎMPRUMUT OBLIGATAR.

ÎMPRUMUTAT
Vezi DEBITOR.

ÎMPRUMUTURI DIN EMISIUNI DE OBLIGAȚIUNI
Vezi CONTUL 161 „ÎMPRUMUTURI DIN EMISIUNI DE OBLIGAȚIUNI".

ÎMPRUMUTURI PE TERMEN LUNG
engl. Long-term loans
fr. Immobilisation financière; emprunt à long terme
În conturile de împrumuturi pe termen lung se înregistrează sumele acordate terților în baza unor contracte pentru care unitatea patrimonială percepe dobînzi, potrivit legii, și a căror perioadă de rambursare depășește, de regulă, un an.

Scanned with OKEN Scanner

ÎMPUTERNICIRE DE A LUA ÎMPRUMUTURI
engl. Borrowing powers
fr. Capacité d'emprunter
Împuterniciri date directorilor unei firme de a împrumuta bani, în condițiile stabilite de statutul societății.

ÎN ACORD CU VALOAREA
Vezi AD VALOREM.

ÎNAINTE DE ACHIZIȚIE
engl. Pre-acquisition
fr. Avant acquisition d'une participation
Termen utilizat în cazul grupurilor de firme, referitor la o anumită problemă, de exemplu la profit sau pierdere, indicînd faptul că aceasta a apărut înainte ca firma în cauză să fi devenit membră a grupului.

ÎNCADRARE TARIFARĂ
engl. Tarif framing
fr. Encadrement tarifaire
Operațiunea prin care se determină secțiunea, capitolul, poziția și subpoziția tarifară din care face parte un produs.

ÎNCASARE
Vezi INTRARE ÎN CASIERIE.

ÎNCETAREA JURIDICĂ A PLĂȚILOR
engl. Suspension of payments
fr. Cessation juridique des paiements
Incapacitatea declarată a unui debitor de a-și satisface obligațiile legale.

ÎNCHIDERE
engl. Closing
fr. Bouclement
1. Închiderea bilanțului și contului de profit și pierderi ale unei întreprinderi.
2. Operație constînd în soldarea unui cont sau a unui libret, decontînd dobînzile și comisioanele.

ÎNCHIDEREA CONTURILOR
Vezi ÎNCHIDEREA UNUI EXERCIȚIU.

ÎNCHIDEREA UNUI CONT
engl. Closing an account
fr. Clôture d'un compte; fermeture d'un compte
1. Totalitatea operațiunilor necesare pentru a închide un cont în care nu vor mai fi înregistrate tranzacții.
2. Plata soldului unui cont, după înregistrarea tuturor operațiunilor, către un client, către persoana îndrituită să primească plata din partea clientului, sau către creditorii acestuia. Contul poate fi închis la cererea clientului, a băncii sau prin acțiunea legii.

ÎNCHIDEREA UNUI EXERCIȚIU; ÎNCHIDEREA CONTURILOR
engl. Year end closure; year end closing
fr. Clôture d'un exercice; clôture des comptes
Operațiunile necesare pentru determinarea rezultatelor unui exercițiu contabil, realizarea bilanțului și închiderea conturilor pentru perioada respectivă.

ÎNCORPORARE DE REZERVE
engl. Reserves incorporation
fr. Incorporation de reserves
Operație constînd în creșterea capitalului unei societăți prin trecerea directă a rezervelor în capital și care dă acționarilor noi acțiuni corespunzătoare beneficiilor pe care nu le-au primit încă.

ÎNMATRICULARE A AGENȚILOR ECONOMICI
engl. Registration of economic agents
fr. Immatriculation des agents economiques
Este reglementată prin prevederile Legii nr. 26/1990, privind Registrul Comerțului. Agenții economici sînt obligați ca înainte de începerea activității să ceară înmatricularea în registrul comerțului. Societatea comercială devine persoană juridică la data înmatriculării ei în regis-

Scanned with OKEN Scanner

trul comerțului, înmatricularea devenind astfel ultima din lanțul de activități necesare înființării unei societăți.

ÎNREGISTRARE CONTABILĂ
engl. Accounting entry
fr. Écriture comptable; écriture
Informație scrisă într-un registru contabil.

ÎNREGISTRARE DE AJUSTARE
engl. Adjusting entry
fr. Écriture d'ajustement; écriture de redressement
Înregistrare care are rolul de a aduce soldul unui cont în conformitate cu situația reală.

ÎNREGISTRARE REPETATĂ
engl. Duplicated entry; double posting
fr. Double emploi; écriture double
Înregistrare contabilă efectuată de două ori, din greșeală.

ÎNREGISTRAREA TIMPULUI DE MUNCĂ; BON DE LUCRU
engl. Labour time record; labor time record
fr. Bon de travail
Act care arată durata și natura unei munci efectuate.

ÎNSCRIS
engl. Writ
fr. Document
Document, act emis de o persoană fizică, juridică sau de puterea publică, prin care se confirmă dreptul de creanță asupra unor bunuri economice sau sume bănești.

ÎNSTRĂINARE
Vezi ALIENARE.

ÎNTREPRINDERE MICĂ
engl. Small business
fr. Petite entreprise
Activitate de comerț sau de producție, de mică anvergură, desfășurată de o societate cu personal și capital redus.

„ÎȚI DATOREZ“
engl. IOU
fr. Reconnaissance de dette
Mențiune care, scrisă pe o bucată de hîrtie care declară suma datorată, semnată și datată, constituie o acceptare a unei datorii.

Scanned with OKEN Scanner

J

JETON DE PREZENȚĂ
engl. Attendance fee
fr. Jeton de présence
Compensația plătită de o firmă sau de o altă organizație membrilor sau funcționarilor săi, bazată pe prezența la o ședință.

JURNAL
engl. Journal
fr. Livre journal
Registru contabil pentru înregistrarea documentelor primare; tranzacțiile sînt consemnate în ordinea în care au loc.

Scanned with OKEN Scanner

K

KANBAN

Metodă de organizare și de lucru în procesul de producție (după numele economistului japonez Kanban), conform căreia aprovizionarea cu materii prime și materiale ar trebui să se facă în condiții ideale, cu stocuri zero (fără stocuri).

Scanned with OKEN Scanner

Scanned with OKEN Scanner

L

LA VEDERE
engl. On demand; on sight
fr. A vue
Referitor la o cambie sau la un depozit, desemnează situația cînd plata sau rambursarea fondurilor se poate face pe loc.

LEGALIZARE
engl. Authentication
fr. Legalisation
Atestare oficială a autenticității unui document.

LEGEA CREȘTERII COSTURILOR
engl. The law of costs growth
fr. La loi de l'accroissement des couts
Lege economică generală care afirmă că în timp, pentru un anumit volum al producției, costul marginal, apoi costul mediu variabil și în final costul mediu total, vor crește.
Această lege derivă din legea productivității marginale descrescînde, cunoscută și sub denumirea de legea veniturilor descrescînde.

LEGEA CREȘTERII PRODUCTIVITĂȚII MUNCII
engl. The law of the growth of labor productivity
fr. La loi de l'accroissement de la productivite du travail
Lege economică generală care reflectă dinamica ascendentă a eficienței cheltuirii muncii, respectiv raportul dintre rezultatele utile obținute și efortul de muncă depus.

LEGEA RANDAMENTULUI DESCRESCĂTOR
engl. Law of diminishing returns
fr. Loi du rendement décroissant; loi du rendement non-proportionnel
Lege economică generală care afirmă că, pe măsură ce se adaugă mai mulți factori de producție la cei existenți, contribuția pe care o aduc este proporțional mai mică.

LICHIDARE
engl. Winding-up; liquidation
fr. Liquidation
1. Situația în care se află o societate ca urmare a punerii în aplicare a hotărîrii asociaților de a înceta existența juridică a societății. Ea poate să apară prin încetarea obiectului activității, prin procedura de dizolvare sau prin cea de fuzionare, în care caz are loc radierea din registrul comercial a societății respective. În mod concret, este

vorba despre desfășurarea succesivă a unui complex de operații constînd, în principal, în înlocuirea organelor de administrare curentă, predarea gestiunii, restrîngerea obiectului de activitate al societății, în vederea asigurării plății creditorilor sociali și satisfacerii drepturilor asociaților / acționarilor, întocmirea și executarea bilanțului final și, în sfîrșit, radierea din registrul comerțului a societății comerciale în cauză. Constă în transformarea în lichidități a elementelor de activ ale patrimoniului social și repartizarea sumelor realizate asociaților, în raport cu participarea la capitalul social, după ce au fost plătiți creditorii și au fost stinse celelalte obligații pecuniare ale societății. Atribuțiile lichidatorilor și modalitățile de repartizare către asociați a sumelor rezultate din activitatea de lichidare sînt diferențiate în raport cu forma de societate, statutul ori hotărîrea asociaților. Contabilitatea continuă să își exercite funcția de control asupra patrimoniului supus lichidării. În această situație se procedează la prezentarea de către administratorii lichidatori a dării de seamă asupra gestiunii pentru timpul lucrat, de la ultimul bilanț aprobat și pînă la începerea lichidării. Bilanțul contabil a unității patrimoniale care și-a încetat activitatea, precum și registrele contabile și documentele justificative se dau la arhivele statului în conformitate cu prevederile Legii fondului arhivistic național al României, dacă legea nu dispune altfel;

2. Operație de vînzare integrală a stocului de comerț, de obicei la prețuri reduse, ca urmare a unei decizii judecătorești;

3. Finalizarea operațiunilor de bursă prin prețurile de lichidare stabilite de casele de lichidare (oficii de decontare) care funcționează în cadrul burselor.

LICHIDARE FORȚATĂ

engl. Compulsory liquidation; compulsory winding-up

fr. Liquidation forcée

Încheierea forțată a existenței unei firme, prin hotărîre judecătorească.

LICHIDARE VOLUNTARĂ

engl. Voluntary liquidation; voluntary winding-up

fr. Liquidation volontaire

Situația în care o firmă decide de la sine că trebuie să fie închisă și să-și vîndă activele.

LICHIDITATE

engl. Liquidity

fr. Liquidité; encaisse

1. Capacitatea pe care o are o unitate economică de a-și îndeplini la termen, cu resursele bănești de care dispune, obligațiile de plată;

2. Capacitatea de a face față, în orice moment, unor angajamente financiare, capacitatea unor active disponibile de a fi transformate fără complicații în bani. Lichiditatea unei bănci înseamnă posibilitatea acesteia de a „mobiliza" rapid actele de care dispune, adică de a le transforma în bani.

3. Disponibilități în bancnote aflate în caseria unei întreprinderi.

LICHIDITATE FINANCIARĂ

engl. Financial liquidity

fr. Liquidite financiere

Indicator care semnifică expresia calității activității economice, manifestată prin capacitatea onorării plăților complexe și la termen.

LICHIDITATE ÎN ACTIVE (PATRIMONIALĂ)

engl. Liquid assets; available assets

fr. Avoir liquide; actif liquide

Desemnează elemente patrimoniale din activul societății care pot fi transformate în termen scurt în disponibil bănesc sau de cont (disponibil în cont curent, disponibil în casă, titluri de credit cum sînt tratele, obligațiunile și acțiunile altor societăți, recipise -warrant etc., debitori solvabili pe termen scurt, stocuri de materii prime și materiale etc.).

Scanned with OKEN Scanner

LICHIDITATEA FIRMEI

engl. Firm's liquidity

fr. Liquidite de l'entreprise

Indicator calitativ care exprimă măsura în care firma poate procura disponibilitățile necesare pentru a asigura achitarea obligațiilor curente, în speță, datoriile pe termen scurt ale acesteia. Lichiditatea are două determinante:

- gradul de îndatorare a firmei;
- structura activelor, care condiționează posibilitățile mai rapide sau mai lente, de transformare a activelor în bani.

Astfel, pe de o parte, cu cît îndatorarea este mai mare cu atît firma este supusă presiunii de asigurare a lichidității, de aceea este de preferat ca în general firma să se bazeze mai mult pe fonduri proprii. Pe de altă parte, firma trebuie să-și optimizeze structura activelor pentru a preîntîmpina pericolul lipsei de lichiditate.

În funcție de structura activelor, distingem mai multe grade de lichiditate:

Lichiditate imediată: $\frac{DV}{DS}$

Lichiditate redusă: $\frac{a}{DS}$

Lichiditate generală: $\frac{A}{DS}$

unde:

DS = Datorii pe termen scurt

DV = Disponibilități + Valori mobiliare

a = Active circulante - Stocuri de materii prime și produse fără desfacere asigurată.

A = Active circulante.

Acești indicatori sînt semnificativi, în măsura în care se analizează perioade diferite din activitatea firmei sau se apreciază comparativ calitățile diferitelor firme.

LICITAȚIE

engl. Auction

fr. Vente aux enchères

1. Modalitate specifică economiei de piață, practicată pe o piață de mărfuri care funcționează periodic sau ocazional, concentrînd în același loc și în același timp, oferta și cererea de mărfuri, de exemplu: vînzarea - cumpărarea unor bunuri economice, construirea unor obiective economice și sociale, executarea unor lucrări de construcții de drumuri, poduri, porturi; asistența tehnică etc. Pe baza ofertelor primite se alege cea mai avantajoasă variantă încheindu-se contractul de livrare, de construcție sau prestare de servicii;
2. Modalitate de vînzare publică a unor bunuri sau active care intră în proprietatea cumpărătorului care oferă și plătește prețul cel mai ridicat;
3. Modalitate de vînzare publică a bunurilor unui debitor falit care nu-și poate achita datoriile la scadență; constituie o procedură de executare silită în scopul acoperirii totale sau parțiale prin echivalent bănesc al creanțelor valorificate de creditor;
4. Modalitate de adjudecare a unor spații de producție sau comerciale, hale industriale etc. în scopul închirierii sau locației de gestiune, cînd are loc transmiterea dreptului de folosință, conform reglementărilor legale;
5. Piață de mărfuri cu caracteristici proprii care funcționează periodic sau ocazional, după un ansamblu de norme și care concentrează în același timp și în același loc oferta și cererea de mărfuri, cu o serie de caracteristici distinctive:

- se desfășoară pe bază de regulamente proprii;
- minimizează rolul negocierilor;
- sînt tranzacții bazate pe concurență;
- atribuirea proprietății sau a dreptului de folosință asupra bunului comercializat sau acceptarea ofertei celei mai avantajoase se face prin acțiuni de selecție și de adjudecare;
- sînt tranzacții prompte, ducînd la încheierea operativă a contractelor.

Licitațiile pot fi clasificate după diferite criterii:

- după regimul juridic și posibilitățile de participare: se disting licitații deschise (publice), la care numărul de participanți este nelimitat, putînd lua parte cu șanse egale toate firmele interesate și licitații închise (limitate) organizate numai pentru un anumit număr de firme specializate, sau persoane invitate de organizatori.
- după frecvența organizării, licitațiile pot fi: periodice, (cu regularitate, la anumite date, în anumite locuri) și ocazionale.
- după funcția pe care o îndeplinesc și poziția

Scanned with OKEN Scanner

organizatorilor în actul de vînzare-cumpărare: pot fi licitații pentru vînzare (de export) și licitații pentru cumpărare (de import).
- după mărimea partizilor de mărfuri comercializate, licitațiile pot fi: cu ridicata sau cu amănuntul.
- după natura obiectului tranzacției există: licitații pentru produsele de bază, licitații pentru produse finite, precum și cele pentru anumite lucrări și obiective economice complexe, și licitații pentru servicii.

LICITAȚIE ÎNCHISĂ
engl. Closed auction
fr. Vente publique fermée
Formă de licitație la care ofertele de preț se trimit în plic închis, pînă la o anumită dată, înaintea zilei licitației.

LICITAȚIE VALUTARĂ
engl. Currency auction
Formă de licitație care constă în determinarea liberă, pe baza cererii și a ofertei primite, a cursului între moneda națională a unei țări și devizele convertibile cotate de banca autorizată, urmînd ca operațiunile de schimb valutar să aibă loc la un curs fixat prin convenție între bancă și instituțiile specializate implicate.

LIMITAT
engl. Limited
fr. Limité; restreint
Referitor la o firmă, se referă la răspunderea limitată a proprietarilor firmei pentru datoriile acesteia.

LINIE TARIFARĂ
engl. Tariff line
fr. Ligne tarifaire
Nivele diferite ale taxelor vamale la unul și același produs, în funcție de coloanele tarifului vamal în care sînt înscrise.

LIVRARE
engl. Delivery
fr. Livraison
Acțiunea prin care un furnizor transmite unui beneficiar dreptul de proprietate asupra bunurilor materiale sau serviciilor, urmate de plata lor, fie direct, fie prin intermediari, pe baza unui act de vînzare-cumpărare (facturi, avize de expediție etc.). Livrarea cuprinde toate operațiunile prin care se realizează transferul dreptului de proprietate asupra bunurilor mobile corporale, indiferent de forma juridică prin care se realizează: vînzare, schimb, aport în bunuri la capitalul social al societății comerciale, închirierea unor bunuri pe baza unui contract cu clauza transferării proprietății asupra bunurilor respective, la o anumită dată, predarea de către agenții economici a unor bunuri cu titlu gratuit.

LUCRĂRI ȘI SERVICII ÎN CURS DE EXECUȚIE
Vezi CONTUL 332 „LUCRĂRI ȘI SERVICII ÎN CURS DE EXECUȚIE".

Scanned with OKEN Scanner

Scanned with OKEN Scanner

M

MAGAZIN CU ADAOS COMERCIAL MINIM
engl. Discount store
fr. Magasin discount; discount; magasin minimarge
Detailist, în special de mărfuri de utilizare îndelungată, care vinde la prețuri mici, uneori aproape de prețurile cu ridicata.

MAJORARE
engl. Increase
fr. Majoration
Reprezintă suma rezultată din aplicarea unei cote procentuale calculată pentru fiecare zi de întîrziere, asupra plăților rămase neefectuate după expirarea termenului de plată; se încasează o dată cu suma datorată. Majorarea constituie o sancțiune administrativă pentru neplata la termen către bugetul statului a impozitelor, taxelor etc.

MANDAT
engl. Mandate
fr. Mandat
Document, împuternicire scrisă, dată de o persoană numită mandant, altei persoane numite mandatar, prin care se stipulează condiții de reprezentare, în numele și în interesul acesteia, privind administrarea anumitor bunuri, gestionarea sau practicarea unor activități economice, efectuarea unor operațiuni, în schimbul unei plăți.

MANIFEST
engl. Manifesto
fr. Manifeste
Listă a tuturor încărcăturilor duse de un avion sau vapor. El trebuie să fie semnat de căpitan sau primul ofițer, înainte de a fi înmînat la client sau la plecarea și la sosirea în port sau aeroport.

MARJĂ
engl. Margin
fr. Marge
Diferența dintre prețul de cumpărare și cel de vînzare. Diferența între două cotații pentru același produs.

MARJĂ A PROFITULUI BRUT
engl. Gross profit margin
fr. Marge du profit brut
Indicator al rezultatelor obținute de către o firmă care se exprimă sub forma unui raport între vînzările nete din care se scade costul mărfurilor

vîndute și volumul vînzărilor nete. Măsoară profitabilitatea procesului de producție într-o perioadă de referință.

MARJĂ BRUTĂ
engl. Gross margin
fr. Marge brute
Diferența dintre vînzările și cumpărările de produse care sînt comercializate.

MARJĂ BRUTĂ DE AUTOFINANȚARE
Vezi CASH FLOW.

MARJĂ DE PROFIT
engl. Profit margin; margin of profit
fr. Marge bénéficiaire
Raportul dintre profit și prețul de vînzare, exprimat procentual sau sub forma unei fracții.

MARJĂ NETĂ
engl. Net margin
fr. Marge nette
Profitul net realizat de un detailist la vînzarea unui articol, calculat ca diferență între profitul brut și cheltuielile de vînzare cu amănuntul; de regulă este exprimat ca un procent din vînzări.

MASA PROFITULUI
engl. Profit mass
fr. Masse du profit
Sumă care reprezintă volumul profitului realizat de un agent economic sau la nivelul economiei naționale. Se determină ca o diferență între veniturile realizate (V) și cheltuielile aferente (C). P = V - C, unde P = masa profitului.

MASĂ CREDALĂ
engl. Creditors mass
fr. Masse des crediteurs
Grupare obligatorie constituită în cadrul procedurii falimentului, din totalitatea creditorilor falitului, declarați și verificați, adică din totalitatea persoanelor care pretinzîndu-se creditori ai falitului, și-au declarat creanțele și au depus dovezile necesare în termenul stabilit prin hotărîre judecătorească declarativă de faliment.

MATCĂ; COTOR
engl. Counterfoil; stub
fr. Souche
Porțiunea unui formular reținută după ruperea porțiunii detașabile, și care oferă o înregistrare a informației conținute în secțiunea principală.

MATERIALE CONSUMABILE
Vezi CONTUL 301 „MATERIALE CONSUMABILE".

MATERII PRIME
engl. Raw material(s)
fr. Matières premières
Obiecte ale muncii rezultate ale unei munci anterioare, care în procesul de producție urmează a fi prelucrate sau transformate în alte produse, prin schimbarea formei și structurii lor. Vezi CONTUL 300 „MATERII PRIME".

MATERII ȘI MATERIALE AFLATE LA TERȚI
Vezi CONTUL 351 „MATERII ȘI MATERIALE AFLATE LA TERȚI".

MĂRFURI
engl. Merchandises
fr. Marchandises
Vezi CONTUL 371 „MĂRFURI".

METODA BAZATĂ PE ESTIMAREA ACTIVELOR
engl. Assets estimation method
fr. La methode basee sur l'estimation des actives
Metodă de evaluare care pornește de la principiul că valoarea întreprinderii este dată de patrimoniul său. Estimarea valorii pe baza patrimoniului se folosește în cazul întreprinderilor nerentabile, care și-au pierdut capacitatea de a

Scanned with OKEN Scanner

aduce profit. Estimarea se poate face pe baza valorii din registrele contabile, prin metoda costurilor de înlocuire sau pe valoarea de lichidare.

METODA BILANȚULUI ACTUALIZAT

Vezi CONTABILITATEA COSTURILOR CURENTE.

METODA COMPENSĂRII SOLDURILOR

engl. Method of net presentation

fr. Méthode de la compensation des soldes

Compensarea în bilanț sau contul de profituri și pierderi a soldurilor creditoare cu cele debitoare sau viceversa.

METODA CONTABILITĂȚII

engl. Accountancy method

fr. La méthode de la comptabilite

Constă în totalitatea procedeelor folosite pentru reflectarea valorică a mijloacelor și surselor care constituie patrimoniul, inclusiv mișcarea acestora, cu ajutorul instrumentelor proprii contabilității, între care sînt de relevat: contul, balanța de verificare, bilanțul. Se bazează pe concepția dublei reprezentări și dublei înregistrări a proceselor economice.

METODA COSTURILOR DE ÎNLOCUIRE

engl. Substitution costs method

fr. La méthode des couts de remplacement

Metodă de evaluare prin care se determină valoarea întreprinderii la nivelul fondurilor necesare pentru crearea de către investitor a unui potențial asemănător. Se bazează pe acte normative, plecînd de la stabilirea costurilor tehnologice, de circulație, prin aplicarea de corecții care iau în considerare toate elementele concrete de concepție, execuție, exploatare și perspective ale produsului. Metoda poate fi folosită ca o sursă suplimentară în negocieri sau prin raportare la alte metode.

METODA COSTURILOR DIFERENȚIALE

engl. Differential costing; incremental costing

fr. Méthode des coûts différentielle

Metodă de stabilire a costurilor care arată cum se modifică cheltuielile prin adoptarea diferitelor măsuri.

METODA COSTURILOR DIRECTE

engl. Direct costing

fr. Direct costing; méthode de coût direct; méthode du prix de revient direct

Metodă de calcul a prețului de cost al unui produs care permite clasarea tuturor costurilor, în funcție de variabilitatea lor, în raport de volumul de activitate al întreprinderii. Se disting, în general, costuri variabile care variază în funcție de volumul producției, și costuri fixe care nu variază în funcție de schimbările volumului de producție. Această metodă ia în considerare numai costurile direct atribuibile produsului, marja realizată peste aceste costuri variabile fiind destinată să acopere toate celelalte costuri și profitul.

METODA COSTURILOR ÎN FLUX

engl. High tide costs method

fr. La methode des couts en flux

Contabilizarea cheltuielilor de producție în ordinea în care au loc, în mod succesiv, operațiile procesului tehnologic industrial. Criteriul de repartizare a costurilor se bazează, în principal, pe unitatea de cost „oră-mașină".

METODA COSTURILOR NORMATE

engl. Rate-setting costs method

fr. La methode des couts reglementes

Se bazează pe normele de consum de materii prime și materiale, energie, de personal etc., stabilite cu anticipație. Acestea se compară cu costurile (consumurile) efective care se înregistrează în contabilitate. Analiza critică comparată servește fie la modificarea normelor, fie la adoptarea măsurilor pentru raționalizarea consumurilor.

METODA COSTURILOR PE COMENZI

engl. Order costs method

fr. La methode des couts sur commandes

Colectarea și repartizarea cheltuielilor de pro-

Scanned with OKEN Scanner

ducție pe comenzi individualizate. Contabilitatea analitică a cheltuielilor este organizată pe comenzi, datele furnizate servind la determinarea costurilor. Metoda este aplicabilă în unitățile care realizează produse de serie mică.

METODA COSTURILOR PE FAZE

engl. Stage costs method

fr. La methode des couts sur phases

Urmărirea și calcularea cheltuielilor de producție pe faze ale procesului industrial și în cele din urmă pe produs. Este o metodă aplicabilă în unitățile industriale cu producție de masă, omogenă. Evidența cheltuielilor în contabilitate este condusă pe fiecare fază în parte pînă la încheierea ciclului productiv, cînd se efectuează calculația pe produs.

METODA COSTURILOR STANDARD

engl. Standard cost system

fr. Méthode des coûts préétablis

Se bazează pe determinarea anticipată a costului fiecărui produs cuantificat cu ajutorul documentației tehnice și a normelor de cheltuieli, ceea ce impune o fundamentare riguroasă, obținînd în acest fel caracterul de standard. Analiza comparată a costurilor efective cu cele standard conduce la stabilirea abaterilor pe categorii de cheltuieli, fără a se aduce modificări cheltuielilor standard. Abaterile sînt considerate, de regulă, devieri de la disciplina de producție. Metoda permite definirea măsurilor pentru prevenirea depășirii costurilor. De asemenea, previziunile pot viza niveluri diferite ale producției corespunzătoare variantelor de cost. Această metodă permite utilizarea principiului gestiunii prin excepție.

METODA DE ACTUALIZARE A BENEFICIILOR VIITOARE

fr. La methode d'actualisation de benefices prochaines

Metodă de apreciere a capitalizării bursiere; are mai multă importanță ca etalon de măsură a valorii unei întreprinderi. Pleacă de la principiul potrivit căruia capitalizarea bursieră a unei societăți corespunde valorii actuale a tuturor beneficiilor sale viitoare. Valoarea actuală a întreprinderii se obține prin deducerea din beneficiile așteptate ale unei taxe de scont care corespunde ratei de capitalizare specifice societății. Această metodă presupune o mare capacitate de previziune din partea analiștilor, deoarece ea cere estimări ale beneficiilor pe o perioadă de timp îndelungată. În plus, o dată cu calcularea ratei de capitalizare, trebuie să se evalueze corect riscul specific societății în cauză.

METODA DE CONSOLIDARE

engl. Consolidation method

fr. Méthode de consolidation

Metodă utilizată pentru prezentarea conturilor unui grup ca și cum acesta ar fi o singură entitate.

METODA DIVIDENDELOR

engl. Dividend methods

fr. La methode des dividendes

Metodă de evaluare care pleacă de la premisa că pentru un acționar, cele mai importante date se referă la dividendele care se pot primi și nu cele referitoare la suma profiturilor. Metoda este ușor de aplicat deoarece în cazul întreprinderilor cotate la bursă, sînt disponibile date privind procentul de dividende care se aplică asupra participării la afacerea respectivă. În cazul unei întreprinderi necotate este necesară găsirea unui corespondent care este cotat la bursă.

Există mai multe variante ale acestei metode, determinate în primul rînd de folosirea valorii nete sau brute (neimpozitate) a dividendelor.

Una dintre variante folosește modelul creșterii constante (Constant Growth / Model) care pleacă de la premisa că valoarea dividendelor va crește în viitor. Formula generală de calcul este:

$$P = \frac{D}{R}$$

unde:

P = prețul participării la afacere;

D = valoarea actuală a dividendelor;
R = diferența dintre rata așteptată de restituire a capitalului și creșterea probabilă a dividendelor.

METODA FLUXULUI DE NUMERAR CAPITALIZAT

engl. Discounted cash flow
fr. Discounted cash flow

Metodă de evaluare bazată pe actualizarea valorilor. Fluxul ipotetic de numerar este capitalizat folosind rata de restituire a capitalului impusă de investitori. Costul preluării firmei de către investitori este tratat ca o cheltuială care, într-o perioadă stabilită, trebuie recîștigată împreună cu un supliment, pe seama activității întreprinderii. Calculul metodologic este complicat și necesită planificarea detaliată a cash-flow-urilor viitoare, a investiției, creditelor, veniturilor din vînzări și amortizării fondurilor fixe. Cu ajutorul acestei metode se poate obține însă o imagine destul de detaliată a activității companiei după schimbarea proprietarului.

METODA HAMBURGHEZĂ (SCALARĂ)

engl. Daily balance interest calculation
fr. Methode hambourgeoise

Este cea mai răspîndită metodă de calcul a dobînzii la un cont curent. Dobînda purtată de fondurile aflate în depozit în cont curent este calculată în funcție de zilele de valoare curentă începînd de la ultima modificare a soldului, fiind totalizată la sfîrșitul perioadei contabile.

METODA MEDIEI PE DURATA FUNCȚIONĂRII

engl. Working time average method
fr. La methode de moyenne pendant le fonctionnement

Metodă de analiză cantitativă, mai elaborată, care ține seama de evoluția dobînzii pe durata funcționării echipamentului. În acest fel se calculează cheltuielile medii anuale pe durata funcționării acestuia.

METODA „PAY-BACK"

engl. „Pay-back" method
fr. La methode „pay-back"

Metodă relativ simplă de calcul a rentabilității unei investiții, care constă în compararea costurilor cu rezultatele viitoare la care se așteaptă agentul economic. Anul returnării (pay-back) este acela în care rezultatele cumulate acoperă cheltuielile inițiale. În acest mod este ușor să se determine investiția cu cea mai rapidă rentabilitate (din mai multe variante).

Perioada „Pay-Back" = CP/CAV
unde:
CP = costul proiectului
CAV = creșterea anuală a venitului

Cel mai mare dezavantaj al metodei este faptul că nu ține cont de durata de viață a investiției.

METODA PERIOADEI DE RECUPERARE

fr. La methode de l'intervalle de recuperation

Metodă larg utilizată în industrie. În forma ei cea mai simplă este reciprocă metodei ratei recuperării. Ea arată timpul necesar în care veniturile sau economiile pot să compenseze cheltuielile pentru investiții. Se folosesc două relații de calcul (fără și cu efectuarea reținerilor).

- durata simplă a recuperării = I/E
- durata recuperării (după efectuarea reținerilor) = I/(E-R)

unde:
I = Investiții
E = Economii
R = Rețineri

METODA RATEI SIMPLE A RECUPERĂRII INVESTIȚIEI

engl. Simple rate of retrieved investment method
fr. La methode du terme simple de la recuperation de l'investissement

Metodă de analiză cantitativă a activității unei întreprinderi în care au loc investiții care se efectuează în două variante:

1) pe baza beneficiilor (fără sau după preluarea cotelor afectate altor plăți):

$$r = \frac{\text{Economii} - \text{Profit net}}{\text{Investitie}} \cdot 100$$

sau

$$r = \frac{\text{Economii} - \text{Retineri}}{\text{Investitie}} \cdot 100$$

2) pe baza încasărilor în numerar (fără sau după efectuarea reținerilor):

$$r = \frac{\text{Economii} + \text{Amortizare}}{\text{Investitie}} \cdot 100$$

sau

$$r = \frac{\text{Economii} - \text{Retineri} + \text{Amortizare}}{\text{Investitie}} \cdot 100$$

METODA REGRESIVĂ DE AMORTIZARE

engl. Reducing balance method; reducing installment system; declining balance depreciation; declining balance depreciation
fr. Méthode dégressive d'amortissement; amortissement dégressif

Modalitate de contabilizare a amortizării unui activ prin scăderea în fiecare an a unui procent fix din valoarea sa din anul precedent, astfel încît valoarea sa contabilă va fi egală cu valoarea reziduală la sfîrșitul vieții utile.

METODA VALORII CONTABILE

engl. Book value method
fr. La methode de la valeur comptable

Metodă de evaluare care dă o informație rapidă, ușor de obținut asupra valorii patrimoniului. Ea nu prezintă însă în general informații asupra uzurii de facto a fondurilor fixe, ceea ce îngreunează stabilirea valorii actuale a acestora. Un alt dezavantaj al metodei este acela că valoarea contabilă nu sesizează schimbările din structura fizică a patrimoniului întreprinderii precum și adaptarea ei la necesitățile proceselor productive. În cazul lichidării întreprinderii se poate întîmpla ca valoarea actuală a mijloacelor puse în vînzare să fie, datorită factorului timp, mult mai mică decît cea din registre. La fel se poate întîmpla cu sumele care nu au fost obținute de la debitori în termenele fixate (decapitalizarea creditelor). În ciuda acestor dezavantaje, metoda este folosită pentru o estimare rapidă și ieftină, mai ales, ca o completare a altor metode, ea oferind informații suplimentare.

METODA VALORII DE LICHIDARE

engl. Liquidation value method
fr. La methode de la valeur de la liquidation

Metodă de evaluare care se folosește în cazul în care în sistemul existent de organizare, activitatea întreprinderii nu este posibilă datorită neasigurării nivelului minim de venituri stabilit de investitor. Desigur că din valoarea elementelor de patrimoniu se scad obligațiile întreprinderii. În cazul estimării bazate pe valoarea de lichidare sînt foarte importante expertizele tehnice de stabilire a gradului de uzură a mijloacelor fixe și sînt necesari specialiști în comercializarea mașinilor și instalațiilor uzate.

METODA VALORII NETE ACTUALIZATE

engl. Net present value method
fr. La methode de la valeur net actualisee

Variantă simplificată a metodei capitalizării cash - flow. În această valoare netă actualizată nu apar unele costuri legate de preluarea întreprinderii, deci este o valoare „stricto sensu" a întreprinderii. Metoda fundamentează o etapă preliminară a negocierii, deoarece prin ea se stabilește limita superioară a valorii capitalului pe care îl introduce investitorul în respectiva întreprindere.

METODA VALORII SUBSTANȚIALE

engl. Substantial value method
fr. La methode de la valeur substantielle

Metodă de apreciere folosită în evaluarea agenților economici, care pleacă de la principiul potrivit căruia capitalizarea bursieră a unei întreprinderi corespunde valorii actuale a activelor sale nete. Altfel spus, societatea valorează atît cît s-ar obține dacă ar fi vîndută bucată cu bucată. Dificultatea acestei metode ține de faptul că este

Scanned with OKEN Scanner

adesea, imposibil de calculat cu exactitate această valoare (de exemplu din cauza amplorii necunoscute a rezervelor latente). În plus, valoarea substanțială depinde de evoluția întreprinderii, respectiv la cît pot fi estimate mijloacele unei societăți aflate pe punctul de a-și depune bilanțul.

MIJLOACE CIRCULANTE; FOND DE RULMENT NET

engl. Net current assets; net working capital
fr. Fonds de roulement net

Capitalul folosit în operațiunile comerciale curente ale firmei, constituit ca diferență între activele lichide (stocuri, debitori, obligațiuni) și debitele pe termen scurt (creditori, titluri de credit etc.). Reprezintă o parte integrantă a unui patrimoniu constînd în materii prime, materiale, combustibili, piese de schimb, producție neterminată, produse finite, ambalaje, diferite alte valori etc., care își schimbă forma inițială, se consumă integral într-un singur ciclu de producție și își transferă întreaga lor valoare asupra unui produs și se înnoiesc după fiecare ciclu de producție.

MIJLOACE DE PLATĂ

engl. Means of payement; means of settlement
fr. Moyen de paiement

Desemnează totalitatea posibilităților materiale (aur, valute, credit etc.) cu ajutorul cărora se poate onora (plăti) o creanță internațională. Acestea sînt: aurul, devizele (valuta efectivă), precum și trata, biletul de ordin, cecul, acțiunile, obligațiunile, cupoanele, titlurile, DST (dreptul special de tragere) etc.

MIJLOACE FIXE

engl. Fixed assets; capital assets
fr. Actif immobilisé; actif permanent; immobilisations; valeurs immobilisées

Se consideră mijloc fix obiectul singular sau complexul de obiecte ce se utilizează ca atare și îndeplinește cumulativ următoarele condiții:
- are valoare mai mare decît limita stabilită de lege;
- are o durată normală de utilizare mai mare de un an.

Pentru obiectele care sînt folosite în loturi, seturi sau formează un singur corp, la încadrarea lor ca mijloace fixe se are în vedere valoarea întregului corp, lot sau set. Vezi CONTUL 212 „MIJLOACE FIXE".

MIJLOACE FIXE LUATE CU CHIRIE

engl. Leased fixed assets
fr. Immobilisations en location

Valoarea mijloacelor fixe înregistrate în contabilitatea utilizatorului într-un cont cu același titlu, din afara bilanțului, pentru a evidenția prezența temporară a acestora în cadrul unității patrimoniale în baza unui contract de leasing (închiriere) sau de natură similară. Vezi CONTUL 8031 „MIJLOACE FIXE LUATE CU CHIRIE".

MIȘCARE A CONTULUI

engl. Account movement
fr. Mouvement du compte

Suma totală înregistrată în debitul și/sau creditul unui cont într-o perioadă de timp determinată. Mișcarea contului oferă date pentru fundamentarea informației contabile cu privire la volumul afacerilor, determinarea altor indicatori ai activității întreprinzătorilor, evoluția și tendințele care se manifestă în dinamica unor fenomene ori procese economice etc.

MÎNĂ DE LUCRU CALIFICATĂ

Vezi PERSONAL CALIFICAT.

MÎNĂ DE LUCRU IEFTINĂ

engl. Cheap labour; cheap labor
fr. Main-d'oeuvre bon marché

Muncitori remunerați cu salarii mici.

MÎNĂ DE LUCRU TEMPORARĂ; MÎNĂ DE LUCRU OCAZIONALĂ

engl. Casual labour; casual labor
fr. Main-d'oeuvre temporaire; main-d'oeuvre intermittente; main-d'oeuvre occasionnelle

Scanned with OKEN Scanner

Muncitori angajați în funcție de necesități, și nu în mod continuu.

MODIFICARE PRIN ALTERARE SAU ȘTERGERE
engl. Amendment by alteration
fr. Surcharge d'une écriture
Modificarea cifrelor sau textului unui înscris prin scriere peste datele originale, făcîndu-le astfel ilizibile. Asemenea modificări sînt contrare practicilor contabile general acceptate și sînt interzise prin lege.

MONEDĂ CONVERTIBILĂ; DEVIZE CONVERTIBILE
engl. Convertible currency
fr. Monnaie convertible; devise convertible
Monedă care se poate folosi în orice țară ca mijloc de plată, fără nici o restricție, avînd la bază o economie dezvoltată.

MONEDĂ FORTE; VALUTĂ FORTE
engl. Hard currency
fr. Monnaie forte
Moneda unei țări care are o balanță puternică de plăți și o monedă care este improbabil să se devalorizeze, și deci cererea pentru ea este mare. Astăzi sînt considerate valute forte: marca germană, yenul, dolarul, francul elvețian ș.a.

MONEDĂ LIBER CONVERTIBILĂ
engl. Free currency
fr. Monnaie libre
Monedă care poate fi cumpărată și vîndută fără restricții.

MONEDĂ NAȚIONALĂ
engl. Local currency
fr. Monnaie locale
Moneda țării în care are loc activitatea respectivă, prin opoziție cu valuta străină - de ex. dolarul sau ECU.

MONEDĂ SCRIPTURALĂ
engl. Deposit money
fr. Monnaie scripturale
Monedă de cont, grup de instrumente de decontări, transferuri și evidențe contabile (cec, cambii, viramente, treceri în cont etc.) cu mențiuni și referințe permanente la adevărata monedă.

MONEDĂ STRĂINĂ
engl. Foreign currency; foreign exchange
fr. Devise; monnaie étrangère
Monedele altor țări decît cea în care se realizează tranzacția. Moneda străină face obiectul operațiilor de cumpărare și vînzare pe piețele de schimb valutar. Firmele și organizațiile cer monedă străină pentru a cumpăra bunuri din exterior, în scopul unor investiții sau pentru operațiuni speculative.

MONOGRAFIE CONTABILĂ
engl. Account monograph
fr. Monographie comptable
Lucrare de ansamblu cu caracter documentar reprezentînd, în formele specifice contabilității, înregistrări, balanțe de verificare, bilanțuri, contul de profit și pierderi aferente unui patrimoniu în totalitatea sa, ori a unor părți ale patrimoniului.

MORATORIU
engl. Moratorium
fr. Moratoire
1. Perioada de grație acordată unui debitor pentru intervalul cînd încă nu s-a redresat astfel încît să-și poată plăti datoria scadentă și neonorată;
2. Procedura îndeplinită de o instanță publică competentă, cu acordul creditorilor agentului economic falit, la cererea acestuia, de a suspenda starea de faliment, în cazul cînd face dovada că activul său patrimonial acoperă obligațiile de plată. Moratoriul se hotărăște prin sentință care acordă falitului un termen pentru îndestularea creditorilor. De asemenea, cu această ocazie se stabilesc:

Scanned with OKEN Scanner

- dobînzi moratorii - dobînda socotită de la data acordării moratoriului;
- daune moratorii - despăgubiri care se acordă în caz de întîrziere a plății unei obligații și care se calculează din momentul trimiterii somației.

În timpul moratoriului se suspendă măsurile de administrare a falimentului, însă se numește o comisie formată din creditori pentru a supraveghea administrarea patrimoniului și lichidarea datoriilor. În contabilitatea falitului, operațiunile de înregistrare continuă să se efectueze în condițiile moratoriului, pe baza actelor justificative de gestiune. Contabilitatea furnizează informații falitului, precum și comisiei de creditori și instanței, la cererea acestora;

3. Măsură legislativă vizînd încetarea temporară a unor plăți externe din cauza unor lipsuri majore a disponibilităților valutare.

MULTIPLICATOR AL CREDITULUI

fr. Multiplicateur de credit

Coeficient care pune în evidență cantitatea de monedă scripturală care se poate crea prin existența în economie a unor disponibilități sau rezerve excedentare, în condițiile unor restricții de rezervă obligatorii (pentru bănci) și păstrării unor cantități de bani efectivi de către agenții economici (mai ales întreprinderi și populație)

Formula de calcul este:

$$M = \frac{1}{b + a - ab}$$

unde:

a = procentul rezervei obligatorii

b = procentul retragerii banilor din circulație de către agenții economici.

Scanned with OKEN Scanner

N

NAVLU
engl. Freight
fr. Fret
Prețul transportului maritim, aerian sau terestru, pe unitatea de greutate, de volum sau global pentru cursă.

NAVLU PLĂTIT
engl. Freight paid
fr. Franco de port; fret payé
Prețul transportului plătit anticipat în portul de încărcare.

NAVLU PLĂTIT ÎN AVANS
engl. Advance freight; prepaid freight
fr. Fret payé d'avance
Navlu plătit în avans, adică înainte ca mărfurile să fie transportate.

NECESITĂȚI DE NUMERAR
engl. Cash requirement
fr. Besoin de trésorerie
Nevoia unei întreprinderi de bani gheață. Uneori, ca urmare a blocajului financiar, a unei conjuncturi nefavorabile sau a unei greșeli în administrarea lichidităților, necesitatea de numerar poate depăși disponibilitățile existente - și atunci se vorbește despre criza de numerar.

NEGOCIABILITATE
engl. Negotiability
fr. Négociabilité
Calitatea pe care o are un cec bancar, bilet la ordin sau un alt instrument legal de plată de a permite transferul titlului de la o persoană la alta prin andosare și livrare.

NOMENCLATOR DE MATERIALE ȘI PRODUSE
engl. Materials and products list
fr. Tableau de materiaux et produits
Lista, catalogul tuturor materialelor și produselor care se consumă în unitate, ordonate după reguli precise, codificate, cu precizarea prețurilor și furnizorilor.

NORMARE A MUNCII
engl. Standardization of labor
Proces de stabilire a normelor de muncă la nivelul agentului economic, cu ajutorul cărora se determină cheltuielile necesare de timp de muncă pentru producerea unui anumit produs sau pen-

Scanned with OKEN Scanner

tru executarea unei anumite operații, în anumite condiții tehnico - organizatorice.

NORMAREA CONTABILITĂȚII
engl. Standardization of bookkeeping
Stabilirea normelor unice de clasificare și sistematizare a conturilor pe baza conținutului economic al valorilor pe care le înregistrează, reglarea denumirii, funcției, corespondenței și reprezentării conturilor prin simboluri numerice. Se concretizează în planuri de conturi elaborate pe ramuri (sectoare) de activitate. Se obține unificarea terminologiei folosite de contabilitate, tipizarea documentelor și bilanțurilor contabile, se îmbunătățesc condițiile de centralizare și analiză a datelor și a informațiilor contabile la nivel macroeconomic, cu privire la procesele și tendințele din economia națională sau a ramurilor (sectoarelor) care o compun.

NORME ALE CONTABILITĂȚII
Vezi PRINCIPII ALE CONTABILITĂȚII.

NOTĂ DE CONTABILITATE
engl. Accountancy bill
fr. Note de comptabilite
Document purtător de informații întocmit în compartimentul financiar - contabil. Are circulație internă și conține operații pe baza cărora se efectuează înregistrări în contabilitate. Operațiile sînt înscrise în formule contabile, cu respectarea egalității valorilor în debit și credit.

NOTĂ DE CREDITARE
engl. Credit note
fr. Bordereau de credit
Document asemănător unei facturi, emis de creditor către debitor, informîndu-l că în contul lui a fost creditată o anumită sumă. Este utilizat în cazul retururilor de marfă, în cazul acordării de rabaturi pentru plata în numerar, sau pentru corectarea greșelilor, de exemplu în cazul în care anterior a fost expediată o factură cu o sumă mai mare decît cea corectă.

NOTĂ DE DEBITARE
engl. Debit note
fr. Bordereau de débit
Document asemănător unei facturi, emis de obicei pentru taxe suplimentare la sume deja facturate. Este utilizat și pentru corectarea greșelilor, de exemplu în cazul în care anterior a fost expediată o factură cu o sumă mai mică decît cea corectă.

NOTIFICARE DE IMPUNERE
Vezi AVERTISMENT.

NUME COMERCIAL
engl. Business name
fr. Nom commercial
Numele sub care își desfășoară activitatea o firmă.

NUMERAR; BANI GHEAȚĂ
engl. Cash
fr. Espèces
Termen care desemnează mijloace de plată constituite din monezi și bilete de bancă; numerarul este partea din masa banilor în circulație care poate fi numărată.

NUMERAR ÎN CASĂ; DISPONIBILITĂȚI ÎN NUMERAR
engl. Cash in hand; cash on hand
fr. Encaisse
Bani deținuți de o firmă sub forma bancnotelor și monezilor, spre deosebire de sumele din cont.

Scanned with OKEN Scanner

O

OBIECT DE EVIDENȚĂ
engl. Evidence object
fr. Objet d'evidence
Bunuri sau valori cu caracteristici care le individualizează prin natură, funcție, destinație, semnificație economică ori regim juridic, și a căror existență și mișcare în cadrul patrimoniului se înregistrează pe conturi, în contabilitatea analitică și sintetică (exemplu: acțiuni, obligațiuni, alte hîrtii de valoare, mijloace fixe etc.).

OBIECT DE INVENTAR
Bunuri cu o valoare mai mică decît limita prevăzută de lege pentru a fi considerate mijloace fixe, indiferent de durata lor de serviciu, sau cu o durată mai mică de un an, indiferent de valoarea lor, precum și bunurile asimilate acestora (echipamentul de protecție, echipamentul de lucru, îmbrăcămintea specială, mecanismele, dispozitivele, verificatoarele, SDV-urile, aparatele de măsură și control, matrițele folosite la executarea anumitor produse și alte obiecte similare). Obietele de inventar în folosință se evidențiază distinct în contabilitatea analitică. Valoarea obiectelor de inventar se include în cheltuieli integral, la darea lor în folosință, sau eșalonat, într-o perioadă de cel mult trei ani. În cazul includerii eșalonate în cheltuieli sau integral la darea lor în folosință, se utilizează un cont distinct pentru evidența uzurii obiectelor de inventar. Vezi CONTUL 321 „OBIECTE DE INVENTAR".

OBIECTE DE INVENTAR LA TERȚI
Vezi CONTUL 352 „OBIECTE DE INVENTAR LA TERȚI".

OBLIGAȚIE LEGATĂ DE CAPITAL
engl. Capital commitment
fr. Obligation nouee de capital
Reprezintă un program ferm, aprobat de obicei de consiliul directorilor. În cazul companiilor, în vederea cheltuirii unor sume de bani pe bunuri de capital (bunuri de utilizare îndelungată în afacerea respectivă, de exemplu pămîntul, clădirile, fabricile, utilajele, investițiile în filiale, vehiculele), legea obligă la evidențierea în balanța contabilă a acestor intenții legate de achiziționarea de capital.

OBLIGAȚIUNE
engl. Debenture; bond
fr. Obligation
1. Titlu de credit, hîrtie de valoare emisă de bănci sau de agenți economici care conferă pose-

Scanned with OKEN Scanner

sorului ei calitatea de creditor față de instituția emitentă și care dă dreptul acestuia să primească pentru suma împrumutată un anume venit fix, sub formă de dobîndă, sau cîștiguri prin tragere la sorți ori sub ambele forme. Pe baza obligațiunii, emitentul se obligă la o anumită prestație. Împrumuturile pe bază de obligațiune reclamă existența unei emisiuni de obligațiuni, a unei bănci cu sarcina să plaseze obligațiunile în rîndurile persoanelor fizice sau juridice care au capitaluri disponibile, a unei piețe pe care să se coteze obligațiunile și a unei țări emitente sau instituții de credit care să se ocupe cu rambursarea împrumutului;

2. Hîrtie de valoare emisă de stat, de o instituție publică cu titlu de creanță, în vederea lansării unui împrumut și care conferă posesorului său calitatea de creditor, precum și dreptul de a primi pentru suma împrumutată un anumit venit fix sub formă de dobîndă, stabilită dinainte, indiferent de rezultatele obținute de cel care le-a emis. Obligațiunea poate fi:

- nominală, în care este specificat numele beneficiarului;
- la purtător , care conferă drepturi persoanei ce o deține.

Obligațiunea nu are valoare proprie; ea reprezintă o formă a capitalului fictiv, deși se cumpără, se vinde și se depune ca gaj. Vezi CONTUL 506 „OBLIGAȚIUNI".

OBLIGAȚIUNI EMISE ȘI RĂSCUMPĂRATE

Vezi CONTUL 505 „OBLIGAȚIUNI EMISE ȘI RĂSCUMPĂRATE".

OCUPARE DEPLINĂ

engl. Full employment
fr. Emploi accomplie

Concept economic ce semnifică utilizarea completă a factorilor de producție și se referă atît la mîna de lucru, cît și la capital.

OFICIU DE PLATĂ

engl. Paying agent; disbursing agent
fr. Agent payeur; organisme payeur

Oficiul (banca) mandatat, în mod expres, de către o societate care a emis titluri, să facă toate operațiunile curente referitoare la aceste titluri (plata dividendului sau a dobînzilor la prezentarea cupoanelor, schimburi de titluri etc.).

ONORARIU

engl. Fee; honorarium
fr. Honoraires

Remunerația pentru consultanță profesională sau pentru alte servicii speciale.

OPERAȚIE CONTABILĂ

engl. Accountable operation
fr. Operation comptable

Actul de înregistrare în contabilitate a unui fenomen sau proces economic rezultat din obiectul de activitate al subiectului patrimonial. Este susținută de documente justificative care îndeplinesc condițiile legale de formă și conținut. Se exprimă în unități monetare și trebuie să respecte principiul dublei reprezentări în contabilitate.

OPERAȚIE DE COMPENSAȚIE

engl. Compensation transaction
fr. Operation de compensation

O operație de condiționare prin acorduri sau contracte a importului de export, astfel încît să se evite (sau să se limiteze) plățile în valută. Operațiile de compensație au un caracter global, atunci cînd derivă dintr-un acord de clearing încheiat între două state, și parțial, atunci cînd se referă la un anumit contract sau la anumite contracte.

OPERAȚIUNE ÎN DEVIZE STRĂINE

engl. Foreign currency transaction
fr. Opération en devise étrangère

Tranzacție ale cărei condiții de decontare sînt nominalizate în altă monedă decît cea a țării în care este efectuată respectiva tranzacție.

Scanned with OKEN Scanner

OPERAȚIUNI DE SFÎRȘIT DE AN FINANCIAR
engl. Year end procedures; closing procedures
fr. Opérations d'inventaire
Procedurile necesare pentru închiderea conturilor și determinarea rezultatelor la sfîrșitul exercițiului financiar.

OPERAȚIUNI ÎN ACTIV
engl. Lending business
fr. Operations actives
Împrumuturi, avansuri, credite, plasamente de ipotecă, scontare a efectelor de comerț și alte operațiuni înregistrate în activul bilanțului unei bănci.

ORDIN DE DESCĂRCARE
engl. Landing order
fr. Ordre de déchargement
Permis pentru descărcarea mărfurilor într-un antrepozit, plata taxelor vamale fiind amînată pînă la ridicarea mărfurilor.

ORDIN DE LIVRARE
engl. Delivery order
fr. Ordre de livraison; bon de livraison
Ordin scris din partea posesorului de mărfuri către persoana care le păstrează (de exemplu un depozit) de a le livra unei părți nominalizate sau purtătorului ordinului de livrare.

ORDIN DE PLATĂ
engl. Payment order
fr. Ordre de paiement
Titlu de credit emis de titularul unui cont bancar (ordonator) adresat băncii deținătoare a contului, prin care titularul cere băncii să plătească o sumă determinată în favoarea unui beneficiar. Ordinul de plată este revocabil și plata poate fi revocată, în orice moment, de către ordonator.
Ordinul de plată poate fi:
- letric, cînd plata are loc ca urmare a unei scrisori adresate băncii plătitoare;
- telegrafic, sau prin telex, atunci cînd plata se face pe baza unei telegrame sau telex, trimise băncii plătitoare.

ORDIN GLOBAL
engl. Collective order
fr. Ordre global
Formulă în care sînt grupate mai multe ordine de virament.

ORDIN PERMANENT
engl. Standing order
fr. Ordre permanent
Termen utilizat în limbajul plăților, desemnînd un ordin de plată dat de către un client băncii sale, care trebuie executat cu regularitate, la datele fixate (plata chiriei, a primelor de asigurare etc.).

ORDONANȚĂ DE MATERIALE
engl. Materials requisition
fr. Réquisition de matériel
Notă oficială din partea unui departament de producție care solicită mutarea materialelor din depozit în secția de producție.

ORDONATOR DE CREDITE
engl. Credit release authority
fr. Ordonnateur de credit
1. Persoana fizică sau juridică din dispoziția și în contul căreia banca comercială efectuează o operațiune bancară (emitere a unui ordin de plată, deschiderea unui acreditiv etc.). În contabilitatea ordonatorului se efectuează înregistrări în baza extraselor de cont ale băncii, care reprezintă confirmarea executării operațiunii ordonanțate;
2. În finanțele publice, este o persoană împuternicită să îndeplinească o funcție de conducere în cazul unei instituții de stat, centrale sau locale, investită cu dreptul de a dispune de creditele bugetare aprobate prin planul de cheltuieli al instituției respective, precum și de a finanța instituțiile din subordine, în limita prevederilor bugetare.

Scanned with OKEN Scanner

P

PARADIS FISCAL
engl. Tax haven
fr. Refuge fiscal; paradis fiscal
Țări în care impozitele sînt mici, încurajînd firmele să-și stabilească aici sediile principale.

PARTE DEBITOARE
engl. Debit party
fr. Partie à débiter
Sursa fondurilor în registrele financiare ale instituției primitoare.

PARTE SOCIALĂ
engl. Share (of a cooperative)
fr. Part sociale
Aportul unei persoane fizice sau juridice sub formă bănească sau materială la formarea patrimoniului unei societăți comerciale cu răspundere limitată și/sau al unei asociații sau cooperative. Partea socială este atestată prin emiterea de către administratorii societății a unor certificate speciale. Se repartizează membrilor asociați în raport cu aportul de participare la capitalul social care poate fi constituit din vărsăminte în numerar sau într-o anumită proporție (pînă la 60% potrivit legislației din România) din bunuri care se integrează, în deplină proprietate, în patrimoniul social. În contabilitatea societății, relațiile cu membrii asociați privind aportul de capital sînt reflectate într-un cont de activ (decontări cu asociații privind capitalul) din clasa conturilor de terți. În debitul contului se înregistrează capitalul social subscris, iar în credit capitalul social vărsat (constituit) efectiv. Soldul debitor exprimă partea de aport la capitalul subscris și nevărsat (neconstituită).
Spre deosebire de acțiune, partea socială nu este negociabilă, ea poate fi transmisă numai în condițiile în care toți asociații sau majoritatea lor sînt de acord, sau în caz de succesiune. Posesorii părților sociale au dreptul la încasarea unei părți din profitul unității respective.

PARTENER; ASOCIAT
engl. Partner
fr. Associé
Persoană fizică sau juridică, care participă în mod voluntar, prin aportul său în bani, în natură ori prin alte forme prevăzute de lege, la realizarea obiectului de activitate al unei entități patrimoniale generatoare de profit. Asemenea persoane pot avea un rol activ în cadrul societății comerciale constituite, în sensul că ei conduc

Scanned with OKEN Scanner

activ societatea respectivă, sau un rol inactiv (pasiv), caz în care participarea lor se rezumă la contribuția cu capital, fără o implicare în activitatea de conducere. Vezi și ASOCIAT.

PARTENER ACTIV; ASOCIAT ACTIV
engl. Active partner
fr. Associé en nom
O persoană care investește bani într-o firmă, are dreptul la o parte din profituri și controlează unele dintre activitățile firmei.

PARTENERIAT; ASOCIAȚIE; SOCIETATE DE PERSOANE
engl. Partnership
fr. Société de personnes
Formă de asociere a unor persoane, în vederea exercitării unor acte de comerț, care au rol diferit în cadrul respectivei asociații.

PARTICIPARE A ANGAJAȚILOR LA BENEFICII
engl. Profit sharing
fr. Participation aux bénéfices; intéressement aux bénéfices
Acord între proprietarii unei firme și angajații săi, prin care fiecărui angajat i se plătește un anumit procent din profit, în plus față de salariu.

PARTICIPARE LA BENEFICII
engl. Participation right
fr. Participation aux bénéfices
Dreptul, altul decît al proprietarilor, la o parte din profiturile unei firme.

PARTICIPAREA PERSONALULUI LA PROFIT
Vezi CONTUL 424 „PARTICIPAREA PERSONALULUI LA PROFIT".

PARTICIPAȚIE ÎN CADRUL GRUPULUI
engl. Intra-group holding
fr. Participation intergroupe
Investiție a firmei mamă în capitalul subsidiarelor sale, sau investiții similare ale subsidiarelor în alte firme ale grupului.

PARTICIPAȚIE MAJORITARĂ
engl. Majority shareholding
fr. Participation de contrôle; participation majoritaire
Cotă-parte a unei persoane sau a unei entități care deține majoritatea din activul net real și/sau din drepturile de vot ale unei firme.

PASIV
engl. Total liabilities and net worth
fr. Passif
Acea parte a bilanțului care indică, în etalon monetar, originea fondurilor puse la dispoziția agentului economic pentru asigurarea finanțării activității sale. În pasivul bilanțului distingem: capitalul social, rezervele, rezultatele nete ale activității (profitul), rezervele pentru risc și încercări, datoriile și conturile de regularizare.

PASIV NET EXIGIBIL
engl. Net current liabilities
fr. Passif exigible net; dettes à court terme nettes
Pasivele curente ale unei firme minus activele curente.

PASIV PERMANENT
engl. Average level of indebtedness
fr. Passif permanent
Nivelul general pe termen lung al pasivelor, care rămîne aproximativ constant.

PASIVE CURENTE
engl. Current liabilities; short-term liabilities
fr. Passif à court terme
Pasive plătibile la cerere sau cu preaviz scurt, sau în viitorul apropiat.

Scanned with OKEN Scanner

PASIVE DE CAPITAL
engl. Liabilities of capital
fr. Capital passif
Forme de capital constituite din capitalurile investite în propriile activități ale firmei, precum și din creditele primite.

PASIVE FAȚĂ DE TERȚI; DATORII FAȚĂ DE TERȚI
engl. External liabilities
fr. Passifs envers les tiers; dettes envers les tiers; passif externe
Datorii ale unei firme față de persoane sau organizații, altele decît acționarii săi.

PASIVE STABILE
engl. Stable liabilities
fr. Passifs stables
Volumul minim al sumelor datorate terților de către un agent, sume care se găsesc permanent în unitate, ca urmare a faptului că nu au ajuns la termenul de plată. Ele sînt asimilate surselor proprii ale acestuia.

PASIVE TRANZITORII
engl. Acrued liabilities
fr. Passifs transitoires
Posturi de regularizare a pasivului bilanțului pentru a ține cont de cheltuielile sau veniturile care nu vor apărea decît ulterior.

PATRIMONIU
engl. Patrimony
fr. Patrimoine
Totalitatea bunurilor (corporale și necorporale), a drepturilor și obligațiilor privind modul de posesiune și de folosire a acestora, care caracterizează situația unei entități patrimoniale, la un moment dat. În acest sens, sînt avute în vedere numai acele elemente patrimoniale (forme particulare de bunuri, drepturi și obligații patrimoniale) care pot fi exprimate în bani, deci care au valoare pecuniară. Totdeauna patrimoniul este atașat unei persoane fizice (care desfășoară acte de comerț) sau juridice numită titular de patrimoniu. Din punct de vedere contabil elementele definitorii ale patrimoniului (bunuri pe de o parte, drepturi și obligații pe de altă parte) sînt exprimate ca o egalitate, în echilibru. În contabilitate, patrimoniul este evidențiat folosindu-se dubla reprezentare, ca metodă specifică contabilității. Forma cea mai sintetică de reprezentare rațională a patrimoniului o constituie bilanțul contabil care înfățișează într-o formă grupată în activ mijloacele și drepturile de creanță, iar în pasiv sursele de formare a activului, inclusiv obligațiile și profitul.

PATRIMONIU NET
engl. Net worth; owners' equity
fr. Patrimoine net; situation nette
În cazul unei firme, este diferența dintre activele totale și pasivele totale. Reprezintă capitalul deținut de firmă.

PATRON; PATRONAT
engl. Boss
fr. Patron
1. Proprietar de stabiliment, exploatare, întreprindere etc. care folosește munca salariată.
2. Relație de subordonare a unor persoane fizice sau juridice, precum și a unor acțiuni social-culturale față de anumite fundații, așezăminte, comitete sau persoane fizice (cu sens de patronare).
3. Totalitatea patronilor existenți într-o țară sau ramură economică, grupați după anumite convenții.

PATRONAT
Vezi PATRON.

PENALITATE
Vezi PENALIZARE.

Scanned with OKEN Scanner

PENALIZARE; PENALITATE
engl. Penalty
fr. Dédit
Sumă plătită în cazul în care se încalcă o prevedere contractuală, sau la rezilierea unui contract.

PERIOADĂ DE ARHIVARE
engl. Preservation period for books and records
fr. Délai de conservation
Perioada prescrisă de lege pentru păstrarea registrelor contabile și a documentelor primare.

PERIOADĂ DE GRAȚIE
engl. Defermet of amortisation; grace period
fr. Différé d'amortissement; délai de carence; délai de grâce
Perioada de la începutul utilizării unui împrumut, cînd beneficiarul nu trebuie să ramburseze tranșe din împrumutul contractat. Uneori în perioada de grație nu se percepe dobîndă.

PERIOADĂ DE IMPUNERE
Perioada de timp pentru care se determină un venit impozabil și se calculează impozitul aferent; perioada de impunere este gradată în funcție de tipurile de impozit.

PERIOADĂ DE PREAVIZ
engl. Period of notice
fr. Periode de preavis
Intervalul de la înmînarea preavizului privind încetarea contractului de muncă pînă la intrarea sa legală în vigoare.

PERSOANĂ JURIDICĂ
engl. Legal person; legal body
fr. Personne morale; personne juridique
Organizație recunoscută de lege ca avînd existență legală separată, cu drepturi și îndatoriri proprii.

PERSONAL - AJUTOARE MATERIALE DATORATE
Vezi CONTUL 423 „PERSONAL - AJUTOARE MATERIALE DATORATE".

PERSONAL - REMUNERAȚII DATORATE
Vezi CONTUL 421 „PERSONAL - REMUNERAȚII DATORATE".

PERSONAL CALIFICAT; MÎNĂ DE LUCRU CALIFICATĂ
engl. Skilled labour; skilled labor
fr. Personnel qualifié; main-d'oeuvre qualifiée
Muncitori cu școlarizare, cunoștințe sau experiență speciale.

PIERDERE
engl. Loss
fr. Perte
Paguba suferită de întreprinzător în exercițiul afacerilor sale sau din alte cauze. Ea este egală cu diferența (negativă), dintre totalul încasărilor din vînzări și costurile aferente de producție. Se regăsește în bilanțul contabil, la activ.

PIERDERE AGREGATĂ
engl. Cumulated loss
fr. Perte cumulee
Mărimea pierderii totale suferite de către un investitor, calculată prin multiplicarea pierderii pe unitate cu mărimea lotului tranzacționat.

PIERDERE BRUTĂ
engl. Gross loss
fr. Perte brute
Rezultatul financiar atunci cînd costul bunurilor vîndute este mai mare decît suma primită prin vînzarea lor.

PIERDERE CONTABILĂ
engl. Book loss
fr. Perte comptable

Scanned with OKEN Scanner

Pierdere rezultată dintr-o depreciere a posturilor de activ sau o repreciere a posturilor de pasiv. Termenul opus este BENEFICIU CONTABIL.

PIERDERE DE CAPITAL
engl. Capital loss
fr. Perte de capital; moins-value de cession
Pierdere rezultată din vînzarea unui activ fix.

PIERDERE NETĂ TOTALĂ
engl. Loss for the period
fr. Perte de l'exercice; perte nette totale
Surplus al cheltuielilor în raport cu veniturile, pentru un exercițiu financiar.

PIERDERI DATORATE DEBITORILOR
engl. Losses on receivables
fr. Pertes sur debiteurs
Aceste pierderi se pot datora falimentului, insolvabilității sau dispariției celor cărora le-au fost acordate credite.

PIERDERI DIN CREANȚE
Vezi CONTUL 654 „PIERDERI DIN CREANȚE".

PIERDERI DIN CREANȚE LEGATE DE PARTICIPAȚII
Vezi CONTUL 663 „PIERDERI DIN CREANȚE LEGATE DE PARTICIPAȚII".

PIERDERI DIN EXPLOATARE
engl. Operating loss
fr. Perte d'exploitation
Suma cu care cheltuielile de exploatare sînt mai mari decît profitul realizat din vînzări.

PIERDERI ȘI PROFITURI DIN EXERCIȚIUL ANTERIOR
engl. Prior year items
fr. Pertes et profits sur exercice antérieur
Veniturile și cheltuielile legate de anii anteriori și care sînt contabilizate în anul curent.

PLAFON DE PREȚ
Vezi PREȚ PLAFON.

PLAN CONTABIL GENERAL
Vezi PLAN DE CONTURI.

PLAN DE CONSOLIDARE
engl. Consolidation programme
fr. Plan de consolidation
Plan care ilustrează secvența corectă a procedurilor de consolidare.

PLAN DE CONTURI; PLAN CONTABIL GENERAL
engl. Chart of accounts; codification of accounts; system of accounts
fr. Plan comptable; plan comptable général
Listă folosită pentru evidența prin metoda „dublei înregistrări", a fenomenelor economice (operațiilor) determinate de activitatea unei întreprinderi, precum și de mărimea și caracteristicile acesteia. Fenomenele economice care fac obiectul înregistrărilor sînt strîns legate între ele, fapt care a impus ca pentru necesități ale înregistrărilor și studierea acestora să se procedeze la constituirea grupelor de conturi, cum sînt: conturile de capital, conturile de venituri, conturile de cheltuieli, conturile de stocuri și altele. Totodată, s-a conceput și o anumită algoritmizare - anumite instrucțiuni tip - privind funcționarea fiecărui cont în parte, precum și corespondența acestora.
Planul de conturi general este următorul:

CLASA 1 - CONTURI DE CAPITALURI

10	CAPITAL ȘI REZERVE
101	Capital social
1011	Capital subscris nevărsat
1012	Capital subscris vărsat
104	Prime legate de capital
1041	Prime de emisiune sau de aport
1042	Prime de fuziune
105	Diferențe din reevaluare
106	Rezerve

Scanned with OKEN Scanner

1061 Rezerve legale
1063 Rezerve statutare
1068 Alte rezerve
107 Rezultatul reportat
108 Contul întreprinzătorului individual

11 FONDURI
111 Fondul de dezvoltare
112 Fondul de participare la profit
118 Alte fonduri
119 Repartizări la fondul de dezvoltare

12 REZULTATUL EXERCIȚIULUI
121 Profit și pierdere
129 Repartizarea profitului

13 SUBVENȚII PENTRU INVESTIȚII
131 Subvenții pentru investiții

14 PROVIZIOANE REGLEMENTATE
141 Provizioane reglementate

15 PROVIZIOANE PENTRU RISCURI ȘI CHELTUIELI
151 Provizioane pentru riscuri și cheltuieli
1511 Provizioane pentru litigii
1512 Provizioane pentru garanții acordate clienților
1513 Provizioane pentru cheltuieli de repartizat pe mai multe exerciții
1514 Provizioane pentru pierderi din schimb valutar
1518 Alte provizioane pentru riscuri și cheltuieli

16 ÎMPRUMUTURI ȘI DATORII ASIMILATE
161 Împrumuturi din emisiuni de obligațiuni
162 Credite bancare pe termen lung și mediu
1621 Credite bancare pe termen lung și mediu
1622 Credite bancare pe termen lung și mediu nerambursate la scadență
1623 Credite externe guvernamentale
1624 Credite externe garantate de stat
1625 Credite externe garantate de bănci
1626 Credite de la trezoreria statului
166 Datorii legate de participații
167 Alte împrumuturi și datorii asimilate
168 Dobînzi aferente împrumuturilor și datoriilor asimilate
1681 Dobînzi aferente împrumuturilor din emisiunea de obligațiuni
1682 Dobînzi aferente creditelor bancare pe termen lung și mediu
1686 Dobînzi aferente datoriilor legate de participații
1687 Dobînzi aferente altor împrumuturi și datorii asimilate
169 Prime privind rambursarea obligațiunilor

CLASA 2 - CONTURI DE IMOBILIZĂRI

20 IMOBILIZĂRI NECORPORALE
201 Cheltuieli de constituire
203 Cheltuieli de cercetare și dezvoltare
205 Concesiuni, brevete și alte drepturi și valori similare
207 Fond comercial
208 Alte imobilizări necorporale

21 IMOBILIZĂRI CORPORALE
211 Terenuri
2111 Terenuri
2112 Amenajări de terenuri
212 Mijloace fixe
2121 Clădiri
2122 Construcții speciale
2123 Mașini, utilaje și instalații de lucru
2124 Aparate și instalații de măsurare, control și reglare
2125 Mijloace de transport
2126 Animale și plantații
2127 Unelte, dispozitive, instrumente, mobilier și aparatură birotică
2128 Active corporale mobile neregăsite în capitolele anterioare

23 IMOBILIZĂRI ÎN CURS
230 Imobilizări necorporale în curs
231 Imobilizări corporale în curs

26 IMOBILIZĂRI FINANCIARE
261 Titluri de participare

Scanned with OKEN Scanner

262 Titluri imobilizate ale activității de portofoliu
263 Alte titluri imobilizate
267 Creanțe imobilizate
2671 Creanțe legate de participații
2672 Împrumuturi acordate de termen lung
2677 Alte creanțe imobilizate
2678 Dobînzi aferente creanțelor imobilizate
269 Vărsăminte de efectuat pentru imobilizări financiare

28 AMORTIZĂRI PRIVIND IMOBILIZĂRILE
280 Amortizări privind imobilizările necorporale
2801 Amortizarea cheltuielilor de constituire
2803 Amortizarea cheltuielilor de cercetare și dezvoltare
2805 Amortizarea concesiunilor, brevetelor și altor drepturi și valori similare
2807 Amortizarea fondului comercial
2808 Amortizarea altor imobilizări necorporale
281 Amortizări privind imobilizările corporale
2810 Amortizarea terenurilor
2811 Amortizarea clădirilor
2812 Amortizarea construcțiilor speciale
2813 Amortizarea mașinilor, utilajelor și instalațiilor de lucru
2814 Amortizarea aparatelor și instalațiilor de măsurat, control și reglare
2815 Amortizarea mijloacelor de transport
2816 Amortizarea animalelor și plantațiilor
2817 Amortizarea uneltelor, dispozitivelor, instrumentelor, mobilierului și aparaturii birotice
2818 Amortizarea activelor corporale mobile neregăsite în capitolele anterioare

29 PROVIZIOANE PENTRU DEPRECIEREA IMOBILIZĂRILOR
290 Provizioane pentru deprecierea imobilizărilor necorporale
291 Provizioane pentru deprecierea imobilizărilor corporale
293 Provizioane pentru deprecierea imobilizărilor în curs
296 Provizioane pentru deprecierea imobilizărilor financiare

CLASA 3 - CONTURI DE STOCURI ȘI PRODUCȚIE ÎN CURS DE EXECUȚIE

30 STOCURI DE MATERII ȘI MATERIALE
300 Materii prime
301 Materiale consumabile
3011 Materiale auxiliare
3012 Combustibili
3013 Materiale pentru ambalat
3014 Piese de schimb
3015 Semințe și materiale de plantat
3016 Furaje
3018 Alte materiale consumabile
308 Diferențe de preț la materii prime și materiale

32 OBIECTE DE INVENTAR
321 Obiecte de inventar
322 Uzura obiectelor de inventar
323 Baracamente și amenajări provizorii
328 Diferențe de preț la obiecte de inventar

33 PRODUCȚIA ÎN CURS DE EXECUȚIE
331 Produse în curs de execuție
332 Lucrări și servicii în curs de execuție

34 PRODUSE
341 Semifabricate
345 Produse finite
346 Produse reziduale
348 Diferențe de preț la produse

35 STOCURI AFLATE LA TERȚI
351 Materii și materiale aflate la terți
352 Obiecte de inventar la terți
354 Produse aflate la terți
356 Animale aflate la terți
357 Mărfuri în custodie sau consignație la terți
358 Ambalaje aflate la terți

Scanned with OKEN Scanner

36 ANIMALE
361 Animale și păsări
368 Diferențe de preț la animale și păsări

37 MĂRFURI
371 Mărfuri
378 Diferențe de preț la mărfuri

38 AMBALAJE
381 Ambalaje
388 Diferențe de preț la ambalaje

39 PROVIZIOANE PENTRU DEPRECIEREA STOCURILOR ȘI PRODUCȚIEI ÎN CURS DE EXECUȚIE
390 Provizioane pentru deprecierea materiilor prime
391 Provizioane pentru deprecierea materialelor consumabile
392 Provizioane pentru deprecierea obiectelor de inventar
393 Provizioane pentru deprecierea producției în curs de execuție
394 Provizioane pentru deprecierea produselor
395 Provizioane pentru deprecierea stocurilor aflate la terți
396 Provizioane pentru deprecierea animalelor
397 Provizioane pentru deprecierea mărfurilor
398 Provizioane pentru deprecierea ambalajelor

CLASA 4 - CONTURI DE TERȚI

40 FURNIZORI ȘI CONTURI ASIMILATE
401 Furnizori
403 Efecte de plătit
404 Furnizori de imobilizări
405 Efecte de plătit pentru imobilizări
408 Furnizori - facturi nesosite
409 Furnizori - debitori

41 CLIENȚI ȘI CONTURI ASIMILATE
411 Clienți
413 Efecte de primit
416 Clienți incerți
418 Clienți - facturi de întocmit
419 Clienți - creditori

42 PERSONAL ȘI CONTURI ASIMILATE
421 Personal - remunerații datorate
423 Personal - ajutoare materiale datorate
424 Participarea personalului la profit
425 Avansuri acordate personalului
426 Drepturi de personal neridicate
427 Rețineri din remunerații datorate terților
428 Alte datorii și creanțe în legătură cu personalul
4281 Alte datorii în legătură cu personalul
4282 Alte creanțe în legătură cu personalul

43 ASIGURĂRI SOCIALE, PROTECȚIA SOCIALĂ ȘI CONTURI ASIMILATE
431 Asigurări sociale
4311 Contribuția unității la asigurările sociale
4312 Contribuția personalului pentru pensia suplimentară
437 Ajutor de șomaj
4371 Contribuția unității la fondul de șomaj
4372 Contribuția personalului la fondul de șomaj
438 Alte datorii și creanțe sociale
4381 Alte datorii sociale
4382 Alte creanțe sociale

44 BUGETUL STATULUI, FONDURI SPECIALE ȘI CONTURI ASIMILATE
441 Impozitul pe profit
442 Taxa pe valoarea adăugată
4423 TVA de plată
4424 TVA de recuperat
4426 TVA deductibilă
4427 TVA colectată
4428 TVA neexigibilă
444 Impozitul pe salarii
445 Subvenții
446 Alte impozite, taxe și vărsăminte asimilate
447 Fonduri speciale - taxe și vărsăminte asimilate

Scanned with OKEN Scanner

448 Alte datorii și creanțe cu bugetul statului
4481 Alte datorii față de bugetul statului
4482 Alte creanțe privind bugetul statului
4483 Datorii față de stat
4484 Creanțe în legătură cu statul

45 GRUP ȘI ASOCIAȚI
451 Decontări în cadrul grupului
4511 Decontări în cadrul grupului
4518 Dobînzi aferente decontărilor în cadrul grupului
455 Asociați - conturi curente
4551 Asociați - conturi curente
4558 Dobînzi - conturi asociați
456 Decontări cu asociații privind capitalul
457 Dividende de plată
458 Decontări din operații în participație
4581 Decontări din operații în participație - activ
4582 Decontări din operații în participație - pasiv

46 DEBITORI ȘI CREDITORI DIVERȘI
461 Debitori diverși
462 Creditori diverși

47 CONTURI DE REGULARIZARE ȘI ASIMILATE
471 Cheltuieli înregistrate în avans
472 Venituri înregistrate în avans
473 Decontări din operații în curs de clarificare
476 Diferențe de conversie - activ
477 Diferențe de conversie - pasiv

48 DECONTĂRI ÎN CADRUL UNITĂȚII
481 Decontări între unitate și subunități
482 Decontări între subunități

49 PROVIZIOANE PENTRU DEPRECIEREA CREANȚELOR
491 Provizioane pentru deprecierea creanțelor - clienți
495 Provizioane pentru deprecierea creanțelor - decontări în cadrul grupului, unității și cu asociații
496 Provizioane pentru deprecierea creanțelor - debitori diverși

CLASA 5 - CONTURI DE TREZORERIE

50 TITLURI DE PLASAMENT
502 Acțiuni proprii
503 Acțiuni
505 Obligațiuni emise și răscumpărate
506 Obligațiuni
508 Alte titluri de plasament și creanțe asimilate
5081 Alte titluri de plasament
5088 Dobînzi la obligațiuni și titluri de plasament
509 Vărsăminte de efectuat pentru titluri de plasament

51 CONTURI LA BĂNCI
511 Valori de încasat
5112 Cecuri de încasat
5113 Efecte de încasat
5114 Efecte remise spre scontare
512 Conturi curente la bănci
5121 Conturi curente la bănci în lei
5124 Conturi la bănci în devize
5125 Sume în curs de decontare
5126 Carnete de cecuri cu limită de sumă
518 Dobînzi
5186 Dobînzi de plătit
5187 Dobînzi de încasat
519 Credite bancare pe termen scurt
5191 Credite bancare pe termen scurt
5192 Credite bancare pe termen scurt nerambursate la scadență
5193 Credite externe guvernamentale
5194 Credite externe garantate de stat
5195 Credite externe garantate de bănci
5196 Credite de la trezoreria statului
5198 Dobînzi aferente creditelor bancare pe termen scurt

53 CASA
531 Casa
5311 Casa în lei
5314 Casa în devize
532 Alte valori

Scanned with OKEN Scanner

5321 Timbre fiscale și poștale
5322 Bilete de tratament și odihnă
5323 Tichete și bilete de călătorie
5328 Alte valori

54 ACREDITIVE
541 Acreditive
5411 Acreditive în lei
5412 Acreditive în devize
542 Avansuri de trezorerie

58 VIRAMENTE INTERNE
581 Viramente interne

59 PROVIZIOANE PENTRU DEPRECIEREA CONTURILOR DE TREZORERIE
590 Provizioane pentru deprecierea titlurilor de plasament

CLASA 6 - CONTURI DE CHELTUIELI

60 CHELTUIELI CU MATERII PRIME, MATERIALE ȘI MĂRFURI
600 Cheltuieli cu materii prime
601 Cheltuieli cu materialele consumabile
6011 Cheltuieli cu materialele auxiliare
6012 Cheltuieli privind combustibilii
6013 Cheltuieli privind materialele de ambalat
6014 Cheltuieli privind piesele de schimb
6015 Cheltuieli privind semințele și materialele de plantat
6016 Cheltuieli privind furajele
6018 Cheltuieli privind alte materiale consumabile
602 Cheltuieli privind obiectele de inventar
603 Cheltuieli privind baracamentele și amenajările provizorii
604 Cheltuieli privind materialele nestocate
605 Cheltuieli privind energia și apa
606 Cheltuieli cu animalele și păsările
607 Cheltuieli privind mărfurile
608 Cheltuieli privind ambalajele

61 CHELTUIELI CU LUCRĂRILE ȘI SERVICIILE EXECUTATE DE TERȚI
611 Cheltuieli de întreținere și reparații
612 Cheltuieli cu redevențele, locațiile de gestiune și chiriile
613 Cheltuieli cu primele de asigurare
614 Cheltuieli cu studiile și cercetările

62 CHELTUIELI CU ALTE SERVICII EXECUTATE DE TERȚI
621 Cheltuieli cu colaboratorii
622 Cheltuieli privind comisioanele și onorariile
623 Cheltuieli de protocol, reclamă și publicitate
624 Cheltuieli cu transportul de bunuri și de personal
625 Cheltuieli cu deplasări, detașări și transferări
626 Cheltuieli poștale și taxe de telecomunicații
627 Cheltuieli cu serviciile bancare și asimilate
628 Alte cheltuieli cu serviciile executate de terți

63 CHELTUIELI CU IMPOZITELE, TAXELE ȘI VĂRSĂMINTELE ASIMILATE
631 Cheltuieli cu impozitul pe salarii
635 Cheltuieli cu alte impozite, taxe și vărsăminte asimilate

64 CHELTUIELI CU PERSONALUL
641 Cheltuieli cu remunerațiile personalului
645 Cheltuieli privind asigurările și protecția socială
6451 Cheltuieli privind contribuția unității la asigurările sociale
6452 Cheltuieli privind contribuția unității pentru ajutorul de șomaj
6458 Alte cheltuieli privind asigurările și protecția socială

65 ALTE CHELTUIELI DE EXPLOATARE
654 Pierderi din creanțe
658 Alte cheltuieli de exploatare

Scanned with OKEN Scanner

66 CHELTUIELI FINANCIARE
663 Pierderi din creanțe legate de participații
664 Cheltuieli privind titlurile de plasament cedate
665 Cheltuieli din diferențe de curs valutar
666 Cheltuieli privind dobînzile
667 Cheltuieli privind sconturile acordate
668 Alte cheltuieli financiare

67 CHELTUIELI EXCEPȚIONALE
671 Cheltuieli excepționale privind operațiile de gestiune
6711 Despăgubiri, amenzi și penalități
6712 Donații și subvenții acordate
6714 Pierderi din debitori diverși
6718 Alte cheltuieli excepționale privind operațiile de gestiune
672 Cheltuieli privind operațiile de capital
6721 Cheltuieli privind activele cedate
6728 Alte cheltuieli excepționale privind operațiile de capital

68 CHELTUIELI CU AMORTIZĂRILE ȘI PROVIZIOANELE
681 Cheltuieli de exploatare privind amortizările și provizioanele
6811 Cheltuieli de exploatare privind amortizarea imobilizărilor
6812 Cheltuieli de exploatare privind provizioane pentru riscuri și cheltuieli
6813 Cheltuieli de exploatare privind provizioane pentru deprecierea imobilizărilor
6814 Cheltuieli de exploatare privind provizioane pentru deprecierea activelor circulante
686 Cheltuieli financiare privind amortizările și provizioanele
6862 Cheltuieli financiare privind provizioane pentru riscuri și cheltuieli
6863 Cheltuieli financiare privind provizioane pentru deprecieri
6868 Cheltuieli financiare privind amortizarea primelor de rambursare a obligațiunilor
687 Cheltuieli excepționale privind amortizările și provizioanele
6871 Cheltuieli excepționale privind amortizarea imobilizărilor
6872 Cheltuieli excepționale privind provizioane pentru riscuri și cheltuieli
6873 Cheltuieli excepționale privind provizioane pentru deprecieri
6874 Cheltuieli excepționale privind provizioane reglementate

69 CHELTUIELI CU IMPOZITUL PE PROFIT
691 Cheltuieli cu impozitul pe profit

CLASA 7 - CONTURI DE VENITURI

70 VENITURI DIN VÎNZĂRI DE PRODUSE, MĂRFURI, SERVICII PRESTATE ȘI DIN ALTE ACTIVITĂȚI
701 Venituri din vînzarea produselor finite
702 Venituri din vînzarea semifabricatelor
703 Venituri din vînzarea produselor reziduale
704 Venituri din lucrări executate și servicii prestate
705 Venituri din studii și cercetări
706 Venituri din redevențe, locații de gestiune și chirii
707 Venituri din vînzarea mărfurilor
708 Venituri din activități diverse

71 VENITURI DIN PRODUCȚIA STOCATĂ
711 Venituri din producția stocată

72 VENITURI DIN PRODUCȚIA DE IMOBILIZĂRI
721 Venituri din producția de imobilizări necorporale
722 Venituri din producția de imobilizări corporale

74 VENITURI DIN SUBVENȚII DE EXPLOATARE
741 Venituri din subvenții de exploatare

75 ALTE VENITURI DIN EXPLOATARE
754 Venituri din creanțe reactivate
758 Alte venituri din exploatare

Scanned with OKEN Scanner

76 VENITURI FINANCIARE
- 761 Venituri din participații
- 762 Venituri din alte imobilizări financiare
- 763 Venituri din creanțe imobilizate
- 764 Venituri din titluri de plasament
- 765 Venituri din diferențe de curs valutar
- 766 Venituri din dobînzi
- 767 Venituri din sconturi obținute
- 768 Alte venituri financiare

77 VENITURI EXCEPȚIONALE
- 771 Venituri excepționale din operații de gestiune
  - 7711 Venituri din despăgubiri și penalități
  - 7718 Alte venituri excepționale din operații de gestiune
- 772 Venituri din operații de capital
  - 7721 Venituri din cedarea activelor
  - 7727 Subvenții pentru investiții virate la venituri
  - 7728 Alte venituri excepționale din operații de capital

78 VENITURI DIN PROVIZIOANE
- 781 Venituri din provizioane privind activitatea de exploatare
  - 7812 Venituri din provizioane pentru riscuri și cheltuieli
  - 7813 Venituri din provizioane pentru deprecierea imobilizărilor
  - 7814 Venituri din provizioane pentru deprecierea activelor circulante
- 786 Venituri financiare din provizioane
  - 7862 Venituri din provizioane pentru riscuri și cheltuieli
  - 7863 Venituri din provizioane pentru deprecieri
- 787 Venituri excepționale din provizioane
  - 7872 Venituri excepționale din provizioane pentru riscuri și cheltuieli
  - 7873 Venituri excepționale din provizioane pentru deprecieri
  - 7874 Venituri excepționale din provizioane reglementate

CLASA 8 - CONTURI SPECIALE

80 CONTURI ÎN AFARA BILANȚULUI
- 801 Angajamente acordate
  - 8011 Giruri și garanții acordate
  - 8018 Alte angajamente acordate
- 802 Angajamente primite
  - 8021 Giruri și garanții primite
  - 8028 Alte angajamente primite
- 803 Alte conturi în afara bilanțului
  - 8031 Mijloace fixe luate cu chirie
  - 8032 Valori materiale primite spre prelucrare sau reparare
  - 8033 Valori materiale primite în păstrare sau custodie
  - 8034 Debitori scoși din activ, urmăriți în continuare
  - 8035 Debitori din amenzi și penalități pretinse
  - 8036 Redevențe, locații de gestiune, chirii și alte datorii asimilate
  - 8037 Efecte scontate neajunse la scadență
  - 8038 Alte valori în afara bilanțului

89 BILANȚ
- 891 Bilanț de deschidere
- 892 Bilanț de închidere

CLASA 9 - CONTURI DE GESTIUNE

90 DECONTĂRI INTERNE
- 901 Decontări interne privind cheltuielile
- 902 Decontări interne privind producția obținută
- 903 Decontări interne privind diferențele de preț

92 CONTURI DE CALCULAȚIE
- 921 Cheltuielile activității de bază
- 922 Cheltuielile activităților auxiliare
- 923 Cheltuieli indirecte de producție
- 924 Cheltuieli generale de administrație
- 925 Cheltuieli de desfacere

93 COSTUL PRODUCȚIEI
- 931 Costul producției obținute
- 933 Costul producției în curs de execuție

Scanned with OKEN Scanner

Conturi sintetice de gradul II introduse în planul general de conturi în anul 1994:

1015 Patrimoniul regiei
1181 Fond social*
2110 Diferențe din reevaluarea terenurilor conform Hotărîrii Guvernului nr. 500 / 1994
2120 Diferențe din reevaluarea mijloacelor fixe conform Hotărîrii Guvernului nr. 500 / 1994
2610 Diferențe din reevaluarea imobilizărilor corporale aferente titlurilor de participare conform Hotărîrii Guvernului nr. 500 / 1994
4111 Împrumuturi acordate membrilor asociați*
4191 Clienți creditori din operațiuni de mandat*
5129 Disponibilități ale clienților*
8045 Amortizarea aferentă gradului de neutilizare a mijloacelor fixe

*) Se utilizează numai la cooperativele de credit.

PLAN DE INVESTIȚII

Vezi BUGET DE INVESTIȚII.

PLANIFICAREA BUGETULUI

engl. Budgeting
fr. Budgétage; établissement du budget

Procesul planificării bugetului, ca ajutor pentru administrarea financiară a unei firme sau a unui stat.

PLATA PE BUCATĂ

engl. Piece-work payment
fr. Salaire aux pièces; rémunération aux pièces

Metodă de plată bazată pe rezultatele muncii.

PLATĂ

engl. Payment
fr. Paiement; payement

1. Suma care face obiectul unei depuneri în semne monetare sau în alte instrumente de plată în monedă națională ori în devize (valută), în scopul obținerii sau confirmării unui drept ca și pentru stingerea unei obligații prevăzute de lege asupra căreia au convenit, în mod tacit ori expres, deponentul și primitorul vărsămîntului. Se efectuează la casieria firmelor comerciale, la ghișeele băncilor, la instituțiile ori autoritățile de drept public sau privat, după caz. În contabilitatea firmelor comerciale, vărsămintele se reflectă în raport cu calitatea de primitor sau de deponent la terți. În calitate de primitor, încasările se înregistrează în debitul contului „casa" (pentru numerar) sau al contului „cecuri de încasat" în lei sau în devize, conturi care se încadrează în clasa conturilor financiare, iar în creditul aceloraşi conturi pentru plățile efectuate în calitate de deponent la terți;
2. Sumele datorate pentru titlurile de participare ca și pentru titlurile care reprezintă alte forme de imobilizări. Se evidențiază în creditul unor conturi de imobilizări financiare intitulate conturi de vărsăminte de efectuat, grupate în clasa conturilor de active imobilizate. Pentru vărsămintele datorate asupra titlurilor de plasament se utilizează un cont similar din clasa conturilor financiare.

PLATĂ AMÎNATĂ

Vezi PLATĂ LA TERMEN.

PLATĂ ANTICIPATĂ

Vezi PLATĂ ÎN AVANS.

PLATĂ DE ECHILIBRARE

engl. Balance payment
fr. Payement d'equilibre

Suma achitată de către un investitor în contul de siguranță pentru a aduce balanța la limita de echilibrare.

PLATĂ ÎN ACORD

engl. Payment by results
fr. Salaire au rendement

Scanned with OKEN Scanner

Sistem de plată în care există o relație directă între rezultatul muncii și remunerație.

PLATĂ ÎN AVANS; PLATĂ ANTICIPATĂ
engl. Payment in advance; prepayment
fr. Paiement par anticipation; payement par anticipation
Efectuarea plății, total sau parțial, de către cumpărător, înainte ca marfa să fie livrată.

PLATĂ ÎN NUMERAR
Vezi IEȘIRE DIN CASIERIE.

PLATĂ LA TERMEN; PLATĂ AMÎNATĂ
engl. Deferred payment
fr. Paiement à terme; payement à terme
Plată scadentă după o anumită perioadă.

PLĂTIT ÎN AVANS
engl. Prepaid
fr. Payé d'avance
Mențiune care poate apare în cadrul unui document pentru a atesta că o taxă a fost plătită anticipat (de ex. *freight prepaid* - navlu plătit în avans).

PLĂTITOR DE IMPOZIT
engl. Taxable person; accountable person
fr. Assujetti
Persoană care plătește impozit.

PLĂȚI ÎN AVANS CĂTRE FURNIZORI
engl. Payments on account in advance; advance payments to suppliers
fr. Avance et acompte versés
Articol în rubrica de active a bilanțului, reprezentînd plățile făcute în avans furnizorilor de bunuri și servicii.

PLĂȚI PRIMITE ÎN AVANS
engl. Advanced payments received; payments received on account
fr. Acompte reçu
Sumele primite în avans de la clienți în contul bunurilor sau serviciilor care urmează să fie livrate sau prestate.

PLUSVALOARE
engl. Increase in value; appreciation
fr. Plus-value
Creșterea valorii unui activ între două evaluări succesive.

PLUSVALOARE LA VÎNZARE
engl. Profit on realisation
fr. Plus-value
Excesul prețului de vînzare al unui mijloc fix față de valoarea contabilă.

POLIȚĂ
engl. Policy
fr. Police
Promisiunea, obligația scrisă, întocmită într-o formă care dă dreptul deținătorului ei, ca după expirarea termenului de plată să ceară de la debitor plata sumei de bani înscrisă în act. Polițele pot fi: simple și transmisibile, particulare și de stat, bancare, de asigurare, de uzanță, nominale, provizorii, amicale etc.

PORTOFOLIU
engl. Portofolio
fr. Portefeuille
Totalitatea titlurilor reprezentate prin valori mobiliare (acțiuni și obligațiuni de plasament de participare la grupuri sau la alte societăți comerciale), efecte comerciale (cambii, bilete la ordin, cecuri) și efecte publice (bonuri de tezaur, rente) etc. deținute de un agent economic, după caz, în deplină proprietate, în depozit sau în garanție.
Activitatea de portofoliu este o activitate care determină operațiuni privind valorile mobiliare din portofoliu (în proprietatea deținătorului). În contabilitatea acestuia, titlurile se evidențiază în expresie valorică după cum urmează: acțiunile și obligațiunile de plasament, efectele comerciale și publice, în conturi de activ, din clasa conturi-

Scanned with OKEN Scanner

lor financiare; titlurile de participare, în conturi din clasa conturilor de active imobilizate; veniturile generate de titluri se evidențiază în creditul conturilor de venituri. Titlurile din portofoliu deținute pentru garanție se reflectă în conturi din afara bilanțului.

PORTOFOLIU DE COMENZI

Vezi PORTOFOLIU DE CONTRACTE.

PORTOFOLIU DE CONTRACTE; PORTOFOLIU DE COMENZI

engl. Contracts portofolio; backlog

fr. Carnet de commandes

Totalitatea contractelor (comenzilor) de mărfuri (servicii) încheiate (primite) de o firmă, exigibile într-o perioadă determinată. Volumul, structura și dinamica portofoliului de contracte (comenzi) constituie un element de apreciere a poziției firmei pe piață.

POST DE ACTIV

engl. Assets item

fr. Poste d'actif

Este un termen contabil, reprezentînd elementele patrimoniale care se înregistrează în activul bilanțului. Se înregistrează în bilanț în ordinea crescîndă a gradului de lichidități.

POST DE BILANȚ

engl. Item

fr. Poste (d'un bilan)

Formă concentrată în care sînt înscrise în bilanț elementele patrimoniale. Posturile de activ reprezintă componența mijloacelor și drepturilor de creanță grupate după natura și funcțiile care le îndeplinesc în procesul de realizare a obiectului de activitate al întreprinzătorului, iar posturile de pasiv exprimă sursele de formare a mijloacelor, grupate după natura lor, inclusiv obligațiile care derivă din raporturile întreprinzătorului cu terții. Modul de expunere și conținutul posturilor de bilanț se stabilesc prin norme metodologice. Structura posturilor și succesiunea lor în bilanț au caracter obligatoriu, alcătuind o componentă a normării contabilității.

POST DE PASIV

engl. Passive item

fr. Poste de passif

Elemente patrimoniale care formează structurile de pasiv ale bilanțului contabil și sînt prezentate în ordinea crescîndă a gradului de exigibilitate.

POZIȚIE ACOPERITĂ

engl. Covered position

fr. Position couverte

Situația vînzătorului unui contract care deține obiectul contractului (înregistrarea tranzacției în contul investitorului) și îl poate livra.

PRAG DE RENTABILITATE

engl. Breakeven point; threshold of profitability

fr. Seuil de rentabilite

Punctul care marchează acea dimensiune a producției la care cheltuielile totale sînt egale cu încasările din vînzarea producției (nu se obține nici profit, nici nu rezultă pierderi). Este o metodă de analiză a rentabilității care permite:

- stabilirea dimensiunii de la care producția devine rentabilă;
- indicarea volumului producției necesar pentru a obține un anumit cuantum al profitului;
- evidențierea corelației dintre dinamica producției și dinamica costurilor grupate în costuri variabile și costuri fixe. Termenul este cunoscut și sub numele de punctul critic sau punctul de echilibru.

Grafic acest punct se prezintă astfel:

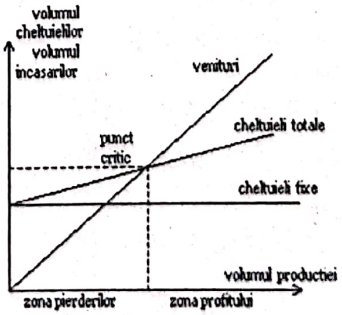

PRELEVARE PERSONALĂ
engl. Private drawing
fr. Prélèvement personnel
Retragerea de bani sau bunuri, de către proprietar sau de către un asociat, pentru scopuri personale.

PRESCRIPȚIE
engl. Prescription of claims
fr. Prescription extinctive
Prevedere legală potrivit căreia, după trecerea unui anumit timp și în anumite condiții, se cîștigă sau se pierde un drept, ori încetează efectele unei hotărîri judecătorești neexecutate.

PREȚ
engl. Price
fr. Prix; cours; cote
Expresie bănească a valorii mărfurilor.

PREȚ CU AMĂNUNTUL
engl. Retail price
fr. Prix de détail; prix au consommateur; prix à la consommation
Prețul total plătit de consumator.

PREȚ DE ACHIZIȚIE
engl. Historical cost
fr. Prix de revient historique
Costul unui activ la data achiziției.

PREȚ DE COST
engl. Cost price
fr. Prix coûtant; coût de revient
Totalitatea cheltuielilor făcute de un agent economic pentru fabricarea și desfacerea produselor, fără adaos pentru profit.

PREȚ DE ÎNLOCUIRE; VALOARE DE ÎNLOCUIRE
engl. Replacement price
fr. Prix de remplacement; valeur de remplacement
Prețul care ar trebui plătit pentru înlocuirea unui activ, la un moment dat.

PREȚ DE ÎNREGISTRARE; PREȚ STANDARD
engl. Standard cost
fr. Coût standard; coût préétabli
Evaluarea și înregistrarea în contabilitate a materiilor prime, produselor, mărfurilor și a altor bunuri de natura stocurilor se poate face și la prețuri standard (prestabilite), pe baza prețurilor medii ale bunurilor respective, denumite prețuri de înregistrare, cu condiția evidențierii distincte a diferențelor de preț față de costul de achiziție sau costul de producție, după caz. Diferențele de preț astfel stabilite, la intrarea bunurilor respective în patrimoniu, se înregistrează proporțional, atît asupra valorii bunurilor ieșite, cît și asupra stocurilor. Prețurile standard este necesar să fie actualizate periodic, de regulă cel puțin o dată pe an, în funcție de evoluția prețurilor și de alți factori.
În cazul în care evaluarea bunurilor se face la prețuri standard, diferențele stabilite între prețul de înregistrare și costul de achiziție, respectiv costul de producție efectiv, se înregistrează distinct în contabilitate. Repartizarea diferențelor de preț asupra valorii bunurilor ieșite și asupra stocurilor se efectuează cu ajutorul unui coeficient care se calculează astfel:
$C_r = (S_{id} + D_p) / (S_{is} + V_i)$
unde:
C_r = coeficientul de repartizare;
S_{id} = soldul inițial al diferențelor de preț;
D_p = Diferențe de preț aferente intrărilor în cursul perioadei cumulat de la începutul anului;
S_{is} = soldul inițial al stocurilor la preț de înregistrare;
V_i = valoarea intrărilor în cursul perioadei la preț de înregistrare, cumulat de la începutul anului.
Acest coeficient se înmulțește cu valoarea bunurilor ieșite din gestiune la preț de înregistrare, iar suma rezultată se înregistrează în conturile corespunzătoare în care au fost înregistrate bunurile ieșite. Coeficienții de repartizare a diferențelor

de preț pot fi calculați la nivelul conturilor sintetice de gradul I și II prevăzute în planul general de conturi, pe grupe sau categorii de stocuri. La finele perioadei, soldurile conturilor de diferențe se cumulează cu soldurile conturilor de stocuri, la preț de înregistrare, astfel încît aceste conturi să reflecte valoarea stocurilor la costul de achiziție, respectiv de producție, după caz.

PREȚ DE LIVRARE
engl. Delivered price
fr. Prix rendu
Prețul care include toate costurile, cum ar fi ambalarea și transportul pînă la locul de livrare.

PREȚ DE REVENIRE BUGETARĂ
engl. Budgeted cost
fr. Prix de revient budgétaire
Costul unei unități estimat în avans pe baza unui buget.

PREȚ DE REVENIRE COMPLET
engl. Absorption costing
fr. Prix de revient complet; prix de revient intégral
Sistem de costuri care ia în considerație toate cheltuielile, spre deosebire de sistemele parțiale de costuri în care sînt incluse numai anumite grupe de costuri, de exemplu costurile variabile, costurile marginale etc.

PREȚ DE REVENIRE LA CUMPĂRARE
engl. Purchase cost
fr. Prix de revient d'achat
Costul total net suportat în cumpărarea bunurilor, incluzînd cheltuielile auxiliare.

PREȚ DE REVENIRE LA DISTRIBUȚIE
engl. Cost of sales
fr. Prix de revient de distribution
Costul total al produselor finite vandabile, incluzînd costurile de producție, administrare și desfacere.

PREȚ EN GROS
engl. Wholesale price
fr. Prix de gros
Prețul plătit de către un detailist unui angrosist. De regulă este mai mic decît prețul cu amănuntul.

PREȚ INTERN COMPLET DE EXPORT; PICE
engl. Export all round price
fr. Prix complet d'exportation
Denumit și prețul intern, cuprinde totalitatea cheltuielilor ocazionate de producerea mărfii în condițiile înscrise în contractul de export, de ambalarea și transportul ei pînă la frontiera română, inclusiv beneficiul etc. Cu alte cuvinte, ne aflăm în fața unor costuri totale ale mărfii exportate.

PREȚ INTERN COMPLET DE IMPORT; PICI
engl. Import all round price
fr. Prix complet d'importation
Cuprinde totalitatea cheltuielilor ocazionate de cumpărarea unei mărfi din afara țării, în condițiile înscrise în contractul de import, plus beneficiul cumpărătorului.

PREȚ NET
engl. Net price
fr. Prix net
Preț al mărfurilor sau serviciilor care nu poate fi redus printr-un rabat.

PREȚ PLAFON; PLAFON DE PREȚ
engl. Ceiling price
fr. Prix-plafond
Cel mai înalt preț care poate fi atins.

PREȚ STANDARD
Vezi PREȚ DE ÎNREGISTRARE.

Scanned with OKEN Scanner

PREȚUL FACTURII
engl. Invoice price
fr. Prix de facture
Prețul cotat pe factură, inclusiv rabatul și taxa pe valoarea adăugată.

PREVIZIUNE DE FLUX DE NUMERAR
Vezi BUGET DE LICHIDITĂȚI.

PREVIZIUNI DE RENTABILITATE
engl. Cost effectiveness study; cost effectiveness analysis
fr. Prévisions de rentabilité
Analiză a relației dintre costurile unui proiect propus și beneficiile prevăzute să rezulte din acesta.

PRIMĂ DE APORT
engl. Contribution premium
fr. Prime de contribution
Formă a creșterii de capital prin aport în natură, care apare după evaluarea acestor aporturi și stabilirea numărului de acțiuni noi care trebuie emise. Se calculează ca diferență între valoarea matematică-contabilă a acțiunii și valoarea sa nominală.
Pentru a se consemna juridic faptul că noile acțiuni dau purtătorului aceleași drepturi ca și vechile acțiuni, acestora li se atribuie același nominal.

PRIMĂ DE EXPORT
engl. Export subsidy
fr. Prime a l'exportation
Instrument al politicii protecționiste a unui stat pentru susținerea sau promovarea unor exporturi de produse, în concordanță cu interesele economice și politice ale statului, pentru protejarea economiei naționale de concurența străină sau pentru cucerirea unor noi piețe de desfacere.
Formele pe care le îmbracă primele de export sînt: restituirea unei părți din impozitele și taxele plătite de exportatori, avantaje valutare, reducere a tarifelor la transportul pe calea ferată a mărfurilor destinate exportului, impunerea cotei „0" la TVA etc.
Primele de export în bani se stabilesc ca sume fixe pe unitatea de marfă exportată sau ca diferență între prețul cel mai ridicat de pe piața internă al produsului respectiv și prețul cel mai scăzut de pe piața externă, pe care statul îl poate susține. Statul se poate angaja să suporte și eventualele pagube ale exportatorului. Restituirea impozitelor plătite sau renunțarea la impozitele datorate de către exportatori, precum și reducerea tarifului pentru transportul mărfurilor pe calea ferată, proprietate de stat, nu reprezintă cheltuieli propriu-zise, ci renunțarea de către stat la o parte din veniturile sale bugetare, în favoarea exportatorilor.

PRIMĂ DE FUZIONARE
engl. Merging premium
fr. Prime de fusion
Formă de creștere a capitalului realizată cu ocazia unei fuzionări, ceea ce presupune emisiunea de noi acțiuni. Reprezintă suma rezultată din diferența între valoarea matematică sau intrinsecă a acțiunilor și valoarea nominală a acestora.

PRIME LEGATE DE CAPITAL
engl. Paid-in surplus
fr. Primes liées au capital social
Sume de bani rezultate din operații de creștere a capitalului, realizate fie în numerar, fie prin aporturi în natură, fie cu ocazia unei fuziuni, ceea ce presupune emisiunea de acțiuni noi. Se referă la primele de emisiune, de fuziune și de aport la capital. În practică, este rară situația în care valoarea de emisiune a noilor acțiuni corespunde valorii nominale, prețul de emisiune fiind superior valorii nominale. În unele cazuri noii acționari trebuie să plătească nu numai prețul de emisiune ci și un „drept de intrare" ca urmare a existenței unor plusuri de valoare latentă în patrimoniul societății. Vezi CONTUL 104 „PRIME LEGATE DE CAPITAL".

Scanned with OKEN Scanner

PRIME PRIVIND RAMBURSAREA OBLIGAȚIUNILOR

engl. Redemption premium

fr. Prime de remboursement d'obligations

Diferențele dintre prețul de rambursare și prețul de emisiune ale obligațiunilor emise de către o întreprindere. Au caracterul unor cheltuieli financiare activate (inclusiv în activ), fiind astfel amortizabile (direct) pe toată durata împrumutului obligatar. Prezența lor în activ este datorată necesității de echilibrare a activului cu pasivul, deoarece, în urma emisiunii, activul crește prin majorarea masei disponibilităților (la nivelul prețului de emisiune) în timp ce pasivul crește prin majorarea masei datoriilor (la nivelul prețului de rambursare). Vezi CONTUL 169 „PRIME PRIVIND RAMBURSAREA OBLIGAȚIUNILOR".

PRIMUL INTRAT, PRIMUL IEȘIT

engl. First in, first out; FIFO

fr. Premier entré, premier sorti; FIFO

Metodă de contabilizare a stocurilor potrivit căreia bunurile ieșite din gestiune se evaluează la costul de achiziție (sau de producție) al primei intrări (lot). Pe măsura epuizării lotului, bunurile ieșite din gestiune se evaluează la costul de achiziție (sau de producție) al lotului următor, în ordine cronologică.

PRINCIPII ALE CONTABILITĂȚII

engl. Accounting principles; financial accounting standard

fr. Principe comptable

Convenții general acceptate privind înregistrarea tranzacțiilor și întocmirea dărilor de seamă contabile. Pentru a da o imagine fidelă a patrimoniului, a situației financiare și a rezultatelor obținute trebuie respectate, cu bună-credință, regulile privind evaluarea patrimoniului și celelalte norme și principii contabile, cum sînt:

- principiul prudenței, potrivit căruia nu este admisă supraevaluarea elementelor de activ și a veniturilor, respectiv subevaluarea elementelor de pasiv și a cheltuielilor, ținînd cont de deprecierile, riscurile și pierderile posibile generate de desfășurarea activității exercițiului curent sau anterior;
- principiul permanenței metodelor, care conduce la continuitatea aplicării regulilor și normelor privind evaluarea, înregistrarea în contabilitate și prezentarea elementelor patrimoniale și a rezultatelor, asigurînd comparabilitatea în timp a informațiilor contabile;
- principiul continuității activității, potrivit căruia se presupune că unitatea patrimonială își continuă în mod normal funcționarea într-un viitor previzibil, fără a intra în stare de lichidare sau de reducere sensibilă a activității;
- principiul independenței exercițiului, care presupune delimitarea în timp a veniturilor și cheltuielilor aferente activității unității patrimoniale pe măsura angajării acestora și trecerii lor la rezultatul exercițiului la care se referă;
- principiul intangibilității bilanțului de deschidere a unui exercițiu care trebuie să corespundă cu bilanțul de închidere a exercițiului precedent;
- principiul necompensării, potrivit căruia elementele de activ și de pasiv trebuie să fie evaluate și înregistrate în contabilitate separat, nefiind admisă compensarea între posturile de activ și cele de pasiv ale bilanțului, precum și între veniturile și cheltuielile din contul de rezultate.

PRINCIPIU DE ANUALITATE

engl. Accrual concept; accrual basis

fr. Principe d'annualité

Presupunerea că venitul și cheltuielile sînt cele consemnate în contul de venituri și cheltuieli din perioada respectivă și nu banii încasați și plătiți.

PRINCIPIUL CONSECVENȚEI; PRINCIPIUL PERMANENȚEI METODELOR

engl. Consistency concept

fr. Principe de continuité

Principiu care conduce la continuitatea aplicării

Scanned with OKEN Scanner

regulilor și normelor privind evaluarea, înregistrarea în contabilitate și prezentarea elementelor patrimoniale și a rezultatelor, asigurînd comparabilitatea în timp a informațiilor contabile, în fiecare perioadă contabilă și de la o perioadă la alta.

PRINCIPIUL CONTABIL DE BAZĂ

engl. Fundamental accounting concept

fr. Principe comptable de base

Convenție care guvernează contabilitatea financiară. Principiile de bază includ „reprezentarea corectă și cu bună credință" a situației întreprinderii și conceptele „consecvenței" și „prudenței".

PRINCIPIUL CONTINUITĂȚII ACTIVITĂȚII

Principiu potrivit căruia se presupune că unitatea patrimonială își continuă în mod normal funcționarea într-un viitor previzibil, fără a intra în stare de lichidare sau de reducere sensibilă a activității.

PRINCIPIUL INDEPENDENȚEI EXERCIȚIULUI

Principiu care presupune delimitarea în timp a veniturilor și cheltuielilor aferente activității unității patrimoniale pe măsura angajării acestora și trecerii lor la rezultatul exercițiului la care se referă.

PRINCIPIUL INTANGIBILITĂȚII BILANȚULUI

Principiu conform căruia bilanțul de deschidere al unui exercițiu trebuie să corespundă cu bilanțul de închidere al exercițiului precedent.

PRINCIPIUL NECOMPENSĂRII

Principiu potrivit căruia elementele de activ și de pasiv trebuie să fie evaluate și înregistrate în contabilitate separat, nefiind admisă compensarea între posturile de activ și cele de pasiv ale bilanțului, precum și între veniturile și cheltuielile din contul de rezultate.

PRINCIPIUL PERMANENȚEI METODELOR

Vezi PRINCIPIUL CONSECVENȚEI.

PRINCIPIUL PREZENTĂRII CORECTE

engl. Principle of fair presentation

fr. Principe de clarté; principe de l'image fidèle

Principiu contabil care necesită ca un articol să fie corect clasificat și descris.

PRINCIPIUL PRUDENȚEI

engl. Prudence concept; conservatism

fr. Principe de prudence; règle de prudence

Unul dintre principiile contabilității financiare, potrivit căruia nu este admisă supraevaluarea elementelor de activ și a veniturilor, respectiv subevaluarea elementelor de pasiv și a cheltuielilor, ținînd cont de deprecierile, riscurile și pierderile posibile generate de desfășurarea activității exercițiului curent sau anterior.

PRINCIPIUL VALORII MINIMALE

engl. Lower value method

fr. Principe de la valeur minimale

Metodă de evaluare prin care un activ apare cu valoarea cea mai mică posibilă, de exemplu la valoarea costului de producție sau a cererii de piață.

PROCES-VERBAL DE INVENTARIERE

Document în care se consemnează rezultatele inventarierii, în principal: perioada și gestiunile inventariate, precum și persoanele care au efectuat inventarierea; plusurile și minusurile constatate; compensările efectuate; bunurile depreciate, precum și creanțele și datoriile; valorificarea rezultatelor inventarierii; constituirea și regularizarea provizioanelor, precum și alte elemente privind concluziile și propunerile referitoare la inventarierea patrimoniului unității.

Scanned with OKEN Scanner

PRODUCTIVITATE
engl. Productivity
fr. Productivite
Indicator calitativ care arată eficiența cu care sînt avansați, combinați, substituiți și consumați factorii de producție. Mărimea productivității se calculează fie prin raportarea producției obținute într-o anumită perioadă la volumul factorilor utilizați pentru obținerea respectivei producții, fie prin raportarea factorilor utilizați la producția obținută. Vezi și EFICIENȚĂ.

PRODUCTIVITATE MARGINALĂ
engl. Marginal productivity
fr. Productivite marginale
Sporul de venit total al unei firme, care se obține pe seama atragerii în producție a unei unități suplimentare dintr-un anumit factor de producție. Se determină ca raport între plusul de efect (y) și plusul de factori (F) utilizați pentru obținerea efectului, într-o perioadă de timp.

$$P_M = \frac{y}{F}.$$

PRODUCTIVITATEA MUNCII
engl. Labor productivity
fr. Productivite de travail
Indicator economic care se calculează fie prin raportarea producției la munca cheltuită pentru obținerea acesteia, fie prin raportarea cheltuielilor de muncă la producția obținută, în ambele situații luîndu-se în considerare și calitatea bunurilor economice. În primul caz, productivitatea muncii reflectă numărul de unități de bunuri care revine la o unitate de muncă, în cel de-al doilea, productivitatea muncii reflectă consumul factorului de muncă care revine la o unitate de bun economic.

PRODUCȚIE GLOBALĂ
fr. Production globale
Valoarea producției realizate de un agent economic, într-o anumită perioadă de timp, indiferent de stadiul de fabricație sau dacă este sau nu livrată (cuprinde atît producția destinată livrării, cît și producția consumată intern).

PRODUCȚIE IMOBILIZATĂ
engl. Immobilized production
fr. Production immobilise
Producția exercițiului care este conservată de întreprindere sub forma imobilizărilor. Acestea sînt evaluate la nivelul costului de producție, atît în cazul imobilizărilor corporale cît și necorporale, din rațiuni de prudență.

PRODUCȚIE ÎN CURS DE FABRICAȚIE
engl. Work in progress; work in process; goods in progress; goods in process
fr. Produit en cours de fabrication; produits en cours; travaux en cours
Producția în curs de execuție reprezintă producția care nu a trecut prin toate fazele (stadiile) de prelucrare, prevăzute în procesul tehnologic, precum și produsele nesupuse probelor și recepției tehnice sau necompletate în întregime. În cadrul producției în curs de execuție se cuprind, de asemenea, lucrările și serviciile, precum și studiile în curs de execuție sau neterminate. Producția în curs de execuție se determină prin inventarierea producției neterminate la finele perioadei, prin metode tehnice de constatare a stadiului sau gradului de efectuare a operațiilor tehnologice și evaluarea acesteia la costurile de producție.

PRODUCȚIE MARFĂ
engl. Commodity production
fr. Production marchande
Valoarea producției realizate de un agent economic obținută într-o perioadă de timp, livrată sau destinată livrării.

PRODUCȚIE MARFĂ VÎNDUTĂ ȘI ÎNCASATĂ
Vezi CIFRĂ DE AFACERI.

Scanned with OKEN Scanner

PRODUCȚIE NETĂ
engl. Net production
fr. Production nette
Valoarea producției nou create de un agent economic într-o anumită perioadă de timp.

PRODUCȚIE STOCATĂ
engl. Stocked production
fr. Production stockee
Variația în plus (în caz de stocaj) sau în minus (caz de destocaj) între valoarea la cost de producție efectiv a stocurilor inițiale ale produselor și a producției în curs de la finele perioadei și valoarea stocurilor inițiale ale produselor și a producției în curs, neluînd în calcul provizioanele pentru depreciere constituite pentru aceste stocuri. Variațiile de producție stocată se determină atît pentru fiecare formă de produse stocate (semifabricate, produse finite, produse reziduale), cît și pentru animalele și păsările din producția proprie.

PRODUS NET
engl. Net product
fr. Produit net
Este un indicator sintetic microeconomic reprezentînd partea produsului global care rămîne după scăderea cheltuielilor materiale de producție.

PRODUS NET DIN DOBÎNZI
engl. Net interest income
fr. Produit net des intêrets
Diferența dintre totalul dobînzilor creditoare și totalul dobînzilor debitoare.

PRODUSE AFLATE LA TERȚI
Vezi CONTUL 354 „PRODUSE AFLATE LA TERȚI".

PRODUSE FINITE
engl. Finished products (MB); finished goods (SUA)
fr. Produits finis
Produse a căror prelucrare a fost terminată în întreprinderea respectivă și care sînt destinate livrării în afară sau consumului neindustrial în cadrul aceleiași întreprinderi. Vezi CONTUL 345 „PRODUSE FINITE".

PRODUSE ÎN CURS DE EXECUȚIE; PRODUSE ÎN CURS DE FABRICAȚIE
engl. Work in progress
fr. Produit en cours de fabrication
Vezi PRODUCȚIE ÎN CURS DE FABRICAȚIE; Vezi și CONTUL 331 „PRODUSE ÎN CURS DE EXECUȚIE".

PRODUSE REZIDUALE
engl. Scrap and waste
fr. Déchets et rebuts; produits résiduels
Vezi CONTUL 346 „PRODUSE REZIDUALE".

PROFIT; BENEFICIU
engl. Profit
fr. Bénéfice
Cîștigul, avantajul realizat sub formă bănească dintr-o acțiune, operație sau exercitarea unei activități; se determină ca diferență între ceea ce se încasează și ceea ce se plătește în activitatea economică, sau ca diferență între prețul de vînzare și costul produsului (serviciului) provenit din activitatea respectivă. El se regăsește sub următoarele forme: profit brut, profit net (pur). Vezi și PROFIT NET.

PROFIT ACUMULAT
engl. Accumulated profit
fr. Profit accumule
Acea parte din profit care se găsește în contul de profit și care poate fi transferat în evidența contabilă a anului următor, după ce s-a efectuat plata dividendelor, a taxelor, precum și după prelevarea sumelor aferente fondului de rezervă.

PROFIT BRUT
engl. Gross profit
fr. Marge brute

Scanned with OKEN Scanner

Suma cu care valoarea vînzărilor este mai mare decît costul bunurilor vîndute într-o anumită perioadă de timp. Aceasta stă la baza calculului profitului net, care este egal cu profitul brut din care se scad dobînzile, impozitele, taxele, ratele scadente la credit etc.

PROFIT CAPITALIZAT
engl. Capitalized profit
fr. Profit capitalise
Acea parte din profitul net al societății, reținută după plata dividendelor, în scopul dezvoltării producției; uneori profitul capitalizat este supus unui supraimpozit de către stat.

PROFIT DE EXPLOATARE
engl. Operating profit; trading profit
fr. Bénéfice d'exploitation
Suma cu care profitul brut este mai mare decît cheltuielile de exploatare.

PROFIT DE FABRICAȚIE
engl. Manufacturing profit
fr. Gain de fabrication
Diferența dintre costul de achiziție al unui produs de la un alt furnizor și cel realizat în regie proprie.

PROFIT DE MONOPOL
engl. Monopoly profit; supernormal profit
fr. Profit de monopole
Expresie utilizată în teoria economică, desemnînd un profit pe care o firmă îl poate realiza cînd deține o poziție de monopol. Profit superior celui normal.

PROFIT DISPONIBIL PENTRU DISTRIBUIRE
engl. Profit available for distribution
fr. Bénéfice distribuable
Partea din profit pe care asociații, în conformitate cu statutul firmei, au dreptul să o distribuie ca dividende.

PROFIT FISCAL
fr. Benefice fiscal
Vezi PROFIT IMPOZABIL.

PROFIT IMPOZABIL
fr. Benefice imposable
Profit calculat conform legislației privind impozitarea veniturilor unei întreprinderi. Mai este denumit PROFIT FISCAL.

PROFIT NEDISTRIBUIT
engl. Undistributed profit; retained profit
fr. Bénéfice non prélevé; bénéfice non distribué; réserves
Profit care nu este distribuit acționarilor, ci este păstrat pentru a permite firmei să finanțeze noi investiții fără să fie necesar să împrumute bani.

PROFIT NET; BENEFICIU NET
engl. Net profit
fr. Bénéfice; bénéfice net
Profitul unei organizații cînd toate facturile și cheltuielile au fost luate în considerare. În cazul organizațiilor comerciale, se ajunge la profitul net prin deducerea din profitul brut a tuturor cheltuielilor care nu au fost deja luate în considerare pentru realizarea profitului brut. Raportul între profitul net și totalul vînzărilor este un indicator des utilizat în analiza efectuată la nivelul firmei și el arată atît gradul de profitabilitate al firmei, în general, cît și gradul de profitabilitate al vînzărilor, în particular.

PROFIT PUR
engl. Pure profit
fr. Profit pur
„Recompensă" pentru asumarea riscurilor. Aceasta este o plată necesară pentru acei care investesc capital în alte investiții decît cele care sînt garantate.

Scanned with OKEN Scanner

PROFIT ŞI PIERDERE
engl. Profit and loss; income statement
fr. Pertes et profits; compte de résultat
Vezi CONTUL 121 „PROFIT ŞI PIERDERE".

PROFITABILITATE
engl. Profitability
Categorie economică care caracterizează capacitatea firmei de a obține un excedent de încasări peste nivelul plăților, un excedent de venituri peste nivelul cheltuielilor, astfel încît surplusul de valoare rezultat să poată fi repartizat acționarilor sau altor categorii de furnizori de capital și credite sub formă de participare la profit (dividende, dobînzi etc.).

PROFITURI PĂSTRATE - PIERDERI ACUMULATE
engl. Retained earnings-accumulated losses
fr. Report à nouveau; bénéfice ou perte reporté(e)
Contul în care sînt înregistrate profiturile nedistribuite sau pierderile acumulate.

PROPRIETATE A COMERCIANTULUI FALIT
engl. Bankrupt's estate; bankrupt's assets
fr. Propriete du commercant failli; masse de la faillite
Desemnează întregul patrimoniu al comerciantului falit, aferent creditorilor săi, uniți în masa credală, în scopul recuperării unei cote proporționale din creanțele lor.

PROPRIETATE COMUNĂ
Vezi CO-PROPRIETATE.

PROTEST
engl. Protest
fr. Protêt
Declarație în scris, efectuată în formă de act autentic, prin care se atestă neonorarea unei cambii sau a unui bilet la ordin. În unele legislații și cecul poate face obiectul unui protest. În acest caz, este suficientă o declarație a trasului sau a unei case de compensație.

PROTOCOL DE CREDIT
engl. Credit memorandum
fr. Protocole de credit
Proces verbal intern care consemnează elementele indispensabile pentru analizarea unei cereri de credit.

PROVIZIOANE PENTRU DEPRECIERE
engl. Provision for depreciation; allowance for depreciation
fr. Provision pour dépréciation; dotation aux amortissements
Rezervă contabilă pentru acoperirea deprecierii valorii activelor. Vezi PROVIZION și RATA ANUALĂ A AMORTIZĂRILOR.

PROVIZIOANE PENTRU DEPRECIEREA AMBALAJELOR
Vezi CONTUL 398 „PROVIZIOANE PENTRU DEPRECIEREA AMBALAJELOR".

PROVIZIOANE PENTRU DEPRECIEREA ANIMALELOR
Vezi CONTUL 396 „PROVIZIOANE PENTRU DEPRECIEREA ANIMALELOR".

PROVIZIOANE PENTRU DEPRECIEREA CREANȚELOR - DEBITORI DIVERȘI
Vezi CONTUL 496 „PROVIZIOANE PENTRU DEPRECIEREA CREANȚELOR - DEBITORI DIVERȘI".

PROVIZIOANE PENTRU DEPRECIEREA CREANȚELOR - DECONTĂRI ÎN CADRUL GRUPULUI, UNITĂȚII ȘI CU ASOCIAȚII
Vezi CONTUL 495 „PROVIZIOANE PENTRU DEPRECIEREA CREANȚELOR - DECON-

Scanned with OKEN Scanner

TĂRI ÎN CADRUL GRUPULUI, UNITĂȚII ȘI CU ASOCIAȚII".

PROVIZIOANE PENTRU DEPRECIEREA CREANȚELOR-CLIENȚI

engl. Allowance for doubtful accounts; allowance for bad debts; reserve for bad debts

fr. Provision pour dépréciation des comptes de clients

Vezi CONTUL 491 „PROVIZIOANE PENTRU DEPRECIEREA CREANȚELOR-CLIENȚI".

PROVIZIOANE PENTRU DEPRECIEREA IMOBILIZĂRILOR CORPORALE

Vezi CONTUL 291 „PROVIZIOANE PENTRU DEPRECIEREA IMOBILIZĂRILOR CORPORALE".

PROVIZIOANE PENTRU DEPRECIEREA IMOBILIZĂRILOR FINANCIARE

Vezi CONTUL 296 „PROVIZIOANE PENTRU DEPRECIEREA IMOBILIZĂRILOR FINANCIARE".

PROVIZIOANE PENTRU DEPRECIEREA IMOBILIZĂRILOR ÎN CURS

Vezi CONTUL 293 „PROVIZIOANE PENTRU DEPRECIEREA IMOBILIZĂRILOR ÎN CURS".

PROVIZIOANE PENTRU DEPRECIEREA IMOBILIZĂRILOR NECORPORALE

Vezi CONTUL 290 „PROVIZIOANE PENTRU DEPRECIEREA IMOBILIZĂRILOR NECORPORALE".

PROVIZIOANE PENTRU DEPRECIEREA MATERIALELOR CONSUMABILE

Vezi CONTUL 391 „PROVIZIOANE PENTRU DEPRECIEREA MATERIALELOR CONSUMABILE".

PROVIZIOANE PENTRU DEPRECIEREA MATERIILOR PRIME

Vezi CONTUL 390 „PROVIZIOANE PENTRU DEPRECIEREA MATERIILOR PRIME".

PROVIZIOANE PENTRU DEPRECIEREA MĂRFURILOR

engl. Reserve for inventory losses

fr. Provision pour dépréciation du stock

Vezi CONTUL 397 „PROVIZIOANE PENTRU DEPRECIEREA MĂRFURILOR".

PROVIZIOANE PENTRU DEPRECIEREA OBIECTELOR DE INVENTAR

Vezi CONTUL 392 „PROVIZIOANE PENTRU DEPRECIEREA OBIECTELOR DE INVENTAR".

PROVIZIOANE PENTRU DEPRECIEREA PRODUCȚIEI ÎN CURS DE EXECUȚIE

Vezi CONTUL 393 „PROVIZIOANE PENTRU DEPRECIEREA PRODUCȚIEI ÎN CURS DE EXECUȚIE".

PROVIZIOANE PENTRU DEPRECIEREA PRODUSELOR

Vezi CONTUL 394 „PROVIZIOANE PENTRU DEPRECIEREA PRODUSELOR".

PROVIZIOANE PENTRU DEPRECIEREA STOCURILOR AFLATE LA TERȚI

Vezi CONTUL 395 „PROVIZIOANE PENTRU DEPRECIEREA STOCURILOR AFLATE LA TERȚI".

PROVIZIOANE PENTRU DEPRECIEREA TITLURILOR DE PLASAMENT

Vezi CONTUL 590 „PROVIZIOANE PENTRU DEPRECIEREA TITLURILOR DE PLASAMENT".

Scanned with OKEN Scanner

PROVIZIOANE PENTRU RISCURI ȘI CHELTUIELI

engl. Provisions for liabilities and charges

fr. Provisions pour risques et charges

Provizioanele pentru riscuri și cheltuieli se constituie, de regulă, la finele exercițiului pentru acele elemente de patrimoniu a căror realizare sau plată este incertă, ori pentru cheltuieli care devin exigibile în perioadele următoare, cum sînt:

- litigiile, amenzile și penalitățile, despăgubirile, daunele și alte datorii incerte;
- cheltuielile legate de activitatea de service în perioada de garanție și alte cheltuieli privind garanția acordată clienților;
- cheltuielile de repartizat pe mai multe exerciții, cum sînt: cheltuielile cu reparațiile capitale eșalonate, potrivit programului, pe mai multe perioade, precum și cheltuielile cu reparațiile curente, reviziile tehnice și alte cheltuieli la unitățile sezoniere și parțial sezoniere;
- pierderi latente aferente unor datorii pe termen lung, în devize;
- alte provizioane specifice anumitor sectoare de activitate. Vezi CONTUL 151 „PROVIZIOANE PENTRU RISCURI ȘI CHELTUIELI".

PROVIZIOANE REGLEMENTATE

engl. Regulated provisions

fr. Provisions reglementees

Categorie mai amplă a provizioanelor constituită pe seama cheltuielilor potrivit dispozițiilor legale, deci deduse din excedentul brut din exploatare și care servesc pentru autofinanțarea întreprinderii. Acestea au de regulă un regim fiscal propriu, fiind contabilizate numai ca urmare a unor dispoziții legale. În România, această categorie va cuprinde provizioanele constituite pentru acoperirea majorărilor de prețuri aferente stocurilor și pentru acoperirea diferenței între amortismentele degresive (mai mari) și amortismentele lineare, economice (mai mici). Vezi CONTUL 141 „PROVIZIOANE REGLEMENTATE".

PROVIZION

engl. Provision

fr. Provision

1. Suma care se constituie de către agenții economici în condițiile legii sub formă de prelevare pentru acoperirea unor riscuri, cheltuieli, deteriorări ori alte pierderi posibile la care sînt expuse elementele activului patrimonial în cursul realizării obiectului de activitate. Riscurile pentru care se constituie provizioane se pot referi la plata garanțiilor reclamate de clienți, creșterea prețurilor, litigiilor cu partenerii etc., pe care evenimentele survenite sau în curs de desfășurare le fac probabile, motiv pentru care sînt denumite și datorii potențiale și a căror cauză este născută în cursul exercițiului. Provizioanele pentru depreciere privesc titlurile de participare, alte valori mobiliare de plasament, stocurile, drepturile de creanță și alte active. În contabilitate, provizioanele se evidențiază în conturi care exprimă destinația lor. Provizioanele pentru riscuri și cheltuieli se reflectă în conturi de pasiv, în timp ce provizioanele pentru depreciere se înregistrează în conturi de activ. Aceste conturi sînt de regulă corespondente cu conturile de cheltuieli. Pentru a nu greva într-o măsură disproporționată cheltuielile unui exercițiu financiar, unele provizioane se pot eșalona pe mai multe exerciții;
2. Disponibil în contul bancar pentru acoperirea cecurilor emise de titularul contului.

PROVIZION PENTRU DEPRECIEREA FINANCIARĂ A TITLURILOR DE PARTICIPARE

engl. Provision for possible loss in value of long-term securities

fr. Provision pour dépréciation financière des titres de participation

Rezervă contabilă pentru acoperirea unei posibile deprecieri a valorii titlurilor de participare.

PUBLICARE A BILANȚULUI CONTABIL

engl. Balance sheet's publicity

fr. Publicite du bilan comptable

Scanned with OKEN Scanner

Obligație prevăzută de lege potrivit căreia societățile comerciale pe acțiuni și cu răspundere limitată sînt datoare să publice în Monitorul Oficial bilanțul contabil anual împreună cu contul de profit și pierderi, într-un termen stabilit, după aprobarea de către Adunarea Generală a Acționarilor (asociaților).

PUNCTARE

engl. Control

fr. Controle

Activitatea depusă de personalul din cadrul compartimentelor de contabilitate pentru descoperirea erorilor de înregistrare. Constă în confruntarea fiecărei operații înscrise într-un cont cu formulele contabile sau cu actele primare care le-au generat. În dreptul cifrelor verificate se înscrie un semn convențional.

PURTĂTOR

engl. Bearer; holder

fr. Porteur; titulaire

Deținătorul legal al unui titlu de credit (cambie, bilet la ordin etc.) sau al unei hîrtii de valoare, care nu cuprinde nici o mențiune cu privire la posesorul lor, legitimarea creditorului rezumîndu-se la deținerea titlului.

Scanned with OKEN Scanner

R

RABAT
engl. Discount allowed
fr. Escompte de règlement accordé; rabais
Sumă bonificată de furnizor cumpărătorului, exprimată în cifre absolute sau procentuale, reprezentînd reducerea prețului convenit pentru a compensa pierderile provocate de lipsuri cantitative sau de ordin calitativ, pentru facilități de plată sau pentru a stimula relațiile de afaceri.

RABAT DE BAZĂ
engl. Basic discount
fr. Remise de base
Rabatul normal, fără reduceri suplimentare.

RABAT PENTRU PLĂȚI ÎN NUMERAR
engl. Cash discount; settlement discount
fr. Escompte de caisse; escompte au comptant; escompte sur paiement comptant
Reducere acordată de un vînzător cumpărătorilor, calculată de regulă ca un procent din valoarea facturii, într-una din situațiile:
- bunurile oferite sînt plătite de cumpărători cu promptitudine (de obicei în 7 zile);
- pentru mărfurile care urmează a-i fi livrate, cumpărătorul plătește în avans, integral sau parțial, valoarea acestora.

RAMBURSARE A CREDITULUI
engl. Credit reimbursement
fr. Remboursement du credit
Efect al contractului de împrumut sau al altei forme de relație de credit care constă în stingerea obligației debitorului față de creditor, fapt care se constată prin restituirea sumei împrumutate, inclusiv plata dobînzii. Rambursarea are loc - de regulă - la locul și la termenul înscrise în titlul de credit sau prin contract. Rambursarea creditului înainte de termen poate avea un caracter voluntar (din inițiativa debitorului) sau impus de creditor (în cazul încălcării unor clauze din contractul de împrumut cu privire la utilizarea și la destinația creditului, la diminuarea ori dispariția garanției.

RAMBURSAREA TAXELOR DE IMPORT; DRAWBACK
engl. Drawback
fr. Drawback; remboursement des droits d'importation
Sistem de restituire cu ocazia exportului, a taxelor vamale și/sau a altor taxe deja plătite la importurile necesare pentru realizarea producției de export. Condițiile care trebuie îndeplinite pentru rambursarea taxelor de import diferă de la o țară la alta. Între asemenea condiții se numără:

Scanned with OKEN Scanner

materialele și componentele importate și încorporate în mărfurile de export să poată fi ușor identificate în respectivele mărfuri; intenția de export să fie declarată cînd mărfurile sînt importate, iar reexportul să aibă loc într-un anumit interval; exportul să fie efectuat în aceeași țară din care s-a realizat importul; producătorii care solicită rambursarea taxelor să nu fi beneficiat de un alt stimulent la export etc. Condițiile respective trebuie îndeplinite fie în mod separat, fie cumulativ.

RANDAMENT
Vezi EFICIENȚĂ.

RANDAMENT BRUT
engl. Gross yield
fr. Rendement brut
Cîștigul procentual al unei investiții calculat fără să se țină cont de unele plăți (taxe și impozite).

RANDAMENT CURENT
engl. Current yield
fr. Taux de rendement courant
Randamentul curent al unei investiții este venitul acesteia exprimat ca procent din prețul de piață al investiției.

RANDAMENT NET AL INVESTIȚIEI
engl. Net return
fr. Rendement net
Rentablitatea unei investiții după plata impozitelor și a cheltuielilor.

RANDAMENT TEHNIC
engl. Input/output ratio
fr. Rendement technique
Relația dintre producție și materialele, timpul și efortul consumate.

RANDAMENTUL CAPITALULUI; RENTABILITATEA CAPITALULUI
engl. Profit-capital ratio; earning capacity
fr. Rendement du capital; rentabilité du capital
Relația dintre profit și capitalul utilizat.

RANDAMENTUL CAPITALULUI INVESTIT
engl. Return on capital employed; ROCE
fr. Rendement du capital investi
Rata venitului obținut din capital; proporția pe care profiturile unei firme o reprezintă față de capitalul total emis sau față de capitalul utilizat.

RANDAMENTUL VÎNZĂRILOR
engl. Net profit ratio
fr. Rendement de la vente
Profitul net exprimat ca procent din cifra de afaceri.

RAPORT
Vezi DARE DE SEAMĂ.

RAPORT AL CENZORILOR
engl. Auditor's report
fr. Visa de certification; rapport des commissaires aux comptes
Raport anual adresat adunării generale a acționarilor și a membrilor asociați, care se referă la verificarea bilanțului contabil și a contului de profit și pierderi în ceea ce privește legalitatea întocmirii și concordanța cu registrele contabilității, conducerea regulată a registrelor, evaluarea patrimoniului conform regulilor stabilite pentru întocmirea bilanțului.

RAPORT ANUAL
Vezi RAPORT DE GESTIUNE.

RAPORT DE EXPERTIZĂ
engl. Expertise report
fr. Rapport d'expertise
Document cu caracter consultativ pentru factorii de decizie, sub forma unei relatări logice și unitare a problemelor, în care se consemnează acti-

Scanned with OKEN Scanner

vitatea desfășurată cu ocazia efectuării expertizării. Raportul cuprinde: introducerea, desfășurarea expertizei contabile și concluziile.

RAPORT DE GESTIUNE; RAPORT ANUAL
engl. Annual report
fr. Rapport annuel; rapport de gestion
Raport prezentat în fiecare an de către directorii unei firme membrilor și acționarilor, conținînd, în principal, următoarele: prezentarea situației unității patrimoniale și evoluția sa previzibilă; elementele deosebite intervenite în activitatea unității patrimoniale după încheierea exercițiului; participațiile de capital la alte unități; activitatea și rezultatele de ansamblu ale sucursalelor și altor subunități proprii; activitatea de cercetare-dezvoltare și alte referiri cu privire la activitatea desfășurată care sînt considerate necesare a fi înscrise în raportul de gestiune.

RAPORT DE GESTIUNE AL GRUPULUI
engl. Group annual report
fr. Rapport de gestion du groupe
Raport care trebuie prezentat anual, oferind o trecere în revistă detaliată a evoluției activității și a situației grupului.

RAPORT DE LICHIDITATE
Vezi COEFICIENT DE LICHIDITATE.

RAPORT DE LICHIDITATE IMEDIATĂ
engl. Quick asset ratio; acid test ratio
fr. Ratio de liquidité immédiate
Raportul dintre activele lichide - de regulă solduri bancare, bani datorați de clienți, lichidități și investiții rapid vandabile - și pasivele curente, utilizat ca indicator al solvabilității firmei.

RAPORT DE SOLVABILITATE
engl. Solvency ratio
fr. Ratio de solvabilité
Coeficient de solvabilitate a instituțiilor de credit.

RAPORT DE UTILIZARE
engl. Utilisation ratio
fr. Taux d'utilisation
Relația dintre producție și capacitatea productivă.

RATA AMORTIZĂRII
engl. Depreciation rate; rate of depreciation; depreciation charge; depreciation expense
fr. Taux d'amortissement; dotation aux amortissements
Rata (anuală sau lunară) cu care este amortizat un activ.

RATA AMORTIZĂRII TOTALE
fr. Taux d'amortissement totale
Indicator economic cu ajutorul căruia se calculează valoarea deprecierii anuale a capitalului fix. El se determină ca raport între suma amortizării anuale a mijloacelor fixe și valoarea capitalului fix:

$$R_a = \frac{A}{K_f}$$

Unde:
A = suma anuală a amortizării;
K_f = valoarea anuală a capitalului fix.

RATA ANUALĂ A AMORTIZĂRILOR
engl. Annual depreciation charge; annual rate of depreciation; provision for depreciation
fr. Annuité d'amortissement
Porțiunea din amortismentul total care se raportează la un an.

RATA AUTOFINANȚĂRII
engl. Self-financing ratio
fr. Taux d'autofinancement
Raportul între cantitatea de capital necesară pentru noi investiții ale unui agent (obținută din propriile cîștiguri) și totalul capitalului său.

RATA AUTONOMIEI FINANCIARE
engl. Financial autonomy rate
fr. Terme de l'autonomie financiere

Scanned with OKEN Scanner

Rată financiară calculată sub forma unui raport între capitalul propriu (net) și totalul datoriilor. Dacă valoarea acestui raport coboară sub cifra unu, atenționează împrumutătorii de un risc posibil. Acționarii trebuie să fie foarte atenți cu solvabilitatea și datoriile sau îndatorarea întreprinderii.

RATA DE FINANȚARE A CAPITALURILOR CIRCULANTE

engl. Circulant capitals financement rate

fr. Terme de financement des capitaux circulants

Rată financiară folosită în analiza economică și financiară în vederea diagnosticării și stabilirii măsurilor de eficientizare. Se calculează ca un raport între fondul de rulment și capitalurile circulante, permițînd supravegherea evoluției fondului de rulment în raport cu cea a capitalurilor circulante, precum și gradul de acoperire a acestor capitaluri împotriva riscurilor.

RATA FINANȚĂRII IMOBILIZĂRILOR

engl. Immobilization financement rate

fr. Terme de financement des immobilisations

Rată financiară care se determină ca un raport între capitalul propriu, inclusiv dobînda pentru titluri și imobilizările nete (imobilizări brute minus amortismentele sau provizioanele). O valoare superioară lui unu sau 100% indică, pentru întreprindere, faptul că unele active imobilizate au fost anterior finanțate de capitalul propriu, fiind rectificate de amortismente.

RATA INFLAȚIEI

engl. Inflation rate; rate of inflation

fr. Taux d'inflation

Procentul cu care prețurile cresc în decurs de 12 luni.

RATA ÎNDATORĂRII GLOBALE

fr. Terme d'obligation globale

Rată financiară care pune în evidență gradul de autonomie financiară, respectiv aptitudinea întreprinderii de a putea face față angajamentelor sale financiare. Ea poate fi calculată sub forma unui raport, după cum urmează:

$$RIG = \frac{\text{Îndatorare globală}}{\text{Totalul bilanțului}} \cdot 100$$

sau:

$$RIG = \frac{\text{Îndatorare totală}}{\text{Finanțare proprie}} \cdot 100$$

sau:

$$RIG = \frac{\text{Datorii financiare}}{\text{Resurse proprii}} \cdot 100$$

Se consideră că o rată de 50% indică o situație satisfăcătoare, respectiv întreprinderea are șanse de rambursare față de creditorii săi.

RATA MARGINALĂ DE SUBSTITUIRE

engl. Marginal rate of substitution

fr. Taux marginal de substitution

1. Cantitatea necesară dintr-un factor de producție anume, pentru a compensa scăderea producției care ar surveni prin diminuarea cu o unitate a altui factor;
2. Cantitatea de marfă Y necesară pentru a compensa pierderea unei unități de marfă X. Rata marginală de substituție a lui X cu Y crește cu creșterea relativă a cantității lui Y față de X.

RATA MARJEI BRUTE

engl. Gross margin rate

fr. Terme de marge brute

Rată financiară exprimată sub forma unui raport între excedentul brut al exploatării și cifra de afaceri (fără taxe și impozite) care indică performanța întreprinderii în plan industrial sau comercial, precum și aptitudinea acesteia de a genera resurse de trezorerie, resurse conținute în excedentul exploatării. Această rată este indispensabilă în adoptarea politicii financiare a întreprinderii, permițînd, totodată, aprecierea strategiei comerciale a întreprinderii.

RATA MARJEI NETE

engl. Net margin rate

fr. Terme de marge nette

Scanned with OKEN Scanner

Rată financiară obținută prin raportarea profitului net la cifra de afaceri fără impozite și taxe. Aceasta exprimă capacitatea întreprinderii de a realiza profit și de a rezista concurenței. În analiza financiară, această rată se coroborează cu rata cash-flow-ului, care exprimă raportul între fluxul numerarului, fluxul bănesc (cash-flow) și cifra de afaceri fără impozite și taxe.

RATA PROFITULUI

engl. Rate of profit
fr. Taux de profit

Este calculată ca raport între masa profitului și costul de producție sau capitalul avansat și evidențiază gradul de rentabilitate sau de valorificare a factorilor de producție.

Rata profitului se calculează pe produs și firmă, ramură sau economie națională. Este un indicator calitativ, servind analizei economice în orientarea producției către produse profitabile, ramuri etc. Limita minimă a ratei profitului o constituie rata profitului marginal. Aceasta indică nivelul de la care se asigură o masă a profitului satisfăcătoare pentru continuarea activității. Limita maximă a ratei profitului o reprezintă acea mărime de la care începe, practic, scăderea volumului vînzărilor.

Rata profitului este influențată de următorii factori: nivelul productivității, nivelul costului de producție, prețul de vînzare, volumul, structura și calitatea activității economice, repartizarea veniturilor între posesorii factorilor de producție, durata de rotație a capitalului etc.

Formulele de calcul ale ratelor generale ale profitului sînt:

1. rata profitului brut:

$$r_b = \frac{\text{Profit brut}}{\text{Venitul din vînzări}} \cdot 100$$

$$r_b = \frac{\text{Profit brut}}{\text{Capital total}} \cdot 100$$

2. rata profitului net:

$$r_n = \frac{\text{Profit net}}{\text{Venituri din vînzări}} \cdot 100$$

$$r_n = \frac{\text{Profit net}}{\text{Capital total}} \cdot 100$$

Rata profitului net, la nivelul unei firme arată profitabilitatea acesteia și permite evidențierea gradului de rentabilitate al vînzărilor.

RATA REALĂ A RENTABILITĂȚII

engl. Real rate of return
fr. Taux de rentabilité réel

Rata rentabilității după luarea în considerație a inflației.

RATA RENTABILITĂȚII CAPITALULUI

engl. Return on capital employed; ROCE
fr. Taux de rentabilité du capital

Rată financiară exprimată sub forma unui raport între rezultatul net (profitul net) și capitalul propriu (inclusiv dobînda). În practica întreprinderilor acest raport se calculează pentru:

- capitalul propriu, cînd se obține un raport între profitul destinat rezervelor și capitalul propriu; valoarea acestui raport exprimă posibilitatea creșterii profitului fără a fi necesară recurgerea la finanțări externe. Un nivel înalt al raportului permite întreprinderii găsirea unor noi capitaluri pe piața financiară pentru finanțarea creșterii sale. La o rată mică, inferioară ratei de piață, întreprinderea are greutăți în investirea capitalului propriu;
- capitalul permanent, cînd se obține sub forma unui raport între profitul net la care se adaugă dobînda la împrumuturile pe termen mediu și lung și valoarea capitalului permanent. Acest raport permite cunoașterea rentabilității capitalului angajat pe termen mediu și lung.

RATA RENTABILITĂȚII FINANCIARE

engl. Return; rate of return
fr. Rentabilité financière

Partea de dobîndă sau dividend care provine dintr-o investiție, exprimată ca procent din suma investită.

RATA ROTAȚIEI STOCURILOR

engl. Rate of stock turnover; rate of inventory turnover

Scanned with OKEN Scanner

ACID TEST RATIO quick assets / current liabilities	RATIO DE LIQUIDITÉ IMMÉDIATE disponibilités / dettes à court terme	RAPORT DE LICHIDITATE IMEDIATĂ disponibilități / datorii pe termen scurt
CURRENT RATIO (WORKING CAPITAL RATIO) current assets / current liabilities	RATIO DE LIQUIDITÉ GÉNÉRALE actif circulant / dettes à court terme	RAPORT DE LICHIDITATE GENERALĂ activ circulant / datorii pe termen scurt
OWNERS' EQUITY TO DEBT net worth (owners' equity) / total liabilities	RATIO DE SOLVABILITÉ capitaux propres / ensemble des dettes	RAPORT DE SOLVABILITATE capital propriu / total datorii
WORKING CAPITAL TURNOVER net sales / working capital	ROTATION DU FOND DE ROULEMENT NET chiffre d'affaires TTC / fonds de roulement net	ROTAȚIA FONDULUI DE RULMENT NET cifra brută de afaceri / fond de rulment net
NET INCOME TO SALES net income / sales	RENTABILITÉ D'EXPLOITATION résultat / chiffre d'affaires HT	RENTABILITATEA EXPLOATĂRII rezultat / cifra netă de afaceri
RATE OF RETURN net income / average owners' equity	RENTABILITÉ FINANCIÈRE résultat / moyenne des capitaux propres	RATA RENTABILITĂȚII FINANCIARE rezultat / media capitalului propriu
PRICE / EARNINGS RATIO share price / earnings per share	RAPPORT COURS / BÉNÉFICE cours de l'action / bénéfice par action	RAPORTUL CURS/BENEFICIU cursul acțiunii / beneficiul pe acțiune
INVENTORY TURNOVER cost of goods sold / average inventory	ROTATION DU STOCK coût de revient des ventes / stock moyen	RATA ROTAȚIEI STOCURILOR costul de revenire al vînzărilor / stocurile medii
ACCOUNTS RECEIVABLE TO SALES accounts receivable / sales	CRÉDIT CLIENTS créances d'exploitation / chiffre d'affaires TTC	CREDITE CLIENȚI creanțe din exploatare / cifra brută de afaceri
ACCOUNTS PAYABLE TO PURCHASES accounts payable / purchases	CRÉDIT FOURNISSEURS dettes d'exploitation / achats TTC	CREDITE FURNIZORI datorii din exploatare / total brut cumpărări

Exemple de rații uzuale

Scanned with OKEN Scanner

fr. Taux de rotation des stocks
Raportul între costul de revenire al vînzărilor și stocurile medii, ambele calculate pe baza aceloraşi preţuri şi pe aceeaşi perioadă.

RATĂ
engl. Rate
fr. Taux
Indicator financiar exprimat sub forma unui raport procentual (de exemplu, rată a eficienței, a scontului, a dobînzii, a rentabilității, a profitului etc.).

RATĂ DE CAPITALIZARE
engl. Capitalization rate
fr. Taux de capitalisation
Coeficient calculat ca raport curs/profit cu care trebuie înmulțit profitul net al unei societăți pentru a se obține capitalizarea sa bursieră.

RATĂ DE IMPOZITARE
engl. Tax rate
fr. Taux d'imposition
Rata procentuală a impozitului pe venit comparativ cu nivelul venitului.

RATĂ DE SCHIMB
Vezi CURS DE SCHIMB.

RATĂ FINANCIARĂ
engl. Financial rate
fr. Terme financier
Rată care oferă informații utile acționarilor, pieței financiare, bancare și monetare exprimînd tendințele în evoluția întreprinderii, starea sănătății economico-financiare a acesteia, a capacității sale de autofinanțare, respectiv de finanțare a menținerii și dezvoltării sale. Ratele se determină pe baza unor indicatori privind activele și pasivele întreprinderii, cu referire la un trecut sau la un viitor, atît în interiorul ei, cît și în relațiile cu mediul exterior.

RATĂ INIȚIALĂ; ACONT
engl. Down payment; deposit
fr. Acompte
Sumă de bani plătită de un cumpărător unui vînzător în momentul cumpărării, ca parte a unui acord prin care plata sumei rămase din prețul total se va face ulterior prin una sau mai multe rate.

RATĂ ÎNCRUCIȘATĂ
engl. Cross rate
fr. Taux croisé
Rata de schimb dintre două valute, calculată prin referință la o a treia valută.

RATĂ MARGINALĂ DE IMPOZITARE
engl. Marginal rate of tax; marginal tax rate
fr. Taux marginal d'imposition
Rata procentuală a impozitului pe venit plătită pentru acea parte a venitului care este impozitată cel mai mult.

RĂSPUNDERE LIMITATĂ
engl. Limited liability
fr. Responsabilité limitée
Situația în care răspunderea unei persoane este limitată prin lege.

RĂSPUNDERE MATERIALĂ
engl. Material responsability
fr. Responsabilite materielle
Efect juridic al contractului individual de muncă încheiat între o persoană fizică (salariat) și un agent economic, în baza căruia salariatul își asumă față de cel ce angajează, obligația de a repara prejudiciul cauzat din culpă, în cadrul activității pe care o prestează. În contabilitatea agentului economic răspunderea materială pentru prejudiciu, evaluată în formă bănească, se evidențiază în activ în soldul unui cont debitor pe bază de act justificativ opozabil, avînd caracter definitiv.

Scanned with OKEN Scanner

RĂSPUNDERE NELIMITATĂ
engl. Unlimited liability
fr. Responsabilité illimitée
Situația în care fiecare membru al firmei este răspunzător pentru toate datoriile firmei, fără o limită a responsabilității sale privind plata acestora.

RĂSPUNDERE SOLIDARĂ
engl. Joint and several liability
fr. Responsabilité conjointe et solidaire
Efect juridic prin care este înlăturată posibilitatea divizării unei datorii între debitori, astfel încît fiecare dintre ei rămîne obligat în fața instanței pentru întreaga datorie.

RECAPITALIZARE
engl. Recapitalisation
fr. Modification du capital social
Modificare în structura de capital a unei firme, realizată în special pentru a evita intrarea acesteia în lichidare.

RECAPITULAȚIE
engl. Composite entry (MB); summary posting (SUA)
fr. Écriture récapitulative
Intrare contabilă care grupează totalurile tranzacțiilor înregistrate separat.

RECHIZITE DE BIROU
Vezi CONSUMABILE.

RECLAMAȚIE CONTRA IMPUNERII
engl. Appel against an assessment
fr. Réclamation en matiére d'impôt
Cerere adresată autorităților fiscale de modificare a sumei impozitate.

RECONSTITUIREA CAPITALULUI
engl. Capital reconstruction
fr. Reconstitution du capital
Punerea unei firme în stare de lichidare voluntară și apoi vînzarea activelor sale altei firme cu același nume și aceeași acționari, dar cu o bază mai mare de capital.

RECUPERARE A CREANȚELOR PRESCRISE
engl. Bad debts recovered
fr. Rentréesur créance amortie
Bani primiți de la debitori pentru datoriile anterior prescrise.

REDEVENȚE, LOCAȚII DE GESTIUNE, CHIRII ȘI ALTE DATORII ASIMILATE
Vezi CONTUL 8036 „REDEVENȚE, LOCAȚII DE GESTIUNE, CHIRII ȘI ALTE DATORII ASIMILATE".

REDUCERE DE IMPOZIT
engl. Tax relief
fr. Réduction d'impôt
Scutire de impozit permisă în calcularea venitului impozabil.

REDUCERE FISCALĂ; DEDUCERE DE IMPOZITE
engl. Allowance; deduction
fr. Réduction fiscale; déduction d'impôts
În anumite țări, suma cu care sînt reduse impozitele personale, bazată pe starea civilă și familială.

REDUCERE PENTRU PIERDERI
engl. Allowance for damage
fr. Refaction
Prevedere contractuală care stabilește, în funcție de greutate, mărimea reducerii convenite pentru eventualitatea unor pierderi de marfă suferite în cursul transportului.

REDUCEREA CAPITALULUI
engl. Capital reduction
fr. Réduction de capital

Scanned with OKEN Scanner

Această operațiune are loc de regulă în cadrul unei stabilizări, și constă în diminuarea capitalului societății.

REEVALUARE

engl. Revaluation; to write up

fr. Réévaluation

Acțiunea de corectare a valorii unor elemente patrimoniale înregistrate în contabilitatea agenților economici. Are loc pe baza actelor legislative sau reglementărilor guvernamentale avînd drept scop: asanarea unor întreprinderi aflate în situații critice, ajustarea elementelor patrimoniale afectate de modificările impuse în urma reașezării prețurilor, tarifelor sau cursurilor valutare.

REEVALUARE A MIJLOACELOR FIXE

engl. Revaluation of fixed assets

fr. Réévaluation du capital immobilise

Operațiune prin care se urmărește actualizarea valorii mijloacelor fixe aflate în patrimoniul agenților economici cu capital de stat. Sînt supuse acțiunii de reevaluare toate mijloacele fixe ale agenților economici cu capital de stat înregistrate în bilanțul contabil încheiat la sfîrșitul anului avînd la bază inventarierea, cu respectarea prevederilor legale în vigoare. În acțiunea de inventariere a mijloacelor fixe, în vederea reevaluării vor fi cuprinse mijloacele fixe productive și neproductive din activitatea de bază, auxiliară și anexă, atît cele aflate în funcțiune, cît și cele în rezervă sau conservare. Totodată are loc analiza acestora pentru a se determina cu exactitate durata de funcționare a acestora. Noua valoare a fondurilor fixe, care va fi înregistrată în contul aferent este o valoare de inventar recalculată. În urma operațiunii de reevaluare a mijloacelor fixe, se modifică patrimoniul și capitalul social al agenților economici, noile valori rezultate fiind comunicate Registrului Comerțului.

REGIMUL SOCIETĂȚILOR MAMĂ ȘI AL FILIALELOR

engl. Dividends received deduction

fr. Régime des sociétés mères et filiales

Reduceri ale impozitului pentru profiturile rezultate din deținerea unui anumit procentaj din acțiunile altei firme.

REGISTRE CONTABILE; REGISTRE DE CONTABILITATE

engl. Books of account; account books

fr. Livres de commerce

Registrele de contabilitate sînt documente contabile obligatorii în care unitățile patrimoniale înregistrează periodic, cronologic și sistematic operațiile economico-financiare consemnate în documente justificative, care produc modificări în patrimoniul acestora. Principalele registre ce se folosesc în contabilitate sînt: Registrul-jurnal, Registrul-inventar și Cartea mare. Registrele de contabilitate se utilizează în strictă concordanță cu destinația acestora și se prezintă în mod ordonat și completate, astfel încît să permită, în orice moment, identificarea și controlul operațiilor patrimoniale efectuate. Registrele de contabilitate, precum și documentele justificative, care stau la baza înregistrărilor în contabilitate, se păstrează în arhivă unităților patrimoniale timp de 10 ani, cu începere de la data încheierii exercițiului în cursul căruia au fost întocmite, cu excepția statelor de salarii, care se păstrează timp de 50 de ani. În caz de pierdere, sustragere sau distrugere, trebuie reconstituite în termen de maximum 30 de zile de la constatare.

REGISTRU DE CASĂ

engl. Cash book

fr. Livre de caisse

Registru în care se înscriu toate lichiditățile primite și plătite, pe zile.

REGISTRU DE ÎNREGISTRARE A CAMBIILOR

engl. Bill book; tickler file

fr. Échéancier

Scanned with OKEN Scanner

Un registru în care sînt înregistrate detalii despre toate cambiile, atît de primit cît și de plătit de către o firmă, utilizat în special de firmele care activează într-un domeniu în care cambiile sînt utilizate frecvent.

REGISTRU DE PROCESE VERBALE

engl. Minute book

fr. Livre de procès-verbaux; livre des délibérations

Registru păstrat pentru înregistrarea detaliilor discuțiilor și deciziilor.

REGISTRUL ACȚIUNILOR

engl. Share register

fr. Registre des actions

Lista deținătorilor de acțiuni nominative ale unei societăți (conține numele și adresele acestora).

REGISTRUL COMERȚULUI

engl. Register of companies

fr. Registre du commerce

Registru oficial în care se înscriu obligatoriu atît înființarea societăților comerciale, cu precizarea obiectului de activitate, sediului, capitalului, membrilor fondatori etc., precum și orice modificare intervenită în forma de proprietate, capital, organizare, structuri, obiect de activitate etc.

REGISTRUL DE IMOBILIZĂRI

engl. Capital expenditure register

fr. Comptabilité des immobilisations

Registru contabil în care se înscriu mișcările cantitative și valorice ale activelor fixe, inclusiv amortizarea.

REGISTRUL INVENTAR

engl. Annual accounts book

fr. Livre d'inventaire

Document contabil obligatoriu în care la sfîrșitul fiecărui an se înregistrează grupat, într-o formă sintetică recapitulativă, toate elementele patrimoniale de activ și de pasiv, inventariate potrivit normelor legale. Elementele patrimoniale înscrise în registrul-inventar au la bază listele de inventariere sau alte documente care justifică conținutul fiecărui post din bilanțul contabil.

Registrul inventar servește ca:

- document contabil obligatoriu de înregistrare anuală și de grupare a rezultatelor inventarierii patrimoniului;
- probă în litigii.

Se întocmește de către regiile autonome, societățile comerciale, instituțiile publice, unitățile cooperatiste, asociațiile și celelalte persoane juridice, precum și persoanele fizice care au calitatea de comerciant, într-un singur exemplar, după ce a fost numerotat și parafat.

Se întocmește la sfîrșitul anului, fără ștersături și fără spații libere, pe baza datelor cuprinse în listele de inventariere și procesele verbale de inventariere a elementelor patrimoniale, prin gruparea acestora pe conturi sau grupe de conturi.

În coloana 1 se înscrie numărul curent al fiecărei operațiuni înregistrate în registru, cronologic, de la deschiderea acestuia pînă la epuizarea filelor sau încetarea activității. În coloana 2 se înscrie obiectul inventarierii, respectiv a conturilor de valori materiale pe gestiuni, a conturilor privind debitorii, creditorii, provizioane etc. În coloana 3 se înscrie valoarea din contabilitate privind conturile supuse inventarierii. În coloana 4 se înscrie valoarea de inventar a elementelor patrimoniale stabilită de membrii comisiei de inventariere (pe baza listelor de inventariere și a proceselor verbale de inventariere). În coloana 5 se trec diferențele din evaluare de înregistrat, calculate ca diferența între valoarea contabilă și valoarea de inventar. În coloana 6 se menționează cauzele diferențelor (deprecierii, dezasortării, schimbării structurii producției).

Registrul-inventar se numerotează și se șnuruiește. Acest registru se parafează de către organul fiscal teritorial la începerea activității, la încetarea activității unității, precum și în cazul epuizării filelor din acesta și deschiderii unui registru nou.

Scanned with OKEN Scanner

În alte țări, în acest registru se înscriu bilanțul anual și bugetul de venituri și cheltuieli.

REGISTRUL JURNAL

engl. Book of first entry; book of original entry; subsidiary book of account

fr. Journal auxiliaire; livre auxiliaire

Registrul-jurnal este un document contabil obligatoriu în care se înregistrează prin articole contabile, în mod cronologic, operațiile patrimoniale prin respectarea succesiunii documentelor după data de întocmire sau intrare a acestora în unitate. Operațiile de aceeași natură, privind același loc de activitate, pot fi recapitulate într-un document centralizator, care stă la baza înregistrării în registrul-jurnal.

Registrul-jurnal poate fi prezentat sub forma unui registru-jurnal general sau sub forma unor registre-jurnal auxiliare pentru operații patrimoniale de aceeași natură. Principalele registre-jurnal auxiliare care pot fi utilizate sînt cele privind aprovizionările, vînzările, trezoreria, operațiile diverse, în funcție de necesitățile unității patrimoniale.

Înregistrările operațiilor patrimoniale în registrul-jurnal cuprind elemente cu privire la: felul, numărul și data documentului justificativ, sumele parțiale și totale, explicațiile și conturile debitoare și creditoare corespunzătoare operațiilor efectuate.

Registrul-jurnal servește ca:

- document obligatoriu de înregistrare cronologică și sistematică a mișcării patrimoniului unității;
- probă în litigii.

Se întocmește de către regiile autonome, societățile comerciale, instituțiile publice, unitățile cooperatiste, asociațiile și celelalte persoane juridice, într-un singur exemplar, după ce a fost numerotat, șnuruit, certificat și parafat. Se întocmește zilnic sau lunar, după caz, prin înregistrare cronologică, fără ștersături și spații libere, a documentelor în care se reflectă mișcarea patrimoniului unității. În cazul în care societatea folosește registre-jurnal auxiliare, totalul lunar al fiecăruia se trece în Registrul-jurnal general. În caz contrar, acest registru se întocmește zilnic.

În coloana 1 se înscrie numărul curent al operațiilor înregistrate începînd de la 1 ianuarie, respectiv începutul activității, pînă la 31 decembrie, respectiv încetarea activității. În coloana 2 se trece data (anul, luna, ziua) cînd se face înregistrarea, care trebuie să coincidă cu ziua în care are loc efectiv operația. În coloana 3 se trece felul documentului (factură, bon de cumpărare, jurnal-situație privind operațiile de casă și bancă, jurnalul decontărilor cu furnizorii etc.), precum și numărul și data documentului. În coloana 4 se trece felul operației dîndu-se explicațiile necesare în legătură cu operația respectivă, precum și alte elemente de identificare. În coloanele 5 și 6 se trece simbolul contului, debitor și creditor. În coloanele 7 și 8 se trec, dacă este cazul, sumele parțiale din documentul respectiv (aceste coloane se regăsesc numai în registrul jurnal cod 14-1-1/b). În coloanele 7 și 8 ale formularului cod 14-1-1, respectiv 9 și 10 în cazul formularului cod 14-1-1/b se trec sumele totale, debitoare și sau creditoare din documentul respectiv (bon, factură, registrul-jurnal auxiliar etc.).

În registrul-jurnal general se trec toate operațiile economice privind mișcarea patrimoniului unității indiferent dacă acestea au loc în numerar sau prin contul de decontare de la bancă, nețiindu-se cont dacă a avut loc plata sau încasarea efectivă, etc. Registrul-jurnal se numerotează și se șnuruiește; se parafează de către organele în drept, la începerea activității, la încetarea activității unității, precum și ori de cîte ori este cazul.

REGISTRUL JURNAL DE ÎNCASĂRI ȘI PLĂȚI

Se întocmește, într-un singur exemplar, de către agenții economici, persoane fizice (meseriași etc.) și asociațiile familiale, făcîndu-se înregistrarea operațiilor efectuate pe baza actelor justificative, zilnic, distinct, pe fiecare operație în parte, fără a se lăsa rînduri libere.

Servește ca:

- document de înregistrare operativă a încasărilor

Scanned with OKEN Scanner

și plăților, pe baza actelor justificative;
- document de stabilire a situației financiare a agentului economic respectiv.

În coloana 1 se înscrie numărul curent al operațiilor înregistrate, începînd de la 1 ianuarie, respectiv începutul activității, pînă la 31 decembrie, respectiv încetarea activității. În coloana 2 se trece data (anul, luna, ziua) cînd se face înregistrarea, care trebuie să coincidă cu ziua în care are loc efectiv operația. În coloana 3 se trece felul documentului (factură, bon de cumpărare, bon de comandă, bon de vînzare, borderou de vînzări etc.), precum și numărul documentului. În coloana 4 se trece felul operației, dîndu-se explicațiile necesare în legătură cu operația respectivă. În coloana 5 se trec încasările de orice fel (din vînzări, împrumuturi, credite, dobînzi încasate, restituiri etc.). În coloana 6 se trec sumele plătite pentru: mărfuri cumpărate, impozite, taxe, asigurări sociale etc.

În registrul de încasări și plăți se înregistrează nu numai operațiile în numerar, ci și cele făcute princontul de decontare de la bancă (indiferent dacă a avut loc plata sau încasarea efectivă). Registrul de încasări și plăți se numerotează și se șnuruiește. Acest registru se vizează de către organul fiscal teritorial la începerea activității, la încetarea activității, precum și anual.

REGLEMENTARE JUDICIARĂ; CONCORDAT

engl. Composition
fr. Règlement judiciaire; concordat

Proceduri judiciare, care variază de la țară la țară, pentru reglementarea revendicărilor creditorilor relativ la un debitor insolvabil.

REGLEMENTĂRI DE PREZENTARE

engl. Presentation regulations
fr. Prescription de présentation

Reguli care guvernează prezentarea și clasificarea articolelor în dările de seamă contabile și în bilanț.

REGRES

engl. Regress
fr. Recours

Concept financiar care reprezintă acțiunea îndreptată de către o persoană fizică sau juridică spre o altă persoană pentru recuperarea unei sume plătite. Regresul se practică în cazuri de protest ale polițelor sau cecurilor. Acțiunea de regres se exercită de către posesorul titlului de credit, la scadență sau înainte de aceasta, împotriva trăgătorului, giranților și analiștilor, dacă trasul refuză plata, în total sau în parte. Dreptul de acțiune în regres împotriva giranților poate fi prevenit numai dacă girul poartă mențiunea expresă „fără regres" sau „fără obligație și regres", în care caz puterea de circulație a cambiei se reduce creînd incertitudine cu privire la bonitatea celorlalți semnatari.

REGRUPARE

engl. Bulking
fr. Regroupement

Totalizarea sumelor unui număr de tranzacții pentru a furniza o singură înregistrare contabilă.

REGULARIZARE

engl. Adjustments
fr. Regularisation

1. Operație recapitulativă ce are loc între agenți economici aflați în relații de afaceri, între conturi sau fonduri cu destinație determinată prin care se compensează mișcările reciproce cantitative și/sau valorice, în vederea lichidării (reglării) unor creanțe, impozite sau taxe precum și pentru stingerea oricăror alte obligații;
2. Operație de punere de acord a datelor evidenței contabile cu realitatea constatată pe teren, prin inventariere;
3. Operație de corectare a erorilor de înregistrare prin stornări, virări etc.;
4. Operație de stabilire și achitare a sumei în contul căreia s-au făcut plăți provizorii.

Scanned with OKEN Scanner

REGULARIZARE DE SFÎRȘIT DE PERIOADĂ

engl. Closing entry

fr. Régularisation de fin de période

Înregistrare contabilă care transferă soldul dintr-un cont nominal în contul de venituri și cheltuieli în cadrul operațiilor de închidere a exercițiului contabil.

REGULI CONTABILE SPECIFICE

engl. Accounting policies

fr. Régles comptables particuliéres à une entreprise

Reguli specifice de contabilitate adoptate de o firmă, ca fiind cele mai potrivite pentru activitatea sa.

REMITERE; PLATĂ

engl. Remittance

fr. Remise

1. Predarea unor documente (în special efecte de comerț) la bancă pentru a le încasa sau a le sconta.
2. Plată.

REMIZĂ

engl. Rebate

fr. Remise; rabais

1. Este reducerea practicată în mod obișnuit asupra prețului curent de vînzare, luîndu-se în considerare volumul vînzărilor sau calitatea clientului; este calculată prin aplicarea unei cote procentuale asupra prețului curent de vînzare;
2. Reprezintă plata făcută (unui lucrător comercial) sub forma unei cote procentuale față de volumul vînzărilor realizate (comision).

RENTABILITATE

engl. Earning power; profitability

fr. Rentabilité; capacité de rendement

Noțiune economică generală care reflectă capacitatea unei activități economice de a crea profit; profitul sintetizează eficiența cu care s-a desfășurat activitatea economică.

Indicatorii care măsoară rentabilitatea, în expresie relativă, sînt:

- raportul procentual între suma totală a profitului și mărimea capitalului (sau numai a capitalului fix);
- raportul procentual între suma totală a profitului și costul de producție.

Obținerea profitului este scopul urmărit de posesorul de capital, mobilul întregii activități economice care se desfășoară într-o economie de piață. El asigură atît continuarea activității și dezvoltarea acesteia, cît și consumul individual al posesorului de drept, adică al investitorului.

RENTABILITATE A CAPITALURILOR

engl. Capitals' profitableness

fr. Rentabilite des capitaux

În teoria economică, conceptul de rentabilitate generală este cel care se exprimă prin raportul:

$$r_c = \frac{\text{Profit}}{\text{Capital utilizat}} \cdot 100 = \frac{P}{K} \cdot 100$$

Acest raport poate fi reprezentat ca fiind rezultatul multiplicării ratelor de profit asupra vînzărilor, prin numărul de rotații ale capitalului care face obiectul analizei perioadei respective.

RENTABILITATE A INVESTIȚIILOR

engl. Profitableness of the investment

fr. Rentabilite des investissement

O investiție este considerată rentabilă dacă ea va asigura mai mulți bani decît a costat. Această noțiune poate fi calculată în mod clasic:

$$R_i = \frac{\text{Rezultate nete}}{\text{Numărul anilor de utilizare}} \cdot 100 : \frac{\text{Capital}}{2} + V_r$$

unde V_r = valoarea de revenire, dacă are loc.

Această metodă este criticabilă, deoarece capitalul investit nu este luat în calcul decît jumătate. În realitate, el compară rezultatele nete după amortisment. În sfîrșit, el nu este de altfel niciodată actualizat.

RENTABILITATE ECONOMICĂ

engl. Economic profitableness

fr. Rentabilite economique

Scanned with OKEN Scanner

Se exprimă cu ajutorul raportului următor:

$$r_c = \frac{\text{Rezultate}}{\text{Activul total}} \cdot 100 = \frac{R}{A_t} \cdot 100$$

Rezultatul economic se definește ca:
Rezultatul producției + Amortisment + Sarcini financiare pe termen lung, mediu și scurt. În totalul activului, imobilizările vor fi înscrise cu valoarea lor brută. Marja indicelui de profitabilitate se determină prin raportul următor:

$$i = \frac{MBA}{C_i}$$

unde:
MBA = marja brută de autofinanțare
C_i = marja cheltuielilor de investiții
i = marja indicelui de profitabilitate
Dacă investiția este revîndută la sfîrșitul perioadei, încasarea netă corespunzătoare (după scăderea impozitului) este actualizată și se adaugă la MBA. În consecință, dacă trebuie să alegem între mai multe proiecte de investiții, această alegere se va opri asupra aceluia care va asigura indicele de profitabilitate cel mai ridicat.

RENTABILITATE FINANCIARĂ
engl. Financial profitableness
fr. Rentabilite financiere
Este dată de raportul următor:

$$R_f = \frac{\text{Rezultate nete}}{\text{Fonduri proprii}} \cdot 100 = \frac{R_n}{F_p} \cdot 100$$

RENUME AL FIRMEI
engl. Goodwill
fr. Goodwill; fonds commercial; survaleur
1. Excedentul valorii globale a unei întreprinderi în raport cu valoarea justă a elementelor identificabile de activ, stabilit la un moment dat. Permite măsurarea valorii avantajelor incorporale ale unității economice (pregătirea personalului și armonizarea lucrului în comun, adaptabilitatea la cerințele pieței, rentabilitatea capitalurilor investite etc.).
2. Beneficiul comercial obținut de pe urma reputației unei firme.

REPARTIȚIA COSTURILOR
engl. Cost apportionment
fr. Répartition des frais
Repartiția cheltuielilor de regie pe diviziuni ale firmei sau pe produse.

REPARTIZARE A BENEFICIULUI SOCIETĂȚILOR COMERCIALE
engl. Distribution of profit
fr. Repartition du profit de la societe commerciale
Operație care are loc, de regulă, după încheierea exercițiului financiar pe baza bilanțului contabil anual, pentru destinațiile și în proporțiile prevăzute de contractele de societate sau / și de statute. Repartizarea beneficiului reprezintă o prerogativă a adunării generale a acționarilor prevăzută în statutul de funcționare, iar partea cuvenită acționarilor pentru o acțiune poartă denumirea de dividend. La societățile cu răspundere limitate beneficiul pentru o parte socială se aprobă de adunarea generală a asociaților. Suma repartizată pentru plata dividendului se evidențiază în creditul contului intitulat „dividende de plată", cont de pasiv care face parte din clasa conturilor de terți.

REPARTIZAREA PROFITULUI
Vezi CONTUL 129 „REPARTIZAREA PROFITULUI".

REPARTIZĂRI LA FONDUL DE DEZVOLTARE
Vezi CONTUL 119 „REPARTIZĂRI LA FONDUL DE DEZVOLTARE".

REPORT
engl. Carried forward
fr. Report
Transferul totalului unei coloane sau pagini pe următoarea coloană sau pagină, sau a unui sold în exercițiul următor.

Scanned with OKEN Scanner

REPREZENTANȚĂ
Vezi AGENȚIE.

RESTANT
engl. Outstanding
fr. En souffrance
Referitor la un împrumut, semnifică situația cînd acesta nu a fost achitat la scadență.

RESTANȚĂ DE PLATĂ
engl. Outstanding balance; overdue
fr. Impayé à l'échéance
Sumele din impozite, taxe, prime de asigurări etc., neachitate pînă la scadență.

RESURSE AVANSATE
engl. Advanced resources
fr. Ressources avancees
Sînt mărimi folosite în activitatea economică, în procesul reproducției, exprimînd eforturile depuse în vederea obținerii unor rezultate. Elementele care compun resursele avansate (fonduri fixe, mijloace materiale, forță de muncă, cercetare științifică etc.) se diferențiază atît prin conținutul și rolul lor în procesul reproducției, cît și prin modul în care se transformă în resurse consumate, precum și prin modul de exprimare. Toate aceste deosebiri fac imposibilă însumarea directă a diferitelor resurse avansate, pentru determinarea unui indicator care să cuantifice efortul cu resursele avansate (este principalul motiv pentru care se apelează la exprimarea lor sub formă bănească).

RESURSE CONSUMATE
engl. Consumed resources
fr. Ressources consommees
Denumite și eforturi curente, sînt măsurate prin indicatorii de fluxuri și sînt evidențiate în costurile de producție. Ele se recuperează o dată cu realizarea valorii de întrebuințare pentru producerea cărora s-au consumat. Toate elementele care compun resursele consumate sînt exprimate în aceleași unități de măsură, deci prin agregarea lor se obține un indicator care exprimă efortul total cu resursele consumate. Eficiența resurselor consumate (ERC) poate fi măsurată la nivelul macroeconomic prin raportarea venitului național (VN) la produsul social (PS).

$$ERC = \frac{VN}{PS}$$

REȚINEREA TITLULUI DE PROPRIETATE
engl. Ownership reservation; retention of title
fr. Clause suspensive de transfert de propriété
Clauză contractuală prin care vînzătorul își păstrează calitatea de proprietar pînă cînd mărfurile sînt achitate.

REȚINERI DIN REMUNERAȚII DATORATE TERȚILOR
Vezi CONTUL 427 „REȚINERI DIN REMUNERAȚII DATORATE TERȚILOR".

REVIZIE CONTABILĂ
Vezi AUDIT.

REZERVĂ DE ASIGURARE PROPRIE
engl. Insurance reserve; self insurance reserves
fr. Provision de propre assureur
Fond creat pentru acoperire împotriva riscurilor asigurabile, fără a recurge la o firmă de asigurări.

REZERVĂ DE REEVALUARE; DIFERENȚE DIN REEVALUARE
engl. Revaluation reserve
fr. Réserve de réévaluation
Articol de reechilibrare într-un bilanț, în care sînt plasate surplusurile rezultate din reevaluarea și vînzarea activelor.

REZERVĂ FISCALĂ
engl. Fiscal reserve
fr. Réserve résultant de dispositions fiscales
Termen utilizat pentru descrierea rezervelor,

Scanned with OKEN Scanner

provizioanelor și fondurilor de amortizare a activelor fixe, create prin aplicarea prevederilor de impozitare.

REZERVĂ LEGALĂ
engl. Legal reserve
fr. Réserve légale
Rezervă care se constituie obligatoriu în societățile anonime sau societățile cu răspundere limitată, prin alocarea anuală cel puțin a procentului fixat de lege din profitul anual, înainte de repartizarea acestuia. Alocarea pentru rezerva legală încetează a fi obligatorie atunci cînd aceasta atinge un anumit nivel fixat de lege.

REZERVĂ LICHIDĂ
engl. Cash reserve
fr. Réserve liquide
Este acea parte a unor active care este disponibilă imediat pentru cazul cînd apar ocazii profitabile de plasament.

REZERVĂ PENTRU NEPREVĂZUT
engl. Contingency reserve; contingency fund
fr. Réserve pour imprévus
Rezervă înființată pentru a satisface o cerință neprevăzută, cum ar fi de exemplu pierderea suferită prin închiderea bruscă a piețelor din străinătate.

REZERVĂ PENTRU REGULARIZAREA DIVIDENDELOR
engl. Dividend equalisation reserve
fr. Réserve pour régularisation des dividendes
Sumă reținută din venituri pentru a crea disponibilități minimale pentru dividende în perioada următoare de afaceri.

REZERVĂ SPECIALĂ DE REEVALUARE
engl. Special reserve of reevaluation
fr. Reserve speciale de reevaluation
Rezervă care are ca scop atenuarea efectelor deprecierii monetare asupra cheltuielilor de înlocuire a activelor. Societățile au fost autorizate să-și reevalueze bilanțul aplicînd fiecărui post, anumiți coeficienți de corecție a prețurilor. Diferența între valoarea reevaluată și valoarea veche a imobilizărilor sau a titlurilor este imputată asupra rezervei speciale de reevaluare.

REZERVĂ STATUTARĂ
engl. Reserve prescribed by articles; statutory reserve
fr. Réserve statutaire
Rezervă a cărei constituire și utilizare este reglementată prin lege sau prin statut.

REZERVE
engl. Reserves
fr. Réserves
Ansamblul fondurilor sau valorilor conservate de subiectul economic în vederea nevoilor eventuale sau pentru motive legale sau contractuale. În accepțiunea sa generală, termenul de rezerve caracterizează bunurile sau mijloacele de plată neutilizate, într-un scop de prevedere. Rezervele se constituie din prelevări. Fondul de rezervă legal și statutar constituit din profit se abrobă anual de Adunarea Generală a Acționarilor. Rezervele se disting, prin această caracteristică, de provizioane, care sînt sume afectate de întreprindere în scopul acoperirii unei sarcini sau a unei pierderi virtuale. Vezi CONTUL 106 „REZERVE".

REZERVE ACUMULATE
engl. Accumulated reserves
fr. Réserves cumulées
Rezervele pe care o firmă le acumulează într-un număr de ani.

REZERVE DE CAPITAL; REZERVE DE TREZORERIE
engl. Capital reserves
fr. Réserves de trésorerie; primes et réserves non distribuables

Scanned with OKEN Scanner

Sumele care prin lege trebuie păstrate ca rezervă și care nu pot fi distribuite ca dividende plătibile în cash.

REZERVE DE ÎNLOCUIRE A IMOBILIZĂRILOR

engl. Replacement reserve

fr. Réserve de renouvellement; fonds de renouvellement

Rezerve constituite în mod liber ca supliment al amortismentelor normale practicate. Ele constituie o măsură de prevedere suplimentară a agentului economic. Aplicarea principiului prudenței în evaluare solicită, printre altele, constituirea de provizioane atunci cînd anumite cheltuieli sau pierderi pot fi prevăzute și estimate, fără a fi cunoscute nici mărimea lor exactă, nici data de efectuare sau obținere.

REZERVE DE ÎNLOCUIRE A STOCURILOR

engl. Stocks replacement reserves

fr. Reserves de replacement des stocks

Rezerve apărute datorită deprecierii monetare, situație în care profitul ce ar rezulta din vînzarea unui stoc vechi ar fi iluzoriu. Profiturile care apar astfel în conturile societății sînt pur nominale. Pentru remedierea acestui fenomen, legiuitorul a luat măsuri destinate să permită societății reconstituirea sau menținerea unui stoc în mod normal necesar funcționării sale, mai ales prin autorizarea societății, să deducă din profiturile sale suma corespunzătoare efectului deprecierii monetare asupra stocului său.

REZERVE DE TREZORERIE

Vezi REZERVE DE CAPITAL.

REZERVE DECLARATE

engl. Visible reserve; declared reserves; published (disclosed) reserves

fr. Réserves apparentes; réserves ouvertes

Rezerve care apar în bilanț. Termenul opus este REZERVE LATENTE.

REZERVE FACULTATIVE

engl. Free reserve; special reserve

fr. Réserve facultative; réserve spéciale; fonds de réserve spécial

Rezerve decise în mod liber de către agentul economic, pe seama profitului net, în conformitate cu propria sa politică, constituirea lor nefiind obligatorie conform legii. Trebuie distinse de rezervele legale, de cele statutare și de cele contractuale.

REZERVE LATENTE; REZERVE OCULTE

engl. Hidden reserves

fr. Réserves latentes; réserves occultes

Plusvalori potențiale care nu figurează în bilanțul contabil. Acestea pot proveni dintr-o supraestimare a amortismentelor, a provizioanelor pentru depreciere sau a altor elemente ale prețurilor, sau / și dintr-o subestimare a anumitor efective. Atunci cînd originea acestor rezerve rezidă într-o voință de disimulare (de a ascunde existența și mărimea acestor rezerve), ele sînt denumite rezerve oculte.

REZERVE OCULTE

Vezi REZERVE LATENTE.

REZERVE PENTRU CREANȚE IRECUPERABILE

engl. Reserve for bad debts

fr. Reserves pour debiteurs douteux

Provizion constituit pentru datorii care este improbabil să fie rambursate.

REZERVE STATUTARE ȘI CONTRACTUALE

engl. Statutory and contracting reserves

fr. Reserve statutaire et contractuelle

Rezerve care urmează un regim analog rezervei legale, dar modalitățile lor de constituire nu sînt determinate de lege, ci sînt fixate prin statutul întreprinderii sau prin înțelegerile contractuale. Aceste rezerve nu pot fi distribuite, cu excepția

Scanned with OKEN Scanner

cazului în care statutul este modificat, în ceea ce privește rezervele statutare, de către adunarea generală extraordinară.

REZULTAT DE EXPLOATARE
engl. Operating result
fr. Résultat d'exploitation
Rezultatul comercial al unei firme într-un exercițiu financiar, exprimat ca profit sau pierdere în timpul acestei perioade.

REZULTAT NET AL EXERCIȚIULUI
fr. Resultat net de l'exercice
1. Variația situației nete între sfîrșitul și începutul exercițiului financiar;
2. Diferența între veniturile și cheltuielile unui exercițiu, putînd fi favorabilă (profit) sau nefavorabilă (pierdere).

REZULTATE ANALITICE
engl. Analysed results
fr. Résultats analytiques
Rezultatele calculate separat pentru diviziuni ale firmei, pe produse etc.

REZULTATE PUBLICATE
engl. Published accounts
fr. Comptes publiés; résultats publiés
Rezultatele contabile ale unei firme, care sînt publicate și trimise acționarilor și altor părți interesate.

REZULTATUL CURENT
Diferența dintre veniturile din operațiile curente, respectiv veniturile din exploatare și veniturile fianciare și cheltuielile curente, respectiv cheltuielile de exploatare și cheltuielile financiare.

REZULTATUL EXCEPȚIONAL
Diferența dintre veniturile și cheltuielile excepționale, ca urmare a unor operații efectuate de unitatea patrimonială, care nu sînt legate de activitatea normală, curentă a acesteia.

REZULTATUL EXERCIȚIULUI
Soldul final al contului de profit și pierdere supus repartizării. El se determină ca diferență între veniturile și încasările exercițiului, indiferent de data încasării sau plății lor, și cuprinde rezultatul curent, rezultatul excepțional și impozitul pe profit.

REZULTATUL REPORTAT
Vezi CONTUL 107 „REZULTATUL REPORTAT".

RISC DE CREDIT
engl. Credit risk
fr. Risque de crédit
Riscul ca un debitor să nu poată returna împrumutul.

RISTURN
engl. Rebate
fr. Ristourne
Reducerile de preț calculate asupra ansamblului de operații efectuate cu un același terț, în timpul unei perioade determinate.

ROTAȚIA ACTIVELOR TOTALE
engl. Rotation of the total assets
fr. Rotation des actifs totales
Indicator financiar utilizat în analiza productivității și a rentabilității capitalului, care se exprimă sub forma unui raport între vînzările nete și activele totale.

ROTAȚIA CAPITALULUI
engl. Capital turnover; investment turnover
fr. Rotation du capital
Indicator care arată de cîte ori se cuprinde capitalul subscris de acționari în cifra totală a vînzărilor anuale. Viteza de rotație a capitalului influențează direct proporțional rata profitului.

ROTAȚIA CAPITALULUI CIRCULANT
fr. Rotation du capital circulant

Scanned with OKEN Scanner

Reprezintă circuitul capitalului circulant și se determină ca un raport între vînzările nete ale societății și capitalul circulant și măsoară cererea de capital circulant pentru creșterea vînzărilor.

ROTAȚIA CREANȚELOR
engl. Debtor/sales ratio
fr. Rotatio des créances
Relația dintre valoarea vînzărilor pe credit într-o perioadă și suma debitelor.

ROTAȚIA PERSONALULUI
engl. Labour turnover; labor turnover
fr. Rotation du personnel
Rata cu care muncitorii părăsesc o firmă într-un interval de timp.

ROTAȚIA STOCURILOR
engl. Inventory turnover; stock turnover
fr. Rotation des stocks
Este un indicator esențial în analiza activității întreprinderilor. Analiza economică apelează la un grupaj de rate care pun în evidență atît evoluția rotației, cît și cauzele generatoare de variații. În acest sens se calculează:
- raportul între consumul de materiale și stocul mediu de materiale (ca rotație a materialelor);
- raportul între costul producției finite și stocul mediu al producției neterminate;
- raportul între costul producției vîndute și stocul mediu de produse finite (ca rotație a produselor finite).

În analiza utilizării activelor circulante prezintă însemnătate numărul de rotații aferent stocurilor calculat sub forma raportului între cifra de afaceri și stocul global mediu (evident, analiza se poate desfășura pe categorii de stocuri: materii prime și materiale, produse finite, producție neterminată). De asemenea, se poate calcula cu ajutorul fondului de rulment, rata de acoperire a stocurilor care este dată de raportul între fondul de rulment și valoarea stocurilor. Această rată arată în ce proporție sînt finanțate stocurile prin capitaluri permanente și nu prin credite pe termen scurt. Se consideră favorabilă o rată în care fondul de rulment acoperă circa 2/3 din stocuri, dar poate fi și mai scăzută cînd firma practică o foarte bună gestiune a resurselor.

RULAJ
engl. Circulating capital
fr. Circulation de capital
1. Reprezintă circulația capitalului unui agent economic într-o perioadă de timp;
2. Din punct de vedere contabil, reprezintă acel element din structura contului care reflectă toate intrările sau ieșirile pe parcursul unei perioade de gestiune.
Vezi și CIFRĂ DE AFACERI.

RULAJ ANUAL AL ACTIVELOR
engl. Asset turnover ratio
Indicator care arată de cîte ori sînt rulate activele prin vînzări în timpul anului.

RUPTURA DE STOC
engl. Lie-time in stock
fr. Rupture de stock
Situația în care se găsește o întreprindere, datorită faptului că stocul existent nu-i permite continuarea procesului de producție pînă la următoarea livrare a elementelor de care are nevoie (materii prime, fonduri bănești etc.).

Scanned with OKEN Scanner

S

SALARIAT
engl. Employee
fr. Salarie
Persoană care are o legătură contractuală de muncă (scrisă sau verbală) cu un agent economic, instituție sau organizație și care pentru munca depusă este plătit. Se disting:
- salariați permanenți, cînd sînt angajați pe o durată nedeterminată;
- salariați temporari, cînd sînt angajați pe o perioadă determinată;
- salariați sezonieri, cînd sînt angajați numai în cursul anumitor perioade ale anului.

SALARIU
engl. Wage
fr. Salaire
Sumă de bani plătită săptămînal sau lunar pe care o primește orice persoană angajată pentru contribuția la desfășurarea unei activități sociale. Din punct de vedere al stabilirii costului, salariul reprezintă o componentă a costului total al bunului economic obținut, respectiv al valorii adăugate.

SALARIU BRUT
engl. Gross salary
fr. Salaire brut
Suma primită de angajat, care cuprinde toate drepturile salariale neafectate de impozite, taxe, alte rețineri de acest gen.

SALARIU FIXAT PRIN CONVENȚIE COLECTIVĂ
engl. Agreed wage structure
fr. Salaire fixé par une convention collective
Baza de remunerație pentru munca unei clase sau a unor clase de salariați care este supusă unui acord între sindicat și patron.

SALARIU MEDIU
engl. Average wage; average salary
fr. Salaire moyen
Salariul calculat în medie pe un salariat în cadrul unei colectivități din care acesta face parte (agent economic, domeniu de activitate, ramură, economie națională), pe o anumită perioadă de timp și pe categorii de salarii.

SALARIU MINIM
engl. Minimum wage
fr. Salaire minimum
Salariul minim pe care un patron îl poate plăti în mod legal unui angajat.

Scanned with OKEN Scanner

SALARIU NET
engl. Net salary
fr. Salaire net
Suma de bani pe care salariatul o primește efectiv după ce au fost scăzute (reținute) cotele legale sub forma impozitului pe salariu, cota de asigurări sociale, cota pentru ajutorul de șomaj etc.

SAPITRARE
Vezi CONTARE.

SCADENȚĂ
engl. Due date; maturity date; maturity
fr. Échéance; date d'échéance
Dată la care trebuie îndeplinită o obligație, de exemplu rambursarea unei datorii. Dacă debitorul nu se execută la data prevăzută, el este ținut la plata unor dobînzi moratorii. Aceasta este des întîlnită în operațiunile bancare contractuale. De exemplu acordarea unui împrumut se face întotdeauna pentru o perioadă determinată de timp, iar returnarea sumelor împrumutate are loc la o dată fixă.

SCADENȚĂ MEDIE
engl. Average due date
fr. Echeance moyenne
Scadență medie care se calculează în funcție de diferite sume care trebuie plătite la date diferite (mai ales pentru cambii).

SCHIMB VALUTAR
engl. Foreign exchange
fr. Change
Schimbarea unor bani ai unei țări în bani ai altei țări. Vezi și FOREIGN CURRENCY.

SCIZIUNE A ÎNTREPRINDERII
engl. Demerger
fr. Scission d'entreprise
Separarea a două sau mai multor firme unificate anterior.

SCONT
engl. Discount
fr. Escompte
1. Sumă de bani egală cu dobînda care se cuvine băncii pentru achitarea anticipată a unei polițe, cambii etc., inclusiv comisionul perceput pentru compensarea cheltuielilor efectuate cu operații de scontare și care se reține din valoarea nominală a efectelor de comerț.
2. Bonificație care se acordă debitorului din valoarea unei cambii, polițe sau a unei datorii achitate înainte de scadență. Prin scont, creanța este transformată înainte de scadență în capital bănesc.

SCONTARE
engl. Discounting
fr. Escompte
Operație efectuată prin cumpărarea efectelor de comerț (cambie, trate, bilete la ordin etc.) de către bănci. Titlurile de credit pe termen scurt nesosite încă la scadență sînt transferate unei bănci în schimbul unei sume de bani, care se scade din valoarea nominală a titlurilor, respectiv scontul, la care se adaugă și diversele comisioane. Scontarea prezintă importante aspecte economice, juridice și tehnice. Înainte de toate, ea este un mijloc prin care un întreprinzător care a vîndut mărfurile pe credit își procură mijloace de plată atunci cînd are nevoie de ele fără a mai aștepta scadența înscrisă în documentele de credit. Tehnica utilizată se bazează nu pe acordarea unui împrumut ci pe transferul dreptului de proprietate asupra unui efect de comerț. Pentru a-și asigura încasarea la scadență sau posibilitatea rescontării titlurilor respective băncile urmăresc ca efectele pe care le cumpără să aibă la bază o tranzacție economică reală.

SCONTAREA FACTURII
engl. Invoice discounting
fr. Escompte de facture
Metodă de a obține plata anticipată a facturilor prin vînzarea lor cu un rabat unei firme care ulterior va primi contravaloarea acestora.

Scanned with OKEN Scanner

SCRISOARE DE CREDIT
Vezi ACREDITIV.

SCRISOARE DE TRANSPORT AERIAN
Vezi SCRISOARE DE TRĂSURĂ AERIANĂ.

SCRISOARE DE TRĂSURĂ
engl. Way bill
fr. Lettre de voiture
Document care este recipisă pentru mărfuri și o înregistrare a existenței unui contract de transport.

SCRISOARE DE TRĂSURĂ AERIANĂ; SCRISOARE DE TRANSPORT AERIAN
engl. Air waybill; air consignment note
fr. Lettre de transport aérien; LTA
Formă de scrisoare de trăsură utilizată ca recipisă pentru mărfuri și care evidențiază contractul dintre expeditor și linia aeriană, în vederea transportului de marfă.

SCUTIT DE IMPOZIT
engl. Tax-free; free of tax
fr. Exempt d'impôts
Pentru care nu se plătește impozit.

SEDIU
engl. Business premises
fr. Immeuble d'exploitation
Clădire utilizată pentru funcționarea și administrarea unei întreprinderi.

SEDIU SOCIAL
engl. Registered office; home office
fr. Siège social
Sediul înregistrat al unei firme, respectiv locul unde funcționează aparatul administrativ, adresa pe care trebuie trimisă corespondența oficială a firmei, ca mijloc de dovadă legală.

SEMIFABRICATE
Vezi CONTUL 341 „SEMIFABRICATE".

SET DE CAMBII
engl. Bills in set
În multe țări uzanța este de a emite o cambie în două sau trei exemplare, fiecare constituind un original; pentru siguranță, exemplarele sînt expediate consecutiv par avion, astfel încît în cazul în care una dintre copii nu ajunge, plata se efectuează contra următoarei. Este suficientă acceptarea sau plata unei copii. Exemplarele sînt identice, cu excepția faptului că exemplarul al doilea menționează „plătiți exemplarul al doilea al cambiei (primul și al treilea exemplar fiind neplătite)".

SFÎRȘITUL EXERCIȚIULUI FINANCIAR
engl. End of a financial year
fr. Fin d'exercice
Sfîrșitul unei perioade pentru care sînt făcute raportările financiare.

SINDIC
engl. Official receiver
fr. Syndic définitif
Persoană desemnată prin Legea Falimentului de către un organism instituționalizat, pentru a prelua controlul proprietăților ce au aparținut unui proprietar falimentat, pînă cînd se va desemna un comitet. Pentru această activitate, sindicul primește o plată pentru lichidarea societății care a dat faliment, el răspunzînd alături de societate pentru toate actele de administrare și de dispoziție asupra bunurilor care urmează a fi împărțite conform regimului falimentului.

SISTEM AL IMPUNERII SEPARATE
engl. Separate taxation system
fr. Systeme d'impot separe
Principiu al politicii financiare care poate fi întîlnit fie sub forma unui impozit unic pe venit care permite o impunere diferențiată pentru fiecare categorie de venit (în funcție de natura acestuia), fie prin instituirea mai multor impozite care vizează fiecare venit dintr-o anumită sursă.

Scanned with OKEN Scanner

SISTEM DE IMPUTARE
engl. Imputation system
fr. Système d'imputation
Sistem de impozitare a dividendelor în care firma plătește în avans impozitele pentru dividendele distribuite acționarilor, iar acționarii nu plătesc nici un impozit pentru dividendele primite.

SITUAȚIA ORIGINII ȘI UTILIZĂRII FONDURILOR; TABLOU DE FINANȚARE
engl. Statement of source and application of funds; statement of changes in financial position
fr. État d'origine et d'emploi de fonds; tableau de financement
Raport financiar care arată originea și alocarea fondurilor unei întreprinderi într-un exercițiu financiar.

SITUAȚIE CONTABILĂ INTERIMARĂ
engl. Interim accounts
fr. Situation comptable intérimaire
Situație contabilă întocmită la o altă dată decît sfîrșitul anului financiar, adesea la jumătatea anului, pentru informare și ajustare.

SITUAȚIE DE TREZORERIE
engl. Liquidity position; cash position
fr. Trésorerie; position de trésorerie; situation de trésorerie
Totalitatea fondurilor lichide ale unei firme la un moment dat.

SITUAȚIE FINANCIARĂ
engl. Financial position; financial condition
fr. Situation financière
Situația unei persoane sau organizații în ceea ce privește deținerea de fonduri.

SOCIETATE
engl. Company (MB); corporation (SUA)
fr. Société
Asociație oficială de persoane, în scopuri de afaceri, conform legislației în vigoare.

SOCIETATE - MAMĂ
engl. Parent company
fr. Société mere
Termen folosit pentru desemnarea societăților pe acțiuni care au fost înființate prin cumpărarea unui pachet majoritar de acțiuni de la societăți comerciale mai mici și pe care le subordonează prin deținerea pachetelor de acțiuni de control, cu ajutorul cărora pot impune elemente de strategie economică și de politică financiară societăților subordonate.

SOCIETATE AFILIATĂ
engl. Related company
fr. Société apparentée
Firmă în care o altă firmă face o investiție de capital pe termen lung, cu scopul de a cîștiga controlul sau influență. Vezi și FILIALĂ.

SOCIETATE ANONIMĂ; SOCIETATE PE ACȚIUNI
engl. Public limited company; plc; private corporation; publicly-owned corporation (U.S.)
fr. Société anonyme; SA
Societate cu răspundere limitată care își poate oferi acțiunile și obligațiunile publicului; de regulă dreptul membrilor săi de a transfera acțiunile lor altor persoane nu este limitat.

SOCIETATE CU NUMĂR MIC DE ACȚIONARI; SOCIETATE ÎNCHISĂ CU NUMĂR MIC DE ACȚIONARI
engl. Close company (MB); close corporation (SUA)
fr. Société à peu d'actionnaires; société fermée à peu d'actionnaires
Firmă ale cărei acțiuni sînt deținute de maximum cinci persoane, sau de directorii firmei.

SOCIETATE CU RĂSPUNDERE LIMITATĂ; SRL
engl. Limited liability company; Ltd
fr. Société à responsabilité limitée; Sarl
Tip de societate ale cărei obligații sociale sînt garantate cu patrimoniul social, asociații fiind

Scanned with OKEN Scanner

STATEMENT OF SOURCE AND APPLICATION OF RESOURCES	TABLEAU DE FINANCEMENT (ou D'EMPLOIS ET RESSOURCES)	TABLOU DE FINANȚARE (SITUAȚIA ORIGINII ȘI UTILIZĂRII FONDURILOR)
SOURCE (resources provided) (A)	RESSOURCES (A)	RESURSE (A)
- working capital provided from operations (net income and depreciation expense)	- capacité d'autofinancement de l'exercice (résultat et dotations aux amortissements et aux provisions)	- capacitatea de autofinanțare a exercițiului (rezultat și dotări la amortismente și provizioane)
- disposal or sale of assets	- cession d'éléments de l'actif immobilisé	- cesiune de active imobilizate
- issuance of capital stock	- augmentation des capitaux propres	- creșterea capitalului propriu
- long-term borrowing	- augmentation des dettes financières	- creșterea datoriilor financiare
APPLICATION (resources applied) (B)	EMPLOIS (B)	UTILIZARE (B)
- dividends paid	- distribution mise en paiement au cours de l'exercice	- dividende plătite
- purchases of equipment, assets and investments	- acquisition d'éléments de l'actif immobilisé	- achiziția de active imobilizate
- deferred charges	- charges à répartir sur plusieurs exercices	- cheltuieli de repartizat pe mai multe exerciții
- redemption of loans falling due	- remboursement de dettes financières (à long et moyen terme)	- rambursarea datoriilor financiare (pe termen lung și mediu)
INCREASE (OR DECREASE) IN NET WORKING CAPITAL: (A) - (B)	VARIATION DU FONDS DE ROULEMENT NET: (A) - (B)	VARIAȚIA FONDULUI DE RULMENT NET: (A) - (B)

Scanned with OKEN Scanner

obligați numai la plata părților sociale; se constituie prin contract de societate și statut care se încheie în formă autentică. Prestațiile în muncă și creanțele nu pot constitui aport.

SOCIETATE CU RĂSPUNDERE NELIMITATĂ
engl. Unlimited company
fr. Société à responsabilité illimitée
Firmă în cadrul căreia răspunderea membrilor este nelimitată, adică fiecare membru trebuie să plătească toată partea sa de datorii din cadrul firmei în cazul în care aceasta este lichidată (spre deosebire de societatea cu răspundere limitată, unde responsabilitatea asociaților privind plata datoriilor firmei este limitată la nivelul capitalului social).

SOCIETATE DE CAPITAL
engl. Company with share capital
fr. Société de capitaux
Formă de asociere în care capitalul este furnizat de un grup de persoane și aspectul împărțirii capitalului este mai important decît colaborarea personală a membrilor.

SOCIETATE DE PARTICIPAȚIE
Vezi SOCIETATE DE PORTOFOLIU.

SOCIETATE DE PERSOANE
Vezi PARTENERIAT.

SOCIETATE DE PORTOFOLIU; HOLDING; SOCIETATE DE PARTICIPAȚIE; SOCIETATE MAMĂ
engl. Holding company; parent company
fr. Société de portefeuille; holding; société de participation; société holding; société mère
Firmă care deține mai mult de jumătate din acțiunile uneia sau mai multor firme.

SOCIETATE DOMINANTĂ; SOCIETATE MAMĂ
engl. Controlling company; holding company; parent company
fr. Société dominante; société mère
Firmă înființată cu scopul special de a controla mai mult de jumătate din capitalul de acțiuni al uneia sau mai multor firme, numite firme afiliate (subsidiare).

SOCIETATE FAMILIALĂ
engl. Family company
fr. Société de famille
Firmă aflată în proprietatea și administrarea unuia sau mai multor membri ai unei familii.

SOCIETATE FIICĂ
Vezi FILIALĂ.

SOCIETATE ÎN COMANDITĂ PE ACȚIUNI
engl. Limited partnership with a share capital
fr. Société en commandite par actions; SCA
Tip de societate al cărei capital social este împărțit în acțiuni iar obligațiile sociale sînt garantate cu patrimoniul social și cu răspunderea nelimitată și solidară a asociaților comanditați; comanditarii răspund numai în limita acțiunilor pe care le dețin. Se constituie prin contract de societate și statut, contractul fiind semnat de toți asociații, iar în caz de subscripție publică de membrii fondatori. În România, numărul minim al acționarilor la înființare este de cinci membri.

SOCIETATE ÎN COMANDITĂ SIMPLĂ
engl. Limited partnership
fr. Société en commandite simple; SCS; société en commandite
Tip de societate ale cărei obligații sociale sînt garantate cu patrimoniul social și cu răspunderea nelimitată și solidară a asociaților comanditați, comanditarii răspunzînd numai pînă la concurența aportului lor; se constituie prin contract de societate încheiat în formă autentică.

SOCIETATE ÎN NUME COLECTIV; SNC
engl. Ordinary partnership; general partnership
fr. Société en nom collectif; SNC

Scanned with OKEN Scanner

Formă de societate care rezultă dintr-un contract încheiat între mai multe persoane fizice sau juridice care convin să-și unească eforturile sau resursele pentru a atinge un țel comun. Obligațiile sociale ale societății sînt garantate cu patrimoniul social și cu răspunderea nelimitată și solidară a tuturor asociaților; se constituie prin contract de societate încheiat în formă autentică.

SOCIETATE ÎNCHISĂ CU NUMĂR MIC DE ACȚIONARI

Vezi SOCIETATE CU NUMĂR MIC DE ACȚIONARI.

SOCIETATE MAMĂ

Vezi SOCIETATE DE PORTOFOLIU și SOCIETATE DOMINANTĂ.

SOCIETATE MIXTĂ

engl. Joint venture
fr. Communauté d'intérêts; société en participation

Societate cu capital și formă de proprietate diferite (capital de stat și privat, capital intern și străin) creată de parteneri atît din țări diferite, cît și din aceeași țară dar cu formă de proprietate diferită, pentru realizarea unei conlucrări cu caracter de continuitate în producție, comercializare, în domeniul bancar și alte domenii în scopul obținerii de avantaje materiale, repartizate în mod echitabil în raport cu procentul reglementat prin statutul de organizare.

SOCIETATE PE ACȚIUNI; SA

engl. Joint stock company (MB); corporation (SUA)
fr. Société par actions; société anonyme; SA

Tip de societate ale cărei obligații sociale sînt garantate cu patrimoniul social, acționarii fiind obligați numai la plata acțiunilor lor; se constituie prin contract de societate și statut, contractul fiind semnat de toți asociații, iar în caz de subscripție publică de membrii fondatori. În România, numărul minim al acționarilor la înființare este de cinci membri.

SOLD

engl. Balance
fr. Solde

1. Sumă necesară pentru a egaliza o parte a unui cont cu cealaltă parte, adică diferența dintre totalul tuturor debitelor și totalul tuturor creditelor dintr-un cont.
2. Ultimele cantități dintr-o marfă sau grupă de mărfuri deținute de o firmă comercială care se oferă spre vînzare, de obicei la prețuri mai reduse. Soldarea este determinată fie de trecerea anotimpului potrivit pentru vînzare fie de apariția pe piață a unor mărfuri mai convenabile sau mai atractive pentru publicul consumator. Acțiuni de sold au loc și în situațiile în care comerciantul suferă de penurie de lichidități pentru a face față obligațiilor exigibile;
3. Rest de încasat sau de plată la încheierea unor exerciții financiare, după compensarea creanțelor și obligațiilor bănești reciproce între două persoane fizice sau juridice.

SOLD BANCAR

engl. Bank balance
fr. Avoir en banque; solde bancaire

Soldul creditor sau debitor al unui cont bancar.

SOLD CREDITOR

engl. Credit balance
fr. Solde créditeur

Diferența dintre credite și debite într-un cont în care valoarea creditelor este mai mare.

SOLD DE BAZĂ

engl. Basic balance
fr. Balance de base

Soldul plăților în contul curent și în contul de capital pe termen lung.

SOLD DE ÎNCHIDERE

engl. Closing balance
fr. Solde de clôture

Soldul unui cont, la sfîrșitul perioadei contabile. Acest sold devine sold de deschidere pentru următoarea perioadă contabilă.

Scanned with OKEN Scanner

SOLD DE TREZORERIE
engl. Cash balance; cash at bank
fr. Solde de trésorerie
Sumă reprezentînd creditul contului curent al unei persoane sau firme.

SOLD DEBITOR
engl. Debit balance
fr. Solde débiteur
Diferența dintre debite și credite într-un cont în care valoarea debitelor este mai mare.

SOLD LA DESCHIDERE
engl. Opening balance
fr. Report à nouveau
Soldul unui cont la începutul unui exercițiu financiar; acest sold este același cu soldul de închidere de la sfîrșitul exercițiului financiar precedent.

SOLD REPORTAT
engl. Balance carried forward
fr. Report de solde
Soldul de închidere al exercițiului financiar curent, reportat într-un nou exercițiu financiar.

SOLDAREA UNUI CONT
engl. Settle an account
fr. Boucler
A calcula soldul unui cont sau libret într-o zi de referință, incluzînd în calcul dobînzile.

SOLDURI INTERMEDIARE DE GESTIUNE
engl. Intermediary balances of administration
fr. Soldes intermediaires de gestion
Indicatori sub formă de solduri, numite și marje, care pun în evidență etapele formării rezultatului exercițiului în strînsă conexiune cu structura de venituri și cheltuieli aferente activităților unei întreprinderi. Prezentarea contului de rezultate în noua contabilitate are la bază structurarea activității unei întreprinderi în activități de exploatare, financiare și excepționale, care permit formarea pe baza informațiilor din aceste documente de sinteză contabilă a unor mărimi valorice care caracterizează comportamentul economic al agentului respectiv și care sînt denumite solduri intermediare de gestiune.

SOLICITANT
engl. Applicant
În cadrul unui acreditiv, acest termen desemnează ordonatorul, care cere băncii sale deschiderea acreditivului. Termenul desemnează în general orice persoană fizică sau juridică ce solicită o anumită acțiune.

SOLVABILITATE
engl. Solvency
fr. Solvabilité
Capacitate a unei persoane fizice sau juridice de a stinge la scadență obligațiile asumate față de creditorii săi. În cazul persoanelor juridice ea reprezintă posibilitatea întreprinderii de a face față, cu totalul activelor de care dispune, oricăror obligații de plată și rambursări de datorii. Pentru calcularea indicatorului solvabilității se raportează toate activele întreprinderii (indiferent de momentul posibil al transformării lor în bani și de forma pe care o prezintă) la ansamblul (totalul) datoriilor (către salariați, furnizori, buget, bănci etc.) indiferent de scadența lor. Nivelul supraunitar al indicatorului reflectă solvabilitatea întreprinderii, iar cel subunitar incapacitatea de a face față obligațiilor de plată.

SOLVABILITATE GENERALĂ
engl. Overall solvency
fr. Solvabilité generale
Indicator care reprezintă capacitatea de plată curentă a unui agent economic și se determină prin raportarea activului total (A_t) al unui agent economic la obligațiile către terți (O_t), exigibile în 90 de zile (inclusiv creditele de rambursat).

$$S_{gen.} = \frac{A_t}{O_t} \cdot 100$$

Scanned with OKEN Scanner

Se apreciază că acest indicator are o acțiune favorabilă atunci cînd valoarea raportului reprezintă mai mult de 30 %.

SOLVABILITATE PATRIMONIALĂ
engl. Patrimonial solvency
fr. Solvabilite patrimoniale
Raportul optim dintre capitalul unui agent economic și obligațiile de plată ale acestuia (pe termen mediu și lung) plus capitalul. Variația acestui raport în limite cuprinse între 40 - 60 %, exprimă, în mod convențional, în relațiile de afaceri o solvabilitate acceptabilă din punctul de vedere al capacității agentului economic de a respecta obligațiile de plată la termen. Alături de lichiditate și rentabilitate, solvabilitatea constituie elementul care indică nivelul bonității agentului economic. Datele pentru calculul și analiza solvabilității patrimoniale sînt reflectate în cel mai recent bilanț contabil. Adică

$$S_p = \frac{C_s}{C_s + C_b} \cdot 100$$

unde:
C_s = capital social vărsat
C_b = credite bancare pe termen mediu și lung.

SPĂLAREA BANILOR
engl. Money laudering
fr. Blanchiment de capitaux
Ascunderea adevăratei surse a banilor, deoarece provin din activități ilegale.

SPORURI SALARIALE
Vezi CREȘTERE PROGRESIVĂ A SALARIULUI.

STAT DE PLATĂ
engl. Payroll
fr. Bordereau de paie
Document realizat cînd sînt plătite salariile, în care sînt arătate numele salariatului și detalii referitoare la plată.

STATUT AL ASOCIAȚIEI (SOCIETĂȚII DE PERSOANE); ACT DE ASOCIERE
engl. Articles of partnership; deed of partnership; partnership deed
fr. Acte de société; acte d'association
Acord scris, încheiat sub semnătură, între persoane care devin asociați în cadrul unei societăți de persoane. Acesta enunță drepturile și obligațiile partenerilor, care răspund personal pentru datoriile neonorate.

STATUT AL SOCIETĂȚII COMERCIALE
engl. Articles company
fr. Status
Actul întocmit în vederea înființării unei societăți comerciale pe acțiuni sau în comandită pe acțiuni, care cuprinde pe lîngă elementele esențiale de identificare și constituirea societății și normele referitoare la organizarea și funcționarea societății. Contractul și statutul societății sînt obligatorii pentru funcționarea societăților. În cazul societăților comerciale cu răspundere limitată care se constituie de către un asociat unic actul constitutiv al societății este numai statutul. În acest caz nu mai este nevoie de contractul de societate.

STATUT AL SOCIETĂȚII CU RĂSPUNDERE LIMITATĂ
engl. Articles of association (MB; articles of incorporation (SUA)
fr. Status
Documentul care stipulează regulile interne care guvernează o societate cu răspundere limitată. Abordează probleme legate de procedurile de vot, alegerea directorilor, datoriile acestora, întrunirea adunării generale etc.

STIMULENT
engl. Incentive
fr. Stimulant
Recompensă acordată unui angajat, de exemplu plata unei bonificații dacă productivitatea sa depășește un anumit nivel.

Scanned with OKEN Scanner

STOC LA ÎNCEPUTUL EXERCIȚIULUI
engl. Opening stock; initial stock; beginning inventory; initial inventory
fr. Stock début; stock initial; stock de départ
Valoarea stocului de materiale și produse finite la începutul unei perioade contabile.

STOC LA SFÎRȘITUL EXERCIȚIULUI
engl. Closing stock; ending inventory
fr. Stock final
Valoarea stocului de materiale și produse finite la sfîrșitul unei perioade contabile.

STOCURI
engl. Stock; inventories
fr. Stocks
Contabilitatea stocurilor și comenzilor în curs de execuție cuprinde ansamblul bunurilor și serviciilor din cadrul unității patrimoniale, destinate:
- fie a fi vîndute în aceeași stare sau după prelucrarea lor în procesul de producție;
- fie a fi consumate la prima lor utilizare.
În cadrul stocurilor propriu-zise se cuprind:
- mărfurile, respectiv bunurile pe care unitatea patrimonială le cumpără în vederea revînzării;
- materiile prime, care participă direct la fabricarea produselor și se regăsesc în produsul finit integral sau parțial, fie în starea lor inițială, fie transformată;
- materialele consumabile (materiale auxiliare, combustibili, materiale pentru ambalat, piese de schimb, semințe și materiale de plantat, furaje și alte materiale consumabile), care participă sau ajută la procesul de fabricație sau de exploatare fără a se regăsi, de regulă, în produsul finit;
- produsele, respectiv:
  - semifabricatele, prin care se înțeleg produsele al căror proces tehnologic a fost terminat într-o secție (fază de fabricație) și care trec în continuare în procesul tehnologic al altei secții (faze de fabricație) sau se livrează terților;
  - produsele finite, adică produsele care au parcurs în întregime fazele procesului de fabricație și nu mai au nevoie de prelucrări ulterioare în cadrul unității patrimoniale, putînd fi depozitate în vederea livrării sau expediate direct clienților;
- animalele și păsările, respectiv animalele născute și cele tinere de orice fel (viței, miei, purcei, mînji și altele), crescute și folosite pentru reproducție, animalele și păsările la îngrășat pentru a fi valorificate, coloniile de albine, precum și animalele pentru producție - lînă, lapte și blană;
- ambalajele.
O categorie distinctă în cadrul stocurilor o constituie obiectele de inventar, baracamentele și amenajările provizorii.

STORNARE
Vezi ANULAREA UNEI INTRĂRI.

STUDIU DE FEZABILITATE
engl. Feasibility study
Studiu care determină dacă o activitate este fezabilă, adică dacă trebuie îndeplinită, și dacă este eficientă din punct de vedere al costului.

SUB-ACTIVITATE
engl. Subnormal capacity usage
fr. Sous-activité
Activitate sub cea normală sau planificată.

SUB-CAPITALIZARE
Vezi INSUFICIENȚA CAPITALULUI.

SUBEVALUARE
engl. Undervaluation; underestimate
fr. Sous-évaluation
Acțiunea de determinare sau evidențiere în contabilitate a valorii unuia sau mai multor elemente patrimoniale sub valoarea corectă. Subevaluarea poate avea la origine neluarea în calcul sau luarea incompletă ori incorectă a elementelor de calculație, sau efectuarea unor înregistrări greșite. Subevaluarea se poate referi și la evidențierea eronată a rezultatelor, iar identificarea este de dorit să se facă cel mai tîrziu în cadrul lucrărilor

Scanned with OKEN Scanner

preliminare încheierii bilanțului contabil anual. În perioadele de instabilitate monetară cînd valoarea unor elemente materiale ale activului patrimonial exprimată în etalon monetar devine neconcordantă cu puterea de cumpărare a banilor, subevaluarea se corectează prin acțiuni de reevaluare aprobate de guvern. Subevaluarea patrimoniului și a rezultatelor cu intenție sau rea credință pentru a obține avantaje materiale sau de alt ordin este supusă rigorilor legii.

SUBSTITUIRE A FACTORILOR DE PRODUCȚIE

engl. Substitution of production factors

fr. Substitution des facteurs de la production

Proces prin care are loc înlocuirea, în anumite limite, a unui factor de producție cu altul (de exemplu munca prin capital). Substituirea între componentele aceluiași factor este foarte dificilă sau imposibil de realizat. Responsabilitatea combinării optime a factorilor de producție în activitatea pe care o desfășoară, o are întreprinzătorul.

SUBVENȚIE

engl. Subsidy; grant

fr. Subvention

Sumă prevăzută în bugetul public pentru a susține o activitate de interes național. Este o formă de intervenție a statului dictată de imperative de politică economică, financiară, de protecție socială sau de alt ordin.

Subiecții patrimoniali (agenți economici) care beneficiază de subvenții reflectă în evidența lor contabilă relația cu bugetul public, în raport de destinația subvențiilor. Vezi CONTUL 445 „SUBVENȚII".

SUBVENȚIE DE EXPLOATARE

fr. Subvention d'exploitation

Sumă primită de o unitate pentru acoperirea pierderilor, pentru diferențele de preț la produsele subvenționate, precum și alte subvenții (finanțarea activității de cercetare) din partea statului, a colectivităților publice sau a altor unități patrimoniale.

SUBVENȚII PENTRU INVESTIȚII

engl. Investment grants

fr. Subventions d'investissement

Subvențiile pentru investiții reprezintă sumele alocate de la bugetul de stat sau din alte resurse nerambursabile primite din afară de care beneficiază unitatea patrimonială, în vederea procurării sau producerii de echipamente ori altor bunuri de natura imobilizărilor, pentru finanțarea unor activități pe termen lung sau altor cheltuieli de natura investițiilor. În această categorie de subvenții se cuprinde și valoarea bunurilor de natura imobilizărilor primite cu titlu gratuit sau constatate în plus cu ocazia inventarierii. Subvenția se înregistrează la venituri excepționale, pe măsura amortizării bunurilor respective.

Contabilitatea subvențiilor pentru investiții se ține cu ajutorul unui cont distinct, care se închide prin conturile de venituri, pe măsura amortizării bunurilor procurate sau produse pe seama acestora. Vezi CONTUL 131 „SUBVENȚII PENTRU INVESTIȚII".

SUBVENȚIONARE ÎNCRUCIȘATĂ

engl. Cross subvention

fr. Subvention croisée

Modalitate de subvenționare care vizează transferurile de resurse provenite din vînzările unei linii de produse sau servicii ale unei firme pentru a sprijini activitățile acelei firme într-o altă linie sau zonă geografică a operațiunilor sale. Există o serie de tehnici care pot fi utilizate în acest scop în cadrul grupurilor multinaționale, inclusiv preluarea serviciilor capitalului investit și acoperirea pierderilor operaționale. Pînă la un anumit grad astfel de activități sînt normale și inerente în operațiunile companiilor, ale căror numeroase activități întîlnesc diverse nivele și cicluri de profitabilitate. Totuși, în măsura în care se abuzează de subvenționarea încrucișată există potențialul unui impact semnificativ asupra fluxurilor comerciale internaționale.

Scanned with OKEN Scanner

SUCURSALĂ
engl. Branch
fr. Agence; succursale
Modalitate la jumătatea drumului între independență și subordonare totală în raport cu sediul central, creată în scopul descentralizării sau ca un centru de afaceri. Sucursala nu are autonomie juridică, nu are personalitate juridică proprie, nu are patrimoniu. Ea este un element detașat din societatea comercială. Implică existența unui local distinct, situat într-un loc separat de sediul social, caracterizat prin capacitatea de a trata cu terții și prin autonomia clientelei, condiție care a condus la implantarea sa geografică distinctă de sediul central. De asemenea, sucursala folosește un personal distinct cu caracter permanent, are o conducere asigurată de un director care acționează sub controlul sediului central, prestînd o activitate identică cu societatea sau cel puțin conformă cu obiectul ei social, fără a fi obligată să îndeplinească toate operațiile. A nu se confunda cu filiala.

SUCURSALĂ ÎN STRĂINĂTATE
engl. Foreign branch office
fr. Succursale a l'etranger
Centru de afaceri al unei întreprinderi cu sediul în străinătate. Nu are personalitate juridică și deci depinde în totalitate, din punct de vedere financiar și administrativ, de societatea care a creat-o.

SUME DIVERGENTE
engl. Amounts differ
fr. Sommes divergentes
Cuvintele scrise sau ștampilate pe un cec care nu a fost plătit datorită faptului că suma de pe cec exprimată în cuvinte nu concordă cu cea în cifre.

SUPERDIVIDEND
engl. Bonus dividend; extra dividend
fr. Superdividende
Profitul realizat peste nivelul dividendului normal care se cuvine unei acțiuni în perioadele de prosperitate ale societăților pe acțiuni și care se atribuie, de regulă, părților recunoscute ca fondatori. Dividend suplimentar față de dividendul de bază, adesea plătit cu o ocazie specială (de exemplu jubileul întreprinderii).

SUPRAACTIV
engl. Over assets
Este acea parte care apare sub forma soldului disponibil după plata creditelor și restituirea aporturilor membrilor unei societăți care se află în lichidare.

SUPRACAPITALIZARE
Vezi EXCES DE CAPITAL.

SUPRAESTIMARE A COSTURILOR
engl. Overestimate of costs
fr. Excédent de couverture des frais
Diferență favorabilă între costurile planificate și cele suportate în mod real.

SUPRAESTIMAREA CAPITALULUI; SUPRAEVALUAREA CAPITALULUI
engl. Watering of capital; watering of stock
fr. Surestimation du capital; surévaluation du capital; capital soufflé
Estimarea capitalului autorizat al unei firme peste valoarea sa reală.

SUPRAEVALUARE
engl. Overvaluation; overbought
fr. Surévaluation
Formă de evaluare pe baza căreia valoarea unuia sau mai multor elemente patrimoniale a fost determinată peste valoarea lor corectă. Supraevaluarea poate avea la origine neluarea în considerare sau luarea incompletă ori incorectă a elementelor de calculație, sau efectuarea unor operații contabile greșite. Corectarea valorii în contabilitate are loc de regulă imediat după identificarea erorilor și cel mai tîrziu în perioada executării lucrărilor preliminare încheierii bilanțului conta-

Scanned with OKEN Scanner

bil anual. Supraevaluarea cu intenție sau reacredință pentru a obține avantaje materiale sau de alt ordin este supusă rigorilor legii.

SUPRAEVALUAREA CAPITALULUI
Vezi SUPRAESTIMAREA CAPITALULUI.

SUPRAPRODUCȚIE
engl. Overproduction
fr. Surproduction
Producția de bunuri în exces față de nivelul la care pot fi vîndute la un preț profitabil.

SUPRAPROFIT
Profitul suplimentar, obținut peste profitul normal de către acei agenți economici care folosesc factori de producție cu calități deosebite și produc cu cheltuieli individuale mai reduse decît ale celorlalți producători. Se obține în general de către acei agenți economici care au o poziție de monopol în producție sau pe piață și care le permite să-și vîndă produsele la prețuri de monopol, fiind o parte a prețului de monopol.

SUPRASALARIU
Vezi AVANTAJE ACCESORII.

SUPRAVEGHEREA UNUI CREDIT
engl. Credit surveillance
fr. Surveillance d'un crédit
Proceduri realizate în timpul derulării unui credit, care cuprind supravegherea bonității și solvabilității debitorului și a garanților săi, precum și supravegherea eventualelor fluctuații în valoarea garanțiilor.

SURPLUS LA LICHIDARE
engl. Liquidation surplus
Sumă ce rămîne după vinderea tuturor activelor și plata datoriilor unei societăți în lichidare.

SURSE ATRASE; SURSE STRĂINE
engl. Attracted sources; foreign sources
fr. Sources attirees; sources etrangeres
Surse străine de finanțare constituite ca elemente patrimoniale de pasiv, formate din credite bancare, datorii la furnizori, datorii la bugete etc. Acestea sînt ordonate după gradul lor de exigibilitate astfel:
- obligații sau datorii pe termen mediu și lung (a căror exigibilitate depășește un an);
- obligații sau datorii pe termen scurt (a căror exigibilitate este pînă la un an).

SURSE PROPRII
engl. Own sources
fr. Sources propres
Elemente patrimoniale de pasiv constituite din capitalul propriu (social).

SWAP DE DEVIZE
engl. Currency swap
fr. Swap de devises à taux fixe; swap à taux fixe
Cumpărarea unei sume fixe dintr-o monedă străină pe piața spot și vînzarea aceleiași sume pe piața forward.

SWIFT
engl. SWIFT; Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication
Siglă pentru „Societatea pentru Telecomunicații Financiare Interbancare Mondiale", societate de ajutor reciproc creată sub legislația belgiană și înregistrată în Bruxelles. Este utilizată de toate băncile importante din lumea dezvoltată și este legată cu rețelele interbancare naționale din toate țările participante. Scopul SWIFT este să permită membrilor transmiterea rapidă a plăților, extraselor și a altor mesaje în legătură cu activitatea bancară internațională. Datorită dezvoltării rețelelor de telecomunicații și calculatoare, sistemul se îmbunătățește continuu.

Scanned with OKEN Scanner

T

TABLOU DE FINANȚARE

Vezi SITUAȚIA ORIGINII ȘI UTILIZĂRII FONDURILOR.

TABLOU DE REPARTIȚIE

engl. Cost apportionment statement

fr. Tableau de répartition

Tabel în care costurile indirecte pentru o perioadă dată sînt alocate centrelor de cost (departamente sau diviziuni ale întreprinderii cu un anumit specific).

TANTIEMĂ

engl. Tantieme

fr. Tantième

Sumă alocată din profit de către adunarea generală a unei societăți pe acțiuni, în conformitate cu prevederile statutare, de care pot beneficia membrii consiliului de administrație, cenzorii, administratorii și alți angajați ai firmei, pentru activitatea depusă în interesul bunului mers al societății. Tantiemele se acordă peste jetoanele de prezență la ședințe și dividendele la capitalul subscris. Fondul alocat pentru plata tantiemelor se înregistrează în contabilitatea societății comerciale pe baza procesului verbal al adunării generale a acționarilor, în creditul unui cont de fonduri, prin debitarea contului de profit și pierderi.

TARIF

engl. Tariff

fr. Tarif

Preț plătit pentru serviciile prestate sau lucrările executate de către agenții economici din sectorul terțiar (transporturi, telecomunicații, servicii comunale etc.), către populație sau către alți agenți economici.

TARIF DE TRANSPORT AL MĂRFURILOR

engl. Freight rate

fr. Tarif de transport de marchandises

Costuri pentru navlu, care sînt bazate pe greutatea sau volumul mărfurilor transportate.

TARIF VAMAL

engl. Customs tariff

fr. Tarif douanier; tarif des douanes

Lista detaliată a mărfurilor (după o anumită clasificare) cuprinzînd taxele vamale (de import, export sau tranzit) corespunzătoare. Acestea se fi-

Scanned with OKEN Scanner

xează pentru o anumită cantitate (taxe specifice) sau procentual, față de valoarea mărfii (taxe ad valorem).

TARIF VAMAL PROTECȚIONIST
engl. Protective customs duty
fr. Droit de douane protecteur
Ansamblu de măsuri restrictive, privind taxele vamale la import, în vederea protejării anumitor sectoare ale economiei naționale.

TAXA PE VALOAREA ADĂUGATĂ
Vezi CONTUL 442 „TAXA PE VALOAREA ADĂUGATĂ".

TAXA PE VALOAREA ADĂUGATĂ COLECTATĂ
Vezi CONTUL 4427 „TAXA PE VALOAREA ADĂUGATĂ COLECTATĂ".

TAXA PE VALOAREA ADĂUGATĂ DE PLATĂ
Vezi CONTUL 4423 „TAXA PE VALOAREA ADĂUGATĂ DE PLATĂ".

TAXA PE VALOAREA ADĂUGATĂ DE RECUPERAT
Vezi CONTUL 4424 „TAXA PE VALOAREA ADĂUGATĂ DE RECUPERAT".

TAXA PE VALOAREA ADĂUGATĂ DEDUCTIBILĂ
Vezi CONTUL 4426 „TAXA PE VALOAREA ADĂUGATĂ DEDUCTIBILĂ".

TAXA PE VALOAREA ADĂUGATĂ **NEEXIGIBILă**
Vezi CONTUL 4428 „TAXA PE VALOAREA ADĂUGATĂ NEEXIGIBILĂ".

TAXĂ
engl. Tax
fr. Taxe
Impozit indirect care se percepe de către organele administrației publice sau de către organele judecătorești sub formă de plată. Taxele întrunesc majoritatea trăsăturilor specifice impozitelor, și anume: caracter obligatoriu, titlu nerambursabil, urmărire în caz de neplată. Principalele deosebiri între taxă și celelalte impozite constau în faptul că taxa se percepe numai de la cetățenii care solicită organelor publice respective îndeplinirea unor anumite prestații sau servicii. Perceperea taxelor este, de regulă, un monopol al organelor publice. Sumele acestea intră în bugetul public. Ele pot fi: judecătorești, de notariat, consulare, de administrație, de timbru și de înregistrare.

TAXĂ AD VALOREM
engl. Ad valorem tax
fr. Taxe ad valorem
Taxă calculată ca procent din valoarea tranzacției și nu la o valoare fixă. Se folosește frecvent în cazul tarifelor de import.

TAXĂ ASUPRA ARTICOLELOR DE LUX
engl. Luxury tax
fr. Taxe de luxe
Impozit indirect aplicat articolelor de lux (de exemplu bijuterii, blănuri etc.).

TAXĂ COMERCIALĂ
engl. Trade tax; business tax
fr. Patente
Taxe percepute în anumite țări de către autoritățile locale firmelor comerciale și anumitor liber profesioniști, fiind calculate în funcție de profiturile și/sau activele nete.

TAXĂ DE CONSUMAȚIE
engl. Consumption tax
fr. Taxe de consommation
Impozit indirect care se include în prețul de vînzare al mărfurilor fabricate și vîndute în interiorul țării care percepe impozitul. Mărfurile

Scanned with OKEN Scanner

asupra cărora se percep taxele de consumație sînt, în general, cele de larg consum, iar acestea pot diferi ca structură de la o țară la alta. De regulă, printre aceste mărfuri întîlnim: tutunul, vinul, berea, ceaiul, cafeaua, cacao, textilele, încălțămintea etc. Taxele de consumație îmbracă fie forma taxelor de consumație pe produs, cunoscute și sub denumirea de accize, fie forma unor taxe generale pe vînzări, care se percep la vînzarea tuturor mărfurilor, indiferent dacă acestea sînt bunuri de consum sau mijloace de producție.

TAXĂ DE ÎNREGISTRARE
engl. Registration fee; transfer fee
fr. Droit d'enregistrement
Taxele percepute în anumite țări pentru tranzacțiile care sînt înregistrate oficial.

TAXĂ DE MAGAZINAJ
engl. Warehouse charge
fr. Droit de magasinage
Plată făcută proprietarului unui depozit reprezentînd contravaloarea depozitării și manipulării unor anumite bunuri.

TAXĂ DE RETUR
engl. Back freight
Taxă aplicată asupra mărfurilor care nu au fost predate destinatarului și care sînt returnate expeditorului.

TAXĂ DE TIMBRU
engl. Stamp duty
fr. Taxe assimilée au timbre; droit de timbre
Plata care se face de persoane fizice și juridice cu ocazia prestării unor servicii de către organele judecătorești, notariatele de stat, administrațiile locale (primării). Se percepe fie prin sume fixe, fie procentual față de valoarea acțiunii sau a obiectului în cauză.

TAXĂ FISCALĂ LATENTĂ
engl. Latent tax liability; contingent tax liability
fr. Charge fiscale latente
Taxă fiscală care devine plătibilă dacă și cînd anumite tranzacții ar avea loc.

TAXĂ PE VALOAREA ADĂUGATĂ; TVA
engl. Value added tax; VAT
fr. Taxe à la valeur ajoutée; taxe sur la valeur ajoutée; TVA
Impozit indirect, general, neutru, unic, dar cu plata fracționată, care cuprinde toate fazele circuitului economic, respectiv producția, serviciile și distribuția pînă la vînzările către consumatorii finali, inclusiv; este calculat procentual la valoarea netă a facturii de vînzare, și este adăugat la aceasta.

TAXĂ PERCEPUTĂ
engl. Output tax
fr. Taxe perçue
Taxa pe valoarea adăugată percepută de către o firmă pentru bunurile și serviciile vîndute.

TAXĂ VAMALĂ
engl. Customs duty
fr. Droit de douane
Impozit indirect perceput de către stat asupra mărfurilor, atunci cînd ele trec granițele vamale ale țării respective.

TAXĂ VAMALĂ AD VALOREM
engl. Ad valorem customs duty
fr. Droit de douane ad valorem
Formă a taxei de import, care se calculează ca procent din valoarea mărfurilor importate.

TAXĂ VAMALĂ COMPUSĂ
engl. Compound duty
fr. Droit de douane compose
Combinație între taxa vamală ad - valorem și taxa vamală specifică.

Scanned with OKEN Scanner

TAXĂ VAMALĂ DE EXPORT
engl. Export customs duty
fr. Droit de douane d'exporte
Taxă vamală percepută de către stat asupra mărfurilor indigene, în special asupra unor materii prime sau semifabricate pentru a determina prelucrarea lor cît mai completă în țară. Sînt taxe ce se întîlnesc cu o frecvență redusă, deoarece statele sînt interesate în încurajarea exportului de mărfuri, care constituie în majoritatea cazurilor calea cea mai importantă de realizare a resurselor valutare. Atunci cînd, totuși, ele se percep, au fie un scop fiscal, fie un scop economic.

TAXĂ VAMALĂ DE IMPORT
engl. Import customs duty
fr. Droit de douane de importation
Taxa ce se percepe asupra valorii mărfii importate în momentul în care trece frontiera țării importatoare. Importatorul, o dată cu depunerea documentelor prin care ia în posesiune marfa importată, achită taxa vamală de import. Această taxă are rolul unui impozit de egalizare, deoarece conduce la apropierea nivelului prețului mărfii importate de nivelul prețului mărfii (similare) indigene. În unele cazuri taxa vamală de import poate conduce la scumpirea mărfii importate în raport cu marfa indigenă, ceea ce înseamnă că ea acționează restrictiv pentru importator. În astfel de situații, pentru ca importul să se poată realiza este necesar ca exportatorul să reducă nivelul prețului de export, asigurînd mărfii sale o competitivitate egală cu cea a mărfii indigene. Această reducere poate conduce la scăderea rentabilității exportului, ori de cîte ori în țara exportatoare nivelul productivității muncii este mai scăzut sau costurile de producție sînt mai ridicate decît în țara importatoare. Natura economică a taxei vamale de import este similară cu aceea a taxelor de consumație, percepute asupra mărfurilor din producția națională.

TAXE; CHELTUIELI
engl. Expenses
fr. Charges; frais
Sume de bani cheltuiți pentru administrarea unei firme, care nu se adaugă la valoarea activelor sale (de exemplu taxe pentru chirii, electricitate, asigurări, reclamă, salarii etc.).

TAXE BANCARE; COMISION BANCAR
engl. Bank charges
fr. Frais bancaires; agios
Taxe preluate de bănci clienților lor. Apar în cazul furnizării unor servicii bancare, cum ar fi transferul de fonduri.

TAXE DE ÎNTOCMIRE A ACTELOR
engl. Deed costs
fr. Frais d'actes
Cheltuielile făcute pentru redactarea și pregătirea actelor sau a altor documente contractuale.

TAXE DE PLĂTIT
engl. Accrued charges; accrued expenses
fr. Charges à payer; frais à payer
Cheltuieli care sînt atribuite perioadei financiare curente, dar a căror plată nu va fi făcută pînă la perioada financiară următoare.

TAXE FINANCIARE
engl. Charges
fr. Frais
Taxe asociate serviciilor financiare.

TAXE FISCALE
engl. Fiscal charges
fr. Charges fiscales
Taxe impuse unei firme ca urmare a operațiunilor economice efectuate în timpul unei perioade date.

TAXE LOCATIVE
engl. Additional property expenses
fr. Charges locatives
Cheltuieli diverse suportate de chiriaș peste chiria convenită.

Scanned with OKEN Scanner

TAXE NEDEDUCTIBILE
engl. Non-allowable charges; disallowed deductions
fr. Charges non déductibles
Cheltuieli care nu pot fi scăzute din venituri în calculul profitului impozabil.

TAXE NEINCORPORABILE
engl. Non-recurring cost
fr. Charges non-incorporables
Costuri extraordinare care sînt suportate doar ocazional.

TAXE PLĂTITE ÎN AVANS
engl. Prepaid expenses; expenses paid in advance
fr. Charges payées d'avance; frais payés d'avance
Taxe plătite în timpul unui exercițiu financiar, dar care se aplică pentru exercițiul următor.

TEHNICI CONTABILE
engl. Book-keeping methods
fr. Technique comptable
Diferitele metode în care sînt înregistrate tranzacțiile în registre.

TERENURI
Vezi CONTUL 211 „TERENURI".

TERMEN DE GARANȚIE
engl. Time of guarantee
fr. Terme de garantie
Durată de timp limită pînă la care producătorul garantează cumpărătorului menținerea proprietăților de utilizare declarate ale produsului, în condițiile de manipulare, transport, păstrare și utilizare prevăzute în contract. Se exprimă fie printr-o dată calendaristică, fie în unități de timp (ani, luni, zile) care curg de la data fabricației sau de la începerea utilizării produsului, marcînd perioada de garanție. Se înscrie în mod obligatoriu pe materialele suport care însoțesc produsul, inclusiv pe ambalaje.
Pentru unele produse de folosință îndelungată, producătorii își asumă obligația de a efectua, fără plată, reparații sau de a le înlocui în cazul în care ele își pierd integral sau parțial proprietățile de utilizare în termenul de garanție. Activitatea de service organizată de producător este destinată acestui scop; se realizează prin unități proprii sau prin contracte încheiate cu alte unități prestatoare. În prospecte, pe ambalajele care însoțesc produsul, sînt stabilite modalitățile de adresare a reclamațiilor în cadrul termenului de garanție.
Unitățile care execută reparații și întreținere în perioada ulterioară termenului de garanție (post garanție) își asumă la rîndul lor obligații față de clienți. Nerespectarea obligațiilor asumate de producător sau de executant în termenul de garanție atrage răspunderea patrimonială. De regulă comportamentul producătorului (executantului) în perioada de garanție constituie o componentă a reputației firmei. Agenții economici producători (executanți) pot constitui provizioane pentru garanții acordate clienților, ce se evidențiază în contabilitate în conturile de provizioane pentru riscuri și cheltuieli.

TERMEN DE PLATĂ
engl. Payment term
fr. Terme de payement
Data cînd devine exigibilă o obligație de plată rezultată din relații de vînzare - cumpărare de mărfuri, executare de lucrări sau pentru serviciul prestat pe credit (scadență).

TERMEN DE PRESCRIPȚIE
engl. Prescription term
fr. Terme de prescription
Reprezintă perioada stabilită de lege în timpul căreia trebuie exercitat un drept la acțiune sau îndeplinit un act de executare silită în temeiul unui titlu deținut sub sancțiunea stingerii acestor drepturi sau în timpul căreia trebuie să se exer-

Scanned with OKEN Scanner

cite posesiunea asupra unui bun, în condiții determinate de lege, pentru a fi dobîndită proprietatea asupra acestuia.

TERMEN DE VALABILITATE A ÎMPUTERNICIRII
engl. Proxy deadline
fr. Date limite de remise des pouvoirs
Referitor la întrunirea acționarilor, este ultima dată calendaristică la care va fi acceptată o autorizație de vot prin procură.

TIMBRU
engl. Stamp; fee stamp
fr. Timbre; vignette
Modalitate de a marca pe un document că anumite taxe au fost plătite.

TIMP DE LIVRARE
engl. Delivery time; lead time
fr. Délai de livraison
Timpul necesar pentru onorarea unei comenzi, de la data primirii acesteia pînă la data la care se face livrarea.

TITLU DE CREANȚĂ
engl. Acknowledgment of a debt
fr. Titre de creance
Act, de obicei privat, declarație semnată de o singură persoană prin care aceasta consimte asupra faptului că datorează o sumă de bani.

TITLU EXECUTORIU
engl. Executory title
fr. Titre exécutoire
Document legal care îndrituiește beneficiarul să îndeplinească anumite obligații, de exemplu să plătească o sumă de bani sau să dispună de anumite proprietăți.

TITLU LA ORDIN
engl. Order document; instrument to order
fr. Titre á ordre
Titlu care poartă sau nu mențiunea „la ordin", și care poate fi transmis prin gir. Titlurile la ordin legale (cec, cambie etc.) rămîn ca atare chiar în lipsa clauzei „la ordin". Titlurile care sînt la ordin prin voința părților (conosament, asigurare la ordin etc.) trebuie să aibă obligatoriu înscrisă clauza „la ordin".

TITLU LA PURTĂTOR
engl. Bearer document
fr. Titre au porteur
Titlu de creanță care nu cuprinde nici o mențiune cu privire la posesorul ei, legitimarea creditorului constînd în posesia titlului.

TITLU NEGOCIABIL
engl. Negotiable instrument
fr. Titre négociable
Titlu al cărui drept de a primi plata poate fi transferat de o persoană, alteia (de exemplu cambii, certificate de acționar la purtător, bilete la ordin etc.).

TITLURI DE PARTICIPARE
engl. Long-term securities; investments
fr. Titres de participation
Titlurile de participare reprezintă drepturile sub formă de acțiuni sau alte titluri de valoare în capitalul altor unități patrimoniale, care asigură unității patrimoniale deținătoare exercitarea unui control sau a unei influențe notabile, respectiv realizarea unui profit. Vezi CONTUL 261 „TITLURI DE PARTICIPARE".

TITLURI IMOBILIZATE
Titlurile imobilizate ale activității de portofoliu și alte titluri imobilizate constau în acele titluri pe care unitatea patrimonială le dobîndește în vederea realizării unor venituri financiare, fără a putea interveni în gestiunea unității patrimoniale emițătoare, prrecum și alte titluri de plasament deținute pe o perioadă îndelungată. La intrarea în patrimoniu, titlurile de participare și alte titluri

Scanned with OKEN Scanner

imobilizate se evaluează la costul de achiziție, prin care se înțelege prețul de cumpărare sau valoarea determinată prin contractul de achiziție a acestora.

TITLURI IMOBILIZATE ALE ACTIVITĂȚII DE PORTOFOLIU
Vezi TITLURI IMOBILIZATE.

TITLURI IMOBILIZATE ALE ACTIVITĂȚII DE PORTOFOLIU
Vezi CONTUL 262 „TITLURI IMOBILIZATE ALE ACTIVITĂȚII DE PORTOFOLIU".

TOTAL AL UNUI POST DE BILANȚ
engl. Balance sheet value
fr. Montant d'un poste du bilan
Un activ sau un pasiv inclus în bilanț.

TOTAL DE CONTROL
engl. Control total
fr. Total de contrôle
Verificarea exactității datelor introduse prin totalizarea articolelor individuale.

TRANSFER BANCAR
engl. Bank credit transfer; bank giro credit
fr. Mandat de banque
Un ordin scris și o autorizație dată unei bănci de a plăti unei persoane nominalizate suma specificată în document, din contul ordonatorului.

TRANSFER DE FONDURI
engl. Money transfers
fr. Trafic des paiements
Ansamblul operațiunilor destinate efectuării plăților naționale și internaționale. Transferul de fonduri are loc prin plăți în numerar sau fără numerar.

TRANSMITERE A TRATEI
engl. Bill of exchange transmission
fr. Transmission de la traite
Operație reglementată prin lege; aceasta prevede două posibilități de transmitere a tratei: girul și cesiunea de creanță. Tratele la ordin se transmit prin gir (andosare), iar tratele nominative prin cesiune de creanță. Girul constă în ordinul dat de beneficiar trasului de a face plata în favoarea unei alte persoane. Transmiterea tratei prin andosare permite realizarea uneia din funcțiile tratelor, și anume transmiterea rapidă și simplă a creanțelor.

TRANSPORT PE CONT PROPRIU
engl. Own transport
fr. Transport pour compte propre
Transport efectuat de o firmă al cărei obiect de activitate nu este prestarea de servicii de transport, dar care utilizează vehiculele pe care le deține în scopul satisfacerii necesităților proprii.

TRANZACȚIE DE DEBIT
engl. Debit transaction
fr. Transaction de débit
Aprobarea debitării contului său de către un deținător de cartelă.

TRANZACȚII DE SWITCH PUR FINANCIAR - VALUTARE
engl. Currency - financial switch transactions
fr. Transactions du switch financier - monetaire
Tranzacții care au drept scop convertirea sumelor exprimate în unități de clearing în sume în valută convertibilă, contra unei diferențe, fără a avea loc o mișcare corespunzătoare de mărfuri. Prin specificul lor, tranzacțiile de switch se desfășoară întotdeauna în dublu sens, astfel:
- switch aller (sau alimentarea contului de clearing);
- switch retour (sau vînzare de disponibilități de clearing);
- switch aller-retour.

În funcție de numărul participanților la realizarea operațiunilor, acestea pot fi:
- operațiuni de switch simple, normale sau primare, la care participă trei țări, dintre care două

sînt semnatare ale acordului de clearing, iar cea de a treia este țara pe piața căreia se negociază mărfurile care fac obiectul acțiunii, contra devizelor libere;
- operațiuni de switch în lanț sau multiple, la care participă mai mult de trei țări.

TRAS
engl. Drawee
fr. Tiré
Persoană fizică sau juridică care se obligă prin bilet la ordin să plătească altei persoane fizice sau juridice o sumă de bani, exprimată în monedă națională sau străină, la un loc și la o dată stabilită sau la ordinul acesteia. Are calitatea de tras și persoana desemnată în cambie de emitent (trăgător) să plătească unui terț sau la ordinul acestuia suma înscrisă în cambie, la locul și la data prevăzută. În acest caz obligația trasului devine efectivă în momentul cînd a acceptat cambia prin aplicarea semnăturii sale.

TRATĂ; CAMBIE
engl. Draft; bill of exchange
fr. Lettre de change; traite
Titlu de credit pe termen scurt utilizat ca instrument de plată prin care un creditor (trăgător) dă dispoziție debitorului său (tras) să plătească o anumită sumă unui terț (beneficiar), la o anumită dată și într-un loc stabilit, fără a indica operațiunea care a generat creanța. Trata poate fi transmisă prin operațiunea de gir (andosare), poate fi scontată la o bancă, ce remite posesorului ei suma înscrisă, sau poate fi păstrată în portofoliul beneficiarului pînă la scadență. În relațiile de afaceri termenul de trată este sinonim cu cel de cambie.

TRATĂ BANCARĂ; CEC BANCAR
engl. Bank draft; banker's draft
fr. Traite officielle; traite de banque
Un cec tras asupra unei bănci de către o persoană ai cărei creditori nu doresc să accepte un cec personal. O trată bancară oferă o mai mare siguranță a achitării deoarece este trasă asupra băncii însăși și nu asupra contului debitorului. Debitorul trebuie să plătească băncii în avans suma trasă.

TRATĂ DOCUMENTARĂ
engl. Documentary draft
fr. Traite documentaire
Cambie trasă de un exportator și prezentată cumpărătorului pentru acceptare.

TRATĂ LA TERMEN
engl. Term bill
fr. Traite á terme
Cambie a cărei scadență este la un anumit termen de la vedere, sau la o dată fixă.

TRATĂ LA UN ANUMIT TERMEN DE LA VEDERE
engl. After sight bill
fr. Traite à un certain délai de vue; effet à un certain délai de date
O cambie plătibilă la un anumit termen după data la care este acceptată și datată de către tras. Perioada fixă este de regulă de 30, 60 sau 90 de zile de la vedere.

TRATĂ LA VEDERE
engl. Draft at sight
fr. Traite à vue
Cambie plătibilă la data prezentării.

TRĂGĂTOR
engl. Drawer
fr. Tireur
1. Persoana care semnează o cambie, dînd ordin altei persoane, numite tras, să plătească o sumă nominalizată de bani la o anumită dată.
2. Persoana care emite un cec.

TVA
Vezi CONTUL 442 „TAXA PE VALOAREA ADĂUGATĂ".

Scanned with OKEN Scanner

TVA AFERENTĂ INTRĂRILOR
Vezi TVA DEDUCTIBILĂ.

TVA COLECTATĂ
Vezi CONTUL 4427 „TAXA PE VALOAREA ADĂUGATĂ COLECTATĂ".

TVA DE PLATĂ
Vezi CONTUL 4423 „TAXA PE VALOAREA ADĂUGATĂ DE PLATĂ".

TVA DE RECUPERAT
Vezi CONTUL 4424 „TAXA PE VALOAREA ADĂUGATĂ DE RECUPERAT".

TVA DEDUCTIBILĂ; TVA AFERENTĂ INTRĂRILOR
engl. Value added tax on input
fr. TVA déductible; taxe à la valeur ajoutée déductible; TVA perçue en amont; taxe à la valeur ajoutée perçue en amont
Taxă pe valoarea adăugată care a fost plătită pentru unele bunuri și servicii achiziționate de o firmă. Vezi CONTUL 4426 „TAXA PE VALOAREA ADĂUGATĂ DEDUCTIBILĂ".

TVA NEEXIGIBILă
Vezi CONTUL 4428 „TAXA PE VALOAREA ADĂUGATĂ NEEXIGIBILĂ".

Scanned with OKEN Scanner

Scanned with OKEN Scanner

U

ULTIMUL INTRAT, PRIMUL IEȘIT
engl. Last in, first out; LIFO
fr. Dernier entré, premier sorti; DIFO
Metodă de contabilizare a stocurilor potrivit căreia bunurile ieșite din gestiune se evaluează la costul de achiziție (sau de producție) al ultimei intrări (lot). Pe măsura epuizării lotului, bunurile ieșite din gestiune se evaluează la costul de achiziție (sau de producție) al lotului anterior, în ordine cronologică.

UNITATE CONTABILĂ, DIVIZIUNE CONTABILĂ
engl. Accounting entity; accounting unit
fr. Unité comptable; division comptable
O unitate care ia parte într-o tranzacție financiară care este înregistrată într-un grup de conturi.

UNITATE DE COST
engl. Cost unit
fr. Support de coût; unité d'oeuvre
O anumită cantitate dintr-un produs, care este convenabilă pentru enunțarea costului, de exemplu o tonă de minereu, un baril de petrol etc.

UNITATE DE GESTIUNE
Vezi CENTRU DE COST.

UNITATE MONETARĂ DE CONT INTERNAȚIONALĂ
engl. International account monetary unit
fr. Unité monétaire de cont internationale
Reprezintă, în esență, bani internaționali. Ea a fost introdusă în practica valutară datorită necesității de sporire a lichidităților statelor și de creare a unor instrumente de evidență și de decontare cu caracter de mai mare stabilitate, independente de evoluția unei anumite economii naționale. Între acestea enumerăm:
- DST (Drepturile Speciale de Tragere), constituie prima unitate monetară de cont internațională, introdusă în practica relațiilor valutare de către FMI începînd din anul 1969. DST este un ban de cont, fără o acoperire reală, emisă de FMI în tranșe periodice, alocate în conturile țărilor membre proporțional cu cota de participare la fond;
- ECU (European Currency Unit) unitatea monetară de cont a Sistemului Monetar European, intrat în vigoare în anul 1979. Pricipala funcție a ECU este de a constitui un mijloc de referință pentru valutele statelor membre în vederea asigurării stabilității lor. Pentru fiecare dintre statele membre echivalența monedei proprii în ECU se determină cu ajutorul unei grile de „cursuri pivot";
- AMU (Asian Monetary Unit) unitatea mone-

tară de cont folosită începînd din anul 1974 în cadrul Uniunii Asiatice de Clearing. Valoarea ei este egală cu 1 DST.

UNITATE MONETARĂ EUROPEANĂ

engl. ECU; European Currency Unit
fr. Unité monétaire européenne

Unitatea monetară de cont internațional creată în anul 1979. Este utilizată ca activ de rezervă și numitor comun pentru mecanismul cursurilor valutare, al intervenției pe piețele valutare și al tranzacțiilor Fondului european de cooperare monetară. Valoarea ECU este stabilită pe bază de coș valutar în care intră valutele țărilor participante la sistemul monetar vest - european, care dețin o anumită pondere în structura coșului. ECU îndeplinește următoarele funcții:

- etalon al cursurilor valutare;
- unitate de cont în operațiunile de intervenție și în mecanismul de creditare ale CEE;
- mijloc de plată în operațiunile dintre autoritățile monetare ale țărilor membre ale CEE.

Această monedă are unele similitudini cu DST ale FMI (totuși rezervele ECU nu sînt alocate unor țări în mod individual, ci sînt deținute de Fondul de Cooperare Monetară Europeană). Nu are un caracter independent deoarece se formează ca sumă a cantităților ponderate cu procentul de participare al valutelor țărilor participante. Are o circulație limitată și depinde de evoluțiile monedelor țărilor respective, a cursurilor de pe piață ale acestor monede. S-a sugerat că ECU ar putea fi baza pentru o viitoare monedă europeană care va înlocui toate monedele naționale. În urma tratatului de la Maastricht din1993, s-a convenit ca ECU să fie înghețat la compoziția stabilită în iunie 1989. Compoziția ECU este:

Moneda	*Ponderea*
Marca germană	30.0 %
Francul francez	19.0 %
Lira Sterlină	13.0 %
Lira italiană	10.2 %
Guldenul olandez	9.4 %
Francul belgian	2.9 %
Coroana daneză	2.5 %
Pesetas spaniol	5.3 %
Drahma grecească	0.8 %
Lira irlandeză	1.1 %
Escudo portughez	0.8 %
Total:	100.0 %

UNITATE PATRIMONIALĂ

Potrivit regulamentului de aplicare a Legii contabilității, sînt denumite unități patrimoniale: regiile autonome; societățile comerciale; societățile agricole; organizațiile cooperației meșteșugărești; organizațiile cooperației de consum și de credit; Banca Națională a României și societățile bancare, instituțiile publice de subordonare centrală sau locală; unitățile de asigurări sociale, altele decît cele de stat; asociațiile; fundațiile; sindicatele; unitățile de cult și alte organizații obștești, precum și celelalte persoane care au dobîndit personalitate juridică, potrivit legii; persoanele fizice care au calitate de comerciant, respectiv persoanele fizice care prestează activități independente sau care exercită în mod obișnuit acte de comerț și sînt înmatriculate la Oficiul registrului comerțului, potrivit legii; sucursalele și alte subunități fără personalitate juridică, cu sediul în străinătate, ce aparțin persoanelor de mai sus cu sediul sau domiciliul în România; precum și sucursalele și alte subunități fără personalitate juridică cu sediul în România, ce aparțin unor persoane juridice sau fizice cu sediul sau domiciliul în străinătate.

Unitățile patrimoniale au obligația să organizeze și să conducă contabilitatea proprie, potrivit legii contabilității, asigurînd:

- întocmirea documentelor justificative pentru orice operație care afectează patrimoniul unității;
- înregistrarea în contabilitate a operațiilor patrimoniale;
- inventarierea patrimoniului unității;
- întocmirea bilanțului contabil;
- controlul asupra operațiilor patrimoniale efectuate;
- furnizarea, publicarea și păstrarea informațiilor cu privire la situația patrimoniului și rezultatele obținute de unitate.

Scanned with OKEN Scanner

UNITĂȚI MARI

Sînt unitățile patrimoniale care nu se încadrează în criteriile enunțate pentru unitățile mici și mijlocii; vezi UNITĂȚI MICI ȘI MIJLOCII.

UNITĂȚI MICI ȘI MIJLOCII

În categoria unităților mici și mijlocii sînt încadrate unitățile care îndeplinesc cumulativ două condiții, și anume:

- numărul de angajați să nu depășească 200;
- cifra de afaceri anuală să nu depășească 2 miliarde lei (Norme metodologice privind întocmirea, verificarea și centralizarea raportărilor trimestriale ale agenților economici pe anul 1994).

Toate unitățile care nu se încadrează în aceste criterii sînt considerate unități mari.

În funcție de încadrarea unităților patrimoniale într-una dintre aceste categorii, sistemul contabil al agenților economici din România este diferențiat, astfel:

- varianta simplificată, ce se aplică de unitățile mici și mijlocii, presupune utilizarea conturilor sintetice de gradul I, simbolizate cu trei cifre; folosirea metodei inventarului intermitent pentru evidența stocurilor și a producției în curs de execuție; întocmirea bilanțului contabil în sistem simplificat;
- varianta de bază, care se aplică de unitățile mari și care presupune utilizarea conturilor sintetice de gradul I și II, simbolizate cu trei și patru cifre; folosirea metodei inventarului permanent pentru evidența stocurilor și producției în curs de execuție; întocmirea bilanțului contabil în sistem de bază.

URMĂRIRE CAMBIALĂ

engl. Summary bill enforcement procedure
fr. Poursuite pour effets de change

Procedură rapidă de urmărire în cazul întîrzierii plății de cambii sau cecuri, care nu poate fi utilizată decît împotriva debitorilor înregistrați la Registrul Comerțului.

URMĂRIRE ÎN CAZ DE FALIMENT

engl. Debt collection under bankruptcy proceedings
fr. Poursuite par voie de faillite

Procedură de urmărire pentru datorii în caz de faliment împotriva unui debitor înscris la Registrul Comerțului.

URMĂRIRE PENTRU DATORII

engl. Execution for debt
fr. Poursuite pour dettes

Procedură legală angajată împotriva unui debitor care nu-și îndeplinește obligațiile.

UZ DE FALS

engl. Use of forgery
fr. Usage de faux

Acțiune ce constă în folosirea conștientă de către o persoană a unui document oficial sau sub semnătură privată, falsificat în vederea producerii unui efect economic, financiar, bănesc etc.

UZURA OBIECTELOR DE INVENTAR

Vezi CONTUL 322 „UZURA OBIECTELOR DE INVENTAR".

UZURĂ FIZICĂ A FONDURILOR FIXE

engl. Wear and tear
fr. Dépréciation par usure; usure

Depreciere a proprietății tehnice de exploatare a capitalului fix, ca urmare a folosirii în producție sau acțiunii agenților naturali. Concomitent are loc înregistrarea deprecierii sub formă bănească, operație ce constă în transferarea eșalonată a prețului de achiziționare a capitalului fix asupra costurilor noilor bunuri economice produse. Prețul de achiziționare a capitalului fix se transferă prin intermediul amortizării, în cote anuale, în prețul noilor bunuri economice.

UZURĂ MORALĂ

engl. Obsolescence
fr. Désuétude

Depreciere a valorii fondurilor fixe determinată de apariția unor noi fonduri fixe, cu performanțe tehnice superioare sau cu aceleași calități ca cele vechi, dar mai ieftine.

Scanned with OKEN Scanner

V

VALOARE ACTUALĂ
engl. Present value
fr. Valeur actuelle
Valoarea scontată a unei tranzacții financiare viitoare.

VALOARE ACTUALIZATĂ; VALOARE INTRINSECĂ
engl. Capitalised value; intrinsic value
fr. Valeur actualisée
Totalul profiturilor viitoare capitalizate ale unei firme sau ale unui activ.

VALOARE ADĂUGATĂ
engl. Value added
fr. Valeur ajoutée
1. Diferența între valoarea unui bun la vînzare și valoarea tuturor bunurilor și serviciilor care au fost achiziționate și consumate pentru a furniza acest bun. Servește ca bază în determinarea taxei pe valoarea adăugată;
2. În contabilitatea națională, reprezintă diferența între valoarea producției și cea a consumului intermediar. Valoarea adăugată a tuturor agenților economici la nivelul economiei naționale determină produsul național. La nivelul unei unități economice se compune din: salarii, impozite, taxe, amortizare, profit.
3. Diferența între vînzările și cumpărările aceluiași stadiu al circuitului economic.

VALOARE CAPITALIZATĂ A UNEI EMISIUNI DE CERTIFICATE
fr. Valeur capitalisee d'une emission d'obligations
Sumă încasată de către emitent din distribuția primară a titlurilor financiare și care se regăsește în bilanțul său contabil, în conturile de capital.

VALOARE CONTABILĂ
engl. Book value
fr. Valeur comptable
Valoarea unui activ sau a unui grup de active ale unei firme, conform datelor din registrele contabile. La data intrării în patrimoniu, bunurile se evaluează și se înregistrează în contabilitate la valoarea de intrare, denumită valoarea contabilă, care se stabilește astfel:
- bunurile reprezentînd aport la capitalul social sau obținute cu titlu gratuit, la valoarea de utilitate, în funcție de prețul pieței, utilitatea, starea și amplasarea acestora;
- bunurile procurate cu titlu oneros, la valoarea de achiziție denumită cost de achiziție;
- bunurile produse în unitatea patromonială, la costul de producție;

Scanned with OKEN Scanner

- Creanțele și datoriile se înregistrează în contabilitate la valoarea lor nominală.

Cu ocazia inventarierii, evaluarea elementelor patrimoniale se face la valoarea actuală sau de utilitate a fiecărui element, denumită valoare de inventar, stabilită în funcție de utilitatea bunului în unitate și de prețul pieței.

Valoarea de utilitate a creanțelor și datoriilor se stabilește în funcție de valoarea lor probabilă de încasat, respectiv de plată.

La încheierea exercițiului, elementele patrimoniale se evaluează și se reflectă în bilanțul contabil la valoarea de intrare în patrimoniu, respectiv valoarea contabilă pusă de acord cu rezultatele inventarierii.

În acest scop, valoarea de intrare sau contabilă se compară cu valoarea de utilitate stabilită pe baza inventarierii:

- pentru elementele de activ, diferențele constatate în plus între valoarea de inventar și valoarea de intrare nu se înregistrează în contabilitate, aceste elemente menținîndu-se la valoarea lor de intrare. Diferențele constatate în minus între valoarea de inventar stabilită la inventariere și valoarea de intrare a elementelor de activ se înregistrează în contabilitate pe seama amortizării, în cazul cînd deprecierea este ireversibilă sau se constituie un provizion, atunci cînd deprecierea este reversibilă, valoarea acestor elemente menținîndu-se, de asemenea, la valoarea lor de intrare;
- pentru elementele de pasiv, diferențele constatate în minus între valoarea de inventar și valoarea de intrare nu se înregistrează în contabilitate, aceste elemente menținîndu-se la valoarea lor de intrare. Diferențele constatate în plus între valoarea stabilită la inventariere și valoarea de intrare a elementelor de pasiv se înregistrează în contabilitate prin constituirea unui provizion, valoarea acestor elemente menținîndu-se, de asemenea, la valoarea lor de intrare.

Reevaluarea activelor și pasivelor unității patrimoniale se efectuează potrivit reglementărilor în vigoare. În aceste cazuri, valoarea de intrare a elementelor patrimoniale se modifică, aceasta fiind înlocuită cu valoarea lor actuală.

La data ieșirii din patrimoniu sau la darea în consum, bunurile se evaluează și se scad din gestiune la valoarea lor de intrare.

VALOARE CONTABILĂ A ACȚIUNII

engl. Book value per share

fr. Valeur mathématique de l'action

Indicator bursier care exprimă partea din activul (patrimoniul) net ce revine pe o acțiune, respectiv averea netă (contabilă) care revine deținătorului unei acțiuni. Se prezintă astfel:

$$V_c = \frac{A_{net}}{n},$$

unde:

V_c = valoarea contabilă

A_{net} = activul net

n = numărul total de acțiuni

Activul net este reprezentat de activele agentului economic neafectate de datoriile contractate de acesta, adică:

Activul net = Activul total (real) - Datorii totale.

VALOARE CONTABILĂ NETĂ; VALOARE REZIDUALĂ

engl. Net book value

fr. Valeur résiduelle; valeur nette comptable

Valoarea înregistrată a unui activ patrimonial (imobilizat) corectată cu amortizarea evidențiată în contabilitate în conturile de amortizări privind imobilizările.

VALOARE CONTABILIZATĂ A ACȚIUNILOR

fr. Value comptabilisee des actions

Valoarea totală a acțiunilor emise de către emitent și pe care o înregistrează în conturile de capital.

VALOARE CURENTĂ

engl. Realisable value; current value

fr. Valeur actuelle

Valoarea care poate fi obținută la un moment dat prin vînzarea unui activ.

Scanned with OKEN Scanner

VALOARE DE CESIUNE GLOBALĂ
engl. Going concern value
fr. Valeur de cession globale
Suma care ar putea fi obținută prin vînzarea unei firme, incluzînd valoarea aferentă renumelui, care se adaugă la valoarea activelor fixe.

VALOARE DE ESTIMARE
engl. Estimated value
fr. Valeur d'estimation
Valoare care i se dă unui teren, imobil, mijloc fix etc. pe baza unui raport de estimare calculat și abilitat de către experți autorizați, și care stă la baza negocierilor între parteneri.

VALOARE DE INVENTAR
engl. Inventory value
fr. Valeur d'inventaire
Valoarea la care este evaluat un element patrimonial (mijloc fix) cu ocazia inventarierii, utilizată la înregistrarea curentă de la intrarea pînă la scoaterea din funcțiune a acestuia. Denumită și valoare actuală sau de utilitate, cuprinde totalitatea cheltuielilor ocazionate de construirea, achiziția, transportul, instalarea și punerea în funcțiune a mijlocului fix. Vezi și VALOARE CONTABILĂ.

VALOARE DE ÎNLOCUIRE
Vezi PREȚ DE ÎNLOCUIRE.

VALOARE DE ÎNLOCUIRE A FONDURILOR FIXE
engl. Substitution value of fixed assets
fr. Valeur de remplacement des fonds fixes
Reprezintă totalitatea cheltuielilor care ar trebui efectuate la data reevaluării pentru înlocuirea unui fond fix existent în administrarea unei unități economice de stat, cu altul în stare nouă cu caracteristici tehnico - economice similare celui care se înlocuiește. Cu ocazia reevaluării (moment în care se pune de acord valoarea la care figurează în evidență fondurile fixe cu prețurile în vigoare la momentul apariției actului normativ) se stabilesc valori de inventar unitare pentru toate fondurile fixe de același fel, indiferent de momentul punerii în funcțiune.

VALOARE DE LICHIDARE
engl. Break-up value
fr. Valeur de liquidation; valeur à la casse
Valoarea întreprinderii înțeleasă ca o sumă a valorii elementelor patrimoniului între care nu se poate stabili nici o legătură. Limita maximă a valorii de lichidare este venitul maxim obținut în cele mai bune condiții în perioada respectivă de timp, prin vînzare. În același timp, această valoare este limita inferioară a estimării, sub care proprietarul actual nu poate coborî în timpul negocierii, deoarece sub acest nivel nu este eficientă vînzarea întreprinderii (va fi mai eficient să se vîndă elementele separate ale acestui întreg).

VALOARE DE PIAȚĂ
engl. Market value; current price; market price
fr. Valeur marchande; valeur d'échange; prix du marché
Suma de bani care ar putea fi obținută pentru un activ dacă ar fi vîndut pe piață la un moment dat.

VALOARE DE RANDAMENT
engl. Capitalized income value
fr. Valeur de rendement
Valoarea unui bun, a unui plasament sau a unei întreprinderi (în cazul raporturilor de evaluare), calculată prin capitalizarea profiturilor sale viitoare cu ajutorul unei rate de capitalizare determinate. Această valoare, calculată la nivelul unei acțiuni, se poate determina prin raportarea profitului net (nerepartizat) ce revine pe o acțiune, la rata medie a dobînzii de piață, astfel:

$$V_r = \frac{P}{r},$$

unde:
V_r = valoarea de randament;
P = profitul net pe o acțiune:
r = rata medie a dobînzii pe piață.

Scanned with OKEN Scanner

VALOARE FISCALĂ; VALOARE IMPOZABILĂ
engl. Tax value
fr. Valeur fiscale
Acea valoare determinată care stă la baza calculelor de impozitare a unui element de activ.

VALOARE IMPOZABILĂ
fr. Valeur imposable
Vezi VALOARE FISCALĂ.

VALOARE INIȚIALĂ COMPLETĂ
engl. Complete initial value
fr. Valeur initiale complete
Exprimă totalitatea cheltuielilor făcute cu construirea sau achiziționarea, transportul și punerea în funcțiune a fondurilor fixe și servește pentru a cunoaște volumul valoric al fondurilor fixe de care dispune unitatea, ramura sau economia națională, indiferent de starea fizică a acestora. Pe baza ei se caracterizează dinamica și structura fondurilor fixe, se calculează amortizarea și se analizează eficiența folosirii fondurilor fixe. Valoarea inițială completă se modifică cu ocazia reevaluării fondurilor fixe sau a executării unor lucrări suplimentare.

VALOARE INTRINSECĂ
engl. Intrinsic value; current value of net assets
fr. Valeur intrinséque; valeur substantielle
Indicator financiar care exprimă activul net corectat cu plusurile sau minusurile de active latente ale unei întreprinderi. Activele latente sînt provizioane pentru riscuri și cheltuieli care nu au apărut în exercițiul încheiat și care nu s-au soldat prin conturile de venituri. Valoarea intrinsecă a unei acțiuni se calculează prin împărțirea activului net real la numărul de acțiuni în circulație:

$$V_i = \frac{A_{nc}}{n}$$

unde:
V_i = valoarea intrinsecă;
A_{nc} = activul net corect;
n = numărul total de acțiuni.
Vezi și VALOARE ACTUALIZATĂ.

VALOARE INTRINSECĂ A ACȚIUNILOR; VALOARE MATEMATICĂ; VALOARE REALĂ
engl. Net assets value per share
fr. Valeur intrinsèque; valeur mathématique; valeur réelle
Valoarea unei firme calculată prin împărțirea fondurilor acționarilor la numărul de acțiuni emise.

VALOARE LA CASARE
Vezi VALOARE REZIDUALĂ.

VALOARE MATEMATICĂ
Vezi VALOARE INTRINSECĂ A ACȚIUNILOR.

VALOARE NETĂ DE INVENTAR
engl. Net asset value
fr. Valeur d'inventaire nette
Referitor la titluri, este o cifră obținută prin scăderea tuturor pasivelor din valoarea curentă a activelor corespunzătoare titlurilor deținute în portofoliu, apoi împărțind acest rezultat la numărul acțiunilor restante.

VALOARE NETĂ DE VÎNZARE
engl. Net realisable value
fr. Valeur nette de réalisation; valeur nette réalisable
Valoarea de piață minus cheltuielile de vînzare.

VALOARE RĂMASĂ
engl. Residual value; scrap value
fr. Valeur résiduelle
Aceea parte din valoarea completă a unui fond fix care nu a fost amortizată. Se stabilește ca diferență (inițială și de înlocuire) între valoarea completă și mărimea uzurii fondurilor fixe. Prin intermediul ei se caracterizează starea tehnică a fondurilor fixe, eficiența folosirii lor etc.

Scanned with OKEN Scanner

VALOARE REALĂ
Vezi VALOARE INTRINSECĂ A ACȚIUNILOR.

VALOARE REZIDUALĂ; VALOARE LA CASARE
engl. Salvage value; scrap value
fr. Valeur résiduelle; valeur à casse
Valoarea la care poate fi valorificat un activ la sfîrșitul vieții sale utile. Vezi VALOARE CONTABILĂ NETĂ.

VALOARE TOTALĂ A FACTURII
engl. Total invoice value
fr. Valeur de facture totale
Suma totală înscrisă pe o factură, incluzînd transportul, taxa pe valoarea adăugată etc.

VALOAREA ACTIVELOR
engl. Asset value
fr. Valeur d'actif
Valoarea unei firme, calculată prin însumarea tuturor activelor sale.

VALORI DE ÎNCASAT
Vezi CONTUL 511 „VALORI DE ÎNCASAT".

VALORI DE ÎNSCRIS LA RUBRICA DE ACTIVE
engl. Items to be booked to an asset account
fr. Valeur à porter à l'actif
Articolele care în conformitate cu practicile contabile sau cerințele legale, trebuie înregistrate în rubrica de active a bilanțului.

VALORI DISPONIBILE; ACTIV DISPONIBIL
engl. Liquid resources; cash and bank balances
fr. Valeurs disponibles; actif disponible
Totalul activelor pe care o firmă le poate utiliza imediat pentru efectuarea unei plăți. În general sînt incluși aici banii din casierie, din bancă, valorile mobiliare și hîrtiile comerciale.

VALORI MATERIALE PRIMITE ÎN PĂSTRARE SAU CUSTODIE
Vezi CONTUL 8033 „VALORI MATERIALE PRIMITE ÎN PĂSTRARE SAU CUSTODIE".

VALORI MATERIALE PRIMITE SPRE PRELUCRARE SAU REPARARE
Vezi CONTUL 8032 „VALORI MATERIALE PRIMITE SPRE PRELUCRARE SAU REPARARE".

VALORI REALIZABILE
Creanțe în favoarea întreprinderii, active în curs de decontare sau încasare.

VALORIFICARE
engl. Realise
fr. Réaliser
Convertirea unui activ în formă lichidă.

VALUTĂ; DEVIZE
engl. Currency
fr. Devises
Moneda națională a unei țări sub formă efectivă (metalică, bilete de bancă) sau disponibil în cont (valută în cont), care este folosită la efectuarea plăților către terțe persoane fizice sau juridice și la realizarea unor operațiuni și tranzacții internaționale.

VALUTĂ FORTE
Vezi MONEDĂ FORTE.

VARIAȚIE A EFICIENȚEI
engl. Efficiency variance
fr. Écart de frais
Diferența dintre costul standard al realizării unui produs și costurile efective de producție.

VARIAȚIE DE COST
engl. Cost variance
fr. Écart sur coûts préétablis

Scanned with OKEN Scanner

Diferența dintre costurile previzionate și cele suportate efectiv.

VARIAȚII ALE POSTURILOR BILANȚIERE
engl. Variations in balance sheet items
fr. Variations des postes du bilan
Diferența între sumele înscrise în bilanț la deschiderea și închiderea unui exercițiu financiar.

VĂRSĂMINTE DE EFECTUAT PENTRU IMOBILIZĂRI FINANCIARE
Vezi CONTUL 269 „VĂRSĂMINTE DE EFECTUAT PENTRU IMOBILIZĂRI FINANCIARE".

VĂRSĂMINTE DE EFECTUAT PENTRU TITLURI DE PLASAMENT
Vezi CONTUL 509 „VĂRSĂMINTE DE EFECTUAT PENTRU TITLURI DE PLASAMENT".

VENIT ANUAL
engl. Annual income
fr. Revenu annuel
Suma totală de bani pe care o persoană îi primește din toate sursele în timpul unei perioade de un an.

VENIT COMERCIAL
engl. Ordinary income
fr. Revenu commercial
Venitul obișnuit provenit din orice activitate, alta decît vînzarea de active.

VENIT DIN CAPITAL
engl. Unearned income
fr. Revenu du capital
Venit obținut din proprietăți și investiții, și nu din salariu sau din beneficii rezultate în urma unei activități economice.

VENIT DIN MUNCĂ
engl. Earned income
fr. Revenu du travail
Venitul primit ca răsplată pentru muncă, acesta incluzînd salariul, pensiile și alte cîștiguri obținute de o persoană prin exercitarea profesiei sale. Această diferențiere a veniturilor este realizată în scopuri legate de impozitare; vezi și VENIT DIN CAPITAL.

VENIT IMPOZABIL
engl. Taxable income
fr. Revenu imposable
Venitul realizat de agenți economici, determinat în condițiile legii. Constituie baza de calcul a impozitului datorat pe un exercițiu financiar. Veniturile impozabile se stabilesc și pentru categoriile de venituri realizate de persoane fizice (impozitul pe salarii, impozitul pe venituri din bunuri imobiliare, din profesii libere etc.).

VENIT MARGINAL
engl. Marginal return; marginal revenue
fr. Revenu marginal
Surplusul la venitul total, pe care un producător îl va primi din vînzarea a încă unei unități din produsul său. Condiția esențială pentru realizarea venitului marginal este ca prețul de vînzare al noului lot de bunuri economice să depășească costul marginal al acestora. La baza venitului marginal se află legea randamentelor neproporționate potrivit căreia sporirea unui factor de producție asigură sporirea producției și a venitului pînă la un punct, dincolo de care, la aceleași mărimi adiționale venitul tinde să se diminueze tot mai mult, atingînd limita inferioară atunci cînd prețul de vînzare devine egal cu costul marginal.

VENIT NET
engl. Net income; net earnings
fr. Revenu net
1. Indicator economic calculat în sistemul producției materiale prin care se exprimă acea parte

Scanned with OKEN Scanner

a preţurilor bunurilor economice care depăşeşte cheltuielile de producţie aferente acestora. Venitul net îmbracă următoarele forme: profit, taxa pe valoarea adăugată, contribuţii la asigurările sociale, impozitul pe salarii, impozitul pe profit, contribuţii pentru fondul de şomaj, taxe, dobînzi etc. El se calculează prin deducerea cheltuielilor ocazionate pentru realizarea venitului brut din sumele realizate de un agent economic într-o perioadă de timp, din vînzarea produselor finite, semifabricatelor, mărfurilor, executarea lucrărilor ori din alte activităţi economice sau financiare.
2. Veniturile rămase la dispoziţia populaţiei după plata impozitelor, taxelor, primelor de asigurare şi altor plăţi. Aceste venituri se determină ca diferenţă între veniturile globale ale populaţiei şi totalitatea sumelor cu caracter de redistribuire (taxe, impozite, cotizaţii etc.).

VENIT NET VALUTAR
engl. Currency net income
fr. Revenu net des devises
Venitul obţinut din diferenţa între încasările realizate pe seama operaţiunilor de export de către o societate comercială şi plăţile pentru transporturi (inclusiv comisioanele, impozitele şi alte cheltuieli în valută) aferente exportului.

VENIT NOMINAL
Vezi CÎŞTIG NOMINAL.

VENIT PERSONAL
engl. Private income
fr. Revenus personnels
Venit obţinut din dividende, dobînzi sau rente, care nu face parte din salariu.

VENIT REŢINUT
engl. Retained income
fr. Revenu retenu
Profitul nedistribuit acţionarilor sub formă de dividende.

VENITURI
engl. Income
fr. Revenu
Din punct de vedere contabil, principalele elemente care formează veniturile unităţii patrimoniale sînt sumele sau valorile încasate sau de încasat, din:
- livrările de bunuri, executarea de lucrări, prestările de servicii şi din avantajele pe care unitatea patrimonială a consimţit să le primească;
- executarea unei obligaţii legale sau contractuale din partea terţilor;
- venituri excepţionale.

În cadrul veniturilor pentru determinarea rezultatului exerciţiului se cuprind, de asemenea, veniturile din:
- producţia stocată;
- producţia imobilizată;
- diminuarea sau anularea provizioanelor;
- preţul de vînzare al activelor cedate.

Constituie o grupă de conturi de rezultate (în clasa conturilor de venituri) ale căror solduri pot fi în mod alternativ creditoare sau debitoare. Se creditează cu veniturile din participaţii, din valori mobiliare obţinute la schimbul valutar şi se debitează cu cheltuielile determinate de dobînzile plătite, pierderile din creanţe de participaţii, cheltuielile de scont cambiale, efectul negativ al schimbului valutar etc. Soldul se transferă în contul de „profit şi pierdere" la încheierea perioadelor de calculaţie.
În contabilitate, veniturile se grupează pe categorii, după natura lor, în:
- venituri din exploatare;
- venituri financiare;
- venituri extraordinare;
- venituri din diminuarea sau anularea provizioanelor.

VENITURI DIN ACTIVITĂŢI DIVERSE
Vezi CONTUL 708 „VENITURI DIN ACTIVITĂŢI DIVERSE".

Scanned with OKEN Scanner

VENITURI DIN ALTE IMOBILIZĂRI FINANCIARE

Vezi CONTUL 762 „VENITURI DIN ALTE IMOBILIZĂRI FINANCIARE".

VENITURI DIN CREANȚE IMOBILIZATE

Vezi CONTUL 763 „VENITURI DIN CREANȚE IMOBILIZATE".

VENITURI DIN CREANȚE REACTIVATE

Vezi CONTUL 754 „VENITURI DIN CREANȚE REACTIVATE".

VENITURI DIN DIFERENȚE DE CURS VALUTAR

Vezi CONTUL 765 „VENITURI DIN DIFERENȚE DE CURS VALUTAR".

VENITURI DIN DOBÎNZI

Vezi CONTUL 766 „VENITURI DIN DOBÎNZI".

VENITURI DIN EXPLOATARE

engl. Operating income; operating revenue
fr. Produits d'exploitation

Acestea cuprind:

- venituri din vînzarea produselor, mărfurilor, lucrărilor executate și din serviciile prestate. În contabilitate, aceste venituri se înregistrează în momentul predării bunurilor către cumpărători, al livrării lor pe baza facturii sau în alte condiții prevăzute în contract, care atestă transferul de proprietate a bunurilor respective asupra clienților;
- venituri din producția stocată, reprezentînd variația în plus (creștere) sau minus (reducere) între valoarea la cost de producție a stocurilor de produse și producției în curs de la finele perioadei și valoarea stocurilor inițiale ale produselor și producției în curs, neluînd în seamă provizioanele pentru depreciere constituite. Veniturile din producția stocată se înscriu, alături de celelalte venituri, în contul de profit și pierdere, cu semnul plus (sold creditor) sau minus (sold debitor);
- venituri din producția de imobilizări, reprezentînd costul lucrărilor și cheltuielilor efectuate de unitatea patrimonială pentru ea însăși, care se înregistrează ca active imobilizate corporale și necorporale;
- veniturile din subvenții de exploatare, reprezentînd subvențiile primite pentru acoperirea diferențelor de preț și pentru acoperirea pierderilor, precum șu alte subvenții (finanțarea activității de cercetare și alte finanțări) de care beneficiază unitatea patrimonială din partea statului, a colectivităților publice sau altor unități patrimoniale;
- alte venituri din exploatarea curentă, cuprinzînd veniturile din creanțe recuperate și alte venituri din exploatare;
- venituri realizate în avans, reprezentînd încasări sau creanțe aferente unor bunuri nelivrate, a unor lucrări sau prestații neefectuate; acestea nu se consideră venituri ale exercițiului, înregistrîndu-se în contabilitate într-un cont distinct, care se reflectă în bilanț.

VENITURI DIN LUCRĂRI EXECUTATE ȘI SERVICII PRESTATE

Vezi CONTUL 704 „VENITURI DIN LUCRĂRI EXECUTATE ȘI SERVICII PRESTATE".

VENITURI DIN OPERAȚII DE CAPITAL

Vezi CONTUL 772 „VENITURI DIN OPERAȚII DE CAPITAL".

VENITURI DIN PARTICIPAȚII

Vezi CONTUL 761 „VENITURI DIN PARTICIPAȚII".

VENITURI DIN PRODUCȚIA DE IMOBILIZĂRI CORPORALE

Vezi CONTUL 722 „VENITURI DIN PRODUCȚIA DE IMOBILIZĂRI CORPORALE".

Scanned with OKEN Scanner

VENITURI DIN PRODUCȚIA DE IMOBILIZĂRI NECORPORALE

Vezi CONTUL 721 „VENITURI DIN PRODUCȚIA DE IMOBILIZĂRI NECORPORALE".

VENITURI DIN PRODUCȚIA STOCATĂ

Vezi CONTUL 711 „VENITURI DIN PRODUCȚIA STOCATĂ".

VENITURI DIN PROVIZIOANE PRIVIND ACTIVITATEA DE EXPLOATARE

Vezi CONTUL 781 „VENITURI DIN PROVIZIOANE PRIVIND ACTIVITATEA DE EXPLOATARE".

VENITURI DIN REDEVENȚE, LOCAȚII DE GESTIUNE ȘI CHIRII

Vezi CONTUL 706 „VENITURI DIN REDEVENȚE, LOCAȚII DE GESTIUNE ȘI CHIRII".

VENITURI DIN SCONTURI OBȚINUTE

Vezi CONTUL 767 „VENITURI DIN SCONTURI OBȚINUTE".

VENITURI DIN STUDII ȘI CERCETĂRI

Vezi CONTUL 705 „VENITURI DIN STUDII ȘI CERCETĂRI".

VENITURI DIN SUBVENȚII DE EXPLOATARE

Vezi CONTUL 741 „VENITURI DIN SUBVENȚII DE EXPLOATARE".

VENITURI DIN TITLURI DE PLASAMENT

fr. Revenus par titres de placement

Sume realizate de agenții economici din plasamentul de capital în hîrtii de valoare (acțiuni, obligațiuni, certificate de depozit bancar, bonuri de tezaur, titluri de rentă etc.). Investiția în valori mobiliare urmărește:

- securitatea capitalului. Securitatea capitalului se poate realiza prin obținerea sugerată de prospectele de emisiune, cotațiile bursiere, bilanțurile și rapoartele anuale publicate de societățile comerciale pe acțiuni, de situația finanțelor publice (pentru aprecierea titlurilor de stat) etc.
- obținerea unor venituri profitabile. Profitabilitatea veniturilor se referă, pe lîngă evoluția cotației bursiere (pentru tranzacții posibile), la dividendul anual produs de acțiuni sau la dobînda oferită pentru celelalte titluri. Rata venitului produs de hîrtiile de valoare se compară, de regulă, cu rata profitului pe care o obține întreprinzătorul în exercițiul activității sale de bază și, respectiv, cu dobînda pe care o bonifică băncile comerciale agenților economici la depozitele bancare.

În perioadele de inflație monetară venitul valorilor mobiliare trebuie să acopere și rata inflației. Operațiile în contabilitate determinate de tranzacțiile de titluri de plasament se reflectă într-o grupă de conturi de valori mobiliare de plasament (din clasa conturilor financiare). Pentru a preveni pierderile posibile din plasamente, agenții economici prelevă din profitul firmei în limitele admise de reglementărilor legale, provizion pentru deprecierea valorilor mobiliare de plasament pe care îl reflectă într-un cont distinct din clasa conturilor financiare. Vezi CONTUL 764 „VENITURI DIN TITLURI DE PLASAMENT".

VENITURI DIN VÎNZAREA MĂRFURILOR

Vezi CONTUL 707 „VENITURI DIN VÎNZAREA MĂRFURILOR".

VENITURI DIN VÎNZAREA PRODUSELOR FINITE

Vezi CONTUL 701 „VENITURI DIN VÎNZAREA PRODUSELOR FINITE".

VENITURI DIN VÎNZAREA PRODUSELOR REZIDUALE

Vezi CONTUL 703 „VENITURI DIN VÎNZAREA PRODUSELOR REZIDUALE".

Scanned with OKEN Scanner

VENITURI DIN VÎNZAREA SEMIFABRICATELOR

Vezi CONTUL 702 „VENITURI DIN VÎNZAREA SEMIFABRICATELOR".

VENITURI DIVERSE

engl. Miscellaneous income; other income
fr. Profits et produits non incorporés

Venitul care este excepțional raportat la activitățile normale (venit extraordinar), sau nu poate fi atribuit nici unei categorii sau activități specifice de producție, sau provine dintr-un exercițiu financiar anterior.

VENITURI EXCEPȚIONALE

engl. Extraordinary income
fr. Produits exceptionnels

Venituri care nu sînt legate de activitatea normală, curentă a unității patrimoniale și se referă fie la operații de exploatare fie la operații de capital, cum sînt: despăgubiri și penalități încasate; venituri din cedarea activelor; cotele-părți de subvenții pentru investiții, virate la rezultatul exercițiului; alte venituri excepționale (donații, salarii neridicate prescrise și alte venituri).

VENITURI EXCEPȚIONALE DIN OPERAȚII DE GESTIUNE

Vezi CONTUL 771 „VENITURI EXCEPȚIONALE DIN OPERAȚII DE GESTIUNE".

VENITURI EXCEPȚIONALE DIN PROVIZIOANE

Vezi CONTUL 787 „VENITURI EXCEPȚIONALE DIN PROVIZIOANE".

VENITURI FINANCIARE

engl. Financial incomes; investment income
fr. Revenus financiers; produits (financiers) de participations

Acestea cuprind: venituri din participații, venituri din alte imobilizări financiare, venituri din creanțe imobilizate, venituri din titluri de plasament, venituri din diferențe de curs valutar, venituri din dobînzi, venituri din sconturi obținute și alte venituri financiare.

VENITURI FINANCIARE DIN PROVIZIOANE

Vezi CONTUL 786 „VENITURI FINANCIARE DIN PROVIZIOANE".

VENITURI ÎNREGISTRATE ÎN AVANS

Vezi CONTUL 472 „VENITURI ÎNREGISTRATE ÎN AVANS".

VENITURI REALIZATE ÎN AVANS

engl. Deferred credits; deferred income
fr. Produit constanté d'avance

Sume încasate de agentul economic în perioada de gestiune curentă, care reprezintă însă venituri aferente perioadei următoare. Se înregistrează în creditul unui cont de pasiv din clasa conturilor de terți.

VERIFICAREA BILANȚULUI; CONTROLUL BILANȚULUI

engl. Balance sheet audit
fr. Vérification du bilan; contrôle de bilan

Examinarea activelor și a pasivelor existente în bilanț prin intermediul corelațiilor bilanțiere, fără cercetarea în detaliu a înregistrărilor contabile.

VIRAMENT

engl. Transfer
fr. Virement

Plată fără numerar făcută prin trecerea la bancă a sumei de bani din contul plătitorului în contul beneficiarului. Este, în fapt, un transfer de fonduri dintr-un cont în altul, fie că este vorba de un cont bancar curent, fie de un cont de cecuri. Se evită astfel circulația monedei.

VIRAMENTE INTERNE

Vezi CONTUL 581 „VIRAMENTE INTERNE".

Scanned with OKEN Scanner

VITEZA DE CIRCULAȚIE A MĂRFURILOR
engl. Circulation velocity of goods
fr. Vitesse de circulation des marchandises
Indicator ce reprezintă viteza cu care se reînnoiesc stocurile de mărfuri.

VITEZA DE ROTAȚIE A CAPITALULUI
engl. Speed of turnover
fr. Vitesse de rotation du capital
Indicator financiar ce exprimă modul în care se utilizează activele circulante de către un agent economic. El se exprimă cu ajutorul a doi indicatori:
- numărul de rotații, denumit și coeficient de rotații, care este egal cu raportul între cifra de afaceri și capitalurile circulante;
- durata unui circuit, denumită și viteză de rotație exprimată în zile. Numărul de zile pentru un circuit sau durata acestuia este egal cu raportul între capitalurile circulante și cifra de afaceri înmulțit cu 90 sau 360 (în funcție de perioada pentru care se calculează trimestru sau an). Viteza de rotație va fi mai accelerată atunci cînd coeficientul de rotație va fi mai mare iar numărul de zile mai redus.

VÎNZARE
engl. Sale
fr. Vente
Acțiunea prin care o persoană fizică sau juridică, comerciant sau furnizor, cedează altei persoane fizice sau juridice proprietatea sa asupra unui bun sau serviciu contra unei sume de bani, reprezentînd prețul acestuia, stabilit în mod liber între parteneri ca raport dinamic și nemijlocit dintre cerere și ofertă.

VÎNZARE DE ACTIVE
engl. Assets sale
fr. Vente des actifs
Formă de privatizare prin care active ale societăților comerciale cu capital de stat sînt trecute în proprietatea unor persoane fizice sau juridice, române ori străine, pe bază de licitație publică sau licitație în plic, cu adjudecarea la cel mai ridicat preț conform prevederilor legale. La cumpărare se acordă condiții preferențiale - în condiții de egalitate a nivelului de preț la care se face vînzarea - salariaților, pensionarilor care au avut ultimul loc de muncă la respectiva societate și cetățenilor români care au avut în folosință aceste active, în baza unor contracte de locație de gestiune.
Persoanele care cumpără active, conform legii nu au dreptul să le vîndă, să le înstrăineze sau să transfere, în orice alt mod folosința acestora pentru o perioadă de un an de la încheierea contractului de vînzare - cumpărare.

VÎNZARE EN GROS
engl. Wholesale
fr. Vente en gros
Vînzare de mărfuri în cantități mari, în special detaliștilor sau brokerilor, și nu direct către consumatori.

VÎNZARE ÎN REGIM DE URGENȚĂ
engl. Fire sale
fr. Vente d'urgence
Vînzare la prețuri foarte mici.

VÎNZARE PE CREDIT
engl. Credit sale; sale on account
fr. Vente à tempérament; vente à crédit
Vînzare în cadrul căreia plățile vor fi făcute mai tîrziu, fie ca o singură sumă la o anumită dată, fie prin rate regulate într-o anumită perioadă de timp.

VÎNZĂRI
Vezi CIFRĂ DE AFACERI.

VÎNZĂRI BRUTE
engl. Gross sales
fr. Ventes brutes
Valoarea totală a vînzărilor realizate de o firmă înainte de a scădea sumele datorate clienților pentru mărfurile returnate, supra-facturate etc.

Scanned with OKEN Scanner

VÎNZĂRI CU PLATA ÎN NUMERAR
engl. Cash sales
fr. Ventes au comptant
Totalul vînzărilor pentru care decontarea se face cu plata în numerar.

VÎNZĂRI NETE
engl. Net sales
fr. Ventes nettes
Totalul vînzărilor facturate după deducerea rabaturilor, bonificațiilor etc. Vezi și VÎNZĂRI BRUTE.

VOLUMUL VÎNZĂRILOR
engl. Volume of sales; sales volume
fr. Volume des ventes
Cantitatea totală de articole vîndute într-o perioadă dată.

VOT CUMULATIV
engl. Cumulative vote
fr. Vote cumulative
Procedeu de votare prin care acționarul poate distribui fiecărui candidat un număr oarecare din totalul său de voturi sau poate acorda totalul său de voturi unui singur candidat.

Scanned with OKEN Scanner

W

WINDOW DRESSING

Ansamblu de măsuri luate pentru a îmbunătăți prezentarea unui bilanț, în ziua de referință, prin procurarea de resurse suplimentare pe termen scurt.

Scanned with OKEN Scanner

Z

ZERO BASE BUDGETING; ZBB

engl. Zero Base Budgeting; ZBB

fr. Budget base zéro

Metodă de analiză a gestiunii ce constă în reintroducerea în calcule a estimărilor unei perioade scurte, pentru a fi aproape siguri, de a integra concret în previziuni efectele probabile ale variațiilor, în condițiile relațiilor conjuncturale, interne și externe, ale activității producătoare.

Scanned with OKEN Scanner

smm Business Books

Catalog

GHIDURI PRACTICE, DICȚIONARE, PUBLICAȚII ECONOMICE
editate de Secretariatul pentru Mahamudra

Scanned with OKEN Scanner

CORESPONDENȚA DE AFACERI. Ghid practic

Un ghid practic clar și complet despre cum se întocmește corespondența comercială în limba engleză. Sînt acoperite toate aspectele tranzacțiilor începînd cu conceperea scrisorii, pînă la comenzi și proceduri, activități bancare, încărcarea și livrarea mărfurilor, reclamații, neplata facturilor.

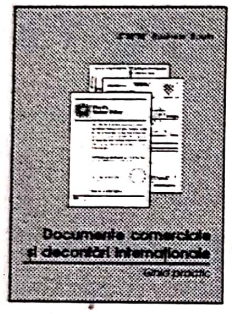

DOCUMENTE COMERCIALE ȘI DECONTĂRI INTERNAȚIONALE

O lucrare clară despre modul cum se efectuează decontările internaționale. Sînt prezentate principalele modalități de plată și riscurile implicate de fiecare, precum și documentele utilizate. Sînt date integral regulile aflate la baza comerțului internațional.

GHID PRACTIC DE COMERȚ INTERNAȚIONAL

Cum intri pe piețele europene

Oferă cunoștințele necesare abordării principalelor piețe europene de la descrierea și penetrarea lor, la alegerea partenerului, a formelor de cooperare contractuală și pînă la negocierea contractelor. Alte capitole privesc reclama, tîrgurile, precauțiile de luat în verificarea firmelor, garanții, condiții de livrare etc.

GHID PRACTIC DE BIROU

Ghidul practic de birou este o lucrare ușor de folosit despre alegerea și utilizarea echipamentelor de birou (calculator, copiator, fax, telex, robot etc.). Alte capitole se referă la întocmirea documentelor comerciale, la instrumentele de plată, corespondența birourilor de marketing, servicii de poștă, public relations etc.

Scanned with OKEN Scanner

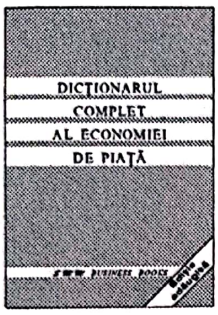

DICȚIONARUL COMPLET AL ECONOMIEI DE PIAȚĂ

O nouă ediție cuprinzînd în 640 pagini peste 4 500 de termeni cu echivalenți în limbile engleză, germană, franceză, rusă și italiană. Este un dicționar de mari dimensiuni care acoperă domeniile financiar, economic, bancar, bursier, contabil, statistic, și cele privind piața internă și internațională.

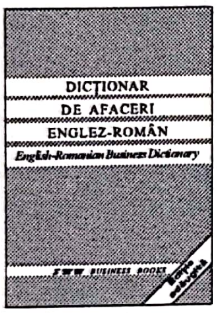

DICȚIONAR DE AFACERI ENGLEZ-ROMÂN

English-Romanian Business Dictionary

O nouă ediție de 340 pagini cu peste 4 000 de termeni care acoperă toată gama relațiilor comerciale internaționale. Această nouă ediție explică clar și succint cei mai folosiți termeni în domeniu.

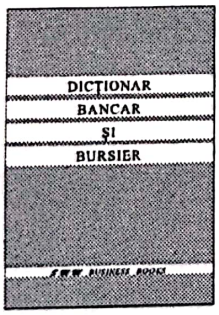

DICȚIONAR BANCAR ȘI BURSIER

Un dicționar explicativ, adresat persoanelor care lucrează în domeniul financiar-bancar, sau care se pregătesc pentru înțelegerea tranzacțiilor bursiere. Dicționarul cuprinde atît termenii în limba română, cît și echivalentul lor în limbile engleză și franceză.

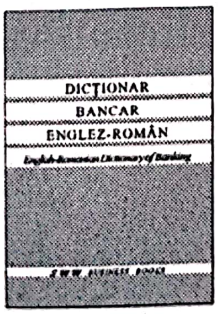

DICȚIONAR BANCAR ENGLEZ-ROMÂN

English-Romanian Dictionary of Banking

Un dicționar explicativ, structurat astfel încît oferă o înțelegere clară a terminologiei internaționale utilizate în domeniu.

Scanned with OKEN Scanner

Dicționare

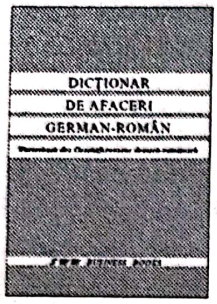

DICȚIONAR DE AFACERI GERMAN-ROMÂN

Wörterbuch des Geschäftswesens deutsch-rumänisch

Dicționarul de afaceri german-român este de neînlocuit pentru cei care lucrează sau intenționează să lucreze cu piața de limbă germană, cea mai mare și cea mai serioasă piață europeană.

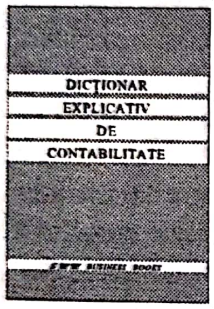

DICȚIONAR EXPLICATIV DE CONTABILITATE

Un excelent dicționar explicativ al termenilor contabili ce oferă o imagine clară a terminologiei utilizate în domeniu. Este un instrument de lucru care nu trebuie să lipsească nici unui agent economic.

Curs de engleză profesională

ENGLEZA PENTRU CONVORBIRI DE AFACERI

Primul curs de engleză profesională destinat agenților economici acoperă toate aspectele convorbirilor telefonice de afaceri, de la formulele de salut și pînă la diversele situații întîlnite în practică. Este un curs clar, redactat astfel încît să poată fi utilizat cu folos atît de cei care sînt la primele cunoștințe de limbă engleză, cît și de cei care doresc să-și perfecționeze cunoștințele în domeniul englezei de afaceri. Textul cărții este însoțit de două casete audio, iar vocile de pe bandă aparțin unor vorbitori de limbă engleză din Statele Unite, Marea Britanie etc.

Scanned with OKEN Scanner

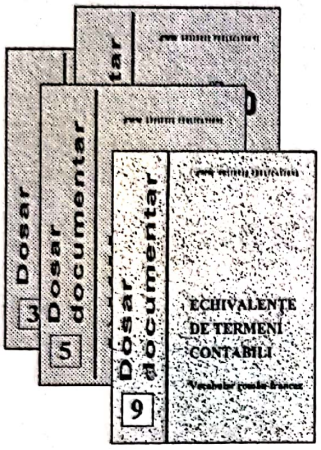

DOSAR DOCUMENTAR

Publicație tematică destinată agenților economici cu producție la export, întreprinderilor de import-export, societăților mixte, băncilor și altor agenți economici interesați. Numerele 1, 2, 3, 4, 5 conțin reglementările internaționale privind plățile prin incasso și acreditiv documentar. Numerele 6, 7, 8, 9 conțin echivalențe de termeni contabili, respectiv vocabular englez-român, român-englez, francez-român, român-francez.

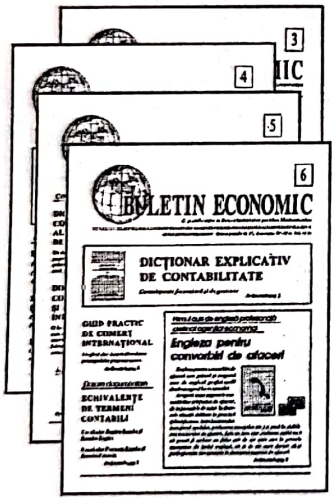

BULETIN ECONOMIC

Completînd talonul din pagina alăturată, puteți primi buletinul nostru economic, în care sînt prezentate amănunțit titlurile din acest catalog, modalitățile de comandă, prețuri, precum și informații de larg interes.

Buletinul se distribuie gratuit factorilor cu putere de decizie și compartimentelor de profil din întreprinderi, firme particulare, bănci, instituții angrenate în mecanismul economiei de piață, reprezentanțelor firmelor străine în România precum și persoanelor particulare interesate.

Scanned with OKEN Scanner

Completînd şi expediind acest talon pe adresa de mai jos puteţi fi informat asupra apariţiilor noastre editoriale economice.

Secretariatul pentru Mahamudra

BULETIN ECONOMIC

Adresa pentru corespondenţă: Căsuţa poştală 66-27, Bucureşti, Tel./Fax 3124184

Expediaţi acest talon pe adresa:

Secretariatul pentru Mahamudra
Căsuţa poştală 66-27,
Bucureşti

Fax 3124184

Dacă vă interesează un subiect anume, vă rugăm să îl indicaţi:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Scanned with OKEN Scanner

TALON DE COMANDĂ

Doresc să fiu informat asupra viitoarelor Dvs. apariții editoriale în domeniul economic.

Numele _____ Funcția (ocupația) _____

Instituția _____ Telefonul (Fax) _____

Adresa _____

Localitatea _____ Județul (Sectorul) _____ Codul poștal _____

Data _____ Semnătura,

Scanned with OKEN Scanner

Secretariatul pentru Mahamudra

BUSINESS BOOKS

Un excelent dicționar explicativ al termenilor contabili ce oferă o imagine clară a terminologiei utilizate în domeniu. Sînt dați atît termenii utilizați în contabilitatea românească, cît și echivalențele în engleză și franceză. Cuprinde de asemenea planșe care ilustrează asemănările și deosebirile între contabilitatea română și cea anglo-saxonă în ceea ce privește bilanțul, contul de profit și pierdere, tabloul de finanțare, rațiile uzuale și modul de calcul etc. Este un instrument de lucru care nu trebuie să lipsească nici unui agent economic.

ISBN 973-96788-1-5

Scanned with OKEN Scanner